SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 31.10.2016

Pöytäkirjan kansilehti 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus 3

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen 4

3 § Kokouksessa saatu selostus 5

4 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset 6

5 § Kaupunginvaltuuston 17.10.2016 pitämän kokouksen täytäntöönpanot 7

6 § Taloussuunnitelmaehdotuksen 2017 - 2020 käsittely, neuvottelukunnan kokoonpano 8

7 § Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi 9

- : Vantaan kaupungin lausunto 12

- : Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi 44

8 § Kuntouttavan työtoiminnan hankinta Vantaan kaupungille 2017–2018 50

- : Liite 1. Tarjouspyyntö, kuntouttavan työtoiminnan hankinta Vantaan kaupungille 54

- : Liite 2. Sopimusluonnos, Kuntouttavan työtoiminnan hankinta Vantaan kaupungille 2017-2018 74

- : Liite 3. Hintavertailutaulukko, Kuntouttavan työtoiminnan hankinta Vantaan kaupungille 2017-2018 90

9 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen lähiliikuntapaikasta / pumptrack-pyöräilyrata Vierumäen ja Päiväkummun koulun yhteyteen 117

- : Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite lähiliikuntapaikasta / pumptrack-pyöräilyrata Vierumäen ja Päiväkummun koulun yhteyteen 120

- : JustRide, pyöräilyn koulurata, Vierumäki, Vantaa 122

10 § Suostumuksen antaminen sopimusvelvoitteiden siirtoon / Varte Oy 132

- : Allekirjoitettu muutos toteuttamissopimukseen 161300 Kaivoksela 3B 133

- : Toteuttamissopimus 141

11 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 169

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete 28647/16/Pertti ja Laura Krögerin valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 53 ja 29.8.2016 § 37 tekemistä päätöksistä / Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 170

- : Lausunto/Kröger 175

12 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 176

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö Kimmo ja Minna Karhun valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 54 ja 29.8.2016 § 38 tekemistä,päätöksistä/ Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 177

- : Lausunto/Karhu 182

13 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 183

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete 28361/16/Pekka Palomäen ja Jarmo Pinolan valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 42 ja 29.8.2016 § 25 tekemistä,päätöksistä/Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 184

- : Lausunto/Palomäki,Pinola 190

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 31.10.2016

14 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 191

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete nro 29727/16 Pia ja Martin Ranna valitukseen Vantaan kaupunginhalituksen 20.6.2016 § 38 ja 29.8.2016 § 24 tekemistä päätöksistä/ Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 192

- : Lausunto/Ranna 198

15 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 199

- : Liite Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete 28647 Teemu jas Eerika Ypyän valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 43 ja 29.8.2016 § 28 tekemistä päätöksistä / Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 200

- : Lausunto/Ypyä 207

16 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 208

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete 28647/Timo Laineen valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 50 ja 29.8.2016 § 34 tekemistä päätöksistä / Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 209

- : Lausunto/Laine 214

17 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 215

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete nro 28959/16 Sari ja Sami Vuorisen valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 41 ja 29.8.2016 § 26 tekemistä päätöksistä/ Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 216

- : Lausunto/Vuorinen 222

18 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 223

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete nro 29763/16/Jaakko , Elizaveta, Otto ja Rauha Parkkosen valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 57 ja 29.8.2016 § 40 tekemistä päätöksistä/ Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 224

- : Lausunto/Parkkonen 231

19 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 232

- : Liite : Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete nro 29724/16, Minna ja Teemu Pajalan valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 § 45 ja 29.8.2016 § 30 tekemistä päätöksistä/ Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 233

- : Lausunto/Pajala 239

20 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen 240

- : Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö lähete nro 28953/16 Marko Karppisen ja Rie Maedan valitukseen Vantaan kaupunginhallituksen 5.9.2016 § 7 tekemästä päätöksestä/ Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella 241

- : Lausunto/Karppinen,Maeda 245

21 § Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä 20.6.2016 § 50 246

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 31.10.2016

- : Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 20.6.2016 § 41/Sopimussakon määrääminen Kivistön asuntomessualueella ... 248
22 § Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistökaupassa: Laaksonen Jarkko ja Leila / OikeaKoti Asunnot (EAI Residential I Ky) perustettavan Asunto Oy Vantaan Vinkkelin nimiin ... 251
- : Karttaliite kaupan kohteesta 92-403-2-154-M501, Vaarala ... 253
23 § Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017–2020 ... 254
- : Kaupunginjohtajan esitys talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017-2020 ... 259
- : Investointien 2017-2026 käyttötalousvaikutukset ... 560
- Korjaussivu kaupunginjohtajan esitykseen 2017 ... 564
- TS-neuvottelutulos 31.10.2016 ... 565
24 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2017 ... 570
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus ... 572
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ... 573
Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa ... 574
Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa ... 575
Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa ... 576
Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa ... 577
Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto ... 580

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 31.10.2016 klo 21.10–21.45
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Mäkinen Tapani, puheenjohtaja	x	Rokkanen Sakari	-
Letto Pirkko, I varapuheenjohtaja	x	Marjanen Viola	-
Jääskeläinen Pietari, II varapuheenjohtaja	x	Nieminen Johannes	-
Bruun Susanna	x	Salminen Helvi	-
Kaira Lauri	x	Weckman Markku	-
Karlsson Patrik	x	Rehnström Kristian	-
Kokko Hannu	x	Juurikkala Timo	-
Kotila Pirkko	x	Holopainen Matti	-
Kärki Niilo	x (kutsuttu paikalle klo 18.30)	Sajaniemi Ulla	-
Lehmuskallio Paula	x (kutsuttu paikalle klo 18.30)	Multala Sari	-
Mäntynen Taisto	x	Loppukaarre Jukka-Pekka	-
Niemelä Arja	x	Kakko Teijo	-
Näätsaari Sinikka	-	Hämäläinen Anu	x (kutsuttu paikalle klo 18.30)
Orpana Anitta	x	Puha Seija	-
Ryhänen Riitta	-	Kuokkanen Jasi	x
Suvensalmi Jouko	x	Oksa Petteri	-
Åstrand Riikka	-	Pajunen Sirpa	x (kutsuttu paikalle klo 18.30)

Muut osallistujat	Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja	x
Heinimäki Heikki, valtuuston I varapuheenjohtaja	x
Kostilainen Anniina, valtuuston II varapuheenjohtaja	x
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja	x
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja	x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja	x
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja	x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja	x
Niinistö Jaakko, apulaiskaupunginjohtaja	x
Rainio Päivi, viestintäjohtaja	x
Marjamaa Patrik, talousjohtaja	x
Myllymäki Juha, kaupunginlakimies	x
Jääskeläinen Nelli, hallintoasiantuntija	x
Yli-Leppälä Henna, pöytäkirjanpitäjä	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Tapani Mäkinen

Pöytäkirjanpitäjä Henna Yli-Leppälä

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.11.2016, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 ja 20 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 16.11.2016 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 24.10.2016 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 17/2016.
Päätös:
Päätettiin tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 24.10.2016 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 17/2016.

3 § **Kokouksessa saatu selostus**

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 3

Käsittely:
Talousjohtaja Patrik Marjamaa selosti talouskatsausta tammi-syyskuulta 2016.
Päätös:
Merkittiin tiedoksi saatu selostus ja käyty keskustelu.

4 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

KN/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 9/14.9.2016
Vantaan työterveys liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja nro 3/28.9.2016
Aviapoliksen aluetoimikunnan pöytäkirja 4/19.10.2016
Svenska kommittén pöytäkirja 3/14.9.2016

Viestintäjohtajan päätökset
§ 5 Mainostilan ostaminen Helsinki-Vantaa lentoasemalta
§ 6 Smarpshare -palvelun hankinta

Hankintajohtajan päätökset
§ 91 Option käyttöönotto Potilas- ja liinavaatteiden vuokrauspalvelun hankinnassa (200 000 €/alv.0%)
§ 92 Sammutusasujen hankinta (30 000 €/alv. 0 %)

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

5 § Kaupunginvaltuuston 17.10.2016 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

KN/HY-L

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (23 §). Päätökset voidaan pannan täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (98 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (56 §).

Kaupunginvaltuusto teki 17.10.2016 päätökset seuraavissa asioissa:

3 §	Eron myöntäminen Pirjo Tuohimaalle Myyrmäen aluetoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
4 §	Eron myöntäminen Helena Lehtiselle Myyrmäen aluetoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
5 §	Maria Salosen luottamustehtävien päättyminen ja täydennysvaalien toimittaminen
6 §	Jarkko Pietikäisen luottamustehtävien päättyminen ja ympäristölautakunnan jäsenen täydennysvaalin toimittaminen
7 §	Marjut Niemelä-Pynttärin luottamustehtävien päättyminen ja vapaa-ajanlautakunnan varajäsenen täydennysvaalin toimittaminen
8 §	Vuoden 2016 toinen osavuosikatsaus 1.1.–31.8.2016
9 §	Asemakaavamuutos 001956 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 80 Matari / Osa virkistysalueesta pientalotontiksi Ullantiellä
10 §	Asemakaavamuutos 002241 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 91 Länsimäki, 95 Rajakylä / Maalinauhantie
11 §	Asemakaavamuutos 002286, 60 Hiekkaharju / Hiekkaharjun vesitorni
12 §	Tarja Eklundin ja 21 muun valtuutetun aloite maksuttoman ehkäisyn tarjoamisesta kaikille alle 20-vuotiaille vantaalaisille nuorille
13 §	Antero Eerolan ja Jussi Saramon sekä 15 muun valtuutetun aloite avoimuuden lisäämisestä Vantaan kaupungin yhtiöissä
14 §	Markku Weckmanin ja 13 muun valtuutetun aloite meluvallin korottamisesta ja jatkamisesta Katriinantiellä

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 8/17.10.2016 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 10 §:n (Päätöksenteko ja esittely kaupunginhallituksessa ja yleisjaostossa) mukaan kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia koskevat asiat, sekä useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat. Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) todeta, että kaupunginvaltuuston 17.10.2016 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia / ao. toimialat

6 § Taloussuunnitelmaehdotuksen 2017 - 2020 käsittely, neuvottelukunnan kokoonpano

VD/8575/00.00.01.01/2016
KN/PM/HY-L

Kaupunginhallitus on 3.10.2016 § 9 päättänyt asettaa taloussuunnitelmaehdotuksen 31.10.2016 klo 9.00 alkaen tapahtuvaa yksityiskohtaista käsittelyä varten neuvottelukunta ja nimetä siihen jäseniksi kaupunginhallituksen puheenjohtajisto ja kaupunginhallitusryhmien neuvottelijat (Tapani Mäkinen, Pirkko Letto, Pietari Jääskeläinen, Arja Niemelä, Jasi Kuokkanen, Patrik Karlsson, Riikka Åstrand, Pirkko Kotila, Susanna Bruun, Lauri Kaira) ja valtuuston ja valtuustoryhmien puheenjohtajat tai varapuheenjohtajat (Antti Lindtman, Heikki Heinimäki, Anniina Kostilainen, Irja Ansalehto-Salmi, Maija Hurri, Johannes Nieminen, Timo Juurikkala, Jukka Hako, Antero Eerola, Göran Härmälä, Anitta Orpana).

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan taloussuunnitelmaehdotuksen yksityiskohtaista käsittelyä varten nimetyn neuvottelukunnan kokoonpanossa tapahtuneet mahdolliset muutokset.

Päätös:
Todettiin, että taloussuunnitelmaehdotuksen yksityiskohtaista käsittelyä varten nimetyn neuvottelukunnan kokoonpanossa oli tapahtunut seuraavat muutokset: Riikka Åstrandin tilalla neuvotteluissa oli Hannu Kokko ja Johannes Nieminen oli estynyt osallistumasta neuvotteluihin.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, taloussuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

7 § Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi

VD/7708/03.00.00/2016
KN/ML/JTS/EL-H/HP/JN/KM-L/JV/TL/HO/JM/HY-L

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö ovat pyytäneet Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausunnot on pyydetty toimittamaan sosiaali- ja terveysministeriöön 9.11.2016 klo 16.15 mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan saapuneet lausunnot.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaanpanolaki. Lisäksi esityksessä on maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen edellyttämät muutokset muuhun lainsäädäntöön. Esityksessä on tämän mukaisesti ehdotus maakuntien rahoituslaiksi sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi.

Lausuntopyyntöön liittyvät lakiesitykset perusteluineen ovat luettavissa muun muassa seuraavalta www-sivulta: http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016

Vantaan kaupungin lausuntoa on valmisteltu kaupungin johtoryhmän alaisessa työryhmässä, jossa on ollut edustajat kaikilta toimialoilta. Lausuntoesitys on asian liitteenä.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen perustetaan 18 maakuntaa, joilla on omat vaalit ja valtuustot. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut eli maakunnilla on vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaa maakuntien toiminnan eli jatkossa kunnilla ei ole enää vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus muun muassa perustaa uudet maakunnat sekä säätää maakuntien hallinnosta ja taloudesta, siirtää järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista kunnilta maakunnille, säätää maakuntien saamasta rahoituksesta, rahoituksen keräämisen veroperusteista, uudistuksen voimaanpanosta, henkilöstön asemasta sekä omaisuusjärjestelyistä. Lisäksi tarkoitus on kuntiin jäljelle jäävien peruspalvelujen osalta säätää uusi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirrosta maakunnille sekä rahoituksesta valmistellaan erillinen hallituksen esitys.

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Sote- ja maakuntauudistuksessa laaditaan lisäksi valinnanvapauslainsäädäntö, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta sekä siirretään valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä maakunnille. Niitä valmistellaan erillisissä valmisteluhankkeissa, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa on otettu huomioon valinnanvapauden edellytyksenä oleva monituottajamalli. Valinnanvapautta ja monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille loppuvuodesta.

Esityksen pääasiallinen sisältö

Esityksen mukaan Suomeen muodostetaan 18 maakuntaa. Maakunnat olisivat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Uudet maakunnat olisivat alueeltaan nykyisiä maakuntia vastaavia eräin yksittäisiä kuntien koskevin poikkeuksin. Maakuntien ylin päättävä toimielin olisi vaaleilla valittava maakuntavaltuusto. Maakunnat hoitaisivat niille laissa säädettäviä tehtäviä. Keskeisiä tehtäviä olisivat sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimi. Lisäksi erikseen valmistellaan eräiden ELY-keskusten, TE-toimistojen ja aluehallintovirastojen sekä maakuntien liittojen ja ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtäminen maakuntien vastuulle. Maakuntalaissa säädettäisiin niiden toimintaa, taloutta ja hallintoa koskevat säännökset.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavalla lailla siirrettäisiin kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu perustettaville maakunnille. Poikkeuksena tästä olisi kuitenkin ensihoito, jonka järjestämisvastuu siirtyisi yliopistosairaalaa ylläpitäville viidelle maakunnalle. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jäisi kuntien tehtäväksi, minkä lisäksi maakuntien pitäisi myös omassa toiminnassaan huolehtia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisen yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen varmistamiseksi muodostettaisiin viisi yhteistyöaluetta. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laatisivat nelivuosittain yhteistyö-suunnitelman. Maakuntien toiminnassa palvelujen järjestäminen ja tuottaminen erotettaisiin toisistaan. Palvelujen tuottamiseksi jokaiseen maakuntaan perustettaisiin julkisoikeudellinen maakunnan palvelulaitos. Sen vastuulla olisi merkittävää julkista valtaa sisältävien palvelujen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon erityispalvelujen tuottaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantoa monipuolistetaan siten, että maakunnan omilla sekä yksityisillä ja kolmannen sektorin palvelun tuottajilla on tasapuoliset toimintaedellytykset tuottaa kaikkia markkinoilla olevia palveluja. Tähän liittyen erikseen valmistellaan asiakkaan valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö. Samalla toteutetaan asiakaskeskeinen palveluintegraatio. Siinä huolehditaan asiakkaiden palvelutarpeiden kokonaisarvioinnista ja tähän perustuen varmistetaan tarvittavien palvelujen joustava ja oikea-aikeinen saatavuus ja toteutuminen. Maakunnat velvoitettaisiin myös edistämään asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia.

Valtion mahdollisuutta ohjata maakuntien vastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ehdotetaan samalla vahvistettavaksi. Valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollolle. Maakuntien pitäisi ottaa tavoitteet huomioon omassa toiminnassaan ja myös yhteistyösopimusten valmistelussa. Valtioneuvosto voisi antaa maakuntia sitovia hallintopäätöksiä palvelurakenteesta, laajakantoisista ja merkittävistä investoinneista sekä tietohallinto- ja tietojärjestelmäpalvelujen toteuttamisesta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö neuvottelee vuosittain maakuntien kanssa niiden järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon toteutumisesta. Maakuntien toiminta rahoitetaan pääosin valtion rahoituksella ja osaksi palvelujen käyttäjiltä perittävillä asiakasmaksuilla. Rahoituksesta säädettäisiin maakunnan rahoituslailla. Rahoitus määräytyisi laskennallisesti osin maakunnan asukasluvun ja osin palvelujen tarpeen ja olosuhdetekijöiden perusteella. Valtion rahoitus olisi maa-kunnille yleiskatteellista.

Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle, on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Tämän takia valtion verotuloja ehdotetaan kasvatettavaksi kiristämällä valtion ansiotuloverotusta. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, velvoitetaan kunnat alentamaan kunnallisveroa. Kunnallisveron vähennys olisi 12,3 prosenttiyksikköä kaikissa kunnissa. Myös kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennettaisiin ja valtion osuutta vastaavasti kasvatettaisiin. Verotusta koskevat muutokset toteutetaan verovelvollisten kannalta mahdollisimman neutraalisti. Työn verotus ei kiristy eikä kokonaisveroaste nouse. Kuntien valtionosuuksia ehdotetaan vähennettäväksi siirtyviä tehtäviä vastaavalta osalta ja tästä sekä kunnallisveron alentamisesta aiheutuvia. muutoksia rajoitettaisiin valtionosuusjärjestelmään sisällytettävällä pysyvällä määräytymistekijällä ja valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasauksella.

Kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluksessa oleva henkilöstö siirtyy ehdotuksen mukaan maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Sairaanhoito-piirien ja kehitysvammaisten erityishuolto-piirien kuntayhtymät ja maakuntien liitot sekä niiden omaisuus, vastuut ja velvoitteet siirtyvät maakunnille. Lisäksi kunnista siirtyisi maakunnille sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämiseen liittyvä irtain omaisuus. Omaisuussiirroista ei suoritettaisi korvausta kunnille eikä kuntayhtymille.

Maakunnille perustetaan neljä valtakunnallista palvelukeskusta. Ne vastaavat maakuntien toimitilapalveluista, henkilöstö- ja taloushallinnosta, hankinnoista sekä tietohallinto- ja tietojärjestelmäpalveluista. Uudistukseen liittyen valmistellaan erikseen asiakkaan valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö sekä osana maakuntauudistusta muut maakuntien tehtäväksi siirtyvät ja säädettävät tehtävät. Niistä aiheutuvat muutostarpeet nyt ehdotettaviin lakeihin otetaan huomioon asianomaisten lakiesitysten yhteydessä.

Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen tavoitteena on myös vähentää julkisen talouden kestävyysvajetta. Esityksen mukaiset uudistukset mahdollistavat kustannusten kasvun hillinnän siten, että vuonna 2029 sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ovat vuositasolla 3 miljardia euroa alemmat kuin ne olisivat ilman uudistusta. Lainsäädäntöön perustuvien muutosten ja uudistusten lisäksi tämä edellyttää aktiivista ja taitavaa muutosjohtajuutta, johon uudistuksen toimeenpanossa on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ehdotuksen mukaiset maakunnat perustettaisiin mahdollisimman pian lakien hyväksymisen ja vahvistamisen jälkeen. Ensi vaiheessa maakuntien väliaikaishallinto ja maakuntavaalien jälkeen valittujen maakuntavaltuustojen toiminnan

käynnistymisen jälkeen maakunnat valmistelevat toiminnan organisoinnin sekä henkilöstö- ja omaisuussiirrot yhdessä kuntien ja kuntayhtymien kanssa siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden erikseen säädettävien palvelujen ja tehtävien järjestämisvastuu siirtyisi maakunnille vuoden 2019 alusta lukien.

Kaupunginhallitus 24.10.2016 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää lausunto kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää lausunto kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto
- Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Kari Nenonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lausuntopyyntökysely

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi: Vantaan kaupunki

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi: Henna Yli-Leppälä

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot: Kari Nenonen

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä:

Toimielimen nimi:

Onko vastaaja*

kunta
sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue
maakunnan liitto
muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
valtion viranomainen
järjestö
joku muu

Kysymykset

Kysymyksiä uudistuksen tavoitteista

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteena on kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä hillitä palveluista aiheutuvia kustannuksia 3 miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä.

1. **Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?** (Avotila)

Palveluiden yhdenvertainen saatavuus edellyttäisi, että yksityinen sektori hakeutuisi tuottamaan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita kattavasti ympäri maata, mitä ei voida pitää uskottavana.

Esityksessä tulisi olla mahdollisuus maakuntakohtaisesti ottaa huomioon maakunnan erityisolosuhteet ja tehdä ratkaisuja muun muassa palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta ottaen huomioon paikalliset tuotantorakenteet ja investointimahdollisuudet.

Uudenmaan maakunta on väestömäärältään 23 kertaa suurempi kuin pienimmät maakunnat. Itsehallintoalueille asetettu tavoitteet ovat suurelta osin Uudellamaalla jo saavutettu.

Maakuntien erilaisuuden huomiotta jättäminen ei edesauta väestön terveys- ja hyvinvointieroja kaventamista. Osa maakunnista jää voimavaroiltaan heikoiksi erityisesti erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon erityispalvelujen järjestäjinä. Maakuntien koon ja tuotantomahdollisuuksien vaihtelu heikentää yhdenvertaisuutta ja vaikuttaa siihen, millaiseksi monituottajamalli tosiasiallisesti muodostuu. Maakuntien mahdollisuudet omaan palvelutuotantoon vaihtelevat eri puolilla maata ja osalla maakuntia on heikot edellytykset turvat palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Järjestämisvastuullisia alueita (18) on liikaa ottaen huomioon kaikkien alueiden tasapuolisen mahdollisuuden selvitä niille siirrettävistä tehtävistä.

Pelkkä järjestämisvastuun siirtäminen kunnilta maakunnille ei yksin paranna kansalaisten yhdenvertaisuutta palvelujen saamisessa eikä kansalaisten yhdenvertaisuutta. Myös palvelujen tuottamisen täytyy tukea yhdenvertaisuuden ja palveluintegraation tavoitetta.

Segregaatio, asunnottomuus ja maahanmuuttajataustaisen väestön keskittyminen kaupunkeihin ovat yhteiskunnallisia haasteita, joiden hallinnassa tärkeintä on kaikkien peruspalveluiden yhteen toimivuus. Uudenmaan alueella maahanmuuttajat keskittyvät erityisesti pääkaupunkiseudun kaupunkeihin. Nyt esitettävä uudistus heikentää tämän yhteistyön edellytyksiä siirtäessään sote-palvelut toiselle organisaatiolle, toiseen rahoituskanavaan ja erilaisille maantieteellisille vastuualueille.

Valinnanvapausmalli ja palveluiden yksityistäminen voivat toteutumistavasta riippuen heikentää yhdenvertaisuutta.

2. **Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa? (Avotila)**

Uudistuksen toteutuminen aiheuttaa väistämättä ylimenokaudella merkittäviä lisäkustannuksia. Merkittävimmät lisäkustannukset syntyvät valtakunnallisesta palkkaharmonisoinnista, ICT-ratkaisuista sekä maakunnallisten yhtiöiden pääomittamisesta sekä niiden käyttöpääoman turvaamisesta. Lisäkustannuksia aiheuttavat myös jatkossa toteutettavat kiinteistöjärjestelyt. Riskinä on myös nykyisen kunnallisen eläkejärjestelmän rahoittaminen, mikäli perustettavien maakunnallisten yhtiöiden eläkevalinnat epäonnistuvat. Näitä ei ole otettu lainkaan huomioon esitetyissä taloudellisissa laskelmissa. Kuntien taloudellinen asema tulee voimakkaasti heikkenemään rahoitusvolyymin puolittuessa ja samanaikaisesti velkapääoman pysyessä muuttumattomana. Kuntien taloudellisen aseman heikkenemisellä on merkittävä vaikutus julkisen sektorin taloudellisen kestävyysvajeen tasapainottamisessa, mikä tulisi ottaa samanaikaisesti huomioon maakuntauudistuksen taloudellisia vaikutuksia laskettaessa. Muutos aikaansaa useiden vuosien epävarmuuden tilan ja keskittymisen organisaatiorakenteisiin ja toimintamallien yhtenäistämiseen kustannusten kasvua hillitsevien kehittämistoimenpiteiden sijaan.

Kustannusten hillitsemiseksi kehittämisen painopiste on oltava erityisesti asiakaslähtöisissä palveluketjuissa, jotta kustannusten kasvun hillintää voidaan saavuttaa tulevaisuudessa. Kustannusten hallinnan kannalta on tärkeä pystyä kontrolloimaan hoitoketjua perustasolta erityistasolle. Luonnoksen mukaisessa mallissa maakunnalla ei ole tähän tuottajille kannustimia.

Maakunnan hallintoa koskeva sääntely tulee arvioida uudelleen, koska maakunnan palvelutuotannon ohjausjärjestelmä ei tue tavoitetta hillitä palvelujen kustannuksia.

Esityksessä ei ole myöskään selostettu, miten aiotut säästöt on tarkoitus saada aikaan. Kustannusten kasvun hillinnän kannalta keskeistä on myös palvelulupauksen sisältö ja sitovuus, jonka merkitys on lakiluonnoksessa vielä täsmentymätön.

Kokonaisarviota kustannusten kasvun hillinnästä on mahdoton tehdä, koska tietoa vallinnanvapauden, monikanavarahoituksen ja tulevan valtionosuusjärjestelmän mallista ei ole.

3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa? (Avotila)

Suorilla vaaleilla valitun maakunnan valtuuston asema on epäselvä ja ongelmallinen kansanvallan näkökulmasta. Vahvassa valtion ohjauksessa oleva maakuntien itsehallinnollinen asema tulee olemaan heikko.

Luonnoksessa valtionhallinnolla on mahdollisuus ohittaa maakunnan valtuusto hallinnollisilla päätöksillä. Maakunta ei ole kuntien tapaan aidosti itsehallinnollinen yksikkö eikä toisaalta selvästi osa valtionhallintoakaan. Maakunnasta on syntymässä suorilla vaaleilla valitun valtuuston ja valtionhallinnon yhdessä johtama hallinnon taso, jonka ylintä päätösvaltaa käyttävät maakuntavaltuusto ja valtioneuvosto.

Kansanvallan periaatteen ja itsehallinnon kannalta ongelmallista on myös se, että maakunnan kokonaisuuteen kuuluisi lain mukaan itsenäisenä oikeushenkilönä maakunnan palvelulaitos. Palvelulaitos muodostuisi käytännössä sairaanhoitopiiristä ja perustason palvelutuotannosta. Valtuusto voisi johtaa kokonaisuutta vain sopimusohjauksen ja omistajaohjauksen keinoin, vailla mahdollisuutta järjestää maakunnan hallintoa toisin. Lisäksi keskeiset tukitoiminnot tulisi ehdotuksen mukaan organisoida valtakunnallisesti yhdessä valtionhallinnon kanssa.

Kansalaisen näkökulmasta valtion, maakunnan ja kunnan työnjaon tulee olla selkeä. Asukkaan tulee tietää, missä asioissa hänen tulee pyrkiä vaikuttamaan kunnan, maakunnan tai valtiollisten vaalien tai vaikuttamisjärjestelmien kautta. Tämä koskee esimerkiksi kuntalain mukaista kunnan tehtävää asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen.

Kyseessä on historiallinen esitys kansalliseksi ratkaisuksi perustuslain 121 § 4 momentissa tarkoitetusta itsehallinnosta kuntia suuremmilla hallintoalueilla ja se linjaa merkittävällä tavalla itsehallinnon ja kansanvaltaisuuden periaatteen toteuttamista pitkälle tulevaisuuteen. Ehdotuksen perusteluista ei selviä, miten mallin on arvioitu täyttävän perustuslain kansanvaltaisuuden periaatteen ja itsehallinnon periaatteiden vaatimukset. Ehdotus herättää kysymyksen, kuinka paljon itsehallinto voi erota kuntatasolla ja maakuntatasolla ja kuinka paljon vaaleilla valitun maakuntavaltuuston toimivaltaa voidaan kaventaa loukkaamatta kansanvaltaisuuden periaatetta.

Erityisen ongelmallisia kohtia luonnoksessa ovat:

- Maakunnan mahdollisuus päättää hallinnosta ja organisaatiostaan on rajattu. Laissa on säädetty maakunnan tilaaja-tuottaja –mallista, palvelulaitoksesta, yhtiöittämisvelvollisuudesta ja kansallisista palvelukeskuksista. Maakunta ei voi päättää hallinnostaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

- Järjestämisvelvollisuuteen olennaisena osana kuuluva oikeus päättää palveluntuotantotavasta on hyvin rajallinen.
- Valtioneuvoston laaja ja väljä toimivalta ohittaa vaaleilla valitun valtuuston ja ohjaa maakunnan toimintaa jopa suoraan sitovilla päätöksillä.
- Maakunta, sen palvelulaitos tai palvelukeskus ei voi toteuttaa merkittäviä investointeja ilman valtioneuvoston hyväksyntää.
- Maakunnan tai palvelulaitoksen mahdollisuus perustaa valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja tarjoavia yrityksiä on käytännössä rajallinen.

Kysymyksiä maakuntalaista

4. **Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?**
    a. kyllä (avotila)
    b. kyllä pääosin (avotila)
    c. ei pääosin (avotila)
    d. ei (avotila) **X**
    e. ei kantaa (avotila)

Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtäminen pois kunnan järjestämisvastuulta merkitsee kunnan erityisen toimialan huomattavaa kaventumista. Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Uudistuksen toteutuessakin kunnille jää hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen alueellaan. Kunnan yleinen toimiala on itsehallinnon ydintä eikä sitä saa uudistuksella kaventaa. Kuntien tulee voida yleisen toimialan puitteissa jatkossakin olla mukana sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuotannossa siltä osin kuin palvelut ovat valinnanvapauden piirissä.

Kuntien ja maakuntien pitää voida vapaammin sopia siitä, että kunnat voivat hoitaa maakunnalle säädettyjä tehtäviä. Vaarana on, että uudistuksessa syntyy hallinnollisten siilojen lisäksi uusia epätarkoituksenmukaisia rajoja juuri kunnan ja maakunnan välille. Ylipäätään rajapintaa kunnan ja maakunnan välillä ei ole esityksessä mietitty. Ratkaisematta on esimerkiksi se, miten kunnan vastuulle tulevat vapaa-ajan, kulttuurin, liikunnan ja nuorisotoimen palvelut kytketään osana hyvinvoinnin edistämistä maakunnallisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Pahimmillaan tämä saattaa johtaa siihen, että tällaisia kunnallisia lakisääteisiä palveluita joudutaan yhtiöittämään kilpailuneutraliteetin vuoksi. Integraatio maakunnallisten sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä kunnallisten hyvinvointipalveluiden kohdalla on selvittämättä.

Maakuntalakiluonnoksen 15 §:n säädetty maakunnan ja sen alueen kuntien neuvotteluyhteys kerran valtuustokaudella on riittämätön. Lakiesityksen mukaan maakunnan ja kunnan on neuvoteltava valtuustokausittain tehtävien hoitamisen liittyvästä yhteistyöstä ja työnjaostoa. Tämä on riittämätön eikä ota huomioon kuntien osaamista ja toimintaa hyvinvoinnin edistämiseen. Maakuntastrategia ja palvelulupaus asiakkaille tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa.

Valtakunnalliset palvelukeskukset olisivat maakuntien ja valtion yhteisiä sidosyksiköitä. Valtakunnalliset palvelukeskukset eivät voisi tuottaa palveluja kunnille. Palvelukeskusten tehtävien hoitamista valtakunnallisesti ja vain maakunnalle ei voida pitää tarkoituksenmukaisina julkisen sektorin kokonaisuuden ja julkisen talouden näkökulmasta. Maakuntalakiluonnoksen 16 luvun

säännökset valtakunnallisista palvelukeskuksista tuleekin poistaa. Viime kätinen päätösvalta keskeisissä palvelukeskuksia koskevissa asioissa olisi lisäksi aina valtioneuvostolla. Palvelukeskuksia koskevat säännökset rajoittavat maakuntien oikeutta päättää tukipalveluiden tuotantotavasta. Esimerkiksi talous- ja henkilöstöhallinnossa toimii jo lähtökohtaisesti lukuisia julkisomisteisia ja yksityisiä tuottajia. Luonnoksesta puuttuvat kokonaan arviot palveltukeskusten perustamiseen, investointeihin, järjestelmiin sekä henkilöstö- ja muihin menoihin liittyvistä kustannuksista. Palvelukeskuksia koskeva malli on keskeneräinen ja toimimaton, ja johtaisi Uudellamaalla hallitsemattomaan tilanteeseen ja voimakkaasti kasvaviin kustannuksiin. Lisäksi palvelulaitosten alaiset yhtiöt eivät markkinatoimijoina voisi käyttää palvelukeskusten tukipalveluja.

Uudenmaan maakunta on erittäin suuri verrattuna muihin maakuntiin. Kuitenkin valtion ohjausmalli tulee olemaan sama pienemmissä 70 000 asukkaan maakunnissa ja 1,6 miljoonan asukkaan maakunnassa. Rahoitusnäkökulmasta maakunnat ovat valtionhallinnon virastoihin verrattavia kirjanpitoyksiköitä. Maakunnallisten palvelulaitosten ja niiden omistamien yhtiöiden asema on lisäksi taloudellisessa mielessä selkiytymätön.

Uudistuksen valmistelu ja aikataulutus on kyseenalainen hyvän lainvalmistelun ja erityisesti uudistuksen laajuuden näkökulmasta. Tässä uudistuksessa täytäntöönpanolle varatun ajan on laskettu alkavan ennen valmistelun päättymistä. Hyvän lainvalmistelun periaatteiden mukaan tulisi täytäntöönpanolle varata riittävä aika lain voimaantulon jälkeen. Hyvässä lainvalmistelussa ei voitane lähteä siitä, että lain täytäntöönpano tai sen valmistelu alkaa ennen kuin edes lain lopullinen sisältö on tiedossa.

Luonnos on yleislaiksi varsin yksityiskohtainen. Maakunnan organisoinnista ja rakenteesta säädettäisiin laissa eikä maakunnalla olisi mahdollisuutta poiketa tästä rakenteesta. Palvelulaitos, tilaaja-tuottaja -malli sekä kansalliset palvelukeskukset eivät vaikuta kaikilta osin tarkoituksenmukaisilta.

Valinnanvapauslainsäädäntö muodostaa keskeisen osan suunnitteilla olevasta kokonaisuudesta. Ilman tietoa valinnanvapausjärjestelmästä on mahdotonta ottaa kantaa kokonaisuuteen.

5. **Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?**
    a. kyllä (avotila)
    b. kyllä pääosin (avotila)
    c. ei pääosin (avotila)
    d. ei (avotila) **X**
    e. ei kantaa (avotila)

Maakuntien tehtäväalat eivät muodosta mielekästä kokonaisuutta. Maakuntalaki ei sisällä muiden kuin sote-tehtävien osalta riittävästi tietoa järjestelyistä ja rahoituksesta. Myös maakuntalain 6 §:ssä lueteltuja tehtäväkokonaisuuksia koskeva erityislainsäädäntö on valmisteltavana. Mittavien sote-tehtävien lisäksi maakuntien tehtäviksi on haluttu siirtää nykyisten ELY-keskusten merkitykseltään vaihtelevia, osin varsin vähäisiä tehtäväkokonaisuuksia. Aluehallintovirastojen lukumäärä laskee yhteen valtakunnalliseen aluehallintovirastoon ja sen heijastusvaikutukset esimerkiksi maakuntien ja kuntien toimintoihin ovat jääneet epäselviksi.

On syytä pohtia sitä vaihtoehtoa, että sote-ratkaisu toteutettaisiin sellaisenaan ilman maakunnille esitettyjä muita tehtäviä. Mikäli maakuntauudistus kuitenkin etenee hallituksen aikataulun ja linjausten mukaan myös muiden kuin sote-tehtävien osalta, niin maakuntalain tulee olla joustava ja mahdollistava niin, että kuntien ja maakuntien yhteistyö ja mahdollisuus sopia palvelujen hoitamisesta turvataan.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) tehtävien osalta maakunnalle osoitetut tehtävät ovat resurssien ja hallinnollisten periaatteiden johdosta ongelmallisia. Maakunnat voivat pahimmillaan aiheuttaa hallinnollista sekavuutta, muodollisten päätöstahojen lisääntymistä ja toiminnallista tehottomuutta. Useat nykyisten ELY-keskusten ohjaus-, edistämis- ja kehittämistehtävät voidaan hoitaa ilman varsinaista lainsäädäntökirjausta jatkossa seudun kaupungeissa, kuntayhtymissä tai osana valtio-Helsingin seutu yhteistyöneuvotteluja (MAL-sopimus). Niiden muodollinen siirtäminen maakunnille aiheuttaisi hallinnollista sekavuutta ja tehottomuutta.

Maakuntakaavan asema on lakiehdotuksen mukaisessa maakunnassa ongelmallinen. Maakunta on ehdotuksessa maakuntakaavaa koskevassa päätöksenteossaan riippumaton alueensa kunnista. Nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain perustana oleva kaavoitushierarkian käsite on merkinnyt, että valtion tavoitteet siirtyvät kuntien yhteistyön pohjalta laadittavaan maakuntakaavaan. Lakiluonnoksissa työnjako maakunnan ja kunnan välillä on arvioitava vielä uudelleen. Maankäytön suunnittelu on kunnan yleisen toimialan ydintä. Maakunnalla ei voi olla oikeutta tehdä toisen tason maankäyttöä sitovia päätöksiä.

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämisen edistämisen tehtävä on kuvattu varsin epämääräisesti ELY-keskuksista siirtyvillä tehtävillä, joiden muuttamista konsultoivan roolin mukaisiksi todetaan valmisteltavan ympäristöministeriössä. Suurten kaupunkiseutujen osalta tehtävä on maakunnille tarpeeton ja aiheuttaa vain hallinnollista sekavuutta.

Maakunnille mahdollisesti siirrettävien muiden tehtävien osalta on syytä todeta, että Helsingin seudulla Helsingin seudun liikenteen kuntayhtymä hoitaa laajalti liikennepalveluiden seudullista kehittämistä sekä julkisen henkilöliikenteen suunnittelua ja järjestämistä osana MAL-sopimuskokonaisuutta. Näiltä osin ei ole siis tarvetta maakunnan liiton päällekkäiseen tehtäväkokonaisuuteen. Myöskään raideliikenteen järjestämistä ei ole syytä lukea Helsingin seudulla maakunnan tehtäväksi.

Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän toiminta on Helsingin seudun liikennejärjestelmän keskeinen elementti, jota jäsenkunnat rahoittavat mittavilla kuntaosuuksilla. Yksin Vantaan vuotuinen kuntaosuus HSL:lle on noin 50 miljoonaa euroa. Kaupunkien mittavalla rahoituksella mahdollistetaan Euroopan parhaimmaksi mitattu palvelu joukkoliikenteen asiakkaille, mutta samalla toimiva kaupunkiseudun liikenneverkosto myös muiden liikennevälineiden käyttäjille. HSL:n palvelut luovat myös rungon Helsingin seudun yhdyskuntarakenteelle ja sen kehittämiselle. Näistä syistä Helsingin seudun kunnissa tulee ensisijaisesti turvata HSL:n häiriintymätön toiminta. Mahdolliseen maakuntalakiin sisällytettävät tehtävät liittyen liikennejärjestelmän toimivuuteen ja suunnitteluun eivät saa vaarantaa HSL- kuntayhtymän toimintaa.

Myös maakunnan tehtävät aluekehittämiseen ja elinkeinojen kehittämiseen liittyen eivät saa olla päällekkäisiä kunnan yleisen toimivallan kanssa.

Työllisyyden edistämisessä tulee olla yhden toimijan malli. Vallan, vastuiden ja resurssien on oltava yhdellä toimijalla, joka kykenee sen hoitamaan. Asiakkaille palvelu näyttäytyy epäselvältä ja hajanaiselta. Asiakkaan palvelutarve ja -polku katkeaa, kun asiakas on aluksi maakunnan järjestämisvastuun piirissä ja siirtyy työttömyyden pitkittyessä kunnan, TE-toimiston ja Kelan järjestämään TYP-palveluun (monialaiseen yhteispalveluun) kuntaan.

Lakiluonnoksen mukaan kunnat vastaavat jatkossakin nykyisen lainsäädännön periaatteiden mukaisesti työllisyyden hoidosta ja edistämisestä. ELY-keskukset ja TE-toimistot lakkautetaan ja niiden vastuulla olevien palveluiden järjestämisvastuu siirtyy maakunnille. Työttömyydestä aiheutuvat kustannukset (työmarkkinatuen kuntaosuus) tulee lakkauttaa kunnilta, koska nykyisessä ehdotuksessa vastuu työllisyyden edistämisestä siirtyy TE-hallinnolta maakunnille ja kunnat eivät voi vaikuttaa laskun perusteiden syntymiseen.

Kotouttamiskoulutus ja kotouttaminen tulee järjestää siten, että se tukee myös kunnan elinvoimaisuutta. Lisäksi tulee huomioida kunnan mahdollisuudet vastaanottaa pakolaisia ja/tai turvapaikan saaneita yllättäen.

Tarkoituksenmukaisen työnjaon luomiseksi uudistuksessa tulee huomioida pääkaupunkiseudun erityisyys ja kuntien mahdollisuus huolehtia elinvoimaisuudestaan. Vantaan kaupunki toivoo suurempaa vastuuta työllisyyden edistämisestä kuin pelkästään maakuntalaissa kaavailtu tuottamisvastuu. Työllisyyden edistämisellä on merkittävä vaikutus kunnan elinvoimaan.

Kaupunkien nykyisiä ympäristöterveydenhuollon tehtäviä ei tule siirtää maakuntahallintoon. Maakuntalakiluonnoksen 7 §:n mukaan maakunta voi sopia tehtävänsä järjestämisvastuun siirtämisestä kunnalle, silloin kun siitä erikseen laissa säädetään. Lakiehdotusten perusteluiden mukaan tämä mahdollisuus on sovellettavissa ympäristöterveydenhuoltoon, jos kunnalla on riittävä osaaminen ja resurssit ja kunta täyttää erikseen säädettävät kriteerit.

Vantaan kaupunki pitää tätä mahdollisuutta tärkeänä ja katsoo, että se pystyy hoitamaan ympäristöterveydenhuollon tehtävät laadukkaasti myös jatkossa. Vantaalla ympäristöterveydenhuolto toimii läheisessä yhteistyössä ympäristösuojelun sekä maankäytön ja rakentamisen kanssa. Myös muu yhteistyö kaupungin muiden toimijoiden kanssa on tiivistä ja toimii hyvin. Vantaan kaupunki pitää myös hyvänä, että ympäristöterveydenhuollon palvelut säilyvät lähellä kuntalaisia, joiden elinympäristön terveellisyyttä ympäristöterveydenhuolto turvaa. Jos ympäristöterveydenhuolto siirtyisi maakuntiin, ei vastaava läheinen yhteistyö enää olisi mahdollista ja kontakti kuntalaisiin etääntyisi. Ympäristönterveyden tehtävien siirrolla kunta myös menettäisi asiantuntemusta, joka on hyödyttänyt koko kaupunkia kun kehitetään kuntalaisille terveellistä elinympäristöä. Myös kaupungin vastuulla säilyvien varautumiseen liittyvien tehtävien kannalta on tärkeää säilyttää kiinteä yhteys ympäristöterveydenhuoltoon. Mikäli tulevat kriteerit jostain syystä tullaan asettamaan niin tiukoiksi, että edes suuret kaupungit eivät jatkossa pystyisi järjestämään ympäristöterveydenhuoltoa yksin, tulisi maakuntalain mahdollistaa ympäristöterveydenhuollon järjestäminen pääkaupunkiseudulla yhdessä.

Kulttuuriympäristön hoidon nykyiset ELY:n tehtävät tulevat jakautumaan valtion laitoksen (kulttuuriympäristön suojelu) ja maakuntahallinnon (kulttuuriympäristön hoito) kesken. Tehtävien jakaantuminen voi aiheuttaa hallinnollisten tasojen lisääntymistä ja asiantuntemuksen heikentymistä.

Maakuntalakiluonnoksessa mainitaan ”alueellisten yhteispalveluiden järjestäminen”, kun taas toisaalla esityksessä käytetään ilmaisua ”Yhteispalvelun alueellinen järjestäminen”. Käsitteinä nämä ovat erilaisia, eikä lakiluonnoksesta selviä, mistä kummassakaan on kysymys. Epäselväksi jää, tarkoittaako tämä sitä, että yhteispalveluverkosto siirretään kunnalta maakunnan hoidettavaksi. Vantaalla yhteispalvelua antaa Vantaa-info kolmessa eri toimipisteessä. Tällä hetkellä sopimukset ovat yksittäisiä (kunta – valtion toimija). Maakunnallistaminen ei välttämättä ole linjassa tuottavuutta tavoittelevaan kehittämiseen ja keskittämiseen. Yhteispalvelun kuvaus on tehty pienen kunnan näkökulmasta eikä otettu huomioon suurten kuntien erityispiirteitä, joissa on valtion toimijoiden omat toimipisteet.

Valtioneuvoston esityksessä pelastuslaitosten määräksi on kaavailtu viittä maakunnallista laitosta. Tämän rinnalla valmistelussa on esitetty, että laitoksia olisi maakuntien tapaan 18. Lopullista päätöstä asiassa ei ole, mikä vaikeuttaa lopullisen kannan muodostumista. Mikäli laitosten lukumääräksi vahvistetaan 18 maakunnallista laitosta, tämä tarkoittaa käytännössä isoa muutosta erityisesti Uudellamaalla, jossa neljä toimivaa laitosta yhdistyy yhdeksi Uudenmaan pelastuslaitokseksi, muun maan aluelaitosmallin pysyessä lähes muuttumattomana. Tältä osin uudistus ei ole perusteltavissa. Siitä ei synny taloudellisia säästöjä, koska jo nyt Uudenmaan alueella toimivat Pelastuslaitokset ovat kustannusvertailussa maan keskiarvoa edullisempia. Tältä osin, mikäli ylipäätään halutaan siirtää Pelastuslaitokset maakuntiin, lähtökohtana tulisi olla viiteen alueeseen perustuva malli.

Maakuntauudistuksen valmistelun käynnistyessä pelastuslaitoksen siirtoa maakunnille perusteltiin muun muassa sillä, että EU:n säännösten mukaan ensihoitotehtäviä hoitavien pelastuslaitosten tuli olla osa terveydenhoitopalveluita eli osa maakuntahallintoa. Myöhemmin on kuitenkin tullut ilmi, että muun muassa valinnanvapausperiaatteiden huomioiminen tarkoittaa kilpailutilanteessa olevien yksiköiden yhtiöittämistä. Ensihoitopalveluiden kohdalla on olemassa toimivat kilpaillut markkinat, mikä tarkoittaa sitä, että maakunnille siirtyvät ensihoitopalvelut jouduttaisiin yhtiöittämään ja siten irrottamaan varsinaisesta pelastustoimen palvelutuotannosta. Tätä taustaa vasten olisi syytä selvittää vielä kerran, onko olemassa perusteita pelastustoimen siirrolle edellä olevalla perusteella vai olisiko tarpeen siirtää ainoastaan ensihoitoa koskevat yksiköt yhtiöitettyinä maakuntiin ja integroida ne tässä yhteydessä osaksi erikoissairaanhoitoa (missä niiden järjestämistä koskeva vastuu tälläkin hetkellä Terveydenhuoltolain mukaan on). Mikäli jatkovalmistelussa päädyttäisiin 18 maakunnallisen pelastuslaitoksen malliin, pelastustoimen siirrosta maakunnille tulisi kokonaan luopua ja tuolloin tulisi toteuttaa ainoastaan ensihoitoa koskeva toimintojen siirto.

Pelastustoimi on tällä hetkellä ainoa kunnallisessa hallinnossa oleva turvallisuusviranomainen. Pelastustoimi on toiminut kuntien tukena varsinaisen pelastustoimen ohella myös valmius- ja varautumistyössä. Pelastuslaitosten siirto katkaisee tämän yhteyden, jolloin kuntien tulee järjestää valmius- ja varautumistoimensa uudelta pohjalta. Kun samanaikaisesti maakuntauudistuksen yhteydessä Aluehallintovirastojen (AVI) lukumäärä pudotetaan yhteen valtakunnalliseen, myös valtionhallinnon valmius- ja varautumistyön alueellinen rooli joudutaan miettimään uudelleen. Tällä hetkellä AVIt ovat ohjanneet joko suoraan tai pelastuslaitosten kautta kunnallista valmius- ja varautumistyötä. Mikäli pelastustoimi kaikesta huolimatta siirretään maakuntiin on välttämätöntä, että tulevat pelastuslaitokset tukevat myös jatkossa kuntien valmius- ja varautumistyötä ja sen suunnittelua sekä koordinoivat maakunnan varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Samoin maakunnallisten pelastuslaitosten ja tulevan AVIn välinen työnjako tulee selkeyttää. On

selvää, että tältä osin turvallisuustyö kuntalaisen näkökulmasta hämärtyy ja siirtyy kauemmaksi paikallistasosta. Lisäksi on huomattavaa, ettei pienimmillä kunnilla ole omia resursseja eikä mahdollisuuksia omaehtoiseen valmius- ja varautumistyöhön, mikä ei ole ollut ongelma nykymallissa tehtäviä hoidettaessa sopimusperusteisesti yhteistoiminnassa pelastustoimen alueella.

Valtakunnallinen pelastustoimi on rakentunut alueellisten pelastuslaitosten sekä paikallisten vapaapalokuntien yhteistyön varaan. Tulevassa uudistuksessa tulee varmistaa vapaapalokuntien toiminnallinen ja taloudellinen asema, koska tällä hetkellä niiden toimintaedellytykset on turvattu alueellisten pelastuslaitosten kautta erilaisin sopimusjärjestelyin.

Pelastuslaitosuudistuksen yhteydessä on tarpeen tehdä toimintojen yhdistämistä myös esimerkiksi hätäkeskuslaitoksen kohdalla kuitenkin niin, ettei kansalaisten palo- ja pelastustoimeen liittyvät palvelut uudistusten yhteydessä heikkene.

Jatkovalmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota sellaisiin tehtäviin, joissa on jo nyt päällekkäisyyttä nähtävissä maakunnan ja kunnan välillä, erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja kasvupalvelut.

Koulupsykologit ja -kuraattorit tulee sijoittaa hallinnollisesti kuntaan. Tämä tukee oppilas- ja opiskelijahuoltolain toteuttamista. Lapsen tai oppilaan tulee saada jatkossakin koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut opetusyksikössään matalan kynnyksen lähipalveluna. Koulupsykologi ja koulukuraattori tulee nähdä opetusyksikön työntekijöinä samalla tavalla kuin opetus- ja kasvatushenkilöstö. Yksilöllistä ja yhteisöllistä opiskelijahuoltotyötä on mahdotonta erottaa eri hallinnon alla tehtäväksi ja suunniteltavaksi niin että työ ei siitä kärsisi. Koulupsykologin ja kuraattorin työ pohjautuu oppilas- ja opiskelijahuoltolain lisäksi vahvasti opetussuunnitelmien mukaiseen oppilas- ja opiskelijahuoltoon ja siinä keskeistä on yhteistyö ja muulle henkilökunnalle annettava konsultaatio. Tätä työtä tehdään parhaiten organisaation sisältä. Opetussuunnitelmien kehittäminen ja käyttöönotto on tuloksellisinta toteuttaa yhteistyössä saman organisaation sisällä. Mikäli koulupsykologit ja kuraattorit siirtyisivät maakuntiin, on vaarana että työstä tulisi suoritekeskeistä koskien tietyn yksittäisen lapsen tai nuoren asian hoitamista. Oppilas- ja opiskelijahuoltopalvelujen etäännyttäminen hallinnollisesti opetustoimesta vahvistaa työn ongelmia korjaavaa osuutta ennaltaehkäisevän työn kustannuksella.

Perusopetus tuottaa Vantaalla kehitysvammaisten perusopetusikäisten lasten päivätoiminnan koulupäivinä sekä lomatoiminnan koulujen loma-aikoina. Toiminta perustuu kehitysvammaisten erityishuoltolakiin sekä autistisilla oppilailla hoidon tarpeeseen. Kehitysvammaisten koululaisten toiminta tulee toteuttaa edelleen perusopetuksessa siten, että maakunta ostaisi palvelun Vantaalta. Näin toimien lasten etu toteutuisi siten, että sama kasvatus- ja hoitohenkilöstö huolehtii lapsista samassa paikassa kantaen kokonaisvastuun lasten hyvinvoinnista.

Tärkeää on taata mahdollisuus saada ennaltaehkäiseviä sote-palveluita myös esiopetus- ja opetusryhmien yhteydessä. Tulevaisuudessakin tulee edelleen kehittää ja tuottaa yhteisiä palveluita ja konsultaatiomahdollisuuksia. 0-5-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen, neuvolatoiminnan, suun terveydenhuollon, psykologipalveluiden, kuntoutuspalveluiden, vammaispalvelun ja lastensuojelun välisellä moniammatillisella yhteistyöllä on varmistettu lapselle ja perheelle toimiva palvelukokonaisuus. Varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden prosessien integraatio ja yhteensovittaminen tulee järjestää lapsi- ja perhelähtöiseksi

kokonaisuudeksi. Tavoitteena on, että lapsi ja perhe saavat jatkossakin palvelut matalan kynnyksen palveluina, joissa korostuu ennaltaehkäisevä näkökulma.

Lasten ja perheiden osallisuus ja toimijuus tulee varmistaa palvelutarpeen arvioinnissa, palvelujen toteuttamisessa sekä prosessien eri vaiheissa. Perheiden valinnanvapaus ei saa asettaa perheitä eriarvoiseen asemaan palveluiden yhdenvertaisuuden ja saatavuuden kannalta.

6. **Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?**
    a. kyllä (avotila)
    b. kyllä pääosin (avotila)
    c. ei pääosin (avotila) **X**
    d. ei (avotila)
    e. ei kantaa (avotila)

Uudistus heikentää sosiaali- ja terveyspalveluiden lähidemokratiaa merkittävästi Uudellamaalla. Maakunnan asukkaiden on tiedettävä, mistä tehtävistä maakunta vastaa sekä miten asioihin on mahdollista vaikuttaa. Osallistumisaktiivisuus maakunnallisiin vaaleihin on erityisen kriittinen tekijä. Osallistuminen, avoin vuorovaikutus, tiedonkulku sekä helpot tavat osallistua ovat tärkeitä. Lain valmistelussa tulisi tarkastella uudenlaisesta näkökulmasta.

Palvelujen suunnittelu yhdessä asiakkaiden ja käyttäjien kanssa edellyttää sekä strategista suunnittelua, että organisaatioissa olevaa riittävää osaamista. On hyvä, että velvollisuus koskee kaikkia palveluiden tuottajia. Siksi uudistuksen yhteydessä on ratkaistava se, miten asukkaiden vaikutusmahdollisuudet esimerkiksi palvelumuotoilun osalta ulotetaan kaikkiin palveluntarjoajiin erityisesti yksityissektorin kohdalla.

Uudistus vaikuttaa väistämättä kolmannen sektorin asemaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen alalla. Jatkossa on asioitava sekä kunnan että maakunnan kanssa. Maakuntavaltuuston mahdollisuus myöntää toiminta-avustuksia on tärkeä asia. Erilaisten avustusten hakuprosesseissa on tärkeää tehdä yhteistyötä myös kuntasektorin kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Valtion ohjaus on esityksessä osin liian pitkälle menevää. Asukkaiden osallistumisoikeuden ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutusta koskevien valtakunnallisten tavoitteiden asettaminen valtioneuvoston toimesta on tarpeetonta. On vaikeaa nähdä, miten valtioneuvosto voisi antaa tarkoituksenmukaisella tavalla valtakunnallisia tavoitteita vaikuttamismahdollisuuksien toteuttamisesta ohi vaaleilla valitun valtuuston.

Kansanvaltaisuuden periaatteiden ja osallistumisoikeuden kannalta ongelmallisinta on sääntelyn kokonaisuus, jossa vaaleilla valitun valtuuston valtaa on rajoitettu merkittävästi. Vaikuttamistoimielinten kokoonpano tai roolin vahvistaminen ei korjaa tätä perustavanlaatuista puutetta.

7. **Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?**
    a. kyllä (avotila)
    b. kyllä pääosin (avotila)

c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Palvelulaitoksia koskeva malli on keskeneräinen ja toimimaton ja johtaisi Uudellamaalla hallitsemattomaan tilanteeseen ja voimakkaasti kasvaviin kustannuksiin.

Maakuntakonserniin kuuluvat palvelulaitokset olisivat uuden tyyppisiä oikeushenkilöitä, jotka muodostunevat nykyisten sairaanhoitopiirien ympärille. Rakenteessa korostuu erikoissairaanhoidon asema maakunnassa. Erityisesti viiden Erva-alueen hallintomallissa ei ole esitetty ratkaisua sosiaalipalveluiden järjestämiseksi. Tällä hetkellä merkittävä osa lakisääteisistä sosiaalipalveluista ylittää kaavaillut maakuntarajat eli ne toimivat usean eri maakunnan alueella, mitkä puolestaan eivät vastaa Erva-alueiden maakuntarajoja. Näin ollen esitetyssä ratkaisussa ei synny terveys- ja sosiaalipalveluiden integraatiota, vaan integraatio terveyspalveluiden sisällä. Sosiaalipalveluiden kohdalla tämä on kokonaan ratkaisematta.

Ratkaisulla on rajoitettu maakunnan mahdollisuutta päättää itse omasta hallinnostaan. Palvelutuotanto ei ole suoraan maakuntahallituksen tai muun maakunnan toimielimen tai viranhaltijan alaista toimintaa. Palvelulaitoksella olisi oma hallitus ja se olisi hyvin itsenäinen ja käytännössä vaikeasti ohjattava yksikkö. Maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen ja maakuntajohtajan käytössä ovat omistajaohjauksen ja sopimusohjauksen keinot. Päätösvaltaa palvelulaitoksessa ja omistajaohjausvaltaa sen alaisiin yhtiöihin käyttävät palvelulaitoksen hallintoelimet. Valtakunnallisten palvelukeskusten kohdalla sekä sopimus- että omistajaohjaus on käytännössä valtiolla.

Maakunta vastaa palvelulaitoksen rahoituksesta, sitoumuksista ja alijäämästä. Maakunta vastaa myös palvelujen saatavuudesta. Käytännössä maakunnan mahdollisuudet tehokkaasti ohjata palvelulaitoskonsernin toimintaa ja taloutta vaikuttavat kuitenkin heikoilta. Palvelutuotannon lakiin perustuva itsenäinen asema vaikeuttaa kokonaisuuden johtamista. Maakunnan toiminnan onnistunut johtaminen edellyttää vahvan johtajuuden lisäksi vahvoja johtamisen välineitä. Ehdotettu organisointitapa ei tue maakunnan johtamista yhtenä kokonaisuutena.
Hallinto tulee järjestää tarkoituksenmukaisella tavalla siten, että se on läpinäkyvää, selkeää ja ymmärrettävää. Ehdotettu moniportainen rakenne ei tue tätä tavoitetta.

8. **Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?**
    a. kyllä (avotila)
    b. kyllä pääosin (avotila)
    c. ei pääosin (avotila)
    d. ei (avotila) **X**
    e. ei kantaa (avotila)

Lakiluonnos on kirjoitettu vain SOTE-investointien säätelyn näkökulmasta. MAL-tehtävien osalta ei vastaavaa säätelyjärjestelmää ole tarpeen luoda, vaan suurilla kaupunkiseuduilla MAL-sopimukset muodostavat sopimuspohjan valtion ja kuntien näiden investointien rahoitukselle. Maakunnan muiden tehtävien rahoituksesta ei ole esityksessä vielä mainintoja.

Maakuntien rahoituksen kokonaisuus perustuu esityksen mukaan lähtötilanteessa nykyisiin sosiaali- ja terveystoimen toteutuneiden kustannusten tasoon. Näin ollen esityksen mukaan lähtökohtaisesti maakuntien yhteenlaskettu palvelujen rahoitus on alkuvaiheessa turvattu nykyisellä tasolla. Laaja muutosprojekti aiheuttaa kuitenkin siirtymävaiheessa merkittäviä kustannuksia ja investointeja muun muassa tietojärjestelmien ja palkkojen yhdenmukaistamisen johdosta. Lisäksi kunnilta siirtyvät palvelut joudutaan pääasiallisesti yhtiöittämään valinnanvapauden mahdollistamiseksi. Yhtiöittämisen edellyttämän pääomittamisen määrää enempää kuin toiminnan hoitamiseksi tarpeellista käyttöpääomaa ei ole esityksessä edes arvioitu. Syntyvien lisäkustannusten huomioon ottaminen merkitsee sitä, ettei lähtökohdaksi otettu nykyinen toteutuneiden kustannusten taso tule riittämään. Näiden vaikutuksia rahoituksen riittävyyteen ei ole esityksessä arvioitu tai huomioitu.

Investointien osalta esitettyyn maakuntien rahoituksen tasoon sisältyisi nykyistä poistotasoa vastaava rahoitus. Tämä ei kuitenkaan ota huomioon rakenteilla olevien sekä suunniteltujen uusien investointien kasvattamaa poistotarvetta, joten lähtökohtaisesti rahoituksen taso on tältä osin riittämätön. Muun muassa HUS-konsernin tulevien vuosien suunnitellut investoinnit tulevat lisämään kuntayhtymän nykyistä poistomäärää merkittävästi. Irtaimen omaisuuden siirtyessä vastikkeetta kunnilta maakunnille ei irtaimen omaisuuden hankinnasta aiheutune maakunnille olennaisia kertaluonteisia kustannuksia. Toisaalta irtaimen omaisuuden keskimääräinen käyttöikä on lyhyt, mistä syystä irtaimen omaisuuden tulevat korjaus- ja laajennusinvestoinnit tulee ottaa huomioon riittävästi rahoitusratkaisuissa. Toimitilat säilyisivät esityksen mukaan siirtymävaiheen kuntien omistuksessa, minkä johdosta niihin kohdistuvien investointien toteuttaminen säilynee niin ikään siirtymäajan kuntien vastuulla. Toisaalta sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon siirtyessä esityksen mukaan kunnilta maakunnille tulee siirtymäkaudelle varmistaa kuntien riittävä rahoitus välttämättömien investointien tekemiseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoihin jatkossakin sisältyviin kiinteistöihin. Koska kunnat kattavat sosiaali- ja terveystoimen tarvitsemiin toimitiloihin tehtävät investoinnit pelkästään maakunnilta perittävien vuokrien kautta, lopullisessa ratkaisussa tulee varmistaa riittävän pitkät vuokrausajat sekä laskennallisesti oikeudenmukaiset ja taloudellisesti riittävät vuokranmääritysperusteet tasapainon saavuttamiseksi siten, etteivät kunnat joudu kantamaan vuokraustoimesta aiheutuvaa taloudellista riskiä.

Maakuntien rahoitus muodostuu valtionrahoituksesta sekä vähäisemmässä määrin asiakasmaksutuloista. Maakuntien voimakas rahoituksellinen riippuvuus valtiosta on ristiriidassa perinteisen itsehallinnon merkityksen kanssa. Valtion rahoitus lähtee muutosvaiheessa liikkeelle siirtyvien palvelujen nykyisistä kustannuksista, mutta etenee asteittain kohti laskennallista, tarveperusteista rahoitusmallia. Samalla maakuntien kustannuskehitystä hillitään määrittelemällä maakuntien valtionrahoituksen kehitys käyttöönotettavan uuden kustannuskehitysindeksin (maakuntaindeksi) perusteella. Myös taloudellisesti tai toiminnallisesti merkittävien investointien hyväksymismenettely valtioneuvoston toimesta on huomattava rajoite maakuntien päätösvallalle oman rahoituksensa käytöstä, jota sitäkin on korostettu esityksen perusteluissa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jatkossa pitää saada samanaikaisesti sekä investointipäätös kiinteistön toteuttamiseksi perustettavalle kiinteistölaitokselle että lisärahoituspäätös maakunnalle järjestäjänä taloudellisen tasapainon turvaamiseksi.

Siirtymäajan riittävyys rakenteiden uudistamiseksi tulevaa rahoitustasoa vastaavaksi ja siirtymävaiheen kustannusten vaikutukset rahoituksen riittävyyteen jäävät arvioitaviksi

myöhemmissä vaiheissa. Mikäli siirtymävaiheen aikana toteutetaan edellä esitetyt sopeuttamistoimenpiteet, alkuvaiheen rahoitusraami ei tule riittämään eikä siten myöskään tuleva rahoitustaso ole oikealla tasolla. Valtakunnalliseksi tavoitteeksi asetun 3 miljardin euron säästötavoitteen saavuttaminen on haastavaa eikä se tule onnistumaan ilman merkittäviä uusia sopeutustoimia.

Lakiluonnosten julkaisemisen yhteydessä esitettyjen laskelmien mukaan uudistuksessa Uudenmaan maakunta menettää sote-rahoitusta muun maan eduksi. Myös kaupunkien jäljelle jäävien investointien rahoitus muodostuu haasteelliseksi johtuen verotulo- ja kokonaisrahoituksen volyymien olennaisesta laskemisesta. Lakiluonnosten yhteydessä esitetyissä laskelmissa on tasapainotarkastelua tehty nykyisten poistotasojen suhteen, mikä ei anna oikeaa kuvaa pääkaupunkiseudun kaupunkien investointien rahoitustarpeista ja jo toteutettujen investointien vaikutuksista tulevina vuosina.

Esitetyt valtionosuuksien tasaukset ovat määräaikaisia, mikä lisää kaupunkien taloudellista epävarmuutta ja riskiä. Toteutettaessa tämän mittaluokan uudistusta on syytä samanaikaisesti säätää pysyvästi valtionosuusuudistuksen periaatteet sen arvioimiseksi, miten yksittäiset kaupungit kykenevät hoitamaan niille jäävät lakisääteiset tehtävät. Kun Uudenmaan kunnilta siirtyy verorahoitusta muualle maahan VM:n ennakkolaskelmien mukaan noin 150 miljoonaa euroa vuodessa, on tässä yhteydessä päätettävä miten tuo perusteeton ja menettävien kuntien kannalta kohtuuton leikkaus tullaan menettäville kunnille korvaamaan.

Valinnanvapauden toteutumisesta ei ole vielä esitystä, joten tässä vaiheessa ei pystytä arvioimaan rahoitusmallin ja taloudenohjausmekanismin tarkoituksenmukaisuutta ja rahoituksen riittävyyttä.

9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

On syytä pohtia vakavasti sitä vaihtoehtoa, että sote-ratkaisu toteutettaisiin sellaisenaan ilman maakunnille esitettyjä muita tehtäviä.

Kysymyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista:

10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täyttyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila) **X**
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Tulisi varmistaa maakuntien sisäisillä ratkaisuilla palvelujen saanti siten, ettei kuntien pitkällä aikavälillä rakentama kuntalaisten tarpeeseen perustuva palvelurakenne koe liian nopeita muutoksia, vaan maakuntien ja kuntien yhteisellä kehittämistyöllä pyrittäisiin evoluution kautta vieläkin asiakaslähtöisempään ja tuottavampaan palvelujärjestelmään.

11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

a. kyllä (avotila) **X**
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Esitetty sopimusjärjestely on perusteltu, jos pyritään rakenteellisiin uudistuksiin maakuntien rajat ylittäen.

12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Integraatiota on ehdotuksessa toteutettu järjestämisen tasolla, mutta asiakkaan näkökulmasta ja palvelutasolla ehdotus ei tue integraatiota. Uudistuksen kokonaisuuteen liittyvät valinnanvapaus, monituottajamalli ja yhtiöittämisvelvoite yhdistettynä ehdotettuun ohjausjärjestelmään vaarantavat integraation toteutumisen. Integraatiota pyritään toteuttamaan monituottajamallissa sopimus- ja omistajaohjauksen keinoin. Malli edellyttää maakunnalta sellaista järjestämis- ja tilaajaosaamista, josta ei ole missään aiemmin kokemusta. Integraation toteutumisen seurantaa pitäisi selvästi johtaa.

13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila) **X**
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Tavoite lisätä valtion ohjausta on kannatettava, mutta sen tulee keskittyä strategisiin kysymyksiin. Ohjauksen tulee keskittyä palvelujen laadun, vaikuttavuuden ja tasa-arvon parantamiseen. Ohjauksen toteutumisen seurannan tulee olla julkista ja asukkaiden ja asiakkaiden saavutettavissa. Valtion ohjausta tarvitaan kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Ehdotetussa mallissa vahva valtion ohjaus on seurausta valitusta rahoitusratkaisusta, palveluntuotantoratkaisusta ja maakuntien kantokykyjen eroista. Se johtaa taloudellisen vastuun ja järjestämisvastuun jakautumiseen ja hämärtymiseen sekä vähentää maakuntien itsenäisyyttä päättää järjestämisvastuulleen säädetyistä asioista.

14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila) **X**
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen ehdotetulla tavalla johtaa monimutkaiseen ohjausjärjestelmään, jonka käytännön toteutus on haasteellista. Palvelutuotanto koostuu maakuntien palvelulaitoksista, maakuntakonserniin kuuluvista yhtiöistä, yksityisistä ja kolmannen sektorin sopimustuottajista sekä laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja tuottavista yrityksistä. Tämä edellyttää maakunnalta uuden tyyppistä järjestämis- ja tilaajaosaamista.

Järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen samanaikaisesti valinnanvapauden käyttöönoton kanssa johtaa monimutkaiseen johtamis- ja ohjausjärjestelmään ja vaarantaa uudistuksen keskeiset tavoitteet. Kokonaisuudesta on vaarana tulla hallinnollisesti raskas ja monitasoinen.

Tilaaja-tuottajamalli on osoittautunut käytännössä raskaaksi ja kustannuksia lisääväksi tekijäksi palvelujen tuotannossa. Toimintamallin käytännön toteutus on osoittautunut haasteelliseksi, vie aikaa ja voimavaroja eikä välttämättä tuo vastaavaa taloudellista hyötyä. Vastuu kokonaisuudesta jakautuisi maakunnassa toisaalta järjestäjälle ja toisaalta maakunnan palvelulaitoksille sekä valtioneuvostolle heikentäen johtamisen edellytyksiä.

Kansalaisen kokonaisedun huomioimiseksi vaadittava integraatio edellyttää toiminnan määrätietoista johtamista, ohjausta ja mittausta. Lukuisten pienten palveluntuottajien, maakunnan yhtiöiden sekä nykyisten sairaanhoitopiirien pohjalle rakentuvien suurten ja itsenäisten palvelulaitoksen toiminnan johtaminen sopimusohjauksen ja omistajaohjauksen keinoin on erittäin haasteellista. Vastaavasti kustannusten kurissa pitäminen edellyttää mahdollisuutta puuttua turhiin hoitokäynteihin tai lähetteisiin tai muuhun osaoptimointiin. Ehdotetun mallin toimivuutta voi arvioida vertaamalla sitä valtion tai kuntien nykyisten, ehdotettua yksinkertaisempien konsernien ja toimintojen johtamisen haasteisiin.

Toimintojen tehostaminen on tärkeää ja monituottajamalli tarjoaa hyvän mahdollisuuden oman tuotannon tehostamiseen. Yksityisen palvelusektorin kehittäminen vaikuttaa olevan yksi keskeisiä uudistuksen tavoitteita. Jo pelkästään valinnanvapauden piiriin kuuluvien palveluntuottajien ohjaus on esimerkiksi Ruotsista saatavien kokemusten mukaan haasteellista ja edellyttää useiden vuosien harjoittelua. Lainsäädännöllinen vaikuttavuus yksityisen sektoriin päin puuttuu, mikä saattaa sen erilaiseen asemaan maakunnallisiin yhtiöihin verrattuna.

Maakuntavaltuuston ohjaus- ja päätösvaltaa rajattaisiin merkittävästi suhteessa sen keskeisimpiään tehtävään eli sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen. Järjestämisvastuuseen kuuluu olennaisena osana oikeus ja mahdollisuus päättää tavasta, jolla palvelut tuotetaan.

Kuntien tuotannon mahdollistaminen ratkaisisi myös uudistuksen keskeisen ongelman: maakunnan mahdollisuudet johtaa kokonaisuutta ovat ehdotetussa mallissa heikot. Ainakin suurimmissa kaupungeissa on kuntien tuotantoon riittävät resurssit ja osaaminen. Väestöllä mitattuna vain seitsemässä maakunnassa väestömäärä on suurempi kuin yhdessäkään neljästä suurimmasta kaupungista.

Järjestämislain 54 §:n mukaan hallintolakia ja lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta sovellettaisiin laajan valinnanvapauden piirissä olevia palveluja tuottavan yksikön ylläpitäjä toimintaan silloinkin, kun tämä on yksityisoikeudellinen yhteisö, esimerkiksi osakeyhtiö. Erityisesti julkisuuden ulottaminen tuottajiin on perusteltua. Ehdotuksessa jää tosin epäselväksi, mihin käytännön seuraamuksiin esimerkiksi esteellisyyssäännösten rikkominen johtaisi.

15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila) **X**
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Maakunnan palvelulaitoksen on yhtiöitettävä kunnilta siirtyvät palvelut osakeyhtiöiksi, jos palvelut ovat valinnanvapauden piirissä ja jos markkinoilla on ulkopuolisia toimijoita. Esityksessä maakunnille ei ole osoitettu varoja yhtiöittämisen hoitamiseksi (osakepääoma). Perustamisvaiheessa maakuntien palvelulaitokseen siirtyy merkittävästi omaisuutta ainoastaan lakisääteisistä kuntayhtymistä, joiden toiminta ei pääsääntöisesti ole yhtiöittämisen kohteena. Tätä siirtyvää omaisuutta ei voi käyttää valinnanvapauden piirissä olevien perustason palvelujen yhtiöittämisessä. Kunnilta palvelulaitokselle siirtyvä omaisuus on pääasiallisesti koneita ja kalustoa sekä muuta irtaimistoa.

Liian kevyesti pääomitetun ja riittämättömällä käyttöpääomalla toimintansa aloittavan yhtiön asema on kovassa kilpailutilanteessa riskialtis ja voi johtaa sekä yhtiön että maakunnan kannalta arvaamattomiin seurauksiin. Kilpailuilla markkinoilla toimintansa aloittavan yhtiön taloudellisen aseman tulee olla terveellä tavalla kilpailukykyinen. Ehdotettu rakenne ei käytännössä mahdollista palvelulaitoksen omistaman yhtiön toimintaa markkinoilla taloudellisesti terveellä tavalla. Tältä osin yhtiöt jäävät tehtäväkenttäänsä nähden taseeltaan heikoiksi. Lisäksi niiltä puuttuu kokonaan toiminnan edellyttämä käyttöpääoma, mitä ei voida siirtää yhtiöihin apporttina.

Palvelulaitos ei voi jälkikäteen vahvistaa alun perin liian heikosti pääomitetun yhtiön pääomarakennetta tai kattaa niiden alijäämiä. Pääomittaminen tai takauksen myöntäminen voidaan katsoa valtiontukisäännösten vastaiseksi tukitoimenpiteeksi. Kilpailutilanteessa

markkinoilla toimivan yrityksen omistajana maakunnan on toimittava markkinasijoittajaperiaatteen mukaisesti.

Ohjauskokonaisuuteen vaikuttaa erityisesti se, miten valinnanvapausjärjestelmä täsmentyy jatkossa. Kysymykseen vastaaminen on vaikeaa koska valinnanvapautta koskeva lakiesitys ei ole ollut käytettävissä.

16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Maakunnan tulee hyväksyä maakuntastrategia, palvelustrategia ja antaa palvelulupaus. Järjestämislain mukaan palvelulupauksen antaa maakunta ja se on luonteeltaan asukkaille suunnattu tahdonilmaisu. Palvelulupauksessa on otettava huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteet. Ehdotuksen mukaan palvelulupaus ei muuta maakunnan lakisääteisiä velvoitteita järjestää palveluja. Kuitenkin kaikkien palveluntuottajien on järjestämislain mukaan noudatettava maakunnan palvelustrategiaa ja palvelulupausta. Palvelulupauksen asema ja merkitys jää epäselväksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja palvelurakenteen lainmukaisuuden valvonta ja siihen liittyvä ohjaus kuuluu ehdotuksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomaisen toimivallan tulisi olla tarkkaan määriteltyä. Ehdotus jättää epäselväksi, mihin palvelurakenteen lainmukaisuuden valvonta käytännössä voisi kohdistua. Valinnanvapauslainsäädäntöesityksen puuttuessa on vaikeat ottaa kantaa palvelujen järjestämiseen.

Työterveyshuollon asema jää esityksessä epäselväksi. Kokonaisuuden kannalta olisi perusteltua, että työterveyshuolto siirtyisi muun sosiaali- ja terveystoimen palveluiden kanssa maakuntien hoidettavaksi.

Kysymyksiä voimaanpanolaista:

17. *Kysymys vain kunnille*: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

a. kyllä (avotila) **X**
b. ei (avotila)
c. ei kantaa (avotila)

18. *Kysymys vain kunnille*: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (*Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön*) Avotila

–

19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)

c. ei pääosin (avotila) **X**
d.ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Maakunnan perustaminen edellyttää kuntien tuntuvaa panostusta ja osaamisen käyttöä. Suunniteltu aikataulu lain voimaantulosta maakuntavaaleihin ja toiminnan aloittamiseen on erittäin lyhyt ja vaatii kuntien vahvaa panostusta valmistelussa ja toiminnan käynnistymisessä. Kuntien tulee saada panostuksesta asianmukainen korvaus.

Väliaikaishallinnon perustaminen uuteen organisaatioon vie luonnoksessa oletettua pidemmän ajan. Väliaikaishallinnon tulisi ehdotuksen mukaan aloittaa heinäkuussa 2017 ja muun ohella huolehtia maakuntavaalien järjestämisestä tammikuussa 2018. Väliaikaishallinnolla ei ole heinäkuussa 2017 toimivaa organisaatiota, päätöksentekojärjestelmää tai henkilökuntaa. Toiminnan käynnistäminen täysin uudessa organisaatiossa ei välttämättä onnistu ongelmitta.

20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila) **X**
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Siirtyvän henkilöstön määrittelyn tulee olla yksiselitteistä. Luovuttavan kunnan tehtävänä tulee olla sen selvittäminen ja toteaminen, keiden henkilöiden työpanoksesta vähintään puolet kohdistuu maakunnalle siirtyviin tehtäviin. Työpanoksen kohdistumista koskevan säännön tulee koskea myös osa-aikaisia työntekijöitä. Edelleen voimaanpanolaissa tulisi huomioida kuntien palveluksessa oleva hallinnossa ja tukipalveluissa työskentelevä henkilöstö, jonka työpanoksesta merkittävä osa, mutta alle puolet kohdistuu maakunnalle siirtyviin tehtäviin. Voimaanpanolaissa tulisi säätää, että luovuttava kunta selvittää myös tämän työpanoksen osuuden henkilötyövuosina ja se keitä henkilöitä siirtyminen maakunnan, maakunnan palvelulaitoksen tai maakunnan omistaman yhtiön palvelukseen tällä perusteella koskee. Tukipalvelujen osalta liikkeenluovutuksen pitäisi koskea samoin säännöin myös kunnan kokonaan omistaman osakeyhtiön työntekijöitä.

Kunnat tarvitsevat tarkat ohjeet liikkeen luovutustilanteessa uudelle työnantajalle annettavista henkilötiedoista.

Uudistuksessa 220 000 työnantajaa vaihtaa työnantajaa. Eri työnantajien palkkausten yhteensovittaminen pitäisi ratkaista voimaanpanolain erillismääräyksellä. Pelkästään pääkaupunkiseudun kaupungeissa ja niiden omistamissa sote-kuntayhtymissä toimii nykyisin sote-tehtävissä noin 55 000.

21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Lakisääteisten kuntayhtymien kiinteistö- ja muu omaisuus sekä niiden velat esitetään siirrettäväksi vastikkeetta maakunnille. Todennäköisesti kiinteistöomaisuus tullaan jatkossa siirtämään valtakunnalliseen palvelulaitokseen (kiinteistölaitos). Kuntayhtymien omaisuuden käypä arvo ylittää merkittävästi niiden tasearvon. Lisäksi kuntayhtymien omaisuuden tasearvokin on merkittävästi niiden taseessa olevia velkoja suurempi. Kyseessä on siten merkittävä omaisuuden vastikkeeton siirto niiden nykyisiltä omistajilta eli kunnilta tulevaan valtio-omisteiseen kiinteistölaitokseen.

Kuntayhtymien kiinteistö- ja muu omaisuus on rahoitettu pääasiallisesti omistajakuntien toimesta esimerkiksi erikoissairaanhoidon käyttötaloudesta maksettujen maksuosuuksien kautta. Kuntayhtymät samoin kuin kunnatkin ovat rahoittaneet investointinsa siten, että velkaosuudet niiden taseessa ovat jääneet mataliksi. Näin ollen investointien omarahoitusosuus on ollut erittäin korkea suhteessa esimerkiksi yksityisiin investointeihin nähden. Kuntien talouden kannalta on kestämätöntä, että pitkän aikavälin kuluessa rahoitettu kuntayhtymien omaisuus siirtyy vastikkeetta maakunnille samaan aikaan, kun kunnille itselleen jäävät vastattavaksi oman toiminnan ja rahoitusvastuiden yhteisvaikutuksen myötä muodostuneet velat. Esitetyssä mallissa kuntien vastuulle jää lakisääteisten kuntayhtymien purkaminen ja mikäli näissä on kattamattomia alijäämiä, kunnat joutuvat ne kattamaan purkamisen yhteydessä.

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen irtaimen omaisuuden rooli suhteessa muihin siirtyviin omaisuuseriin on pienempi, mutta periaatteellisesti kuntien näkökulmasta yhtä ongelmallinen. On huomioitava, että irtaimen omaisuuden hankintatavat ja poistojen perusteet saattavat vaihdella eri kunnissa. Irtaimeen omaisuuteen luetaan kuuluvaksi myös sosiaali- ja terveystoimen toimintaan liittyvät osakeomistukset, joiden siirtymisen ehdot tulee olla määriteltävissä ja neuvoteltavissa erikseen yleisestä linjauksesta poiketen. Toisin kuin lakisääteisten kuntayhtymien kohdalla kuntien omaisuuden siirtojen yhteydessä ei esitetä niihin kohdistuvien velkojen siirtämistä maakunnille. Esitystä voidaan tässä mielessä pitää kohtuuttomana ja se merkitsee merkittävää kunnallisen omaisuuden siirtoa valtiorahoitteisille maakunnille.

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöjen jääminen kuntien omaisuudeksi edellyttää käyvän vuokratason käyttöä maakuntien kanssa tehtävissä vuokrasopimuksissa. Pääkaupunkiseudun muusta maasta poikkeava hintataso tulee huomioida jatkovalmistelussa. Erityisen ongelman muodostaa se, että esityksessä kiinteistöjen vuokrakausi on rajattu erittäin lyhyeksi. Esimerkkinä todettakoon, että Ara-rahoitteisen palvelulaitoksen rahoituksen maturiteetti on noin 40 vuotta. Tällaisiin kiinteistöihin ei voida soveltaa esitettyä noin neljän vuoden vuokrauskautta, koska se merkitsee kuntaomistajalle erittäin suurta taloudellista ja toiminnallista riskiä. Mikäli vuokrakauteen ei voida soveltaa normaaleja ja kunnan kannalta riskitöntä sopimusehtoa, maakunnan tulee lunastaa po. kiinteistöt käyvistä arvoistaan siirtymäajan vuokrakauden aikana.

Kiinteistöjen ylläpidon edellyttämien investointien tekeminen kuntien toimesta edellyttää vuokralaisen pidempiaikaista sitoutumista kiinteistöjen käyttöön sekä kuntien riittävän rahoituksen turvaamista investointeihin. Pidemmällä aikavälillä tulee valmistella paikalliset ratkaisut mahdollistava toimintamalli, jossa kiinteistöt siirtyvät vastikkeellisesti ja käypiin arvoihin arvostettuina sote-kiinteistöjen omistamisesta ja ylläpidosta jatkossa keskitetysti vastaavalle taholle. Valmistelussa tulee huomioida myös muut kuin suoraomisteiset sote-kiinteistöt, joita on huomattava osa esimerkiksi Vantaan kaupungin nykyisistä sosiaali- ja terveystoimen toimitiloista.

Sairaanhoitopiirien kiinteistöistä, ainakin sairaaloista, osa on kuntayhtymän ja kuntien yhteisomistuksessa. Yhteisomistussuhde kunnan ja maakunnan tai palvelukeskuksen välillä tulee olla purettavissa. Kunnan tulee saada tällaisesta omaisuudesta käypä korvaus omaisuuden siirtyessä maakunnalle.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupungit sekä Kirkkonummen kunta ovat käynnistäneet perus- ja erikoissairaanhoidon sekä sosiaalitoimen tietojärjestelmien integraation eli ns. Apotti-hankkeen. Hanke toteutetaan vuosien 2016 – 2021 aikana ja sen kustannusarvio on yli 400 milj. euroa. Sosiaali- ja terveysministeriö on omassa kannanotossaan syyskuun lopussa 2016 katsonut, että Apotti-hanke tulee olemaan yksi valtakunnallisista tietojärjestelmistä, joita tulee hyödyntää maakuntauudistuksen yhteydessä. Apotti-hanke on ainoa käynnissä oleva tietojärjestelmäprojekti, joka ottaa huomioon sosiaali- ja terveystoimen uudistuksessa tavoitteena olevan toiminnallisen integraation. Näin se jo lähtökohdiltaan vastaa valtioneuvoston asettamia strategisia päämääriä.

Apotti-hanke on kilpailutettu siten, että sen piiriin voidaan myöhemmin liittää kaikki Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin kuuluvat kunnat kuntayhtymä mukaan lukien. Siten Apotti-hanke on alun alkaen nähtävä Uudenmaan maakunnan hankkeena eikä sen tämän hetkisten osakkaiden sopimana hankkeena. Apotti-hankkeen yhteydessä tehdyt yhtiö- ja rahoitusjärjestelyt mahdollistavat hankkeen joustavan siirron tulevaan maakuntaan. Tämä on otettu huomioon myös toimittajan kanssa tehdyissä sopimuksissa.

Apotti-hanke tulisi siirtää heti lausunnolla olevien lakien tultua voimaan perustettavalle Uudenmaan maakunnalle siten, että maakunta lunastaisi hankkeen osakaskuntien osakkeet näiden siihen mennessä maksamien maksujen ja yhtiön pääomittamisen käytettyjen varojen määrästä tai vaihtoehtoisesti tulisi hyväksyä se, että Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri lunastaa edellä olevin ehdoin osakaskuntien osakkeet itselleen, jolloin Apotti-hanke siirtyy maakuntaan lakisääteisistä kuntayhtymistä sovituin perustein.

Apotti-hankkeen hankesuunnitelman mukainen käyttöönotto tapahtuu vuoden 2018/2019 vaihteessa. Osakaskunnat eivät siis hyödy hankkeesta lainkaan ennen maakuntauudistuksen voimaanastumista. Hankintasopimuksen mukaan ne kuitenkin ovat vastuussa syntyneistä kustannuksista siirtohetkeen saakka. Kun lisäksi omistajakunnat tällä hetkellä maksavat voimassa olevien tietojärjestelmien käyttö- ja kehittämiskulut, heille syntyy kaksinkertainen kustannusrasite muihin Uudenmaan kuntiin nähden. Tästä syystä on perusteltua Uudenmaan kuntien keskinäinen yhdenvertaisuus huomioon ottaen hyväksyä Apotti-hankkeen siirto edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Siirtohetkestä lähtien nykyiset omistajakunnat vastaisivat syntyvistä kustannuksista

samanarvoisesti ja edustamiensa peruspääomaosuuksien suhteessa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille aiheutuneista kuluista.

22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa? (avotila)

Omaisuusjärjestelyt lakisääteisten kuntayhtymien ja maakunnan välillä sekä kuntien ja maakuntien välillä tulee toteuttaa käypiin arviokirjoihin perustuviin velattomiin arvoihin. Tämä mahdollistaa kuntien kohdalla sen, että ne voivat sopeuttaa erityisesti niiden jäljelle jäävää tasetta ja siellä olevia pitkäaikaisia velkoja vastaamaan supistuvien (puolittuvien) tulojensa mukaista tilannetta. Tällä toimenpiteellä voidaan lieventää kuntien kriisiytymistä sekä varmistaa niiden rahoituksen saatavuus verorahoituksen supistuessa.
Irtaimeen omaisuuteen luetaan kuuluvaksi myös sosiaali- ja terveystoimen toimintaan liittyvät osakeomistukset, joiden siirtymisen ehdot tulee olla määriteltävissä ja neuvoteltavissa erikseen päälinjauksesta poiketen. Pääkaupunkiseudun muusta maasta poikkeava kiinteistöjen hintataso tulee huomioida jatkovalmistelussa.

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöjen jääminen siirtymävaiheessa kuntien omaisuudeksi edellyttää käypään arvoon perustuvan vuokratason käyttöä maakuntien kanssa tehtävissä vuokrasopimuksissa. Kiinteistöjen ylläpidon edellyttämien investointien tekeminen kuntien toimesta edellyttää vuokralaisen pidempiaikaista sitoutumista kiinteistöjen käyttöön sekä kuntien riittävän rahoituksen turvaamista ko.Investointeihin siirtymävaiheessa. Pidemmällä aikavälillä tulisi valmistella paikalliset ratkaisut mahdollistava toimintamalli, jossa kiinteistöt siirtyvät vastikkeellisesti sote-kiinteistöjen omistamisesta ja ylläpidosta jatkossa keskitetysti vastaavalle taholle. Valmistelussa tulee huomioida myös muut kuin suoraomisteiset sote-kiinteistöt, joita on huomattava osa esimerkiksi Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen toimitiloista.

23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Vuonna 2016 koko maan kuntien kunnallisveroprosenttien vaihteluväli on 16,50 – 22,50, tiiviin pääkaupunkiseudun kaupunkien veroprosenttien vaihteluväli on 16,50 –19,00. Maakuntauudistukseen liittyviä veroratkaisuja tulee arvioida kokonaisuutena myös tulevat rahoituspaineet huomioiden. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun kaupunkien velvoitteet aiemmista investoinneista sekä tulevien seudun jatkuvan kasvun aiheuttamien investointien rahoituspaineet tulee huomioida uudistuksessa myös yksittäisen veronmaksajan näkökulmasta.

Kuntasektori on koko 2000-luvun velkaantunut voimakkaasti, mikä on osoitus rakenteellisesta rahoituksen alijäämäisyydestä. Näin ollen kuntien nykyistä rahoitusasemaa ei voi pitää lähtökohtaisena tasapainotilana maakuntauudistuksessa. Investointien rahoituspaineet keskittyvät erityisesti suurimmille kaupunkiseuduille.

Sosiaali- ja terveystoimen järjestämis-, tuottamis- ja rahoitusvastuun siirtyessä lakiesitysten mukaan maakunnille tai valtiolle, tasoittuvat jäljelle jäävien kuntien väliset kustannuserot olennaisesti. Kun kuntien tulopohjaa leikataan kunnallisveron, yhteisöveron ja valtionosuuksien osalta, tulee varmistaa, että kunnat uudessa roolissaan ovat tulopohjaltaan riittävän vahvoja jäljelle jäävien tehtävien hoitamisen näkökulmasta.

Jäljelle jäävien kaupunkien investointien rahoitus muodostuu haasteelliseksi johtuen verotulo- ja kokonaisrahoituksen volyymien olennaisesta laskemisesta. Lainapääomien jäädessä ennalleen kaupunkien suhteellinen velkaantuneisuus kaksinkertaistuu, millä on vaikutuksia myös kaupunkien asemaan rahoitusmarkkinoilla. Lakiluonnosten yhteydessä esitetyissä laskelmissa on tasapainotarkastelua tehty nykyisten poistotasojen suhteen, mikä ei anna oikeaa kuvaa pääkaupunkiseudun kaupunkien investointien rahoitustarpeista ja jo toteutettujen investointien vaikutuksista tulevina vuosina. Suurten kaupunkien tulee kyetä vastaamaan kasvun ja elinvoiman kehittämisen rahoittamisesta lähes nykytasoisten investointien kautta. Näin ollen kuntien rahoituksen uudistamisessa suurten kaupunkien verotulotasausvastuuta ei tule kasvattaa nykyisestä.

Kuntien verotusoikeuden määräaikainenkin rajaaminen on ongelmallista muun muassa kunnallisen itsehallinnon toteutumisen sekä kuntien rahoitusmarkkina-aseman ja rahoittajien saatavuuden näkökumista. Jäljelle jäävien kuntien on siirtymäaikana ja sen jälkeenkin rahoitettava tavalla tai toisella lakisääteiset palvelut ja toiminnot sekä olemassa olevat velvoitteensa.

Verokaton asettaminen voi joissain kunnissa johtaa lainakannan kasvattamiseen verokaton voimassaolon aikana, sekä asettaa paineita verojen korottamiseen rajoitusajan jälkeen, mikä on ristiriidassa sen tavoitteen kanssa, että kokonaisveroaste ei nouse. Valtioneuvoston esitys lähtee siitä, että kuntien tulisi ensisijaisesti kattaa siirtymäkauden aikana syntyvät lisäkulunsa vieraan pääoman määrää lisäämällä ja vasta sen jälkeen, mikäli tämä ei ole mahdollista, korottaa kunnallisveroa esitettyä verokattoa enemmän. Kun lähtökohtana sekä maakunta- että sosiaali- ja terveystoimen uudistuksille on pidetty julkisen velan ja kestävyysvajeen supistamista, valtioneuvoston esitys on sen itsensä asettaman tavoitteen kanssa ristiriitainen ja taloudellisesti kestämätön. Uudistuksen ongelmana on se, että se kohtelee kuntia eriarvoisesti niin, että ne kunnat, jotka ovat kyenneet sopeuttamaan sosiaali- ja terveystoimen menojaan alle valtakunnallisen keskiarvon, ovat tässä uudistuksessa häviäjiä, jolloin näiltä leikataan tuloja enemmän kuin menoja ilman, että kyseistä eroa kompensoitaisiin esimerkiksi valtionosuuksien kautta. Muutokset kuntien veroprosenteissa esimerkiksi merkittävien investointien rahoittamiseksi ovat jatkossa suhteellisesti huomattavasti nykyistä suuremmat.

24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

a. kyllä (avotila)
b. ei (avotila) **X**
c. ei kantaa (avotila)

Uudistuksen aikataulu on liian tiukka. Siirtymäaika tulisi olla pitempi, noin 3-5 vuotta. Yhtiöittämisvelvoite ehdotetussa muodossaan ei ole toimiva. Yhtiöiden perustamiseen, niiden pääomittamiseen sekä käyttöpääoman turvaamiseen liittyvistä yksityiskohdista samoin kuin niiden organisoitumiseen ja johtamiseen liittyvistä ongelmista on annettu perusteltu vastaus edellä tässä kyselyssä. Yhtiöittämisen toteuttaminen ei ole mahdollista esitetyllä tavalla.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien sote-organisaatiot ovat maan suurimpia, samoin kuin niiden edellyttämät tukipalveluorganisaatiot. Pääkaupunkiseudun sote-organisaatioiden integroiminen maakuntaan ja siihen liittyvä yhtiöittäminen edellyttävät riittävää siirtymäaikaa esimerkiksi tukipalvelujen järjestämisen ja tietojärjestelmien yhdenmukaistamisen johdosta.

Vaikutusta on myös sillä miten valinnanvapauden piiriin siirtyy palveluja, joka ei ole vielä tiedossa.

25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

–

Kysymykset maakuntien rahoituslaista

26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Voimakas rahoituksellinen riippuvuus valtiosta on muut ohjausmekanismit ja toiminnan reunaehdot huomioiden ongelmallista maakuntien itsehallinnon toteutumisen näkökulmasta. Oikeudenmukaista olisi ollut toteuttaa verotusuudistus jo samassa yhteydessä.

27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

a) kyllä (avotila)
b) kyllä pääosin (avotila)
c) ei pääosin (avotila) **X**
d) ei (avotila)
e) ei kantaa (avotila)

Uudistuksen ensi vaiheessa maakuntien rahoituksen on määrä perustua toteutuneiden sote-palveluiden kustannusten nykytasoon. Näin ollen haasteita saattavat muodostaa lähinnä se, onko siirtymäaika rahoituksen muutokselle laskennalliseen, tarveperusteiseen järjestelmään riittävä rakenteiden uudistamiseksi vastaavasti. Lisäksi siirtymävaiheessa aiheutunee huomattavia kustannuksia muun muassa perustettavien palveluyhtiöiden pääomittamisesta sekä niiden

käyttöpääoman turvaamisesta, tietojärjestelmien yhdenmukaistamisesta ja henkilöstön palkkojen harmonisoimisesta sekä mahdollisesti myös palveluverkkomuutoksista.

Pidemmällä aikavälillä maakuntien rahoituksen haastaa menokasvujen rajaaminen laskennalliseen, palvelujen kustannuskehitystä kuvaavaan indeksiin (nk. maakuntaindeksi) perustuen. Järjestävästä tahosta riippumatta ovat sosiaali- ja terveystoimen palvelut jatkossakin pitkälti lakisääteisiä. Kasvavan palvelutarpeen yhdistyminen rahoituksen niukkuuteen edellyttää näin ollen myös maakunnilta tavoitteellista johtamista ja kokonaisuuden hallintaa. Lähtökohtaisesti esitetyssä mallissa otetaan kantaa ainoastaan maakuntien käyttötalouteen ja siihen liittyvään ohjaukseen. Maakuntien investointitalous – vaikka se tullaan jatkossa hoitamaan pääasiallisesti valtio-omisteisten palvelulaitosten kautta – puuttuu tarkastelusta lähes kokonaan. Mallissa ei oteta kantaa siihen, miten käyttötalous ja investointitalous maakuntatasolla tullaan tasapainottamaan. Esimerkiksi kasvavat investointitalouden aiheuttamat poistot tulevat kaventamaan käyttötaloudessa palvelutuotantoon osoitettua määrärahaa, mikäli esitetty maakuntaindeksi ei tältä osin jousta tai se määritellään liian kategorisesti.

Esityksen mukaisesti maakunnat pääsisivät aloittamaan ns. puhtaalta pöydältä, kun lakisääteisten kuntayhtymien omaisuuserät sekä kunnista siirrettävä irtain omaisuus siirtyisivät maakunnille vastikkeetta. Esitys ei ratkaise syntyvien palveluyhtiöiden käyttöpääomaan liittyvää ongelmaa ja siten esitys on lähtökohdiltaan virheellinen. Viittaamme aikaisemmin tässä lausunnossa mainittuun tältä osin.

Uudistuksessa kunnille ovat jäämässä nykyisen toiminnan laajuuteen perustuvat lainapääomat huolimatta rahoitusvolyymin puolittumisesta. Tämä on suuri haaste esimerkiksi Vantaan tyyppiselle kasvukeskukselle, joka on investoinut viime vuosina vahvasti seudullisesti ja valtakunnallisestikin merkittäviin infrahankkeisiin lainapääomaansa samalla kasvattaen.

Maakuntien rahoitus muodostuu suorasta valtionrahoituksesta sekä asiakasmaksuista, joiden perusteita myös valtio määrittelee. Näin ollen maakuntien omat vaikutusmahdollisuudet tulopohjaansa ovat varsin rajalliset, mikä on ongelmallista maakuntien itsehallinnollisuuden näkökulmasta. Maakuntien haasteena on sopeuttaa lakisääteisten palvelujen menot rakenteita uudistamalla ja tuottavuutta kasvattamalla vastaamaan kohti laskennallisuuteen ja tarveperusteisuuteen asteittain etenevää rahoitusjärjestelmää.

28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotilaa)

Rahoitusmalli ei saa lisätä maakuntien välistä tulojen uudelleen jakoa. VM:n koelaskelmien mukaan esitetyt painokertoimet luovat tilanteen, jossa Uusimaa menettää uudistuksessa vuoden 2016 lähtötaosta laskien noin 150 miljoonaa euroa.

Rahoitusjärjestelmän tulisi kannustaa tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen eikä pelkästään muodollisten johtamisrakenteiden toteuttamiseen. Jatkossa on löydettävä mittarit, jotka linkittävät tehdyt toimenpiteet ja kansalaisten parantuneen hyvinvoinnin yhteen.

Pääkaupunkiseutu muodostaa vahvasti kasvavan alueen ja poikkeaa muusta maasta erityishaasteiltaan. Erityishaasteena on suuret investointipaineet, segregaatio ja vieraskielisen väestön suuri ja kasvava osuus. Rahoitusmallin jatkovalmistelussa tulee huomioida, että 1 % osuus tarvetekijöissä vieraskielisten perusteella ei ole mitenkään riittävä. Vieraskielisten osuus tulee kasvamaan Uudellamaalla lähivuosikymmeninä noin 28 %:n osuuteen väestöstä. Myös väestön voimakas kasvu Uudellamaalla sekä työttömien määrä vaikuttavat palvelutarpeisiin, jotka tulisi ottaa huomioon kokonaisrahoituksessa.

29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27–28 §) riittävä?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila) **X**
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Viiden vuoden siirtymäaika toteutuneisiin kustannuksiin perustuvasta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen voi muodostua haasteelliseksi. Kyseessä on poikkeuksellisen laaja julkisen hallinnon ja palvelujen uudistus, jonka mittakaava esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on todella suuri. Uusien organisaatioiden toiminnan käynnistäminen, rakennemuutosten toteuttaminen ja tuottavuushyötyjen saavuttaminen vievät aikaa.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen valtakunnalliselle kokonaisrahoitukselle asetetut tavoitteet ovat haastavia ottaen huomioon tulevan palvelutarpeen voimakkaan kasvun valtakunnallisesti sekä palvelujen lakisääteisyyden.

Esityksen mukaan maakuntien rahoitus perustuisi siirtymäkauden jälkeen 90-prosenttisesti tarve- ja olosuhdetekijöihin.

30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Valinnanvapauden toteutuminen ja monikanavarahoituksen purkaminen vaikuttavat merkittävästi maakuntien rahoitusjärjestelmän lopulliseen muotoon ja maakuntien kykyyn suoriutua lakisääteisistä tehtävistä.

Kysymykset muista lakiluonnoksista

Maakuntajakolaki

31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

a. kyllä (avotila)

b. kyllä pääosin (avotila) **X**
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

–

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Ongelmallista pääkaupunkiseudun kaupunkien kannalta on myös siirtymä verotuloista suhteellisesti aiempaa suurempaan valtionrahoitukseen, sillä tähän mennessä pääkaupunkiseudun kaupungit ovat kattaneet suuren osan menoistaan omilla verotuloillaan ja valtionrahoituksen osuus on ollut pieni. Tarkasteltaessa tehtävien siirron tulo- ja meno vaikutuksia sellaisinaan, siirtyy pääkaupunkiseudun kaupungeilta huomattavasti enemmän tuloja kuin menoja. Muutoksia kuntien uudessa rahoitusjärjestelmässä tasattaisiin valtionosuuksien verotulotasauksen lisäksi kuntien rahoitusta tehtävien järjestämisvastuun siirrosta aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittamistasauksen sekä valtionosuusjärjestelmämuutostasauksen kautta.

Maakuntauudistukseen liittyviä verorahoituksen ratkaisuja tulee arvioida kokonaisuutena myös tulevat rahoituspaineet huomioiden. Valtionosuusjärjestelmän uudistamisessa tulee huomioida Uudellamaalla erityisesti suurien kaupunkien velvoitteet aiemmista investoinneista ja myös muut erityishaasteet kuten vieraskielisen väestön jatkuva ja voimakas kasvu.

Kuntasektori on koko 2000-luvun velkaantunut voimakkaasti, mikä on osoitus rakenteellisesta rahoituksen alijäämäisyydestä. Näin ollen kuntien nykyistä rahoitusasemaa ei voi pitää lähtökohtaisena tavoitteellisena tasapainotilana maakuntauudistuksessa. Investointien rahoituspaineet keskittyvät erityisesti suurimmille kaupunkiseuduille.

Kun kuntien tulopohjaa leikataan kunnallisveron, yhteisöveron ja valtionosuuksien osalta, tulee varmistaa, että kunnat uudessa roolissaan ovat tulopohjaltaan riittävän vahvoja jäljelle jäävien tehtävien hoitamisen näkökulmasta. Suurten kaupunkien suhteellista osuutta tasausjärjestelmän rahoittamisessa ei voi kasvattaa nykyisestä. Valtionosuuksien verotulotasauksen määrä tasausrajan ylittävältä osalta on 15 prosenttia, mutta toisaalta maksettavan verotulotasauksen ylittäessä leikattavan verotulotasauksen vähennetään nettosumma kaikkien kuntien valtionosuuksista väestöosuuden suhteessa. Myös kiinteistöveron osittainen palauttaminen valtionosuuksien verotulotasausjärjestelmän piiriin on epätarkoituksenmukaista pääkaupunkiseudun kaupunkien tulorahoituksen muodostumisen ja erityishaasteiden näkökulmista.

Maakunta- ja sote-uudistusesityksen mukaan suurten kaupunkien rahoitusvolyymi puoliintuisi, mutta investointitarpeet pysyisivät ennallaan. Pääosa esimerkiksi Vantaan kaupungin investoinneista kohdistuu päiväkoti- ja koulutiloihin. Voimakkaan väestönkasvun tilanteessa kaupungin täytyy investoida päiväkoteihin ja kouluihin, mutta väestönkasvun verotulohyöty seuraa vasta viiveellä. Kun kunnallisveron osuus kuntien tulopohjasta esityksen mukaan pienentyisi, seuraa verotulojen kehitys entistä heikommin väestönkasvun aiheuttamia investointeja.

Rahoitusjärjestelmän kannustavuudesta tulee pitää huoli. Tämän suhteen esityskokonaisuudessa on ongelmallista muun muassa työpaikkaomavaraisuuden kriteerin poistaminen peruspalvelujen valtionosuuksista sekä pääkaupunkiseudun kaupunkien rahoituksen painopisteen siirtyminen omasta verotulorahoituksesta kohti suhteellisesti suurempaa riippuvuutta valtionrahoituksesta erilaisten siirtymätasausten kautta. Esitetyssä valtionosuusjärjestelmässä ns. siirtymätasaukset on esitetty määräaikaisiksi. Kuntien tulevan talouden sopeuttamisen kannalta näin merkittävän muutoksen n yhteydessä tulee kyetä tekemään pysyvät ja ennakoitavat ratkaisut valtionosuusjärjestelmän jatkuvuudesta. Samoin valtionosuusjärjestelmän siirtymätasauksia koskevat laskelmat tulee päivittää vastaamaan siirtohetken ja siitä eteenpäin vallitsevaa tilannetta. Nyt laskelmat on koelaskettu vuoden 2014 tietoihin pohjautuen, mitkä ovat viisi vuotta vanhoja siirtohetkellä. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun kuntien merkittävät yhteiskunnalliset investoinnit kuten Kehärata Vantaalla ja Länsimetro Espoossa ja Helsingissä eivät ole nyt lainkaan mukana laskentapohjissa.

34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila) **X**
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Lakiesityksen mukaan työpaikkaomavaraisuuden osuus ollaan jättämässä pois peruspalvelujen valtionosuuksista. Työpaikkaomavaraisuus tulisi säilyttää edelleen valtionosuusjärjestelmän osana kuntien tehtäväkentän painottuessa maakunta- ja sote-uudistuksen myötä jatkossa nykyistäkin enemmän elinvoiman kehittämiseen.

Työttömyyskriteeri ollaan sisällyttämässä esityksessä peruspalvelujen valtionosuuden lisäosiin, koska kunnilla ei ole työttömyyden hoitoa koskevia valtionosuustehtäviä ja sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvät tehtävät siirtyvät maakunnalle. Mikäli työttömyyskriteeri sisällytetään valtionosuuden lisäosiin, tulee sen perustua työttömien absoluuttiseen määrään, joka tuo haasteita erityisesti suurissa kaupungeissa.

Vieraskielisen väestön kasvava osuus tuo haasteita ja sen painoarvoa tulisi vahvistaa.

35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Väestön keskittyminen pääkaupunkiseudulle, suuret investointitarpeet, vieraskielisen väestön voimakas kasvu sekä työttömien henkilöiden suuri määrä tarkoittavat kasvavia palvelu- ja rahoitustarpeita, jotka tulisi ottaa huomioon seudun julkisen sektorin järjestämien palvelujen kokonaisrahoituksen tasossa. Pääkaupunkiseudun kaupunkien nykyinen rahoituksen taso on turvattava olemassa olevien velvoitteiden ja tulevan kasvun edellyttämien investointien rahoittamiseksi.

Rahoitusjärjestelmän kannustavuudesta tulee pitää huoli. Tämän suhteen esityskokonaisuudessa on ongelmallista muun muassa kuntien yhteisöverojen leikkaaminen, työpaikkaomavaraisuuden poistaminen peruspalvelujen valtionosuuksista sekä pääkaupunkiseudun kaupunkien rahoituksen painopisteen siirtyminen omasta verotulorahoituksesta kohti suhteellisesti aiempaa suurempaa riippuvuutta valtionrahoituksesta erilaisten siirtymätasausten kautta. Lisäksi on huomioitava epävarmuustekijät, jotka tulevat siirtymätasauksen määräaikaisuudesta.

Verotus

36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävinä?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila)
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila) **X**
e. ei kantaa (avotila)

Tuloverotuksen osalta on valittu linjaksi nykyisen verojärjestelmän muokkaaminen, mikä on tarkoituksenmukaista muutosten vaikutusten hallinnan kannalta verrattuna laajempaan verotusjärjestelmän uudistamisen tai erillisen valtion lisäveron vaihtoehtoihin.

Jatkossa kuntien kunnallisveroprosentit ovat uudistuksen myötä huomattavasti nykyistä alhaisemmalla tasolla, mistä johtuen esimerkiksi verovähennysten muutokset vaikuttavat jatkossa suhteellisesti huomattavasti nykyistä enemmän. Jatkossa kunnallisveroon tehtävien vähennysten osuutta ei voi kasvattaa, vaan tulee pyrkiä yksinkertaistamaan ja selkeyttämään verotusjärjestelmää sekä saattamaan kunnallisveroprosentit ja efektiiviset kunnallisveroprosentit nykyistä lähemmäksi toisiaan.

Kiinteistöveron osittainen palauttaminen valtionosuuksien verotulotasausjärjestelmän piiriin sekä kuntien yhteisövero-osuuden leikkaaminen ovat ongelmallisia pääkaupunkiseudun erityishaasteiden kuten pääkaupunkiseudun kaupunkien jatkuvan, voimakkaan kasvun edellyttämien investointien rahoittamisen näkökulmasta. Yhteisövero-osuuden leikkaaminen sekä työpaikkaomavaraisuuden kriteerin poistaminen valtionosuusjärjestelmästä ovat ristiriidassa kuntien jatkossa entistä enemmän elinvoiman kehittämiseen keskittyvän roolin kanssa. Kuntien rahoitusjärjestelmän selkeydestä ja kannustavuudesta tulee huolehtia varmistamalla verotulojen mahdollisimman suuri rooli kuntien tulonmuodostuksessa. Verotulorahoituksen osuuden pienentyminen sekä valtionrahoituksen osuuden kasvaminen erilaisten tasausmekanismien kautta on ongelmallista pääkaupunkiseudun kaupunkien näkökulmasta.

37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Siirtymävaiheessa tulee varmistaa, ettei omaisuuserien järjestelyjen yhteydessä muodostu osapuolille epätarkoituksenmukaisia veroseuraamuksia.

Kunnallisveron määrittelytavan muuttaminen siten, että vuodesta 2022 alkaen kunnat ilmoittaisivat tuloveroprosentin prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella nykyisen neljännesprosenttiyksikön tarkkuuden sijaan, on kannatettavaa. Jatkossa muutokset kunnallisveroprosenteissa ovat kunnallisveroprosenttien leikkaamisen myötä suhteellisesti huomattavasti nykyistä suurempia.

Henkilöstö ja eläkkeet

38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila) **X**
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Edunvalvonnan hoitaminen KT:n kautta ja KT:n aseman muutos on perusteltua. Kunta-alan työmarkkinaosapuolten täytyy kuitenkin sitoutua kehittämään kunnallisia virka- ja työehtosopimuksia siten, että virka- ja työehtosopimukset mahdollistavat kuntien jäljelle jäävien ja uusien tehtävien hoitamisen tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

a. kyllä (avotila)
b. kyllä pääosin (avotila) **X**
c. ei pääosin (avotila)
d. ei (avotila)
e. ei kantaa (avotila)

Maakunnan ja sen palvelulaitoksen kuuluminen KEVA:n eläkejärjestelmän piiriin on välttämätöntä koko kunnallisen eläkejärjestelmän kestävyyden kannalta. Maakuntien konserniyhtiöiden mahdollisuus hoitaa eläkevakuuttamisensa KEVA:ssa on samasta syystä perusteltua.
Ehdotettu maakunta- ja sote-uudistus on toteutuessaan historiallisen suuri muutos kunnallishallinnossa. Uudistuksen seurauksena erittäin suuri osa KEVA:n eläkevakuutuksen piirissä olevasta henkilöstöstä voi siirtyä yksityisiin yrityksiin ja toiseen eläkejärjestelmään. Uudistuksessa tulee huolehtia siitä, että KEVA:n piirissä olevien eläkkeiden rahoitus ei vaarannu maakunta- ja sote-uudistuksesta ja mahdollisesta eläkejärjestelmän vaihtumisesta johtuen.

Uudistuksesta seuraavat vaikutukset kunnallisen eläkejärjestelmien rahoitukselle tulee korjata toimivalla siirtymämaksulla, jotta kuntien ja maakuntien eläkemaksujen kokonaismäärä ei kasvaisi. Siirtymämaksusta olisi säädettävä samassa yhteydessä valinnanvapautta koskevan lainsäädännön kanssa. Siirtymämaksua maksaisi se eläkejärjestelmä, jonka markkinaosuus on kasvanut lähtötilanteesta. Esitetty malli olisi voimassa 25 vuotta valinnanvapauden voimaantulosta.

Ehdotus ei sisällä muutoksia nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen (varhe) maksun määräytymistapaan tai tasoon. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnan maksettavaksi tulee varhaiseläkemenoperusteisia maksuja maakuntien, maakuntien palvelulaitosten ja maakuntien yhtiöiden palvelukseen siirtyneistä henkilöistä vielä sen jälkeen, kun liikkeen luovutus on tapahtunut. Kunnalle, joka kunnallisen eläkejärjestelmän mukaan lasketaan suurtyönantajaksi, voi aiheutua kohtuuton taloudellinen haitta tilanteessa, jossa maakunta, maakunnan palvelulaitos tai maakunnan yhtiö laiminlyö varhaisen tuen toimenpiteet ja aiheuttaa siten henkilöstön tarpeettomia työkyvyttömyyseläkkeitä. Laissa tulisi säätää vain kahden vuoden siirtymäajasta, jonka jälkeen maksuista vastaisi uusi työnantaja.

40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

–

Uudistuksen vaikutukset

41. **Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan**? **Avotila**

Esitetyssä muodossa toteutuessaan uudistus heikentää olennaisesti Vantaan kykyä vastata jäljelle jäävistä velvoitteistaan, kykyä rahoittaa vapaaehtoisia palveluja sekä erityisesti kykyä investoida nykyisessä määrin kaupungin ja sen infrastruktuurin ml. liikennejärjestelmän kehittämiseen. Veropohjaltaan vahvan kaupungin verorahoitusta leikataan voimakkaasti, lähtökohtaisesti enemmän kuin kaupungilta poistuisi sote-menoja. Erilaisten tasausmekanismien kautta muutoksia tasataan, mutta lopputuloksena on joka tapauksessa suurempi riippuvuus valtionrahoituksesta. Omien verotulojen rooli ja sitä myötä rahoitusjärjestelmän kannustavuus heikkenee.

Kuntien rahoitusta koskevien uudistusten laskelmissa on lähtökohtaisena tasapainotilana pidetty tilannetta, jossa kuntien valtionosuuksia on vuodesta 2012 laskien leikattu vuositasolla noin 2 miljardilla eurolla ja jossa kunnat ovat velkaantuneet voimakkaasti koko 2000-luvun ajan – viime vuosina 1–2 miljardin euron vuositahdilla.

Uudistus tarkoittaa toteutuessaan kaupungin rahoituksen ja budjettivolyymien puoliintumista nykytilanteeseen verrattuna. Velkapääoma jää ennalleen, jolloin siihen liittyvän korkoriskin merkitys kasvaa entisestään. Lisäksi on huomattava, että kaupungin peruspalvelujen investointitarpeet eivät juurikaan alene, sillä sosiaali-ja terveystoimen investoinnit ovat muodostaneet vain pienen osan kaupungin vuotuisista kokonaisinvestoinneista. Väestönkasvun jatkuessa voimakkaana korostuvat niiden edellyttämien investointien rahoitushaasteet entisestään kaupungin oman verorahoituksen roolin pienentyessä.

Kuntien itsehallinto kaventuu uudistuksen myötä merkittävästi. Muutos on erityisen suuri haaste johtamiselle. Johtamisen näkökulmasta muutos on voimakasta ja siihen kuuluu yllätyksellisyys, pirstaleisuus ja hallitsemattomuus. Muutos rikkoo kunnissa eri toimialojen keskinäisen toimivan yhteistyön asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Rajapinta kuntiin jäävien terveyden edistämisen palvelujen ja maakunnan välillä jää epäselväksi lakiesityksessä. Pahimmassa tapauksessa tämä saattaa johtaa siihen, että kunta joutuu kilpailuneutraliteettia koskevien säännösten perusteella yhtiöittämään palvelut, jotka kuuluvatkin

valinnanvapauden piiriin. Tämä lisää kunnan taloudellista riskiä merkittävällä tavalla. Esimerkiksi maahanmuuttajien määrän kasvaessa sosiaali- ja terveyspalveluiden ja kuntien kotouttamistoimien saumaton yhteistyö on tärkeää.

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään usein myös kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyönä. Motivaatio tukea kuntien toiminta-avustusten turvin toimivia paikallisia yhdistyksiä ja järjestöjä saattaa heiketä, kun sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy maakunnalle.

Rajapinnat kunnan ja maakunnan sekä kunnan ja valtion välillä jäävät esityksessä epäselviksi.

42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua? Avotila

Maakuntien taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistään ovat voimakkaasti riippuvaisia valtion palveluja ja niiden rahoitusta koskevista päätöksistä. Siirtymävaiheessa maakunnille turvataan toteutuneita kustannuksia vastaava rahoituksen taso, mutta jo tässä vaiheessa haasteeksi muodostuvat väistämättä syntyvät siirtymävaiheen kustannukset muun muassa toiminnan käynnistämiseen ja niihin liittyviin yhtiöittämisiin, henkilöstön palkkaharmonisointiin ja tietojärjestelmien yhdenmukaistamiseen liittyen.

Siirtymävaiheen jälkeen maakuntien rahoitus siirtyy asteittain kohti laskennallista, tarveperusteista rahoitusmallia. Lisäksi rahoituksen tason muutoksia rajaavat kokonaisuudistukselle asetetut taloustavoitteet sekä menokehityksen sitominen nk. maakuntaindeksiin. Palvelutarpeen kasvuun vastaaminen, rakenteellisten uudistusten riittävä toteuttamisnopeus sekä velvoitemuutosten rahoittaminen voivat muodostua haasteelliseksi maakuntien rahoituksen kannalta. Lisäksi Uudenmaan muusta maasta poikkeava mittakaava asettaa suuria haasteita massiivisen kokonaisuuden tulokselliselle johtamiselle.

Uudistuksen tuki

43. Mihin aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen?

a. sote-integraatio
b. talous
c. hallinto ja johtaminen
d. omaisuusjärjestelyt
e. tietohallinto ja ICT
f. viestintä ja osallisuus
g. henkilöstösiirrot
h. palvelutarpeen arviointi, tilaaminen
i. muuta, mitä?

Muut kysymykset

44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Maakuntauudistus merkitsee toteutuessaan kuntien aseman merkittävää muutosta. Maakuntauudistus ei tuo itsehallinnollisia alueita vaan ne ovat valtion voimakkaassa ohjauksessa. Uudistus merkitsisi merkittävää tulonsiirtoa Uudeltamaalta muihin maakuntiin, eikä voi olla pääkaupunkiseudun kasvun ja kehityksen turvaamiseksi perusteltua.

Keskeiset lait, kuten valinnanvapautta koskeva laki ja valtion aluehallinnon siirtoa koskeva lakiesitys eivät ole olleet tiedossa lausunnonantajalla. Tästä syystä tuleekin olla vielä mahdollisuus tarkentaa tämän lausunnon sisältöä vielä kun kaikki uudistukseen oleellisesti liittyvät lakiesitykset ovat tiedossa.

45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Esityksessä uudeksi hankintalaiksi on esitetty kansallisesti huomattavasti tiukennettavaksi sidosyksiköitä koskevaa säännöstä. Esityksen mukaan sidosyksikkö voisi myydä muille kuin omistajille korkeintaan 5 % ja kuitenkin enintään 500 000 euroa yhtiön liikevaihdosta. EU:n direktiivistä tuleva raja on 20 % eli selvästi korkeampi. Hankintalakiin tulisi sisällyttää määräys siitä, että sidosyksikön ulosmyynnin rajaksi niille palveluille, joita kunnan omistama yhtiö toteuttaa maakunnalle tai päinvastoin, asetettaisiin EU:n direktiivin mukainen 20 %. Tällä turvattaisiin niiden tukipalveluita sosiaali- ja terveystoimelle tuottavien kunnallisten yhtiöiden inhouse -asema erikseen sovittavaksi siirtymäkaudeksi ja samalla varmistettaisiin niille riittävä sopeuttamisaika esimerkiksi henkilöstön osalta.

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 31.8.2016
Dn:o VD/7708/03.00.00/2016

31.8.2016

Jakelussa mainitut

LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA EDUSKUNNALLE MAAKUNTAUUDISTUKSEKSI JA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISUUDISTUKSEKSI SEKÄ NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja siihen liittyvää maakuntahallinnon perustamista valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö pyytävät jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntauudistus. Suomeen perustetaan 18 maakuntaa, joilla on omat vaalit ja valtuustot. Vuoden 2019 alusta alkaen maakunnat järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut eli maakunnilla on vastuu siitä, että väestö saa lain mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muita tehtäviä: työ- ja elinkeinopalvelut sekä aluekehittäminen, ympäristöterveydenhuolto, liikennejärjestelmäsuunnittelu, maaseudun kehittäminen ja pelastustoimi. Valtio rahoittaa maakuntien toiminnan, eli jatkossa kunnilla ei ole enää vastuuta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tai rahoituksesta.

Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus muun muassa perustaa uudet maakunnat sekä säätää maakuntien hallinnosta ja taloudesta, siirtää järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista kunnilta maakunnille, säätää maakuntien saamasta rahoituksesta, rahoituksen keräämisen veroperusteista, uudistuksen voimaanpanosta, henkilöstön asemasta sekä omaisuusjärjestelyistä. Lisäksi tarkoitus on kuntiin jäljelle jäävien peruspalvelujen osalta säätää uusi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. Muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirrosta maakunnille sekä rahoituksesta valmistellaan erillinen hallituksen esitys.

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Lausuntopyynnön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta: http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi
Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709
e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Uudistuksen voimaanpanolaki sisältää säännökset maakuntajaosta. Mikäli kunta päättää esittää kunnan kuulumista voimaanpanolain 5 §:n mukaisesta maakuntajaosta poikkeavaan maakuntaan, päätöksestä tulee toimittaa kunnanvaltuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön. Päätösasiakirjan voi toimittaa joko sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@stm.fi tai postitse osoitteeseen Kirjaamo, sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Päätösasiakirjaan tulee merkitä viite STM068:00/2015.

Annetut lausunnot otetaan huomioon hallituksen esityksen valmistelussa. Kyselyyn voi vastata suomeksi tai ruotsiksi.

Lausunnot pyydetään toimittamaan sosiaali- ja terveysministeriöön **9.11.2016 klo 16.15** mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan saapuneet lausunnot.

Sähköinen kysely löytyy Internet-osoitteesta: https://www.webropolsurveys.com/S/4AE74008A6E14B22.par

Kysely ei välttämättä aukea kaikilla selaimilla.

Sote- ja maakuntauudistuksessa laaditaan lisäksi valinnanvapauslainsäädäntö, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavaista rahoitusta sekä siirretään valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä maakunnille. Niitä valmistellaan erillisissä valmisteluhankkeissa, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa on on otettu huomioon valinnanvapauden edellytyksenä oleva monituottajamalli. Valinnanvapautta ja monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille loppuvuodesta. Valtion aluehallinnon sekä kuntien ja kuntayhtymien muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtoa koskeva hallituksen esitysluonnos toimitetaan lausunnoille keväällä 2017. Lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskeva hallituksen esitys on erikseen lausuttavana yhtäaikaisesti tämän hallituksen esityksen kanssa.

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antavat:

Projektijohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, p. 0295163012, tuomas.poysti@stm.fi
Osastopäällikkö, ylijohtaja Päivi Laajala, p. 0295 530026, paivi.laajala@vm.fi
Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, pekka.jarvinen@stm.fi, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki sekä voimaanpanolaki
Lainsäädäntöneuvos Eeva Mäenpää, p. 02955 30266, eeva.maenpaa@vm.fi sekä lainsäädäntöneuvos Ilkka Turunen, p. 02953 30321, ilkka.turunen@vm.fi, maakuntalaki ja maakuntajakolaki
Budjettineuvos Jouko Narikka, p. 02955 30017, jouko.narikka@vm.fi, maakuntien rahoituslaki

Lainsäädäntöneuvos Minna-Marja Jokinen, p. 02955 30820, minna-marja.jokinen@vm.fi, laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, omaisuuskysymykset
Lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki, p. 02955 30414, marja.isomaki@vm.fi, henkilöstökysymykset
Hallitusneuvos Panu Pykönen, p. 02955 30225, panu.pykonen@vm.fi, verokysymykset

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Osastosihteeri Jenni Lahtinen, p. 02951 63003, jenni.lahtinen@stm.fi
Osastosihteeri Miki Höijer, p. 02951 63211, miki.hoijer@stm.fi

Alivaltiosihteeri	Tuomas Pöysti
Lainsäädäntöneuvos	Eeva Mäenpää
Ylitarkastaja	Kati Hokkanen

LIITTEET

HE yleisperustelut 31.8.2016
HE yksityiskohtaiset perustelut 31.8.2016
HE lakiluonnokset 31.8.2016
Yleisesittelydiat hallituksen esitysluonnoksesta 31.8.2016
Lausuntopyyntökysely tekstitiedostona
Tiivistelmä hallituksen esitysluonnoksesta 31.8.2016

Tiedoksi tausta-aineistoa Internet-osoitteessa:
http://alueuudistus.fi/hallituksen-esitysluonnos-31-8-2016

JAKELU

Valtioneuvoston kanslia
Oikeusministeriö
Sisäministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Puolustusministeriö
Ulkoasiainministeriö
Valtiovarainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Suomen kunnat
Ålands landskapsregering
Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon kuntayhtymät
Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
Maakuntien liitot
Pelastuslaitokset
Kansaneläkelaitos
Sosiaali- ja terveysalan lupa ja valvontavirasto Valvira
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Aluehallintovirastot
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Te-toimistot
VTT
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Tasa-arvovaltuutettu
Lapsiasiavaltuutettu
Eläketurvakeskus
Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueet
Sosiaalialan osaamiskeskukset
Saamelaiskäräjät
Suomen ympäristökeskus
Liikennevirasto
Metsähallitus
Maaseutuvirasto
Poliisihallitus
Tilastokeskus
Verohallinto
Väestörekisterikeskus

Tekes
Kirkkohallitus
Suomen ortodoksinen kirkko
Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto KILA
Kuntien takauskeskus

Suomen Keskusta
Perussuomalaiset
Kansallinen Kokoomus
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Vihreä liitto
Vasemmistoliitto
Suomen ruotsalainen kansanpuolue
Suomen Kristillisdemokraatit
Suomen Kommunistinen Puolue
Kommunistinen Työväenpuolue - Rauhan ja Sosialismin puolesta
Liberaalipuolue - Vapaus valita
Piraattipuolue

Valtakunnanvoudinvirasto
Valtakunnansyyttäjänvirasto
Korkein hallinto-oikeus
Oikeuskanslerinvirasto
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Suomen yliopistot ja ammattikorkeakoulut

Suomen Kuntaliitto
Kunnallinen työmarkkinalaitos
Elinkeinoelämän keskusliitto
Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK
STTK
Akava
Kunta-alan unioni
Pardia
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Julkisalojen koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Kunta-alan koulutettu hoitohenkilöstö KoHo
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Sosiaalialan Työnantajat ry
Terveyspalvelualan liitto
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Suomen Hammaslääkäriliitto
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
Suomen Lääkäriliitto
Tehy ry
Lääkäripalveluyritykset LPY
Suomen Palomiesliitto
Svenska Finlands Folkting SFF
KEVA
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Suomen Yrittäjät

Keskuskauppakamari
Sairaanhoitajien liitto
Duodecim
Apollonia
Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto Sosnet
Valtakunnallinen vammaisneuvosto
Vammaisfoorumi
Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry
Eläkeläisliittojen etujärjestö Eetu ry
Veronmaksajain Keskusliitto
Suomen pelastusalan keskusjärjestö
Huoltovarmuuskeskus
Kansanterveystyön johtajien verkosto
Sairaanhoitopiirien johtajien yhdistys
Sosiaalijohto ry
VATT
Etla
Palkansaajien tutkimuskeskus
Kuluttajaliitto
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE

TIEDOKSI

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula
Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila
Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
Reformiministerit
Valtiosihteeri Samuli Virtanen
Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen
Erityisavustaja Hanna-Maija Kause
Erityisavustaja Eeva Salmenpohja
Erityisavustaja Niina Perälä
Erityisavustaja Tiina Ullvèn-Putkonen
Erityisavustaja Joonas Turunen
Erityisavustaja Laura Åvall
Erityisavustaja Sami Miettinen
Erityisavustaja Tuomas Vanhanen
Virkamiesohjausryhmän jäsenet
Projektiryhmän jäsenet
STM osastot
- Kirjaamo
- Hare

VM osastot
VM kirjaamo

8 § Kuntouttavan työtoiminnan hankinta Vantaan kaupungille 2017–2018

VD/4886/02.08.00.00/2016

JN/AT/KK/MT/NJ

Vantaan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4 § momentin 4. mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin työllisyyspolitiikan toteuttamisesta ja työllisyysasioiden hoitamisesta.

Kuntouttavalla työtoiminnalla tarkoitetaan kuntouttavasta työtoiminnasta säädetyn lain (189/2001) mukaista toimintaa. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu on kyseisessä laissa säädetty kuntien tehtäväksi. Lain 6 §:n mukaan kunta voi järjestää kuntouttavan työtoiminnan itse tai tehdä kirjallisen sopimuksen sen järjestämisestä toisen kunnan tai kuntayhtymän taikka rekisteröidyn yhdistyksen, rekisteröidyn säätiön, valtion viraston tai rekisteröidyn uskonnollisen yhdistyksen kanssa. Kuntouttavaa työtoimintaa ei saa hankkia yritykseltä. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelut kilpailutettiin vuonna 2013 ajalle 1.1.2014–31.12.2015. Sopimuskauteen sisältyi yhden vuoden optiovuosi (2016). Sopimusten päätyttyä työllisyyspalvelut kilpailuttivat kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelut.

Hankinta koskee yksilömuotoista sekä ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa. Työllisyyspalvelut valitsee kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat asiakkaat ja työtoimintapaikka määritellään asiakkaan palvelutarpeen mukaan. Ostettava kuntouttava työtoiminta toteutetaan palveluntuottajan tiloissa. Hankinnan arvioitu kokonaisarvo on 3 000 000 euroa ilman arvonlisäveroa sopimusajalle sekä optiovuosille. Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan arvioitu kokonaisarvo on 600 000 euroa ja yksilömuotoisen 2 400 000 euroa ilman arvonlisäveroa. Vantaan kaupunki ei sitoudu tarjouspyynnön mukaisesti mihinkään tiettyyn hankintamäärään.

Hankintamenettely
Kyseessä on EU-kynnysarvon ylittävä toissijainen palveluhankinta ja tarjouskilpailu toteutettiin avointa menettelyä käyttäen. Tarjouspyyntö julkaistiin 30.9.2016 osoitteessa http://tarjouspalvelu.fi. Tarjouspyyntöön liittyvät lisätietokysymykset tuli lähettää tarjouspalvelu-toimittajaportaalin kautta 10.10.2016 kello 14.00 mennessä. Määräaikaan mennessä saapui 14 kiinnostuneelta palveluntarjoajalta tarkentavia kysymyksiä.

Hankintasopimus ja sopimuskausi
Hankinnasta tehdään kirjallinen sopimus kaupungin ja valittujen palveluntuottajien kesken. Valittujen palveluntuottajien ja kaupungin välille syntyy sitova sopimus vasta, kun hankintasopimus on allekirjoitettu. Sopimuskausi on määräaikainen ajalle 1.1.2017–31.12.2018. Sopimuskauteen sisältyy lisäksi 1 + 1 vuoden optio, jonka käyttöönotosta kaupunki päättää erikseen. Option käyttöönottamisesta tehdään päätös viimeistään kolme kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.

Puitejärjestely
Tarjouskilpailun perusteella muodostetaan puitejärjestely siihen valittujen palveluntuottajien kesken. Muodostettavaan puitejärjestelyyn valitaan ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta viisi ja yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta viisi palveluntuottajaa siten, että palvelujen joustava saanti turvataan asiakasmäärien ja asiakkaiden palvelutarpeen vaihdellessa.

Puitejärjestelyn sisällä palveluntuottajavalinnat tehdään asiakkaiden palvelutarpeen ja määrän mukaan. Kaupunki määrittelee asiakkaan palvelutarpeen aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa. Siihen, mikä palveluntuottaja valikoituu asiakkaalle sopivimmaksi, vaikuttaa erityisesti se, miten paikka vastaa asiakkaan palvelutarpeeseen tai huomioi asiakkaan erityistarpeet, joita ovat esimerkiksi päihdekuntoutujan tarpeet tai osatyökykyisyys. Lähetteessä sosiaaliohjaukseen asetetaan tavoitteita asiakkaan kuntouttavalle työtoiminnalle muun muassa työelämävalmiuksiin, koulutukseen tai työllistymiseen motivoitumiseen, kielitaidon kehittämiseen ja työkyvyn selvittämiseen liittyen.

Tarjoukset
Määräaikaan 24.10.2016 kello 14.00 mennessä tarjouksensa jättivät *ryhmämuotoisesta* kuntouttavasta työtoiminnasta Alvi ry, Autismisäätiö, Elämänlaatu ry, Espoon Diakoniasäätiö, Invalidisäätiö, Kalliolan Kannatusyhdistys ry, Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry, Kuntoutussäätiö ja Rinnekoti-säätiö.

Määräaikaan 24.10.2016 kello 14.00 mennessä tarjouksensa jättivät *yksilömuotoisesta* kuntouttavasta työtoiminnasta: Alvi ry, Autismisäätiö, Elämänlaatu ry, Espoon Diakoniasäätiö, Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry, Invalidisäätiö, Kalliolan Kannatusyhdistys ry, Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry, Kuntoutussäätiö, Rinnekoti-säätiö ja Vantaan A-kilta ry.

Tarjoajien soveltuvuus

Soveltuvuusvaatimusten osalta tarjoajilta edellytettiin, että tarjoajan on oltava merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisälain mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ennen hankintapäätöksen tekemistä kotipaikan lainsäädännön rekisteröitymistä edellyttäessä. Lisäksi esitettiin työehtosopimukseen tai keskeisiin työehtoihin, työterveyshuoltoon, taloudelliseen ja rahoituksselliseen tilanteeseen, veroihin ja maksuihin, liiketoimintakykyyn, luottotietoihin ja taloudelliseen tilanteeseen liittyviä ehtoja. Lisäksi tarjoajilta edellytettiin ammatillisen pätevyyden osoittamiseksi vähintään kahta hankinnan kohdetta vastaavaa referenssiä.

Kaikki tarjoajat täyttivät soveltuvuusvaatimukset.

Palvelua koskevat vaatimukset

Tarjouspyynnössä asetettiin palveluun liittyviä ehtoja. Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta vaatimuksiksi asetettiin muun muassa, että työtoiminta tukee asiakkaan liikkeelle lähtöä, arjen rytmittämistä, omien voimavarojen löytämistä ja sosiaalisten tilanteiden hallintaa asiakkaan edetessä kohti työelämää. Jaksojen tulee olla kolmen kuukauden mittaisia, ohjattuja ryhmätapaamisia tulee järjestää vähintään neljä tuntia päivässä vähintään kaksi ja enintään neljä kertaa viikossa. Ryhmien on tarjottava paikka vähintään 16 asiakkaalle.

Yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta vaadittiin muun muassa, että sen tavoitteena on tarjota osallistujille mielekkäitä työtoimintatehtäviä. Ensimmäisen jakson tulee olla kolme kuukautta ja jakson aikana asiakkaan tulee osallistua kuntouttavaan työtoimintaan vähintään kaksi ja enintään neljä kertaa viikossa. Kuntouttavan työtoiminnan tulee kestää yhden päivän aikana vähintään neljä ja enintään kahdeksan tuntia. Tarjoajalla tulee olla resurssit ottaa vähintään 10 hengen suuruinen ryhmä yhtäaikaiseen yksilömuotoiseen kuntouttavaan työtoimintaan. Ryhmätoimintaa saa yksilömuotoisessa kuntouttavassa työtoiminnassa olla enintään 20 % viikon toiminnasta.

Sekä ryhmä- että yksilömuotoiseen kuntouttavaan työtoimintaan tulee sisältyä lisäksi pätevän sosiaaliohjaajan tunnin mittaisia yksilötapaamisia vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Tarjoajien on toimitettava selvitys vastuuhenkilön poissaolon varalta sijaisjärjestelmästä ja tarjoajan on toimitettava selvitys kuntouttavan työtoiminnan palvelujen sisällöstä.

Tarjouksien tarjouspyynnön mukaisuus

Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia lukuun ottamatta Invalidisäätiön tarjouksen liitteenä ollutta palvelukuvausta ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta. Palvelukuvauksen tiedot poikkesivat ryhmätoimintaa viikon aikana järjestettävien päivien lukumäärän osalta määrästä, johon Invalidisäätiö tarjouspyynnön mukaan sitoutui. Invalidisäätiöltä pyydettiin kirjallisesti lisäselvitys asiasta ja tarjoaja lähetti korjatun palvelunkuvauksen, joka on tarjouspyynnön mukainen.

Tarjousten valintaperusteet

Tarjousten valintaperusteena oli halvin hinta. Ryhmämuotoisessa kuntouttavassa työtoiminnassa hinta pyydettiin ilmoittamaan euroissa kolmen kuukauden mittaista jaksoa kohden. Yksilömuotoisessa kuntouttavassa työtoiminnassa hinta pyydettiin ilmoittamaan euroissa yhden henkilön yhden työtoimintapäivän osalta.

Tarjouspyynnössä edellytettiin tarjoajia antamaan selvitys siitä, onko tarjoaja vastaanottanut tai onko sille myönnetty tukea tai avustusta toimintaansa Vantaan kaupungilta vuosina 2015 tai 2016. Jos Vantaan kaupungin tukea tai avustusta toimintaan oli myönnetty tai sitä oli vastaanotettu, tarjoajan tuli selvittää tuen tai avustuksen luonne, määrä ja ajallinen kohdentuminen tarjouksessaan. Vantaan kaupungin antamat tuet lisättiin tarjoajan tarjoushintoihin, jotta voitiin varmistua todellisista kokonaiskustannuksista ja kaikkien tarjoajien tasapuolisesta kohtelusta. Yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan tarjoajista Vantaan A-Kilta ry oli saanut tukea Vantaan kaupungilta. Sen kuntouttavaan työtoimintaan saama tuki laskettiin tarjottujen päivien mukaan jaettuna tarjotun suoritepäivän yksikköhinnan lisäksi.

Tarjousten vertailu

Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan tarjousten vertailu

Tarjoaja	*Pisteet (max. 100 pistettä)*
Invalidisäätiö	**100**
Espoon Diakoniasäätiö	**92,245**
Autismisäätiö	**87,310**
Elämänlaatu ry	**73,504**
Kuntoutussäätiö	**72,269**
Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry	59,722
Kalliolan Kannatusyhdistys ry	56,209
Alvi ry	34,400
Rinnekoti-Säätiö	21,608

Yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan vertailu

Tarjoaja	*Pisteet*
Vantaan A-kilta ry	**100**
Alvi ry	**99,382**
Elämänlaatu ry	**99,382**
Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry	**99,382**
Kuntoutussäätiö	**91,324**
Autismisäätiö	83,432
Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry	82,415
Espoon Diakoniasäätiö	81,618
Kalliolan Kannatusyhdistys ry	78,218
Invalidisäätiö	75,089
Rinnekoti-Säätiö	66,255

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 8

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

a) valita ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan sopimustoimittajiksi Invalidisäätiö, Espoon Diakoniasäätiö, Autismisäätiö, Elämänlaatu ry ja Kuntoutussäätiö

b) valita yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan sopimustoimittajiksi Vantaan A-kilta ry, Alvi ry, Elämänlaatu ry, Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry ja Kuntoutussäätiö

c) että Vantaan kaupunki hankkii sopimuksen kohteena olevia palveluja näiltä palveluntuottajilta harkintansa mukaan

d) todeta, että hankinnan arvo sopimuskaudelle optioineen on yhteensä noin 3 000 000 ☐ (alv 0 %)

e) että sopimukset toimittajien kanssa syntyvät vasta myöhemmin tehtävillä erillisillä kirjallisilla sopimuksilla ja

f) valtuuttaa työllisyyspalveluiden johtaja tekemään nämä sopimukset toimittajien kanssa ja oikeuttaa hänet tekemään sopimusteksteihin tarvittaessa vähäisiä teknisiä muutoksia.

EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa hankintasopimus voidaan panna täytäntöön aikaisintaan 21 päivän kuluessa siitä, kun tarjoajat ovat saaneet tai heidän katsotaan saaneen päätöksen ja muutoksenhakuosoituksen tiedoksi.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
– Tarjouspyyntö
– Sopimusluonnos
– Vertailutaulukko

Täytäntöönpano: työllisyyspalvelut

Muutoksenhakuohje: 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Lisätiedot:
apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
työllisyyspalveluiden johtaja va. Anu Tirkkonen, puh. 040 547 3944, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Sosiaalipalvelut ja muut erityispalvelut - hankintasopimukset - hankintailmoitus TARJOUSPYYNT¥ 71523

Kuntouttavan tyº toiminnan hankinta Vantaan kaupungille

I Kohta: Hankintaviranomainen

I.1) Nimi ja osoitteet

Virallinen nimi	Vantaan kaupunki
Kansallinen yritys- ja yhteisº tunnus	0124610-9
Postiosoite	Vernissakatu 1, 2 krs.
Postitoimipaikka	Vantaa
Postinumero	01300
Maa	Suomi
Yhteyshenkilº	Anu Tirkkonen
Sª hkº postiosoite	anu.tirkkonen@vantaa.fi
NUTS-koodi	Etelª -Suomi FI18
Pª ª asiallinen osoite (URL)	http://www.vantaa.fi

I.3) Viestintª

Hankinta-asiakirjat ovat suoraan saatavilla tª ydellisinª , rajoituksetta ja maksutta osoitteesta

https://tarjouspalvelu.fi/vantaa

Lisª tietoja saa

Edellª mainittu osoite (Kohta I.1)

Tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtª vª /jª tettª vª

Sª hkº isesti osoitteessa

https://tarjouspalvelu.fi/vantaa/?id=71523&tpk=e93b509a-0b01-42c8-adf7-7a8da4378ff5

I.4) Hankintaviranomaisen tyyppi

Alue- tai paikallistason viranomainen

I.5) Pª ª asiallinen toimiala

Tyº llisyyspalvelut

II Kohta: Hankinnan kohde

Hankinnan kohde

II.1 Hankinnan laajuus

II.1.1) Nimi

Kuntouttavan ty° toiminnan hankinta Vantaan kaupungille

II.1.2) P a a asiallinen CPV-koodi

P a a nimikkeist°

Sosiaality° ja siihen liittyv a t palvelut (85300000-2)

CPV-t a ydent a v a nimikkeist°

Ty° tt° mille (EA08-6)

II.1.3) Sopimuksen tyyppi

Palvelut

II.1.4) Lyhyt kuvaus

Vantaan kaupunki ostaa kuntouttavaa ty° toimintaa asiakasl a ht° isesti. Kaupunki valitsee kuntouttavaan ty° toimintaan osallistuvat henkil° t ja ty° toimintapaikka m a a ritell a a n asiakkaan palvelutarpeen mukaan. Kuntouttavaa ty° toimintaa toteutetaan palveluntuottajan tiloissa.

II.1.5) Arvioitu kokonaisarvo

Arvo ilman alv:t a 3 000 000,00 ú

II.1.6) Osia koskevat tiedot

T a m a sopimus on jaettu osiin

Tarjoukset voivat koskea

Kaikkia osia

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kuntouttavan ty° toiminnan hankinta Vantaan kaupungille

II.2.1) Nimi

Ryhm a muotoinen kuntouttava ty° toiminta

Osa nro

1

II.2.2) CPV-lis a koodi(t)

P a a nimikkeist°

Sosiaality° ja siihen liittyv a t palvelut (85300000-2)

CPV-t a ydent a v a nimikkeist°

Ty° tt° mille (EA08-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Etel a -Suomi FI18

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Ryhm a muotoisella kuntouttavalla ty° toiminnalla tuetaan asiakkaan liikkeelle l a ht° a , arjen rytmitt a mist a , omien voimavarojen l° yt a mist a ja sosiaalisten tilanteiden hallintaa asiakkaan edetess a kohti ty° el a m a a . Ryhm a muotoisen kuntouttavan ty° toiminnan tavoitteena on l° yt a a jokaiselle osallistujalle h a nen ty° llistymist a a n edist a v a jatkosuunnitelma.

II.2.6) Arvioitu arvo

Arvo ilman alv:t a (puitesopimuksissa tai dynaamisissa hankintaj a rjestelmiss a ï arvioitu kokonaisarvon enimm a ism a a r a koko t a m a n osan kestoajalta)

600 000,00 ú

II.2.7) Sopimuksen, puitej a rjestelyn tai dynaamisen hankintaj a rjestelm a n kesto

01.01.2017 - 31.12.2019

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2.14) Lis a tiedot

Tilaaja varaa oikeuden jatkaa sopimuskautta 1+1 vuoden optiolla. Tilaaja ilmoittaa option k a ytt° ° nottamisesta kolme (3) kuukautta ennen sopimuskauden p a a ttymist a .

II.2) Kuvaus

Hankintasopimuksen kohde

Kuntouttavan ty° toiminnan hankinta Vantaan kaupungille

II.2.1) Nimi

Yksil° muotoinen kuntouttava ty° toiminta

Osa nro

2

II.2.2) CPV-lis a koodi(t)

P a a nimikkeist°

Sosiaality° ja siihen liittyv a t palvelut (85300000-2)

CPV-t a ydent a v a nimikkeist°

Ty° tt° mille (EA08-6)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Etela -Suomi FI18

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Hankinnan kohteena olevan yksilo muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan tavoitteena on tarjota osallistujille mielekka ita tyo toimintateht a via ja lo yta a kullekin osallistujalle ha nen tyo llistymista a n edista va jatkosuunnitelma aktivointi-/tai monialaisen tyo llistymissuunnitelman mukaisesti.

II.2.6) Arvioitu arvo

Arvo ilman alv:ta (puitesopimuksissa tai dynaamisissa hankintaja rjestelmissa i arvioitu kokonaisarvon enimma isma a ra koko ta ma n osan kestoajalta)

2 400 000,00 ú

II.2.7) Sopimuksen, puiteja rjestelyn tai dynaamisen hankintaja rjestelma n kesto

01.01.2017 - 31.12.2019

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

II.2.14) Lisa tiedot

Tilaaja varaa oikeuden jatkaa sopimuskautta 1+1 vuoden optiolla. Tilaaja ilmoittaa option ka ytto o nottamisesta kolme (3) kuukautta ennen sopimuskauden pa a ttymista .

IV Kohta: Menettely

IV.1) Kuvaus

IV.1.1) Menettelyn luonne

Avoin menettely

IV.1.3) Tietoa puiteja rjestelysta tai dynaamisesta hankintaja rjestelma sta

Ta ha n hankintaan liittyy puiteja rjestelysta sopiminen

IV.1.11) Hankintamenettelyn keskeiset piirteet

Tarjouskilpailun perusteella muodostetaan puitej[a] rjestely siihen valittujen palveluntuottajien kesken. Muodostettavaan puitej[a] rjestelyyn valitaan ryhm[a] muotoisen kuntouttavan ty[o] toiminnan osalta viisi (5) ja yksil[o] muotoisen kuntouttavan ty[o] toiminnan osalta viisi (5) palveluntuottajaa siten, ett[a] palvelujen joustava saanti turvataan asiakasm[a a] rien ja asiakkaiden palvelutarpeen vaihdellessa.

IV.2) Hallinnolliset tiedot

IV.2.2) Tarjousten tai osallistumishakemusten vastaanottamisen m[a a] r[a] aika

24.10.2016 14:00

IV.2.4) Kielet, joilla tarjoukset tai osallistumishakemukset voidaan toimittaa

suomi

IV.2.6) V[a] himm[a] isaika, joka tarjoajan on pidett[a] v[a] tarjouksensa voimassa

Kesto kuukausina (tarjouksen ilmoitetusta vastaanottop[a] iv[a] st[a])

3

VI Kohta: T[a] ydent[a] v[a] t tiedot

VI.4) Muutoksenhakumenettelyt

VI.4.1) Muutoksenhakuelin

Virallinen nimi	Markkinaoikeus
Postiosoite	Radanrakentajantie 5
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00520
Maa	Suomi
Puhelin	+358 295643300
S[a] hk[o] postiosoite	markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksi	+358 295643314
P[a a] asiallinen osoite (URL)	http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus

Tarjouspalvelun tiedot

Hankinnan tunniste

71523

Vertailuperusteiden m[a a] rittely j[a] rjestelm[a ss[a]

Pisteytys kohderyhmitt[a] in

Kuinka toimittajan tulee Tarjouspalvelussa ilmoittaa hankinnan kohteen tiedot

Syo tto lomakkeella

Hankintamenettely

Osatarjoukset hyva ksyta a n

Lisa tiedot

Lisa tietokysymykset on la hetetta va menness 10.10.2016 14:00

Lisa tiedot

Kysymykset tulee la hetta a Tarjouspalvelu-toimittajaportaalista. Samasta paikasta lo ytyva t myo s kysymyksiin annetut vastaukset.

Tarjoajien tasapuolisen kohtelun takaamiseksi muulla tavoin esitettyihin kysymyksiin ei voida vastata.

Kysymykset ka sitella a n nimetto mina . Kysyja n nimea tai muita tarjoajaa koskevia tietoja ei ilmoiteta kysymysten ja vastausten yhteydessa .

Tarjoajan vastuulla on ka yda katsomassa kysymykset ja niihin annetut vastaukset Tarjouspalvelu-toimittajaportaalissa seka ka ytta a hyva kseen mahdollisesti ta smennettyja tietoja tarjousta antaessaan.

Liikesalaisuustiedot

Toimittajat voivat ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Tarjouspalvelussa Kelpoisuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla (hankintayksikko voi molemmissa tapauksissa edelleen hallita liikesalaisuustietoja vertailutaulukkovaiheessa)

Kylla

Soveltuvuusvaatimukset

Soveltuvuusvaatimukset ovat ehdottomia vaatimuksia.

Hankintayksikko varaa oikeuden tarkastaa kaikki soveltuvuusvaatimuksiin liittyva t asiakirjat hankintamenettelyn seka sopimuskauden aikana. Pyydetta ssa todistukset eiva t saa olla niista ilmenevien pa iva ma a ra merkinto jen mukaan kolmea (3) kuukautta vanhempia laskettuna tarjouspyynno n mukaisesta tarjousten ja tto pa iva sta .

	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Lisa tietoa
1. REKISTERIT			

Tarjoajan on oltava merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperinta lain mukaiseen ennakkoperinta rekisteriin ja tyo nantajarekisteriin seka arvonlisa verolain mukaiseen arvonlisa verovelvollisten rekisteriin ennen hankintapa a to ksen tekemista , mika li tarjoajan kotipaikan lainsa a da nto edellytta a rekistero itymista . Na ma vaatimukset ovat voimassa myo s sopimuskauden ajan.	
Vakuutamme, etta vaatimukset ta yttyva t ja sitoudumme toimittamaan hankintayksiko lle selvityksia hankintamenettelyn ja sopimuskauden aikana.	Kylla
2. TY¥ EHTOSOPIMUS TAI KESKEISET TY¥ EHDOT JA TY¥ TERVEYSHUOLTO	
Jos tarjoajaorganisaatiolla on tyo ntekijo ita tyo - tai virkasuhteessa, sen on noudatettava ko. alalla tarjoajan sijoittumismaassa voimassa olevaa tyo ehtosopimusta tai mika li tyo ehtosopimusta ei ole, kohtuullisia tyo ehtoja. Tarjoajalla on oltava tyo ntekijo illeen myo s tarjoajan sijoittumismaan lainsa a da nno n mukaiset vakuutukset. Tarjoajan on ja rjestetta va heille asianmukainen tyo terveyshuolto.	
Vakuutamme, etta vaatimukset ta yttyva t.	Kylla
3. TALOUDELLINEN JA RAHOITUKSELLINEN TILANNE	
3.1 VEROT JA MAKSUT	
Tarjoajan tulee olla tarjouksen ja tto hetkella suorittanut sijoittautumismaansa lainsa a da nno n mukaiset verot ja sosiaaliturvamaksut seka Suomen lainsa a da nno n mukaiset verot ja sosiaaliturvamaksut seka ela kemaksut, jos tarjoaja on Suomessa verovelvollinen ja velvollinen maksamaan sosiaaliturvamaksuja.	
Vakuutamme, etta vaatimukset ta yttyva t ja sitoudumme antamaan selvityksia pyydetta ess a hankintamenettelyn aikana.	Kylla
3.2 LIIKETOIMINTAKYKY	
Tarjoajan velkoja ei ole vahvistettu akordilla, saneerausohjelmalla tai muussa vastaavassa lainsa a da nto o n perustuvassa menettelyssa ja rjestelty. Tarjoajaorganisaation konkurssi tai purkaminen tai muu edella tarkoitettu menettely ei ole vireilla .	

Vakuutamme, etta vaatimukset ta yttyva t.	Kylla
3.3 LUOTTOTIEDOT JA TALOUDELLINEN TILANNE	
Tarjoajan taloudellisten edellytysten on oltava hankinnan kokoon ja laatuun na hden riitta va t. Ta ta ominaisuutta arvioidaan tarjoajan vakavaraisuudesta, maksukykyisyydesta, kannattavuudesta ja luottokelpoisuudesta saatujen tietojen perusteella.	
Tarjoajan taloudellisen tilanteen on oltava sellainen, etta se Suomen Asiakastieto Oy:n ratingluokituksessa on va hinta a n tyydytta va A tai riskiluokka on 1-3 tai sen katsotaan tilinpa a to stietojen tai muun vastaavan selvityksen mukaan olevan vastaava. Tarjoaja, jonka luokitus Suomen Asiakastieto Oy:n ratingluokituksessa on C taikka riskiluokituksessa 5, suljetaan tarjouskilpailusta. Tarjoaja, jonka ratingluokitus on B taikka riskiluokitus on 4, voidaan sulkea tarjouskilpailusta siina tapauksessa, ettei tarjoaja kykene esitta ma a n luotettavaa selvityksta toimenpiteista, joihin se ryhtyy tai on ryhtynyt taloudellisen tilanteensa parantamiseksi.	
Vakuutamme, etta vaatimukset ta yttyva t ja sitoudumme antamaan selvityksia pyydetta essa hankintamenettelyn aikana.	Kylla
4. TEKNINEN JA AMMATILLINEN P TEVYYS	
4.1 REFERENSSIT	
Tarjoajalla on oltava va hinta a n kaksi (2) hankinnan kohdetta vastaavaa referenssia eli aiempaa kokemusta sosiaali- tai tyo voimapalveluiden tai niita ta ydenta vien palveluiden ja rjesta misesta.	
Tilaaja voi tarkistaa referenssit. Yksilo ima tto mia referensseja ei siksi huomioida.	
Referenssit eiva t saa olla kolmea vuotta vanhempia tarjouksen ja tto pa iva sta laskettuna.	
Vakuutamme, etta vaatimukset ta yttyva t.	Kylla
4.1.1 REFERENSSI 1	
Tarjoajan referenssihankkeen asiakas.	Syo tetta va
Referenssiasiakkaan yhteyshenkilo n yhteystiedot (nimi ja puh.).	Syo tetta va
Referenssihankkeen sopimuskausi (kk/vvvv-kk/vvvv).	Syo tetta va

Referenssin pa a asiallinen sisa lto (tarjoajan lyhyt kuvaus hankkeesta).	Syo tetta va
4.1.2 REFERENSSI 2	
Tarjoajan referenssihankkeen asiakas.	Syo tetta va
Referenssiasiakkaan yhteyshenkilo n yhteystiedot (nimi ja puh.).	Syo tetta va
Referenssihankkeen sopimuskausi (kk/vvvv-kk/vvvv).	Syo tetta va
Referenssin pa a asiallinen sisa lto (tarjoajan lyhyt kuvaus hankkeesta).	Syo tetta va
5. MUUT TARJOAJAAN LIITTYV T SELVITYKSET	
5.1 ALIHANKINNAT [OHJE HANKINTAYKSIK¥ LLE: ka yta tarvittaessa]	
Palvelun tuottamisessa ka ytetta va t, suoraan palvelun tuottamiseen osallistuvat alihankkijat on nimetta va . Nimetyt alihankkijat katsotaan tarjoajan resursseiksi. Jos tarjoaja on vedonnut alihankkijoiden resursseihin ta ma n lomakkeen kohdassa ðReferenssitò on tarjoajan sitouduttava siihen, etta tarjouksessa nimetyt alihankkijat ovat ka ytetta viss a hankinnan toteuttamiseen, mika li tarjoaja tulee valituksi.	
Voittajaksi valitun tarjoajan on toimitettava suoraan palvelun tuottamiseen osallistuvista alihankkijoista vastaavat todistukset ja selvitykset kuin ta ss a lomakkeessa on vaadittu, ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta.	
Ka yta mme palvelun tuottamiseen alihankkijaa / alihankkijoita.	
Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ðkylla ò vakuutatteko: Sitoudumme siihen, etta nimetyt alihankkijat ovat ka ytetta viss a hankinnan toteuttamiseen. Sitoudumme toimittamaan selvityksia alihankkijoista pyynno sta hankintamenettelyn aikana.	
5.2 RYHMITTYM N TARJOAMINEN [OHJE HANKINTAYKSIK¥ LLE: ka yta tarvittaessa, muokkaa ehtoja tarvittaessa]	
Tarjous voidaan ja tta a ryhmittyma na .	

Ryhmittyma n on kettava viimeista a n sopimuksen allekirjoitushetkella osoittamaan yksi organisaatio, joka hoitaa kaiken yhteydenpidon tilaajan kanssa. Kuitenkin kaikki ryhmittyma n ja senet yhdessa vastaavat sopimusvastuista allekirjoittamalla hankintasopimuksen.	
Ryhmittyma n on sitouduttava siihen, etta tarjouksessa nimetyt ryhmittyma n ja senet ovat ka ytetta viss a hankinnan toteuttamiseen, mika li ryhmittyma tulee valituksi.	
Ryhmittyma n jokaisen ja senen on toimitettava selvitys, joka sisa lta a ryhmittyma n ja senten yhteystiedot seka vakuutuksen tarjouspyynno ssa asetettujen kelpoisuus- ja va himma isvaatimusten ta yttymisesta .	
Tarjous on tehty ryhmittyma na .	
Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ökylla ö, vakuutatteko: Ryhmittyma sitoutuu siihen, etta nimetyt ryhmittyma n ja senet ovat ka ytetta viss a hankinnan toteuttamiseen.	
Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ökylla ö, ladatkaa ta ha n selvitys, joka sisa lta a kaikkien ryhmittyma n ja senten yhteystiedot seka ja senkohtaisen vakuutuksen tarjouspyynno ssa asetettujen kelpoisuus- ja va himma isvaatimusten ta yttymisesta .	
6. ILMOITUS VANTAAN KAUPUNGILTA SAADUSTA JULKISESTA TUESTA (Huom. Tarjoajan on liitetta va tarjoukseensa ilmoitus myo s, mika li ei ole saanut tukea/avustusta Vantaan kaupungilta)	
Tarjoajan on annettava selvitys sita , onko tarjoaja vastaanottanut tai onko sille myo nnetty tukea tai avustusta toimintaansa Vantaan kaupungilta vuosille 2015 tai 2016. Jos Vantaan kaupungin tukea tai avustusta toimintaan on myo nnetty tai sita on vastaanotettu, tarjoajan tulee selvitta a tuen tai avustuksen luonne, ma a ra ja ajallinen kohdentuminen tarjouksessaan. Vantaan kaupungin antamat tuet lisa ta a n tarvittessa tarjoajan tarjoushintoihin, jotta voidaan varmistua todellisista kokonaiskustannuksista ja kaikkien tarjoajien tasapuolisesta kohtelusta.	Kylla

Selvitys Vantaan kaupungilta saadusta julkisesta tuesta tai avustuksesta	Ladattava

Hankinnan kohteen kriteerit

1. Ryhma muotoinen kuntouttava tyo toiminta (Osatarjoukset kohderyhman sisalla ei sallittu)		Kohderyhman yhteishinnan maksimipisteet	100.00	pienin annettu arvo ---------- * maksimipisteet tarjottu arvo
3 kuukauden ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan jakson hinta (alv 0%)		**Minimi-vaatimus**	**Maksimi-vaatimus**	**Maksimi-pisteet**	**Pisteiden laskentatapa**
Hankittava maara: 1 jakso (3kk)	€ / jakso (3kk)				
Tarjoajan vahintaan kykenevamaara tarjota kolmen (3) kuukauden ryhma muotoista kuntouttavan tyo toiminnan jaksoa vuodelle 2017 (Yksi (1) jakso = kolme (3) kuukautta)	Jaksoja vuodelle 2017	Syotetta va			
Ryhma muotoisella kuntouttavalla tyo toiminnalla tuetaan asiakkaan liikkeelle la hto a, arjen rytmitta mista, omien voimavarojen lo yta mista ja sosiaalisten tilanteiden hallintaa asiakkaan edetessa kohti tyo ela maa. Ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan tavoitteena on lo yta a jokaiselle osallistujalle ha nen tyo llistymista a n edista va jatkosuunnitelma.		Kylla			
Ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan jaksot ovat kolmen (3) kuukauden mittaisia. Ohjattuja ryhma tapaamisia ja rjestetaa n vahintaa n nelja (4) tuntia pa iva ssa. Asiakkaalle tarjotaan ryhma muotoista kuntouttavaa tyo toimintaa vahintaa n kaksi ja enintaa n nelja kertaa viikossa. Palveluntuottajan on varauduttava tarjoamaan asiakaspaikka minimissaa n 16 asiakkaalle per ryhma. Ryhma muotoinen kuntouttava tyo toiminta toteutetaan suljettuina ryhmina (ei siten non-stop periaatteella).		Kylla			

Palveluun tulee sis° lty° s° ° nn° llisten ryhm° tapaamisten lis° ksi p° tev° n sosiaaliohjaajan (sosionomi (amk) tai sosiaality° ntekij°) yhden (1) tunnin mittaisia yksil° tapaamisia v° hint° ° n kaksi (2) kertaa kuukaudessa jakson aikana. Kolmen (3) kuukauden jakson aikana aikaa sosiaaliohjaajan yksil° tapaamisiin varataan siis v° hint° ° n kuusi (6) tuntia ryhm° tapaamisten ulkopuolelta. Sosiaaliohjauksen sis° lt° m° ° rittyy asiakkaan kokonaistarpeen ja el° m° ntilanteen mukaan. Sosiaaliohjaus on aktiivista ja suunnitelmallista yhteisty° t° asiakkaan kanssa. Ohjauksen tavoitteena on asiakkaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edist° minen sek° keinojen l° yt° minen ty° llistymisen esteiden poistamiseksi. Asiakkaan tilannetta ja aktivointi-/monialaisen ty° llistymissuunnitelman toteutumista seurataan koko palvelun ajan. Yksil° tapaamiset toteutetaan ryhm° muotoisen kuntouttavan ty° toiminnan lis° ksi, esimerkiksi p° iv° n p° ° tteeksi tai ennen ryhm° p° iv° n alkua. Lis° ksi laskutuksen yhteydess° raportoidaan asiakkaan ryhm° kerrat ja yksil° tapaamiset sek° kerrotaan p° ivien sis° ll° st° lyhyesti.	Kyll°
Vastuuhenkil°	
Nimi	Sy° tett° v°
Tarjoajalla tulee olla vastuuhenkil° n poissaolojen varalta sijaisj° rjestelm°	Kyll°
Selvitys sijjaisj° rjestelm° st°	Ladattava
Tarjoajan on toimitettava tarjouksensa mukana selvitys ryhm° muotoisen kuntouttavan ty° toiminnan palveluiden sis° ll° st°	Ladattava
Kohderyhm° n pisteet yhteens°	**100.00**

2. Yksil° muotoinen kuntouttava ty° toiminta (Osatarjoukset kohderyhm° n sis° ll° ei sallittu)	**Kohderyhm° n yhteishinnan maksimipisteet**	**100.00**	pienin annettu arvo ---------- * maksimipisteet tarjottu arvo

Kuntouttavan ty° toiminnan suoritep° iv° n hinta henkil° ° kohden (alv 0%)		**Minimi-vaatimus**	**Maksimi-vaatimus**	**Maksimi-pisteet**	**Pisteiden laskentatapa**
Hankittava m° ° r° : 1 henkil° /p° iv°	€ / henkil° /p° iv°				

Ma a ra , jonka verran voi tarjoaja maksimissaan tarjota suoritepa ivia vuodelle 2017	pa iva a	Syo tetta va
Miten pa iva t jakautuvat tyo toiminnan ja ryhma toiminnan kesken (ilmoitettava pa ivina)		Syo tetta va
Hankinnan kohteena olevan yksilo muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan tavoitteena on tarjota osallistujille mielekka ita tyo toimintateha via ja lo yta a kullekin osallistujalle ha nen tyo llistymista a n edista va jatkosuunnitelma aktivointi-/tai monialaisen tyo llistymissuunnitelman mukaisesti.		Kylla
Ensimma inen jakso on aina kolme kuukautta ja palvelu kesta a eninta a n vuoden. Jakson (3-6 kk) aikana asiakkaan tulee osallistua kuntouttavaan tyo toimintaan va hinta a n kahden (2) ja eninta a n nelja n (4) pa iva n aikana kalenteriviikossa. Yhden pa iva n aikana kuntouttavan tyo toiminnan tulee kesta a va hinta a n nelja (4) ja eninta a n kahdeksan (8) tuntia.		Kylla
Valituksi tulevalla palveluntuottajalla tulee olla resurssit ottaa va hinta a n 10 hengen suuruinen ryhma yhta aikaiseen yksilo muotoiseen kuntouttavaan tyo toimintaan.		Kylla
Yksilo muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan on koostuttava pa a asiallisesti tai kokonaan yksilo muotoisesta kuntouttavasta tyo toiminnasta, mutta siihen voi sisa lty myo s jonkin verran ryhma muotoista toimintaa. Ryhma toimintaa saa olla eninta a n 20 % viikoittaisesta kuntouttavan tyo toiminnan ajasta, ja ryhma toiminnan tulee sijoittua tyo toimintapa ivien lomaan, ei erillisiksi toimintajaksoiksi. Ryhma toiminta voi olla esimerkiksi suomen kielen opetusta tai yleista oman talouden, asumisen ja hyvinvoinnin tukemista.		Kylla

Palveluun tulee sisä lty pä tevä n sosiaaliohjaajan (sosionomi (amk) tai sosiaalityö ntekijä) yhden (1) tunnin mittaisia yksilö tapaamisia vä hintää n kaksi (2) kertaa kuukaudessa jakson aikana. Kolmen (3) kuukauden jakson aikana aikaa sosiaaliohjaajan yksilö tapaamisiin varataan siis vä hintää n kuusi (6) tuntia työ toimintapä ivä n ulkopuolelta. Yksilö tapaamiset toteutetaan yksilö muotoisen kuntouttavan työ toiminnan lisä ksi, esimerkiksi pä ivä n pää tteeksi tai ennen yksilö muotoisen kuntouttavan työ toimintapä ivä n alkua. Sosiaaliohjauksen sisä ltö mää rittyy asiakkaan kokonaistarpeen ja elä mä ntilanteen mukaan. Sosiaaliohjaus on aktiivista ja suunnitelmallista yhteistyö tä asiakkaan kanssa. Ohjauksen tavoitteena on asiakkaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edistä minen sekä keinojen löytä minen työ llistymisen esteiden poistamiseksi. Asiakkaan tilannetta ja aktivointi- / monialaisen työ llistymissuunnitelman toteutumista seurataan koko palvelun ajan.	Kyllä
Vastuuhenkilö	
Nimi	Syö tettä vä
Tarjoajalla tulee olla vastuuhenkilö n poissaolojen varalta sijaisjä rjestelmä	Kyllä
Selvitys sijjaisjä rjestelmä stä	Ladattava
Tarjoajan toimitettava tarjouksen mukana selvitys yksilö muotoisen kuntouttavan työ toiminnan työ toimintapalveluiden työ tehtä vistä , työ toimintapaikkojen lukumää rä t sekä selvitys mahdollisesti tarjottavien ryhmä toimintapalveluiden sisä llö stä .	Ladattava
Kohderyhmä n pisteet yhteensä	**100.00**

Yhteiset kriteerit/tiedot (pisteet lisä tää n erikseen jokaiseen yllä olevaan kohderyhmää n)				
	Minimi-vaatimus	**Maksimi-vaatimus**	**Maksimi-pisteet**	**Pisteiden laskentatapa**
PALVELUA KOSKEVA VAATIMUKSET				
1. Tarjoajan tulee ilmoittaa tarjoamiinsa kohderyhmiin vastuuhenkilö t. Vastuuhenkilö vastaa seuraavista alla olevista asioista (kohdat 1.1-1.5):				

1.1 Asiakkaan tyo honperehdytyksesta ja tyo turvallisuudesta	Kylla
1.2. Asiakkaan etenemisen arvioinnista	Kylla
1.3. Kokonaisvaltaisesta tukemisesta asiakasprosessin aikana	Kylla
1.4. Asiakasseurannasta (esim. poissaolot, tyo toimintapa iva t, poistumiset jne.)	Kylla
1.5 Yhteydenpidosta asiakkaan kaupungin vastuuhenkilo on	Kylla
Lisa ksi vastuuhenkilo n tulee olla saatavilla kuntouttavan tyo toiminnan toimipisteessa	Kylla
Sosiaaliohjausta tekeva lla henkilo lla tulee olla sosionomi (amk) tai sosiaalityo ntekija n koulutus.	Kylla
2. Tarjoaja sitoutuu tukemaan kuntouttavan tyo toiminnan asiakkaan aktivointisuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista aktivointi-/monialaisessa tyo llistymissuunnitelmassa	Kylla
3. Tarjoa sitoutuu (kohdat 3.1-3.4):	
3.1 Antamaan kirjallisesti asiakkaan arvioinnit kolme (3) viikkoa ennen asiakkaan sopimuksen paa tymista	Kylla
3.2 Osallistumaan va hinta a n kaksi (2) kertaa vuodessa ka yta va a n seurantapalaveriin	Kylla
3.3. Mahdollistamaan palautteen keruun kaikilta asiakkailta kaupungin edellytta ma lla tavalla jatkuvasti asiakkaiden jaksojen paa ttyessa	Kylla
3.4 Tuottamaan palvelua ympa ri vuoden ilman taukoja	Kylla
4. Tarjoajan toimipisteen tiloihin on oltava helppokulkuiset ja nopeat kulkuyhteydet. Palvelut on na in tuotettava Vantaalla tai sen va litto ma ssa la heisyydessa . Toimipisteiden tulee sijaita kohtuullisella ka velyeta isyydella paikallisliikenteen pysa keilta (alle 500 metria). Kauempana sijaitseviin kohteisiin tarjoajan tulee ja rjesta a kuljetus kustannuksellaan ja siten etta kuljetukseen ka ytetty aika ei sisa lly tyo toimintapa iva n pituuteen.	Kylla
5. Toiminta on ja rjestetta va arkisin normaalina toimistoty o aikana (kello 8-16 va lilla)	Kylla

6. Tarjoajan tarjoamat tehta va t ovat sopivia henkilo ille, joilla on va ha n tai ei lainkaan ammattillista koulutusta.	Kylla

Muut tiedot

Hankinnan taustaa

Kuntouttavalla tyo toiminnalla tarkoitetaan kuntouttavasta tyo toiminnasta sa a detyn lain (189/2001) mukaista toimintaa. Kuntouttavan tyo toiminnan ja rjesta misvastuu on kyseisessa laissa sa a detty kuntien tehta va ksi. Lain 6 Ä:n mukaan kunta voi ja rjesta a kuntouttavan tyo toiminnan itse, tekema lla kirjallisen sopimuksen sen ja rjesta misesta toisen kunnan tai kuntayhtyma n taikka rekistero idyn yhdistyksen, rekistero idyn sa a tio n, valtion viraston tai rekistero idyn uskonnollisen yhdyskunnan kanssa. Kuntouttavaa tyo toimintaa ei saa hankkia yritykselta .

Kuntouttavan tyo toiminnan on oltava seka tavoitteellista etta suunnitelmallista. Asiakkaan edistymista ja suunnitelman toteutumista on seurattava la pi koko tyo toimintajakson. Kuntouttava tyo toiminta edista a asiakkaan tyo llistymisvalmiuksia, hyvinvointia ja ela ma nhallintaa seka koulutus- ja ammattialakohtaisia valmiuksia. Kuntouttava tyo toiminta sovitetaan asiakkaan osaamisen ja tyo - ja toimintakyvyn mukaan siten, etta se tukee ta ma n arjenhallintaa ja on tyo markkinoille pa a syn kannalta mielekasta ja riittava n vaativaa.

Kuntouttavan tyo toiminnan tavoitteena on
- saavuttaa asiakkaan aktivointi- ja/tai monialaisen tyo llistymissuunnitelman tavoitteet
- edista a asiakkaan tyo llistymista tai hakeutumista koulutukseen tai tyo llistymista edista viin palveluihin
- ehka ista tyo tto myyden aiheuttamia kielteisia vaikutuksia asiakkaan toimintakykyyn
- vahvistaa asiakkaan ela ma n- ja arjenhallintaa seka tyo - ja toimintakyky a

Hankinnan kohteena olevaa kuntouttavaa tyo toimintaa voidaan ja rjesta a ryhma muotoisena kuntouttavana tyo toimintana seka yksilo muotoisena kuntouttavana tyo toimintana. Yksilo muotoista kuntouttavaa tyo toimintaa tulee ja rjesta a 3-6 kuukauden mittaiseksi jaksoksi kerrallaan, kuitenkin eninta a n yhden vuoden ajan. Ryhma muotoinen kuntouttava tyo toiminta on kestoltaan kolmen kuukauden mittaista. Toiminnan tulee olla jatkuvaa ja ympa rivuotista ilman taukoja.

Kuvaus ryhma muotoisesta kuntouttavasta tyo toiminnasta

- Ryhma muotoisella kuntouttavalla tyo toiminnalla tuetaan asiakkaan liikkeelle la hto a , arjen rytmitta mista , omien voimavarojen lo yta mista ja sosiaalisten tilanteiden hallintaa asiakkaan edetessa kohti tyo ela ma a . Ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan tavoitteena on lo yta a jokaiselle osallistujalle ha nen tyo llistymista a n edista va jatkosuunnitelma.
- Ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan jaksot ovat kolmen (3) kuukauden mittaisia. Ohjattuja ryhma tapaamisia ja rjestet a a n va hinta a n nelja (4) tuntia pa iva ssa . Asiakkaalle tarjotaan ryhma muotoista kuntouttavaa tyo toimintaa va hinta a n kaksi ja eninta a a n nelja kertaa viikossa. Palveluntuottajan on varauduttava tarjoa-maan asiakaspaikka minimissa a n 16 asiakkaalle per ryhma . Ryhma muotoinen kuntouttava tyo toiminta toteutetaan suljettuina ryhmina (ei siten non-stop-periaatteella).
- Palveluun tulee sisa lty sa a nno llisten ryhma tapaamisten lisa ksi sosiaaliohjaajan yhden (1) tunnin mittaisia yksilo tapaamisia va hinta a n kaksi (2) kertaa kuukaudessa jakson aikana. Kolmen (3) kuukauden jakson aikana aikaa sosiaaliohjaajan yksilo tapaamisiin varataan siis va hinta a n kuusi (6) tuntia ryhma tapaamisten ulkopuolelta.
- Sosiaaliohjauksen sisa lto ma a rittyy asiakkaan kokonaistarpeen ja ela ma ntilanteen mukaan. Sosiaaliohjaus on aktiivista ja suunnitelmallista yhteisyo ta asiakkaan kanssa. Ohjauksen tavoitteena on asiakkaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edista minen seka keinojen lo yta minen tyo llistymisen esteiden poistamiseksi. Asiakkaan tilannetta ja aktivointi-/ monialaisen tyo llistymissuunnitelman toteutumista seurataan koko palvelun ajan. Yksilo tapaamiset toteutetaan ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan lisa ksi, esimerkiksi pa iva n pa a tteeksi tai ennen ryhma pa iva n alkua. Lisa ksi laskutuksen

yhteydessa raportoidaan asiakkaan ryhma kerrat ja yksilo tapaamiset seka kerrotaan pa ivien sisa llo sta lyhyesti.

Kuvaus yksilo muotoisesta kuntouttavasta työtoiminnasta:

- Hankinnan kohteena olevan yksilo muotoisen kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on tarjota osallistujille mielekka ita työtoimintateht a via ja lo yta a kullekin osallistujalle ha nen työllistymista a n edista va jatkosuunnitelma aktivointi-/tai monialaisen työllistymissuunnitelman mukaisesti.
- Ensimma inen jakso on aina kolme kuukautta ja palvelu kesta a eninta a n vuoden. Jakson (3-6 kk) aikana asiakkaan tulee osallistua kuntouttavaan työtoimintaan va hinta a n kahden (2) ja eninta a n nelja n (4) pa iva n aikana kalenteriviikossa. Yhden pa iva n aikana kuntouttavan työtoiminnan tulee kesta a va hinta a n nelja (4) ja eninta a n kahdeksan (8) tuntia.
- Valituksi tulevalla palveluntuottajalla tulee olla resurssit ottaa va hinta a n 10 hengen suuruinen ryhma yhta aikaiseen yksilo muotoiseen kuntouttavaan työtoimintaan.
- Yksilo muotoisen kuntouttavan työtoiminnan on koostuttava pa a asiallisesti tai kokonaan yksilo muotoisesta kuntouttavasta työtoiminnasta, mutta siihen voi sisa lty myo s jonkin verran ryhma muotoista toimintaa. Ryhma toimintaa saa olla eninta a n 20 % viikoittaisesta kuntouttavan työtoiminnan ajasta, ja ryhma toiminnan tulee sijoittua työtoimintapa ivien lomaan, ei erillisiksi toimintajaksoiksi. Ryhma toiminta voi olla esimerkiksi suomen kielen opetusta tai yleista oman talouden, asumisen ja hyvinvoinnin tukemista.
- Palveluun tulee sisa lty sosiaaliohjaajan yhden (1) tunnin mittaisia yksilo tapaamisia va hinta a n kaksi (2) kertaa kuukaudessa jakson aikana. Kolmen (3) kuukauden jakson aikana aikaa sosiaaliohjaajan yksilo tapaamisiin varataan siis va hinta a n kuusi (6) tuntia työtoimintapa iva n ulkopuolelta. Yksilo tapaamiset toteutetaan yksilo muotoisen kuntouttavan työtoiminnan lisa ksi, esimerkiksi pa iva n pa a tteeksi tai ennen yksilo muotoisen kuntouttavan työtoimintapa iva n alkua.
- Sosiaaliohjauksen sisa lto ma a rittyy asiakkaan kokonaistarpeen ja ela ma ntilanteen mukaan. Sosiaaliohjaus on aktiivista ja suunnitelmallista yhteisyo ta asiakkaan kanssa. Ohjauksen tavoitteena on asiakkaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edista minen seka keinojen lo yta minen työllistymisen esteiden poistamiseksi. Asiakkaan tilannetta ja aktivointi-/ monialaisen työllistymissuunnitelman toteutumista seurataan koko palvelun ajan.

Hankintamenettelya koskevat lisa tiedot

Palveluntarjoaja voi tarjota joko ryhma muotoista tai yksilo muotoista kuntouttavaa tyo toimintaa tai molempia. Vantaan kaupunki toivoo palveluntarjoajiksi erilaisia toimijoita, jotka pystyva t tarjoamaan eri kohderyhmille soveltuvia monipuolisia tyo ela maa npaa sya edista via palveluja. Kohderyhmia voivat olla esimerkiksi eri-ika iset asiakkaat, maahanmuuttajat seka asiakkaat, joilla on tai ei ole ammatillista koulutusta. Palveluntarjoajilta toivotaan innovatiivisia aloitteita kuntouttavan tyo toiminnan sisa lto o n pohjautuen omiin vahvuuksiin ja erityisosaamisalueisiin.

Vantaan kaupunki arvostaa kannustavia ja ratkaisukeskeisia toimintatapoja, asiakkaiden huomioimista palvelun muokkaamisessa ja sisa llo n suunnittelussa seka joustavuutta palvelun sisa lto o n niin, etta palvelusta on mahdollisuus muokata asiakkaalle henkilo kohtaisesti sopiva kokonaisuus. Kuntouttavan tyo toiminnan tulee huomioida muuttuvan tyo ela ma n odotukset seka sisa lta a mielella a n vierailuka yntej tyo nantajien ja oppilaitosten toimipisteisiin.

Kuntouttavan tyo toiminnan palveluntuottajan on hyva huomioida toiminnassaan eri ika ryhmien erilaiset tarpeet. Monilla asiakkaista on oppimisvaikeuksia tai maahanmuuttajataustaa, mika luo tarpeita selkokielen ka yto lle. Lisa ksi suomen kielen opetusta ja kielellisten valmiuksien parantamista integroituna osaksi tyo toimintaa arvostetaan osana tuloksekasta tyo toimintajaksoa.

Kuntouttavan tyo toiminnan aikana tyo toimintapaikalla tulee olla riitta va maa ra toiminnan ohjaajia (1 ohjaaja/10 asiakasta), jotka ohjaavat asiakasta kuntouttavassa tyo toiminnassa ja vastaavat asiakkaan tyo turvallisuudesta. Ohjaajilla tulee olla riitta va sti kokemusta ohjausty sta ja kyseessa olevasta ammattialasta. Ta ma n lisa ksi tyo toimintapaikalla tulee olla pa teva n sosiaaliohjaajan (sosionomi (amk) tai sosiaalityo ntekija) ja rjesta maa sosiaaliohjausta asiakkaille.

Palveluntuottaja sitoutuu arvioimaan kaupungin haluamilla menetelmilla asiakkaan tyo ela ma valmiuksien edistymista . Kirjallisten va li- ja loppuarviointien on oltava muodoltaan sellaisia, etta ne tukevat asiakasta ja asiakkaan verkostoa jatkoty llistymisen suunnittelussa. Palveluntuottaja mahdollistaa palautteen keruun kaikilta asiakkailta Vantaan kaupungin edellytta ma lla tavalla jatkuvasti asiakkaiden jaksojen paa ttyessa seka sitoutuu osallistumaan toiminnan kehitta mispalavereihin seka asiakas- ja sopimus-seurantakokouksiin kaksi kertaa vuodessa. Asiakkaiden ka ytetta viss on oltava atk-paa tteet palautteen antamista varten siten, etta asiakkaan yksityisyys vastaamisen aikana toteutuu. Vantaan kaupunki tulee auditoimaan palvelua.

Palvelut on tuotettava Vantaalla tai sen va litto ma ssa la heisyydessa palveluntuottajan tiloissa. Toimipisteiden tulee sijaita kohtuullisella ka velyeta isyydella paikallisliikenteen pysa keilta (alle 500 metria). Kauempana sijaitseviin kohteisiin palveluntuottajan tulee ja rjestaa kuljetus kustannuksellaan ja siten etta kuljetukseen ka ytetty aika ei sisa lly ty o - toimintapa iva n pituuteen. Toiminta on lisa ksi ja rjestetta va arkisin normaalina toimisto-ty o aikana (kello 8-16 va lilla).

Hinta ja kaupalliset ehdot

Ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan ryhma hinnat ovat kiinteat ja minimiasiakasmaarat, milla ryhma aloitetaan, on 16 henkilo a. Perushintaan sisaltyy myos sosiaaliohjaajan yksilo ohjaus asiakkaalle. Ryhma muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan asiakkaiden poissaolot on ilmoitettava kaupungin vastuuhenkilolle kahden viikon valein.

Kaupunki maksaa yksilo muotoisesta kuntouttavasta tyo toiminnasta vain asiakkaan lasnaolopaivilta riippumatta poissaolosyysta. Kaupunki maksaa yksilo muotoisen tyo toiminnan palveluntuottajalle suoriteperusteisen hinnan riippumatta paivan pituudesta. Suoritepaivan hinnan on oltava sama riippumatta siita, sisaltyyko paivaan ryhma - vai tyo toimintaa vai molempia. Ryhma muotoisesta tyo toiminnasta kaupunki maksaa ryhma kohtaisen kiinteat hinnan. Perushintaan sisaltyy myos sosiaaliohjaajan yksilo ohjaus asiakkaalle. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa yksilo muotoisen kuntouttavan tyo toiminnan poissaoloista kolmannen sekaviidennen perakkaisen poissaolokerran jalkeen kaupungin vastuuhenkilolle.

Laskutus ja maksuehto

ks. sopimusluonnos

Salassapito, vaitiolovelvollisuus ja sopimussakko

ks. sopimusluonnos

Hylkaamisperusteet

Tarjouksen on oltava sisalloltaan tarjouspyynnon ja sen liitteiden mukainen ja sisallettava kaikki tarjoajien ja tarjousten arvioinnissa sekatarjousten vertailussa tarvittavat pyydetyt tiedot. Tarjoukseen ei saa liittaa tarjoajan omia tarjouspyynnon vastaisia ehtoja. Hankintayksikolla on velvollisuus hylata tarjous, joka on tarjouspyynnon vastainen ja vertailukelvoton.

Sopimusmenettely

ks. sopimusluonnos

Tarjousasiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta saatelee laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999). Hankintaan osallistuvan yrityksen toimittamat tarjousasiakirjat ja tiedot tulevat paatettaessa julkisiksi hankintaprosessin yhteydessa. Tarjousasiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille eli toisille tarjoajille, kun hankintaa koskeva paatos on tehty.

Tarjoajan on merkittava toimittamaansa aineistoon selkeasti, mitkatiedot se katsoo kuuluvan liike- tai ammattisalaisuuden piiriin ja erotettava namatiedot selvasti muusta aineistosta tarjouksessaan. Hankintayksikkotekee erillisen paatoksen mahdollisesta salassapidosta. Tarjouksen kokonaishinta ei kuitenkaan voi olla liike- tai ammattisalaisuus.

Tarjousten avaustilaisuus ei ole julkinen.

Päätöksenteon perusteet

Tarjousten valintaperuste on halvin hinta.

Pisteytys tapahtuu kohderyhmittäin. Kohderyhmän maksimipisteet ovat 100 pistettä. Halvin tarjous saa 100 pistettä ja muut tarjoukset suhteutetaan siihen kaavalla halvin hinta/tarjottu hinta*100.

Molempiin kohderyhmiin valitaan viisi (5) eniten pisteitä saanutta tarjoajaa.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

ks. sopimusluonnos

Liitteet ja linkit

Liitetiedostot

Sopimusluonnos 2016-09-30.docx

Allekirjoittajat

Nimi	Titteli
Anu Tirkkonen	

Sopimus kuntouttavan työtoiminnan hankinnasta Vantaan kaupungille

Vantaan kaupungin ja X Oy:n välinen sopimus nro XX/20xx

Sisällys

1. SOPIJAPUOLET....2
2. YHTEYSHENKILÖT....2
3. SOPIMUKSEN KOHDE JA TAVOITTEET (SAAKO OTSIKOITA VAIHTAA?)....2
4. SOPIJAOSAPUOLTEN VASTUUT....3
5. SOPIMUKSEN SYNTYMINEN JA KESTO....4
6. PUITEJÄRJESTELY....5
7. TILAAMINEN....5
8. HINNAT....5
9. MAKSUEHTO JA LASKUTUS....6
10. PALVELU- JA VASTEAJAT....6
11. RAPORTIT....6
12. KESTÄVÄ KEHITYS....7
13. VASTUUVAKUUTUS (saako muuttaa muotoon ”vakuutukset”?)....7
14. ALIHANKINTA....7
15. VIRHE PALVELUN TOIMITTAMISESSA....8
16. PALVELUNTUOTTAJAN TALOUDELLISEN TILANTEEN SEURANTA....8
17. RIKOSREKISTERIOTE....9
18. VIIVÄSTYSSAKKO....9
19. SOPIMUSSAKKO....9
20. KARTELLEJA KOSKEVA SOPIMUSSAKKO....9
21. VAHINGONKORVAUS....10
22. KORVAUSVASTUU KOLMANNELLE VIRHEELLISEN PALVELUN AIHEUTTAMASTA VAHINGOSTA....10
23. SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN....10
24. SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN POISSULKEMISPERUSTEIDEN JOHDOSTA....11
25. SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN....11
26. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN....11
27. ERIMIELISYYDET....12
28. SOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN....12
29. MUUT EHDOT....12
30. SOPIMUSASIAKIRJOJEN KESKINÄINEN PÄTEMISJÄRJESTYS....12
31. ALLEKIRJOITUKSET....12

1. SOPIJAPUOLET

Tilaaja

Vantaan kaupunki (jäljempänä "kaupunki")
Työllisyyspalvelut
Vernissakatu 1, 2 krs.
01300 Vantaa,
Y-tunnus 0124610-9

Toimittaja

Palveluntuottaja X (jäljempänä ”palveluntuottaja”)
osoite
Y-tunnus

2. YHTEYSHENKILÖT

Sopimuksen osalta Kaupungin yhteyshenkilö: Anu Tirkkonen, Vernissakatu 1, 2. krs, 01300 Vantaa, puh. 040 547 3944.

Palveluntuottajan yhteyshenkilö: nimi, yhteystiedot

Yhteyshenkilöiden tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen toteutumista ja tiedottaa siitä oman organisaationsa sisällä ja toiselle sopijaosapuolelle. Yhteyshenkilön vaihtumisesta on heti ilmoitettava toisen sopijaosapuolen yhteyshenkilölle.

Lisäksi kaupunki ja palvelutuottaja nimeävät asiakkaan kanssa työskentelevät vastuuhenkilöt, joiden vastuuta käsitellään kohdassa 4., sopijaosapuolten vastuut.

Kaupungin vastuuhenkilö:

Palveluntuottajan vastuuhenkilö:

3. SOPIMUKSEN KOHDE JA TAVOITTEET

Sopimuksen kohteena on palveluntuottajan järjestämissä tiloissa toteutettavaa kuntouttavaa työtoimintaa siitä määrätyn lain (189/2001) mukaisesti 2-4 päivänä viikossa 3-6 kuukauden jaksoissa. Yhden päivän aikana kuntouttavan työtoiminnan tulee kestää vähintään neljä (4) tuntia ja enintään kahdeksan (8) tuntia. Tässä sopimuksessa sovitaan ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan ja/tai yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan hankinnasta.

Kuntouttavassa työtoiminnassa parannetaan siihen osallistuvan henkilön työllistymisen edellytyksiä avoimille työmarkkinoille tai siirtymistä työvoimahallinnon ensisijaisten palveluiden piiriin tai muuhun toimenpiteeseen.

Sopimuksen mukaisen kuntouttavan työtoiminnan tulee olla tavoitteellista siten, että se parantaa asiakkaan elämänhallintaa ja toimintakykyä, jotta hän voisi työllistyä, hakeutua koulutukseen tai osallistua työllistymistä edistäviin palveluihin asiakkaan aktivointisuunnitelman tai monialaisen työllistymissuunnitelman mukaisesti.

Kuntouttava työtoiminta on sovitettava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan siten, että se tukee henkilön arjenhallintaa ja on työmarkkinoille pääsyn kannalta hyödyllistä, monipuolista ja riittävän vaativaa.

Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan sellaisia kuntouttavan työtoiminnan palveluita, joiden sisältö ja laatu ovat Vantaan kaupungin tarjouspyynnön (xx.xx.2016) ja palveluntuottajan tarjouksen (xx.xx.2016) mukaisia.

Sopimus perustuu kaupungin xx.xx.2016 päiväämään tarjouspyyntöön nro xxxx.2016, Palveluntuottajan xx.xx.2016 päiväämään tarjoukseen, kaupungin xx:n päätökseen xx.xx.20xx § xx sekä näiden pohjalta käytyihin sopijapuolten välisiin neuvotteluihin.

Tarkempi erittely sopimuksen kohteesta käy ilmi palvelukuvauksesta (liite 2).

Kaupunki ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin. Tämän sopimuksen perusteella hankintoja voivat tehdä Vantaan kaupungin kaikki toimialat, liikelaitokset sekä kaupungin enemmistöosuudella omistamat osakeyhtiöt ja säätiöt.

Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että se täyttää kaikki tarjouspyynnössä xx.xx.2016 tarjoajalle asetetut vaatimukset koko sopimuskauden ajan.

4. SOPIJAOSAPUOLTEN VASTUUT

Kaupunki vastaa siitä, että:

- se valitsee kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat asiakkaat.
- yhdessä palveluntuottajan kanssa allekirjoittaa kuntouttavan työtoiminnan sopimukset ja seuraa sopimusten voimassaoloaikaa.
- se toimittaa kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvasta asiakkaasta lähetteen palveluntuottajalle.
- lähetteessä selvitetään kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvan asiakkaan työllistymiseen liittyvää taustatietoa ja tavoitteita työtoimintajaksolle.
- jokaiselle kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalle asiakkaalle nimetään kaupungin vastuuhenkilö.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että:

- kuntouttavan työtoiminnan jakson on tuettava asiakkaan kuntouttavan työtoiminnan sopimuksessa asetettujen tavoitteiden toteutumista.
- sen toimipisteen tilat sijaitsevat kohtuullisella kävelyetäisyydellä paikallisliikenteen pysäkeiltä (alle 500 metriä). Kauempana sijaitseviin

kohteisiin palvelun tuottajan tulee järjestää kuljetus kustannuksellaan ja siten, että kuljetukseen käytetty aika ei sisälly työtoimintapäivän pituuteen. Palvelut on tuotettava Vantaalla tai sen välittömässä läheisyydessä.

- se järjestää kuntouttavaa työtoimintaa arkisin normaalina toimistotyöaikana.
- sen tarjoamat työtehtävät ovat sopivia myös henkilöille, joilla on vähän tai ei lainkaan ammatillista koulutusta.
- se yhdessä kaupungin kanssa allekirjoittaa kuntouttavan työtoiminnan sopimukset ja seuraa sopimusten voimassaoloaikaa.
- se takaa riittävän ohjeistuksen, perehdytyksen ja tuen kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalle asiakkaalle koko toimintajakson ajan.
- päihtynyt asiakas ei voi osallistua työtoimintaan. Asiakkaasta tulee ilmoittaa välittömästi saman päivän aikana kaupungin vastuuhenkilölle.
  se sitoutuu arvioimaan ja seuraamaan asiakkaan edistymistä kuntouttavan työtoiminnan aikana ja tekemään kolme viikkoa ennen asiakkaan sopimusjakson loppumista kirjallisen arvioinnin. Jaksoarvioinnin yhteydessä palveluntuottaja voi ehdottaa asiakkaalle jatkoa. Kaupungin sosiaaliohjaaja tekee päätöksen jatkosopimuksesta jaksoarvioinnin ja oman harkinnan perusteella.
- tarjoaa asiakkaalle mahdollisuuden edetä omassa tahdissa vaativampiin työtehtäviin (kesken työtoimintajakson)
- se tarjoaa ammattitaitoista kokonaisvaltaista sosiaaliohjausta asiakkaalle koko toimintajakson ajan vähintään kaksi kertaa kuukaudessa (a’ 60 minuuttia), kolmen kuukauden jakson aikana yhteensä vähintään kuusi tuntia.
- ei voi luvata asiakkaille lomia tai vapaita
- se osallistuu vähintään kaksi kertaa vuodessa kaupungin Työllisyyspalveluiden kutsumaan seurantapalaveriin. Seurantapalaverit voidaan järjestää joko kaupungin tai palveluntuottajan tiloissa.
- asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan kaupungin esittämällä tavalla jatkuvalla arvioinnilla (esim. Webropol-kysely).
- raportoi kaupungin vastuuhenkilölle kuukausittain toteutuneista suoritteista. Raportissa tulee sisältyä tieto kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneista asiakkaista ja toteutuneista toimintapäivistä.
- tekee asiakkaan toteutuneista poissaoloista ilmoituksen Kelaan Kelan lomakkeella kaksi kertaa kuukaudessa.
- kuntouttava työtoiminta ei korvaa palveluntuottajan palveluksessa olevaa työsuhteista työtä eikä aiheuta tämän palveluksessa olevien työntekijöiden irtisanomisia tai lomautuksia eikä heidän työolosuhteidensa tai etuuksiensa huononemista.
- tämän sopimuksen piiriin kuuluvien asiakirjojen säilyttämisessä, hävittämisessä ja arkistoinnissa noudatetaan voimassa olevia säädöksiä ja niiden nojalla annettuja kunnallisia ohjeita.
- huolehtii tilaajavastuulain alaisten todistusten ja selvitysten toimittamisesta kaupungille lain asettamissa määräajoissa.
- se vastaa työturvallisuudesta työturvallisuuslain mukaisesti.
- kuntouttavan työtoiminnan aikana työtoimintapaikalla on riittävä määrä ohjaajia paikalla (vähintään yksi (1) ohjaaja/10 asiakasta), jotka ohjaavat asiakasta ja vastaavat asiakkaan työturvallisuudesta.
- se nimeää vastuuhenkilön, joka vastaa muun muassa asiakkaan työhön perehdytyksestä ja työturvallisuudesta tai vastaa ryhmämuotoisen

kuntouttavan työtoiminnan jakson sisällöstä, asiakkaan etenemisen arvioinnista, kokonaisvaltaisesta tukemisesta asiakasprosessin aikana, asiakasseurannasta (esim. poissaolot, työtoimintapäivät, poistumiset jne.) ja yhteydenpidosta asiakkaan kaupungin vastuuhenkilöön. Palveluntuottajan vastuuhenkilön tulee olla saatavilla kuntouttavan työtoiminnan toimipisteessä. Palveluntuottajalla tulee olla vastuuhenkilön poissaolojen varalta sijaisjärjestelmä.

- ilmoittaa kaupungin vastuuhenkilölle, mikäli asiakas ei allekirjoita kuntouttavan työtoiminnan sopimusta.

5. SOPIMUKSEN SYNTYMINEN JA KESTO

Sopimus syntyy, kun molemmat sopijapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Sopimuksen kesto on kaksi vuotta alkaen sopimuksen allekirjoituksesta xx.xx.201x.

Kaupunki varaa oikeuden jatkaa sopimuskautta 1 + 1 vuoden optiolla. Kaupunki ilmoittaa option käyttöönottamisesta 3 kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

6. PUITEJÄRJESTELY

Tarjouskilpailun perusteella muodostetaan puitejärjestely siihen valittujen palveluntuottajien kesken. Muodostettavaan puitejärjestelyyn valitaan ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta viisi ja yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan osalta viisi palveluntuottajaa siten, että palvelujen joustava saanti turvataan asiakasmäärien ja asiakkaiden palvelutarpeen vaihdellessa.

Sopimuksessa sovitaan kunkin palveluntuottajan kanssa ryhmämuotoisen ja/tai yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä hankintapäätöksen mukaisesti.

Kaupunki ostaa valituksi tulevalta palveluntuottajalta palveluita tarpeensa ja määrärahojensa puitteissa.

Puitejärjestelyn sisällä palveluntuottajavalinnat tehdään asiakkaiden palvelutarpeen ja määrän mukaan. Kaupunki määrittelee asiakkaan palvelutarpeen aktivointisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa. Siihen, mikä palveluntuottaja valikoituu asiakkaalle sopivimmaksi, vaikuttaa muun muassa se, miten paikka vastaa asiakkaan palvelutarpeeseen tai huomioi asiakkaan erityistarpeet (esimerkiksi maahanmuuttajuuteen liittyvät työllistymisen haasteet, päihdekuntoutujan tarpeet tai osatyökykyisyys). Lähetteessä sosiaaliohjaukseen asetetaan tavoitteita asiakkaan kuntouttavalle työtoiminnalle muun muassa

työelämävalmiuksiin, koulutukseen tai työllistymiseen motivoitumiseen, kielitaidon kehittämiseen ja työkyvyn selvittämiseen liittyen.

7. TILAAMINEN

Kaupungilla voi olla tätä sopimusta vastaava sopimus yhden tai useamman palveluntuottajan kanssa. Kaupunki hankkii sopimuksen kohteena olevia palveluja näiltä palveluntuottajilta harkintansa mukaan. Sopimuskauden aikana tehtävät hankinnat tehdään siltä palveluntuottajalta, jonka tarjoamat palvelut ovat kaupungin harkinnan mukaan kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvimmat. Kaupunki ei tällä sopimuksella sitoudu tiettyihin hankintamääriin.

Kaupunki voi tilata kuntouttavaa työtoiminnan palveluita asiakaslähtöisesti tarpeensa mukaan tämän sopimuksen mukaisin hinnoin ja sopimusehdoin.

Kaupunki pidättää itsellään oikeuden pilotoida kuntouttavaa työtoimintaa tarvittaessa muidenkin kuin kilpailussa hyväksyttyjen palveluntuottajien kanssa. Mikäli laki kuntouttavasta työtoiminnasta oleellisesti muuttuu pidättää kaupunki oikeuden muuttaa tai käydä neuvottelu sopimustoimittajien kanssa palvelunsisällöstä.

8. HINNAT

Palveluntuottajan tarjouksessaan xx.xx.2016 ilmoittamat hinnat ovat kiinteinä voimassa ilman arvonlisäveroa (alv 0 %) koko sopimuskauden loppuun saakka xx.xx.201x. Mikäli optiokausi otetaan käyttöön, voidaan hintoja tarkistaa optiokaudelle enintään elinkustannusindeksin muutosta vastaavasti. Vertailuajankohtana on sopimuksen allekirjoituskuukausi.

Mahdolliset hinnantarkistusesitykset optiokaudelle on toimitettava kirjallisesti toiselle sopijaosapuolelle 31.8.2018 mennessä. Palveluntuottaja tekee oman hinnantarkistusesityksensä kaupungille osoitteeseen Vantaan kaupunki, Työllisyyspalvelut, Vernissakatu 1, 2. krs., 01300 Vantaa. Hinnantarkistusesityksessä on yksilöitävä ne kustannustekijät, joihin vedotaan hinnanmuutoksessa. Vetoamista yleiseen kustannustason nousuun ei voida pitää hyväksyttävänä perusteena hintojen korottamiselle. Uusista hinnoista sovitaan kirjallisesti.

Hinnat ovat sopimuksen liitteenä x (hintalomake).

9. MAKSUEHTO JA LASKUTUS

Lasku voidaan maksaa, kun palveluntuottaja on raportoinut laskutuskuukauden suoritteista sähköisesti. Palveluntuottajan on toimitettava raportti laskutuskuukauden suoritteista seuraavan kuun 5. päivään mennessä. Jos 5. päivä osuu viikonlopulle, raportti on toimitettava sitä seuraavana

arkipäivänä. Lasku ei saa sisältää laskutusmaksuja tai toimituslisiä. Toimintapäivälista on liitettävä laskun liitteeksi.

Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan ryhmähinnat ovat kiinteät ja minimiasiakasmäärän, millä ryhmä aloitetaan, on 16 henkilöä. Ryhmän aloitus siirtyy, mikäli ryhmä ei ole aloituspäivänä täysi. Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden poissaolot on ilmoitettava kaupungin vastuuhenkilölle kahden viikon välein. Kaupunki maksaa yksilömuotoisesta kuntouttavasta työtoiminnasta vain asiakkaan läsnäolopäiviltä riippumatta poissaolosyystä. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa yksilömuotoisen kuntouttavan työtoimintajakson aikana ilmenneistä poissaoloista kolmannen poissaolokerran jälkeen kaupungin vastuuhenkilölle.

Laskuissa on mainittava arvonlisäverollinen hinta ja sen tulee
täyttää arvonlisäverolain 209e §:n määräykset. Maksuehto on vähintään 21 vuorokautta netto. Viivästyskorko on korkolain mukainen. Kaupungin tilikausi on kalenterivuosi ja laskutuskauden tulee päättyä vuodenvaihteeseen.

Palveluntuottajalla on oltava valmius sähköiseen laskutukseen. Liitteenä ohje verkkolaskujen lähettämisestä (liite 4). Mikäli laskun tiedot ovat puutteellisia, ei palveluntuottajalla ole oikeutta periä viivästysseuraamuksia.

Laskutuksen yhteydessä raportoidaan asiakkaan ryhmäkerrat ja yksilötapaamiset sekä kerrotaan päivien/tapaamisten sisällöstä lyhyesti.

10. PALVELU- JA VASTEAJAT

[Tarkennetaan sopimusneuvotteluissa.]

11. RAPORTIT

Palveluntuottaja sitoutuu arvioimaan ja seuraamaan asiakkaan edistymistä kuntouttavan työtoiminnan aikana ja tekemään kolme viikkoa ennen asiakkaan sopimusjakson loppumista kirjallisen arvioinnin.

Palveluntuottaja mahdollistaa palautteen keruun kaikilta asiakkailta Vantaan kaupungin edellyttämällä tavalla jatkuvasti asiakkaiden jaksojen päättyessä sekä sitoutuu osallistumaan toiminnan kehittämispalavereihin sekä asiakas- ja sopimusseurantakokouksiin kaksi kertaa vuodessa. Asiakkaiden käytettävissä on oltava atk-päätteet palautteen antamista varten siten, että asiakkaan yksityisyys vastaamisen aikana toteutuu.

Palveluntuottaja raportoi kaupungille kuukausittain toteutuneista suoritteista; raporttiin tulee sisältyä tieto kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneista asiakkaista ja toteutuneista toimintapäivistä.

Palveluntuottaja huolehtii tilaajavastuulain alaisten todistusten ja selvitysten toimittamisesta kaupungille lain asettamissa määräajoissa.

Sopijaosapuolet järjestävät kaksi kertaa vuodessa seurantakokouksen. Seurantakokouksissa käsitellään sopimuksessa sovittujen asioiden

toteutumista. Tämän lisäksi sopijaosapuolet järjestävät kaksi kertaa vuodessa asiakasseurantapalaverin.

12. KESTÄVÄ KEHITYS

Sopijapuolet sitoutuvat edistämään tarkoituksenmukaisilla toimintatavoilla ympäristöystävällisyyttä ja kestävää kehitystä toteuttaessaan tätä sopimusta. Toimintatapoja kehitetään hyvässä yhteistyössä ja seurataan säännöllisesti.

Palveluntuottajan ja alihankkijan tulee noudattaa itseään koskevaa työehtosopimusta sekä vähintään ILO:n yleissopimuksia 87/1948, 98/1949, 29/1930, 105/1957, 138/1973,182/1999, 100/1951 ja 111/1958. Palveluntuottaja sitoutuu pyydettäessä toimittamaan selvityksen työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista.

13. VAKUUTUKSET

Palveluntuottajalla on oltava sopimuskauden aikana voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus, jonka määrä on riittävä suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Mikäli vastuuvakuutus ei kata täysimääräisesti aiheutuneita välittömiä vahinkoja, vastaa palveluntuottaja vahingoista täyteen määrään asti. Palveluntuottaja vastaa edustamiensa tuotteiden tuotevastuuvakuutuksista. Palveluntuottaja huolehtii lisäksi oman henkilökuntansa ja omaisuutensa lakisääteisistä työnantajavelvollisuuksista. Palveluntuottaja antaa pyydettäessä asiakkaan tutustuttavaksi ko. vakuutuskirjat.

Kaupunki huolehtii tapaturmavakuutuksista kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille. Yksittäisen asiakkaan tapaturmavakuutus on voimassa kuntouttavan työtoiminnan sopimuksessa määritellyn jakson ajan.

14. ALIHANKINTA

Palveluntuottajalla on oikeus käyttää alihankkijoita Sopimuksen mukaisia velvoitteita täyttäessään. Palveluntuottajan on ilmoitettava kaupungille käyttämänsä alihankkijat. Palveluntuottajalla ei ole oikeutta vaihtaa alihankkijoitaan ilman kaupungin etukäteistä kirjallista hyväksyntää. Kaupungilla ei ole oikeutta ilman perusteltua syytä olla hyväksymättä Palveluntuottajan esittämää uutta alihankkijaa.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että sen alihankkijat noudattavat Sopimusta, sen tietosuojaa ja luottamuksellisuutta koskevia määräyksiä sekä sovittuja raportointi- ja seurantamenettelyjä. Palveluntuottaja vastaa alihankkijansa tekemästä työstä ja työn tuloksista kokonaisvastuullisena kuin omastaan.

Palveluntuottajan on ilmoitettava palvelun suorittamiseen osallistuvat alihankkijat hankintadirektiivin (2014/24/EU) mukaisesti yhteystietoineen: alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat. Lisäksi

Palveluntuottajan on ilmoitettava alihankkijoissa tapahtuvat muutokset hankintasopimuskauden aikana (71 artiklan kohta 5).

Palveluntuottajalla on kaupungin vaatimuksesta velvollisuus vaihtaa alihankkija, jos siihen kohdistuu hankintadirektiivin (2014/24/EU) mukainen pakollinen poissulkemisperuste tai hankintalain (348/2007) 53 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste (kiskonnan tapainen työsyrjintä) tai 54 §:n 1 momentin 4-5 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen. Jos alihankkijan vaihtaminen ei ole mahdollista, on kaupungilla oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi.

15. VIRHE PALVELUN TOIMITTAMISESSA

Palveluntuottajan tulee varmistaa, että kuntouttavaa työtoimintaa tarjotaan ympäri vuoden ilman keskeytyksiä. Lisäksi palveluntuottajan on huolehdittava sijaisjärjestelmän toimivuudesta.

Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä tiedon saatuaan poistamaan palvelussa ilmenevät virheet.

Kaupungin tulee ilmoittaa virheestä kirjallisesti palveluntuottajalle 2 kuukaudessa siitä, kun kaupunki on havainnut virheen.

Mikäli palveluntuottaja ei oikaise virhettä kohtuullisessa ajassa *[tarkennetaan sopimusneuvotteluissa]* kaupungin reklamaatiosta, on kaupunki oikeutettu tekemään tai teettämään palvelun itse tai ulkopuolisella ja perimään palveluntuottajalta tästä aiheutuneet ylimääräiset kustannukset.

16. PALVELUNTUOTTAJAN TALOUDELLISEN TILANTEEN SEURANTA

Kaupungilla on oikeus seurata sopimuskauden aikana palveluntuottajan taloudellisia edellytyksiä sopimuksen täyttämiseen.

Palveluntuottajan on toimitettava kaupungille 12 kuukauden välein sopimuskauden aikana seuraavat selvitykset:

- todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty

sekä

- todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.

Mikäli palveluntuottaja on liittynyt Tilaajavastuu.fi – palveluun, kaupunki hoitaa velvoitteiden seurannan omatoimisesti.

Kaupungilla on oikeus purkaa sopimus, jos palveluntuottaja ei toimita määräajassa kyseisiä selvityksiä. Ennen sopimuksen purkamista kaupungin tulee kirjallisesti huomauttaa palveluntuottajan laiminlyönnistä ja ilmoittaa sopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä korjata kaupungin vaatimassa kohtuullisessa ajassa.

17. RIKOSREKISTERIOTE

Hankintadirektiivin (2014/24/EU) 60 artiklan mukaan pakolliset poissulkemisperusteet selvitetään palveluntuottajan sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antamalla rikosrekisteriotteella. Tästä rikosrekisteriotteesta selviää, onko palveluntuottajan taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö lainvoimaisella tuomiolla tuomittu määrätyistä rikoksista vankeusrangaistukseen.

Suomessa ei ole vielä tällä hetkellä mahdollista saada rikosrekisteriotetta.

Tämän vuoksi palveluntuottaja on velvollinen toimittamaan otteen sopimuskaudella heti, kun se on asianomaiselta viranomaisilta saatavissa. Mikäli näin ei tapahdu, kaupungilla on oikeus purkaa Sopimus. Lisäksi kaupungilla on oikeus purkaa sopimus kesken sopimuskauden, jos otteesta käy ilmi direktiivissä mainittuja rikoksia.

18. VIIVÄSTYSSAKKO

Mikäli palvelun toimittaminen viivästyy sovitusta, on kaupungilla oikeus viivästyssakkoon osoittamatta, että viivästyksestä on aiheutunut vahinkoa. Viivästyssakko on suuruudeltaan 15 prosenttia viivästyneen palvelun arvonlisäverottomasta arvosta jokaiselta alkavalta 7 vuorokauden pituiselta ajanjaksolta, jolla palveluntuottaja ylittää sovitun toimitusajan. Viivästyssakkoa peritään enintään 15 viikolta.

19. SOPIMUSSAKKO

[Takennetaan sopimusneuvotteluissa]

20. KARTELLEJA KOSKEVA SOPIMUSSAKKO

Palveluntuottaja vahvistaa tämän sopimuksen allekirjoituksella, ettei se ole tämän sopimuksen tarjouskilpailun aikana tai sopimuksen tekohetkellä syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla kaupungin toiminta-alueella.

Mikäli palveluntuottajan todetaan lainvoimaisella päätöksellä syyllistyneen edellä mainittuun kilpailulain tarkoittamaan elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin), on palveluntuottaja velvollinen suorittamaan kaupungille sopimussakkona 20 % suoritetun ja maksetun tavaran kokonaisarvosta korkoineen vaatimuspäivästä lukien sekä korvaamaan sopimussakon määrän ylittävät kaupungille aiheutuneet vahingot. Näiden lisäksi palveluntuottajan on korvattava asian selvittämisestä aiheutuneet kustannukset ja oikeudenkäyntikulut korkoineen.

21. VAHINGONKORVAUS

Korvausvastuuseen ei sovelleta JYSE ehtojen kohtia 16.4 ja 16.5.

22. KORVAUSVASTUU KOLMANNELLE VIRHEELLISEN PALVELUN AIHEUTTAMASTA VAHINGOSTA

Palveluntuottaja vastaa virheellisen palvelun kolmannelle mahdollisesti aiheuttamastaan vahingosta.

Tapauksissa, joissa kaupunki on laillisessa korvausvastuussa kolmanteen henkilöön nähden, vahinkotapaukset hoidetaan siten, että kaupunki hoitaa korvauskäsittelyn oman hallintomenettelynsä mukaisesti. Mikäli vahinko on edellä mainitussa tapauksessa aiheutunut siitä, että palveluntuottaja on laiminlyönyt sopimusvelvoitteensa, on kaupungilla oikeus kohdistaa palveluntuottajaan korvausvaade.

23. SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN

Jos jompikumpi sopijaosapuolista haluaa irtisanoa sopimuksen kesken sopimuskauden, on irtisanominen tehtävä kirjallisesti palveluntuottajan osalta viimeistään kuusi (6) kuukautta ja kaupungin osalta viimeistään kolme (3) kuukautta ennen haluttua päättymisajankohtaa. Irtisanominen ei aiheuta osapuolille maksuseuraamuksia.

Kaupungilla on oikeus irtisanoa sopimus, mikäli kaupungin tai sen asiakkaan toiminta päättyy esimerkiksi kuntaliitoksen, yhtiöittämisen tai muun vastaavan seikan seurauksena.

Kaupunki voi purkaa sopimuksen välittömästi, mikäli palveluntuottaja on rikkonut oleellisesti sopimusvelvollisuuksiaan, eikä ole korjannut menettelyään 14 päivän kuluessa kaupungin kirjallisesta ilmoituksesta. Palveluntuottaja voi purkaa sopimuksen välittömästi, mikäli kaupunki on rikkonut oleellisesti sopimusvelvollisuuksiaan, eikä ole korjannut menettelyään 30 päivän kuluessa palveluntuottajan kirjallisesta ilmoituksesta.

Kummallakin sopijapuolella on oikeus purkaa sopimus, jos sopimuksen täyttyminen ylivoimaisen esteen vuoksi tulee mahdottomaksi tai viivästyy oleellisesti.

Kaupungilla on oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin, mikäli palveluntuottajan olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos ja kaupunki osoittaa, ettei olisi tehnyt sopimusta palveluntuottajan kanssa, mikäli kyseinen olosuhteiden muutos olisi ollut kaupungin tiedossa sopimuksentekohetkellä. Tällöin palveluntuottajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu sopimuksen päättymishetkeen mennessä toimitetuista palveluista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen purkamisen johdosta.

Jos palveluntuottaja joutuu sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että on syytä olettaa sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaarantuvan, on kaupungilla oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin kokonaan tai määrätyiltä osin.

Sopimuksen purkamisesta on ilmoitettava toiselle sopijapuolelle kirjallisesti ja purkamisilmoituksessa on ilmoitettava purkamisen perusteet.

24.SOPIMUKSEN IRTISANOMINEN POISSULKEMISPERUSTEIDEN JOHDOSTA

Kaupungilla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos palveluntuottajaa rasittaa hankintadirektiivin (2014/24/EU) mukainen pakollinen poissulkemisperuste tai hankintalain (348/2007) 53 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste (kiskonnan tapainen työsyrjintä). Kaupungilla on lisäksi oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos palveluntuottajaa rasittaa hankintalain (348/2007) 54 §:n 1 momentin 4-6 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste. Kaupungilla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, vaikka edellä mainitut perusteet olisivat syntyneet vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

25. SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN

Tätä sopimusta ei saa siirtää kolmannelle osapuolelle ilman kaikkien sopijapuolten kirjallista suostumusta.

26. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta vain kirjallisesti. Muutokset tulevat voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat ne asianmukaisesti hyväksyneet ja allekirjoittaneet sopijapuolten toimivaltaisten edustajien toimesta.

Mikäli palveluntuottaja vaihtuu kesken sopimuskauden siten, että alkuperäinen palveluntuottaja korvataan yhtiön rakennejärjestelyjen, yritysostojen, sulautumisten ja määräysvallan muutosten tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toisella palveluntuottajalla, kaupungilla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään sopimuksessa sovitulla tavalla. Kaupungilla on kuitenkin oikeus hyväksyä sopijapuoleksi uusi palveluntuottaja, mikäli sijaan tullut palveluntuottaja

täyttää tarjouspyynnössä vahvistetut palveluntuottajan soveltuvuutta koskevat vaatimukset eikä tästä muutoksesta aiheudu muita olennaisia muutoksia hankintasopimukseen.

27. ERIMIELISYYDET

Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopimusosapuolten välisissä neuvotteluissa.

Ellei neuvotteluissa löydetä ratkaisua, erimielisyydet ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

28. SOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

Kaupunki tulee sopimuksen päättyessä kilpailuttamaan tämän sopimuksen piiriin kuuluvat palvelut julkisia hankintoja koskevien säännösten mukaisesti. Palveluntuottaja sitoutuu, kaupungin niin halutessa, jatkamaan tätä sopimusta voimassaolevin sopimusehdoin siihen saakka kunnes kaupunki on solminut hankintapäätöksen perusteella uuden hankintasopimuksen. Mikäli palveluntuottaja valitaan kaupungin palveluntuottajaksi myös tulevassa kilpailutuksessa, tulevat tarjoajan tarjouksessaan ilmoittamat uudet sopimushinnat voimaan välittömästi hankintapäätöksen saatua lainvoiman.

Tämän sopimuksen päättymisellä, purkamisella tai irtisanomisella ei ole sellaisenaan vaikutuksia ennen irtisanomista tehtyihin tilauksiin, toimituksiin, mahdollisiin toimitussopimuksiin tai palvelua koskeviin sopimuksiin.

29. SALASSAPITOVELVOLLISUUS JA TIETOSUOJA

Kaupunki noudattaa toiminnassaan aina lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että sen henkilökunta noudattaa tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (22-23§) ja voimassa olevia salassapidosta ja tietosuojasta annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Sopijaosapuolet sitoutuvat pitämään luottamuksellisina toisiltaan saamansa aineistot ja tiedot, jotka on merkitty luottamuksellisiksi tai jotka on sellaisiksi ymmärrettävä, sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan koske aineistoa ja tietoa, (a) joka on yleisesti saatavilla taikka muuten julkista tai (b) jonka sopijaosapuoli on saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuutta tai (c) joka oli vastaanottavan sopijaosapuolen hallussa ilman niitä koskevaa salassapitovelvollisuutta ennen niiden saamista toiselta sopijaosapuolelta tai (d) jonka sopijaosapuoli on itsenäisesti kehittänyt hyödyntämättä toiselta sopijaosapuolelta saamaansa aineistoa tai tietoa.

Sopijaosapuolen on välittömästi lopetettava toiselta sopijaosapuolelta saamansa luottamuksellisen aineiston ja tietojen käyttäminen sekä, ellei erikseen sovita aineiston hävittämisestä, palautettava kyseinen aineisto kaikkine kopioineen kun sopimus päättyy tai kun sopijaosapuoli ei enää tarvitse kyseistä aineistoa tai kyseisiä tietoja sopimuksen mukaiseen tarkoitukseen. Kummallakin sopijaosapuolella on kuitenkin oikeus säilyttää lain tai viranomaisten määräysten edellyttämät kopiot.

Mikäli on epäselvää, onko jokin sopijaosapuolten tietoonsa saama seikka luottamuksellinen, on tieto katsottava luottamukselliseksi.

Salassapitovelvollisuuden rikkomisena ei pidetä viranomaisten velvoittavan määräyksen vuoksi tapahtuvaa tietojen luovuttamista viranomaisille tai muulle taholle.

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu. Siten asiakirjoissa ja niissä olevissa tiedoissa tulee noudattaa salassapitovelvollisuutta.

30. MUUT EHDOT

Tähän sopimukseen sovelletaan lisäksi julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja JYSE 2014 PALVELUT niiltä osin kuin tässä sopimuksessa ei ole toisin sovittu.

31. SOPIMUSASIAKIRJOJEN KESKINÄINEN PÄTEMISJÄRJESTYS

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Mikäli sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, on tämän sopimusasiakirjan teksti ensisijainen. Tämän jälkeen noudatetaan sopimuksen liitteitä numerojärjestyksessä.

32. ALLEKIRJOITUKSET

Tämä sopimus on laadittu kahtena samasanaisena kappaleena, yksi kaupungille ja yksi palveluntuottajalle.

Vantaalla x. päivänä xkuuta 20xx

Vantaan kaupunki	Palveluntuottaja
_____	_____
nimi	nimi
titteli	titteli

LIITTEET

Liite 1 Yhteyshenkilöt
Liite 2 Palvelukuvaus
Liite 3 Hintalomake
Liite 4 Ohje verkkolaskujen lähettämisestä
Liite 5 Tarjouspyyntö liitteineen
Liite 6 JYSE 2014 Palvelut
Liite 7 Tarjous (tarjouspyynnön mukaisessa laajuudessa)

TARJOUSTEN VERTAILUTAULUKKO

71523 / Kuntouttavan työtoiminnan hankinta Vantaan kaupungille

(Pisteytys kohderyhmittäin)

Saapuneita tarjouksia yhteensä: 11

Kelvollisia tarjouksia yhteensä: 11

Ryhmien yhteiset kriteerit		Espoon Diakoniasäätiö		Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry		Invalidisäätiö
	Max pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto
PALVELUA KOSKEVA VAATIMUKSET	---		---		---	
1. Tarjoajan tulee ilmoittaa tarjoamiinsa kohderyhmiin vastuuhenkilöt. Vastuuhenkilö vastaa seuraavista alla olevista	---		---		---	
1.1 Asiakkaan työhönperehdytyksestä ja työturvallisuudesta	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
1.2. Asiakkaan etenemisen arvioinnista	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
1.3. Kokonaisvaltaisesta tukemisesta asiakasprosessin aikana	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
1.4. Asiakasseurannasta (esim. poissaolot, työtoimintapäivät, poistumiset ine.)	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
1.5 Yhteydenpidosta asiakkaan kaupungin vastuuhenkilöön	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Lisäksi vastuuhenkilön tulee olla saatavilla kuntouttavan työtoiminnan toimipisteessä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Sosiaalionjausta tekevällä henkilöllä tulee olla sosionomi (amk) tai sosiaalityöntekijän koulutus	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
2. Tarjoaja sitoutuu tukemaan kuntouttavan työtoiminnan asiakkaan aktivointisuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3. Tarjoa sitoutuu (kohdat 3.1-3.4):	---		---		---	
3.1 Antamaan kirjallisesti asiakkaan arvioinnit kolme (3) viikkoa ennen asiakkaan sopimuksen päätymistä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3.2 Osallistumaan vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa käytävään seurantapalaveriin	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3.3. Mahdollistamaan palautteen keruun kaikilta asiakkailta kaupungin edellyttämällä tavalla jatkuvasti asiakkaiden	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3.4 Tuottamaan palvelua ympäri vuoden ilman taukoja	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
4. Tarjoajan toimipisteen tiloihin on oltava helppokulkuiset ja nopeat kulkuyhteydet. Palvelut on näin tuotettava Vantaalla tai	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
5. Toiminta on järjestettävä arkisin normaalina toimistotyöaikana (kello 8-16 välillä)	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
6. Tarjoajan tarjoamat tehtävät ovat sopivia henkilöille, joilla on vähän tai ei lainkaan ammattillista koulutusta.	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

1. Ryhmämuotoinen kuntouttava työtoiminta		Espoon Diakoniasäätiö		Helsingin ja Uudenmaan näkövammaisiet ry		Invalidisäätiö
3 kuukauden ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan jakson hinta (alv 0%)	**Max pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	*Ei tarjottu*		**Annettu tieto**
Yksikköhinta	---	9 323,00 €/jakso(3kk)	---		---	8 600,00 €/jakso(3kk)
Hankittava määrä 1 jakso(3kk)	---	9 323,00 €	---		---	8 600,00 €
Tarjoajan vähintään kykenevä määrä tarjota kolmen (3) kuukauden ryhmämuotoista kuntouttavan työtoiminnan jaksoa vuodelle 2017 (Yksi (1) jakso = kolme (3) kuukautta)	---	3 Jaksoja vuodelle 2017	---		---	5 Jaksoja vuodelle 2017
Ryhmämuotoisella kuntouttavalla työtoiminnalla tuetaan asiakkaan liikkeelle lähtöä, arjen rytmittämistä, omien	---	Kyllä	---		---	Kyllä
Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan jaksot ovat kolmen (3) kuukauden mittaisia. Ohjattuja ryhmätapaamisia	---	Kyllä	---		---	Kyllä
Palveluun tulee sisältyä säännöllisten ryhmätapaamisten lisäksi pätevän sosiaaliohjaajan (sosionomi (amk) tai	---	Kyllä	---		---	Kyllä
Vastuuhenkilö	---		---		---	
Nimi	---	Pirjo Rewell	---		---	työhönvalmentaja, kuntouttavan työtoiminnan koordinaattori Marianna Koukkunen
Tarjoajalla tulee olla vastuuhenkilön poissaolojen varalta sijaisjärjestelmä	---	Kyllä	---		---	Kyllä
Selvitys sijaisjärjestelmästä	---	ladattu	---		---	ladattu
Tarjoajan on toimitettava tarjouksensa mukana selvitys ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan palveluiden	---	ladattu	---		---	ladattu
Kohderyhmän hinta yht.	**100**	**9 323,00 €**	**92,245**		**---**	**8 600,00 €**
Kohderyhmän pisteet yht.	**100**		**92,245**		**---**	
		[ ] 2.		[ ]		[ ] 1.

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

2. Yksilömuotoinen kuntouttava työtoiminta		Espoon Diakoniasäätiö		Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry		Invalidisäätiö
Kuntouttavan työtoiminnan suoritepäivän hinta henkilöä kohden (alv 0%)	**Max pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**
Yksikköhinta	---	41,40 €/henkilö/päivä	---	34,00 €/henkilö/päivä	---	45,00 €/henkilö/päivä
Hankittava määrä 1 henkilö/päivä	---	41,40 €	---	34,00 €	---	45,00 €
Määrä, jonka verran voi tarjoaja maksimissaan tarjota suoritepäiviä vuodelle 2017	---	3 744 päivää	---	2 800 päivää	---	6 000 päivää
Miten palvat jakautuvat työtoiminnan ja ryhmätoiminnan kesken (ilmoitettava päivinä)	---	3244 päivää Työtoimintaa työpajoilla 500 päivää ryhmä toimintaa (yksilöllisen tarpeen mukaan suomenkielenryhmä, velkaneuvonta,	---	Vähintään 2300 työtoimintapäivää ja enintään 500 ryhmätoimintapäivää	---	yksilövalmennus 4000 päivää ja ryhmävalmennus 2000
Hankinnan kohteena olevan yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on tarjota osallistujille mielekkäitä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Ensimmäinen jakso on aina kolme kuukautta ja palvelu kestää enintään vuoden. Jakson (3-6 kk) aikana asiakkaan tulee	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Valituksi tulevalla palveluntuottajalla tulee olla resurssit ottaa vähintään 10 hengen suuruinen ryhmä yhtäaikaiseen	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan on koostuttava pääasiallisesti tai kokonaan yksilömuotoisesta kuntouttavasta	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Palveluun tulee sisältyä pätevän sosiaalionjaajan (sosionomi (amk) tai sosiaalityöntekijä) yhden (1) tunnin mittaisia	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Vastuuhenkilö	---		---		---	
Nimi	---	Hannele Liesmäki	---	Sara Niiles	---	työhönvalmenta ja, kuntouttavan työtoiminnan koordinaattori Marianna Koukkunen
Tarjoajalla tulee olla vastuuhenkilön poissaolojen varalta sijaisjärjestelmä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Selvitys sijaisjärjestelmästä	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu
Tarjoajan toimitettava tarjouksen mukana selvitys yksilömuotoisen kuntouttavan työtoiminnan	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Kohderyhmän hinta yht.	**100**	**41,40 €**	**81.618**	**34,00 €**	**99.382**	**45,00 €**
Kohderyhmän pisteet yht.	**100**		**81.618**		**99.382**	
		[ ] 8.		[ ] 2.		[ ] 10.

Kelpoisuus- ja vähimmäisvaatimukset		**Espoon Diakoniasäätiö**		**Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry**		**Invalidisäätiö**
	Max pisteet	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**
1. REKISTERIT	---		---		---	
Tarjoajan on oltava merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja	---		---		---	
Vakuutamme, että vaatimukset täyttyvät ja sitoudumme toimittamaan hankintayksikölle selvityksiä hankintamenettelyn	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
2. TYÖEHTOSOPIMUS TAI KESKEISET TYÖEHDOT JA TYÖTERVEYSHUOLTO	---		---		---	
Jos tarjoajaorganisaatiolla on työntekijöitä työ- tai	---		---		---	
virkasuhteessa, sen on noudatettava ko. alalla tarjoajan	---		---		---	
Vakuutamme, että vaatimukset täyttyvät.	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3. TALOUDELLINEN JA RAHOITUKSELLINEN TILANNE	---		---		---	
3.1 VEROT JA MAKSUT	---		---		---	
Tarjoajan tulee olla tarjouksen jättöhetkellä suorittanut	---		---		---	
sijoittautumismaansa lainsäädännön mukaiset verot ja	---		---		---	
Vakuutamme, että vaatimukset täyttyvät ja sitoudumme antamaan selvityksiä pyydettäessä hankintamenettelyn	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3.2 LIIKETOIMINTAKYKY	---		---		---	
Tarjoajan velkoja ei ole vahvistettu akordilla,	---		---		---	
saneerausohjelmalla tai muussa vastaavassa lainsäädäntöön	---		---		---	
Vakuutamme, että vaatimukset täyttyvät.	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
3.3 LUOTTOTIEDOT JA TALOUDELLINEN TILANNE	---		---		---	
Tarjoajan taloudellisten edellytysten on oltava hankinnan	---		---		---	
kokoon ja laatuun nähden riittävät. Tätä ominaisuutta	---		---		---	
Tarjoajan taloudellisen tilanteen on oltava sellainen, että se	---		---		---	
Suomen Asiakastieto Oy:n ratingluokituksessa on vähintään	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Vakuutamme, että vaatimukset täyttyvät ja sitoudumme antamaan selvityksiä pyydettäessä hankintamenettelyn	---		---		---	
4. TEKNINEN JA AMMATILLINEN PÄTEVYYS	---		---		---	
4.1 REFERENSSIT	---		---		---	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Tarjoajalla on oltava vähintään kaksi (2) hankinnan kohdetta vastaavaa referenssiä eli aiempaa kokemusta sosiaali- tai	---		---		---	
Tilaaja voi tarkistaa referenssit! Yksilöimättömiä referenssejä ei siksi huomioida.	---		---		---	
Referenssit eivät saa olla kolmea vuotta vanhempia tarjouksen jättöpäivästä laskettuna.	---		---		---	
Vakuutamme, että vaatimukset täyttyvät.	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
4.1.1 REFERENSSI 1	---		---		---	
Tarjoajan referenssihankkeen asiakas.	---	Espoon Kaupunki	---	Helsingin kaupunki	---	Helsingin kaupunki, Duuri
Referenssiasiakkaan yhteyshenkilön yhteystiedot (nimi ja puh.).	---	Heidi Nihtilä, 0438257356	---	Marjo Oikarinen, 09 310 46879 / 040 336 0177	---	Hannu Rahkola
Referenssihankkeen sopimuskausi (kk/vvvv-kk/vvvv).	---	01/2013 - 12/2016	---	01/2012- 12/2016	---	01012014- 31072017

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Referenssin pääasiallinen sisältö (tarjoajan lyhyt kuvaus hankkeesta).	---	Kuntouttavaa työtoimintaa työpajoilla. Työpajapaikkoja 80-100.	---	SHL:n 27e + 27d mukainen työtoiminta	---	Kuntouttava työtoimiinta, yksilövalmennus sekä nuorten ryhmävalmennus.
4.1.2 REFERENSSI 2	---		---		---	
Tarjoajan referenssihankkeen asiakas.	---	Kela	---	Uudenmaan TE-toimisto	---	Uudenmaan TE-toimisto

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Referenssiasiakkaan yhteyshenkilön yhteystiedot (nimi ja puh.).	---	Kela .fi, Ammtillinen kuntoutus	---	Sari Tuominen, 0295 040 815	---	Saara Partonen-Koivula
Referenssihankkeen sopimuskausi (kk/vvvv-kk/vvvv).	---	1/2011-12/2014 ja 1/2015-12/2016	---	01/2016-12/2016	---	01012014-31122016

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Referenssin pääasiallinen sisältö (tarjoajan lyhyt kuvaus hankkeesta).	---	Kelan standardoimaa ammatillista kuntoutusta. Mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennus. Asiaksprosessiin kuuluu työhönvalmennusta kohti opiskelua tai työpaikan löytymistä. Sisätönä yksilöllisin suunnitelmin työpajatyöskentelyä säätiön työpajoilla,tai työpaikoilla. Prosessiin kuuluu Kelan satandardin määräämät kirjaukset, testaukset , arvioinnit (GAS, mieliala ym). Asiakkaan prosessi kestää 1-2 vuotta riippuen osallisitumis	---	Työllisyyspoliittinen hankeavustus, "Oikeisiin töihin -hanke"	---	Työvoimapoliittinen avustus työkokeiljoille, työ- ja työhönvalmennuspalveluita yksilö- ja ryhmävalmennuksena.
5. MUUT TARJOAJAAN LIITTYVÄT SELVITYKSET	---		---		---	
5.1 ALIHANKINNAT [OHJE HANKINTAYKSIKÖLLE: käytä tarvittaessa]	---		---		---	
Palvelun tuottamisessa käytettävät, suoraan palvelun tuottamiseen osallistuvat alihankkijat on nimettävä. Nimetyt tuottamiseen osallistuvista alihankkijoista vastaavat	---		---		---	
Voittajaksi valitun tarjoajan on toimitettava suoraan palvelun	---		---		---	
Käytämme palvelun tuottamiseen alihankkijaa / alihankkijoita.	---	Ei	---	Ei	---	Ei
Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ”kyllä”, vakuutatteko:	---		---		---	
Sitoudumme siihen, että nimetyt alihankkijat ovat käytettävissä	---		---		---	
5.2 RYHMITTYMÄNÄ TARJOAMINEN [OHJE HANKINTAYKSIKÖLLE: käytä tarvittaessa, muokkaa ehtoja	---		---		---	
Tarjous voidaan jättää ryhmittymänä:	---		---		---	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Ryhmittymän on kyettävä viimeistään sopimuksen allekirjoitushetkellä osoittamaan yksi organisaatio, joka hoitaa	---		---		---	
Ryhmittymän on sitouduttava siihen, että tarjouksessa nimetyt ryhmittymän jäsenet ovat käytettävissä hankinnan	---		---		---	
Ryhmittymän jokaisen jäsenen on toimitettava selvitys, joka sisältää ryhmittymän jäsenten yhteystiedot sekä vakuutuksen	---		---		---	
Tarjous on tehty ryhmittymänä.	---	Ei	---	Ei	---	Ei
Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ”kyllä”, vakuutatteko:	---		---		---	
Ryhmittymä sitoutuu siihen, että nimetyt ryhmittymän jäsenet	---		---		---	
Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ”kyllä”, ladatkaa tähän selvitys, joka sisältää kaikkien ryhmittymän jäsenten	---	ei ladattu	---	ei ladattu	---	ei ladattu
6. ILMOITUS VANTAAN KAUPUNGILTA SAADUSTA	---		---		---	
JULKISESTA TUESTA (Huom. Tarjoajan on liitettävä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä
Tarjoajan on annettava selvitys siitä, onko tarjoaja vastaanottanut tai onko sille myönnetty tukea tai avustusta	---		---		---	
Selvitys Vantaan kaupungilta saadusta julkisesta tuesta tai avustuksesta	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

	Vantaan A-kilta ry		Alvi ry		Autismisäätiö		Rinnekoti-Säätiö		Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry	
Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

	Vantaan A-kilta ry		Alvi ry		Autismisäätiö		Rinnekoti-Säätiö		Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry	
Pisteet	*Ei tarjottu*		**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**
---		---	25 000,00 €/jakso(3kk)	---	9 850,00 €/jakso(3kk)	---	39 800,00 €/jakso(3kk)	---	14 400,00 €/jakso(3kk)	---
---		---	25 000,00 €	---	9 850,00 €	---	39 800,00 €	---	14 400,00 €	---
---		---	2 Jaksoja vuodelle 2017	---	4 Jaksoja vuodelle 2017	---	10 Jaksoja vuodelle 2017	---	4 Jaksoja vuodelle 2017	---
---		---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---		---	Sanna Aarto	---	Anne Kvist	---	Kim Lautamo	---	Eeva Kupari	---
---		---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---
---		---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---
100,000		**---**	**25 000,00 €**	**34,400**	**9 850,00 €**	**87,310**	**39 800,00 €**	**21,608**	**14 400,00 €**	**59,722**
100,000		**---**		**34,400**		**87,310**		**21,608**		**59,722**
	[ ]		[ ] 8.		[ ] 3.		[ ] 9.		[ ] 6.	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

	Vantaan A-kilta ry		Alvi ry		Autismisäätiö		Rinnekoti-Säätiö		Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry	
Pisteet	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**
---	33,79 €/henkilö/päivä	---	34,00 €/henkilö/päivä	---	40,50 €/henkilö/päivä	---	51,00 €/henkilö/päivä	---	41,00 €/henkilö/päivä	---
---	32,00 €	---	34,00 €	---	40,50 €	---	51,00 €	---	41,00 €	---
---	2 800 päivää	---	5 000 päivää	---	5 760 päivää	---	1 920 päivää	---	3 120 päivää	---
---	yksilömuotoinen kuntouttava työtoiminta 2650 suoritepäivää / ryhmätoiminta 150 suoritepäivää	---	Ryhmätoimintaa järjestetään 1-2 päivänä kuukaudessa, muutoin tehtävät ovat työtoimintaa.	---	korkeintaan 1152 ryhmämuotoista päivää ja vähintään 4608 työtoimintapäivää	---	1540/380	---	työtoiminta 2496 ja ryhmätoiminta 624	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---	Hanna Pusa-Pouramo	---	Sanna Aarto	---	Anne Kvist	---	Kim Lautamo	---	Eeva Kupari	---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---
---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

75.089	**€33.79**	**100,000**	**34,00 €**	**99.382**	**40,50 €**	**83.432**	**51,00 €**	**66.255**	**41,00 €**	**82.415**
75.089		**100,000**		**99.382**		**83.432**		**66.255**		**82.415**
	[ ] 1.		[ ] 2.		[ ] 6.		[ ] 11.		[ ] 7.	

	Vantaan A-kilta ry		**Alvi ry**		**Autismisäätiö**		**Rinnekoti-Säätiö**		**Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry**	
Pisteet	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---		---		---		---		---		---
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
---		---		---		---		---		---
---	Vantaan kaupunki, työllisyyspalvelut	---	Vantaan kaupunki	---	Helsingin kaupunki sosiaali- ja terveysvirasto	---	Helsingin kaupunki: kuntouttavan työtoiminnan palveluiden toteuttaminen	---	Keravan kaupunki	---
---	Vantaan kaupungin yhteyshenkilö: Anu Tirkkonen, 040-547 3944	---	Heidi Nygren, Työllisyyspalveluiden johtaja, p. 09 839 22112 tai Mervi Aalto, palvelusihteeri, p. 09 839 29220	---	Leena Luhtasela 09-31064489	---	Työllistymisen tuen päällikkö; Leena Luhtasela 09 310 644 89	---	Raija Hietikko, 040 3183211	---
---	01/2014-12/2015 jatkoaikaoptio: 01/2016-12/2016	---	01/2014 - 12/2016	---	1.6.2015-31.5.2017	---	1.6.2015-31.5.2017 + mahdollinen optiovuosi	---	01012011-31122014 01032015-31122016	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

---	Kuntouttavan työtoiminnan tuottaminen Vantaan kaupungille. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on estää pitkäaikaistyöttömyyden syntymistä sekä sen jatkumista. Tavoitteena on elämänhallinnan lisääntymisen kautta vaikuttaa asiakkaan työllistymisedellytyksiin avoimille työmarkkinoille, työvoimahallinnon ensisijaisten palveluiden piiriin tai muihin toimenpiteisiin.	---	Varsinaisen kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen vantaalaisille pitkäaikaistyöttömille sekä sosiaalisen kuntoutuksen työtoiminta vantaalaisille mielenterveyskuntoutujille. Yksiköt, joissa toimintaa järjestetään ovat Café Popolo ja Francan päiväkeskus, sijaitsevat Vantaalla.	---	Kuntouttava työtoiminta: Matalan kyynyksen ryhmätoiminta alle 30 vuotiaille sekä varsinainen työtoiminta	---	Kuntouttavan työtoiminnan ryhmä-ja yksilömuotoisen palvelun tuottaminen.	---	Työtoimintaa mielenterveyskuntoutujille ja muille erityisryhmille	---
---		---		---		---		---		---
---	Vantaan kaupunki / Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	---	Helsingin kaupunki / Työvoiman palvelukeskus Duuri	---	Espoon kaupunki	---	Espoon kaupunki ;työvoimanpalvelukeskus.	---	Vantaan kaupunki	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

---	päihdekuntoutujien asumispalvelut/ päihdepalvelupäällikkö Martta Palttila-Pulli, 09-8392 3515	---	Kristiina Aho, johtava sosiaalityöntekijä, p. 09-31046704 tai 0405800086	---	Pekka Marin 0438265903	---	Sanna-Maria Haapamäki 09 816 57020	---	Liisa Kankkunen, 043 8267658	---
---	01/2015-12/2016	---	06/2015 - 05/2017	---	1.1.2013-31.12.2016	---	1.1.2013-31.12.2014 jonka jälkeen ollut 1 optiovuosi 1.1.2015 -13.12.2015 jonka jälkeen toinen optiovuosi joka alkanut 1.1.2016-.	---	01012011-31122014	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

---	Vantaan A-kilta tuottaa ostopalveluna Vantaan kaupungille päihdepalveluje n tuettua ja yhteisömuotoist a asumista aikuisille päihdekuntoutuj ille. A-kilta toteuttaa päihteetöntä asumispalvelua Kiltakodilla Vantaan Asolassa 14 asiakkaalle. Lisäksi A-kilta tuottaa kaupungille perustason- sekä kevennettyä tukea, joka tarjotaan asiakkaiden omiin asuntoihin.	---	Varsinaisen kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen helsinkiläisille pitkäaikaistyött ömille sekä ryhmämuotoise n matalan kynnyksen kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen helsinkiläisille nuorille. Ryhmämuotoin en kurssi järjestetään 3 kuukauden mittaisena suljettuna ryhmänä. Varsinainen kuntouttava työtoiminta järjestetään Alvi ry:n omissa yksiköissä Helsingissä.	---	Kuntouttava työtoiminta	---	Kuntouttavaa työtoimintaa ryhmä-ja yksilömuotoise na palveluna.	---	Työtoimintaa mielenterveysk untoutujille ja muille erityisryhmille	---
---		---		---		---		---		---	
---		---		---		---		---		---	
---		---		---		---		---		---	
---		---		---		---		---		---	
---	Ei	---	Ei	---	Ei	---	Ei	---	Ei	---	
---		---		---	Ei	---	Ei	---	Kyllä	---	
---		---		---		---		---		---	
---		---		---		---		---		---	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

---		---		---		---		---		---	
---		---		---		---		---		---	
---		---		---		---		---		---	
---	Ei	---	Ei	---	Ei	---	Ei	---	Ei	---	
---		---		---	Ei	---	Ei	---	Kyllä	---	
---	ei ladattu	---	ei ladattu	---	ei ladattu	---	ei ladattu	---	ei ladattu	---	
---		---		---		---		---		---	
---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Kalliolan Kannatusyhdistys ry		Kuntoutussäätiö		Elämänlaatu ry		Pisteiden laskentatapa
Annettu tieto	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	
	---		---		---	
	---		---		---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
	---		---		---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Kalliolan Kannatusyhdistys ry		Kuntoutussäätiö		Elämänlaatury		Pisteiden laskentatapa
Annettu tieto	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	
15 300,00 €/jakso(3kk)	---	11 900,00 €/jakso(3kk)	---	11 700,00 €/jakso(3kk)	---	Ryhmäkohtainen
15 300,00 €	---	11 900,00 €	---	11 700,00 €	---	
8 Jaksoja vuodelle 2017	---	30 Jaksoja vuodelle 2017	---	4 Jaksoja vuodelle 2017	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
	---		---		---	
Susanna Råman-Maljonen	---	Päivi Sakari	---	Mia Ekholm	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	
ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	
15 300,00 €	**56,209**	**11 900,00 €**	**72,269**	**11 700,00 €**	**73,504**	pienin annettu arvo ——————————— * maksimipisteet tarjottu arvo
	56,209		**72,269**		**73,504**	
[ ] 7.		[ ] 5.		[ ] 4.		

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Kalliolan Kannatusyhdistys ry		Kuntoutussäätiö		Elämänlaatu ry		Pisteiden laskentatapa
Annettu tieto	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	**Annettu tieto**	**Pisteet**	
43,20 €/henkilö/päivä	---	37,00 €/henkilö/päivä	---	34,00 €/henkilö/päivä	---	Ryhmäkohtainen
43,20 €	---	37,00 €	---	34,00 €	---	
2 250 päivää	---	25 000 päivää	---	9 984 päivää	---	
1 ryhmäpäivä ja 1-3 yksilöpäivää	---	työtoiminta 20000, ryhmätoiminta 5000	---	ryhmätoimintaa yhtenä päivänä kuukaudessa	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
	---		---		---	
Susanna Råman-Maljonen	---	Iikka Tuominen	---	Mika Ryhänen	---	
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---	
ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	
ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---	

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

43,20 €	**78.218**
	78.218

[ ] 9.

37,00 €	**91.324**
	91.324

[ ] 5.

34,00 €	**99.382**
	99.382

[ ] 2.

pienin annettu arvo

———————————— * maksimipisteet

tarjottu arvo

Kalliolan Kannatusyhdistys ry	
Annettu tieto	**Pisteet**

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kuntoutussäätiö	
Annettu tieto	**Pisteet**

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Elämänlaatu ry	
Annettu tieto	**Pisteet**

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Kyllä	---

Pisteiden laskentatapa

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

	---		---		---
	---		---		---
	---		---		---
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
	---		---		---
Espoon kaupunki	---	Vantaan kaupunki	---	Vantaan kaupunki	---
Anna-Maija Josefsson, p. 0438265266	---	Mervi Aalto,Puh. (09) 839 29220, 050 302 4956	---	Anu Tirkkonen 09 83911	---
08/2011-jatkuu edelleen	---	01/14-12/16	---	01/2014-12/2016	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Itäviitta-yhteisö. Kuntouttavat yhteisölliset asumispalvelut Espoon kaupungin vaikeassa asumistilanteessa oleville nuorille aikuisille.	---	Pitkäkestoinen yksilömuotoinen kuntouttava työtoiminta	---	Pitkäkestoinen työtoiminta: Elämänlaatu ry on tuottanut pitkäkestoista kuntouttavaa työtoimintaa Vantaan kaupungille vuosina 2014-2016. Kuntouttavaan työtoimintaan on osallistunut tänä aikana noin 146 kuntoutujaa. Työtoimintaa on tuotettu neljässä eri työpisteessä Vantaalla ja Helsingissä, joissa työtehtävinä on ollut kiinteistön/puist onhoito työt, kierrätys tehtävät, avustavat toimisto- sekä toimistovahtime starin tehtävät. Tänä aikana on osallistujista on joko työllistynyt	---
	---		---		---
Helsingin kaupunki	---	Vantaan kaupunki	---	Vantaan kaupunki	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Taru Neiman, p. 0931043121	---	Mervi Aalto,Puh. (09) 839 29220, 050 302 4956	---	Anu Tirkkonen 09 83911	---
viimeisin sopimus 01/2014-jatkuu edelleen	---	01/14-12/16	---	01/2014-12/2016	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

Kuvernöörintien asumisyhteisö on tarkoitettu laitoshoidon päättäneille päihderiippuvuudesta toipuville täysi-ikäisille asiakkaille. Asumisyhteisö on profiloitunut erityisesti huumausaineidenkäyttäjien kuntoutukseen ja valmennukseen.	---	Ryhmämuotoinen kuntouttava työtoiminta	---	Ryhmämuotoinen työtoiminta: Elämänlaatu ry on tuottanut Vantaan kaupungille yksitoista nuorten starttiryhmää vuosina 2014-2016. Tarjottu ryhmäkoko on ollut neljätoista paikkaa. Ryhmiin on osallistunut noin 108 nuorta kuntoutujaa.	---
	---		---		---
	---		---		---
	---		---		---
	---		---		---
Ei	---	Ei	---	Ei	---
	---		---		---
	---		---		---
	---		---		---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

	---		---		---
	---		---		---
	---		---		---
Ei	---	Ei	---	Ei	---
	---		---		---
ei ladattu	---	ei ladattu	---	ei ladattu	---
	---		---		---
Kyllä	---	Kyllä	---	Kyllä	---
ladattu	---	ladattu	---	ladattu	---

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
0124610-9
Puhelin
Telefax
Email

9 § Vastaus Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen lähiliikuntapaikasta / pumptrack-pyöräilyrata Vierumäen ja Päiväkummun koulun yhteyteen

VD/8326/00.02.00.03/2016

EL-H/V-MK/AJ

Jari Jääskeläinen ja 17 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Lähiliikuntapaikka / pumptrack-pyöräilyrata Vierumäen ja Päiväkummun koulun yhteyteen.

Maastopyöräilyn suosio on nousussa ja tarve uuden tyyppisille radoille on akuutti. Aktiiviset pyöräilyn ystävät ovat tehneet jo runsaasti työtä, jotta Vantaan kaupunki rakentaisi pumptrack-tyyppisen pyöräilyradan edellä mainittujen koulujen yhteyteen. Radan pituus on noin 200 m ja kustannusarvio n. 5 000–10 000 e/rata, riippuen siitä saako kaupungilta maa-ainesta, paljon pystytään tekemään talkoilla.

Vierumäen rata. Päiväkummun rata. Päiväkummun koulun kenttä 18.9.

Keväällä 2015 kaikki näytti vielä hyvältä ja kaupunki oli lähtemässä hankkeeseen mukaan, jossa mukana runsaasti eri tahoja mm. Liikkuvakoulu ja Korson Kaiku. Myöhemmin aktiivit saivat kylmää vettä niskaan seuraavan viestin muodossa *”Kaupunki (liikuntapalvelut) eivät suostu olemaan millään tavalla mukana mtb-ratojen rakentamisessa eikä näin ollen rehtoritkaan voi niitä vastuulleen ottaa. Pitäisi olla turvallinen alusta, jossa on joustava maapohja ja kiviä / puita ei saisi törmäys- & kaatumisvaaran takia olla lainkaan rakennetulla alueella”.*

Ei voi olla totta, että kaupunki evää radan rakentamisen turvallisuuteen vedoten.

Rekolaan valmistui hiljattain skeittialue (kuva alla), joka on huomattavasti turvattomampi kuin kaavaillut pumptrack-radat. Skeitti-rampit ovat betonisia, mutta pumptrack-radat sepelistä, sorasta ja kivituhkasta joten ne ovat huomattavasti turvallisempia.

Nyt laitetaan pyörät pyörimään, jotta nuorille on tarjolla riittävästi, edullisia ja monipuolisia liikuntapaikkoja.

Liitteenä JustRide-pyöräilyn koulurata.”

Kaupunginvaltuusto 19.9.2016 § 13

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistystoimen toimiala toteaa vastauksena aloitteeseen seuraavaa:

Pumptrack-ratojen toteuttamista on ehdotettu kahteen paikkaan, Vierumäen ja Päiväkummun koulujen yhteyteen. Vierumäelle ehdotettu paikka sijaitsee ympärivuoden käytössä olevan kuntoradan paikoitusalueella ja Päiväkummulle ehdotettu paikka alueella, johon toteutetaan koulun pihan kehittämishanketta. Näihin kohteisiin ratoja ei voida toteuttaa. Radan toteutuspaikkaa on pohdittava tarkemmin ottaen huomioon muun muassa suunnitellulla alueella jo oleva käyttö, alueelle jo olemassa olevat suunnitelmat sekä radan mahdollisimman sujuva käyttö ja turvallisuus. Radan toteutuspaikkaa voidaan miettiä tarkemmin radan toteutuksesta kiinnostuneen tahon, esimerkiksi liikuntaseuran, kanssa. Kun sopiva paikka löytyy, alue voidaan vuokrata tälle toimijalle radan toteuttamista, käyttöä ja kunnossapitoa varten.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 9

Sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

Liitteet:
- Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite lähiliikuntapaikasta / pumptrack-pyöräilyrata Vierumäen ja Päiväkummun koulun yhteyteen
- JustRide, pyöräilyn koulurata, Vierumäki, Vantaa

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Liikuntajohtaja Veli-Matti Kallislahti, 050 5118636, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

1+ 17

Valtuustoaloite 19.09.2016

Lähiliikuntapaikka / pumptrack-pyöräilyrata Vierumäen ja Päiväkummun koulun yhteyteen.

Maastopyöräilyn suosio on nousussa ja tarve uuden tyyppisille radoille on akuutti. Aktiiviset pyöräilyn ystävät ovat tehneet jo runsaasti työtä, jotta Vantaan kaupunki rakentaisi pumptrack –tyyppisen pyöräilyradan edellä mainittujen koulujen yhteyteen. Radan pituus on noin 200m ja kustannusarvio n.5000-10000e/ rata, riippuen siitä saako kaupungilta maa-ainesta, paljon pystytään tekemään talkoilla.

Vierumäen rata. Päiväkummun rata Päiväkummun koulun kenttä 18.9.

Keväällä 2015 kaikki näytti vielä hyvältä ja kaupunki oli lähtemässä hankkeeseen mukaan, jossa mukana runsaasti eri tahoja mm. Liikkuvakoulu ja Korson Kaiku. Myöhemmin aktiivit saivat kylmää ***vettä niskaan seuraavan viestin muodossa*** *"Kaupunki (liikuntapalvelut) eivät suostu olemaan millään tavalla mukana mtb-ratojen rakentamisessa eikä näin ollen rehtoritkaan voi niitä vastuulleen ottaa. Pitäisi olla turvallinen alusta, jossa on joustava maapohja ja kiviä / puita ei saisi törmäys- & kaatumisvaaran takia olla lainkaan rakennetulla alueella".*

Ei voi olla totta, että kaupunki evää radan rakentamisen turvallisuuteen vedoten.

Rekolaan valmistui hiljattain skeittialue (kuva alla), joka on huomattavasti turvattomampi kuin kaavaillut pumptrac-radat. Skeitti-rampit ovat betonista, mutta pump-track radat sepelistä, sorasta ja kivituhkasta joten ne ovat huomattavasti turvallisempia.

Nyt laitetaan pyörät pyörimään, jotta nuorille on tarjolla riittävästi, edullisia ja monipuolisia liikuntapaikkoja.

Liitteenä JustRide -pyöräilyn koulurata.

Vantaalla 19.9.2016

Jari Jääskeläinen (vas.)

Antero Eerola

Jussi Saramo

Sari Lankso

Anssi Aus

Sini Alén

Riikka Rotamo

Jaana Hurtta

Sakari Rouvanen

Mia Sammuvuo

Janne Leppänen

Juha Simonen

Niilo Kärki

Juha Malm

Jouni Herranen

Lisätietoa pumptrackista!

JustRide

Pyöräilyn koulurata
Vierumäki, Vantaa

Opetus- ja kulttuuri-ministeriö

UEC

ITERA

VALO

FINNISH CYCLING

Just Ride-hanke lyhyesti

Hankkeen loi tahto vaikuttaa lasten ja nuorten parempaan, turvallisempaan ja liikunnallisempaan tulevaisuuteen.

On valitettava tosiasia, että suuri osa lapsista ja nuorista eivät liiku tarpeeksi. Tämä aiheuttaa jo nyt kasvavia haasteita yhteiskunnassa. Lasten ja nuorten motoriset taidot eivät kehity, jolla on suora yhteys liikenneturvallisuuteen. Ulkoliikuntaa ja liikkumista ei ole tarpeeksi, jolla on vaikutusta muun muassa oppimiseen.

Pyöräily on Valon kansallisen liikuntatutkimuksen mukaan lasten ja nuorten (3-18-vuotiaat) toiseksi harrastetuin liikuntamuoto. Suomessa kohderyhmän pyöräpenetraatio yksi Euroopan korkeimpia: poikkeuksetta lähes jokaisella lapsella ja nuorella on polkupyörä.

Edellä mainituista luvuista huolimatta, lapsille ja nuorille ei juurikaan ole lajinomaisia harrastuspaikkoja. Toisekseen, pyöräily on koulumaailmassa hyvin marginaalisessa asemassa niin opetuksellisessa sisällössä kuin koulujen kasvavassa kerhotoiminnassa.

Mielekkyydellä ja hauskan pidolla on merkittävä rooli kohderyhmän liikkumisen kokonaiskuvassa. Tarjoamalla lapsille ja nuorille mielekäs, tasa-arvoinen ja monin tavoin terveempää ja vihreämpää tulevaisuutta generoiva mahdollisuus harrastaa ja kehittyä, teemme palveluksen tulevaisuuden puolesta.

Vierumäen koulurata

Ajatus Vierumäen kouluradasta syntyi koulun läheisyydessä sijaitsevan merkityn maasto-pyöräilyreitin erittäin myönteisen vastaanoton että Tikkakosken Luonetjärven alakoulun välituntiradan kannustavien kokemusten pohjalta.

Kouluradan lähtökohta on luoda mielekäs, kehittävä ja lajiturvallinen olosuhde, jota voidaan hyödyntää pyöräilyn yleisenä lähiliikunta-alueena, mutta myös Vierumäen alakoulun koululiikunnassa sekä Korson Kaiun seuratoiminnassa.

Kouluradasta on perusteltua luoda pumptrack-tyylinen. Tämä tarkoittaa rataa, joka sisältää maltillisia eri korkuisia ja muotoisia kumpuja ja kallistettuja kurveja. Pumptrack kehittää monipuolisesti pyöränkäsittelytaitoja sekä fyysisiä ominaisuuksia. Oikealla suunnittelulla pystytään vaikuttamaan, että radalla vauhdit jäävät maltillisiksi, mikä on oleellinen turvallisuutta lisäävä tekijä. Huomionarvoista, että radalla pystyy ajamaan potkupyörä-iästä lähtien (+3-vuotta). Kaluston osalta pumptrackilla voi ajaa pääkohderyhmän kaikella vallitsevalla pyöräkannalla: peruspyörillä, maastopyörillä ja BMX-pyörillä.

Vierumäen radan ideaali pituus on 200-300 metriä, leveys 1-2 metriä ja pintamateriaalina kivituhka. Vaikka radan muodot ovat hyvin universaalit, tulee rata-design olemaan uniikki valitun paikan mahdollisuudet huomioiden.

Just Ride

Vierumäen koulurata - kommentteja

” Vierumäen koulun oppilaat ja opetushenkilöstö käyttävät Vierumäen pururataa monipuolisesti koko lukuvuoden ajan. Hiihdon, maastojuoksun ja suunnistuksen lisäksi metsässä on käyty mustikassa, pidetty matikkaa ja luontokoulua. Maastossa pyöräilyyn löytyisi koululta innostusta ja osaamistakin, mikäli hanke tulisi mahdolliseksi. Oppilaiden pyöräilytaitojen kehittymisen ja liikuntaharrastuneisuuden lisäämisen vuoksi koulu kannattaa pyöräilyn lähiliikuntapaikkaa lämpimästi. Sille olisi varmasti käyttöä myös osana liikuntatunteja, liikuntapäiviä, valinnaisia liikuntaopintoja; miksei jopa välituntien aikana. Hienoa, että tällaista järjestöaktiivisuutta ja osaamista Vantaalta löytyy. Koulu on mielellään mukana lasten ulkoilua ja liikuntaa edistävässä hankkeessa. Oppilaiden ääni olisi mukava saada kuuluviin jo suunnitteluvaiheessa”.

Elina Kuosmanen, rehtori, Vierumäen koulu

”Seuramme on sitoutunut tekemään pitkäjänteistä työtä Vantaan pyöräilyn eteen. Yhteistyö Vierumäen koulun kanssa antaa meille mahdollisuuden tarjota lajiosaamistamme koulun käyttöön”.

Pasi Juntunen, Korson Kaiku pyöräilyjaoston PJ

"Fyysinen inaktiivisuus on viidenneksi merkittävin kuolleisuutta ja sairastuvuutta lisäävä tekijä länsimaissa. Liikkuvan elämäntavan tukemisella voidaan siis saavuttaa huomattavia säästöjä terveydenhuollossa. Lapsen liikunnan myönteiset vaikutukset eivät pelkästään paranna senhetkistä terveyttä, vaan johtavat parempaan terveyteen myös aikuisena. Liikkuvasta nuoresta tulee todennäköisemmin myös liikkuva aikuinen. Pyöräily liikuntamuotona on mitä suositeltavin, koska laji toimii niin hyötyliikunta- kuin vapaa-ajan liikuntamuotona kaiken ikäisille. Helppoutensa vuoksi pyöräily madaltaa myös esimerkiksi ylipainoisten lasten kynnystä aloittaa liikuntaharrastus."

Noora Kanerva, tutkija, Terveyden ja Hyvinvoinnin laitos

”Liikkumisen mielekkyyttä korostavien matalan kynnyksen olosuhteiden kautta saamme lapset liikkumaan. Tarkoitus on pitää hauskaa, mutta samalla kehittyä monipuolisesti. Isäni teki aikoinaan takapihallemme pyöräradan, ja tämä innosti perhettämme pyöräilyn pariin. Veljeni Jukka on ajanut ammattilaisena juniorista lähtien ja tähtää nyt Rion Olympialaisiin. Sieltä takapihalta kaikki lähti”.

Mikko Vastaranta, aktiivipyöräilijä

”Tikkakoskelle rakennettu välituntipyöräilyrata on osoittanut toimivuutensa ja rataa käytetään myös koululiikunnassa kuten myös paikallisen lajiseuran toiminnassa. Oikealla suunnittelulla ja toteutuksella pystytään rakentamaan olosuhde, joka palvelee lapsia, nuoria, vanhempia, koko perheitä. Kouluradat ovat erinomaisia paikkoja saada ulkoliikunta, liikkua mielekkäästi ja kehittää pyöräilytaitoja jokapäiväistä liikenteessä liikkumista varten.

Mikko Peltonen, Suomen Pyöräilyunioni

JustRide

Referenssikohteita

Opetus- ja kulttuuri-ministeriö

UEC

ITERA

VALO

FINNISH CYCLING

Jämi - maastopyöräilyn tekniikkarata & punmptarck

Jämille Jämikeskuksen välittömään läheisyyteen toteutettiin moderni monikäyttöinen pyöräilyn tekniikkarata sekä pumptrack täydentämään alueen pyöräilyn olosuhdetarjontaa.

Pääradan pituus noin 210 metriä, johon yhtyy kuvassa vasemmalla oleva pumptrack.
Radan muodot luotiin alkuperäisestä pintamateriaalista eli erittäin hienosta hiekkamaasta, jonka päälle murska ja kivituhka. Radan rakennettiin joulukuussa 2014, maisemointi viimeistellään keväällä 2015.

Radan suunnittelu, johto ja osatoteutus Mikko Peltonen ja Jani Vesikko.

JustRide

Mäntyharju – lasten pyöräilyrata

Mäntyharjulle kunnan liikuntapuiston läheiseen metsikköön toteutettiin lasten ja nuorten pyöräilyrata syksyllä 2013. Rata on nimetty maastopyöräilyradaksi, mutta radan muodot ja pintamateriaali mahdollistavat fillaroinnin radalla aina potkupyöristä lähtien. Radan pituus on 400 metriä sisältäen maltillisia korkeuseroja. Radan suunnittelu Mäntyharjun kunta, Piia Mäkilä sekä Mikko Peltonen.

Tikkakoski (JKL) – pyöräilyn välituntirata

Luonetjärven koulun läheisyyteen Tikkkakoskelle toteutettiin 110 metrin pituinen pyöräilyrata syksyllä 2014. Radan myötä koulussa aloitettiin välituntipyöräily koulun 4.,5. ja 6. luokan oppilaille. Radan suunnittelu ja toteutus Juhana Koivisto ja Jyväskylän Pyöräilyseura.

”Välituntipyöräilyn kokemukset ovat olleet rohkaisevia. Kun välitunnilla saa purkaa ylimääräistä energiaa mielekkään tekemisen kautta, on oppitunneilla ollut rauhallisempaa”,

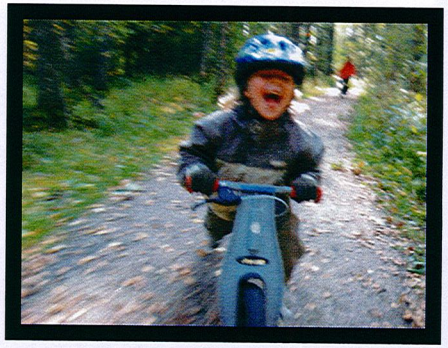
Riku Ala-Pöllänen, opettaja, Luonetjärven koulu

Espoonlahden urheilupuistoon toteutettiin kivituhkapintainen pumptrack pyöräilyn lähiliikuntapaikaksi, jota alueen koulut hyödyntävät koululiikunnassa. Ratalinjoilla pituutta reilut 200 metriä, mutta erilaista ajettavaa pintaa on yli kolmenkertainen määrä. Radan muodot soveltuvat potkupyöräilystä aina kilpakuskeille. Radan suunnittelu Jani Vesikko ja Mikko Peltonen.

Just Ride

Mikko Peltonen
SPU / Finnish Cycling
Just Ride – pyöräilyn olosuhdehanke
+358 400 635 315
mikko.peltonen@pyoraily.fi

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

Pasi Juntunen
Puheenjohtaja
Korson Kaiku / pyöräily
+358 400 985 118
pasi.juntunen@ksbr.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö

UEC

ITERA

VALO

FINNISH CYCLING

bananas

FILLARI

Tampereen Offsetpalvelu

mainoshietala

HIGHPEAK.FI – LIIKELAHJAT –

PUUHA

10 § Suostumuksen antaminen sopimusvelvoitteiden siirtoon / Varte Oy

KUNTEK/2650/02.08.00.00/2012
HP/LM-H/HW/PJä/KKe/JB

Vantaan kaupunki (jäljempänä kaupunki), NCC Rakennus Oy, Skanska Talonrakennus Oy sekä Suomen Osakaskiinteistöt Oy ovat 24.9.2010 allekirjoittaneet Kaivoksela 3B-alueen toteuttamissopimuksen, jota on muutettu 20.4.2011. Toteuttamissopimuksen mukaan NCC, Suomen Osakaskiinteistöt Oy ja Skanska yhteisvastuullisesti vastaavat ns. Kaivoksela 3B sopimuksen kunnallistekniikan rakentamisesta.

Sopimuksen 5.4 kohdan mukaan yhtiöt laskuttavat kaupungilta katujen, puistojen ja toriaukioiden rakentamiskustannuksina 2 865 900 euroa (sis. alv 23 %) ja vastaavasti kaupunki laskuttaa Yhtiöitä 2 330 000 euron suuruisella laskulla Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista. Arvonlisäverolainsäädäntö on sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen muuttunut. Laskutukseen sovelletaan nyt käännettyä arvonlisäveroa siten, että arvonlisäveron tilitysvelvollisuus on Vantaan kaupungilla. Näin ollen yhtiöiden lähettämien laskujen yhteissumma on 2 330 000 euroa, jota vastaavan suuruisen summan Vantaan kaupunki kuittaa yhtiöille lähetettävillä laskuilla.

Suomen Osakaskiinteistöt Oy on 20.6.2011 myynyt maanomistuksensa alueella Skanska Talonrakennus Oy:lle ja Suomen Osatontti Oy:lle. Suomen Osatontti Oy:n alueen osalta toteuttajana on Varte Oy. Skanska ja Varte ovat tehneet 20.6.2011 allekirjoitetun yhteistyösopimuksen, jonka mukaan Varte Oy toteuttaa AR tonteille 92-16-202-1, 92-16-202-2 ja 92-16-203-4 rakennettavat rakennukset ja Varte osaltaan vastaa sisäisen kunnallistekniikan rakentamisesta.

Skanska Talonrakennus Oy on pyytänyt kaupungilta hyväksyntää sopimusvelvoitteiden siirrolle siten, että Varte Oy saa laskuttaa Vantaan kaupungilta toteuttamiinsa tontteihin kohdistuvan osuuden rakentamiskustannuksista. Varten osuudeksi kunnallistekniikan kustannuksista on määritelty yhteensä 216 655,22 euroa.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 10

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) todeta, että Kaivoksela 3B -alueen toteuttamissopimuksen kohdan 5.4 mukaisen arvonlisäveron maksaa nykylainsäädännön mukaan kaupunki. Näin ollen yhtiöiden lähettämien laskujen yhteissumma on 2 330 000 euroa, jota vastaavan suuruisen summan Vantaan kaupunki kuittaa yhtiöille lähetettävillä laskuilla,

b) suostua Skanska Talonrakennus Oy:n pyyntöön siirtää osa Kaivoksela 3 B -alueeseen liittyvien 24.9.2010 ja 20.4.2011 allekirjoitettujen toteutussopimusten mukaisista velvoitteista Varte Oy:lle siten, että Varte Oy saa laskuttaa Vantaan kaupungilta toteuttamiinsa tontteihin kohdistuvan osuuden rakentamiskustannuksista. Kaupunki kuittaa vastaavalla määrällä korvaussaatavaansa, ja

c) oikeuttaa kuntatekniikan keskus sopimaan yhtiöiden kanssa sopimuskorvausten käytännön maksu- ja laskutusjärjestelyistä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kaivoksela 3B -alueen toteuttamissopimuksen muutos
- Kaivoksela 3 B -alueen toteuttamissopimus

Täytäntöönpano: maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 09 8392 2427, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Ono KA 2833/09/073 KHnH. 28.3.11 § 35

MUUTOS KAIVOKSELA 3B-ALUEEN TOTEUTTAMISSOPIMUKSEEN

1. Sopimuksen osapuolet

Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) toiselta puolin ja toiselta puolin kaupungin sopijakumppaneina **NCC Rakennus Oy (Y-tunnus 1765514-2), Skanska Talonrakennus Oy (Y-tunnus 1772433-9) ja Suomen Osakaskiinteistöt Oy (Y-tunnus: 1581078-6)** Co IVG Polar Oy kukin omasta ja määrättävissään olevien yhtiöiden puolesta sekä kaikki yhdessä (jäljempänä myös NCC, Skanska, IVG tai kukin erikseen Yhtiö ja yhdessä Yhtiöt).

2. Sopimuksen tausta

Edellä mainittujen osapuolten välillä on 24.9.2010 allekirjoitettu Kaivoksela 3B-alueen toteuttamissopimus (jäljempänä "Toteuttamissopimus"). Vantaan kaupunginvaltuusto on 25.10.2010 (§ 17) hyväksynyt Toteuttamissopimuksen kohteena olevan alueen asemakaavan muutoksen. Päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Vantaan kaupunki on kuitenkin katsonut, että asemakaava voidaan maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 201 §:n perusteella määrätä tulemaan voimaan niiltä osin joihin valituksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kaupungin käsityksen mukaan valitus kohdistuu vain kaavamuutoksen nro 161300 mukaiseen kortteliin nro 16204, mikä on osoitettu liitekartassa 1 (jäljempänä "Valitusalue"), joka on kokonaan Skanskan omistuksessa.

Vantaan kaupunginhallitus on käsitellyt asemakaavan osittaista voimaansaattamista 28.3.2011 (§ 34) ja määrännyt kaavan tulemaan voimaan muilta, kuin valituksenalaisilta osiltaan.

Toteuttamissopimus on kuitenkin laadittu vain sitä tilannetta ajatellen, että asemaakaava tulee kokonaan lainvoimaiseksi. Tämän johdosta osapuolet toteavat, että Toteuttamissopimukseen on tarpeen sopia eräitä muutoksia ja että kaupunginhallitus on päättäessään osittaisesta asemakaavan voimaantulosta, samalla myös hyväksynyt toteuttamissopimuksen muutoksen 28.3.2011 (§ 35).

3. Sopimuksen voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan heti. Kummallakin osapuolella on oikeus vaatia sopimuksen ehtojen täyttämistä heti, kun Vantaan kaupunginhallitus on edellä kohdassa 2. tarkoitetuin tavoin päättänyt määrätä asemakaavan tulemaan voimaan niiltä osin, joihin valituksen ei voida katsoa kohdistuvan ja että asemakaava on voimaansaatetuilta osiltaan kuulutettu tulemaan voimaan. Mikäli asemakaavan voimaantuloa koskevaa kuulutusta ei ole tehty 30.6.2011 mennessä, raukeaa tämä sopimus eikä osapuolilla ole siihen perustuvia vaatimuksia toisilleen. Selvyyden vuoksi todetaan, että tällöin noudatetaan 24.9.2010 allekirjoitettua sopimusta.

4. Muutokset Toteuttamissopimukseen

4.1 Kaupunki perii Toteuttamissopimuksen kohdassa 5.6 mainitun ulkoisen kunnallistekniikan korvauksen valitusalueen osalta (10800 kem2 * 35 €/kem2 eli 378 000 €) Skanskalta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Valitusalueen asemakaava on lainvoimainen Selvyyden vuoksi todetaan, että IVG ja NCC eivät missään tilanteessa vastaa tämän korvauksen suorittamisesta Kaupungille.

4.2 Kaupunki perii Toteuttamissopimuksen kohdassa 5.6. mainitun sisäisen kunnallistekniikan korvauksesta Valitusaluetta koskevan suhteellisen osuuden (548 077 €) koko asemakaavan nro. 161300 alueesta alla tarkemmin sovittavalla tavalla.

4.2.1 Korvaus erääntyy maksettavaksi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Valitusaluetta koskeva valitus on lainvoimaisesti hylätty tai hyväksytty.

4.2.2 Jos valitus hylätään ja kaupunginvaltuuston hyväksymän asemakaavan nro 161300 mukainen kaavamuutos jää voimaan Valitusalueelle, maksaa Skanska em. korvauksen (548 077 €) kokonaisuudessaan.

4.2.3 Jos Valitus hyväksytään ja valitusalueelle tulee vähemmän rakennusoikeutta kuin kaavamuutoksessa nro 161300, jaetaan sisäisen kunnallistekniikan kokonaiskorvaus (1 339 000 €) osapuolten (IVG, Skanska ja NCC) välillä kaavamuutosalueella nro 161300 olevien rakennusoikeuksien suhteessa ja Yhtiöt maksavat näin määräytyvän osuutensa maksamatta olevasta korvauksesta (548 077 €) kaupungille.

4.2.4 Jos valitus hyväksytään ja Valitusalueelle ei tulisi tässä vaiheessa lainkaan rakennusoikeutta, em. korvaus jaetaan seuraavasti: Skanska maksaa 100 000 €, NCC 360 059 € ja IVG 88 018 €.

4.3 Skanskan rakentamisvelvoite sidotaan Valitusaluetta koskeva kaavamuutoksen voimaan tuloon.

4.4 Kaikilla osapuolilla on oikeus vaatia Toteuttamissopimuksen voimaantuloa Toteuttamissopimuksen kohdan 14.1 mukaisesti, vaikka asemakaavaan kohdistuu valitus. Toteuttamissopimus ei raukea kohdan 14.2 perusteella vaikka asemakaava ei tulisi Valitusalueen osalta voimaan vielä 31.12.2011.

5. Muut ehdot

Kaikilta muilta osin Toteuttamissopimus jää voimaan 24.9.2010 allekirjoitetussa muodossa. Edellä sanottu tarkoittaa erityisesti seuraavaa:

- Kaupunki rakentaa Toteuttamissopimuksen kohdassa 5.5.7 mainitun yleisen vesi- jätevesi- ja hulevesilinjan myös Valitusalueelle jo ennen valitusalueen asemakaavan lainvoimaisuutta.
- Toteuttamissopimuksen kohdissa 5.4 ja 5.5. Yhtiöiden vastattavat työt tehdään Toteuttamissopimuksessa sovitussa aikataulussa.
- Toteuttamissopimuksen 8. kohdassa mainittu luovutukset tehdään Toteuttamissopimuksessa sovitussa aikataulussa.

Osapuolet kuitenkin toteavat, että jos tässä sopimuksessa ei ole huomioitu kaikki kaavan osittaisesta voimaan saattamisesta johtuvia muutoksia Toteuttamissopimukseen ja tarvetta muutoksille myöhemmin ilmenee, sitoutuvat osapuolet tarkentamaan tätä sopimusta tämän sopimuksen periaatteita noudattaen.

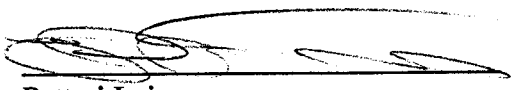
Tämä sopimus on voimassa kunnes kaikki tässä sopimuksessa sovitut velvoitteet on täytetty. Tämä sopimus jää voimaan, vaikka muutoksenhakuviranomainen kieltäisi asemakaavan nro 161300 osittaista voimaansaattamista koskevan päätöksen täytäntöönpanon.

Tätä sopimusta on tehty neljä (4) yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin sopijapuolelle.

Allekirjoitukset

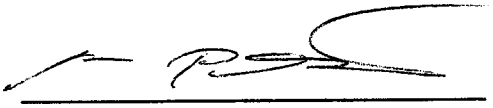
Vantaalla 20. päivänä huhtikuuta 2011

Vantaan kaupunginhallituksen
puolesta valtakirjalla

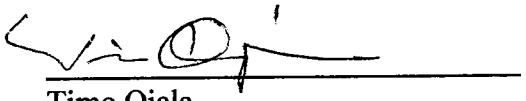
Petteri Leinonen
lakimies

NCC Rakennus Oy:n
puolesta prokuristina

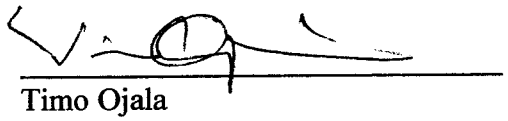
Markus Pitkänen
per prokuram

ja

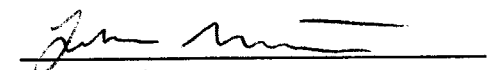
Timo Ojala
per prokuram

Asunto Oy Vantaan Luhtalemmikin
Asunto Oy Vantaan Suovalkun
Asunto Oy Vantaan Rahkasaran
Asunto Oy Vantaan Sääskenvalkun
Asunto Oy Vantaan Juurtosaran
Asunto Oy Vantaan Mesiangervon
Asunto Oy Vantaan Punakoison
Asunto Oy Vantaan Kilpukan
Asunto Oy Vantaan Käenkukan
Husbackan pysäköinti Oy:n
puolesta valtakirjoilla

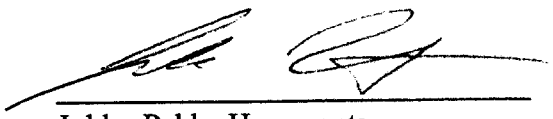
Timo Ojala

Suomen Osakaskiinteistöt Oy:n
puolesta valtakirjalla

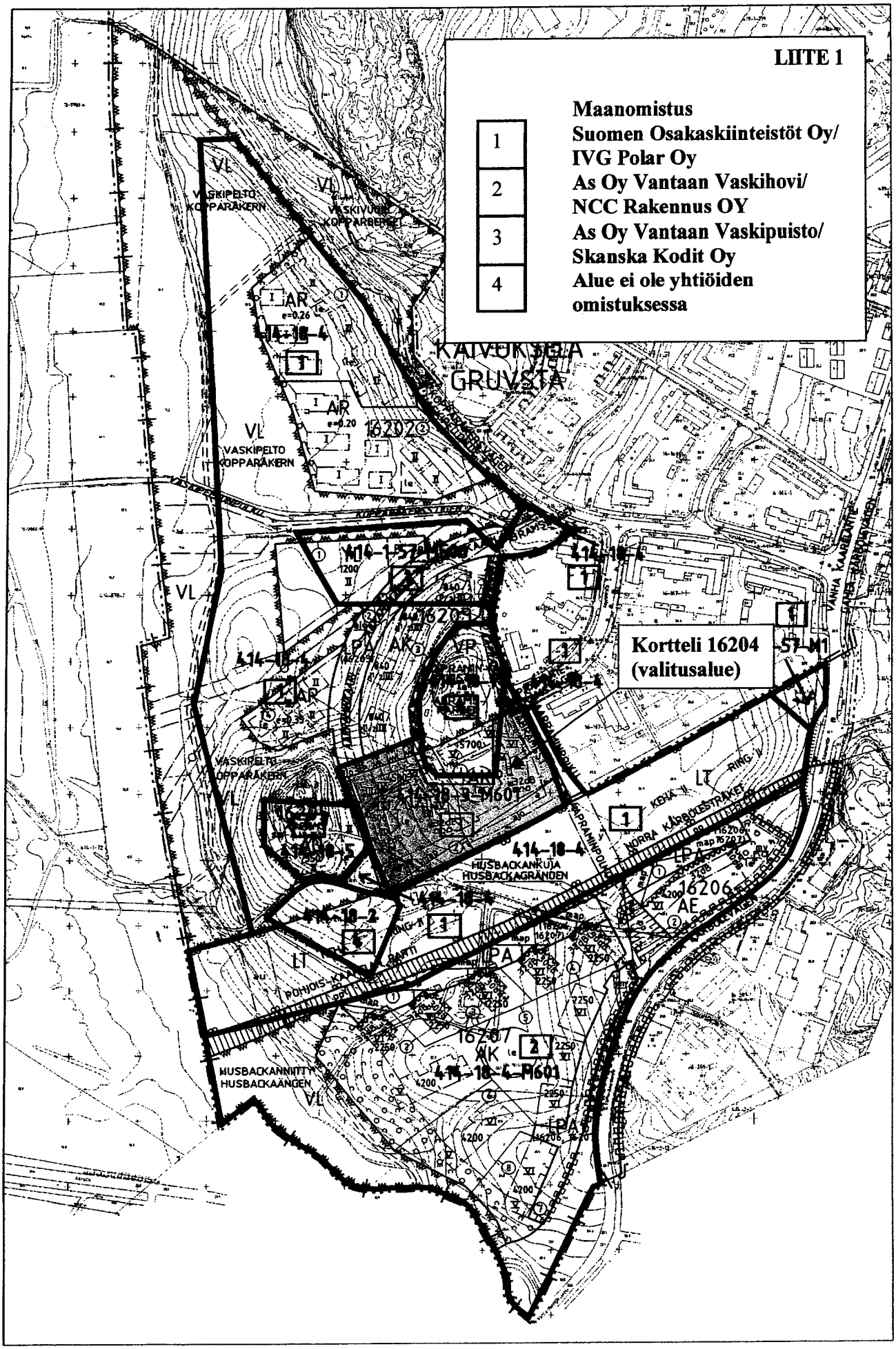

Jukka Aaltonen

Skanska Talonrakennus Oy:n/
As Oy Vantaan Vaskipuiston
puolesta valtakirjoilla

Jukka-Pekka Haaparanta

LIITE 1
1
2
3
4
Maanomistus
Suomen Osakaskiinteistöt Oy/
IVG Polar Oy
As Oy Vantaan Vaskihovi/
NCC Rakennus OY
As Oy Vantaan Vaskipuisto/
Skanska Kodit Oy
Alue ei ole yhtiöiden
omistuksessa
Kortteli 16204
(valitusalue)
KAIVOKSELA
GRUVSTA
VASKIPELTO
KOPPARÄKERN
HUSBACKANKUJA
HUSBACKAGRÄNDEN
HUSBACKANNIITTY
HUSBACKAÄNGEN
KEHÄ II
RING II
POHJOIS-KAARI
NORRA KÅRBOLESTRÄKET

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Petteri Leinosen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta "MUUTOS KAIVOKSELA 3B-ALUEEN TOTEUTTAMISSOPIMUKSEEN" -nimisen sopimuksen **NCC Rakennus Oy, Skanska Talonrakennus Oy ja Suomen Osakaskiinteistöt Oy Co IVG Polar Oy** (kukin omasta ja määrättävissään olevien yhtiöiden puolesta) kanssa. Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt sopimukseen menemisestä 22.3.2010 (§ 29) ja sittemmin sopimuksen muuttamisesta 28.3.2011 (§ 35). Sopimus liittyy Kaivoksela 3B asemakaavan toteuttamiseen ja asemakaavan osittaiseen voimaansaattamiseen, josta kaupunginhallitus on päättänyt myös 28.3.2011 (§ 34) ja määrännyt kyseisen asemakaavan tulemaan voimaan muilta, kuin valituksenalaisilta osiltaan.

Vantaalla 18. päivänä huhtikuuta 2011

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Martti Lipponen
kaupunginjohtaja vs

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

VALTAKIRJA

Valtuutamme Timo Ojalan puolestamme allekirjoittamaan sopimuksen Vantaan kaupungin, NCC Rakennus Oy:n, Skanska Talonrakennus Oy:n, ja Suomen Osakaskiinteistöt Oy:n kanssa Kaivoksela 3B-alueen toteuttamissopimuksen muutoksesta.

Helsingissä huhtikuun 18. päivänä 2011

Asunto Oy Vantaan Luhtalemmikki
Asunto Oy Vantaan Suovalkku
Asunto Oy Vantaan Rahkasara
Asunto Oy Vantaan Sääskenvalkku
Asunto Oy Vantaan Juustosara
Asunto Oy Vantaan Mesiangervo
Asunto Oy Vantaan Punakoiso
Asunto Oy Vantaan Kilpukka
Asunto Oy Vantaan Käenkukka
Husbackan Pysäköinti Oy

Jyri Raunio
yhtiöiden hallitusten puheenjohtaja

VALTAKIRJA

Valtuutetaan **Jukka Aaltonen** allekirjoittamaan puolestamme muutossopimus Kaivoksela 3B-alueen toteuttamissopimukseen sekä suorittamaan puolestamme kaikki allekirjoitukseen liittyvät toimenpiteet.

Helsingissä 20.4.2011

SUOMEN OSAKASKIINTEISTÖT OY

Petri Rignell

Markku Klemettinen

SKANSKA

VALTAKIRJA

Valtuutamme Jukka Haaparannan allekirjoittamaan Skanska Talonrakennus Oy:n puolesta ja As Oy Vantaan Vaskipuiston puolesta muutoksen Kaivoksela 3 B –alueen 24.9.2010 allekirjoitetun toteuttamissopimukseen.

Helsingissä 19.4.2011

Skanska Talonrakennus Oy

Markus Hemo

Asunto Oy Vantaa Vaskipuisto

Nina Pohjola

Tiina Peltonen

Juha Laaksonen

Ons KA 2833/09/043 Kala 15.3.10 § 21

KAIVOKSELA 3B-ALUEEN TOTEUTTAMISSOPIMUS Khall. 22.3.10 § 29

Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan jäljempänä kohdassa 2 määritellyn alueen maankäytön suunnittelusta, kunnallisteknisten töiden suunnittelusta ja suorittamisesta sekä alueiden luovuttamisesta ja alueen toteuttamisesta.

Sopimuksen osapuolet

Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) toiselta puolin ja toiselta puolin kaupungin sopijakumppaneina **NCC Rakennus Oy (Y-tunnus:** 1765514-2), **Skanska Talonrakennus Oy (Y-tunnus:** 1772433-9) **ja Suomen Osakaskiinteistöt Oy (Y-tunnus:** 1581078-6)Co IVG Polar Oy kukin omasta ja määrättävissään olevien yhtiöiden puolesta sekä kaikki yhdessä (jäljempänä myös NCC, Skanska, IVG tai kukin erikseen Yhtiö ja yhdessä Yhtiöt).

1. POLAR-YHTYMÄ OY:N KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET JA NIIDEN TOISTAISEKSI TAPAHTUNUT TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kaivoksela 3 asemakaavaa nro 160700 koskeva yhteistoimintasopimus ja esisopimus alueiden luovuttamisesta on allekirjoitettu Vantaan kaupungin ja Polar-Yhtymä Oy:n kesken 8.1.1994. Ympäristöministeriö jätti päätöksellään 20.11.1996 asemakaavan osittain vahvistamatta. Osittainen vahvistamispäätös aiheutti 8.1.1994 allekirjoitetun sopimuksen uusimisen. Neuvoteltu uusi sopimus "Yhteistoimintasopimus", on allekirjoitettu **30.9.1997.** Samanaikaisesti Yhteistoimintasopimuksen kanssa on allekirjoitettu edelliseen liittyvä "Esisopimus kiinteistöjen luovuttamisesta". Edellä mainittu 30.9.1997 allekirjoitettu sopimus on Kaivoksela 3 -asemakaava-alueella tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä sopimuksen osapuolia tai näiden seuraajia sitova, voimassa oleva sopimus.

Sopimuksessa on sovittu,

- Kaivoksela 3 - alueen toteuttamisesta vahvistuneen asemakaavan osalta ja
- maankäytön suunnitteluyhteistyöstä vahvistamatta jääneiden alueiden osalta ja,
- että asemakaavoituksen edetessä sen osalta laaditaan uusi sopimus, jossa sovitaan maankäytön suunnittelusta, kunnallisteknisten töiden suorittamisesta, alueen toteuttamisesta ja alueiden luovuttamisesta.

Kaivoksela 3 - asemakaava-alue on vahvistuneilta osilta toteutettu sopimuksen 30.9.1997 mukaisesti. Esisopimuksen mukaiset kiinteistöjen luovutukset on tehty 10.3.1998 allekirjoitetulla vaihtokirjalla.

2. SOPIMUSALUE

Tämä sopimus koskee asemakaavaehdotuksen Kaivoksela 3B alueen toteuttamista ja on 30.9.1997 allekirjoitetun sopimuksen tarkoittama jatkosopimus. Kaivoksela 3B asemakaavaehdotuksen nro 161300:n [päivätty 13.9.2010] yksityiskohtainen sisältö on täsmennetty **liitteessä 1.**

Tässä sopimuksessa alueista puhuttaessa,

- tarkoitetaan **Kaivoksela 3-alueella** alkuperäistä Kaivoksela 3 asemakaavaehdotuksen aluetta eli vuoden 1994 sopimuksen aluetta.
- **Kaivoksela 3 asemakaava-alueella** tarkoitetaan Kaivoksela 3 asemakaavaehdotuksesta vahvistuneita osia. Nämä kuuluvat vuoden 1997 sopimuksen piiriin.
- Kaivoksela 3 asemakaavaehdotuksen toistaiseksi kaavoittamattomia osia tarkoitetaan kun puhutaan **Kaivoksela 3B asemakaavaehdotuksesta ja Kaivoksela 3B-alueesta.**

Kaivoksela 3B asemakaavaehdotuksen alueella Vaskivuori ja Vaskipelto nimiset, asemakaavamerkinnällä VL osoitetut alueet sijaitsevat osittain myös vahvistuneen Kaivoksela 3 asemakaavan alueella. Tältä osin kyseessä on asemakaavan muutos. Muutoksessa on kyse lähinnä VL -alueiden rajauksista.

Kaivoksela 3B - alueen toteuttamisen edellyttämistä toimenpiteistä Kaivoksela 3 asemakaava-alueen puolella sijaitsevat Vaskipellontien jatkaminen ja muutostyöt sekä Aapraminpolku -nimisen kadun rakentaminen.

3. MAANOMISTUKSEN MUUTOKSET JA NYKYINEN MAANOMISTUS

Polar-Yhtymä Oy:n luovuttua rakennusliiketoiminnasta vuonna 1998, on yhtymä sittemmin myynyt maaomistustaan Kaivoksela 3- alueella seuraavilla kahdella kaupalla. Kaikki kauppojen kohteet sijaitsevat toistaiseksi kaavoittamattomalla alueella ja kuuluvat siten Kaivoksela 3B asemakaavaehdotuksen alueeseen.

Kauppa 25.8.2000
Kaupan kohde: määräala 92-414-18-3-M601
Luovuttaja: Polar Kiinteistöt Oy
Lainhuuto: ratkaistu 1.12.2005, As Oy Vantaan Vaskipuisto (Skanska Talonrakennus Oy:n omistama yhtiö)

Kauppa 30.12.2002
Kaupan kohde: määräala 92-414-18-4-M601
Luovuttaja: Polar Kiinteistöt Oy
Lainhuuto: ratkaistu 3.1.2005, As Oy Vantaan Vaskihovi (NCC:n Rakennus Oy:n omistama yhtiö)

As. Oy Vantaan Vaskihovi on sittemmin jakautunut useaksi yhtiöksi [Asunto Oy Vantaan Luhtalemmikki, y-tunnus 2206168-0, Asunto Oy Vantaan Suovalkku, y-tunnus 2206169-9, Asunto Oy Vantaan Rahkasara, y-tunnus 2206173-6, Asunto Oy Vantaan Sääskenvalkku, y-tunnus 2253896-0, Asunto Oy Vantaan Juurtosara, y-tunnus 2253895-2, Asunto Oy Vantaan Mesiangervo, y-tunnus 2206175-2, Asunto Oy Vantaan Punakoiso, y-tunnus 2206176-0, Asunto Oy Vantaan Kilpukka, y-tunnus 2206178-7, Asunto Oy Vantaan Käenkukka, y-tunnus 2206179-5, Husbackan pysäköinti Oy, y-tunnus 2206167-2], joita jäljempänä yhdessä ja erikseen kutsutaan Vaskihoviksi. Vaskihovi on edelleen 11.12.2009 toteutetulla kaupalla myynyt liitteenä olevasta kartasta ilmenevät määräalat (92-414-18-4-M502, 92-414-18-4-M505, 92-414-18-4-M506 ja 92-414-18-4-M508) Suomen Hypoteekkiyhdistykselle, joka on vuokrannut ne takaisin edellämainituille NCC:n omistamille yhtiöille 50 vuoden maanvuokrasopimuksilla. NCC/Vaskihovi vastaa myös Suomen Hypoteekkiyhdistykselle myytyjen määräalojen osalta kaikista tässä sopimuksessa sovituista velvoitteista.

Polar- Yhtymä Oy on nykyisin nimeltään IVG Polar Oy ja Suomen Osakaskiinteistöt Oy on sen 100-prosenntisesti omistama tytäryhtiö. Suomen Osakaskiinteistöt Oy:llä on edellä todettujen kauppojen jälkeen Kaivoksela 3- alueella vielä maanomistusta seuraavasti:

- Vaskipuisto niminen tila RN:O 18:4 (92-414-18-4) pois lukien edellä todetussa 30.12.2002 kaupassa myyty määräala ja Kopparnäs nimiseen tilaan RN:o 1:57 sisältyvät määräalat 1-57-M506 (92-414-1-57-M506) ja 1-57-M1 (92-414-1-57-M1).

Kaivoksela 3B asemakaavaehdotuksen alueella on edellisten lisäksi kolme muuta yksityisessä omistuksessa olevaa tilaa (kiinteistötunnukset 92- 414-18-5, 92-414-18-1 ja 92-414-18-2).

Nykyinen maanomistus on esitetty kartalla **liitteessä 2**.

4. ASEMAKAAVOITUS

Kaupunki on yhteistyössä Yhtiöiden kanssa laatinut asemakaavaehdotuksen Kaivoksela 3B nro 161300.

Yhtiöt vastaavat asemakaavatyötä varten laadituttamiensa luonnosten ja muiden selvitysten kustannuksista. Yhtiöt maksavat maankäyttö- ja rakennuslain 59 §:ssä tarkoitetut asemakaavan laatimiskustannukset kaupungin maksuluokan 4 mukaan sekä asemakaavan yhteydessä laaditusta tonttijaosta perittävät kustannukset niiden kaavamuutosalueella määrättävissä suoraan tai välillisesti olevien rakennusoikeuksien suhteessa. Yhtiöt antavat kaupungille yksityiskohtaiset laskutusohjeet hyvissä ajoin ennen laskujen lähettämistä.

Asemakaavaehdotuksessa on alueelle muodostettu asuntorakentamiseen liittyvää rakennusoikeutta noin 53337 k-m^2 ja yleisten rakennusten rakennusoikeutta 1200 k.-m^2. Asuntorakentamiseen osoitetusta kerrosalasta noin 52987 k-m^2 on Yhtiöiden määrättävissä ja jakautuu Yhtiöittäin seuraavasti;

Skanska

kortteli 16204, AKR	10800 k-m^2.
yhteensä	**10800 k-m^2**

Korttelista 16204 ja sen asemakaavaehdotuksen mukaisesta rakennusoikeudesta osa kuuluu toistaiseksi yksityisessä omistuksessa olevaan tilaan (kiinteistötunnus 92-414-18-1). Skanska hankkii korttelin osan omistukseensa.

NCC

kortteli 16206, AE,	4 200 k-m^2
kortteli 16207, AK	29 700 k-m^2
yhteensä	**33900k-m^2**

IVG

kortteli 16202, AR, e=0,26/0,20	3967 k-m^2
kortteli 16203, AR, e= 0,3	960 k-m^2
kortteli 16203 AK	3360 k-m^2
yhteensä	**8287 k-m^2**

Korttelista 16203 ja sen asemakaavaehdotuksen mukaisesta rakennusoikeudesta osa kuuluu toistaiseksi yksityisessä omistuksessa olevaan tilaan (kiinteistötunnus 92-414-18-1). IVG hankkii korttelin osan omistukseensa

5. KUNNALLISTEKNIIKAN SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN SEKÄ YHTIÖIDEN MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUKAINEN OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISESTA AIHEUTUVIIN KUSTANNUKSIIN

5.1 Kunnallistekniikan suunnittelu- ja rakentamisvastuu

Yhtiöt sitoutuvat kustannuksellaan suunnittelemaan tai suunnitteluttamaan ja rakentamaan tai rakennuttamaan sopimusalueen sisäisen kunnallistekniikan. Sisäisen kunnallistekniikan sisältö on määritetty kohdassa 5.2.

Suunnitelmat työselityksineen on saatettava kaupungin asianomaisten elinten hyväksyttäviksi. Rakentamisen sopimuksenmukaisuutta valvoo Kaupunki.

Puistoissa noudatetaan mm. Infra RYL 2006 -julkaisua (infrarakentaminen), VRT `01 -julkaisua (Viherrakentamisen työselitys) ja VHT 05 -julkaisua (viheralueiden hoito) sekä muita YSE-98 § 13 mukaisia teknisiä suunnitteluasiakirjoja.

Lisäksi Yhtiöt osallistuvat muun sopimusaluetta palvelevan yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin siten kuin jäljempänä kohdassa 5.6 on sovittu.

5.2 Sisäisen kunnallistekniikan määritys

Sisäinen kunnallistekniikka käsittää Kaivoksela 3B asemakaavassa osoitetut kadut, jalankulku- ja pyörätiet, torit ja katuaukiot, kaikkiin näihin liittyvine viheralueineen, istutuksineen, valaistuslaitteineen sekä muine laitteineen ja varusteineen, viemärit, vesijohdot, avo-ojat sekä puistot käytävineen, pinnoitteineen, valaistuslaitteineen sekä muine laitteineen ja varusteineen.

Sisäiseen kunnallistekniikkaan kuuluu myös Kaivoksela 3B asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevaa kunnallistekniikkaa siltä osin kuin se liittyy välittömästi ja on tarpeen Kaivoksela 3B alueen käyttöönottamiseksi. Nämä kohteet ovat vahvistuneen Kaivoksela 3 asemakaavan puolella sijaitsevat Vaskipellontien jatkaminen ja muutostyöt, Aapraminpolku -niminen raitti ja osa Vaskipellon VL-alueesta. (kts. jäljempänä kohta 5.5.1 ja liitekartta nro 6).

Asemakaavan mukaisista kaduista olemassa olevan Vanhan Kaarelantien parantaminen on kaupungin suorite- ja kustannusvastuulla oleva hanke (poisluettuna läntinen jalankulku- ja polkupyörätie). Lisäksi Kaupunki tarkoituksenmukaisuussyistä rakentaa osan sisäistä kunnallistekniikkaa ja rakentajat maksavat tästä kaupungille eri korvauksen. Nämä kohteet on kuvattu ja sovittu jäljempänä kohdissa 5.5.1. ja 5.5.6. b. ja 5.5.7..

Yhtiöille kuuluvaan sisäisen kunnallistekniikan suunnittelu- ja rakentamisvastuuseen luetaan yllä sanottu kunnallistekniikka poisluettuna se vesijohtojen ja viemärien suunnittelu ja rakentaminen, joka on erillisellä liitekartalla osoitettu Kaupungin rakentamisvelvoitteeksi.

5.3 Sisäisen kunnallistekniikan suunnitelmien laadinta

5.3.1 Kunnallistekniikan suunnitelmat

Yhtiöt laativat kunnallistekniikan suunnitelmat kaupungissa yleisesti noudatettavaan laatu- ja varustetason mukaisesti alla lueteltujen (a, b ja c) asemakaavatyön osana laadittujen yleissuunnitelmien ja selvitysten pohjalta.

a) **Vesihuollon yleissuunnitelma,** joka on osoitettu **liitteessä 3**. Liitekartalla on osoitettu myös vesihuollon rakentamisvastuualueet.

b) **Liikenneverkon yleissuunnitelma**. Liikennesuunnitelmapiirustus ilmenee **liitteestä 4/1** ja tyyppipoikkileikkaukset **liitteestä 4/2**.

c) **Rakentamisohje ja lähiympäristösuunnitelma.** Lopullinen rakentamisohje ja lähiympäristösuunnitelma laaditaan asemakaavan nähtävillä olon aikana (jäljempänä sopimuksen kohta 6) ja on osa tätä sopimusta.

Mätäojanlaaksosta on laadittu viheralueiden yleissuunnitelma. Asemakaavatyön yhteydessä on laadittu Kaivoksela 3B:n maisemasuunnitelma. Maisemasuunnitelmakartta ilmenee **liitteestä 5**. Nämä ovat pohja-aineistoa lähiympäristösuunnitelman laadinnalle. Puistojen laatu- ja hoitotaso sekä sen sisältö osoitetaan asemakaavan maisemasuunnitelmassa ja lähiympäristösuunnitelmassa.

Katusuunnitelmat laaditaan Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskuksen katutekniikan yksikön suunnittelukäytännön ja -ohjeen mukaisesti.

Puistojen toteutussuunnitelmat laaditaan Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskuksen viheralueyksikön suunnittelukäytännön ja viheralueiden yleis- ja toteutussuunnitelman laatimista koskevan ohjeen mukaisesti. Ohje koskee suunnitteluprosessia ja laadittavia asiakirjoja.

Suunnittelun ja rakentamisen viranomaiskäsittelystä vastaa Vantaan kaupunki.

5.4 Sisäisen kunnallistekniikan rakentaminen ja luovuttaminen kaupungille

5.4.1 Kadut, jalankulku- ja pyörätiet, torit ja katuaukiot, katu- ja viheralueilla olevat hulevesijärjestelmät, puistot, katu- ja puistovalaistus rakennetaan suunnitelmien mukaiseen täyteen käyttökuntoon.

5.4.2 Yhtiöt sitoutuvat jäljempänä kohdassa 5.4.3 tarkoitettuja laskuja vastaan luovuttamaan korvauksetta Kaupungille ja Kaupunki vastaavasti vastaanottamaan edellä kohdassa 5.2 sanotun sisäisen kunnallistekniikan.

Kunnallistekniikka luovutetaan erillisissä katselmustoimituksissa tarkoituksen mukaisina kokonaisuuksina sitä mukaa kuin työ valmistuu. Sisäisten viheralueiden tulee olla rakennettuja ja asukkaiden käytössä viimeistään kahden (2) vuoden kuluttua siitä, kun niitä rajaavien kortteleiden asuntorakennusoikeudesta 70 prosenttia on rakennettu. Vesihuoltoon liittyvät Vaskipellon ja Husbackanniityn viheralueiden ojat, avo-ojat ja altaat tulevat olla valmiina saman aikaisesti niihin liittyvien vesihuollon rakenteiden kanssa.

5.4.3 Yhtiöt laskuttavat kaupungilta katujen, puistojen ja toriaukioiden rakentamiskustannuksina kohtien 5.4 ja 5.5 perusteella kaksimiljoonaa kahdeksansataakuusikymmentäviisituhatta yhdeksänsataa euroa (**2 865 900 €**) alv 23%. Summa tulee osoittaa erillisellä laskulla/laskuilla, joissa arvonlisäveron osuus on eritelty ja yksilöity arvonlisäverolaissa edellytetyllä tavalla. Yhtiöiden on esitettävä kaupungille myös riittävä selvitys tilitetystä arvonlisäverosta siten, että kaupungille kuuluva oikeus arvonlisäveron kuntapalautukseen voidaan toteuttaa. Kaupungilla on oikeus kuitata edellä mainituista laskuista asemakaavan laatimisesta (asemakaavan 161300) aiheutuvista, Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista yhteensä kaksimiljoonaa kolmesataakolmekymmentätuhatta euroa (**2 330 000 €**), mikä vastaa laskujen arvonlisäverotonta osuutta. Kaupunki lähettää Yhtiöille omasta saatavastaan erillisen/t laskun/t yhteissummaltaan 2 330 000 euroa ja kirjallisen kuittausilmoituksen näistä laskuista.

Kaupunki sitoutuu hakemaan arvonlisäveron kuntapalautusta edellä mainittujen laskuihin sisältyvän arvonlisäveron osalta. Yhtiöiden tulee osoittaa kaupungille laskujen yhteydessä, mihin verovuoteen kukin tilitetty arvonlisävero-osuus sisältyy. Kaupunki palauttaa Yhtiöille laskuihin sisältyvän arvonlisäveron osuuden kultakin verovuodelta (maksusuoritus yhtiöiden laskuttamien 2 865 900 euron ja kaupungin kuittaamien 2 330 000 euron erotus 535 900 euroa).. Arvonlisävero-osuuden palauttamisen edellytyksenä on, että veroviranomaisen hyväksyvä kuntapalautusta koskeva päätös on tullut lainvoimaiseksi kulloinkin veloitettavan laskun osalta. Mikäli veroviranomainen lainvoimaisesti hylkää kaupungin tekemän/-t kuntapalautushakemuksen/-t, saa kaupunki kuitata Yhtiöiden lähettämistä laskuista myös kuittaamatta olevan arvonlisäveron osuuden. Kaupunki on kuitenkin velvollinen valittamaan veroviranomaisen kielteisestä päätöksestä. Kaupungin tulee lainvoimaisen kielteisen veropäätöksen yhteydessä tehdä yhtiöille lasku ja kuittausilmoitus sekä antaa tiedoksi verottajan kielteinen päätös.

Yhtiöt sitoutuvat maksamaan arvonlisäveron palautuksen hoitamisen ja käsittelyn aiheuttamat kustannukset kaupungille. Kustannuksien korvaukseksi sovitaan kymmenentuhatta euroa lisättynä arvonlisäverolla (10 000 € + alv. 23 %), joka jaetaan yhtiöiden kesken kunkin kaavamuutosalueella suoraan tai välillisesti määrättävissä olevien rakennusoikeuksien suhteessa. Maksut erääntyvät maksettavaksi kolmen (3) kuukauden kuluttua asemakaavan nro 161300 tultua voimaan ja maksetaan kaupungin lähettämien erillisten laskujen mukaisesti. Yhtiöt antavat kaupungille yksityiskohtaiset laskutusohjeet hyvissä ajoin ennen laskujen lähettämistä.

5.4.4 Yhtiöt huolehtivat kustannuksellaan sisäisen kunnallistekniikan kunnossa- ja puhtaanapidosta siihen saakka, kunnes se on luovutettu kaupungille.

5.4.5 Yhtiöt antavat toteuttamilleen kunnallisteknisille töille YSE-98 mukaisen 24 kuukauden takuun, joka alkaa siitä hetkestä kun rakennettu kunnallistekniikka on luovutettu kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon.

Viheralueita koskeviin rakentajien rakentamisvelvoitteisiin kuuluu viheralueiden rakennuttamisen urakassa yhden (1) vuoden takuuhoito VHT `05-julkaiun (viheralueiden hoito) mukaisesti. Tämä takuuhoitovuosi sisältyy edellä sanottuun 24 kuukauteen ja takuuhoitovuoden jälkeen viheralueet luovutetaan Vantaan kaupungin viheralueyksikön ylläpitoon.

5.4.6 Yhtiöillä on oikeus tarvittaessa sijoittaa katu- ja muille yleisille alueille rakennusten perustuksia yms. rakenteita rakennusjärjestyksen mukaan tai erikseen sovittavalla tavalla.

5.4.7 Kaupungilla on oikeus sijoittaa tonteille ja rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet ja kiinnikkeet ja siirtää sanottu oikeus tarvittaessa omistamalleen osakeyhtiölle. Kaupungilla on niin ikään oikeus ulottaa tarvittaessa tonteille kadun katuluiskat sekä sijoittaa tonteille katurakenteita, ellei niiden sijoittaminen muulla tavoin ole kohtuullisin kustannuksin järjestettävissä.

5.5 Sisäisen kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen erityiskohteita

5.5.1 Niittyjen ja niiden alueella rakentaminen

Sanotusta Yhtiöiden vastuulle kuuluvasta kunnallistekniikasta (edellä kohta 5.2) Kaupunki kuitenkin tarkoituksenmukaisuussyistä ottaa rakentaakseen pääosan Vaskipellon ja Husbackanniityn VL-alueiden käyttöniitty- ja käyttönurmi- ja maisemaniittyalueista. Kaupungin ja Yhtiöiden välinen rakentamisen raja on viitteellisesti esitetty **liitteessä 6**.

Kaupunki rakentaa kyseiset viheralueet vuosittain päätettävän rakentamisohjelman mukaisesti sovitettuna alueen muun viherrakentamisen rakentumisen kanssa tarkoituksenmukaisesti. Kaupungin rakentamasta osuuden korvaamisesta on sovittu kohdassa 5.6.

VL-alueiden kautta johdetaan vesihuollon yleissuunnitelman mukaisesti korttelirakenteen hulevesiä avo-ojissa. Näiden avo-ojien rakentaminen kuuluu Yhtiöille. Avo-ojat tehdään istutettuina mutkittelevasti muotoiltuina painanteina.

5.5.2 Muu viheralueiden rakentaminen

Muu kuin edellä kohdassa 5.5.1 kaupungin toimesta rakennettavaksi rajattu viheralueiden rakentaminen kuuluu Yhtiöille. Nämä ovat läheisesti korttelirakenteeseen ja kortteleiden asuntorakentumisen toteutumiseen liittyvät viheralueet ja ovat Vaskipellon ja Husbackanniityn VL-aluetta ja VP-alue Aapraminpuisto ja korttelin 16206 koilliskulmassa olevaa katualuetta.

5.5.3 Husbackankujan katualueen alaiset tilat

Asemakaavassa on Husbackankujan katualueen alle osoitettu maanalaisen pysäköinnin tila (asemakaavamerkintä map).

Kaupunki antaa Yhtiöille pysyvän ja korvauksettoman oikeuden rakentaa ja pitää omistamansa katualueen alapuolella sanottuja tiloja asemakaavan mukaisessa laajuudessa.

Maanalaisten tilojen ja kunnallistekniikan suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida kadun liikennekuorma, rakenteiden vesieristys, pintavesien johtaminen ja tarpeelliset siirtymärakenteet sekä katurakenteen vaatimat kerrokset.

Maanalaisten tilojen vesieristyksestä ja niiden suojaamisesta sekä sen alapuolisista rakenteista vastaa rakenteiden omistaja. Kaupunki vastaa katurakenteiden kunnossapidosta luovutuksen jälkeen.

5.5.4 Runkovesijohdon johtoalueella rakentaminen

Kaava-alueen läpi on rakennettu Helsingin, Vantaan ja Espoon yhteinen runkovesijohto. Vesijohto on tärkeä pääkaupunkiseudun vedenjakelun syöttöyhteys, joten häiriötilanteessa vaikutukset voivat ulottua laajalle alueelle. Kaavaan on merkitty varaus maanalaista johtoa varten Aaparaminkaaren katualueelle, Aapraminkaaren LPA -tontille sekä VL-alueelle.

Johdon ylläpidosta ja johtoalueella tarvittavista luvista huolehtii HSY Vesi. Oleellisimmat yleiset rajoitukset ovat: Alueella ei sallita kiinteitä rakenteita, kuten rakennuksia, autotalleja, katoksia eikä maanleikkausta, täyttöjä, puuistutuksia tms., jotka voisivat aiheuttaa haitan tai riskin päävesijohdon käytölle tai kunnossapidolle.

Yksityiskohtaiset toimintaohjeet, ehdot ja rajoitukset antaa HSY Vesi.

5.5.5 Aapraminpolku - Husbackankuja raittiyhteys ja sen liittyminen Kehä II:n eteläpuoleiseen raittiin

Aapraminpolku - Husbackankuja raittiyhteys on Kaivoksela 3- alueen pohjois- ja eteläosat yhdistävä pääraitti. Se kulkee Kehä II:n poikki ylikulkusiltana. Raittiin rajoittuvien korttelien suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ylikulkusillan varaus ottaa huomioon siten, että sen rakentaminen tarkoituksensa edellyttämällä standardilla ja mitoituksella aikanaan on mahdollista. Ylikulkusillan rakentaminen ei kuulu tämän sopimuksen piiriin.

Nyt Kaivoksela 3B-alueen maankäytön toteuttamisvaiheessa Yhtiöt toteuttavat raittiyhteyden maanvaraisena ratkaisuna Kehä II:n liikennealueen (LT-alue) poikki ja siten, että siltä on yhteys Kehä II:n eteläpuoleiseen raittiin. Kehä II:n eteläpuoleinen raitti rakennetaan samanaikaisesti sen katualueelle rakennettavan vesihuollon kanssa.

Suomen Osakaskiinteistöt Oy LT-alueen maanomistajana antaa tällä sopimuksella vastikkeettoman oikeuden raitin rakentamiseen ja pitämiseen omistamallaan maalla. Raitin pitäjä on Vantaan kaupunki. Oikeus raitin pitoon annetaan toistaiseksi kunnes sen maapohja tarvitaan Kehä II:n rakentamiseen. Ennen raitin rakennustyön aloittamista Yhtiöt ilmoittavat aikeestaan Suomen Osakaskiinteistöt Oy:lle ja Vantaan kaupungille.

5.5.6 Vanhaan Kaarelantiehen liittyvät kohteet

Kaivoksela 3B asemakaavassa on huomioitu tilavaraus Vanhan Kaarelantien parantamiselle asemakaavatyön yhteydessä laaditun parantamisen yleissuunnitelman pohjalta. Kaava-alueen eteläpäässä noin korttelin 16207 puoliväliin saakka katu tulee sijoittumaan uudelle linjaukselle ja siitä pohjoiseen parantaminen tapahtuu kadun nykyisellä sijainnilla. Kadun länsipuolelle on yleissuunnitelmassa esitetty kevyen liikenteen raitti.

a) Parantamissuunnitelman mukaisen länsipuolisen raitin rakentaminen

Raitti on osa Kaivoksela 3B asemakaavan kevyen liikenteen verkostoa. Raitti sijaitsee välittömästi korttelin 16206(AK) rajassa. Korttelin 16206 ja raitin välinen korkeusero vaatii, että korttelin rakentamisessa sen rajaan rakennetaan tukimuuri. Korttelin 16206 (AE) rajaan rakennetaan lisäksi melumuuri. Muurien suunnittelu ja rakentaminen tulee sovittaa raitin suunnitelmaan. Yhtiöt rakentavat raitin asemakaava-alueen osuudella valmiiksi samanaikaisesti kun rakentavat sanotut muurit.

b) Husbackankujan liittäminen Vanhaan Kaarelantiehen

Husbackankuja - kadun liittäminen Vanhaan Kaarelantiehen edellyttää, että Vanha Kaarelantie liittymän kohdalla rakennetaan yleissuunnitelmassa esitetyssä laajuudessa. Kaupunki rakentaa liittymän Vanhan Kaarelantien ajoradan osalta. Kaupungin rakentamasta osuuden korvaamisesta on sovittu kohdassa 5.6. Rakentamisen alue on esitetty ohjeellisesti **liitteessä 7**.

c) Kohteiden a) ja b) suunnittelun ja rakentamisen aikataulu

Kaupunki sitoutuu laatimaan kohtien a) ja b) rakentamiseksi tarvittavat Vanhan Kaarelantien katusuunnitelmat ja rakentamaan kohdassa b) todetun rakentamisosuutensa 18 kuukauden kuluessa siitä, kun Yhtiöt sitä asemakaavan voimaantulon jälkeen kaupungilta kirjallisesti pyytävät. Siinä tapauksessa, että Yhtiöiden asuntotuotanto edellyttäisi nopeampaa toteuttamista, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan myös muunlaisesta toteuttamisen aikataulusta.

d) Korttelin 16206 tonttiliittymä Vanhaan Kaarelantiehen

Mikäli korttelin 16206 toteuttamisen aikataulusta johtuen kortteli tulee liittymään olevaan Vanhaan Kaarelantiehen vastaavat Yhtiöt liittymisen suunnittelusta ja rakentamisesta kustannuksellaan. Liittymäjärjestelyn suunnitelmat tulee hyväksyttää kaupungilla.

5.5.7 Sisäiseen kunnallistekniikkaan kuluvan vesihuollon rakentaminen

Kaupunki rakentaa/rakennuttaa alueen vesihuollon yleissuunnitelman mukaiset, liitekartassa (liite 3) "Kaupungin rakentamisosuus" -merkityt vesijohto- ja viemärilinjat viidentoista (15) kuukauden kuluessa asemakaavan nro 161300 tultua voimaan, käyttökuntoon. Näiden vesijohtolinjojen suunnittelu kuuluu kaupungille. Kaupungin rakentamasta osuuden korvaamisesta on sovittu kohdassa 5.6.

5.6 Muu yhdyskuntarakentaminen ja kaupunkirakenteen kehittäminen, kustannusten korvaukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaista yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaukset:

Ulkoisen kunnallistekniikan korvaukset:

Yhtiöt maksavat kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaista yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta 35 €/ k-m^2 kultakin asemakaavan asuntorakennusoikeuden kerrosneliömetriltä, yhteensä miljoona kahdeksansataaviisikymmentäneljätuhatta viisisataaneljäkymmentäviisi euroa (siis 52987 k-m^2 x 35 € eli **1 854 545 €**) niiden määrättävissä kaavamuutosalueella olevien rakennusoikeuksien suhteessa. Korvaus erääntyy maksettavaksi kolmen (3) kuukauden kuluttua asemakaavan nro 161300 tultua voimaan ja maksetaan kaupungin lähettämien laskujen mukaisesti. Yhtiöt antavat kaupungille yksityiskohtaiset laskutusohjeet hyvissä ajoin ennen laskujen lähettämistä.

Sisäisen kunnallistekniikan korvaukset:

Yhtiöt maksavat kaupungin toteuttaman, Yhtiöiden rakentamisvastuuseen kuuluvan sisäisen kunnallistekniikan korvauksen, jonka kokonaissumma on miljoona kolmesataakolmekymmentäyhdeksäntuhatta euroa (**1 339 000 €**) niiden määrättävissä kaavamuutosalueella olevien rakennusoikeuksien suhteessa.. Korvaus erääntyy maksettavaksi kolmen (3) kuukauden kuluttua asemakaavan nro 161300 tultua voimaan ja maksetaan kaupungin lähettämien laskujen mukaisesti. Yhtiöt antavat kaupungille yksityiskohtaiset laskutusohjeet hyvissä ajoin ennen laskujen lähettämistä.

Korvaukset ei ole vastiketta liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta palvelun myynnistä arvonlisäverolain 1 §:n tarkoittamalla tavalla, joten korvauksista ei suoriteta arvonlisäveroa.

6. RAKENTAMISOHJE JA LÄHIYMPÄRISTÖSUUNNITELMA 2

Laadukkaan ympäristön luomiseksi rakennussuunnittelussa ja alueen toteutuksessa on noudatettava asemakaavaa ja asemakaavamääräyksiä ohjeistavaa rakentamisohjetta ja lähiympäristösuunnitelmaa.

Rakentamisohje koskee rakentamista korttelialueilla. Lähiympäristösuunnitelma ohjaa yksityiskohtaista suunnittelua sekä rakentamista ja viherympäristön toteutusta katu- ja puistoalueilla.

Yhtiöt laativat suunnitelmat kustannuksellaan. Suunnitelmat, jotka noudattavat Kaivoksela 3 alueen yleistä laatutasoa, laaditaan yhteistyössä kaupungin kanssa asemakaavaehdotuksen nähtävillä olon aikana.

7. ASUNTOTUOTANTO JA AIKATAULU

7.1 Asemakaavehdotuksessa on osoitettu asuinkerrosalaa (AK, AKR ja AR) Suomen Osakaskiinteistöt Oy:n, NCC Rakennus Oy:n ja Skanska Talonrakennus Oy:n määrättävissä oleville alueille yhteensä 52987 k-m^2.

Suomen Osakaskiinteistöt Oy sitoutuu toteuttamaan sopimusalueella nyt omistamastaan ja omistukseensa hankittavasta asuntokerrosalasta (8287 k-m^2) noin 50 % neljän vuoden ja koko alueensa kuuden vuoden kuluessa asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

Skanska Talonrakennus Oy sitoutuu toteuttamaan sopimusalueella nyt omistamastaan ja omistukseensa hankittavasta asuntokerrosalasta (10800 k-m^2) noin 50 % neljän vuoden ja koko alueensa kuuden vuoden kuluessa asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

NCC Rakennus Oy sitoutuu toteuttamaan sopimusalueella omistamastaan asuntokerrosalasta (34800 k-m^2) noin 30 % neljän vuoden, 60 % kuuden vuoden ja koko alueensa kahdeksan vuoden kuluessa asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

7.2 Suomen Osakaskiinteistöt Oy, NCC Rakennus Oy ja Skanska Talonrakennus Oy sitoutuvat sopimusalueen toteutuksessa mahdollisimman monipuoliseen asuntojen hallintamuoto- ja huoneistojakaumaan.

Suomen Osakaskiinteistöt Oy, NCC Rakennus Oy ja Skanska Talonrakennus Oy sitoutuvat kukin toteuttamaan sopimusalueella omistamastaan asuntorakennusoikeudesta vähintään noin 20 % joko valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona tai pitkäaikaista asuntosijoitus- ja vuokraustoimintaa harjoittavien yritysten omistamina muina vuokra-asuntoina.

Suomen Osakaskiinteistöt Oy, NCC Rakennus Oy ja Skanska Talonrakennus Oy sitoutuvat neuvottelemaan kaupungin kanssa vuokra-asuntojen kohdentamisesta sopimusalueelle sekä siitä, kenen omistukseen ne vuokra-asunnot luovuttavat.

Valtion tukeman tuotannon osalta Kaupunki pyrkii myötävaikuttamaan valtion tuen kohdentumiseen yhdessä sovituille kohteille. Suomen Osakaskiinteistöt Oy, NCC Rakennus Oy ja Skanska Talonrakennus Oy sitoutuvat jättämään tarvittavat hakemukset ja pitämään ne voimassa.

7.3 Rakentamisvelvoite katsotaan täytetyksi, kun rakennukset on rakennettu hyväksyttyjen piirustusten mukaisesti valmiiksi siten, että rakennukset on hyväksytty osittaisessa lopputarkastuksessa käyttöönotettaviksi.

7.4 Mikäli jokin Yhtiö ei täytä edellä kohdassa 7.1 mainittua rakentamisvelvollisuuttaan, on se velvollinen maksamaan kaupungille sopimussakkoa 100 euroa kultakin rakentamatta jääneeltä kerrosneliömetriltä.

7.5 Kaupunginhallitus voi taloudellisista, työvoimapoliittisista yms. syistä pidentää edellä kohdassa 7.1 mainittuja rakentamisaikoja ja /tai pienentää tai olla perimättä edellä kohdassa 7.4 mainittuja sopimussakkoja.

8. YLEISTEN ALUEIDEN LUOVUTUKSET

Yhtiöt sitoutuvat luovuttamaan kaupungille vastikkeetta sopimusalueeseen kuuluvat vahvistettavan asemakaavan mukaiset yleiset alueet, kuten katu-, puisto- ja virkistysalueet sekä yleisten rakennusten tontin korttelissa 16203. Alueet luovutetaan erillisillä luovutuskirjoilla kiinnityksistä ja muista niihin verrattavista rasitteista ja rasituksista vapaana.

8.1 Yhtiöiden omistuksessa sopimuksen tekohetkellä olevat yleiset alueet

Lopulliset luovutuskirjat tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun sopimusalueen asemakaava on tullut voimaan.

As Oy Vantaan Vaskipuisto/Skanska Talonrakennus Oy luovuttaa,

Luovutettavat alueet muodostuvat seuraavista tiloista tai niiden määräaloista;
- 414-18-3-M601, Aapraminpuistoa (VP), Vaskipeltoa (VL), Aapramintien katualuetta.

Luovutettavat alueet on merkitty viitteellisesti **liitekarttaan 8.**

Vaskihovi/NCC Rakennus Oy luovuttaa,

Luovutettavat alueet muodostuvat seuraavista tiloista tai niiden määräaloista;
- 414-18-4-M601, Husbackanniittyä (VL), katualuetta, jalankululle ja polkupyöräilylle varattua katualuetta (pp, pp/t).

Luovutettavat alueet on merkitty viitteellisesti **liitekarttaan 9.**

Suomen Osakaskiinteistöt Oy luovuttaa,

Luovutettavat alueet muodostuvat seuraavista tiloista tai niiden määräaloista;
- 414-18-4, Aapraminpolun katualue, Aapramintien katualuetta, Vaskipeltoa (VL), jalankululle ja polkupyöräilylle varattua katualuetta (pp).

- 414-18-4-M604 ja 414-1-57-M506, Vaskipeltoa (VL), Aapraminpuistoa (VP), katualueita (Aapraminkaari, Vaskipellontietä), YL-tontti 16201.

Luovutettavat alueet on merkitty viitteellisesti **liitekarttaan 10.**

8.2 Yleiset alueet, jotka sopimuksen tekohetkellä eivät ole sopijapuolten omistuksessa

Muut yleiset alueet siltä osin kuin ne eivät sopimuksen tekohetkellä ole sopijapuolten omistuksessa Yhtiöt sitoutuvat hankkimaan omistukseensa ja luovuttamaan ne kaupungille vastikkeetta sekä kiinnityksistä ja muista niihin verrattavista rasituksista vapaana viimeistään silloin kun niitä tarvitaan asemakaavassa osoitettuun tarkoitukseen.

Hankittavat ja kaupungille luovutettavat alueet muodostuvat seuraavista tiloista tai niiden määräaloista;

- 414-18-1 -tilasta Aapraminpuisto nimiseen puistoon kuuluva alue
- 414-18-1 -tilasta Aapramintiehen kuuluva alue
- 414-18-5 -tilasta asemakaavassa merkinnällä "ajo" Vaskipeltoon (VL) erotettu alue

- 414-18-2 -tilasta asemakaavassa Vaskipeltoon (VL) erotettu osa. Tila on asuttu. Pääosa tilasta jää asemakaavassa Kehä II:n liikennealueeksi. VL-alueeksi merkitty osa ostetaan pidättämällä myyjälle hallintaoikeus myytyyn määräalaan, jonka Kaupunki puolestaan hyväksyy, siten että se on voimassa siihen saakka kunnes tilalla olevat rakennukset puretaan.Kaupunki voi asemakaavan ja Lunastuslain perusteella käynnistää tilan alueiden lunastuksen yleiseen tarpeeseen. Osapuolet toteavat, että tilaan kuuluva VL -alue lunastetaan tai vaihtoehtoisesti ostetaan vapaaehtoisella kaupalla kaupungin omistukseen. 1 momentissa sanotusta poiketen, tilan alueiden hankinnasta vastaa kaupunki ja Yhtiöt sitoutuvat maksamaan kaupungille kompensaationa alueiden lunastushinnan tai sitä vastaavan kauppahinnan, mikäli vapaaehtoisesta kaupasta päästään tilan omistajan kanssa sopimukseen. Kaupunki laskuttaa Yhtiöistä välittömästi korvauksen tai kauppahinnan tultua maksetuksi.

Luovutettavat alueet on merkitty viitteellisesti **liitekarttaan 11.**

8.3 Maanomistajalupa

Yhtiöillä on oikeus korvauksetta käyttää kaupungille luovuttamiaan yleisiä alueita erikseen sovittavalla tavalla työmaa-alueina ja siten ja siihen asti, kun alueiden sanotusta käytöstä ei ole haittaa tai estettä sopimusalueen kunnallistekniikan rakentamiselle sekä sopimusalueen muulle toteuttamiselle.

Viheralueiden käyttötavasta sovitaan erikseen Vantaan kaupungin viheralueyksikön kanssa.

Katualueiden käyttötavasta sovitaan erikseen Vantaan kaupungin katutekniikan yksikön kanssa.

9. VESIJOHTO- JA VIEMÄRIVERKKOON LIITTYMINEN

9.1 Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset liitetään HSY Veden omistukseen tulevaan kohdassa 5.5.7 rakennettavaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

9.2 Kaupunki/HSY Vesi perii normaalin käytännön mukaan vesijohtovedestä ja jätevedestä käyttömaksua. Mikäli normaalikäytäntö muuttuu, sovelletaan muuttuneita maksuja.

9.3 Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle/perustetulle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

10. KORTTELIN 16205 JA KAUPUNGIN KULKUOIKEUS KORTTELIN 16203 LPA-TONTIN NRO 2 KAUTTA

Asemakaavassa kulkuyhteys kortteliin 16205 (AO) on osoitettu merkinnällä "ajo" korttelin 16203 LPA-tontin 16203-2 kautta ja edelleen Vaskipellon puistoalueelle sijoittuvan raitin kautta. Puistoraitin pitäjä on Kaupunki.

Tämän sopimuksen tekohetkellä korttelin 16203 maanomistaja on Suomen Osakaskiinteistöt Oy. Suomen Osakaskiinteistöt Oy ja Kaupunki sopivat tällä sopimuksella, että kaupungilla ja korttelilla 16205 on pysyvä ja korvaukseton kulkuoikeus LPA - tontin 16203-2 kautta ja että Kaupunki ja kortteli 16205 eivät ole velvollisia osallistumaan LPA -tontin toteuttamiseen, ylläpitoon , kunnossa- ja puhtaanapitoon, eikä näistä aiheutuviin kustannuksiin.

Kaupungilla ja korttelilla 16205 on maanomistajaa enempää kuulematta oikeus perustaa kulkuoikeutta koskeva rasite. Maanomistaja sitoutuu merkitsemään tässä sovitut oikeudet ehtoineen maanomituksensa tulevien luovutusten luovutuskirjoihin.

11. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Mikäli jokin Yhtiö luovuttaa sopimusalueen tai osan siitä kolmannelle ennen tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämistä, vastaa luovuttava Yhtiö kuitenkin tämän sopimuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämisestä ja muista sopimusehdoista luovuttamansa alueen osalta siihen saakka kunnes Kaupunki on siirron hyväksynyt ja kolmas ottanut vastatakseen tämän sopimuksen ehtojen ja velvoitteiden täyttämisestä kaupungille.

Kukin Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kaupungille sopimusalueelta luovuttamansa tontit ja luovutuksensaajat välittömästi luovutuksen jälkeen. Kaupunki ilmoittaa kantansa sopimuksen siirtoon kahden (2) kuukauden kuluessa siitä, kun Yhtiöt on siirrosta kaupungille ilmoittanut. Kaupunki ei voi muista kuin pätevistä syistä olla hyväksymättä siirtoa kolmannelle.

12. SEURANTARYHMÄ

Tämän sopimuksen täytäntöönpanon turvaamiseksi perustetaan ryhmä, johon Kaupunki ja Yhtiöt nimeävät omat edustajansa. Kaupunki nimeää ryhmän puheenjohtajan.

Seurantaryhmässä käsitellään mm.
-alueen suunnittelun ja rakentamisen seuranta
-alueen kokonaisilmeen ja laatutason toteutuminen
-kunnallistekniikan rakentamisaikataulu
-asuntotuotannon aikataulu sekä rahoitus- ja hallintamuodot

13. ERIMIELISYYDET JA NIIDEN RATKAISEMINEN

Mikäli tämän sopimuksen johdosta syntyy erimielisyyksiä, joista sopijapuolet eivät pääse keskenään yksimielisyyteen, jätetään ne Vantaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

14. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO JA RAUKEAMINEN

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti.

Kummallakin sopijapuolella on oikeus vaatia sopimuksen ehtojen täyttämistä heti kun sopimusalueella on tullut voimaan asemakaava nro 161300.

14.2 Ellei tämän sopimuksen mukainen asemakaava nro 161300 ole tullut sopimusalueella voimaan **31.12.2011** mennessä tämä sopimus raukeaa ja sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan uudesta sopimuksesta ottaen huomioon tämän sopimuksen periaatteet ja neuvotteluajankohtana vallitsevan tilanteen.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä sopimusta on tehty viisi (5) yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin sopijapuolelle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

ALLEKIRJOITUKSET

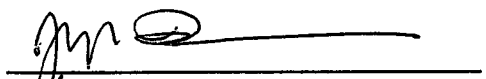
Vantaalla 24. päivänä syyskuuta 2010

Vantaan kaupunginhallituksen
puolesta valtakirjalla

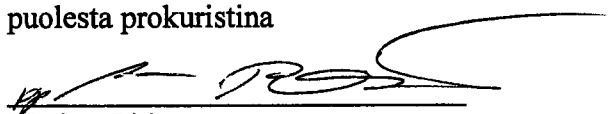
Petteri Leinonen
lakimies

NCC Rakennus Oy:n
puolesta prokuristina ja
Asunto Oy Vantaan Luhtalemmikin
Asunto Oy Vantaan Suovalkun
Asunto Oy Vantaan Rahkasaran
Asunto Oy Vantaan Sääskenvalkun
Asunto Oy Vantaan Juurtosaran
Asunto Oy Vantaan Mesiangervon
Asunto Oy Vantaan Punakoison
Asunto Oy Vantaan Kilpukan
Asunto Oy Vantaan Käenkukan
Husbackan pysäköinti Oy:n
puolesta nimenkirjoittajana

Jyrki Raunio
per prokuram,
hallituksen puheenjohtaja

NCC Rakennus Oy:n
puolesta prokuristina

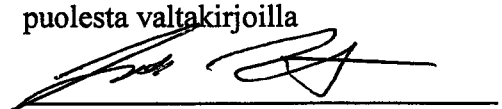
Markus Pitkänen
per prokuram

Suomen Osakaskiinteistöt Oy:n
puolesta nimenkirjoittajana

Petri Rignell
hallituksen puheenjohtaja
toimitusjohtaja

Skanska Talonrakennus Oy:n/
As Oy Vantaan Vaskipuiston
puolesta valtakirjoilla

Jukka-Pekka Haaparanta

Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että lakimies Petteri Leinonen Vantaan kaupunginhallituksen puolesta valtakirjalla toiselta puolin sekä hallituksen puheenjohtaja Jyrki Rainio Asunto Oy Vantaan Luhtalemmikin, Asunto Oy Vantaan Suovalkun, Asunto Oy Vantaan Rahkasaran, Asunto Oy Vantaan Sääskenvalkun, Asunto Oy Vantaan Juurtosaran, Asunto Oy Vantaan Mesiangervon, Asunto Oy Vantaan Punakoison, Asunto Oy Vantaan Kilpukan, Asunto Oy Vantaan Käenkukan ja Husbackan pysäköinti Oy:n puolesta nimenkirjoittajana sekä Jyrki Rainio ja Markus Pitkänen NCC Rakennus Oy:n puolesta prokuristina, Jukka-Pekka Haaparanta valtakirjalla Skanska Talonrakennus Oy:n puolesta ja tämän määräysvallassa olevan yhtiön (As Oy Vantaan Vaskipuisto) puolesta sekä hallituksen puheenjohtaja/toimitusjohtaja Petri Rignell Suomen Osakaskiinteistöt Oy:n ja näiden määräysvallassa olevien yhtiöiden puolesta nimenkirjoittajana toiselta puolin ovat allekirjoittaneet tämän Kaivoksela 3 B alueen toteuttamissopimuksen ja siihen sisältyvät esisopimukset kiinteistöjen luovuttamisesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimuksia vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimukset on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 24. päivänä syyskuuta 2010

Julkinen kaupanvahvistaja

KATJA HAKALA
Toimitusinsinööri

0927/17

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa tällä valtakirjalla lakimies Petteri Leinosen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta "KAIVOKSELA 3B-ALUEEN TOTEUTTAMISSOPIMUS" -nimisen sopimuksen **NCC Rakennus Oy, Skanska Talonrakennus Oy ja Suomen Osakaskiinteistöt Oy Co IVG Polar Oy** (kukin omasta ja määrättävissään olevien yhtiöiden puolesta) kanssa. Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt sopimukseen menemisestä 22.3.2010 (§ 29). Sopimus liittyy Kaivoksela 3B asemakaava-alueen toteuttamiseen ja siinä määritellään osapuolten vastuut kunnallistekniikan rakentamisesta ja korvaamisesta, maa-alueiden luovuttamisesta sekä osapuolten rakentamisvelvoitteista.

Vantaalla 22. päivänä syyskuuta 2010

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Martti Lipponen
kaupunginjohtaja vs

Kai Ketelimäki
kaupunginlakimies

VALTAKIRJA

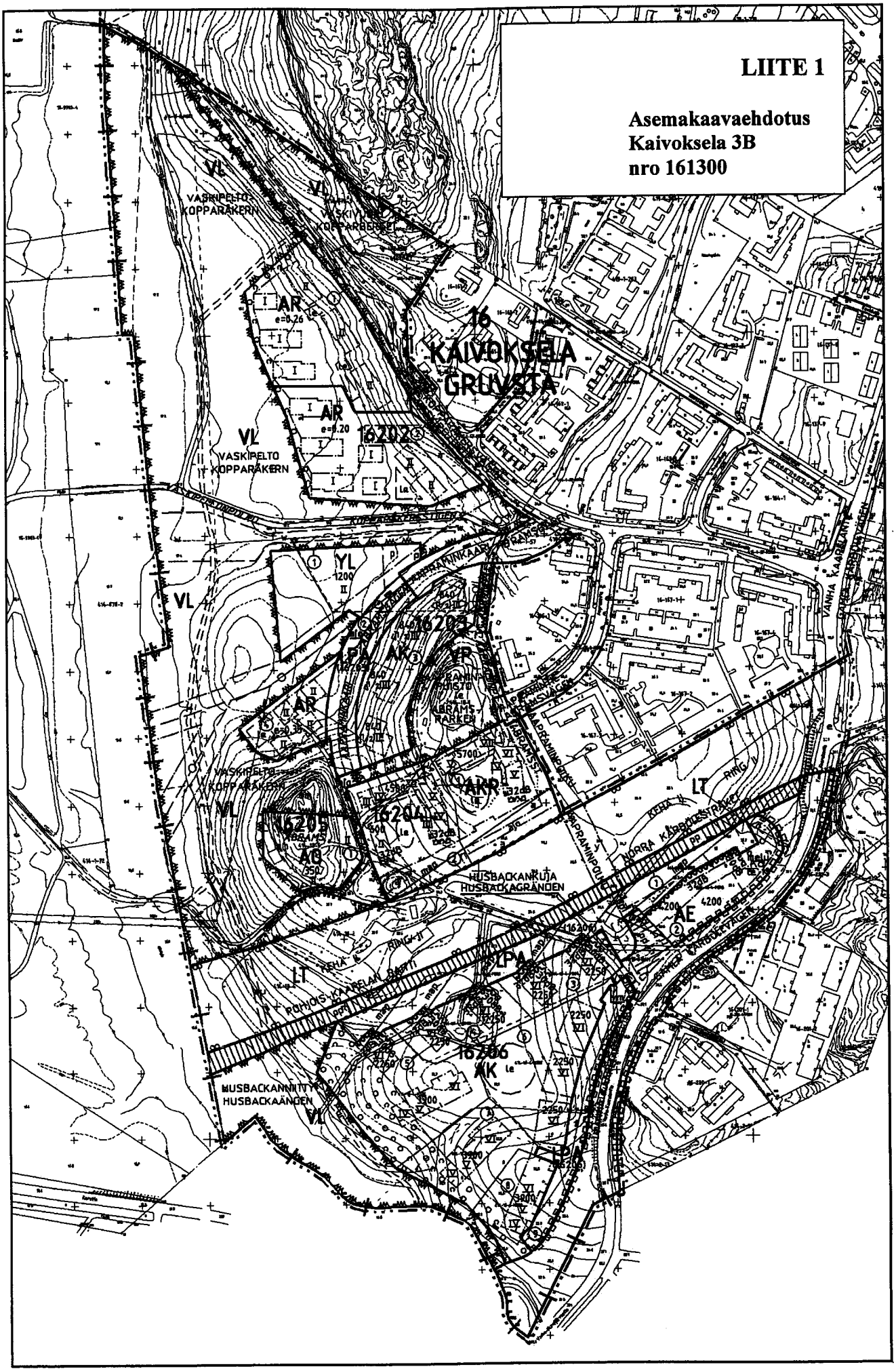
Valtuutamme Skanska Talonrakennus Oy;stä Jukka-Pekka Haaparannan edustamaan, hyväksymään ja allekirjoittamaan puolestamme Kaivoksela 3B-alueen toteuttamissopimuksen ja siihen liittyvät asiakirjat.

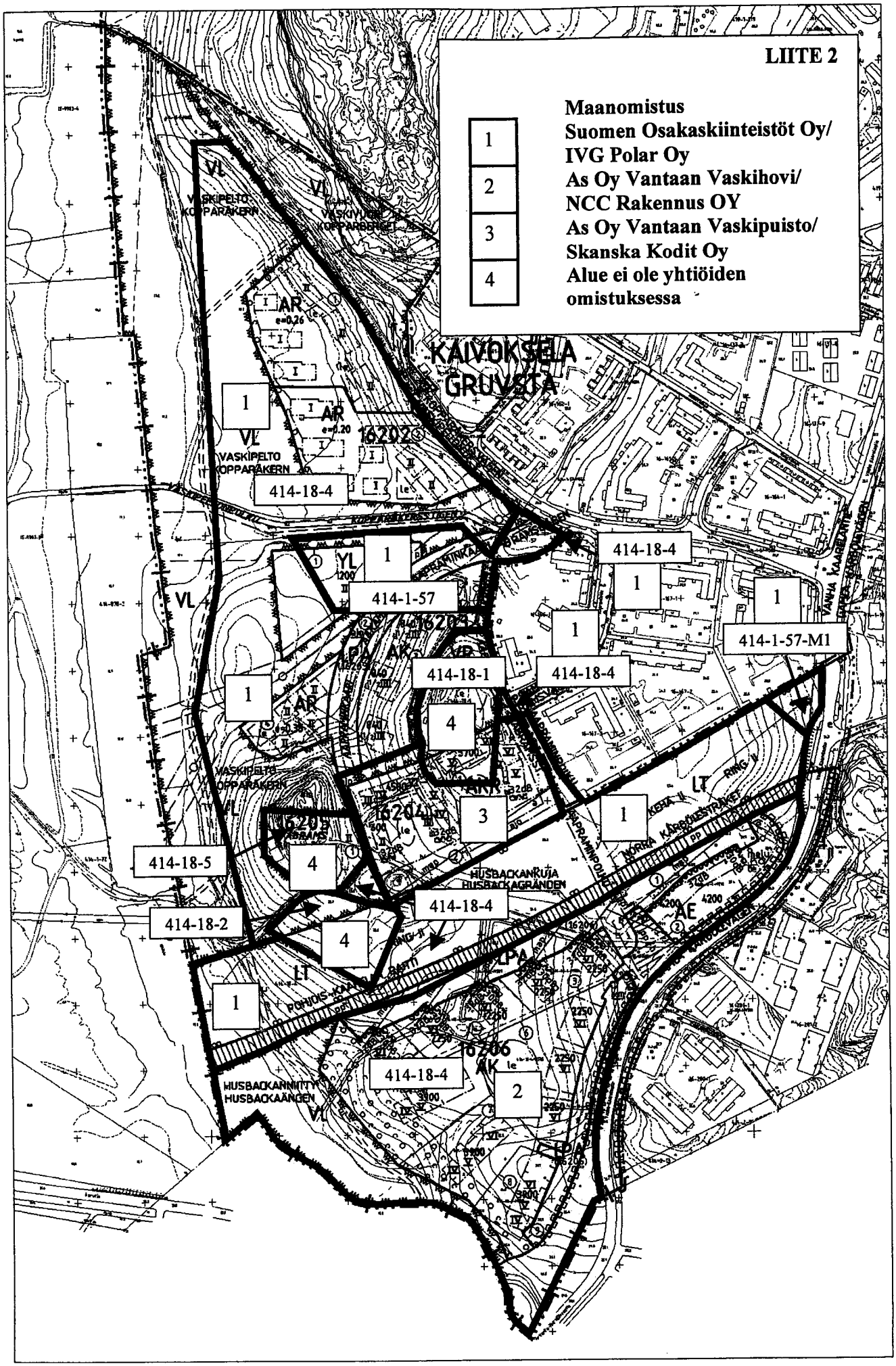
Helsingissä 23.9.2010

Skanska Talonrakennus Oy

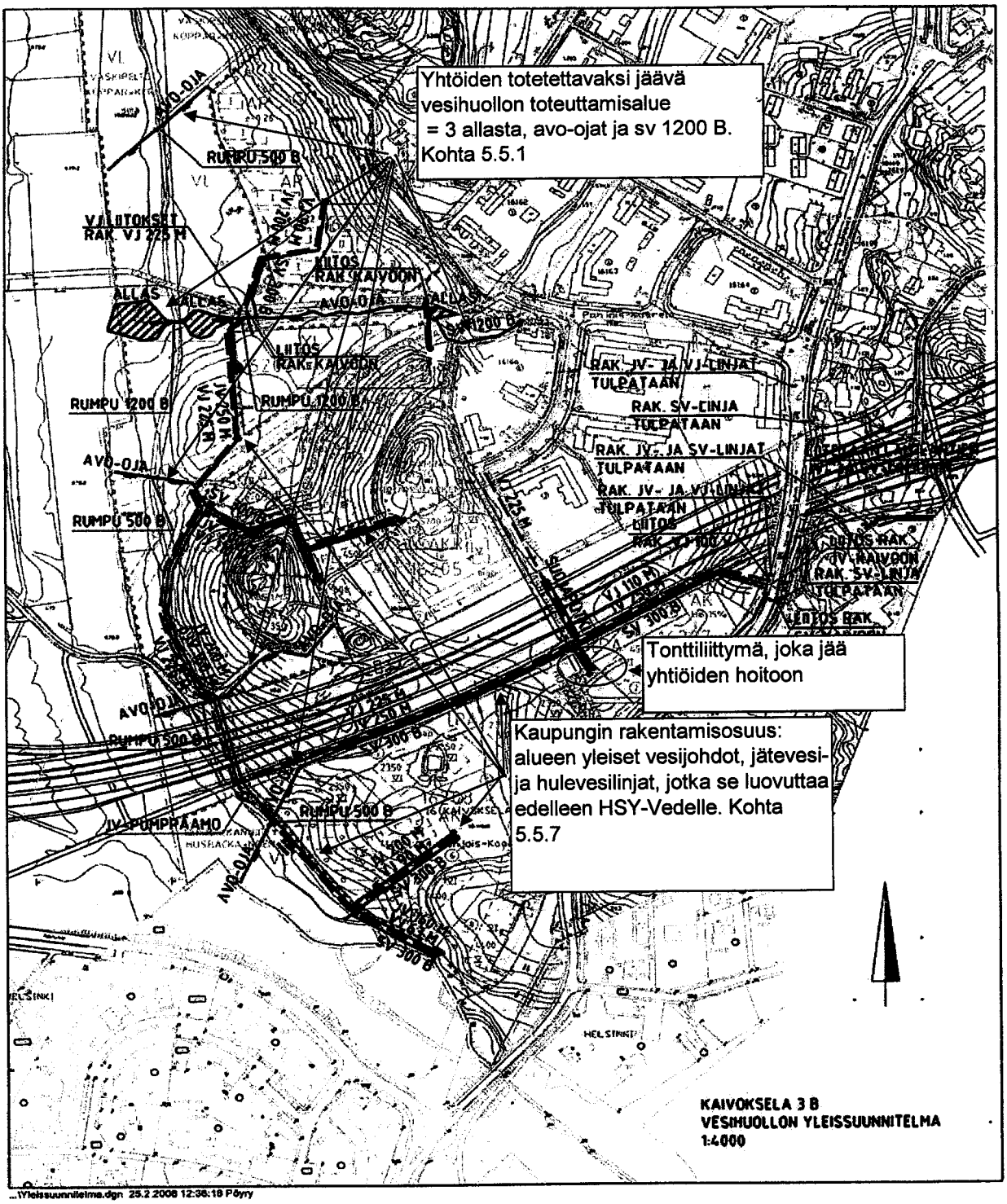
Kirsi Palviainen

Timo Holopainen

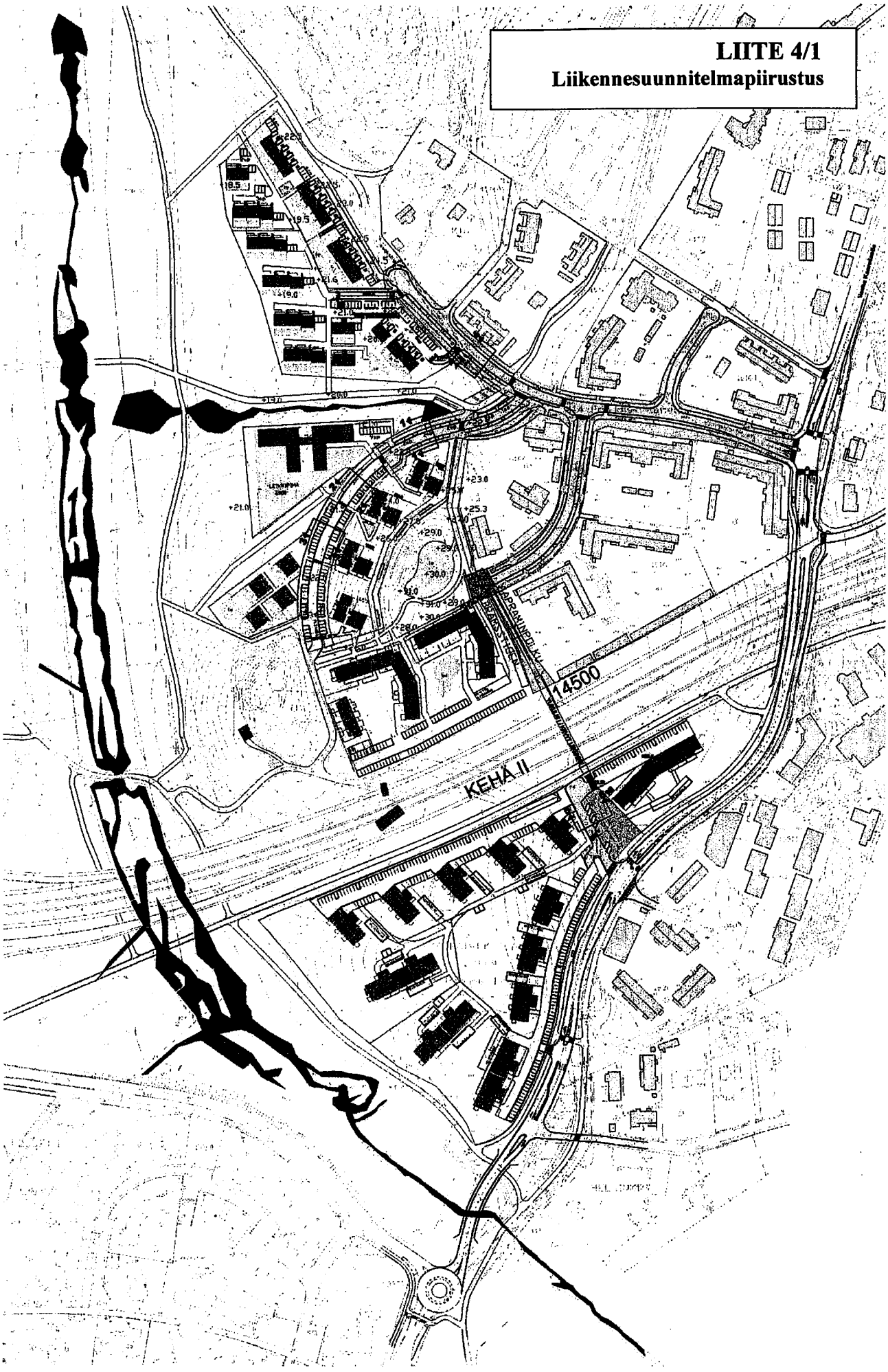

LIITE 1
Asemakaavaehdotus
Kaivoksela 3B
nro 161300
16 KAIVOKSELA GRUVSTA
VL
VASKIPELTO KOPPARÅKERN
AR
e=0.26
e=0.20
16202
YL
1200
16203
AK
YP
KRAMS-PARKEN
AKR
16204
16205
AO
350
HUSBACKANKUJA HUSBACKAGRÄNDEN
AE
4200
LPA
LT
RING II
16206
HUSBACKANNIITTY HUSBACKÄNGEN

LIITE 2
1
2
3
4
Maanomistus
Suomen Osakaskiinteistöt Oy/
IVG Polar Oy
As Oy Vantaan Vaskihovi/
NCC Rakennus OY
As Oy Vantaan Vaskipuisto/
Skanska Kodit Oy
Alue ei ole yhtiöiden
omistuksessa
KAIVOKSELA
GRUVSTA
VASKIPELTO
KOPPARÄKERN
HUSBACKANNIITTY
HUSBACKÄNGEN
HUSBACKANKUJA
HUSBACKAGRÄNDEN
414-18-4
414-1-57
414-18-1
414-18-2
414-18-5
414-1-57-M1
16202
16203
16204
16205
16206

Kaivoksela 3 B
liite nro 3

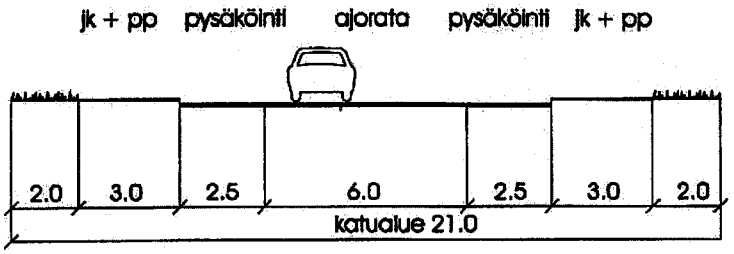
LIITE 4/1
Liikennesuunnitelmapiirustus

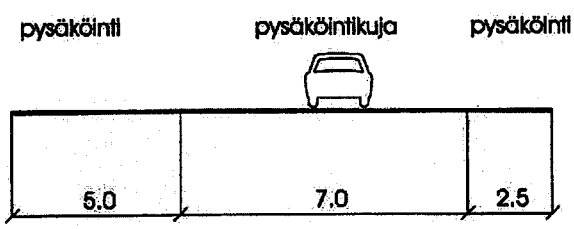
TYYPPIPOIKKILEIKKAUKSET

KAIVOKSELA 3B

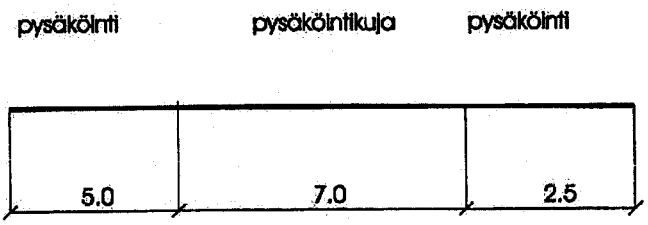
1

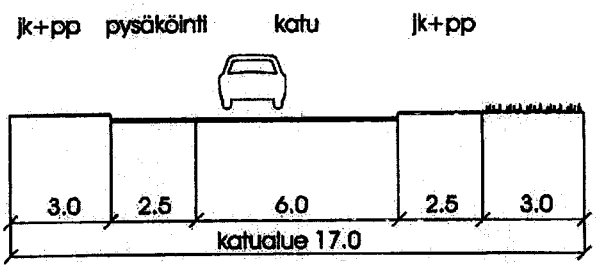
2

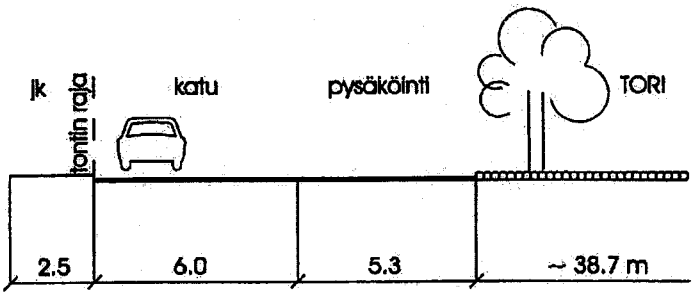
3

4

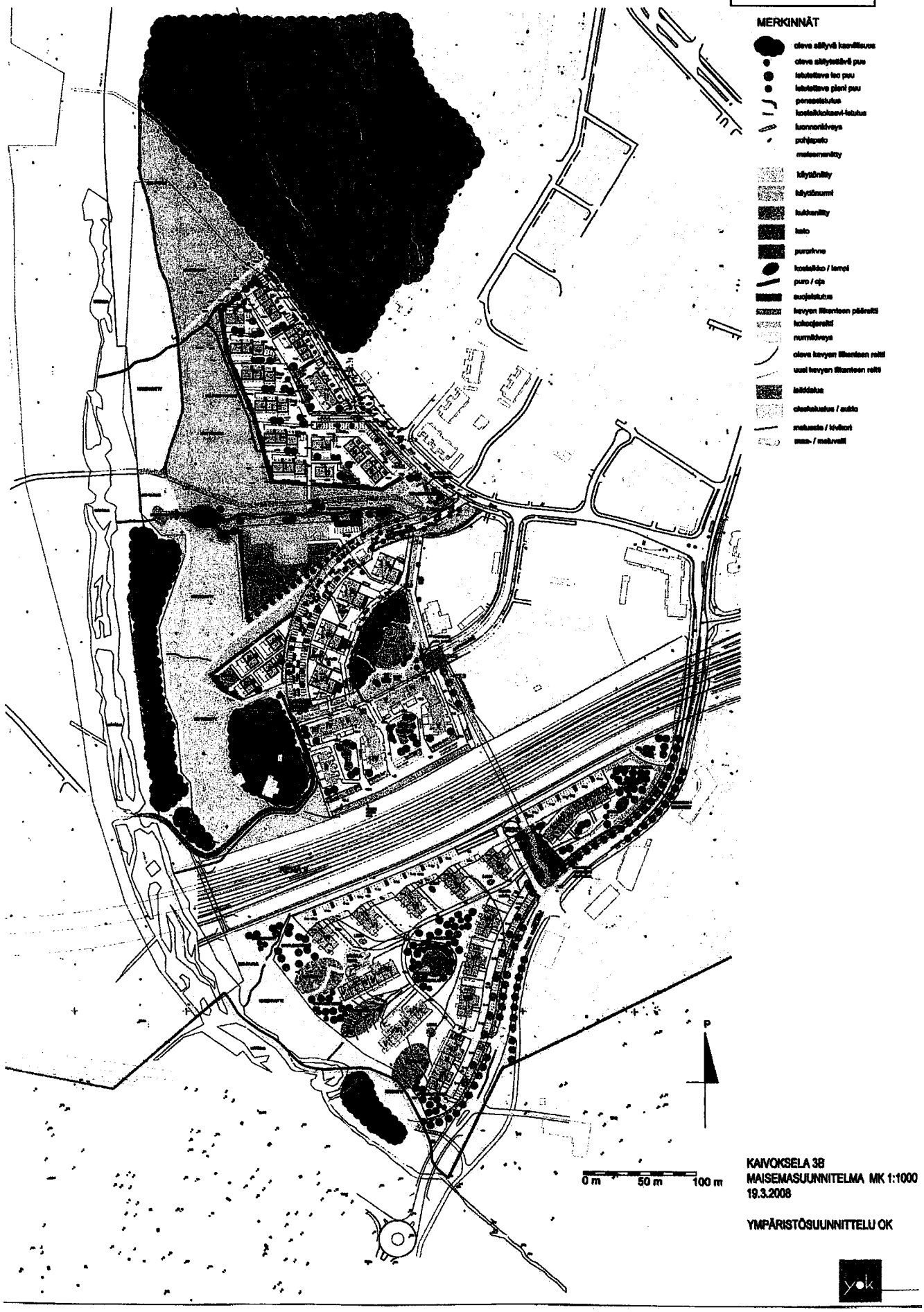

5

PÖYRY 3.3.2008 (mitat metreinä) LIITE

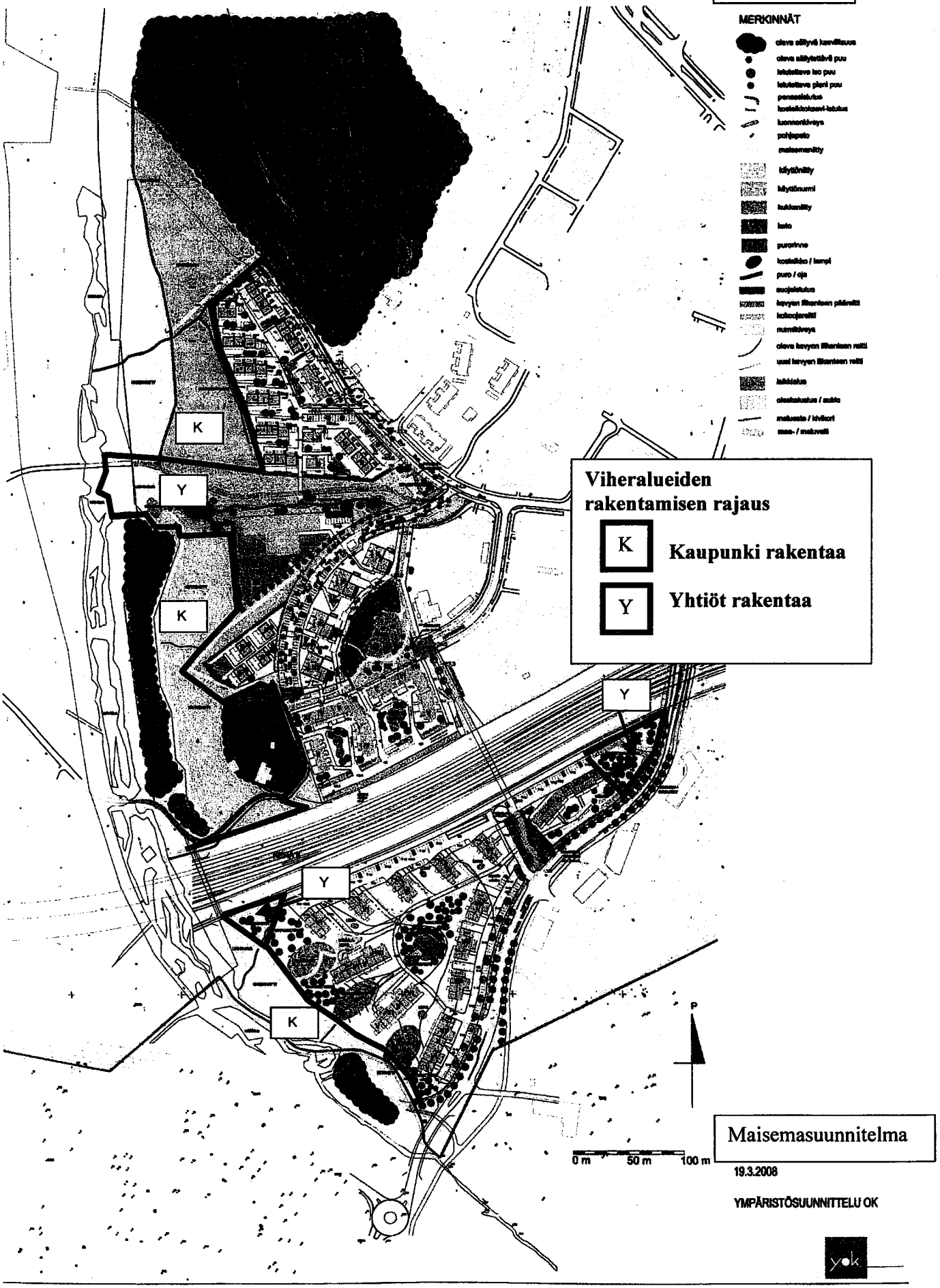
LIITE 5

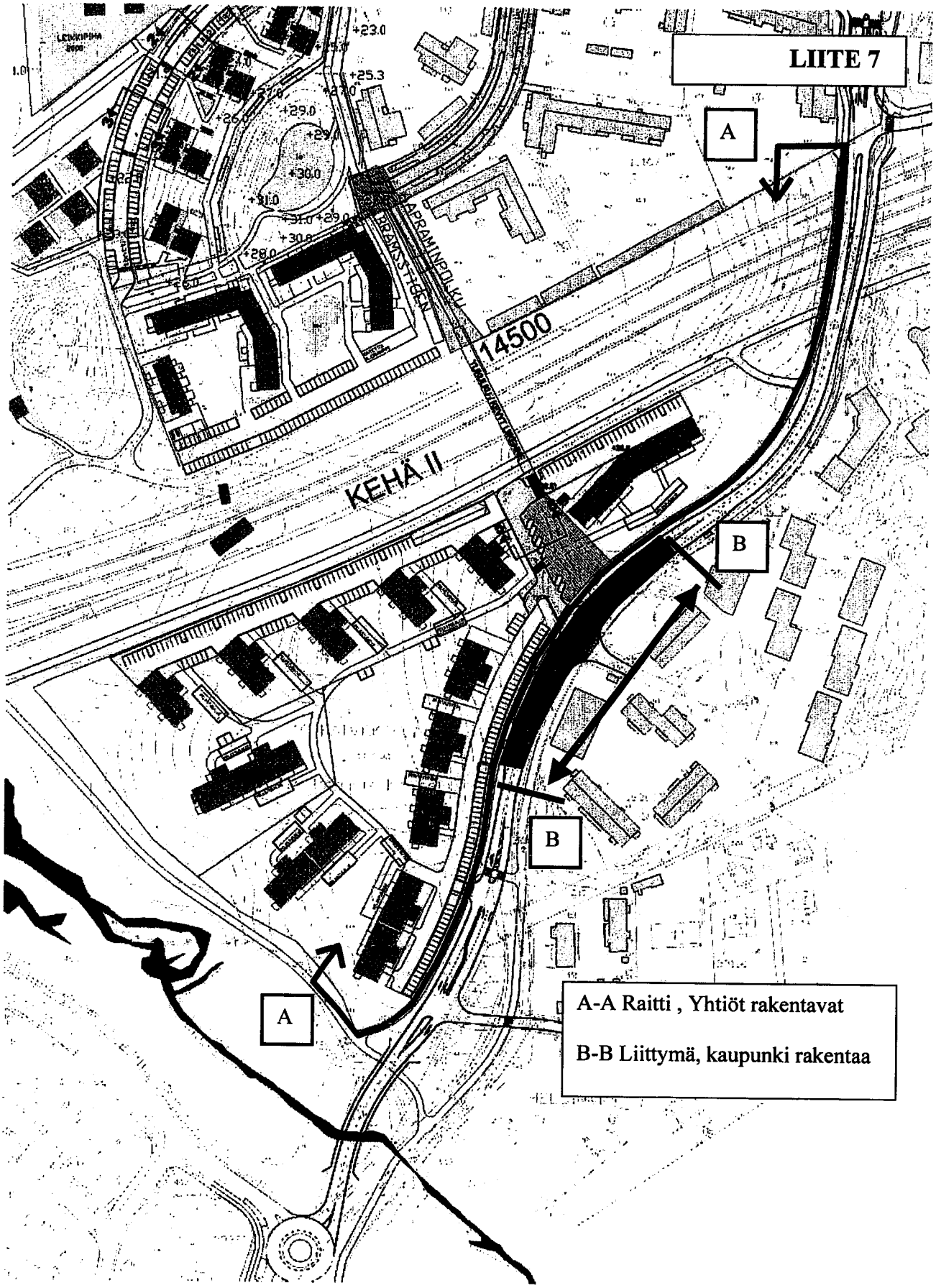

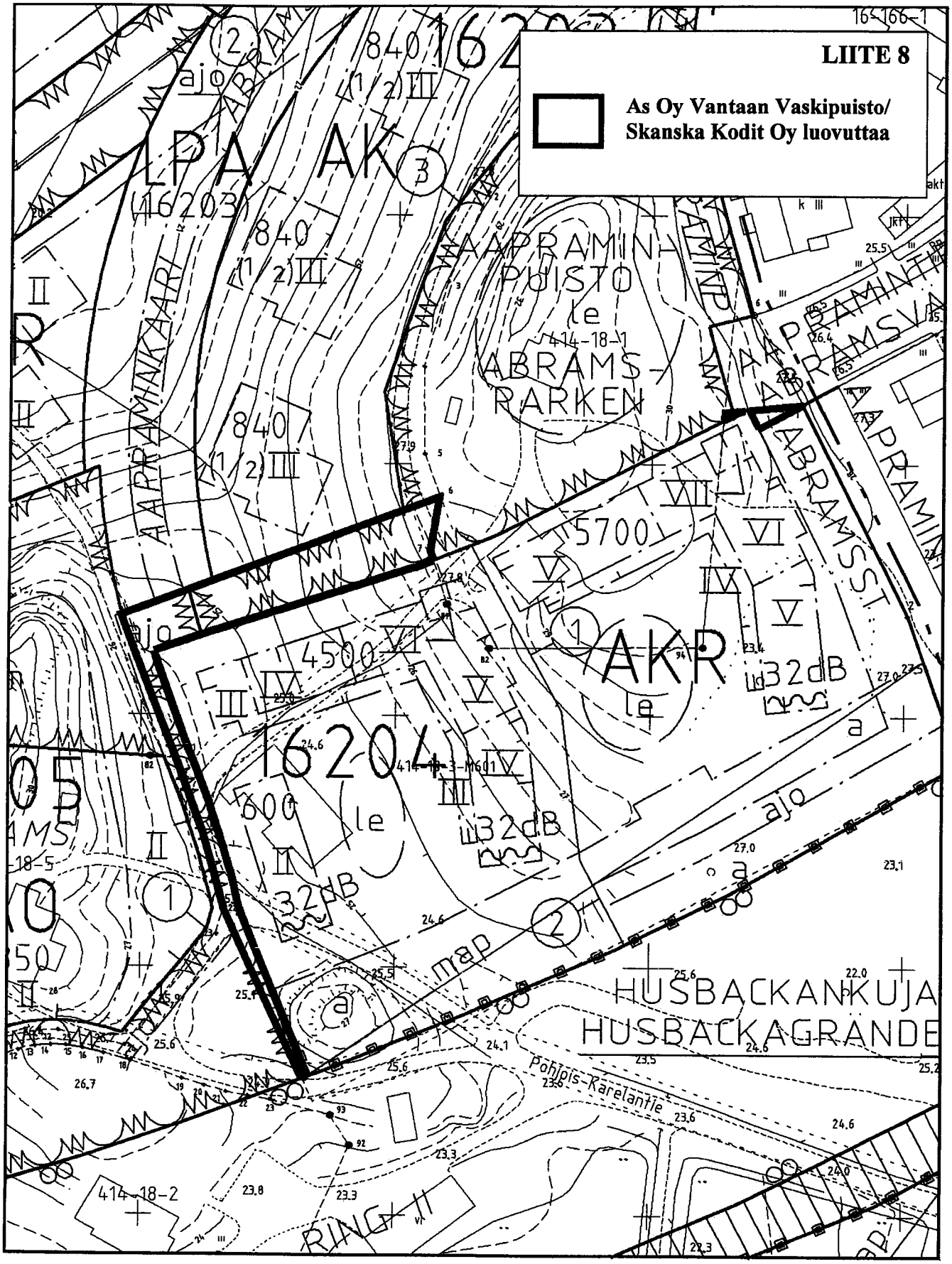
KAIVOKSELA 3B
MAISEMASUUNNITELMA MK 1:1000
19.3.2008

YMPÄRISTÖSUUNNITTELU OK

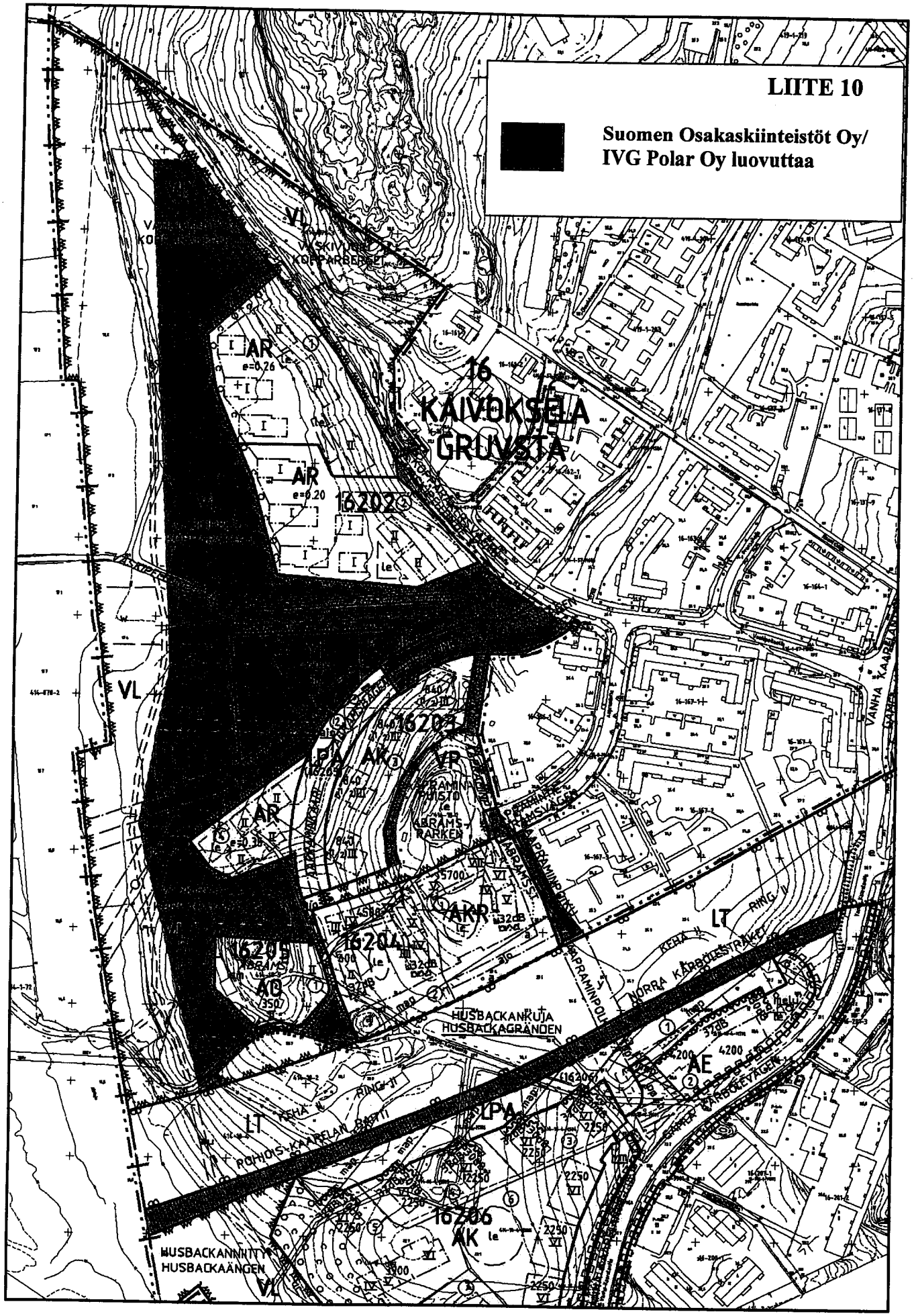
LIITE 6

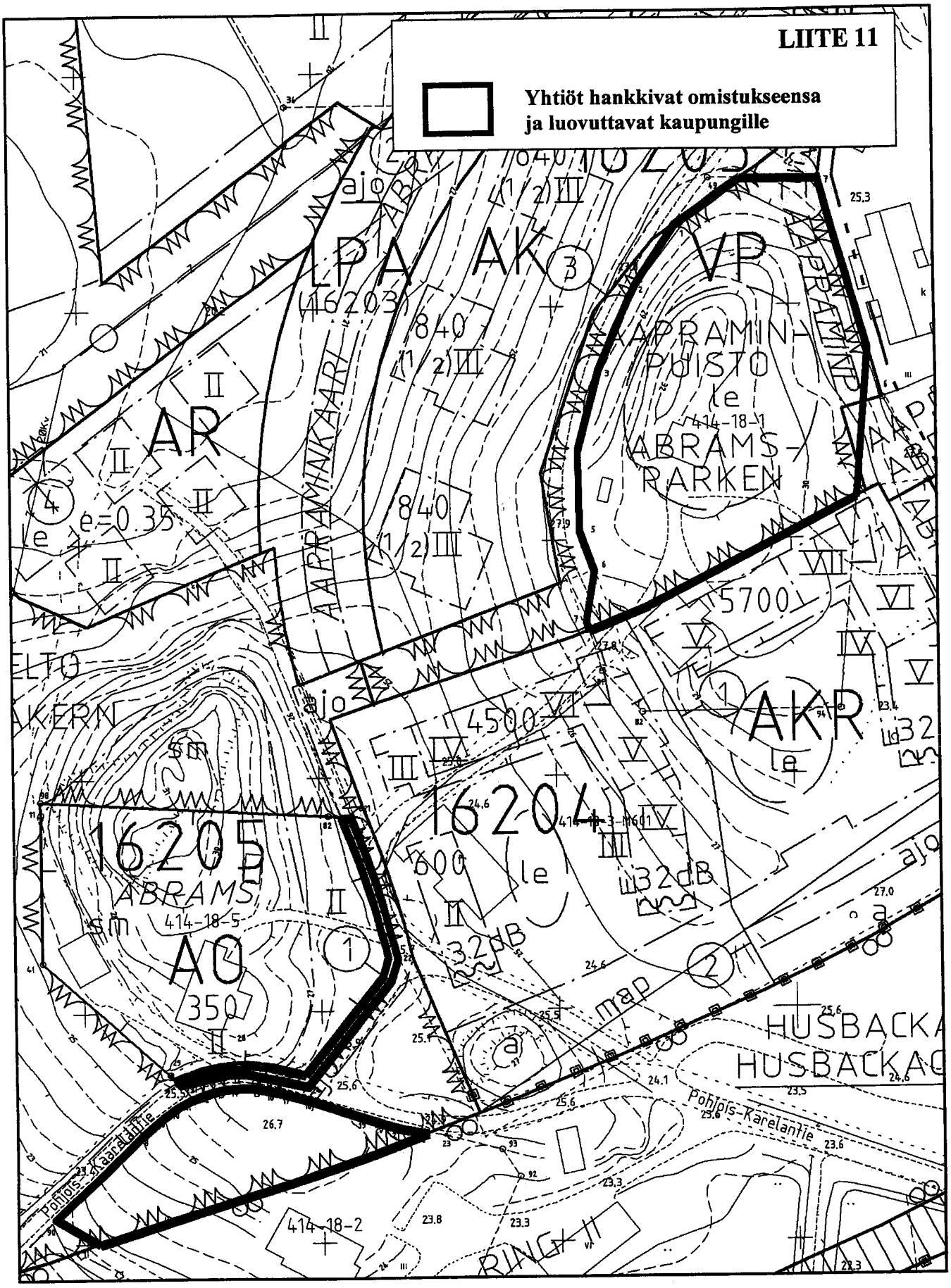

MERKINNÄT
Viheralueiden rakentamisen rajaus
K
Kaupunki rakentaa
Y
Yhtiöt rakentaa
K
Y
K
Y
Y
K
P
0 m
50 m
100 m
Maisemasuunnitelma
19.3.2008
YMPÄRISTÖSUUNNITTELU OK

LIITE 7
A
B
B
A
KEHÄ II
14500
A-A Raitti , Yhtiöt rakentavat
B-B Liittymä, kaupunki rakentaa

LIITE 8
As Oy Vantaan Vaskipuisto/
Skanska Kodit Oy luovuttaa
AAPRAMINPUISTO
ABRAMS-PARKEN
AAPRAMINKAARI
AAPRAMINTIE
AAPRAMSVÄG
ABRAMSST
HUSBACKANKUJA
HUSBACKAGRANDE
Pohjois-Karjalantie
RINGI II
AKR
LPA
AK
le
ajo
kap
32dB
414-18-1
414-18-2
414-18-3-M601
16204
16203
5700
4500
600

LIITE 9
NCC Rakennus Oy luovuttaa

LIITE 10
Suomen Osakaskiinteistöt Oy/
IVG Polar Oy luovuttaa
16
KAIVOKSELA
GRUVSTA
AR
e=0.26
AR
e=0.20
16202
VL
16203
AK
VP
ABRAMS
PARKEN
AKR
16204
AC
16205
LT
RING II
KEHÄ II
NORRA KÅRBOLESTRAKET
HUSBACKANKUJA
HUSBACKAGRÄNDEN
AE
4200
LPA
16206
AK
HUSBACKANNIITTY
HUSBACKÄNGEN
VL

LIITE 11
Yhtiöt hankkivat omistukseensa
ja luovuttavat kaupungille
LPA
AK
AR
VP
AAPRAMIN-
PUISTO
ABRAMS-
RARKEN
AKR
AO
16205
ABRAMS
16204
HUSBACKA
Pohjois-Karelantie
414-18-2
414-18-5

11 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 53 periä Laura ja Pertti Krögeriltä heidän ja kaupungin välillä 11.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23179/4 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 37 100 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Laura ja Pertti Kröger tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 53 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 37.

Laura ja Pertti Kröger ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 8.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 11

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 37 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11981/16/2299
II MAS

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HELSINGIN
HALLINTO-OIKEUS
06. 10. 2016
HELSINGFORS
FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §53
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §37

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §53 kumotaan Hallintolain 6 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §37 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittaja on hakenut 26.2.2013 Vantaan kaupungilta tonttia, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on myöntänyt valittajalle tämän hakeman tontin 22.4.2013. Valittaja on maksanut tämän päätöksen perusteella tontin varausmaksun (käsirahan) 20.5.2013.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 10.9.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 11.12.2013.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

21.8.2015 Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Kyseinen kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen 11.12.2013, kun puheena oleva kauppakirja on allekirjoitettu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 37 100 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on

Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 816 200 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta sen on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Laura ja Pertti Krögerin oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 53."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka kaupunginhallituksen väitetty valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin ei olekaan ollut lainvoimainen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 2.10.2016

Laura Kröger
Tiikerinsilmä 5
01700 Vantaa

Pertti Kröger

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 11981/16/2299/6.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 37 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/LAURA JA PERTTI KRÖGER

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

12 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 54 periä Kimmo Karhulta ja Minna Nymanilta heidän ja kaupungin välillä 12.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23177/4 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 47 700 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Kimmo ja Minna Karhu tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 54 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 38.

Kimmo ja Minna Karhu ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 28.10.2016 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 10.11.2016 saakka.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 12

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 38 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 224241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

111120/16/2299

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
22 -09- 2016
Jätti Minna Karhu

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §54
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §38

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §54 kumotaan Hallintolain 6 § ja 31 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §38 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittaja on hakenut 3.6.2013 Vantaan kaupungilta tonttia, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on myöntänyt valittajalle tämän hakeman tontin 10.6.2013. Valittaja on maksanut tämän päätöksen perusteella tontin varausmaksun (käsirahan) 26.6.2013.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 10.9.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 12.12.2013.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

21.8.2015 Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Kyseinen kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen 13.12.2013, kun puheena oleva kauppakirja on allekirjoitettu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 47.700 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska kaupunginhallitus on laiminlyönyt selvittämisvelvollisuutensa (Hallintolain 31 §) sekä koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 31 §:n vastaisena

Hallintolain 31 §:n mukaan aineellinen menettelyjohtovalta ja päävastuu asian selvittämisestä on viranomaisella. Tämän hallinto-oikeudessa vakiintuneen virallisperiaatteen mukaan viranomaisen velvollisuutena on huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Asian riittävällä selvittämisellä tarkoitetaan sitä, että viranomainen hankkii sellaiset tiedot ja selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemiselle.

Sopimussakon periminen edellyttää todettua sopimusrikkomusta ja siihen liittyvää huomautusta menettelystä, jonka sopimusosapuoli katsoo olevan sopimuksen ehtojen vastaista.

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin

perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Jäteputki Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.049.400 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta sen on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Kimmo ja Minna Karhun oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 54."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella asiassa olisi tapahtunut sopimusrikkomus,

2) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka kaupunginhallituksen väitetty valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin ei olekaan ollut lainvoimainen ja

4) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 22.09.2016

Kimmo Karhu
Tiikerinsilmä 13
01700 Vantaa

Minna Karhu

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 26656/16/11120/16/2299/26.9.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 38 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/KIMMO JA MINNA KARHU

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

13 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 42 periä Pekka Palomäeltä ja Jarmo Pinolalta heidän ja kaupungin välillä 28.1.2014 allekirjoitetun tonttia 23177/3 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 42 400 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Pekka Palomäki ja Jarmo Pinola tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 42 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 25.

Pekka Palomäki ja Jarmo Pinola ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 7.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 13

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 25 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11905/16/2205

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
04 -10- 2016
Liitti

Valitus Vantaan kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 § 42
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 § 25

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §42 kumotaan Hallintolain 6 §:n ja 31 §:n vastaisena sekä yhdenvertaisuuslain 5§:n ja 15§:n vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §25 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että siltä osin kuin valituksessa on kyse Kuntalain mukaisesta kunnallisvalituksesta, hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittajien talorakentaja Vivola Oy haki 27.2.2013 Vantaan kaupungilta tonttia rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon. Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta myönsi Vivola Oy:lle tämän hakeman tontin 22.4.2013, jonka jälkeen Vivola Oy maksoi tontin varausmaksun (käsirahan) 27.5.2013.

Vivola Oy, Vantaan kaupunki ja Osuuskunta Suomen Asuntomessut allekirjoittivat kesällä 2013 monikantasopimuksen, jossa Vivola Oy sitoutui sopimussakon uhalla toteuttamaan messujen aikataulussa tonttihakemuksen mukaisen messukohteen.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 18.12.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittajat allekirjoittivat sopimuksen Vivola Oy:n kanssa 16.12.2013, jolla Vivola Oy siirsi tontin varauksen valittajille sekä velvollisuuden maksaa tontin varausmaksun Vantaan kaupungille (Vantaan kaupunki puolestaan palautti Vivola Oy:lle heidän 27.5.2013 suorittamansa varausmaksun). Tässä sopimuksessa valittajat sitoutuivat myös ostamaan tontin Vantaan kaupungilta sekä tilaamaan Vivola Oy:ltä tontille rakennettavan asumisratkaisun.

Valittajat, Vivola Oy, Vantaan kaupunki sekä Osuuskunta Suomen Asuntomessut allekirjoittivat 27.1.2014 monikantasopimuksen, jossa valittajat sekä Vivola Oy sitoutuivat sopimussakon uhalla toteuttamaan messujen aikataulussa tonttihakemuksen mukaisen messukohteen.

Valittajat ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 28.1.2014.

Valittajat ovat rakentaneet tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

Tammikuussa 2015 Vantaan kaupunki lähetti jäteputkiyhtiön liityntäsopimuksen ehdot tiedoksi valittajille. 21.8.2015 Vantaan kaupunki ilmoitti valittajille sähköpostitse, että valittajien tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Olemme tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Olemme todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä, allekirjoittaneet mukaan lukien, ei allekirjoittanut liityntäsopimusta, vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi.

Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen ja messuhankkeeseen sitoutumisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta. Vaikka ostajille olisikin huomautettu kauppakirjaan lisätystä uudesta ehdosta, ei heillä olisi ollut mahdollisuutta vetäytyä kaupasta ilman merkittäviä taloudellisia seuraamuksia.

Kauppakirjassa ei ole tietoa valtuudesta muuttaa kaupunginhallituksen aiemmin päättämää kauppakirjamallia. Jälkikäteen kaupunginhallitus on ilmoittanut, että kauppakirjan muuttaminen olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta eli valittajien kohdalla 42.400 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska kaupunginhallitus on laiminlyönyt selvittämisvelvollisuutensa (Hallintolain 31 §) ja sen johdosta laiminlyönyt Yhdenvertaisuuslakiin perustuvat velvollisuuteensa sekä koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 31 §:n ja Yhdenvertaisuuslain 5 §:n ja 15 §:n vastaisena

Hallintolain 31 §:n mukaan aineellinen menettelyjohtovalta ja päävastuu asian selvittämisestä on viranomaisella. Tämän hallinto-oikeudessa vakiintuneen virallisperiaatteen mukaan viranomaisen velvollisuutena on huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä.

Asian riittävällä selvittämisellä tarkoitetaan sitä, että viranomainen hankkii sellaiset tiedot ja selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemiselle.

Valittajista Jarmo Pinola on vammautunut pysyvästi liikennetapaturmassa vuonna 1968 (päädiagnoosina T91.3 / V49 St.p. fractura TVI – TVII, paraplegia, ASIA-luokitus A) ja pystyy liikkumaan ainoastaan pyörätuolin avulla. Tämä seikka olisi ilmennyt, jos kaupunginhallitus olisi selvittänyt asiaa riittävästi tai kuullut asianosaisia Hallintolain 34 §:n mukaisesti.

Kaupunginhallituksen ilmoituksen mukaan sopimussakon perimisen tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat jäteputkijärjestelmän käyttäjiksi. Kun valittajien tontin rajalta on vähintään 180 metrin matka lähimpään jätteiden putkikeräyspisteeseen, tontilta ei ole jalankulkuväylää keräyspisteelle eikä tonttikadun talvikunnossapito ole mahdollistanut avustamatonta kulkua keräyspisteelle, kaupungin ajama pakko johtaisi siihen, että Jarmo Pinolalla ei olisi edellytyksiä suoriutua arkipäiväisistä askareistaan ilman ulkopuolista apua.

Asiaa on tarkasteltava Yhdenvertaisuuslain näkökulmasta. Yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Lainkohta on velvoittava. Kaupunginhallituksella ei ole harkintavaltaa sen suhteen suoritetaanko arviota vai ei. Arvio olisi lähtökohtaisesti pitänyt suorittaa pyytämällä esimerkiksi Yhdenvertaisuusvaltuutetun kannanotto asiaan, Yhdenvertaisuuslain 19 § 2. mom mukaisesti.

Keskeisenä välineenä yhdenvertaisuuden toteuttamisessa on Yhdenvertaisuuslain 15 §:ssä kuvatut kohtuulliset mukautukset, joilla varmistetaan muun muassa, että vammainen henkilö voi hyödyntää yhdenvertaisesti muiden kanssa yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita. Yhdenvertaisuuslain 15 § on viranomaista velvoittava säädös, eikä kaupunginhallituksella ole harkintavaltaa mukautusten tekemisessä.

Vantaan kaupunginhallitus on laiminlyönyt asiassa Hallintolain 31 §:ssä säädetyn selvittämisvelvollisuutensa. Sen johdosta kaupunginhallitus on tullut laiminlyöneeksi velvollisuutensa arvioida päätöksen vaikutuksia yhdenvertaisuuden toteutumiselle ja laiminlyönyt Yhdenvertaisuuslakiin perustuvien mukautuksien tekemisen, joilla varmistettaisiin valittajan edellytykset suoriutua arkipäiväisistä askareista ilman ulkopuolista apua.

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai

tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 932.800 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta se on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Pekka Palomäen ja Jarmo Pinolan oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 42."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä on tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka kaupunginhallituksen väitetty valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin on tapahtunut taannehtivasti, eikä sitä ollut otettu tontin luovutusta koskevaan hallintopäätökseen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Valituksenalaisessa asiassa on osaltaan kyse Yhdenvertaisuuslain toimeenpanosta. Tältä osin kyse ei ole valitusosoituksessa mainitusta kunnallisvalituksesta, vaan hallintovalituksesta. Hallintolainkäyttölain 31 § 1 mom. mukaisesti valituksen alaista päätöstä ei saa panna täytäntöön, ennen kuin asia on ratkaistu lainvoimaisesti.

Siltä osin kuin valituksessa on kyse kunnallisvalituksesta, valitusviranomainen Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema sekä sopimussakon uhan merkitys, täytäntöönpanon johdosta valitus muodostuisi turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan Vantaan kaupunki ryhtyy perimään sopimussakkoa 7.10.2016. Ratkaisu päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä tulisi antaa tätä ennen.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Liitteet

Liite 1 Vantaan kaupunginhallitus 20.6.2016, ote pöytäkirjasta § 42 (kopio)
Liite 2 Vantaan kaupunginhallitus 29.8.2016, ote pöytäkirjasta § 25 (kopio)

Vantaalla 4.10.2016

Pekka Palomäki
Rubiinikehä 20
01700 Vantaa

Jarmo Pinola
Rubiinikehä 20
01700 Vantaa

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 28361/16/11905 /16/2205/6.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 25 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/PALOMÄKI,PINOLA

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Palomäen ja Pinolan valituksessa on vedottu yhdenvertaisuuslakiin. Valituksen perusteet liittyvät myös tältä osin kiinteistökaupan ehtoihin ja kuuluvat käräjäoikeuden toimivaltaan. Kaupunginhallituksen päätös ryhtyä perimään sopimukseen perustuvaa sopimussakkoa sopimuksen osapuolelta ei ole yhdenvertaisuuslain vastainen.

Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

14 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 38 periä Pia ja Martin Rannalta heidän ja kaupungin välillä 31.1.2014 allekirjoitetun tonttia 23178/3 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 50 350 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Pia ja Martin Ranna tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 38 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 24.

Pia ja Martin Ranna ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 14.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 24 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12453/16/2299

II MAS

Pia Irene Ranna <piairene.ranna@gmail.com> aika 13.10.2016 09:18:54

Vastaanottaja: helsinki.hao@oikeus.fi,
Kopio: martin ranna <martin.ranna@gmail.com>,
Aihe: VALITUS

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
13. 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Hei,
saanhan kuittauksen tämän saapumisesta!
Kiitos!

Pia Ranna Hallinto-oikeudelle 13.10.2016.pdf skannaus.jpg

12453/16/2299

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
13. 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §38
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §24

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §38 kumotaan Hallintolain 6 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §24 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittajat ovat ostaneet Vantaan kaupungilta tontin 31.1.2014, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena[1] toimivan omakotitalon. Tonttivaraus oli alun perin huhtikuussa 2013 tehty Muurametalot Oy:n nimiin. Tämä varaus siirrettiin sellaisenaan valittajien nimiin.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 10.9.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 31.1.2014. Allekirjoitustilaisuuden aikaan ei jäteputkiston rakentamisesta ollut vielä varmuutta. Valittajia kehotettiin mm. Vantaan kaupungin toimesta ensin piirtämään pihasuunnitelmaan paikka omalle roskikselle.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

[1] Valittajat ovat asuntomessuihin liittyen olleet mukana useissa Vantaan kaupungin mainoskuvauksissa, ja antaneet käyttää perheensä kuvia Vantaan kaupungin mainonnassa veloituksetta. Valittajat ovat lisäksi vapaaehtoisesti auttaneet Vantaan kaupunkia saavuttamaan mediahuomiota asuntomessujen kautta, mistä saa tarkemmin tietoa esimerkiksi messuorganisaation työntekijöiltä. Valittajien kuvia on käytetty runsaasti mm. Vantaan kaupungin nettisivujen avaussivulla.

Kaupunki lähetti jäteputkiyhtiön liityntäsopimuksen ehdot tiedoksi valittajalle tammikuussa 2015. Tätä ennen ehtoja ei ollut saatavilla. 21.8.2015 Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suurin osa messualueen rakentajaperheistä (23 kpl omien laskujeni mukaan) ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan myöhemmin, siitä valittajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Yksityisoikeudellisella päätöksellä olisi näin muka luotu yksipuolisesti uusia velvoitteita jo vireillä oleviin tonttikauppoihin. Lisäksi hallintopäätös tontin luovuttamisesta oli tehty ja annettu ostajalle tiedoksi jo ennen putkijäteyhtiön perustamispäätöstä, eikä tätä tontinluovutuspäätöstä ole missään vaiheessa korvattu uudella päätöksellä, jossa puheena oleva ehto olisi mainittu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 50.350 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.107.700 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta sen on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Pia ja Martin Rannan oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 38."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka väitetty kaupunginhallituksen valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin on tapahtunut taannehtivasti, eikä sitä ollut otettu tontin luovutusta koskevaan hallintopäätökseen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu

edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 13.10.2016

Valtiotieteiden tutkija
Pia Ranna
Rubiinikehä 12
01700 Vantaa
p. 0407484596

Erikoislääkäri
Martin Ranna
Rubiinikehä 12
01700 Vantaa

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 29727/16/12453 /16/2299/14.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 25 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/PIA JA MARTIN RANNA

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

15 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 43 periä Anna ja Teemu Ypyältä heidän ja kaupungin välillä 30.4.2014 allekirjoitetun tontin 23172/5 määräosaa ½ koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 34 450 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Anna ja Teemu Ypyä tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 43 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 28.

Anna ja Teemu Ypyä ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 8.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 15

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 28 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12073/16/2299

II

Teemu Ypyä <typya@bolzoni-auramo.com> aika 06.10.2016 08:50:41

Vastaanottaja: "helsinki.hao@oikeus.fi" <helsinki.hao@oikeus.fi>,
Kopio:
Aihe: RE: Asia: Valituksen jättäminen?

HELSINGIN
HALLINTO-OIKEUS
06. 10. 2016
HELSINGFORS
FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Hei!

Liitteenä valitus sekä päätökset joita valitus koskee.

Teemu Ypyä
041-546 1211

From: helja.havumaki@oikeus.fi [mailto:helja.havumaki@oikeus.fi] **On Behalf Of** helsinki.hao@oikeus.fi
Sent: 6. lokakuuta 2016 8:37
To: Teemu Ypyä <typya@bolzoni-auramo.com>
Subject: Asia: Valituksen jättäminen?

Hei!

Valituksen voi toimittaa myös sähköpostilla. Viestin mukaan tulisi liittää päätös, josta valitetaan.

Ystävällisin terveisin,

Heljä Havumäki
Notaari / Notarie

Helsingin hallinto-oikeus / Helsingfors förvaltningsdomstol
Radanrakentajantie 5 / Banbyggarvägen 5
00520 HELSINKI / HELSINGFORS
Puh. / Tel. 029 56 42000
Faksi / Fax 029 56 42079
www: oikeus.fi/hao/helsinki

Vastaanottaja: "helsinki.hao@oikeus.fi" <helsinki.hao@oikeus.fi>,
Kopio:
Aihe: Valituksen jättäminen?

Hei!

Onko mahdollista jättää valitusta sähköpostitse?

Teemu Ypyä

This e-mail and its attachments are strictly confidential and are solely intended for the use of the designated recipient. If you have received this message by mistake

please return it to the sender.

Helsingin Hallinto Oikeudelle Sopimussakkovalitus, Teemu ja Eerika Ypyä.pdf

Kaupunginhallitus 20.6.2016 § 43.pdf

Kaupunginhallitus 29.8.2016 § 28.pdf

12073/16/2299

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HELSINGIN
HALLINTO-OIKEUS
06. 10. 2016
HELSINGFORS
FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §43
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §28

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §43 kumotaan Hallintolain 6 § ja 31 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §28 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittajat ovat ostaneet Vantaan kaupungilta tontin 30.04.2014, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan paritalon puolikkaan. Tonttivaraus oli alun perin 22.04.2013 tehty Edelhaus Ab:n nimiin. Tämä varaus siirrettiin sellaisenaan valittajien nimiin.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 10.9.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 30.04.2014.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

Kaupunki lähetti jäteputkiyhtiön liityntäsopimuksen ehdot tiedoksi valittajalle tammikuussa 2015. 21.8.2015 Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan myöhemmin (tontin varausmaksun suorittamisen jälkeen), siitä valittajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Yksityisoikeudellisella päätöksellä olisi näin muka luotu yksipuolisesti uusia velvoitteita jo vireillä oleviin tonttikauppoihin. Lisäksi hallintopäätös tontin luovuttamisesta oli tehty ja annettu ostajalle tiedoksi jo ennen putkijäteyhtiön perustamispäätöstä, eikä tätä tontinluovutuspäätöstä ole missään vaiheessa korvattu uudella päätöksellä, jossa puheena oleva ehto olisi mainittu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 34 450 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.107.700 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta sen on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Teemu ja Eerika Ypyän oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 43."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka väitetty kaupunginhallituksen valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin on tapahtunut taannehtivasti, eikä sitä ollut otettu tontin luovutusta koskevaan hallintopäätökseen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 4.10.2016

Eerika Ypyä

Teemu Ypyä

Eerika Ypyä
Rubiinikehä 23A
01700 Vantaa

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 28647/16/12073 /16/2299/6.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 28 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/ANNA JA TEEMU YPYÄ

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

16 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 50 periä Timo Laineelta ja Asunto Oy Vantaan Rubiinikehä 19:ta yhteisvastuullisesti 12.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23172/7 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 86 125 euroa edellyttäen, ettei Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta ole allekirjoitettu kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Timo Laine teki kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 50 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 34.

Timo Laine on valittanut kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 8.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa esitetään valitus hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 16

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 34 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 224241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12082/16/2299

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
06 -10- 2016
Jätti

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §50
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §34

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §41 kumotaan Hallintolain 6 § vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittaja on hakenut 25.2.2016 Vantaan kaupungilta tonttia, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on myöntänyt valittajalle tämän hakeman tontin 22.4.2013. Valittaja on maksanut tämän päätöksen perusteella tontin varausmaksun (käsirahan) 13.5.2013.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 10.9.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 12.12.2013.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

21.8.2015 kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Kyseinen kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen 12.12.2013, kun puheena oleva kauppakirja on allekirjoitettu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 86 125 euroa. Kiinteistö oli tuolloin edelleen tyhjillään.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Jäteputki Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen

toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.894.750 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta sen on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös

olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Timo Laineen oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 50."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka kaupunginhallituksen väitetty valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin ei olekaan ollut lainvoimainen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 6.10.2016

Timo Laine
Rubiinikehä 16
01700 Vantaa

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 28647/16/12082/16/2299/7.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 34 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/TIMO LAINE

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että mikäli valitus käsitellään, se hylättäisiin aiheettomana.

Valituksen kohteena on kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 § 50. Päätös on postitettu asianosaisille 28.6.2016, joten heidän on katsottu saaneen päätöksestä tiedon hallintolain 59 §:n mukaisesti 5.7.2016. Laineen oikaisuvaatimus olisi tullut tehdä viimeistään 19.7.2016. Oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon sähköpostitse 20.7.2016 kello 01.54. Oikaisuvaatimuksen saapuminen myöhässä on käynyt ilmi oikaisuvaatimuksen käsittelyn jälkeen. Oikaisuvaatimus olisi tullut jättää tutkimatta myöhässä tehtynä. Kaupunginhallitus tulee käsittelemään Laineen tekemän oikaisuvaatimuksen uudestaan.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

17 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti § 41 periä Sari ja Sami Vuoriselta heidän ja kaupungin välillä 11.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23178/1 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 50 350 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Sari ja Sami Vuorinen tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 41 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 27.

Sari ja Sami Vuorinen ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 11.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 17

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 27 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12138/16/2295

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HALLINTO-OIKEUS
07. 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §41
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §26

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §41 kumotaan Hallintolain 6 § ja 31 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §26 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittaja on hakenut 28.2.2013 Vantaan kaupungilta tonttia, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on myöntänyt valittajalle tämän hakeman tontin 22.4.2013. Valittaja on maksanut tämän päätöksen perusteella tontin varausmaksun (käsirahan) 17.5.2013. Valittaja, Vantaan kaupunki ja Osuuskunta Suomen Asuntomessut allekirjoittivat 8.8.2013 monikantasopimuksen, jossa valittaja sitoutui sopimussakon uhalla toteuttamaan messujen aikataulussa tonttihakemuksen mukaisen messukohteen.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 10.9.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 13.12.2013.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista. Messujen jälkeen kiinteistö jäi tyhjilleen, koska valittaja asui edelleen ulkomailla.

21.8.2015 Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet

tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat 30.8.2015 kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi.

Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen ja messuhankkeeseen sitoutumisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta. Vaikka ostajille olisikin huomautettu kauppakirjaan lisätystä uudesta ehdosta, ei heillä enää olisi ollut mahdollisuutta vetäytyä kaupasta ilman merkittäviä taloudellisia seuraamuksia.

Kauppakirjassa ei ole tietoa valtuudesta muuttaa kaupunginhallituksen aiemmin päättämää kauppakirjamallia. Jälkikäteen kaupunginhallitus on ilmoittanut, että kauppakirjan muuttaminen olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Kyseinen kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen 13.12.2013, kun puheena oleva kauppakirja on allekirjoitettu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 50.350 euroa. Kiinteistö oli tuolloin edelleen tyhjillään.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska kaupunginhallitus on laiminlyönyt selvittämisvelvollisuutensa (Hallintolain 31 §) sekä koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 31 §:n vastaisena

Hallintolain 31 §:n mukaan aineellinen menettelyjohtovalta ja päävastuu asian selvittämisestä on viranomaisella. Tämän hallinto-oikeudessa vakiintuneen virallisperiaatteen mukaan viranomaisen velvollisuutena on huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Asian riittävällä selvittämisellä tarkoitetaan sitä, että viranomainen hankkii sellaiset tiedot ja selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemiselle.

Sopimussakon periminen edellyttää todettua sopimusrikkomusta ja siihen liittyvää huomautusta menettelystä, jonka sopimusosapuoli katsoo olevan sopimuksen ehtojen vastaista.

Kivistön Putkijäte Oy:n laatimien sopimusehtoluonnoksen mukaan velvollisuus suorittaa jätemaksua alkaa kiinteistöön muuttopäivästä. Valittajat ovat asuneet ulkomailla 20.6.2016, kun kaupunginhallitus on

päättänyt sopimussakon perinnästä. Tämä olisi tullut ilmi, jos asianosaista olisi kuultu Hallintolain 34 §:n mukaisesti ennen päätöstä tai asiaa olisi muutoin selvitetty riittävästi ja asianmukaisesti.

Asiaa ratkaistaessa olisi tullut selvittää, onko kiinteistö ollut asuttu vai tyhjillään. Kiinteistön omistajalla ei ole edes Kivistön Putkijäte Oy:n mukaan ollut velvollisuutta liittyä putkijätejärjestelmän käyttäjäksi ennen muuttoaan kiinteistöön. Vantaan kaupunginhallitus on laiminlyönyt Hallintolain 31 §:ään perustuvan selvittämisvelvollisuuden sen osalta, onko kiinteistö ollut asuttu ja onko kaupungin ja sen omistaman yhtiön määrittelemä ehto velvollisuudesta liittyä järjestelmän käyttäjäksi siten täyttynyt.

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö (ks. valituksen liitteenä oleva apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilän kirje).

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen (ks. valituksen liitteenä oleva apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilän kirje).

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.107.700 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta se on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Sari ja Sami Vuorisen oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 41."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella asiassa olisi tapahtunut sopimusrikkomus, vaikka kiinteistö on ollut tyhjillään, eikä velvollisuutta liityntäsopimuksen allekirjoittamiseen ole Kivistön Putkijäte Oy:n mukaankaan ollut,

2) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka kaupunginhallituksen väitetty valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin ei olekaan ollut lainvoimainen ja

4) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema sekä sopimussakon uhan merkitys, täytäntöönpanon johdosta valitus muodostuisi turhaksi. Täytäntöönpanon siirtymisellä olisi sen sijaan myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan Vantaan kaupunki ryhtyy perimään sopimussakkoa 7.10.2016. Ratkaisu päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä tulisi antaa tätä ennen.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 5.10.2016

Sami Vuorinen
Rubiinikehä 16
01700 Vantaa

Sari Vuorinen

Liitteet

Valituksenalainen päätös
Selvitys valituksen määräajasta
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilän kirje 3.10.2016

- Kirje osoittaa, että kaupungin tarkoituksena on sopimussakon perimisen sijaan asukkaiden painostaminen liittymään järjestelmään ja että asukkaiden painostamisen taustalla on pelkästään kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön taloudellinen hyöty.

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 28959/16/12138 /16/2299/10.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 27 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/SARI JA SAMI VUORINEN

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

18 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 57 periä Elizaveta, Jaakko, Rauha ja Otto Parkkoselta heidän ja kaupungin välillä 10.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23177/2 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 50 350 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Elizaveta, Jaakko, Rauha ja Otto Parkkonen tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 57 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 40.

Elizaveta, Jaakko, Rauha ja Otto Parkkonen ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 14.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 18

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 40 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

11879/16/2299

Jaakko Parkkonen <jaakko.parkkonen@helinco.fi> aika 03.10.2016 14:58:06

Vastaanottaja: helsinki.hao@oikeus.fi,
Kopio: Elizaveta Parkkonen <elizaveta.parkkonen@helinco.fi>,
Aihe: Valitus Vantaan kaupunginhallituksen päätöksistä

Hei

Toimitan sähköisenä valituksen Vantaan kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä
päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016. Valitus ja ao. päätökset ovat tämän viestin liitteinä.

Valitukseen sisältyy vaatimus valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanokiellosta, joka olisi ratkaistava pikaisesti.

Pyydän ystävällisesti vahvistamaan viestin perille saapumisen,

Kiittäen,
Jaakko Parkkonen
040 824 8603

2016-06-20 KH.pdf 2016-08-29 KH.pdf HelsinginHaO Sopimussakkovalitus Parkkonen.pdf

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
03. 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

VALTAKIRJA

OLEMME VALTUUTTANEET JAAKKO PARKKOSEN VALITTAMAAN HELSINGIN HALLINTO-OIKEUTEEN 3.10.2016 VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSISTÄ 20.6.2016 § 57 JA 29.8.2016 § 40

VANTAALLA 10.10.2016

ELIZAVETA PARKKONEN

RAUHA PARKKONEN

OTTO PARKKONEN

11879/16/2299

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
03. 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §57
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §40

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §57 kumotaan Hallintolain 6 § ja 31 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §40 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittaja on hakenut 28.2.2013 Vantaan kaupungilta tonttia, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on myöntänyt valittajalle tämän hakeman tontin 22.4.2013. Valittaja on maksanut tämän päätöksen perusteella tontin varausmaksun (käsirahan) 21.5.2013.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 5.12.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 13.12.2013.

Kaupunki lähetti jäteputkiyhtiön liityntäsopimuksen ehdot tiedoksi valittajalle tammikuussa 2015. 19.8.2015 Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Olemme tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Olemme todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä, allekirjoittaneet mukaan lukien, ei allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin (viikkoa ennen kauppakirjan allekirjoitusta) ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Kyseinen kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen 13.12.2013, kun puheena oleva kauppakirja on allekirjoitettu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 50.350 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on

Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.107.700 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta se on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Elizaveta, Jaakko, Rauha ja Otto Parkkosen oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 57."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä on tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka kaupunginhallituksen väitetty valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin ei olekaan ollut lainvoimainen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä on tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 03.10.2016

Jaakko Parkkonen
Rubiinikehä 22a
01700 Vantaa

Elizaveta Parkkonen

Otto Parkkonen
Rubiinikehä 22b
01700 Vantaa

Rauha Parkkonen

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 29763/16/11879 /16/2299/14.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 40 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/PARKKONEN

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

19 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 45 periä Minna ja Teemu Pajalalta heidän ja kaupungin välillä 3.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23177/1 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 50 350 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Minna ja Teemu Pajala tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 45 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus hylkäsi päätöksellään 29.8.2016 § 30.

Minna ja Teemu Pajala ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 14.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa esitetään ensisijaisesti että valitus jätettäisiin myöhästyneenä tutkimatta ja toissijaisesti että se hylättäisiin.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 29.8.2016 § 30 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12494/16/2299

Teemu Pajala <teemu0pajala@gmail.com> aika 13.10.2016 19:57:00

Vastaanottaja: helsinki.hao@oikeus.fi,
Kopio: Minna Pajala <minna0pajala@gmail.com>,
Aihe: Muutoksenhaku Pajala

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
14 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §45
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §30

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §45 kumotaan Hallintolain 6 § ja 31 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §30 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Terveisin

Minna Pajala - minna0pajala@gmail.com
Teemu Pajala - teemu0pajala@gmail.com
Rubiinikehä 24
01700 Vantaa

Muutoksenhaku Helsingin hallinto-oikeus Pajala.pdf

12494/16/2299

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
14 10. 2016
HELSINGFORS FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Valitus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 sekä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä 29.8.2016

Viite: Valituksenalaiset päätökset
Vantaan kaupunginhallitus, 20.6.2016 §45
Vantaan kaupunginhallitus, 29.8.2016 §30

Vaatimukset

Vaadimme, että Vantaan kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 §45 kumotaan Hallintolain 6 § ja 31 § vastaisena.

Vaadimme toissijaisesti, että edellä mainittua Vantaan kaupunginhallituksen päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen hylkäävä päätös 29.8.2016 §30 kumotaan ja asia palautetaan Vantaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi Hallintolain 45 § 1 mom. ja 49 g § 1 mom. vastaisena.

Esitämme lisäksi, että hallinto-oikeus kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon siihen asti, kunnes asia on ratkaistu hallinto-oikeuden lainvoimaisella päätöksellä.

Asian tausta

Valittaja on hakenut 27.2.2013 Vantaan kaupungilta tonttia, rakentaakseen tontille asuntomessukohteena toimivan omakotitalon.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on myöntänyt valittajalle tämän hakeman tontin 22.4.2013, §18. Valittaja on maksanut tämän päätöksen perusteella tontin varausmaksun (käsirahan) 30.5.2013.

Vantaan kaupunginhallitus oli tätä ennen 5.11.2012 päättänyt asuntomessutonttien luovuttamisen periaatteista ja käytettävän kauppakirjan sisällöstä. Asumisasioiden päällikkö Tuula Hurme on 14.11.2013 päättänyt Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan valtuuttamana tonttien luovuttamisesta ja luovutuksen ehdoista. Valittaja ja Vantaan kaupunki ovat allekirjoittaneet tonttikauppakirjan 03.12.2013.

Tontin kauppakirjassa kohdassa 15. Kiinnitykset mainitaan, että: "Kaupunki luovuttaa Tontin kiinnityksistä ja muista niihin verrattavista rasituksista vapaana." Nyt kuitenkin sakon uhalla pakotetaan liittymään putkikeräysjärjestelmään josta ei sopimuksen mukaan voi päästä eroon. Tonttia siis rasittaa pakollinen kuuluminen putkikeräysjärjestelmään. Toisin kuin jäteautohin perustuva jätteenkeräys putkikeräys ei palvele tontin käyttöä, kuten kunnallistekiikka, vaan huonontaa palvelutasoa oleellisesti.

Valittaja on rakentanut tontille talon, joka oli yksi Vantaan Asuntomessujen näyttelykohteista.

Kaupunki lähetti jäteputkiyhtiön liityntäsopimuksen ehdot tiedoksi valittajalle 6.2.2015. Kaupunki ilmoitti valittajalle sähköpostitse 21.8.2015, että valittajan tulisi kauppakirjan ehdon mukaisesti liittyä alueelle rakennetun jätteiden putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Eräät messurakentajat olivat tähän liittyen käyneet keskusteluja asukkaille esitetyn liityntäsopimuksen sisällöstä. Asukkaat olivat todenneet tarjotun sopimuksen ehdot jätelain ja kuluttajansuojan pakottavien säännösten vastaisiksi; sopimusluonnoksen mukaan liittyminen järjestelmän käyttäjäksi olisi muun muassa peruuttamatonta ja se muodostaisi kiinteistölle rasituksen, siis rasitteen, jota ei ole mahdollista kirjata.

Suuri osa messualueen rakentajaperheistä ei ole allekirjoittanut liityntäsopimusta vaan he ilmoittivat kaupungille käsityksenään, että koska sopimuksen ehdoista ei ollut päästy sopimukseen, putkijätejärjestelmää koskeva kauppakirjan ehto oli rauennut.

Aiemmin mainittuihin kaupunginhallituksen ja asuntoasioiden päällikkö Hurmeen tekemiin kauppakirjan sisältöä ja tontin luovutuksen ehtoja koskeviin päätöksiin (viikkoa ennen kauppakirjan allekirjoitusta) ei ollut kirjattu ehtoa, jonka mukaan ostaja sitoutuisi liittymään alueelle mahdollisesti rakennettavan jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi. Ehto oli lisätty allekirjoitettavaksi tarjottuun kauppakirjaan käsirahan maksamisen jälkeen, siitä ostajille erikseen mainitsematta.

Jälkikäteen kaupunginhallitus on esittänyt, että ehto olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 6.10.2013, jolla kaupunginhallitus on päättänyt Kivistön Putkijäte Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Kyseinen kaupunginhallituksen päätös ei ole kuitenkaan ollut lainvoimainen 03.12.2013, kun puheena oleva kauppakirja on allekirjoitettu.

Yksityisoikeudellisella päätöksellä olisi näin luotu yksipuolisesti uusia velvoitteita jo vireillä oleviin tonttikauppoihin. Lisäksi hallintopäätös tontin luovuttamisesta oli tehty ja annettu ostajalle tiedoksi jo ennen putkijäteyhtiön perustamispäätöstä, eikä tätä tontinluovutuspäätöstä ole missään vaiheessa korvattu uudella päätöksellä, jossa puheena oleva ehto olisi mainittu.

20.6.2016 Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt ryhtyä perimään asuntomessualueen tonttien ostajilta sopimussakkoa, jonka suuruus on puolet tontin myyntihinnasta, 50.350 euroa.

Vaatimusten perustelut

Sopimussakon perintää koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perimisestä on kumottava, koska päätös on virheellinen menettelymuodoltaan ja se on hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden vastainen (Hallintolain 6 §).

Päätöksen kumoaminen Hallintolain 6 §:n vastaisena

Koska kaupungin omistamien tonttien luovutukset ovat edellyttäneet kaupungin eri elinten tekemiä hallintopäätöksiä, kaupungin tonttikauppoja, kauppakirjan ehdot ja niiden täytäntöönpano mukaan lukien, ohjaavat Hallintolain 6 §:ssä säädetyt hallinnon yleiset oikeusperiaatteet.

Kaupunki on perustellut sopimussakon perintään ryhtymistä sillä, että perinnän tarkoituksena on pakottaa alueen asukkaat liittymään jäteputken käyttäjiksi. Kaupunginhallituksen tarkoituksena ei siis ole ilmoituksensa mukaan ollut sopimussakon periminen vaan asettaa uhkasakko, joka pakottaisi asukkaat liittymään jäteputkiyhtiön asiakkaiksi. Uhkasakon asettaminen taas edellyttää nimenomaista lakiin

perustuvaa toimivaltaa. Hallintopäätös on näin virheellinen menettelymuodoltaan, koska päätökselle on asiassa tietoisesti annettu toinen merkitys, kuin mikä on ollut päätöksen sisältö.

Hallintolain 6 §:stä ilmenevän tarkoitussidonnaisuudenperiaatteen mukaan julkisyhteisön tulee käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomainen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoitusperiä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja jotka sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Tarkoitussidonnaisuuden näkökulmasta on keskeistä selvittää, onko tonttikauppakirjaan ilmestyneen ehdon taustalla ollut kaupungin lakisääteisestä toimialasta johtuva julkisoikeudellinen tarkoitus.

Jätteenkeräys pääkaupunkiseudulla on annettu HSY-kuntayhtymän tehtäväksi. Vantaan kaupungilla ei siten ole toimialaan liittyvää perustetta huolehtia kiinteistöjätteiden kuljettamisesta. Kivistön Putkijäte Oy on Vantaan kaupungin perustama kaupallinen jätteenkeräystä hoitava yhtiö. Asemaltaan yhtiö on verrattavissa ihan mihin tahansa muuhun HSY-kuntayhtymän sopimussuhteiseen jätteenkuljetustoimijaan.

Perustaessaan jäteputkiyhtiötä kaupunginhallitus on päättänyt, että alueen tonttien luovutuksen saajien tulee sitoutua liittymään jäteputken käyttäjiksi. Koska putkijäteyhtiö on kaupallinen toimija ja koska jätteenkeräys on voitu hoitaa myös perinteisellä autokeräysjärjestelmällä, kaupunginhallituksen ja kauppakirjaan salaa lisätyn ehdon tarkoituksena on ollut jäteputkiyhtiön asiakasmäärän ja tuottojen varmistaminen. Kaupunginhallituksen päätös sopimussakon perintään ryhtymisestä pelkästään jäteputkitoiminnan tuottojen varmistamiseksi ei liity kaupungin lakisääteiseen toimintaan. Sopimussakon perimisen kautta kaupunginhallitus pyrkii siis edistämään muita kuin lakiin perustuvia tarkoitusperiä, mikä on tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastaista.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisten harkintavaltaa ohjaaviin oikeusperiaatteisiin kuuluu myös suhteellisuusperiaate. Tämän periaatteen keskeisenä sisältönä on, että viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Toisin sanoen viranomaisen toimen on oltava asianmukainen, tarpeellinen ja oikein mitoitettu sen tavoitteen kannalta, johon kysymyksessä olevalla toimella pyritään.

Kuten edellä on osoitettu, sopimussakon perimisellä ei ole julkisoikeudellista tarkoitusta.

Suhteellisuusperiaate edellyttää nimenomaisesti, että viranomainen mitoittaa toimintansa alimmalle sellaiselle tasolle, jolla saadaan aikaan tarvittava vaikutus. Tonttikauppakirjaan kirjatut ostajan velvoitteet ja sopimussakkolausekkeet huomioiden kaupungille saattaisi kauppakirjan mukaan muodostua peruste periä sopimussakkoa yksitoista kertaa kauppahinnan verran. Tonttimme kohdalla sopimussakkoa olisi siis voinut muodostua kaikkiaan 1.107.700 euroa. Tämän sisältöisestä kauppakirjasta päättäminen ja tällaisen kauppakirjan sopimussakkolausekkeeseen vetoaminen tilanteessa

1) jossa ostaja on täyttänyt kaikki keskeiset ehdot,

2) jossa täyttämättä jääneessä ehdossa ei ole kyse kaupungin lakisääteisestä tehtävästä ja

3) jossa kaupunki on johdonmukaisesti kieltäytynyt neuvottelemasta ongelman ratkaisemisesta

sopimussakon perimisestä päättäminen on kiistatta suhteellisuusperiaatteen vastaista.

Suhteellisuusperiaatteen mukainen ratkaisu asiassa olisi myyjän ja ostajan välinen neuvottelu, mistä kaupunki on kuitenkin kieltäytynyt.

Oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen kumoaminen

Kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla, minkä johdosta sen on kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovellettavat säädökset.

Hallintolain 49 g §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa oikaisuvaatimusta koskevan päätöksen esittelytekstissä, "...ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen."

Esittelytekstissä *Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala perustanee* päätösesityksen siihen, että hylättävästä oikaisuvaatimuksesta voidaan valittaa yksinomaan kunnallisvalituksena, siis vain laillisuusperusteella, ja jättänyt tarkoituksenmukaisuusperusteen sen johdosta tutkimatta.

Oikaisuvaatimuksessa on kuitenkin kyse kuntalain mukaisesta oikaisuvaatimuksesta, joka on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimuksen voi siten tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan Kuntalain lisäksi Hallintolain säännöksiä siltä osin kuin sääntelyä ei ole kuntalaissa.

Kaupunginhallitus on tukeutunut esittelytekstiin ja perustellut päätöksensä: "Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Minna ja Teemu Pajalan oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 45."

Kaupunginhallitus ei ole oikaisuvaatimusta hylätessään kiinnittänyt huomiota oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Kaupunginhallituksen olisi oikaisuvaatimukseen antamassaan päätöksessä tullut perustella ainakin,

1) millä perusteella rauenneeksi katsottu kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi *edelleen ollut voimassa, vaikka tontin ostaja on ilmoittanut ehdon raukeamisesta kymmenen* kuukautta aiemmin, eikä myyjä ole tähän ilmoitukseen reagoinut,

2) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu, olisi pätevä, vaikka väitetty kaupunginhallituksen valtuutus ehdon lisäämisestä kauppakirjoihin on tapahtunut taannehtivasti, eikä sitä ollut otettu tontin luovutusta koskevaan hallintopäätökseen, eikä ole ollut lainvoimainen ja

3) millä perusteella kauppakirjan ehto, johon päätöksessä tukeuduttu olisi pätevä, vaikka kyseessä on Euroopan yhteisöjen kohtuuttomia sopimusehtoja koskevan direktiivin 93/13/ETY liitteessä 2 kuvattu

kohtuuton sopimusehto, joka on kansallisesti saatettu voimaan lailla kuluttajansuojalain muuttamisesta 16.12.1994/1259.

Toisin kuin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on esittelytekstissä todennut, oikaisuvaatimuksessa on vaadittu päätöksen kumoamista myös laillisuusperusteella, johon on viitattu edellä tässä valituksessa. Oikaisuvaatimuksen hylkäävän päätöksen perusteluissa myös tämä vaatimus on jätetty kokonaan huomiotta.

Koska kaupunginhallituksen päätöstä oikaisuvaatimuksesta ei ole perusteltu Hallintolain edellyttämällä tavalla, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja tulee siksi kumota.

Täytäntöönpanon kieltäminen

Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi tai antaa muun täytäntöönpanoa koskevan määräyksen.

Valituksenalaisessa asiassa, ottaen huomioon myyjän ja ostajan asema ja sakon uhan merkitys, päätöksen täytäntöönpanon salliminen johtaisi siihen, että valitus muodostuisi täytäntöönpanon johdosta turhaksi.

Sen sijaan täytäntöönpanon siirtymisellä olisi myyjälle ainoastaan vain erittäin vähäinen taloudellinen merkitys.

Muut asiaan liittyvät valitusasiat

Vantaan kaupunginhallitus on 29.8.2016 hylännyt 17 oikaisuvaatimusta, joissa on ollut kyse asuntomessualueen tonttien ostajiin kohdistettavien sopimussakkojen perinnästä. Sikäli kun myös näistä päätöksistä on valitettu, valitusasioissa on merkittäviä yhteneväisyyksiä, joskin myös vähäisiä eroja.

Vantaalla 13.10.2016

Minna Pajala

Teemu Pajala

Rubiinikehä 24
01700 Vantaa

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 29724/16/12494 /16/2299/14.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 29.8.2016 § 30 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/MINNA JA TEEMU PAJALA

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että valitus on hallinto-oikeudessa kirjattu saapuneeksi 14.9.2016 . Kaupunginhallituksen pöytäkirjaote on annettu postin kuljetettavaksi 6.9.2016, joten asianosaisen on katsottava hallintolain 59 §:n mukaan saaneen päätöksestä tiedon 13.9.2016. Valitusaika on siten päättynyt 13.10.2016. Valitus tulisi siten jättää liian myöhään tehtynä tutkimatta. Mikäli hallinto-oikeus kuitenkin päättää tutkia valituksen, kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitettyjä väitteitä tonttia koskevan kauppakirjan sopimusehdon pätevyydestä tai laillisuudesta ei voida tutkia eikä ratkaista hallintolainkäytön järjestyksessä. Valituksessa esitetyt valitusperusteet kohdistuvat asiallisesti pääosin yksityisoikeudellisen sopimuksen ehtoihin. Sopimusvelvoitteiden sitovuuden arviointi kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Kuntalain 90 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen.

Sopimussakosta päättäminen on kuulunut kaupunginhallituksen toimivaltaan eikä päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Sopimussakon määrääminen on perustunut kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

20 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä tehtyyn valitukseen

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 48 päättänyt periä Marko Karppiselta ja Rie Maedalta heidän ja kaupungin välillä 30.1.2014 allekirjoitetun tonttia 23172/3 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 53 000 euroa edellyttäen, etteivät he ole allekirjoittaneet Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaupunginhallituksen päätös 6.6.2016 § 8 on tullut lainvoimaiseksi.

Marko Karppinen ja Rie Maeda tekivät kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 48 oikaisuvaatimuksen, jonka kaupunginhallitus jätti myöhästyneenä tutkimatta 5.9.2016 § 7.

Marko Karppinen ja Rie Maeda ovat valittaneet kaupunginhallituksen päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunto on annettava 11.11.2016 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa valitus esitetään hylättäväksi.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 20

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto kaupunginhallituksen päätöksestä 5.9.2016 § 7 tehdystä valituksesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.
Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Valitus
- Lausunto

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12139/16/2299

II VP

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

10 10 2016
HELSINGFORS
FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Valitus Vantaan kaupunginhallituksen päätöksestä jättää oikaisuvaatimus tutkimatta

Asia: Vantaan kaupunginhallituksen päätös 5.9.2016, § 7

Kaupunginhallitus on 5.9.2016, § 7 päättänyt muuttaa 29.8.2016 § 35 tekemäänsä päätöstä ja päättänyt jättää kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 48 tehdyn oikaisuvaatimuksen tutkimatta myöhässä saapuneena.

Päätös on virheellinen ja tulee kumota.

Hallintolain 59 § 2. mom. mukaan vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Oikaisuvaatimuksessa olemme ilmoittaneet, että olemme saaneet tiedon kaupunginhallituksen päätöksestä 19.7.2016. Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on siten ollut 2.8.2016.

Kaupunginhallitus on ottanut asian nopealla aikataululla päätettäväkseen, asiassa ei ole kuultu asianomistajaa ja päätös on postitettu tavanomaisena loma-aikana. Näissä olosuhteissa on viranomaisen jo arkikokemuksenkin perusteella pidettävä mahdollisena, että päätös ei tavoita asianosaista välittömästi. Tiedoksisaantiajankohta ei siten ole voinut olla varsinaisesti riidanalainen tosiseikka.

Vantaan kaupunginhallitus on lisäksi käsitellyt ja ratkaissut ainakin yhden muun oikaisuvaatimuksen joka on toimitettu kaupungin kirjaamoon samasta syystä johtuen oikaisuvaatimukselle annetun määräajan jälkeen. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan ole muuttanut tätä päätöstä. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on erikoista, että samaan asiakokonaisuuteen kohdistuvia oikaisuvaatimuksia on kohdeltu eri tavoin.

Oikeuskäytännön mukaan esimerkiksi oleskelu ulkomailla tai päätöksen lähettäminen virheelliseen osoitteeseen ovat siirtäneet tiedoksisaannin ajankohtaa myöhemmäksi. Oikeuskäytännön mukaan viranomainen ei myöskään ole toimivaltainen päättämään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tutkimatta jättämisestä myöhästyneenä, ilman että se kuulee asianosaista tai pyytää lisäselvitystä tiedoksisaantiajankohdasta tai selvittää muutoin, onko myöhästymisen taustalla painava syy, jonka takia myöhästyneenä saapunut oikaisuvaatimus tai valitus olisi kuitenkin tutkittava.

Kyseessä on ollut oikaisuvaatimuksen tekijöitä asianosaisena velvoittava päätös. Kaupunginhallitus ei olisi voinut vedota oikaisuvaatimuksen väitettyyn myöhästymiseen senkään takia, koska tieto päätöksestä olisi Hallintolain 60 § nojalla pitänyt toimittaa asianosaiselle todisteellisena tiedoksiantona.

Pyydämme, että Hallinto-oikeus samalla kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla pääasiaa koskevan kaupunginhallituksen päätöksen 20.6.2016 48 § täytäntöönpanon. Oikaisuvaatimus ja sen määräaikaa koskeva valitus ja lopulta myös pääasiaan kohdistuva valitus muodostuisi pääasian täytäntöönpanon johdosta merkityksettömäksi.

Vantaalla 7.10.2016

Marko Karppinen

前田 理恵

Rie Maeda

Liitteet:
Vantaan kaupunginhallituksen päätös 5.9.2016 7§
Selvitys valittamisen määräajasta

12139/16/2295

Marko Karppinen <mrk.karppinen@gmail.com> aika 07.10.2016 08:01:58

Vastaanottaja: helsinki.hao@oikeus.fi,
Kopio:
Aihe: Valitus Vantaan kaupunginhallituksen päätöksestä jättää oikaisuvaatimus tutkimatta

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

helsinki.hao@oikeus.fi

07. 10. 2016

Asia: Valitus Vantaan kaupunginhallituksen päätöksestä 5.9.2016, § 7

Kaupunginhallitus on 5.9.2016, § 7 päättänyt muuttaa 29.8.2016 § 35 tekemäänsä päätöstä ja päättänyt jättää kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 48 tehdyn oikaisuvaatimuksen tutkimatta myöhässä saapuneena.

Päätös on virheellinen ja tulee kumota.

Hallintolain 59 § 2. mom. mukaan vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Oikaisuvaatimuksessa olemme ilmoittaneet, että olemme saaneet tiedon kaupunginhallituksen päätöksestä 19.7.2016. Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle on siten ollut 2.8.2016.

Kaupunginhallitus on ottanut asian nopealla aikataululla päätettäväkseen, asiassa ei ole kuultu asianomistajaa ja päätös on postitettu tavanomaisena loma-aikana. Näissä olosuhteissa on viranomaisen jo arkikokemuksenkin perusteella pidettävä mahdollisena, että päätös ei tavoita asianosaista välittömästi. Tiedoksisaantiajankohta ei siten ole voinut olla varsinaisesti riidanalainen tosiseikka.

Vantaan kaupunginhallitus on lisäksi käsitellyt ja ratkaissut ainakin yhden muun oikaisuvaatimuksen joka on toimitettu kaupungin kirjaamoon samasta syystä johtuen oikaisuvaatimukselle annetun määräajan jälkeen. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan ole muuttanut tätä päätöstä. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on erikoista, että samaan asiakokonaisuuteen kohdistuvia oikaisuvaatimuksia on kohdeltu eri tavoin.

0 7. 10. 2016

Oikeuskäytännön mukaan esimerkiksi oleskelu ulkomailla tai päätöksen lähettäminen virheelliseen osoitteeseen ovat siirtäneet tiedoksisaannin ajankohtaa myöhemmäksi. Oikeuskäytännön mukaan viranomainen ei myöskään ole toimivaltainen päättämään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tutkimatta jättämisestä myöhästyneenä, ilman että se kuulee asianosaista tai pyytää lisäselvitystä tiedoksisaantiajankohdasta tai selvittää muutoin, onko myöhästymisen taustalla painava syy, jonka takia myöhästyneenä saapunut oikaisuvaatimus tai valitus olisi kuitenkin tutkittava.

Kyseessä on ollut oikaisuvaatimuksen tekijöitä asianosaisena velvoittava päätös. Kaupunginhallitus ei olisi voinut vedota oikaisuvaatimuksen väitettyyn myöhästymiseen senkään takia, koska tieto päätöksestä olisi Hallintolain 60 § nojalla pitänyt toimittaa asianosaiselle todisteellisena tiedoksiantona.

Pyydämme, että Hallinto-oikeus samalla kieltää Hallintolainkäyttölain 32 §:n nojalla pääasiaa koskevan kaupunginhallituksen päätöksen 20.6.2016 48 § täytäntöönpanon. Oikaisuvaatimus ja sen määräaikaa koskeva valitus ja lopulta myös pääasiaan kohdistuva valitus muodostuisi pääasian täytäntöönpanon johdosta merkityksettömäksi.

Vantaalla 7.10.2016,

Marko Karppinen, Rie Maeda

Rubiinikehä 27, 01700 Vantaa

Puh. 040 767 3443

Liitteet:

Vantaan kaupunginhallituksen päätös 5.9.2016 7§

Selvitys valittamisen määräajasta / Finnairin lentoliput

161007 Helsingin Hallinto-oikeudelle - Karppinen, Maeda.pdf

Electronic Ticket Receipt - Karppinen, Marko.pdf

Electronic Ticket Receipt - Maeda Rie.pdf

Helsingin hallinto-oikeus

Kirjaamo

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Viite: Helsingin hallinto-oikeuden lähete 28953/16/12139 /16/2299/10.10.2016

Asia: LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSEN PÄÄTÖKSESTÄ 5.9.2016 § 7 TEHDYSTÄ VALITUKSESTA/KARPPINEN, MAEDA

Pyydettynä lausuntonaan Vantaan kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 95 §:n mukaan asianosaiselle lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjaote tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Valittajat eivät ole osoittaneet että kirje olisi saapunut seitsemää päivää myöhemmin. Sillä, että valittajat ovat olleet matkoilla, ei ole asiassa merkitystä.

Valittajat katsovat valituksessaan lisäksi, että päätös olisi tullut antaa hallintolain 60 §:n mukaisesti todisteellisesti tiedoksi. Kaupunginhallitus toteaa, että hallintolain 60 §:n mukaan tiedoksianto on toimitettava postitse saantitodistusta vastaan, jos se koskee velvoittavaa päätöstä, jonka tiedoksisaannista alkaa kulua muutoksenhakuaika tai muu vastaanottajan oikeuteen vaikuttava määräaika. Kaupunginhallituksen päätöksessä ei ole asetettu asianosaisille uusia velvoitteita. Kaupunginhallituksen päätös koskee kiinteistön kauppakirjan sopimusehdon mukaisen sopimussakon perimistä. Sopimussakon maksuvelvollisuus ei siten perustu kaupunginhallituksen päätökseen vaan valittajien allekirjoittamaan kiinteistön kauppakirjaan, jossa he ovat nimenomaisesti sitoutuneet sopimussakon suorittamiseen.

Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus esittää, että valitus hylättäisiin aiheettomana.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

21 § Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen sopimussakon perimistä koskevasta päätöksestä 20.6.2016 § 50

VD/2222/10.00.02.00/2016
HP/JM/JB

Kivistön asuntomessualueelle, kuten koko Kivistön keskusta-alueelle on suunniteltu ja rakennettu keskitetty jätteiden putkikeräysjärjestelmä. Kaupunki on perustanut putkijäteyhtiön, Kivistön Putkijäte Oy:n, joka on vastannut jätehuoltoverkon suunnittelusta ja rakentamisesta. Asuntomessualueelta luovutettujen tonttien kauppakirjoissa tontinostajat ovat sitoutuneet liittymään putkikeräysjärjestelmään. Osa tontinsaajista ei ole noudattanut kauppakirjaehtoa eikä ole liittynyt järjestelmään.

Kaupunginhallitus on 20.6.2016 § 50 päättänyt periä Timo Laineelta ja Asunto Oy Vantaan Rubiinikehä 19:ta yhteisvastuullisesti 12.12.2013 allekirjoitetun tonttia 23172/7 koskevan kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä sopimussakkoa 86 125 euroa edellyttäen, ettei Kivistön Putkijäte Oy:n liityntäsopimusta ole allekirjoitettu kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun edellä mainittu kaupunginhallituksen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Kivistön Putkijäte Oy on päättänyt poistaa asuntomessualueen pienkiinteistöiltä liittymismaksun ja kaupunginhallitus päätti edellä mainitulla päätöksellään korvata Kivistön Putkijäte Oy:lle liittymismaksujen poistamisesta aiheutuvat tulojen menetykset.

Timo Laine on tehnyt kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 41 oikaisuvaatimuksen ja vaatinut päätöksen kumoamista oikaisuvaatimuksesta tarkemmin ilmenevin perustein. Oikaisuvaatimuksessa on väärä pykälä, mikä johtuu ilmeisestä erehdyksestä, joten oikaisuvaatimuksen voidaan katsoa kohdistuvan §:ään 50.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa, ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöstä tulisi muuttaa tai se tulisi kumota. Sopimussakon periminen perustuu allekirjoitettuun kiinteistön kauppakirjaan ja sen ehtoihin. Oikaisuvaatimuksessa ei ole edes väitetty että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai ei kuuluisi kaupunginhallituksen toimivaltaan. Päätös ei ole muutenkaan lainvastainen.

Kaupunginhallitus 29.8.2016 § 34

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Timo Laineen oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 50.

Käsittely:
Asian käsittelyn kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärki esitti Pietari Jääskeläisen kannattamana oikaisuvaatimuksen hyväksymistä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärjen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin neljätoista (14) jaa -ääntä (Mäkinen, Letto, Bruun, Kaira, Karlsson, Kokko, Kotila, Lehmuskallio, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi, Åstrand) ja kaksi (2) ei -ääntä (Kärki, Jääskeläinen) yhden kaupunginhallituksen jäsenen ollessa poissa. Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen on käynyt ilmi, että Timo Laineen sähköpostitse lähettämä oikaisuvaatimus on tullut kirjaamoon 20.7.2016 klo 1.54 eikä 19.7.2016, jolloin määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiselle päättyi. Tästä syystä kaupunginhallituksen päätös 29.8.2016 § 34 tulisi kumota ja oikaisuvaatimus jättää myöhästyneenä tutkimatta.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 21

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) kumota kaupunginhallituksen päätös 29.8.2016 § 34, ja
b) esittelyosassa esitetyin perustein jättää Timo Laineen oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä 20.6.2016 § 50 tutkimatta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Oikaisuvaatimus

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 839 24241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunginhallitukselle

Oikaisuvaatimus

Asia: Kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016, 41 §

Vaadimme kaupunginhallitusta kumoamaan virheellisen päätöksensä 20.6.2016, 41 §.

Kaupunginhallitus on päättänyt periä sopimussakkoa tontin kauppakirjan ehdon 6.4 noudattamatta jättämisestä. Päätös on virheellinen ja tulee kumota, koska

1) kauppakirjan ehto 6.4 on rauennut 31.8.2015 tekemämme ilmoituksen johdosta,
2) kauppakirjan ehto 6.4 on mitätön, koska ehto on lisätty kauppakirjaan ilman valtuutusta,
3) kauppakirjan ehto 6.4 on kohtuuton sopimusehto, johon vetoaminen ei ole mahdollista ja koska
4) kaupunginhallituksen päätös on virheellinen menettelymuodoltaan, sillä päätös on tehty eri tarkoituksessa, kuin mikä on päätöksen todellinen sisältö.

1 **Kauppakirjan ehto 6.4 on rauennut**

Vantaan kaupunki on kahteen otteeseen, 19.8.2015 ja 21.8.2015, ilmoittanut edellyttävän, että asuntomessutonttien ostajien tulee kauppakirjan ehdon 6.4. mukaisesti liittyä jätteen putkikeräysjärjestelmän käyttäjäksi.

Olemme 31.8.2015 ilmoittaneet kaupungille, että koska liityntäsopimuksen ehdot ovat eräiltä osin lainvastaisia ja kohtuuttomia ja koska Kivistön Putkijäte Oy ei ole valmis neuvottelemaan liityntäsopimuksen sisällöstä, olemme katsoneet ehdollisen liittymisvelvoitteen rauenneen.

Tähän viestiin tai muutoinkaan siihen, että kaupunki katsoisi velvoitteen olevan edelleen pätevä, emme ole saaneet vastausta. Kevään 2016 aikana olemme toki saaneet seurata muun muassa lehdistön välityksellä kaupungin luottamushenkilöelimissä vireillä olleita päätösesityksiä. Kaupunginhallituksen päätös 20.6.2016 on ensimmäinen meille osoitettu asiakirja, jossa kaupunki tuo esiin, että sopimuksen ehto 6.4. ei olisikaan rauennut ilmoituksemme johdosta.

Jos kaupunki on katsonut, että raukeamisilmoitus olisi ollut perusteeton, ilmoitus olisi tullut kiistää kiireellisesti. Lähes kymmenen kuukauden kuluttua esitetty vaatimus jo rauenneeksi ilmoitetun sopimusehdon velvoittavuudesta on esitetty liian myöhään.

Oikaisuvaatimuksen alainen päätös sopimussakon perinnästä on siksi kumottava, koska sopimussakko perustuisi kauppakirjan rauenneeseen ehtoon.

2 **Kauppakirjan ehto 6.4 on mitätön, koska kyseisen ehdon lisäämiseen ei ole ollut valtuutusta**

Kaupunginhallitus 5.11.2012 § 21 on Kivistön kaupunginosan kortteleiden 23172, 23173, 23175, 23176, 23177, 23178 ja 23179 luovutusperiaatteiden, -ehtojen ja -hintojen osalta päättänyt, että asuntomessualueen tontit luovutetaan myymällä. Päätöksen mukaan luovutukset oli tarkoitus tehdä päätöksen liitteenä olleen kauppakirjamallin mukaisesti, johon oli mahdollista tehdä vain teknisluonteisia korjauksia.

Vantaan kaupungin ja messutontin ostajan väliseen kauppakirjaan on tämän kaupunginhallituksen päätöksen ja varausmaksun maksamisen jälkeen lisätty ehto 6.4. ”Ostajat sitoutuvat liittymään keskitettyyn jätteiden putkikeräysjärjestelmään, mikäli sellainen rakennetaan alueelle.”

Osa asuntomessutonttien ostajista on vaatinut kaupunginhallitusta korjaamaan ehdon lisäämiseen liittyvän menettelyvirheen. Tuossa yhteydessä kaupunginhallitus on todennut, että kyseessä ei ole ollut teknisluonteinen korjaus, jonka tekemiseen viranhaltijalla olisi ollut valtuus alkuperäisen päätöksen sanamuodon perusteella.

Sen sijaan kaupunginhallitus on katsonut, että kauppakirjaan lisättävää ehtoa koskenut valtuus olisi perustunut kaupunginhallituksen päätökseen 7.10.2013.

Kaupunginhallitus on menettelyvirheen korjaamista koskeneeseen vaatimukseen liittyen todennut, että menettelyvirhettä ei olisi tapahtunut vaikka 7.10.2013 tehty päätös jäteputkiyhtiön perustamisesta ei olekaan ollut lainvoimainen 11.12.2013, jolloin tonttikauppakirjamme on allekirjoitettu.

Kun ehto 6.4 ostajien velvollisuudesta liittyä keskitettyyn putkijätekeräysjärjestelmään on lisätty tontin luovutusta koskevaan kauppakirjaan kaupunginhallituksen nimenomaisen valtuuden vastaisesti, ehto on mitätön. Kaupunginhallituksen päätös tulee siksi kumota.

3 **Kauppakirjan ehto 6.4. on kohtuuton sopimusehto**

Allekirjoitimme tonttia koskevan kauppakirjan 11.12.2013. Tuota ennen, toukokuussa 2013, olimme maksaneet tuohon mennessä saamamme informaation perusteella varausmaksun, jolla olimme sitoutuneet ostamaan messutontin. Meille oli nimenomaisesti vakuutettu jäteputkijärjestelmän olevan edullinen, ekologinen ja helppokäyttöinen.

Velvollisuudesta liittyä järjestelmän käyttäjäksi ei ole ollut mainintaa yhdessäkään muussa tonttikauppaa koskevassa asiakirjassa kuin kauppakirjassa.

Putkijätejärjestelmän käyttäjille osoitetun liityntäsopimuksen saimme allekirjoitettavaksi 31.1.2015. Liityntäsopimukseen oli otettu useita lainvastaisia ja kohtuuttomia ehtoja. Olimme siten kauppakirjalla tulleet sidotuksi toiseen sopimukseen, jonka ehdot esitettiin meille yli vuoden kuluttua tonttikauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston mukaan sopimusehto, johon kuluttaja sidotaan, vaikka hänellä ei ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta tutustua sopimusehtoihin ennen sopimuksen tekemistä, on kohtuuton.

Kauppakirjan ehto 6.4. on Kilpailu- ja kuluttajaviraston kuvaama kohtuuton sopimusehto. Koska kaupunginhallitus on päätöksessään vedonnut kohtuuttomaan sopimusehtoon, päätös tulee kumota.

4 **Päätös on menettelymuodoltaan virheellinen**

Hallintolain mukaan hallintopäätös voidaan tehdä vain päätökseen kirjatussa tarkoituksessa.

Kaupunginhallituksen päätöksen perusteluissa on esitetty, että sopimussakon perimisen nimenomaisena tarkoituksena on pakottaa tontin ostaja liittymään putkijätejärjestelmän käyttäjäksi. Suspensiivisesta sopimussakon perimisestä päättämisellä on tosiasiassa pyritty luomaan uhkasakon asettamista vastaava tilanne.

Uhkasakon asettaminen edellyttää lakiin perustuvaa nimenomaista valtuutta. Yksityisoikeudellisessa asiassa kaupunginhallituksella ei luonnollisestikaan voi olla toimivaltaa päättää uhkasakon asettamisesta.

Hallintopäätöksen menettelymuotoa koskeva virhe on vakava laillisuusvirhe, jolloin kaupunginhallituksen tulee todeta tekemänsä päätös pätemättömäksi jo viranpuolesta ja kumota oikaisuvaatimuksen alainen päätös.

Vantaalla 19.7.2016

Timo Laine

22 § Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistökaupassa: Laaksonen Jarkko ja Leila / OikeaKoti Asunnot (EAI Residential I Ky) perustettavan Asunto Oy Vantaan Vinkkelin nimiin

VD/9118/10.00.01.01.01/2016
HP/LM-H/AV-P/JHo/EN/JB

Julkinen kaupanvahvistaja Eeva Lönnberg-Hirvonen on jättänyt Vantaan kaupungille ilmoituksen seuraavasta 2.9.2016 tehdystä kiinteistökaupasta:

Myyjät: Jarkko Laaksonen ja Leila Laaksonen

Ostaja: OikeaKoti Asunnot (EAI Residential I Ky) perustettavan Asunto Oy Vantaan Vinkkelin nimiin

Kaupan kohde: Vantaan kaupungin Hakunilan (403) kylässä sijaitseva määräala M501 kiinteistöstä RN:o 2:154, määräalatunnus 92-403-2-154-M501. Määräalan pinta-ala on noin 3 596 m^2 ja se sijaitsee osoitteessa Vaaralankulma 23, 01230 Vantaa.

Kauppahinta on 502 000 euroa (140 □ / m^2, 558 □ / k-m^2).

Määräala on osoitettu kaupunginvaltuuston hyväksymässä asemakaavan muutoksessa asuinrakennusten korttelialueeksi (A, I, e = 0.25, laskennallinen rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä 899).
Määräalalla sijaitsee noin 51 k-m^2 suuruinen yhden asunnon talo vuodelta 1948 sekä noin 38 k-m^2 suuruinen talousrakennus vuodelta 1948. Kauppakirjan mukaan määräalalla sijaitsevat rakennukset myydään purettaviksi ja ostaja vastaa niiden purkukustannuksista.

Yrityspalvelujohtaja on ilmoittanut, että Vantaan kaupungilla on etuosto-oikeus kyseessä olevassa kiinteistökaupassa. Yrityspalvelujohtaja puoltaa etuosto-oikeuden käyttämistä, koska määräalan hankkimisella saataisiin kaupungin omistukseen riittävästi yhtenäistä aluetta kehitettäväksi asuntorakentamisen. Määräala rajoittuu idässä, etelässä ja lännessä kaupungin omistamiin kiinteistöihin.
Vantaan kaupungin maankäyttöinsinööri on tehnyt päätöksen (11.10.2016 § 32) kiinteistön kaupasta, jolla Jarkko ja Leila Laaksoselta (myyjiltä) ostetaan edellä mainittuun määräalaan pohjoisessa rajoittuva kantakiinteistö.

Kauppakirja on kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 24.10.2016 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) Vantaan kaupunki käyttää etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä 2.9.2016 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Hakunilan (403) kylässä sijaitsevaa määräalaa M501 kiinteistöstä RN:o 2:154, määräalatunnus 92-403-2-154-M501. Määräalan pinta-ala on noin 3 596 m^2 ja kauppahinta on 502 000 euroa, ja
b) päätöksestä ilmoitetaan etuostolain mukaisesti ostajalle ja myyjille sekä maanmittauslaitokselle.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 22

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) Vantaan kaupunki käyttää etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä 2.9.2016 tehdyssä kiinteistökaupassa, joka koskee Hakunilan (403) kylässä sijaitsevaa määräalaa M501 kiinteistöstä RN:o 2:154, määräalatunnus 92-403-2-154-M501. Määräalan pinta-ala on noin 3 596 m^2 ja kauppahinta on 502 000 euroa, ja
b) päätöksestä ilmoitetaan etuostolain mukaisesti ostajalle ja myyjille sekä maanmittauslaitokselle.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.

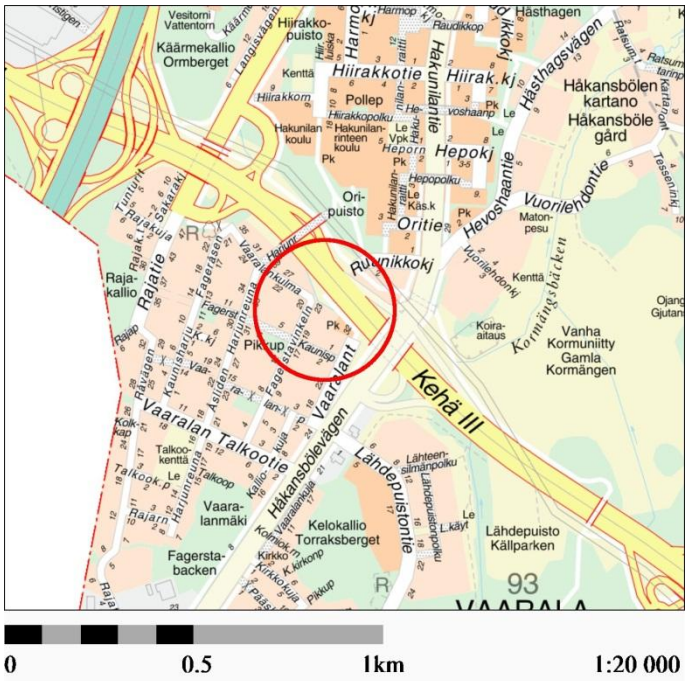
Liite:
- Kartta kaupan kohteesta

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; päätöksen tiedoksi antaminen
maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Lisätiedot: tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 09 8392 4253
maankäyttöteknikko Jorma Hopponen, puh. 09 8392 4040
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

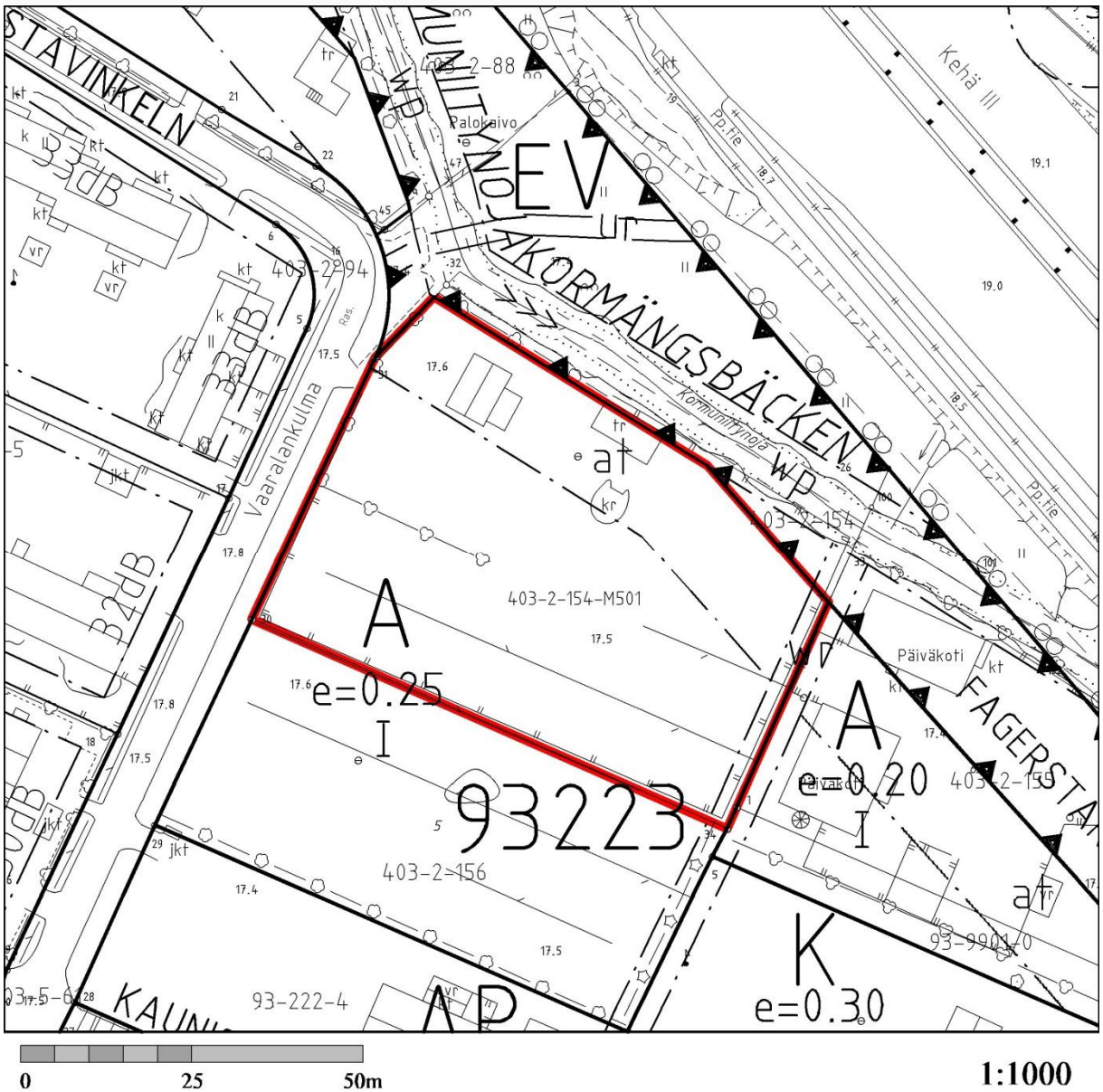
0 0.5 1km 1:20 000

KARTTA ETUOSTOA VARTEN

Kaupunginosa: VAARALA (93)

Kylä: Hakunila (403)

Määräala: 403-2-154-M501

0 25 50m 1:1000

23 § Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017–2020

VD/8422/02.01.00.03/2016

KN/PM/MR/HY-L

Suomen kansantalous kääntyi vuosina 2015 ja 2016 loivalle kasvu-uralle. Valtiovarainministeriön talousennusteen mukaan kasvu jatkuu vuosina 2017–2018 0,9–1,1 prosentin vuosivauhtia. Kehityksen taustalla ovat lähinnä yksityisen kulutuksen ja investointien kasvu. Rakenteellisten uudistusten hitaus ja vientimarkkinoiden kasvun hidastuminen hidastavat myös Euroopan talouskasvua. Työttömyys kääntyy lievään laskuun ja työllisyysasteen ennustetaan kohoavan vuonna 2017 68,8 prosenttiin ja vuonna 2018 69,3 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömyyden nousu 1990-luvun lamavuosien tasolle muodostaa kuitenkin vaikeasti ratkaistavan ongelman. Julkinen talous pysyy alijäämäisenä lähivuodet, vaikkakin alijäämä pienenee julkisen talouden sopeutustoimien seurauksena. Väestön ikääntymisestä johtuva julkisen talouden niin sanottu rakenteellinen alijäämä kuitenkin jopa kasvaa. Julkisyhteisöjen bruttovelka kasvaa lähivuosina, mutta aiempia vuosia hitaammin, ja sen ennakoidaan olevan vuonna 2017 65,8 prosenttia ja vuonna 2018 66,4 prosenttia bruttokansantuotteesta. Kotitalouksien kulutus kasvaa ennusteiden mukaan vuonna 2017 varsin vähän, vain 0,7 prosenttia. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy vuonna 2017 1,1 prosenttiin.

Kuntatalous on ollut haasteiden edessä viime vuodet johtuen heikosta suhdannetilanteesta, verotulojen hitaasta kasvusta, valtionosuusleikkauksista, kuntien tehtävien ja velvoitteiden lisäämisestä sekä väestön ikääntymisestä johtuvasta kustannusten kasvusta. Kuntien lainakanta jatkoi kasvuaan vuonna 2015 noin 0,8 miljardilla eurolla yhteensä 17,4 mrd. euroon. Lainaa kunnat ottivat viime vuonna lähes saman verran kuin toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen.

Vuonna 2016 kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa kevään 2016 kuntatalousohjelmassa esitettyjä arvioita vahvemmaksi. Kuntatalouden tasapainoa parantavien valtion toimien lisäksi kuntien tilanteeseen vaikuttavat vuonna 2017 voimaan astuvan eläkeuudistuksen vaikutukset. Myös yhteisöveron tuotto näyttää kehittyvän selvästi aiemmin arvioitua suotuisammin. Kuntatalouden kehitysarvion mukaan julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon nettoluotonannolle asetettu rahoitusasematavoite ollaan saavuttamassa. Tavoitteen mukaan paikallishallinnon nettoluotonanto saa olla korkeintaan -0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2019, mikä tarkoittaa kuitenkin kuntien velkaantumisen jatkumista edelleen. Kuntatalouden kokonaismenot ja -tulot kehittyvät vuosina 2016–2020 historiaan nähden hyvin vaimeasti. Kilpailukykysopimuksen keskeisenä tavoitteena on lisätä talouskasvua ja parantaa työllisyyttä. Myös kuntatalous hyötyy pidemmällä aikavälillä yleisestä talouskasvusta ja työllisyyden paranemisesta. Lyhyellä aikavälillä kilpailukykysopimus on julkista taloutta heikentävä.

Kuntatalousohjelma vuodelle 2017 on laadittu vuotta 2017 koskevan valtion talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Kuntatalouteen kohdistuu ensi vuonna merkittäviä muutoksia, joiden seurauksena toimintamenot ja -tulot, verotulot sekä valtionosuudet supistuvat selvästi. Tilikauden tuloksen arvioidaan vahvistuvan hieman. Kuntataloutta vahvistavat hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet. Toimenpiteet supistavat toimintamenoja, ja toimintamenosäästöt huomioidaan myös valtionosuuksissa. Toimien lopulliseen kuntataloutta vahvistavaan vaikutukseen vaikuttaa muun muassa se, miten kunnat ja kuntayhtymät toimeenpanevat niitä. Valtaosa hallitusohjelman mukaisista kuntataloutta vahvistavista suorista sopeutustoimista on voimassa vuonna 2017. Sen sijaan yhden miljardin euron toimenpideohjelman mukaisten kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävien toimien vaikutus jää vielä vähäiseksi.

Vantaan vuoden 2017 talousarvion valmistelu

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma (KV 18.6.2012) on ollut lähtökohtana talousarviolle 2017 ja taloussuunnitelmalle 2017–2020. Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat toimintamenojen kasvun ja investointitason alentaminen. Tavoitteena on tasapainottaa talous ja pysäyttää lisävelkaantuminen suunnitelmakauden loppuun mennessä. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmalle laadittiin jatkotoimenpiteet ja mittarit vuosiksi 2015–2017.

Taloussuunnitelmaesityksen verotuloarviot perustuvat vuonna 2016 voimassa olevaan tuloveroprosenttiin. Hallituksen esitykseen kiinteistöverolain muuttamisesta sisältyy yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron alarajojen nostaminen. Näistä alarajojen korotuksista Vantaalle vaikuttaa vakituisen

asuinrakennuksen kiinteistöveron alarajan nosto 0,37:stä 0,41:een ja tämä on huomioitu taloussuunnitelmaesityksessä. Taloussuunnitelmaesitys perustuu yleisen kiinteistöveron pitämiseen nykyisellä tasolla eli 1,00 prosentissa. Lakiesityksessä ehdotetaan lisäksi, että kunnanvaltuuston olisi määrättävä erikseen veroprosentti myös asuinrakennuksille, jotka eivät ole vakituisessa asuinkäytössä. Lakiesityksen mukaan kunnanvaltuusto määräisi erikseen muiden asuinrakennusten veroprosentin, joka on vähintään 0,93 ja enintään 1,80. Vantaalla ei ole aiemmin määritelty erikseen muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttia, joka on näin ollen muodostunut aiemmin yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan. Taloussuunnitelma perustuu muiden kuin asuinrakennusten osalta entiseen 1,00 prosentin kiinteistöveroon. Hallituksen esitys kiinteistöverolain muuttamisesta muuttaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentin vaihteluväliä nykyisestä 1,00–4,00 prosentista 2,00–6,00 prosenttiin. Lisäksi hallituksen esityksen mukaan neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,00 prosenttiin, johon tasoon myös taloussuunnitelma perustuu.

Taloussuunnitelma perustuu Vantaan väestöennusteen mukaiseen palvelutarpeen kasvuun. Taloussuunnitelma tähtää vuosittain vahvistuvaan vuosikatteeseen, jolla pystytään parantamaan investointien tulorahoituskykyä. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2017 ovat 390 milj. euroa ja toimintamenot 1 462 milj. euroa (ilman valmistusta omaan käyttöön). Vuoden 2016 talousarvioon nähden toimintatulot vähenevät 4,8 prosenttia ja toimintamenot (ilman valmistusta omaan käyttöön) 2,2 prosenttia. Vuoden 2016 toisen osavuosikatsauksen tulosennusteeseen nähden tulot vähenevät 11 prosenttia ja menot 1,5 prosenttia. Toimeentulotuen perusosan myöntäminen siirtyy Vantaan kaupungilta Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa siirtymäkauden jälkeen. Tämä laskee kaupungin saamaa toimeentulotuen perusosan valtionosuutta vuoteen 2016 verrattuna noin 19 milj. euroa ja pienentää sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menomäärärahaa maksettujen avustusten osalta noin 38 milj. euroa. Lisäksi kilpailukykysopimus vaikuttaa vuoden 2017 henkilöstömenoihin noin 13 milj. euroa alentavasti. Toimintakate kasvaa 1,3 prosenttia vuoden 2016 talousarvioon ja vähenee 2,4 prosenttia vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden. Vuosikate on vuoden 2017 talousarviossa 63,7 milj. euroa (TA 2016: 68,9 milj. euroa), joten se vähenee vuoden 2016 talousarvioon nähden 8 prosenttia ja vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden 44 prosenttia.

Vuonna 2017 verotuloja ennakoidaan saatavan 941,2 milj. euroa, laskua vuoden 2016 ennusteeseen nähden 0,5 prosenttia. Kaupungin kunnallisverotuotto laskee noin 1,1 prosenttia vuoden 2016 ennusteeseen nähden (jossa palautukset vuodelle 2015). Yhteisöverotuotto kasvaa 1,9 prosenttia ennusteeseen 2016 nähden. Kiinteistöverotuottoa arvioidaan kertyvän 3,9 % vuotta 2016 enemmän kiinteistöverojen alarajoja koskevien muutosten sekä rakennuskannan kasvun myötä. Valtionosuuksia arvioidaan saatavan 169,4 milj. euroa vuonna 2017, laskua 9,6 prosenttia vuoden 2016 ennusteeseen nähden. Valtionapujen alenemiseen merkittävimmät syyt ovat perustoimeentulotuen laskennan ja maksatuksen siirto kunnilta Kelalle sekä kilpailukykysopimuksen perusteella tehtävät valtionosuuden vähennykset. Koko verorahoituksen vähenemiseksi ennakoidaan 2,0 prosenttia. Korkotason ennakoidaan säilyvän maltillisena vuonna 2017, mutta pidemmällä aikavälillä yli miljardin euron lainapääomasta johtuvien korkomenojen kasvuriski on merkittävä. Talousarviossa vuoden 2017 kaupungin korkomenoiksi on budjetoitu 6 milj. euroa. Käyttöomaisuuden poistotaso nousi vuonna 2015 Kehäradan valmistuessa. Kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten poistot ovat vuoden 2017 talousarviossa 113,9 milj. euroa.

Taloussuunnitelman 2017–2020 investoinnit

Tilakeskus on valmistellut yhdessä toimialojen ja taloussuunnittelun kanssa Vantaan kaupungin uudisrakentamista koskevan talonrakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Uudisrakentamiseen on vuodelle 2017 budjetoitu yhteensä 25,3 milj. euroa. Vuodenvaihteessa rakenteilla oleva hanke Vaaralanpuiston päiväkoti valmistuu 2017. Kokonaan 2017 toteutettavia uudishankkeita ovat Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus, Kartanonkosken kentän huoltorakennus, Myyrmäen urheilupuiston huoltorakennuksen laajennus, Katrinebergin maatilan katos- ja konehallirakennukset, Voimalatien tukikohdan kalustosuoja- ja puuntyöstötilat, Myyrinkodin yhteyteen toteutettava pelastuslaitoksen ensiavun autotalli sekä Tikkurilan asemalle tuleva polkupyörien liityntäpysäköintitila.
Lisäksi toteutetaan väliaikaisia vuokrapaviljonkitiloja pihoineen Tikkurila-Koivukylä alueen ja Hämeenkylän koulun väistötiloiksi. Aloitettavia kohteita ovat Uomarinteen koulun laajennus, Hämeenkylän korvaava koulurakennus sekä Martinlaakson ja Kaivokselan II päiväkodit.

Määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on vuodelle 2017 budjetoitu yhteensä 28 milj. euroa. Vuodenvaihteessa 2016–2017 rakenteilla on Katriinan sairaalan B-osan perusparannus ja Rajatorpan vanhan

suojellun koulun pohjakerroksen peruskorjaustyöt. Edellä mainittuihin hankkeisiin on budjetoitu vuodelle 2017 yhteensä 8,4 milj. euroa. Suurempia 2017 aloitettavia hankkeita ovat Neilikkatien Pajatalon muutos- ja korjaustyöt nuorisotiloiksi, Vantaankosken paloaseman peruskorjaus sekä Håkansbölen kartanoalueella Pehtoorin talon peruskorjaus- ja muutostyöt (yht. 3,4 milj. euroa). Lisäksi pyritään tekemään päiväkotien korjauksia väistötilahoitopaikkojen järjestyessä muun muassa Lintukallion, Timotej:n, Yrttitien, Kiirunatien, Saturnuksen ja Trolleby daghem päiväkodeissa (yht. 3,5 milj. euroa). Sisäilmaongelmien poistamiseen vuodelle 2017 varataan 2,3 milj. euroa. Muihin pienempiin korjaushankkeisiin (esim. vesikatto- ja julkisivukorjauksiin), suunnitteluun ja projektinjohtoon on budjetoitu vuodelle 2017 yhteensä noin 10,4 milj. euroa. Suunnitteluvaiheessa olevia suurempia korjaustöitä ovat Havukosken koulun peruskorjaus ja Tikkurilan uimahallin perusparannus.

Vuodelle 2017 kuntatekniikan investointeihin on talousarvioesityksessä varattu 30 milj. euroa. Keskeisimpiä rakentamishankkeita kohdistuu muun muassa Myyrmäen, Kivistön, Aviapoliksen, Tikkurilan, Koivukylän ja Korson alueisiin.

Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2017 ovat 113 milj. euroa (ennuste v. 2016 n. 139 milj. euroa) ja investointiosan netto 109 milj. euroa. Investoinneista pystytään rahoittamaan tulorahoituksella 53 prosenttia, ja kaupungin lainakannan arvioidaan kasvavan vuonna 2017 30 milj. eurolla.

Kehäradan liikennöinnin alkaminen ja kehä III:n peruskorjaaminen ovat osaltaan edistäneet rakentamisen kiihtymistä Vantaalla ennätyksellisen korkealle tasolle. Tammi-syyskuussa aloitettiin yli 3 000 asunnon rakentaminen ja lupia uusien asuntojen rakentamiseen myönnettiin samana ajanjaksona kaikkiaan yli 4 700 asunnolle. Alkuvuodesta 2016 asuntoja on valmistunut lähes 2 000. Talouden tasapainottamisen jatkamisella varmistetaan kaupungin kilpailukykyisyys pidemmällä aikavälillä. Tiukalla maankäytön ja sopimuspolitiikan ohjauksella, investointien priorisoinnilla ja kaupunkitasoisella palveluverkkosuunnittelulla rajoitetaan kaupungin investointien kasvua. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesta investointitasosta joudutaan kuitenkin poikkeamaan tulevalla taloussuunnitelmakaudella tilanteessa, jossa kaupungin poikkeuksellisen voimakas kasvu edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamista samaan aikaan, kun myös vanhempia palvelurakennuksia joudutaan korvaamaan uusilla. Kaupungin lainamäärän kasvun pysäyttäminen edellyttää taloussuunnitelmakaudella investointitason hallintaa sekä verorahoituksen toimintamenoja nopeampaa kasvua.

Kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys jaettiin valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille talousarvion ja taloussuunnitelman informaatiotilaisuudessa 17.10.2016. Esityslistan liitteinä ovat kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2017–2020 sekä koontitaulukko investointien käyttötalousvaikutuksista.

Kaupunginhallituksen asettama neuvottelukunta käsittelee talousarvioesitystä 31.10.2016.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 23

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2017–2020 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,

b) oikeuttaa taloussuunnittelu tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset ja

c) esittää kaupunginvaltuustolle

1. hyväksyttäväksi vuoden 2017 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
2. hyväksyttäväksi vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2017–2020.

Käsittely:

Kaupunginhallitukselle oli jaettu taloussuunnitelman yksityiskohtaiseen käsittelyyn 31.10.2016 kokoontuneen neuvottelukunnan neuvottelutulos talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen 2017–2020 tehtävistä muutoksista. Puheenjohtaja kysyi, voidaanko neuvottelutulos hyväksyä yksimielisesti, ja esitystä ei vastustettu. Kokouksessa tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen 2017–2020:

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 31 sitovan tavoitteen 1.3 mittarin tavoitetasoksi: Tarvittaessa kuntaosuuden ylärajasta voidaan joustaa niin, että joukkoliikenteen lippujen hinnat eivät nouse.

Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 33 sitovan tavoitteen 9.1 mittarin tavoitetason vuodelle 2017 muutettavaksi
- Työllisyys paranee suhteessa edellisvuoteen Vantaalla. Kaupungin omia työllistämistoimia lisätään. Työmarkkinatuen kuntaosuus laskee suhteessa edellisvuoteen.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 79 taulukon alimman rivin mittarin tavoitetason 2017 muutettavaksi
- Työttömyysaste laskee Vantaalla verrattuna edelliseen vuoteen.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 95 Tuloskortin keskeisiin tavoitteisiin lisättäväksi
- Toimialalla vähennetään palveluseteleiden käyttöä ja panostetaan sen sijaan omaan palveluiden tuotantoon. Ostaessaan palveluita yksityiseltä sektorilta ja valitessaan yksityisiä yrityksiä palvelusetelituottajiksi Vantaan kaupunki välttää yrityksiä, joilla on kytköksiä veroparatiiseihin.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 105 Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020 -otsikon alle lisättäväksi
- Länsimäen terveysaseman päiväpoliklinikkatoiminta säilyy.
- Tikkurilan ja Länsimäen terveysasemille perustetaan 3 sairaanhoitajan vakanssia kumpaankin hoitojonojen lyhentämiseksi.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 109 Tuloskortin keskeisiin tavoitteisiin lisättäväksi
- Lastensuojelun Tikkurilan toimipisteeseen lisätään kolme uutta vakanssia.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivulta 137 keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020 -otsikon alta poistettavaksi virkkeen ”tavoitteena on, että yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista kasvaa vuoden 2015 tilinpäätöksen 11,1 prosentista 14,1 prosenttiin vuonna 2017”, ja lisättäväksi ”Yksityisille päiväkodeille pitää säätää samat velvollisuudet kuin kunnalliselle päivähoidolle muun muassa vammaisten lasten hoitamisessa”.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 147 Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020 -otsikon alle lisättäväksi kohdat
- Velmun talon katto korjataan ja siitä tehdään pysyvä kulttuuritalo, erityisesti vantaalaisten bändien tarpeisiin.
- Kaupunginmuseo kutsuu ensi vuonna kaikki kaupungin tarharyhmät tutustumiskäynnille museoon.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivun 153 Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017 -otsikon alle lisättäväksi kohdan
- Nuorisotalojen aukioloaikoja pidennetään.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti sivulle 276 Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:n toiminnan tehostumissarakkeen vuoden 2017 mittarin tavoitetasoksi 2 %.
Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Päätös:
Päätettiin
a) hyväksyä kaupunginjohtajan muutettu talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2017–2020 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,
b) oikeuttaa taloussuunnittelu tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä teknisluonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset ja
c) esittää kaupunginvaltuustolle

1. hyväksyttäväksi vuoden 2017 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
2. hyväksyttäväksi vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpanomääräykset,
3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2017–2020, ja

d) todeta, että budjetti tasapainotetaan lainanotolla

Lisäksi merkittiin, että **vasemmistoliiton kaupunginhallitusryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreä kaupunginhallitusryhmä yhtyi:
”Subjektiivisesta päivähoito-oikeudesta säädettiin vuoden 1985 päivähoitolain uudistuksen yhteydessä. Se oli merkittävä voimainponnistus yli puoluerajojen, ja sen ansiosta naisilla oli paremmat mahdollisuudet päästä tekemään säännöllisesti töitä. Tämän jälkeen päivähoito on kehittynyt moniulotteiseksi varhaiskasvatukseksi. Varhaiskasvatus on ennen kaikkea lapsen oikeus, eikä sen käyttöä saa rajata diskriminoimaan lapsia. Varhaiskasvatus on tutkimuksissa todettu tuottavimmaksi koulutusinvestoinniksi.”

Lisäksi merkittiin, että **vihreä kaupunginhallitusryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:
Valtuusto edellyttää, että konserniyhtiöt tavoittelevat toiminnassaan 2 % lämmön ominaiskulutuksen vuotuista säätöä.

Lisäksi merkittiin, että **vihreä kaupunginhallitusryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmistoliiton kaupunginhallitusryhmä yhtyi:
Valtuusto edellyttää, että Vantaan energia laatii suunnitelmat fossiilisista polttoaineista luopumiseksi energiantuotannossa nopeutetussa aikataulussa ja tuo suunnitelmat valtuuston tietoon vuoden 2017 aikana.

Liitteet:
- Kaupunginjohtajan esitys talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017–2020
- Koonti investointiohjelman käyttötalousvaikutuksista
- Korjaussivu kaupunginjohtajan esitykseen
- TS-neuvottelutulos 31.10.2016

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupunginjohtaja Kari Nenonen, puh. 09 839 22101, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 8392 8542, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Matti Ruusula, puh. 09 8392 3787, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TALOUSSUUNNITELMA 2017- 2020

TALOUSARVIO 2017

Kaupunginjohtajan esitys 17.10.2016

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 1

Vantaan kaupungin toimintaympäristön muutos 3
Talouden kehitysnäkymiä 16
Vantaan henkilöstömäärän kehitys 26
Kaupungin toimitilamäärän kehitys 27
Tuottavuusmittarit 29
Väestön kehitys ikäryhmittäin 29
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2017 30
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa 39

KÄYTTÖTALOUSOSA 41
Talousarvion 2017 täytäntöönpano 43
Toimialoittain vertailu 2015–2020 ja kehys 48

YLEISHALLINTO 55
Yleishallinto 57
Keskusvaalilautakunta 59
Kaupunginvaltuusto 60
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 61
Kaupunginhallitus 63
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 65

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA 67

KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA 75
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala yhteensä 77
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt 82
Työllisyyspalvelut 88

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA 91
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala yhteensä 93
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoitoa 93
Sosiaali- ja terveyslautakunta 98
Talous- ja hallintopalvelut 100
Erikoissairaanhoito 102
Terveydenhuollon palvelut 104
Perhepalvelut 108
Vanhus- ja vammaispalvelut 112
Suun terveydenhuollon liikelaitos 116

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA 119
Sivistystoimen toimiala yhteensä 121
Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt 121
Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta 127
Yhteiset palvelut 128
Suomenkielinen perusopetus 130
Lukiokoulutus 133
Varhaiskasvatus 136
Kirjastopalvelut 140
Muu koulutus 142
Ruotsinkielinen tulosalue 143

Kulttuuripalvelut....147
Liikuntapalvelut....149
Nuorisopalvelut....152
Ammatillinen koulutus....155
Aikuisopisto....157
Musiikkiopisto....159
Kuvataidekoulu....161

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA....163

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA....169
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä....171
Kaupunkisuunnittelulautakunta....172
Toimialahallinto....173
Yrityspalvelut....175
Kaupunkisuunnittelu....178

TEKNINEN LAUTAKUNTA....181
Tekninen lautakunta yhteensä....183
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt....183
Tekninen lautakunta....185
Tilakeskuksen tulosalue....187
Joukkoliikenne....190
Kuntatekniikan keskus....192
Varikko....196

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA....199
Ympäristölautakunta yhteensä....201
Ympäristölautakunta bruttoyksiköt....201
Ympäristölautakunta....203
Ympäristökeskus....204
Rakennusvalvonta....206

LIIKELAITOKSET....209
Vantaan Työterveys liikelaitos....211
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos....214

RAHASTOT 2017–2020....217
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto....219
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto....222
Sosiaalinen luototus....224
Vahinkorahasto....225
Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma....227
Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma....227

TULOSLASKELMAOSA 2017–2020....229

INVESTOINTIOSA 2017–2021....241
Uudisrakentaminen....245
Korjausrakentaminen....247
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt....249
Aineeton omaisuus....250
Julkinen käyttöomaisuus....251
Irtain omaisuus....254

Kiinteä omaisuus 256
Osakkeet ja osuudet 258

RAHOITUSOSA 2017–2020 259
Täydentäviä tietoja 265

KUNTAKONSERNI 2017–2020 267

LIITTEET 283
Uudisrakentaminen 2017–2026 LIITE 1 285
Korjausrakentaminen 2017–2026 LIITE 2 290
Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2017–2026 LIITE 3 293
Liikuntapaikkarakentaminen 2017–2021 LIITE 4 294

Kaupunginjohtajan katsaus

Kasvun rahoittaminen taloussuunnittelun lähivuosien haaste

Vantaan väestönkasvu on vuosina 2015 ja 2016 noussut uudelle tasolle, ja ennusteiden mukaan voimakas kasvu jatkuu myös lähivuosina. Pääkaupunkiseudun vetovoimaisuus on vilkastuttanut asuntorakentamista, mutta kasvu ei toistaiseksi ole heijastunut verotuloihin. Lähivuosien tehtävänä on kaupungin kasvun hallinta ja rahoittaminen sekä toiminnan ja talouden sopeuttaminen maakuntauudistukseen.

Kouluverkon uudistamiseen investoidaan

Vantaan väestömäärä kasvaa lähes 1970-luvun tahtiin. Tuolloin rakennettiin uusia kaupunginosia, kuten Koivukylä ja Martinlaakso. Vuonna 2015 väkimäärä lisääntyi 3 802 hengellä ja vuonna 2016 tämä luku ylittynee. Maan sisäinen muuttoliike on kääntynyt Vantaalle voitolliseksi. Nyt rakennetaan Kivistön ja Leinelän kaupunginosia sekä tiivistetään vanhoja keskustoja. Muuttajat ovat pääosin työikäisiä ihmisiä.

Voimistuneesta väestönkasvusta huolimatta kaupungin verotulot ovat kasvaneet vain noin prosentin vuositahdilla. Heikon verotulokehityksen, valtionosuusleikkausten sekä Kehäradan poistojen myötä talousarvion 2017 tilikauden tulos on negatiivinen. Käyttötalouden menokehitys pidetään talousarviossa edelleen maltillisena. Investoinnit ylittävät viime vuosina noudatetun 100 miljoonan euron tason. Tämä johtuu kouluverkon kehittämisestä ja väestönkasvun edellyttämistä uusista päiväkodeista.

Talousarvion valmisteluun ovat vaikuttaneet vuonna 2017 voimaan tulevat kilpailukykysopimus sekä toimeentulotuen perusosan maksatuksen siirto Kelalle. Maakuntauudistuksen vaikutukset tulevat arvioitaviksi taloussuunnitelman 2018–2021 valmistelun yhteydessä.

Talouden tasapaino on parantunut valtuustokaudella

Vuonna 2015 kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta nousi jo 17,4 miljardiin euroon, kasvua edellisvuodesta on noin 0,8 miljardia euroa. Talouden matalasuhdanteen ja valtionosuusleikkausten keskellä kunnat ovat tasapainottaneet talouttaan menoja leikkaamalla, tuottavuutta kehittämällä sekä veroprosentteja korottamalla.

Vantaan kaupungilla on takanaan kolme ylijäämäistä tilinpäätöstä vuosina 2013–2015. Päättyvän valtuustokauden aikana Vantaan talouden tasapaino on parantunut ja kaupungin suhteellinen asema suurten kaupunkien talousvertailuissa on kohentunut. Vuonna 2015 kaupungin lainakannan kasvu hidastui 15 miljoonaan euroon, ja loppuvuoden ennusteiden mukaan kaupungin lainakanta ei vuonna 2016 kasva edellisvuoden lopun tilanteesta.

Kaupungin voimakkaan kasvun rahoittaminen sekä maakuntauudistuksen vaikutukset ovat riskejä kaupungin talouden tasapainolle lähivuosina. Uudelta kaupunginvaltuustolta tarvitaan päätöksiä Vantaan kasvun hallintaan, tulopohjan kasvattamiseen ja toiminnan uudistamiseen maakuntauudistuksen yhteydessä.

Kuntien rooli muuttuu

Hallituksen tekemien linjausten mukaan vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta 18–maakunnalle. Kesäkuussa 2016 julkistettiin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja maakuntien perustamisen alustavat lakiluonnokset. Tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 kuluessa ja lain on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2017.

Uudistuksen toimeenpanoa valmistelevan maakuntatasoisen väliaikaishallinnon on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.7.2017. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu sekä henkilöstö siirtyvät esityksen mukaan maakunnille 1.1.2019, jolloin maakuntien toiminta täysimääräisesti käynnistyy.

Hallituksen lokakuussa 2016 tekemän linjauksen mukaan pääkaupunkiseudun kaupunkien sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät maakuntauudistuksessa Uudenmaan maakunnan järjestämisvastuulle. Kaupunkien esitystä erillisratkaisuksi ei hyväksytty. Jatkokeskustelua käydään pääkaupunkiseudun kaupunkien järjestämisvastuusta työ-, elinkeino-, maahanmuutto- ja kotoutumispalveluissa.

Kari Nenonen
Kaupunginjohtaja

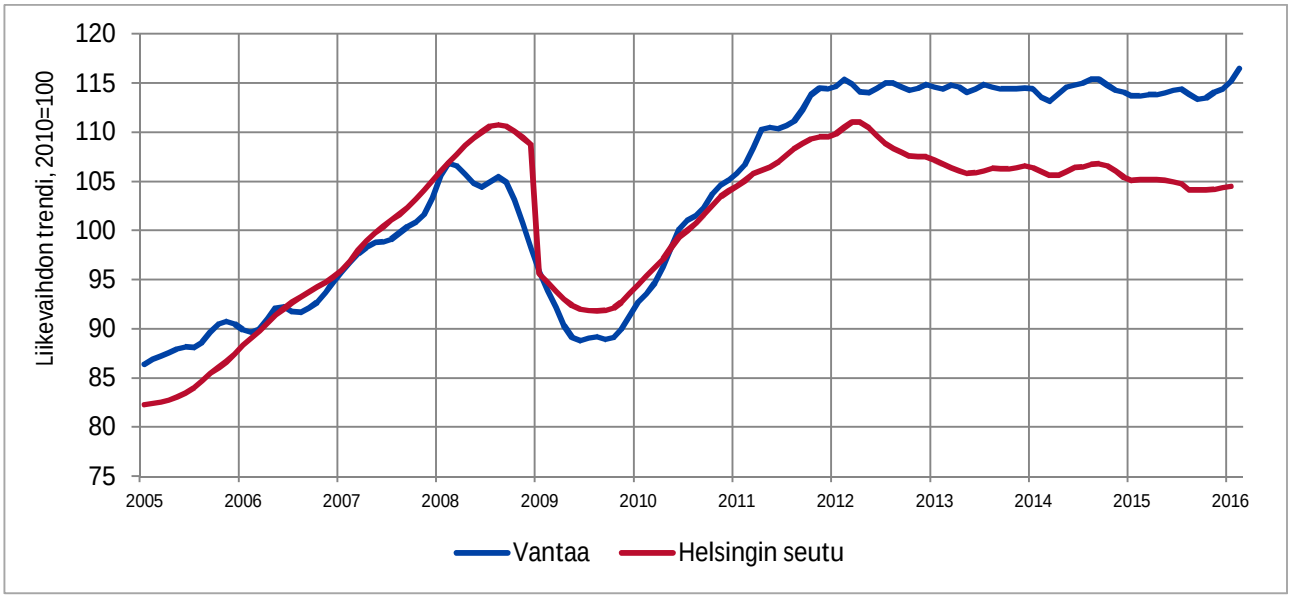
Vantaan kaupungin toimintaympäristön muutos

Yritysten liikevaihdon muutokset Vantaalla ja Helsingin seudulla

Vantaalaisten yritysten liikevaihto supistui vuonna 2015 vuotta aiemmasta 0,4 prosentilla. Kun liikevaihto kasvoi vuoden 2015 tammi-maaliskuussa hienoiset 0,1 prosenttia, se aleni seuraavan vuosineljänneksen aikana 0,6 prosentilla, mutta pysyi loppuvuodesta 2015 vuodentakaisella tasollaan. Kuluvan vuoden tammikuussa liikevaihto taas väheni vajaalla prosentilla, mutta kasvoi helmikuussa. Vuoden 2015 helmikuusta vuoden 2016 helmikuuhun kasvua oli 4,1 prosenttia. Koko Helsingin seudulla liikevaihto kasvoi 1,6 prosentin verran samana ajanjaksona. Koko Helsingin seudulla kasvua oli vain vuoden 2015 tammi-, marras- ja joulukuussa ja vuoden 2016 tammikuussa.

Kun lähtötilanteeksi otetaan vuosi 2010, on liikevaihdon kehitys Vantaalla ollut edullisempi kuin koko Helsingin seudulla.

Kuvio 1. Liikevaihdon trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005 (2010=100)

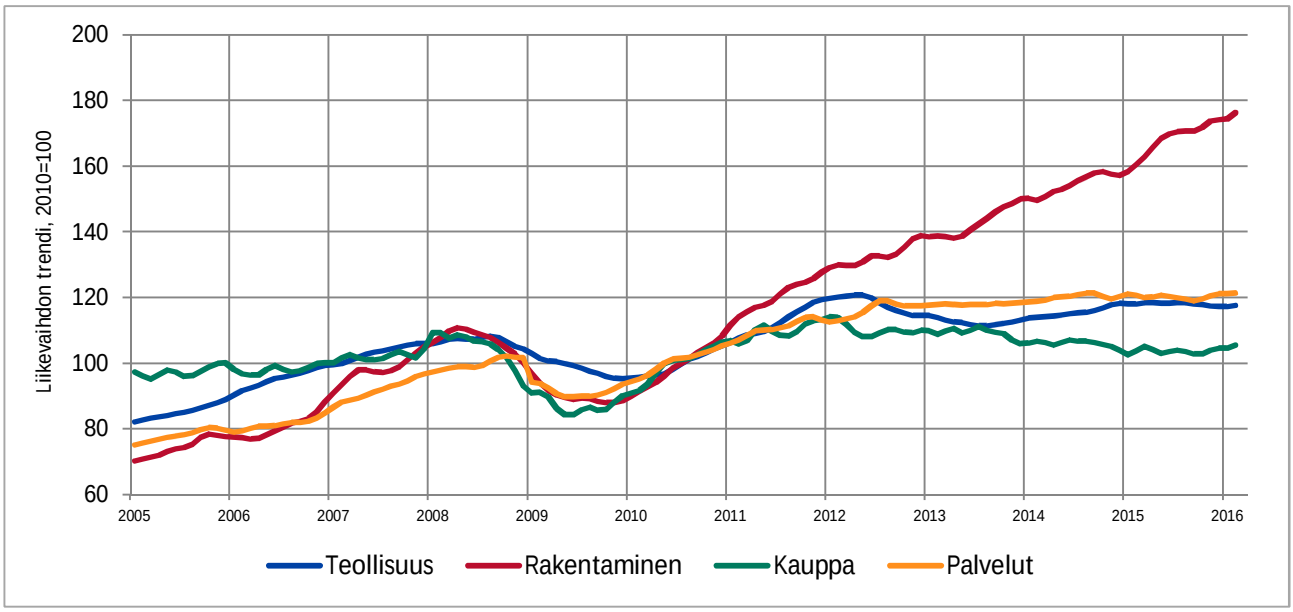

Lähde: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu, toukokuu 2016

Kun tarkastellaan kehitystä neljällä toimialalla (teollisuus, rakentaminen, kauppa ja palvelut), muista toimialoista selvän poikkeuksen tekee rakentamisen toimiala, joka on kasvanut tasaisesti aina vuoden 2009 lopulta lähtien. Palvelujen toimialalla liikevaihdon muutos on ollut lievästi kasvava, samoin parin viime vuoden aikana teollisuuden toimialalla. Samaan aikaan kaupan trendi oli laskeva vuoden 2015 alkuun saakka, jonka jälkeen se on pysytellyt kutakuinkin samalla tasolla.

Liikevaihdon kehitys kaupungin eri osissa on ollut erilainen. Kasvu vuoden 2010 alkupuoliskolla oli kaikilla alueilla hyvin samanlainen, mutta jo loppuvuodesta se alkoi erota. Kehitys Itä-Vantaalla lähes pysähtyi vajaan vuoden ajaksi, mutta jatkoi kasvuaan vuoden 2012 alkuneljännekselle. Aviapoliksen ja Länsi-Vantaan yritysten liikevaihto kasvoi vuoteen 2012 saakka tasaisesti, Aviapoliksessa hieman enemmän kuin Länsi-Vantaalla. Vuodesta 2013 liikevaihdon trendi on ollut aika lailla samalla tasolla aina näihin päiviin saakka. Länsi-Vantaalla liikevaihto aleni vuoden 2013 lopulla ja 2014 alussa, mutta on sen jälkeen lähtenyt tasaiseen kasvuun.

Kuvio 2. Liikevaihdon trendi eri toimialoilla Vantaalla vuodesta 2005 (2010=100)

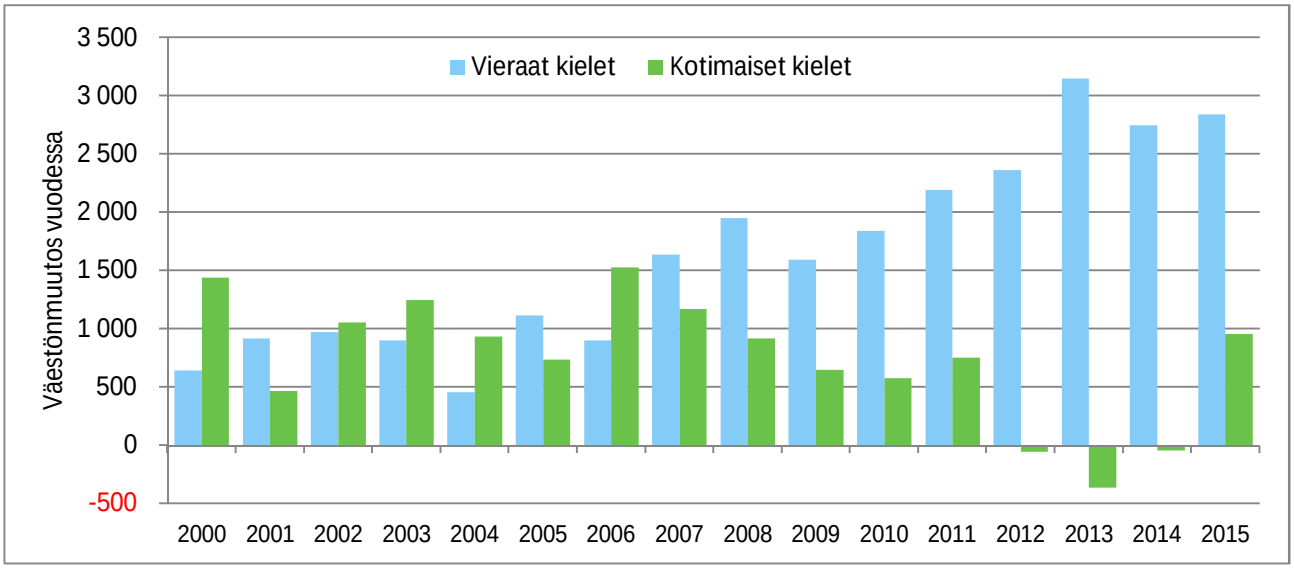
Lähde: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu, toukokuu 2015

Väestö kasvaa lähivuosina 3 500 henkilöllä vuosittain

Vantaalla asui vuoden 2016 alussa 214 600 henkilöä. Vantaalla asuvista puhui äidinkielenään suomea 175 820, ruotsia 5 680 ja jotain muuta kieltä 33 100 henkilöä. Vieraskielisistä suurimmat ryhmät olivat venäjän- ja vironkieliset. Venäjänkielisiä asui Vantaalla 6 850 ja vironkielisiä 7 210 henkilöä. Vironkieliset ohittivat määrässä venäjänkieliset vuoden 2014 aikana. Kumpiakin oli nyt selvästi enemmän kuin ruotsinkielisiä.

Vantaan suomenkielisen väestön määrä kasvoi kolmen tappiollisen vuoden jälkeen. Kasvua oli 960 henkilöä, kun vuotta aiemmin vähennys oli runsas 20 henkilöä. Ruotsia äidinkielenään puhuvien määrä väheni runsaalla parilla kymmenellä. Vieraskielinen väestö sen sijaan kasvoi 2 840 henkilöllä. Edellisenä vuonna lisäystä oli 2 750 henkilöä. Eniten kasvoi suomenkielisten jälkeen suurimmaksi kieliryhmäksi noussut vironkielisten vantaalaisten määrä, kasvua oli 670 henkilöä. Venäjänkielisten määrä kasvoi 415 henkilöllä.

Kuvio 3. Vantaan vuosittainen väestönmuutos vuosina 2000–2015 henkilön äidinkielen mukaan

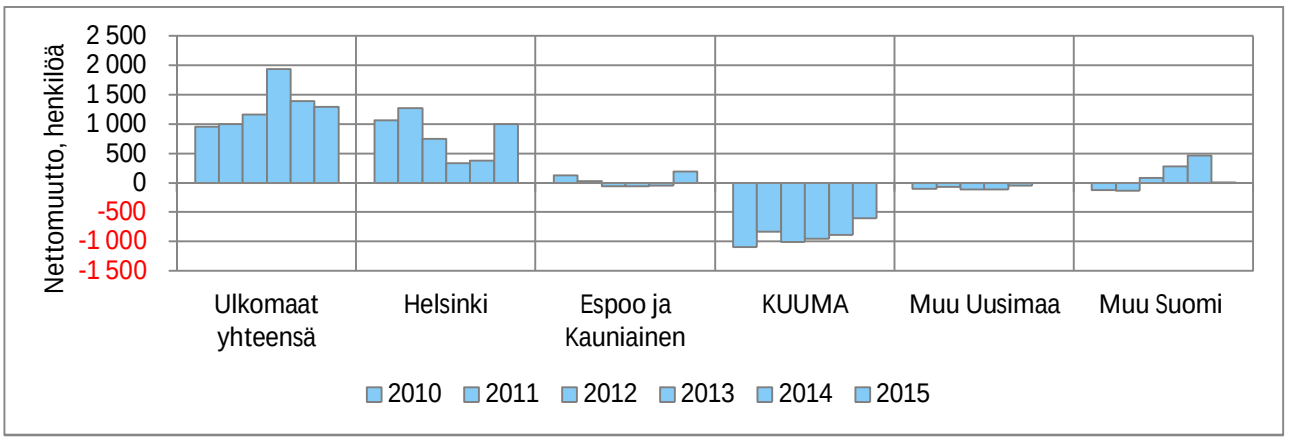

Lähde: Tilastokeskus

Kaupungin väkiluku on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 2 390 asukkaan vuosivauhdilla. Viime vuosina kasvuvauhti on lisääntynyt: viiden viime vuoden aikana kasvua on ollut keskimäärin 2 910 henkilöä vuodessa. Vuonna 2015 kaupungin väestönlisäys oli 3 800 henkilöä ja kuluvan vuoden kasvuksi on ennustettu 3 630 henkilöä.

Väkiluvun kasvun suuruuteen vaikuttaa toisaalta ns. luonnollinen väestönkasvu eli syntyneiden ja kuolleiden välinen erotus, toisaalta kuntaan muuttavien ja kunnasta poismuuttavien erotus. Luonnollisen väestönkasvun osuus kaupungin vuosittaisesta keskimääräisestä väestönmuutoksesta on ollut keskimäärin vajaa 70 prosenttia. Vuonna 2013 osuus oli ensimmäistä kertaa 2000-luvulla alle 50 prosenttia eli muuttoliike oli kaupunkia nopeimmin kasvattava tekijä. Vuonna 2015 muuttoliikkeen osuus oli 70 prosenttia.

Kuvio 4. Vuosittainen nettomuutto Vantaalle eri alueilta vuosina 2010–2015

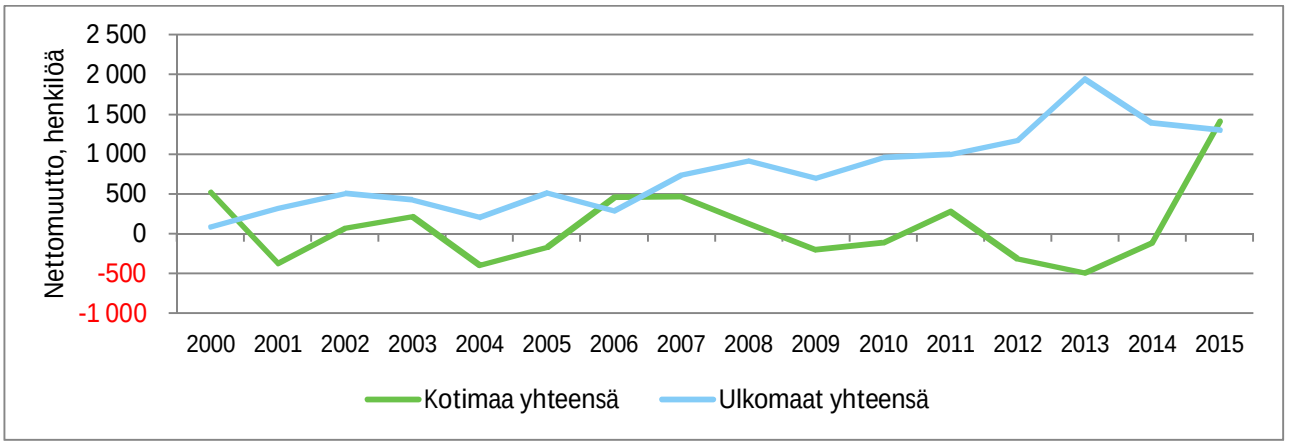

Lähde: Tilastokeskus

Muuttovoittoa Vantaa on saanut viime vuosina ulkomailta, Helsingistä sekä kotimaasta Uudenmaan ulkopuolelta. Suurin muuttotappio on ollut KUUMA-kuntiin. Ulkomailta saatu muuttovoitto kasvoi vuosi vuodelta samalla kun kotimaan nettomuutto kääntyi tappiolliseksi. Vuonna 2016 nettomuutto kotimaasta oli selvästi voitollista, jopa suurempaa kuin muuttovoitto ulkomailta.

Muuttoliikkeen osuus väkiluvun muutoksesta on vaihdellut luonnollista väestönkasvua enemmän: nettomuutto on ollut 2000-luvulla alimmillaan parisen sataa henkilöä tappiollista ja enimmillään vuonna 2015 peräti 2 720 henkilöä voitollista. 2010-luvulla erityisesti nettomuutto ulkomailta Vantaalle on ollut aiempaa selvästi suurempaa ja kotimaan muuttovoitto on samanaikaisesti kutistunut. Alkuvuodesta 2015 tilanne kuitenkin muuttui: muuttovoitto ulkomailta pienentyi ja vastaavasti kotimaasta lisääntyi merkittävästi. Vantaan vieraskielisen väestön määrä on kasvanut selvästi nopeammin kuin suomenkielinen: viiden viime vuoden koko väestönlisäyksestä yli 90 prosenttia on tullut vieraskielisistä. Vuonna 2015 osuus oli 74 prosenttia.

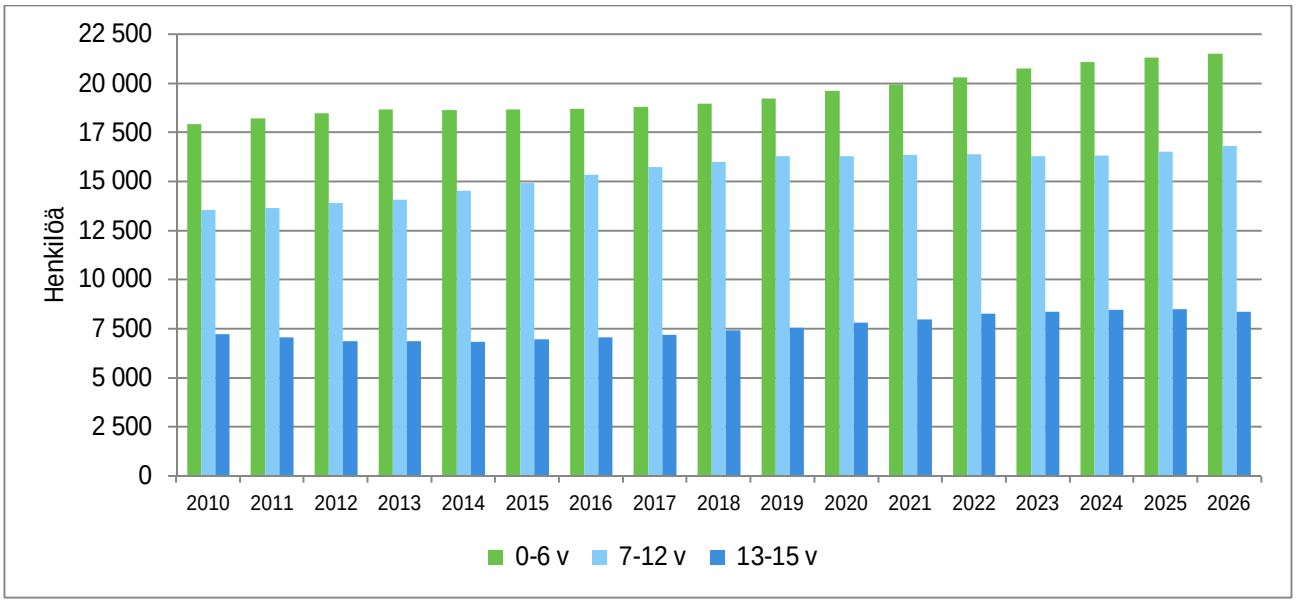
Kuvio 5. Nettomuutto Vantaalle kotimaasta ja ulkomailta vuosina 2000–2015

Lähde: Tilastokeskus

Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan viiden lähivuoden aikana keskimäärin 3 520 asukkaan vuosivauhtia. Vuosittain syntyy keskimäärin 1 420 vantaalaista enemmän kuin heitä kuolee ja muuttovoittoa saadaan vuosittain noin 2 100 henkilöä. Vantaan edelleen suhteellisen nuori ikärakenne vanhenee, vaikka päivähoito- ja kouluikäisten määrä lähivuosina hieman kasvaakin.

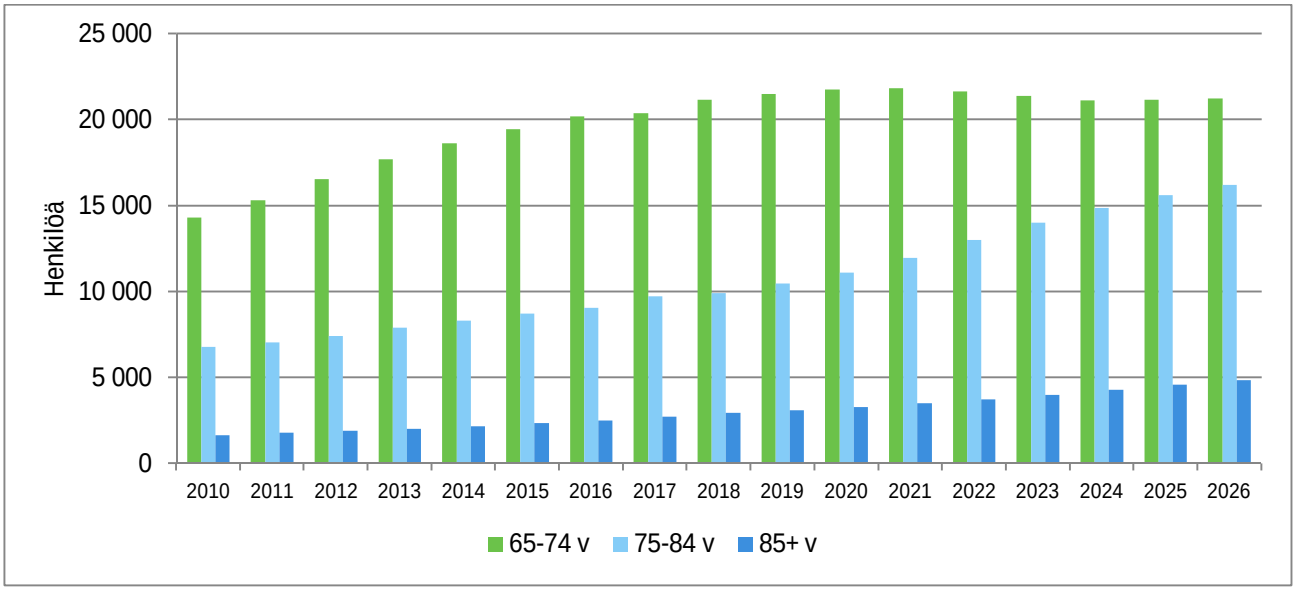
Kuvio 6. Nuorimpien ikäryhmien väestönmuutos vuosina 2010–2015 ja ennuste 2016–2026

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2016

Vanhuuseläkeiän saavuttaneiden vantaalaisten määrä kasvaa nopeasti, lähimmän viiden vuoden aikana keskimäärin 1 110 henkilön vuosivauhdilla. 75 vuotta täyttäneiden määrän ennustetaan kasvavan nykyisestä vajaasta 11 550 henkilöstä keskimäärin 780 henkilön vuosivauhdilla 15 470 henkilöön vuonna 2021. Vähintään 85 vuotta täyttäneitä on ennusteen mukaan tuhat enemmän vuonna 2021 kuin vuoden 2016 alussa.

Kuvio 7. 65 vuotta täyttäneen ja sitä vanhemman väestön muutos vuosina 2010–2015 ja ennuste 2016–2026

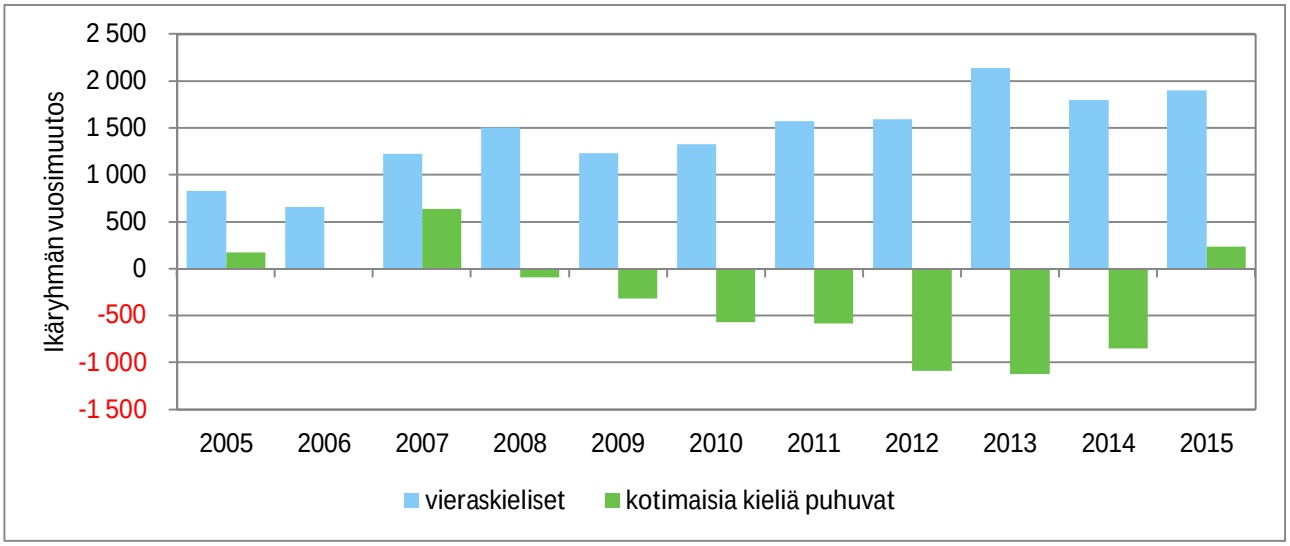

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2016

Työikäisten määrän kasvu on ollut vieraskielisten varassa

Työikäisten, 20–64-vuotiaiden, vantaalaisten määrän ennustetaan edelleen kasvavan niin, että vuoden 2021 alussa heitä on 8 100 nykyistä enemmän. Työikäisten määrän kasvu perustuu lähes yksinomaan vieraskielisen väestönosan kasvuun. Kotimaisia kieliä puhuvien työikäisten määrä väheni vuosina 2008–2014, mutta kasvoi jälleen hieman vuonna 2015. Ennusteen mukaan työikäisten määrän kasvu on tulevina vuosinakin lähes kokonaan vieraskielisen väestön varassa.

Kuvio 8. Vantaan työikäisen (20–64 v) väestön vuosimuutos äidinkielen mukaan vuosina 2005–2015

Lähde: Tilastokeskus

Vieraskielisen väestön määrä on kasvanut seudulla nopeasti. Koko Helsingin seudulle vuonna 2015 tehdyssä vieraskielisen väestön ennusteessa muita kuin kotimaisia kieliä äidinkielenään puhuvien määrän arvioitiin kasvavan Vantaalla niin, että heidän osuutensa kaupungin työikäisestä väestöstä on vuonna 2021 lähes 21 prosenttia (Helsingin seudun vieraskielisen väestön ennuste 2015–2030).

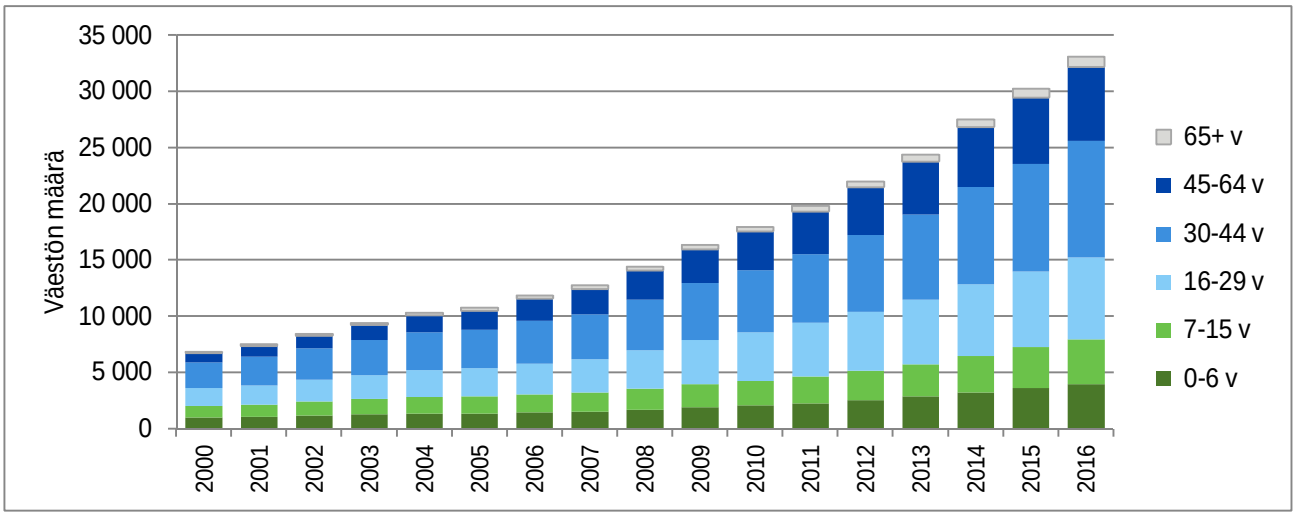
Kehitys Vantaalla ja Espoossa on ollut ennusteen ensimmäisenä vuotena kuitenkin hieman ennustettua nopeampaa. Vantaalla oli vuoden 2016 alussa kolmisen sataa ja Espoossakin parisen sataa vieraskielistä enemmän kuin ennusteessa oli arvioitu. Helsingissä vieraskielisen väestön määrän kasvu oli jonkin verran ennustettua vähäisempää. Helsingissä ja Vantaalla kotimaisia kieliä puhuvien määrän kasvu oli ennustettua suurempaa.

Vantaan vuoden 2015 hyvinvointikertomuksessa yksi painopiste kaupungin hyvinvointityössä on maahan muuttaneiden kotouttamiseen panostaminen mm. heidän työllistämistään tukemalla.

Väestöennusteen onnistuminen riippuu oikein arvioidusta nettomuuton määrästä

Viiden viime vuoden aikana Vantaalla tehtyjen väestöennusteiden osumistarkkuus ennusteen tekovuotta seuraavana vuonna on vaihdellut yleensä muutamasta kymmenestä enimmillään muutamaan sataan. Ennustevirhe on ollut peräisin ennakoitua suuremmasta muuttovoitosta. Vuonna 2015 ennustevirhe oli poikkeuksellisen suuri, tuhat henkilöä. Aiempina vuosina usein tappiollinen maassamuutto kääntyi yllättäen noin 1 400 henkilön muuttovoitoksi. Tätä ennen arvioitua suurempi muuttovoitto tuli kaikki ulkomailta (ks. kuvio 5). Vuonna 2016 tehdyssä ennusteessa muuttovoiton määrää on oleellisesti nostettu.

Kuvio 9. Vantaan vieraskielinen väestö ikäryhmittäin 1.1.2000–1.1.2016

Lähde: Tilastokeskus

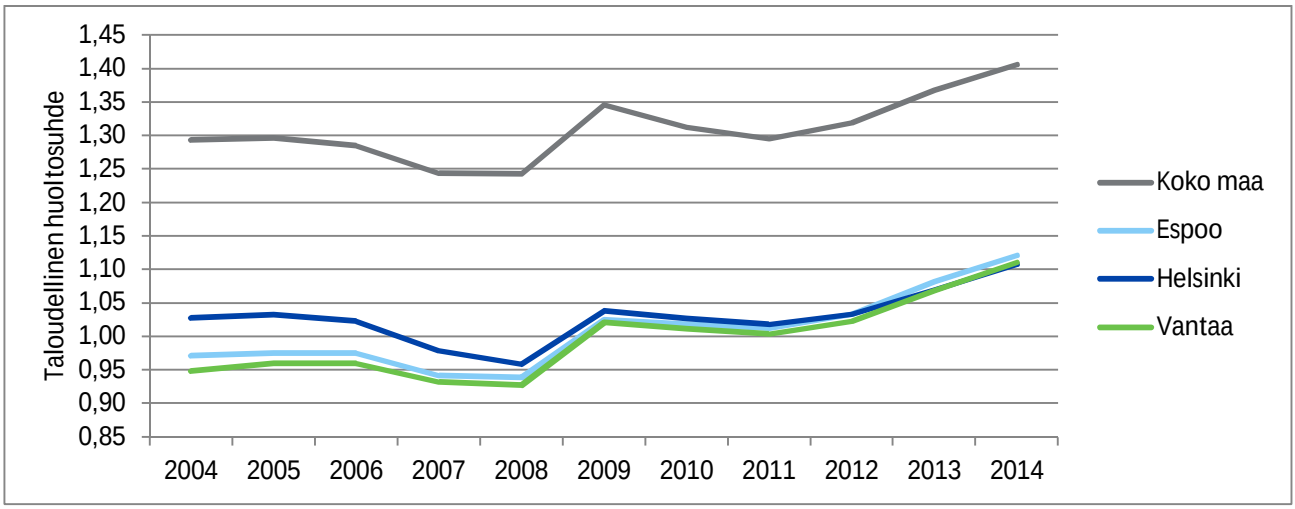
Taloudellinen huoltosuhde on heikentynyt

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa sitä, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on kutakin työllistä kohden.

Työllisiksi määritellään henkilöt, jotka olivat vuoden viimeisellä viikolla ansiotyössä. Työttömiksi luetaan vuoden viimeisenä työpäivänä työttömänä olleet 15–74 -vuotiaat henkilöt. Tieto työttömyydestä on saatu työministeriön työnhakijarekisteristä. Työvoiman ulkopuolella oleviin lasketaan 0–14 -vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet ja eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat. Opiskelija tai koululainen on 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka opiskelee päätoimisesti jossakin oppilaitoksessa eikä ole ansiotyössä eikä työtön. Alle 15-vuotiaat koululaiset kuuluvat luokkaan "0–14 -vuotiaat". Eläkeläisiksi katsotaan kaikki henkilöt, jotka Kansaneläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen tietojen mukaan saavat eläkettä (pl. perhe-eläke, osa-aikaeläke) eivätkä ole ansiotyössä. Myös kaikki yli 74-vuotiaat on päätelty eläkeläisiksi. Osa henkilöistä on päätelty eläkeläisiksi myös eläketulon perusteella.

Vuonna 2014 taloudellinen huoltosuhde oli Vantaalla 1,11 eli kutakin työssäkäyvää kohden oli hieman useampi kuin yksi työtön tai työvoiman ulkopuolella oleva. Espoossa tunnusluku oli 1,12, Helsingissä 1,11 ja koko maassa selvästi huonompi, 1,41. Vielä vuosina 2007 ja 2008 luku oli kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa pienempi kuin yksi.

Kuvio 10. Taloudellinen huoltosuhde Vantaalla, Espoossa, Helsingissä ja koko maassa vuosina 2004–2014

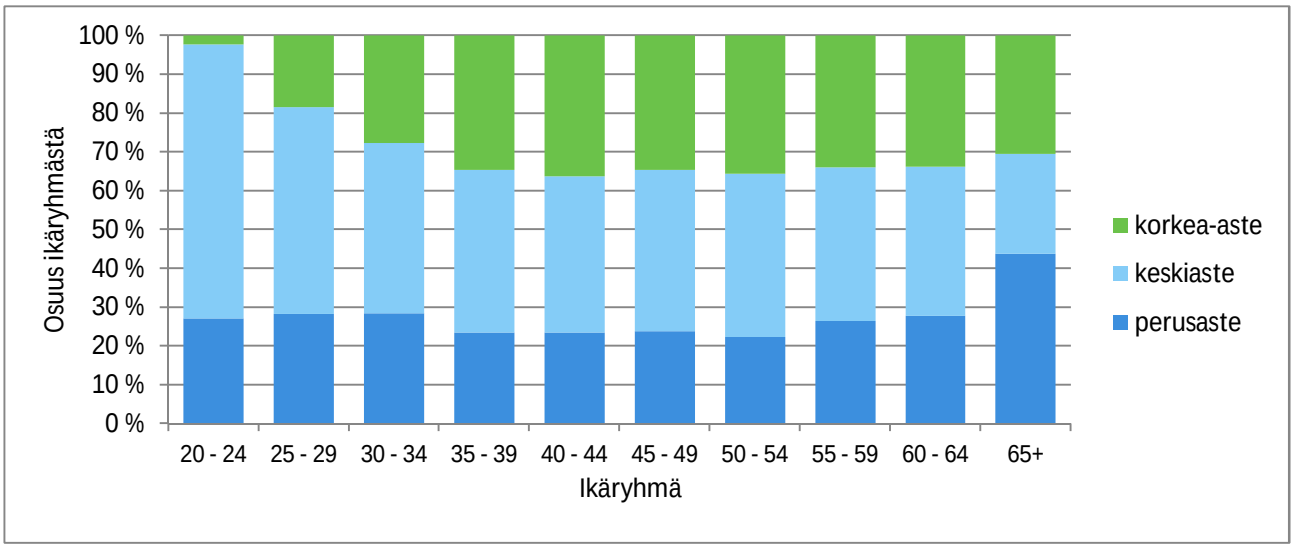
Lähde: Tilastokeskus

Väestön ikääntyessä taloudellinen huoltosuhde on väistämättä suurempi kuin tällä hetkellä. Kehityksen nopeuteen vaikuttaa oleellisesti myös työttömänä olevien määrän muutokset.

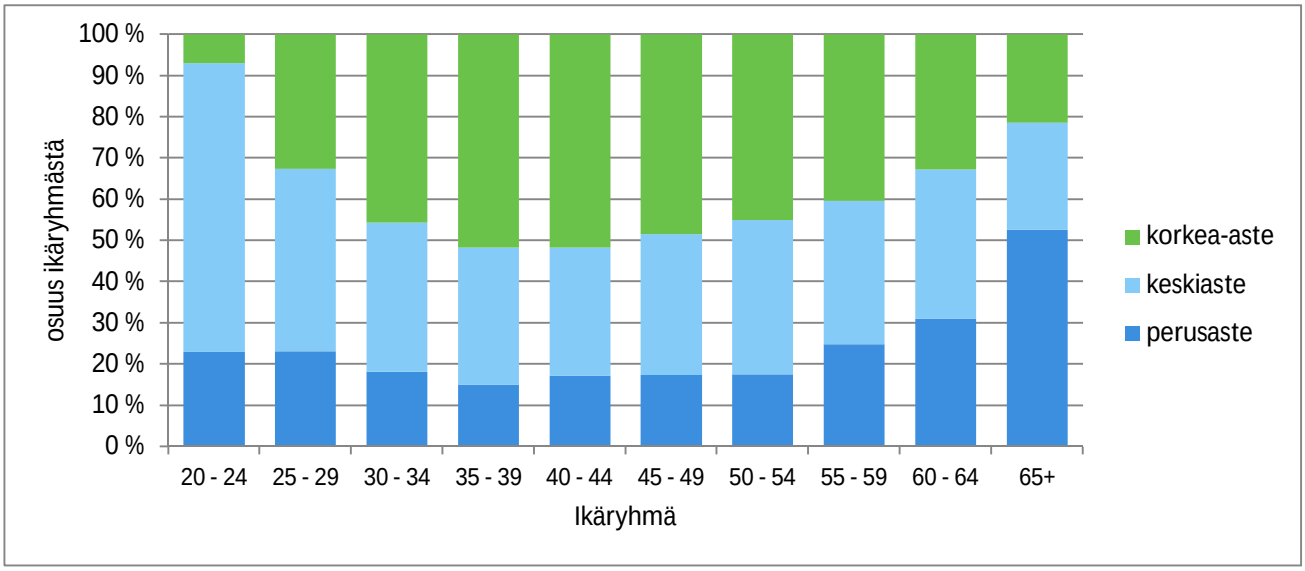
Vantaalaisten koulutustaso on koko maan keskitasoa ja alempi kuin naapureissa

Parhaiten koulutettuja vantaalaisista ovat 35–49 -vuotiaat, joista useimmilla on korkea-asteen tutkinto. 65 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista lähes joka toisella ei ole mitään peruskoulun jälkeistä tutkintoa.

Kuvio 11.a 15 vuotta täyttäneet vantaalaiset miehet koulutuksen ja ikäryhmän mukaan vuonna 2014

Kuvio 11.b 15 vuotta täyttäneet vantaalaiset naiset koulutuksen ja ikäryhmän mukaan vuonna 2014

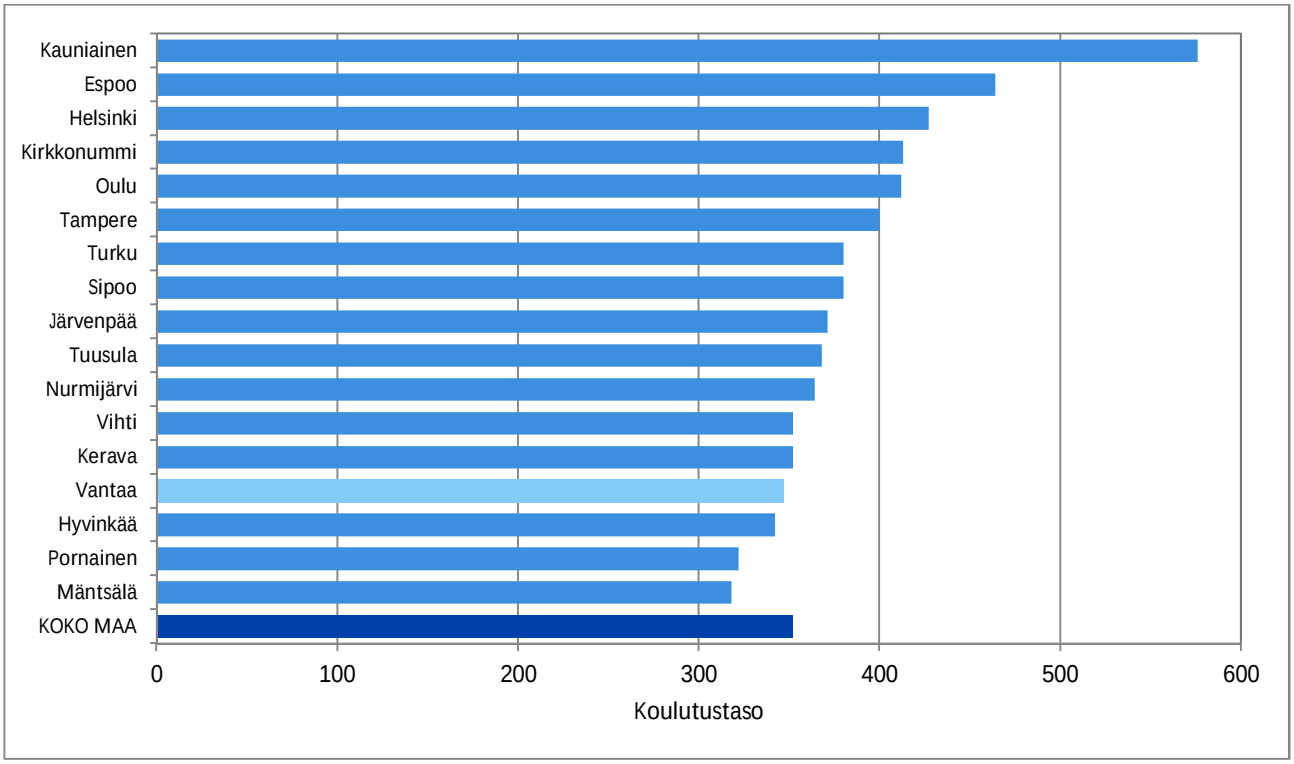
Naisilla on vanhimpia ikäryhmiä lukuun ottamatta miehiä korkeampi koulutustaso.

Helsingin seudun kunnista korkein koulutustaso on Kauniaisten, Espoon, Helsingin ja Kirkkonummen asukkailla. Myös Vantaan muissa naapureissa asuu koulutetumpaa väkeä kuin Vantaalla. Kuudesta suurimmasta kaupungista Vantaan koulutustaso on alhaisin.

Viiden vuoden (2009–2014) aikana Vantaalla koulutustaso on kohonnut Helsingin seudun kunnista kolmanneksi hitaimmin. Vain Kauniaisissa ja Keravalla koulutustaso kohosi hitaammin. Kauniaisissa koulutustaso oli vertailukunnista ylivoimaisesti korkein. Espoossa muutos oli samansuuruinen kuin Vantaalla. Suurista kaupungeista väestön koulutustaso kohosi Helsingissä ja Tampereella eniten (+29). Vantaalla muutos oli +15.

Väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttänyttä väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Mittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia.

Kuvio 12. 15 vuotta täyttänyt väestö keskimääräisen koulutustason mukaan Vantaalla, Helsingin seudun kunnissa, muissa isoissa kaupungeissa ja koko maassa vuonna 2014

Lähde: Tilastokeskus

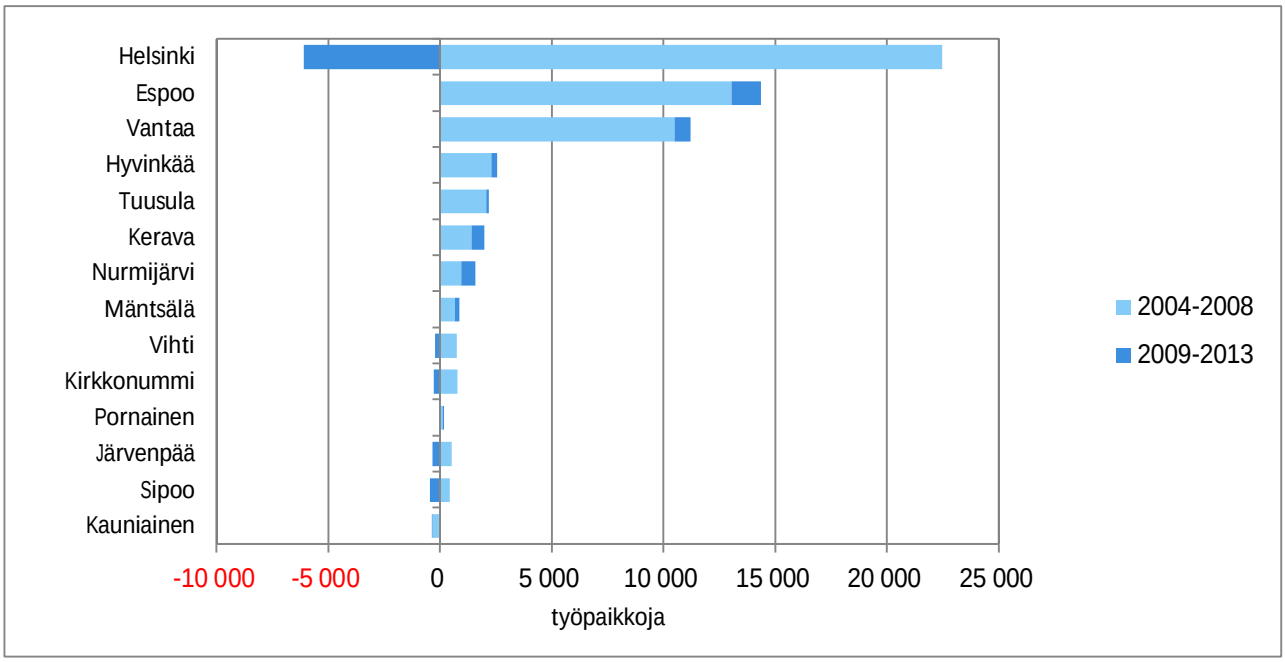
Vantaalla työpaikkaomavaraisuus on reilusti yli sadan prosentin

Vantaalla on työpaikkoja enemmän kuin kunnassa asuu työllistä työvoimaa. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan Vantaalla sijaitsevat työpaikat olisivat riittäneet työllistämään kuluvan vuoden toisella neljänneksellä myös kaikki työttömänä olleet 20–64-vuotiaat vantaalaiset.

Työpaikoista runsas neljännes on kaupan sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialalla ja kuudennes kuljetuksessa ja varastoinnissa ja toinen kuudennes julkisessa hallinnossa, koulutuksessa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Perinteisen teollisuuden työpaikat ovat vähentyneet Vantaalla samoin kuin koko maassa. Vantaalla teollisuustyöpaikkojen osuus on kuitenkin vielä noin kahdeksasosa kaikista kunnassa sijaitsevista työpaikoista. Uudet Vantaalle syntyneet työpaikat ovat keskittyneet lentoaseman ja Kehä III:n tuntumaan.

Koko Helsingin seudun työpaikkamäärä kasvoi 2000-luvun alun lyhytaikaisen taantuman jälkeen nopeasti vuodesta 2004 vuoteen 2008 kaikkiaan lähes 55 000 työpaikalla (8 %). Vuonna 2009 työpaikkojen määrä väheni seudulla noin 20 000 työpaikalla. Vuosina 2010 ja 2011 määrä lähti jälleen kasvuun niin, että työpaikkoja oli vuoden 2011 lopussa jo saman verran kuin vuonna 2008. Vuonna 2013 työpaikkamäärä seudulla jälleen väheni runsaalla 8 000 työpaikalla eli työpaikkoja oli jälleen vähemmän kuin mitä oli ollut vuonna 2008.

Kuvio 13. Työpaikkamuutos Helsingin seudun kunnissa vuosina 2004–2008 ja 2009–2013

Lähde: Tilastokeskus

Vuosina 2009–2013 työpaikkakasvu oli Helsingin seudulla suhteellisesti suurinta Keravalla, Nurmijärvellä ja Pornaisissa, joissa työpaikkoja tuli lisää yli 5 prosenttia. Vantaalla työpaikkamäärän kasvu oli samana ajanjaksona 0,7 prosenttia. Espoossa kasvua oli 1,1 prosenttia, kun Helsingissä työpaikkojen määrä oli vuoden 2013 lopussa 1,6 prosenttia pienempi kuin vuoden 2008 lopussa. Koko maassa työpaikkoja oli vuonna 2013 yli kolme prosenttia (36 540) vähemmän kuin viisi vuotta aiemmin.

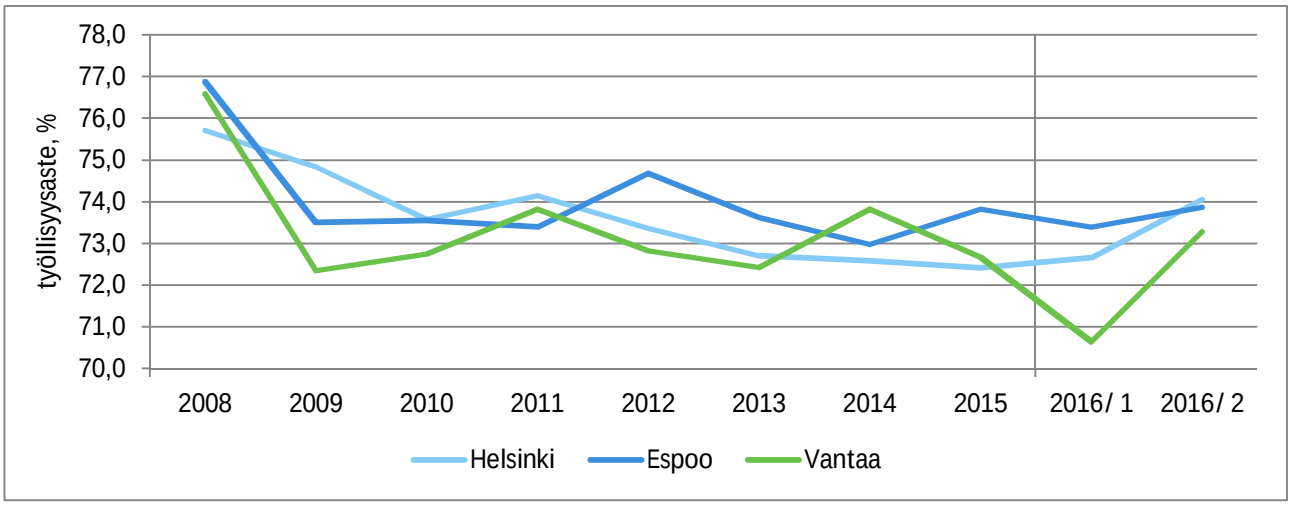
Tilastokeskuksen otospohjaisen työvoimatutkimuksen avulla voidaan arvioida työpaikkojen ja työllisyyden kehitystä vuoden 2016 toiselle neljännekselle saakka. Vuoden 2014 aikana Vantaalla työssäkäyvien määrä kasvoi usealla tuhannella ja sama suuntaus jatkui vuonna 2015 ja alkuvuodesta 2016. Työvoimatutkimuksen mukaan Vantaalla oli työpaikkoja vuoden toisella neljänneksellä yli 115 000.

Loppukesästä 2014 tehdyn Helsingin seudun työpaikkaprojektion mukaan Vantaalla arvioidaan olevan 122 200 työpaikkaa vuonna 2024. Kasvua projektiossa on 11 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna. Espoon työpaikkakasvuksi vuoteen 2024 on arvioitu 12 ja Helsingin 3 prosenttia (Lähde: Uudenmaan työpaikkaprojektiot 2014, Kaupunkitutkimus TA Oy).

Työllisyysaste on pääkaupunkiseudulla muuta maata korkeampi

Vantaalla kuten koko pääkaupunkiseudulla 15–64-vuotiaiden *työllisyysaste* on ollut korkeimpia koko maassa. Työllisyysaste oli 2000-luvulla korkeimmillaan vuoden 2007 lopulla. Sen jälkeen työllisyysaste aleni jonkin verran. Vuoden 2016 toisella neljänneksellä se oli Vantaalla 73,3 prosenttia. Naapurikaupungeissa ja koko seudulla se oli hieman parempi. Erot pääkaupunkiseudun kuntien välillä ovat olleet varsin pieniä. Muussa osassa maata työllisyysaste jäi vajaaseen 68 prosenttiin.

Kuvio 14. Työllisyysaste Vantaalla, Espoossa ja Helsingissä vuosina 2008–2015 ja vuoden 2016 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä

Lähde: Tilastokeskus

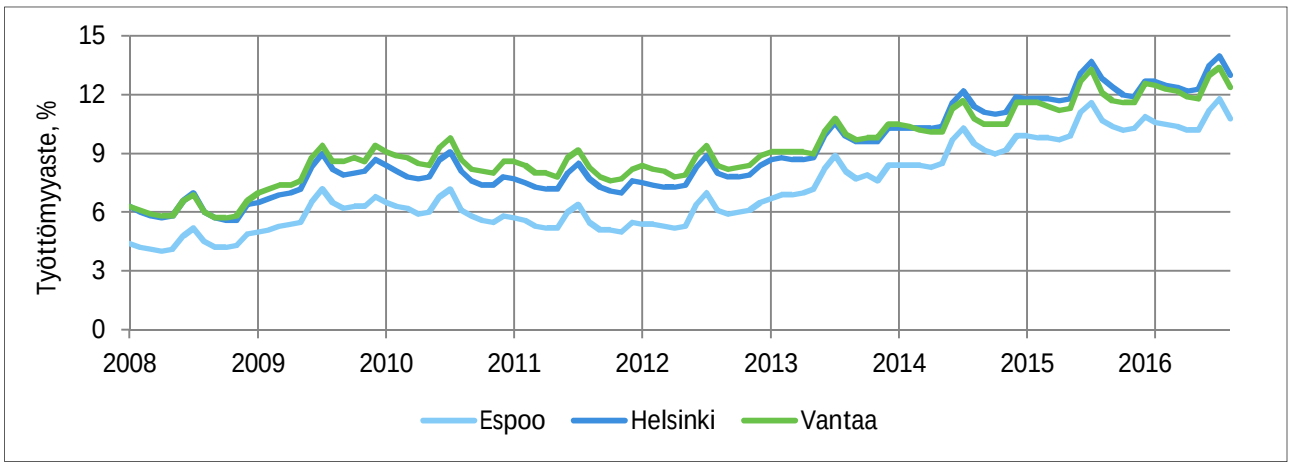
Työttömyysaste edelleen korkea, erityinen ongelma on pitkäaikaistyöttömyys

Työttömyysaste aleni Vantaalla parhaimmillaan alle kuuden prosentin vuoden 2008 alkupuolella, mutta on sen jälkeen taas kohonnut ja kohosi yli kymmenen prosentin kesällä 2013. Tuolloin Helsingin seudun kunnista vain Hyvinkäällä työttömyysaste oli korkeampi kuin Vantaalla. Työttömyysaste on ollut edelleen nousussa kaikissa seudun kunnissa. Helsingin työttömyysaste ohitti Vantaan lukeman vuoden 2014 alkupuolella ja on edelleen korkeampi. Espoossa työttömien määrä ohitti Vantaan työttömien määrän huhtikuussa 2014.

Elokuun 2016 lopussa Vantaalla oli työttömiä työnhakijoita 13 930, mikä on 930 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömistä oli pidempään kuin vuoden työttömänä olleita 5 360, liki 700 enemmän kuin vuoden 2015 elokuun lopussa. Vähimmillään pitkäaikaistyöttömiä oli vuoden 2009 lopulla, alle 1 600.

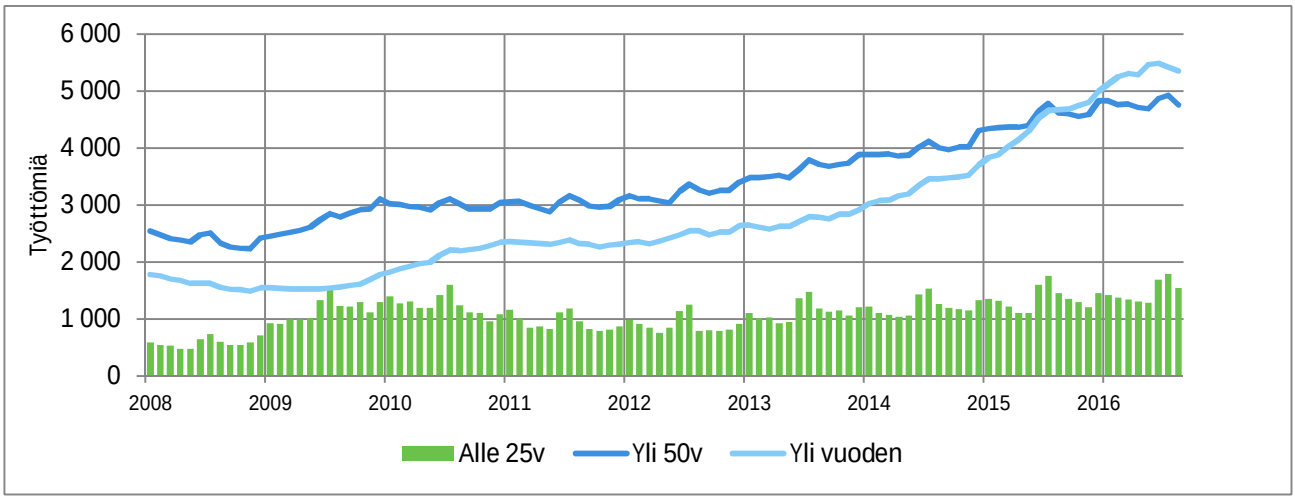
Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä alkoi Vantaalla uudelleen kasvaa vuonna 2013. Viime aikoina alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on jälleen vähentynyt. Vantaalla heitä oli työttömänä elokuun 2016 lopussa 1 545 henkilöä. Se on 110 enemmän kuin vuotta aiemmin. Espoossa alle 25-vuotiaita työttömiä oli elokuun lopussa 1 560 ja Helsingissä 4 070. Vuoden aikana espoolaisten nuorten työttömien määrä väheni puolella sadalla ja Helsingissä 180:lla.

Kuvio 15. Työttömyysaste Vantaalla, Espoossa ja Helsingissä vuoden 2008 tammikuusta alkaen

Lähde: TEM

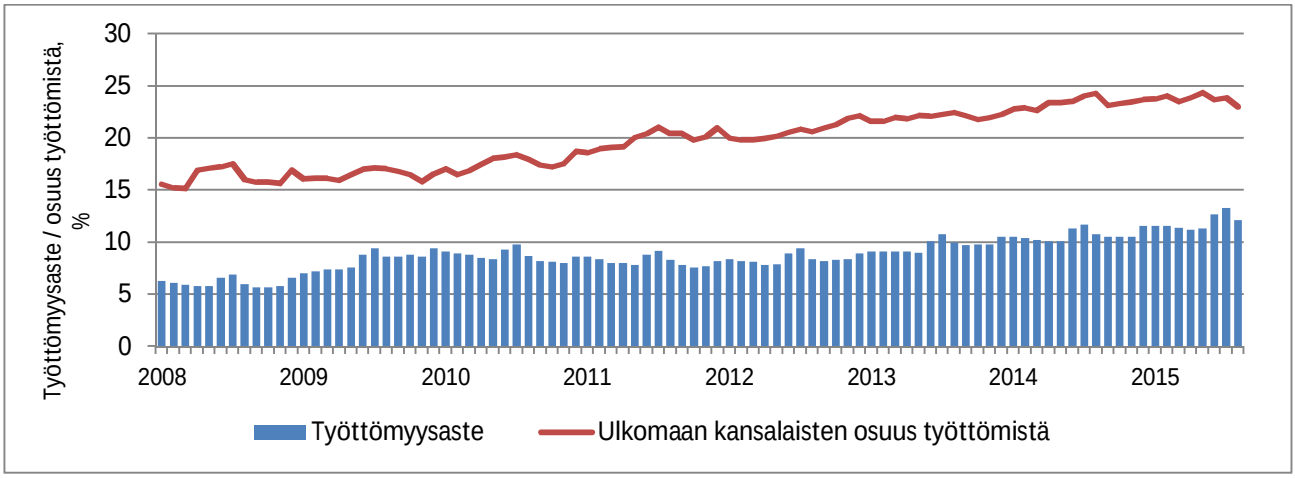
Kuvio 16. Alle 25-vuotiaiden, yli 50-vuotiaiden ja yli vuoden työttömänä olleiden työttömien määrät Vantaalla kuukausittain tammikuusta 2008 alkaen

Lähde: TEM

Ulkomaalaisilla ja vierasta kieltä äidinkielenään puhuvilla työnsaantimahdollisuudet ovat olleet heikommat kuin kotimaisia kieliä puhuvilla. Kuviossa 16 on kuvattu Vantaalla asuvien työttömien ulkomaan kansalaisten määrän kehitystä. Ulkomaan kansalaisia oli kaikista työttömistä vajaa neljännes elokuussa 2016. Osuus ei ole kasvanut pariin vuoteen, pikemminkin hieman alentunut.

Kuvio 17. Työttömyysaste ja ulkomaan kansalaisten osuus työttömistä Vantaalla kuukausittain vuodesta 2008 alkaen

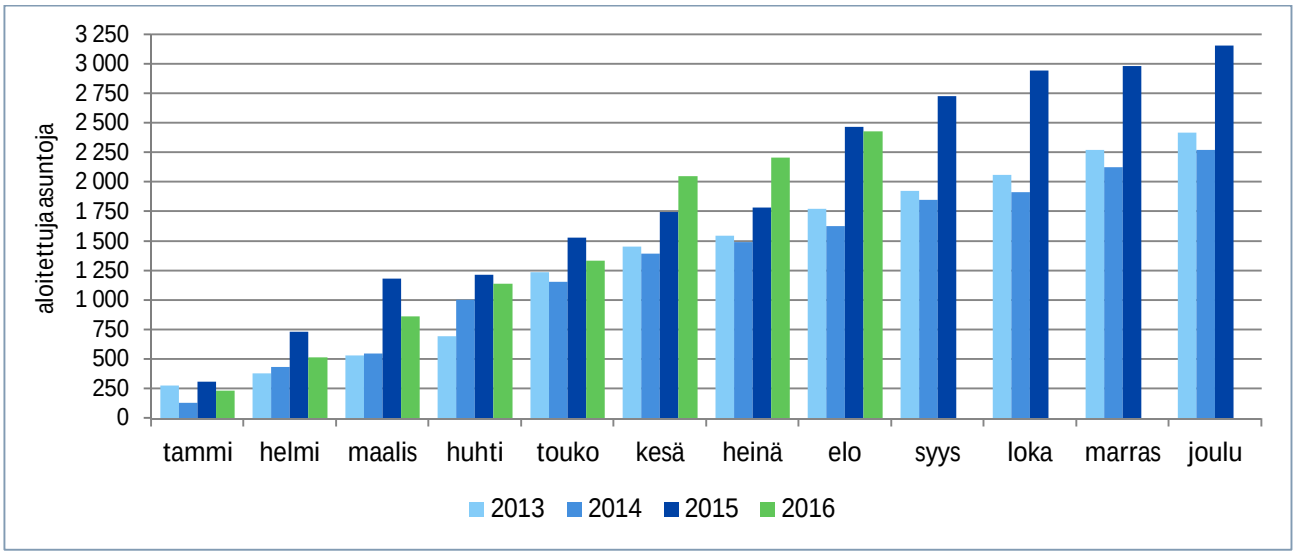
Lähde: TEM

Asuntorakentaminen ennätysvilkasta

Taantuma heijastui Vantaalla kaikille toimialoille. Rakentamisen määrässä, erityisesti asuntojen rakentamisessa, se näkyi selvimmin vuonna 2009, jolloin uusia asuntoja valmistui ennätysmäisen vähän. Vuonna 2010 asuntojen rakentaminen alkoi vilkastua ja vuonna 2011 Vantaalla saavutettiin tavoitteeksi asetettu 2 000 uuden asunnon raja. Seuraavana vuonna jäätiin jälleen varsin alhaiselle tasolle: asuntoja valmistui 1 340. Vuonna 2013 uusia asuntoja rakennettiin jo enemmän, 1 750, vuonna 2014 päästiin jälleen yli 2 000 vuositason ja vuonna 2015 tavoite ylitettiin reilusti, kun asuntoja valmistui yli 2 600. Arvion mukaan sama rakentamistahti säilyy edelleen lähivuosina.

Asuntojen aloituksia oli tammi-elokuussa 2016 runsaasti, yli 2 450 asunnon verran ja lupia uusien asuntojen rakentamiseen myönnettiin peräti 4 230 asunnolle. Vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana uusia asuntoja saatiin valmiiksi 1 450 (Lähde: Facta kuntarekisteri).

Kuvio 18. Aloitettujen asuntojen kuukausikausikertymät vuosina 2013–2016

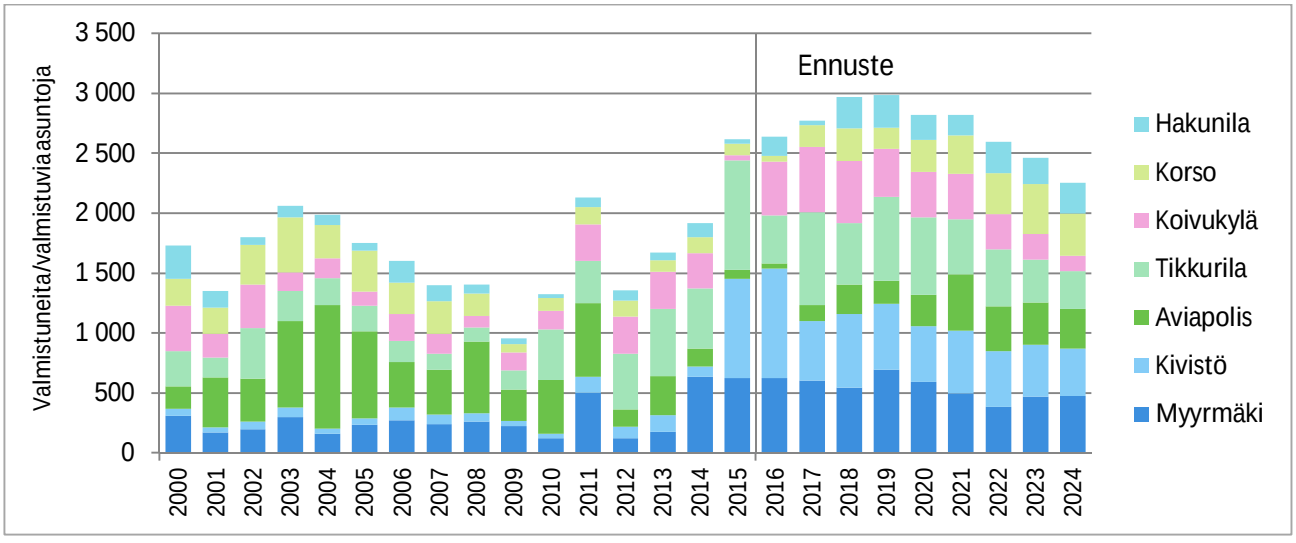
Lähde: Facta kuntarekisteri

Viime vuosina asuntorakentaminen on Vantaalla keskittynyt ratojen varsille, Keski-Vantaalle sekä Tikkurilaan. Kehäradan valmistuminen ja Kivistössä kesällä 2015 pidetyt asuntomessut ovat lisänneet rakentamista kehäradan varrella. Naapurikaupunkeja edullisemmat tontinhinnat ja asunnonhankintakustannukset sekä sujuva raideliikenne ovat Vantaan valtti asuntoa pääkaupunkiseudulta hankkiville.

Vuosittain valmistuvien 2 500 asunnon tavoite saavutettaneen lähivuosinakin

Asuntoja arvioidaan valmistuvan tulevien vuosien aikana tavoitteeksi asetetun 2 500 asunnon vuosivauhtia. Kehäradan tuomat maankäytölliset mahdollisuudet ovat luoneet edellytykset asuntorakentamisen lisäämiselle.

Kuvio 19. Vantaalle vuosina 2000–2015 valmistuneet asunnot (lkm) suuralueittain sekä ennuste vuosille 2016–2025

Lähde: Facta kuntarekisteri ja asuntorakentamisennuste 2016

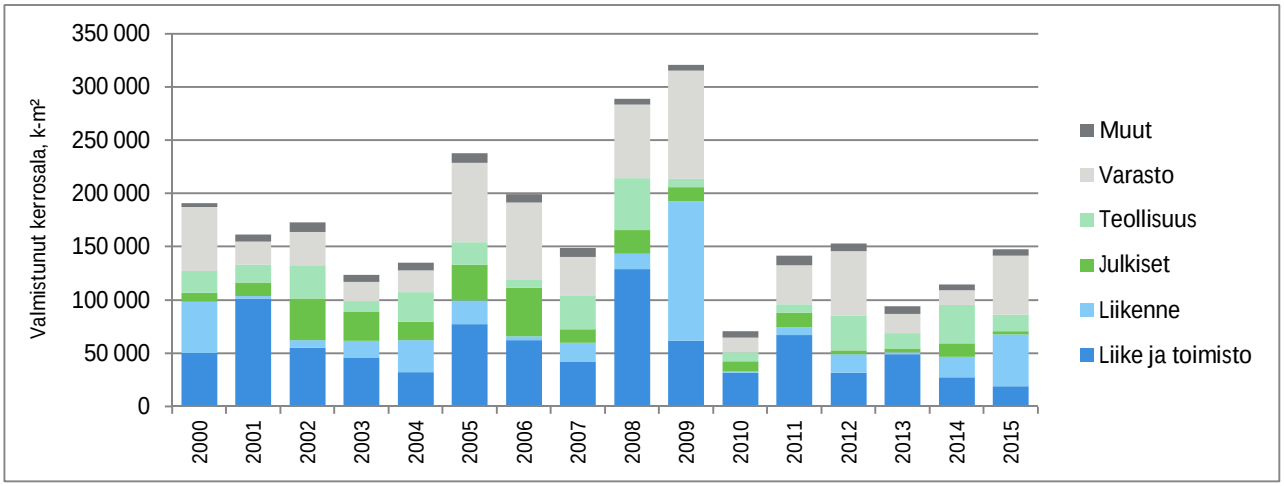
Toimitilarakentaminen

Muuta kuin asuinkerrosalaa on Vantaalle valmistunut 2000-luvulla varsin runsaasti, runsaan 180 000 k-m^2:n vuosivauhdilla, joinain vuosina liki 300 000 k-m^2:n verran. Rakentaminen on keskittynyt lentoaseman ympäristöön sekä Kehä III:n varrelle.

Yleisen taloustilanteen muututtua 2010-luvulla toimitilarakentamisen määrä väheni Vantaallakin huomattavasti, keskimäärin 115 000 k-m^2:iin vuosittain, kun vuosien 2000–2009 vuosikeskiarvo oli lähes kaksi kertaa suurempi, 198 000 k-m^2.

Vuoden 2016 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana toimitilojen rakentamisen aloituksia on ollut lähes 90 000 k-m^2:n verran. Se on noin 30 000 k-m^2 vähemmän kuin mitä aloituksia oli vuoden 2015 tammi-elokuussa. Lupia uusien toimitilarakennusten rakentamiseen myönnettiin 122 000 k-m^2:n verran ja uusia toimitilarakennuksiakin on valmistunut elokuun loppuun mennessä 70 000 k-m^2.

Kuvio 20. Muu kuin asuntorakentaminen Vantaalla vuosina 2000–2015 (k-m^2)

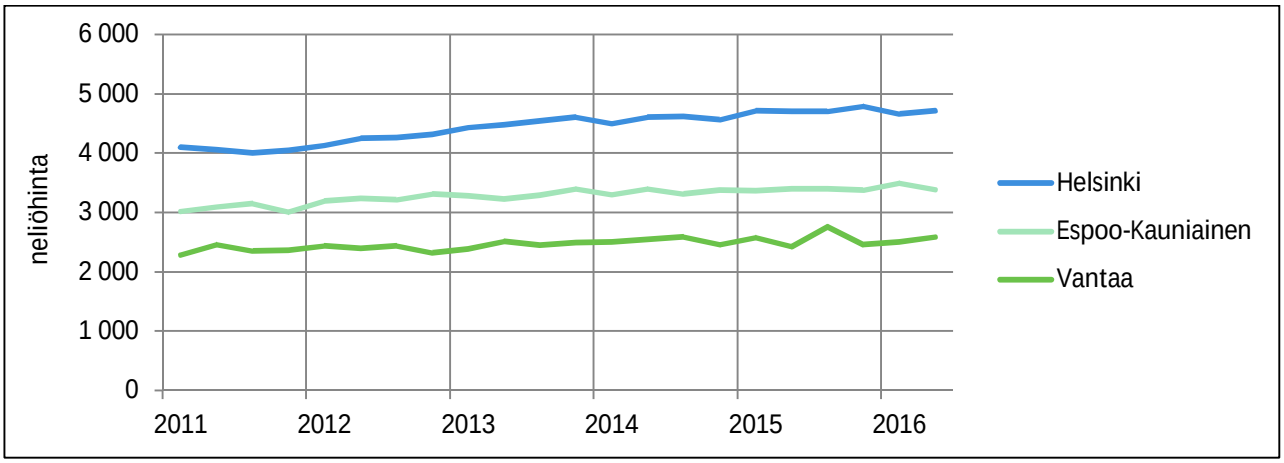

Lähde: Facta kuntarekisteri

Asuntojen neliöhinnat Vantaalla selvästi alemmat kuin naapurikaupungeissa

Vantaalla vanhojen kerrostaloasuntojen neliöhinnan mediaani (2 600 euroa) oli vuoden 2016 toisella neljänneksellä 800 euroa pienempi kuin Espoossa ja 2 200 euroa pienempi kuin Helsingissä. Ero Helsinkiin kasvoi hieman vuosina 2011–2016, mutta hivenen kapeni Espooseen.

Kuvio 21. Vanhojen kerrostalo-osakeasuntojen neliöhintojen mediaani Vantaalla, Espoossa ja Helsingissä neljännesvuosittain

Lähde: Tilastokeskus

Vanhojen rivitaloasuntojen mediaanihintojen ero naapurikaupunkeihin oli pienempi: sekä Espoossa että Helsingissä neliöhinnan mediaani oli 500 euroa korkeampi kuin Vantaalla. Neliöhintojen ero Helsinkiin oli pysynyt samana mutta Espooseen supistunut vuoden 2011 ensi neljänneksestä (lähde: Tilastokeskus).

Talouden kehitysnäkymiä

Yleiset talousnäkymät

Suomen kansantalous kääntyi vuosina 2015 ja 2016 loivalle kasvu-uralle. Valtiovarainministeriön talousennusteen mukaan kasvu jatkuu vuosina 2017–2018 0,9-1,1 prosentin vuosivauhtia. Kehityksen taustalla ovat lähinnä yksityisen kulutuksen ja investointien kasvu. Rakennusinvestointien kasvu taittuu, mutta kone- ja laiteinvestoinnit sekä T&K-investoinnit kääntyvät kasvuun. Myös vienti kasvaa, vaikkakin hitaasti, maailmankaupan kasvun myötä. Talouden kasvusta huolimatta bruttokansantuote jää vuonna 2018 alle talouden taantumaa edeltäneen vuoden 2008 tason.

Työttömyys kääntyy lievään laskuun ja työllisyysasteen ennustetaan kohoavan vuonna 2017 68,8 prosenttiin ja vuonna 2018 69,3 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömyyden nousu 1990-luvun lamavuosien tasolle muodostaa kuitenkin vaikeasti ratkaistavan ongelman. Kevättalvella 2016 solmittu kilpailukykysopimus kasvattaa vuosityöaikaa vuodesta 2017 alkaen. Tämä voi näkyä väliaikaisena rekrytointitarpeen vähenemisenä yrityksissä ja julkisella sektorilla.

Julkinen talous pysyy alijäämäisenä lähivuosina, vaikkakin alijäämä pienenee julkisen talouden sopeutustoimien seurauksena. Väestön ikääntymisestä johtuva julkisen talouden niin sanottu rakenteellinen alijäämä kuitenkin jopa kasvaa. Julkisyhteisöjen bruttovelka kasvaa lähivuosina, mutta aiempia vuosia hitaammin, ja sen ennakoidaan olevan vuonna 2017 65,8 prosenttia ja vuonna 2018 66,4 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Veroaste laskee vuoden 2016 44,3 prosentista 42,9 prosenttiin vuoteen 2018 mennessä. Kotitalouksien kulutus kasvaa vuonna 2017 varsin vähän, vain 0,7 prosenttia. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy vuonna 2017 1,1 prosenttiin.

Euroopan keskuspankin rahapolitiikka pysyy keveänä ja rahapolitiikan poikkeustoimet, niin sanottu määrällinen elvytys eli valtion velkakirjojen ostaminen markkinoilta, jatkuvat ainakin vuoden 2017 kevääseen. Näiden toimien avulla toivotaan nostettavan inflaatio-odotuksia ja siten laskettavan reaalikorkoa sekä myös heikennettävän Euron kurssia suhteessa muihin valuuttoihin. Kevyt rahapolitiikka tukee myös julkista taloutta ja kotitalouksia alhaisten lainankorkojen kautta.

Rakenteellisten uudistusten hitaus ja vientimarkkinoiden kasvun hidastuminen hidastavat myös Euroopan talouskasvua. Kesäkuussa 2016 pidetyn kansanäänestyksen seurauksena Iso-Britannia aloittaa neuvottelut Euroopan unionista eroamisesta talven 2016–2017 aikana. Toistaiseksi Ison-Britannian eropäätöksen vaikutukset talouteen ovat olleet vähäisiä, mutta eron ennakoidaan hidastavan talouskasvua Isossa-Britanniassa. Tällä voi olla sekä välittömiä että välillisiä vaikutuksia Suomen kansantalouteen.

Kuntasektorin talouskehitys

Kuntatalous on ollut haasteiden edessä viime vuodet johtuen heikosta suhdannetilanteesta, verotulojen hitaasta kasvusta, valtionosuusleikkauksista, kuntien tehtävien ja velvoitteiden lisäämisestä sekä väestön ikääntymisestä johtuvasta kustannusten kasvusta. Väestön keskittyminen kasvukeskuksiin jatkuu, mikä edellyttää etenkin suurimmilta kaupungeilta mittavia investointeja ja niiden rahoittamista. Kuntien kuten myös koko julkisen talouden lainakanta ja sen BKT-osuus ovat kasvaneet viime vuosina voimakkaasti.

Koko kuntatalouden kirjanpidollinen tulos pieneni vuonna 2015 edellisestä vuodesta huomattavasti, mutta oli kuitenkin ennakoitua parempi päätyen noin 350 milj. euroon. Vertailtavuus vuoteen 2014 on kuitenkin hankalaa kuntien liikelaitosten yhtiöittämisten vuoksi: liikelaitosten yhtiöittämiset lisäsivät satunnaisia tulo-

ja vuonna 2014 arviolta 1,7 mrd. euroa, kun ne vuonna 2015 laskivat tavanomaisemmalle tasolleen noin 300 milj. euroon. Kuntien lainakanta jatkoi kasvuaan vuonna 2015 kuntien lainakannan kasvettua noin 0,8 miljardilla eurolla yhteensä 5,5 mrd. euroon. Lainaa kunnat ottivat viime vuonna lähes saman verran kuin toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen.

Kunnat ovat jatkaneet toimintojensa sopeuttamista vähentämällä muun muassa henkilöstömenoja, ja kokonaisuutena kuntien toimintamenot ovat kehittyneet maltillisesti. Toimintamenojen kasvua on hidastanut myös maltillinen kustannustason nousu. Kireä taloustilanne on merkinnyt kuitenkin monissa kunnissa myös kunnallisverotuksen korotuksia: vuodelle 2016 tuloveroprosenttia korotti 45 kuntaa.

Vuonna 2016 kuntatalouden yhteenlaskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa kevään 2016 kuntatalousohjelmassa esitettyjä arvioita vahvemmaksi. Kuntatalouden tasapainoa parantavien valtion toimien lisäksi kuntien tilanteeseen vaikuttavat vuonna 2017 voimaan astuvan eläkeuudistuksen vaikutukset. Myös yhteisöveron tuotto näyttää kehittyvän selvästi aiemmin arvioitua suotuisammin. Kuntatalouden kehitysarvion mukaan julkisen talouden suunnitelmassa paikallishallinnon nettoluotonannolle asetettu rahoitusasematavoite ollaan saavuttamassa. Tavoitteen mukaan paikallishallinnon nettoluotonanto saa olla korkeintaan -0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2019, mikä tarkoittaa kuitenkin kuntien velkaantumisen jatkumista edelleen.

Kuntatalouden kokonaismenot ja -tulot kehittyvät vuosina 2016–2020 historiaan nähden hyvin vaimeasti. Tilikauden tulos vahvistuu vuosina 2016–2017, mutta heikkenee jälleen vuosikymmenen loppua kohden. Kuntataloutta vahvistavat kuntien omat sopeutustoimet vuonna 2016 sekä hallitusohjelman suorat sopeutustoimet. Hallitusohjelman toimien vaikutus painottuu vuosiin 2016 ja 2017. Palvelutarpeen kasvu lisää kuitenkin edelleen sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvua.

Kilpailukykysopimuksen keskeisenä tavoitteena on lisätä talouskasvua ja parantaa työllisyyttä. Myös kuntatalous hyötyy pidemmällä aikavälillä yleisestä talouskasvusta ja työllisyyden paranemisesta. Lyhyellä aikavälillä kilpailukykysopimus on julkista taloutta heikentävä. Valtaosa julkista taloutta heikentävästä vaikutuksesta kohdistuu valtiontalouteen. Taakkaa kuitenkin osin jaetaan vähentämällä kuntien valtionosuuksia, mistä johtuen myös kunnille kilpailukykysopimuksen vaikutukset muodostuvat lähivuosina miinusmerkkisiksi – vuonna 2017 vaikutus kuntatalouteen on arviolta noin -90 milj. euroa.

Kuntatalousohjelma 2017–2020

Kuntatalousohjelma vuodelle 2017 on laadittu vuotta 2017 koskevan valtion talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä. Laadittu ohjelma syventää talousarviovalmistelun kuntataloutta koskevaa arviointia ja tarkentaa keväällä 2016 julkaistua, vuosia 2017–2020 koskevaa kuntatalousohjelmaa. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Arviointien painopiste on vuodessa 2017, mutta kehitysarvio on päivitetty alkusyksystä myös koko Julkisen talouden suunnitelman kaudelle vuoteen 2020 asti. Kuntatalouden tilaa on arvioitu kesäkuussa 2016 julkaistujen kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2015 ennakollisten tilinpäätöstietojen perusteella.

Kuntatalouden toimintaympäristö on haastava. Hitaan talouskasvun myötä pitkäaikaistyöttömyys on edelleen kasvanut, vaikka työmarkkinoilla onkin nähtävissä merkkejä käänteestä parempaan. Väestön ikärakenteen muutos lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita. Myös kasvanut maahanmuutto lisää kuntien tuottamien palvelujen tarvetta.

Kuntatalouteen kohdistuu ensi vuonna merkittäviä muutoksia, joiden seurauksena toimintamenot ja -tulot, verotulot sekä valtionosuudet supistuvat selvästi. Tilikauden tuloksen arvioidaan vahvistuvan hieman.

Kuntataloutta vahvistavat hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet. Toimenpiteet supistavat toimintamenoja, ja toimintamenosäästöt huomioidaan myös valtionosuuksissa. Toimien lopulliseen kuntataloutta vahvistavaan vaikutukseen vaikuttaa muun muassa se, miten kunnat ja kuntayhtymät toimeenpanevat niitä. Valtaosa hallitusohjelman mukaisista kuntataloutta vahvistavista suorista sopeutustoimista on voimassa

vuonna 2017. Sen sijaan yhden miljardin euron toimenpideohjelman mukaisten kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävien toimien vaikutus jää vielä vähäiseksi.

Kuntatalouden pitkään jatkunut nettoinvestointien kasvu näyttää viime vuosina tasaantuneen. Nettoinvestointien kasvun arvioidaan jatkuvan maltillisena myös ensi vuonna. Vaimeasta talouskehityksestä ja monien kuntien kireästä taloustilanteesta huolimatta nettoinvestoinnit pysyvät edelleen korkealla tasolla. Kuntien ja kuntayhtymien nykyisen rakennuskannan korjausinvestointitarpeet ovat edelleen huomattavat. Kasvukeskuksissa myös uudisrakentaminen ja infrastruktuuri-investoinnit jatkuvat lähivuosina korkealla tasolla.

Kuntatalouden kokonaismenot ja -tulot kehittyvät vuosina 2016–2020 historiaan nähden hyvin vaimeasti. Tilikauden tulos vahvistuu lähivuosina, mutta heikkenee jälleen vuosikymmenen lopulla. Kuntataloutta vahvistavat kuntien ja kuntayhtymien omat sopeutustoimet vuonna 2016, hallitusohjelman mukaiset toimet sekä vuonna 2017 voimaan astuva eläkeuudistus. Nettoinvestoinnit pysyvät lähivuosina korkealla tasolla. Tilikauden tuloksen ylijäämästä huolimatta tulorahoitus ei riitä kattamaan nettoinvestointeja ja kuntatalouden velkaantuminen jatkuu. Kuntatalouden lainakanta kasvaa yli 20 mrd. euroon vuoteen 2020 mennessä.

Kuntatalousohjelman kehitysarvion mukaisella taloudellisella kehityksellä kuntien vuosien 2016 ja 2017 tilikauden tulokset pysyisivät vuoden 2015 tasoa parempana ja taseen kertynyt ylijäämä ei vähenisi tai alijäämä kasvaisi koko maan tasolla. Sen sijaan vuoden 2018 jälkeen niiden kuntien lukumäärä, joilla olisi taseessa kertynyttä alijäämää, kasvaisi. Laskelman perusteella noin kuudennes kunnista olisi alijäämäisiä tarkastelukauden lopussa ilman korjaavia toimenpiteitä.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Ansiotuloveroperusteita kevennetään vuonna 2017 kuluttajahintaindeksin muutosta vastaavasti. Indeksitarkistus vähentää kunnallisveron tuottoa arviolta 64 milj. eurolla. Asuntolainan korkojen vähennyskelpoisen osuuden pienentämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti, mikä lisää kunnallisveron tuottoa 13 milj. eurolla. Vuonna 2017 otetaan käyttöön niin sanottu yrittäjävähennys, jonka arvioidaan alentavan kunnallisveron tuottoa 53 milj. eurolla. Työllisyyden edistämiseksi myös kotitalousvähennystä korotetaan, mikä puolestaan vähentää kunnallisveron tuottoa 13 milj. eurolla.

Osana kilpailukykysopimuskokonaisuutta verotusta kevennetään yhteensä 423 milj. eurolla vuonna 2017. Verotus kevenee tasaisesti kaikissa tuloryhmissä. Kevennys vähentää kunnallisveron tuottoa 211 milj. eurolla. Eläketulon verotusta kevennetään yhteensä 136 milj. eurolla, josta kunnallisveron osuus on 62 milj. euroa. Nämä verotulomenetykset kompensoidaan kunnille täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kilpailukykysopimuksella on myös epäsuoria, työntekijöiden sosiaalivakuutusmaksujen muutoksista ja palkkasumman pienenemisestä aiheutuvia vaikutuksia kunnallisveron tuottoon. Näitä verotuottojen menetyksiä ei kuitenkaan kompensoida kunnille.

Hallitusohjelmassa on linjattu, että kiinteistöveroa korotetaan hallituskauden aikana siten, että korotusten vaikutuksesta veron tuotto kasvaisi yhteensä 100 milj. eurolla. Korotuksista on toteutettu vuosina 2016 ja 2017 voimaantulevat muutokset, joilla saavutetaan puolet mainitusta lisätuottotavoitteesta. Näiden hallitusohjelmalinjausten lisäksi vuonna 2017 kiinteistöveroa korotetaan 50 milj. eurolla, eli yhteensä vuoden 2017 korotus on 75 milj. euroa. Korotuksesta noin 9 milj. euroa kohdistuu rakentamattoman, asuinkäyttöön kaavoitetun rakennusmaan kiinteistöveroon asuntotuotannon vauhdittamiseksi.

Kuntien yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen korotus poistui vuodelle 2016, mistä johtuen kuntien saamat yhteisöverotulot vähenevät vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna. Kuntien yhteisövero-osuuteen ei kohdistu muutoksia vuodelle 2017.

Taulukko 1. Talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin vuonna 2017 (milj. euroa)

Veroperusteiden indeksitarkistus	-64
Yrittäjävähennyksen käyttöönotto	-53
Kotitalousvähennyksen korottaminen	-13
Asuntolainan korkovähennyksen supistaminen	13
Kilpailukykysopimukseen liittyvä veronkevennys	-211
Eläketulon veronkevennys	-62
Kiinteistöveron kiristäminen	75
Yhteensä	-315

Kuntien valtionapuihin osoitetaan yhteensä 10,3 mrd. euroa vuonna 2017. Valtioavut alenevat vuodelle 2016 budjetoidusta yhteensä 7 prosenttia. Laskennallisiin valtionosuuksiin osoitetaan yhteensä 9,4 mrd. euroa, mikä on 5 prosenttia vuodelle 2016 budjetoitua vähemmän. Valtionapujen alenemiseen vaikuttavat useat tekijät kuten perustoimeentulotuen siirto kunnilta Kelalle sekä kilpailukykysopimuksen perusteella tehtävät valtionosuuden vähennykset.

Peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan 8,5 mrd. euroa valtionosuusprosentin ollessa 25,23. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus tehdään vuosittain, ja vuoden 2014 tietojen perusteella tehtävä tarkistus lisää peruspalvelujen valtionosuutta 34,5 milj. eurolla vuodelle 2017. Vuonna 2017 peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan indeksisidonnaisten menojen lisäsäästö, 75 milj. euroa. Lisäksi valtionosuutta alentaa edellisellä vaalikaudella päätetty vuodelle 2017 kohdennettu 50 milj. euron valtionosuusleikkaus. Valtionosuusjärjestelmän kautta tehtävät veroperustemuutosten kompensaatiot puolestaan kasvavat 390 milj. eurolla. Valtionosuuksien indeksitarkistus on -0,7 prosenttia vuonna 2017, mikä vähentää peruspalvelujen valtionosuutta noin 50 milj. eurolla.

Vuonna 2017 otetaan käyttöön yli 60-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien kertaluonteinen eläketuki. Muutos vähentää kuntien kustannuksia työmarkkinatuesta arviolta noin 33 milj. eurolla, ja peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään vastaavan suuruinen vähennys.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Hallitus on päättänyt jättää toteuttamatta varhaiskasvatusmaksujen korotukset. Työnteon kannustavuuden lisäämiseksi eduskunnalle annettuun hallituksen esitykseen sisältyneet pienituloisten 2–3 hengen perheiden varhaiskasvatuksen maksujen kevennykset kuitenkin toteutetaan. Muutoksen seurauksena maksutuoton arvioidaan alenevan vuositasolla 10 milj. euroa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korotus 1.8.2016 alkaen vahvistaa kuntataloutta arviolta 26 milj. euroa.

Omaishoidon tuesta annettua lakia ja sosiaalihuoltolakia koskevat muutokset ovat tulleet voimaan 1.7.2016 alkaen. Muutoksella turvataan omaishoitajien oikeus kolmeen vapaapäivään kalenterikuukautta kohti ja velvoitetaan kunta järjestämään tarvittaessa omaishoitajille valmennusta sekä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia. Kunnan tulee järjestää omaishoitajan vapaan aikainen sijaishoito.

Perhehoitolakia koskevat muutokset ovat tulleet voimaan 1.7.2016 alkaen. Muutoksella toimeksiantosuhteisten perhehoitajien vähimmäispalkkiota korotetaan 775 euroon kuukaudessa ja perhehoitajien oikeutta vapaaseen lisätään. Omais- ja perhehoidon kehittämistä varten valtionosuuksiin lisätään 90 milj. euroa vuonna 2017 vuoden 2016 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Toisaalta toimenpiteet aiheuttavat kunnille säästöjä kalliimman laitoshoidon tarpeen vähenemisen kautta. Peruspalvelujen valtionosuudessa on huomioitu nettolisäyksenä 59,6 milj. euroa muutosten johdosta.

Terveyden- ja sosiaalihuollon päivystystä sekä erikoissairaanhoitoa keskitetään viiteen yliopistolliseen sairaalaan ja seitsemään muuhun päivystyspalvelun sairaalaan. Kuntien menojen arvioidaan alenevan muutos-

ten seurauksena 75 milj. euroa vuoteen 2016 verrattuna. Valtionosuuden mitoituksessa on otettu vähennyksenä huomioon 19,2 milj. euroa muutoksen johdosta.

Vanhuspalvelujen henkilöstömitoitusta tarkistetaan tehostetussa palveluasumisessa ja vanhainkodeissa. Kuntien menojen arvioidaan tämän seurauksena vähenevän 25 milj. eurolla ja valtionosuutta vähennetään tätä vastaavasti 6 milj. eurolla. Osana kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisen toimenpideohjelmaa vanhuspalvelulaista poistetaan eräitä osatehtäviä. Tämän arvioidaan vähentävän kuntien menoja noin 27 milj. euroa. Valtionosuudessa otetaan vähennyksenä huomioon noin 7 milj. euroa. Ikääntyneiden ihmisten kotiin vietävien palvelujen lisäämiseen osoitetaan 4,8 milj. euron valtionosuuden lisäys täydellä valtion rahoituksella.

Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus vähentää OKM:n hallinnonalan kuntien valtionosuuksia noin 3 milj. eurolla.

Varhaiskasvatusoikeuden muutos sekä varhaiskasvatuksen kasvattajien ja yli 3-vuotiaiden lasten määrän suhdetta koskevat muutokset tulivat voimaan 1.8.2016. Näiden muutosten on arvioitu vähentävän kuntatalouden menoja vuositasolla noin 67 milj. euroa, jota vastaava valtionosuuden vähennys on 17 milj. euroa.

Esiopetuksessa olevien lasten varhaiskasvatusoikeutta muutetaan siten, että kunnille mahdollistetaan esiopetuksessa olevan lapsen hoidon toteuttaminen maksullisena kerhotoimintana.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaskohtaisen rahoituksen määräävää kerrointa alennetaan 2,49:stä 1,67:ään, mikä vähentää maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavaan opetukseen kuntien saamaa rahoitusta noin 34 milj. euroa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus on tarkoitus uudistaa vuodesta 2017 siten, että se perustuisi vuosittaisen laskentapäivän oppilasmäärän sijasta läsnäolokuukausien määrään, jolloin rahoitus reagoisi nykyistä paremmin oppilasmäärissä tapahtuviin muutoksiin. Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielenä -opetuksen ja muun opetuksen tukemiseen varattua rahoitusta lisätään 3 milj. eurolla valtionavustusprosentin pitämiseksi ennallaan 86 prosentissa opetustarpeen kasvaessa.

Ammatillisen peruskoulutuksen rahoitusta alennetaan ammatillisen koulutuksen reformin toteutukseen liittyen 190 milj. eurolla. Säästö toteutetaan määräämällä oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteena oleva opiskelijamäärä 12,5 prosenttia järjestämislupien mukaista enimmäisopiskelijamäärää alhaisemmalle tasolle. Säästö kohdennetaan kokonaisuudessaan kuntien rahoitusosuuteen valtionosuusprosenttia muuttamalla, minkä seurauksena lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen valtionosuusprosentit eriytyvät toisistaan.

Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten työllisyyden edistämiseksi nuorten aikuisten osaamisohjelman jatkamiseen kohdistetaan 10 milj. euron lisärahoitus, mistä kuntatalouteen kohdistuu noin 6 milj. euroa.

Kirjastojen valtionavustuksiin osoitetaan 3,5 milj. euroa vuonna 2017. Teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionosuuksiin edellisellä hallituskaudella pysyviksi päätetyt säästöt toteutetaan yksikköhintoja alentamalla. Säästö vähentää valtionosuuksia 2,9 milj. eurolla vuonna 2017 edellisvuoteen verrattuna, mistä suuri osa kohdistuu kuntiin.

Maahanmuuttajista kunnille maksettavat korvaukset nousevat noin 180 milj. euroon. Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määräksi oletetaan vuonna 2016 noin 7 200 ja vuonna 2017 noin 4 500. Toimeentulotuen perusosan laskennan ja maksatuksen siirtyessä Kelalle maksetaan korvaus toimeentulotuen perusosan osalta kuntien sijasta Kelalle.

Uuden kuntalain säännöksiä voimaan 1.6.2017 alkaen

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015. Useita lain säännöksiä sovelletaan kuitenkin vasta 1.6.2017 alkaen, jolloin huhtikuussa 2017 valitun uuden valtuuston toimikausi alkaa. Seuraavan valtuustokauden alusta lukien sovellettavaksi tulevat esimerkiksi valtuustoa, kunnan asukkaiden osallistumisoikeutta, kunnan toimielimiä sekä kunnan johtamista ja kunnanhallitusta koskevat kuntalain luvut 4–7. Samoin luottamushenkilöitä, päätöksenteko- ja hallintomenettelyä sekä oikaisuvaatimusta ja kunnallisvalitusta koskevia lukuja 10, 12 ja 16 sovelletaan 1.6.2017 alkaen.

Kunnan toiminta on uudessa kuntalaissa määritelty uudelleen; kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista. Lisäksi kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntalain taloussäännösten tarkoituksena on edistää mm. toiminnan suunnitelmallisuutta sekä korostaa konserninäkökulmaa. Lain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidoissa on noudatettava talousarviota.

Uusi kuntalaki sisältää säännöksen erityisen vaikeassa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettelystä. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos taseeseen kertynyttä alijäämää ei saada katettua määräajassa, asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet 118.3 § mukaiset raja-arvot: kuntakonsernin vuosikate negatiivinen, tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen kuntaveroprosentti, asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla sekä kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 prosenttia.

Vantaan kaupunkikonsernin vuosikate on positiivinen, veroprosentti on keskimääräistä alhaisempi eikä taseessa ole kertynyttä alijäämää. Sen sijaan konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli tilinpäätöksessä 2015 120,7 prosenttia ja asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä oli 9 738 euroa / asukas kun, kuntakonserneilla keskimäärin 5 978 euroa / asukas vuonna 2015.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen maakunnille

Hallituksen marraskuussa 2015 tekemien linjausten mukaan vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 18 maakunnalle. Hallitus julkisti kesäkuussa 2016 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja maakuntien perustamisen alustavat lakiluonnokset. Uudistusten keskeiset uudet lait ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, voimaanpanolaki ja maakuntien rahoituslaki, ja lisäksi uudistetaan kuntien valtionosuuksia koskevaa lainsäädäntöä.

Hallituksen esitys keskeisistä sote- ja maakuntauudistukseen liittyvistä laeista on lähetty lausunnoille syksyllä 2016. Tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2016 kuluessa ja lain on tarkoitus tulla voimaan kesällä 2017. Hallituksen lokakuun 2016 alussa tekemän linjauksen mukaan myös pääkaupunki-

seudun kaupunkien osalta sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on siirtymässä Uudenmaan maakunnalle.

Uudistuksen toimeenpanoa valmistelevan maakuntatasoisen väliaikaishallinnon on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.7.2017. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu sekä henkilöstö siirtyisivät maakunnille 1.1.2019, jolloin maakuntien toiminnan on määrä käynnistyä täysimääräisesti.

Syksyllä 2016 tehtävän valinnanvapautta ja monikanavarahoitusta koskevan hallituksen esityksen yhteydessä tullaan säätämään hallituksen linjaama sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen ja asiakkaan valinnanvapauteen liittyvä kokonaisuus. Palvelut tuotetaan jatkossa monituottajamallilla, jossa ovat mukana niin julkiset yhtiöitetyt kuin yksityiset palveluntuottajat. Maakunta vastaa palvelujen järjestämisestä ja maakunnan palvelulaitos niiden tuottamisesta, eli järjestäminen ja tuottaminen erotetaan selkeästi toisistaan. Hallituksen linjausten mukaisesti kunnat eivät jatkossa toimi myöskään sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajina.

Maakuntauudistus ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

Maakuntauudistus ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus etenevät. Maahan perustetaan 18 nykyisiä maakuntarajoja noudattelevaa maakuntaa, jotka vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta ja eräistä muista tehtävistä. Uudistusta koskevasta lainsäädännöstä on pyydetty lausuntoja 9.11.2016 mennessä. Kokonaisuuteen liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valinnanvapaus, jota koskeva lainsäädäntö annettaneen eduskunnalle keväällä 2017.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtämisessä maakunnille ja palvelujen tuotantotapojen uudistamisessa on tavoitteena julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen 3 mrd. eurolla vuoteen 2029 mennessä. Kustannusten kasvun hillinnän saavuttaminen edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon menot saavat jatkossa kasvaa reaalisesti vain 0,9 prosenttia vuodessa, kun niiden ennakoidaan muutoin kasvavan keskimäärin 2,4 prosenttia vuosittain.

Kunnilta maakunnille siirtyvien tehtävien kokonaiskustannukseksi on arvioitu 17,7 miljardia euroa per vuosi. Voimaantulovuonna maakunnille siirtyvien tehtävien kustannukset ja siirrettävät tulot määritetään vuosien 2015 ja 2016 tilastotietoihin perustuen. Maakunnalle ei tulisi verotusoikeutta, joten maakunnan tehtävien rahoittamiseksi kuntien rahoitusta leikataan ja verotuloja siirretään maakunnalle. Kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,3 prosenttia vuonna 2019 (noin 11,3 mrd euroa). Kuntien osuus yhteisöverosta vähenee 0,5 miljardia euroa ja valtionosuuksia siirretään maakunnalle 5,9 miljardia euroa. Vuosina 2020 - 2021 kunta voisi nostaa tuloveroprosenttia korkeintaan keskimäärin 0,5 prosenttia vuodessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksella ja itsehallintoalueiden perustamisella on vaikutusta myös Vantaan kaupungin hallintoon, johtamisjärjestelmään, henkilöstöön, talouteen ja luottamushenkilöorganisaatioon. Viranhaltijavalmistelu etenee rakenneuudistuksen etenemisen tarkentuessa. Kaupunginhallituksen asettama johtamisen ja demokratian kehittämistoimikunta seuraa uudistuksen etenemistä ja tekee tarvittaessa ehdotuksensa tarvittaviksi toimenpiteiksi organisaation muuttamiseksi.

Uudistuskokonaisuuden valmisteluun liittyen 1.7.2016 tuli voimaan laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (548/2016). Lailla rajoitetaan kuntia ja kuntayhtymiä tekemästä pitkäaikaisia ja laajoja sopimuksia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen hankkimiseksi yksityiseltä palveluntuottajalta. Lisäksi lailla rajoitetaan pitkäaikaisia rakennusten käyttöoikeussopimuksia sekä merkittäviä, yli 5 milj. euron, sosiaali- ja terveydenhuollon investointeja, joiden toteuttamiseen siirtymäaikana tulee hakea ministeriön poikkeuslupa. Vantaalla on siirtymäkauden aikana käynnistymässä eräitä sosiaali- ja terveystoimen investointihankkeita, jotka edellyttävät poikkeusluvan saamista.

Valtiovarainministeriö julkaisi lakiluonnosten yhteydessä myös maakunta-/sote-uudistuksen alustavia vaikutuslaskelmia kuntien talouteen. Tarkastelua tehtiin kuntien käyttötalouden vuosikatteen ja poistojen

suhteeseen ja sen muuttumiseen uudistuksen laskennallisten vaikutusten myötä. Suurten kaupunkien, ja erityisesti pääkaupunkiseudun kaupunkien, haasteena on ollut jatkuvan voimakkaan kasvun edellyttämien investointien rahoittaminen ja siihen liittyvä velkamäärän kasvu. Vantaan kaupunki on ottanut omassa maakunta-/sote-uudistusta koskevassa lausunnossaan kantaa pääkaupunkiseudun kaupunkien erityispiirteiden huomioimistarpeeseen uudistuksessa.

Uudistuksen valmistelun ja päätöksenteon ollessa Vantaan talousarvioesitystä 2017 valmistellessa vielä kesken perustuu kaupungin vuosien 2017–2020 taloussuunnitelma nykyiseen palvelujen järjestämisrakenteeseen myös vuosien 2019 ja 2020 osalta. Mikäli lainsäädäntöprosessi etenee hallituksen esittämässä aikataulussa, tulevat uudistuksen vaikutukset otettavaksi huomioon seuraavaa taloussuunnitelmaa valmisteltaessa.

Toimeentulotuen perusosan siirto Kelaan

Aiemmin päätetyn mukaisesti toimeentulotuen perusosan laskenta ja maksatus siirretään kunnista Kelalle. Tämä vaikuttaa sekä kuntien menoihin että tuloihin, mutta kokonaisvaikutus on valtio-kunta-suhteessa neutraali. Siirron arvioidaan hieman vähentävän toimeentulotuen alikäyttöä ja lisäävän toimeentulotukimenoja.

Toimeentulotuen perusosan myöntäminen siirtyy Vantaan kaupungilta Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa siirtymäkauden jälkeen. Kunnan tehtäväksi jää täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen. Uudistuksen onnistunut toteuttaminen edellyttää kuntaan jäävän toimeentulotukiprosessin ja sosiaalityön rakenteiden uudistamista sekä toimivien yhteistyökäytänteiden luomista Kelan kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimi on yhdessä kaupungin henkilöstökeskuksen kanssa valmistautunut Kela-siirrosta aiheutuviin henkilöstömuutoksiin. Kaupunki on sitoutunut tarjoamaan kaikille työntekijöille toista työtä irtisanomisten välttämiseksi. Osa henkilöstöstä sijoittuu täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen tehtäviin, osa kaupungin muihin tehtäviin. Mikäli toimeentulotuen myöntämisen käytännöissä tapahtuu muutoksia, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan resurssitarvetta arvioidaan uudestaan.

Toimeentulotuen avustusten siirto Kelaan pienentää vuonna 2017 sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menomäärärahaa maksettujen avustusten osalta 38,4 milj. eurolla vuoteen 2016 verrattuna. Toimeentulotuen menomääräraha vuonna 2017 on 21,9 milj. euroa, josta odotetaan saatavan toimeentulotuen perusosan valtionosuutta 6,9 milj. euroa vuoden kolmelta ensimmäiseltä kuukaudelta. Kuntien rahoitusosuus toimeentulotuen perusosasta vähennetään täysimääräisesti kuntien valtionosuuksista.

Kilpailukykysopimuksen voimaantulo vuonna 2017

Vuonna 2017 voimaan astuva kilpailukykysopimus vaikuttaa sekä kuntatalouden menoihin että tuloihin. Se alentaa kuntien verotuloja muun muassa työntekijämaksujen muutosten kautta. Kilpailukykysopimukseen liittyvä ansiotuloverojen kevennys ei sen sijaan vaikuta kuntatalouden rahoitusasemaan, koska verotulojen aleneminen kompensoidaan kunnille valtionosuusjärjestelmän kautta. Sopimuksen arvioidaan alentavan kuntien työvoimakustannuksia vajaalla 700 milj. eurolla vuonna 2017. Työnantajamaksujen alenemisesta ja lomarahaleikkauksesta seuraava säästö toteutuu välittömästi; sen sijaan työajan pidennyksestä syntyvän säästön arvioidaan realisoituvan asteittain.

Kilpailukykysopimus alentaa työnantajien sairasvakuutusmaksua vuosina 2017–2020. Lisäksi työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksurasitusta siirretään osittain työnantajilta palkansaajien maksettavaksi. Maksumuutosten työvoimakustannuksia alentava vaikutus nousee noin 500 milj. euroon vuoteen 2019 mennessä. Julkisen sektorin lomarahoja leikataan 30 prosentilla vuosina 2017–2019. Leikkaus pienentää kuntatalouden toimintamenoja ensi vuonna noin 310 milj. eurolla.

Vuosityöajan pidennys 24 tunnilla ei vaikuta suoraan kuntatalouden menoihin. Työajan pidennys kuitenkin pienentää työvoimatarvetta kuntataloudessa ja luo mahdollisuuden laskennallisesti enimmillään vajaan 250

milj. euron toimintamenosäästöön. Kuntatalouden kehitysarviossa vuosityöajan pidentämisen vaikutukset perustuvat tekniseen oletukseen, säästöjen toteutumiseen liittyy epävarmuutta. Kuntatalouden kehitysarviossa on oletettu, että sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön osalta työajan pidentäminen realisoituu säästöiksi kahden vuoden kuluessa. Työajan piteneminen hidastaa palvelutarpeen kasvusta aiheutuvaa sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvua, kun nykyinen henkilöstö voi tuottaa pidemmän työajan vuoksi aiempaa enemmän palveluja. Opetussektorin osalta VM:n laskelmassa on arvioitu, ettei työajan pidentäminen johda säästöihin. Muun henkilöstön osalta teknisenä oletuksena on, että työajan pitenemisen mahdollistama toimintamenosäästö toteutuu vähitellen vuoteen 2020 mennessä. Tämä edellyttää kunnissa eläköitymisen ja työvoiman vaihtuvuuden hyödyntämistä töiden uudelleenorganisoinnissa. Kuntien eläkevakuutuksen tekemän arvion mukaan kunta-alalta jää eläkkeelle yli 16 000 henkilöä vuosittain.

Palkansaajien maksukorotukset, lomarahojen leikkaus ja työajan pidentämisestä syntyvät toimintamenosäästöt alentavat kuntatalouden verotuloja noin 500 milj. eurolla vuoden 2020 tasolla. Lisäksi hallitus tukee sopimusta keventämällä palkansaajien ja eläkeläisten verotusta. Hallituksen päättämistä tuloveroperustemuutoksista aiheutuvat kuntien verotulojen menetykset kompensoidaan kuntien valtionosuuksissa.

Työajan pidennyksen arvioitu kustannussäästö otetaan osittain huomioon peruspalvelujen valtionosuuden mitoituksessa vuonna 2017. Lomarahaleikkausta vastaava säästö vähennetään valtionosuuksista sen sijaan täysimääräisesti. Työnantajamaksumuutoksista syntyviä henkilöstömenosäästöjä ja veromenetyksiä ei ole huomioitu valtionosuuksissa. Kilpailukykysopimukseen liittyvä valtionosuuden vähennys on OKM:n hallinnonalalla yhteensä noin 16 milj. euroa ja peruspalvelujen valtionosuudessa noin 356 milj. euroa.

Ilman suotuisten työllisyysvaikutusten huomioimista kilpailukykysopimuksen vaikutus on lyhyellä aikavälillä julkista taloutta heikentävä. Valtionosuusvähennysten jälkeen kilpailukykysopimuksen kokonaisvaikutus kuntatalouteen arvioidaan noin 90 milj. euroa rahoitustasapainoa heikentäväksi vuonna 2017. Pidemmällä aikavälillä myös kuntatalous hyötyy kilpailukykysopimuksen suotuisista vaikutuksista kasvuun ja työllisyyteen. Vaikutus on kuntatalouden kehitysarviossa 90–120 milj. euroa kuntataloutta heikentävä vuosina 2017–2019 ja noin 35 milj. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2020.

MAL-sopimus 2016–2019 kasvattaa pääkaupunkiseudun asuntotuotantoa

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2016–2019 allekirjoitettiin 9.6.2016. Sopimuksen tavoitteena on kasvattaa seudun asuntotuotantoa merkittävästi ja luoda edellytykset jopa 10 000 asuntoa päättynyttä sopimuskautta suuremmalle asuntotuotannolle. Vantaan osalta tämä tarkoittaa 9 600 asuntoa ja 1 065 000 k-m^2 asuntotonttien asemakaavoitettavaa kerrosalaa vuosien 2016–2019 aikana.

Liikennehankkeista merkittävin on Raide-Jokeri. Valtio on varautunut tukemaan sopimuksen toteuttamista kunnallistekniikka-avustuksilla ja kohtuuhintaiseen vuokra-asuntorakentamiseen myönnettävillä käynnistysavustuksilla. Lisäksi valtio tukee kaupunkiseutujen pieniä kustannustehokkaita liikennehankkeita ja joukkoliikennettä.

Muu valtion kanssa tehtävä yhteistyö: kotouttaminen

Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä, jonka tavoitteena on työelämään ja yhteiskunnan toimintaan osallistuminen samalla omaa kieltään ja kulttuuriaan säilyttäen. Kotouttaminen viittaa viranomaisten järjestämiin kotoutumista edistäviin ja tukeviin toimenpiteisiin. Toimenpiteet ovat sekä valtioon että kunnan vastuulla, lisäksi kunnalla on kotoutumislain mukainen yhteensovittamisvastuu toimenpiteistä. Onnistuneella kotoutumisella ehkäistään eriarvoisuutta ja alueiden eriytymistä.

Vuodesta 2015 lähtien Suomeen saapuneista turvapaikanhakijoista noin 1 000 on sijoitettu Vantaalla sijaitseviin vastaanottokeskuksiin. Heistä oleskeluluvan ja Vantaalta asunnon saavat kuuluvat kaupungin kotouttamistoimenpiteiden piiriin. Tulevina vuosina kotoutettavien maahanmuuttajien määrän ennakoidaan kokonaisuudessaan kasvavan.

Olennaista onnistuneessa kotouttamisessa on toimialojen välinen yhteistyö, koska myönteisen oleskeluluvan omaavat maahanmuuttajat saavat samat palvelut kuin muutkin kunnan asukkaat. Lisäksi kaupunki tarjoaa erityisesti joitain maahanmuuttajille kohdennettuja palveluja. Näitä ovat mm. maahanmuuttajapalvelut (MAP) –yksikön tarjoamat vastaanottopalvelut, aikuisopiston tarjoama kielikoulutus, perusopetuksen tarjoama valmistava- ja oman äidinkielen opetus.

Yksilötasolla onnistuneen kotoutumisen tärkeimmät edellytykset ovat kielitaito ja työllistyminen. Valtion vastuulle kuuluu työmarkkinoille pyrkivien maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus kolmen ensimmäisen vuoden aikana. Kunnan kaikki palvelut edistävät maahanmuuttajien kotoutumista sovittamalla palvelunsa maahanmuuttajien tarpeiden mukaan.

Vantaan talouskehitys

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma (KV 18.6.2012) on ollut lähtökohtana talousarviolle 2017 ja taloussuunnitelmalle 2018–2020. Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat toimintamenojen kasvun ja investointitason alentaminen. Tavoitteena on tasapainottaa talous ja pysäyttää lisävelkaantuminen suunnitelmakauden loppuun mennessä. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmalle laadittiin jatkotoimenpiteet ja mittarit vuosiksi 2015–2017. Jatkotoimenpiteiden toteutumisesta on raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä vuoden 2016 alusta lähtien.

Kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2016 ylittävän talousarvion maanmyynnin ja kuntatekniikan sopimuskorvausten suotuisasta kehityksestä johtuen noin 29 milj. eurolla. Toimintamenojen ennustetaan jäävän mm. erikoissairaanhoidon menojen säästöjen vuoksi noin 11 milj. euroa talousarviota pienemmäksi. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 40 milj. euroa talousarviossa oletettua paremmin. Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 5 milj. eurolla ja valtionosuustuottojen ylittävän talousarvion 4 milj. eurolla. Rahoituskulujen ennustetaan alittavan talousarvion noin 5 milj. eurolla edelleen matalana pysyvästä korkotasosta johtuen. Vuosikatteeksi ennustetaan noin 113 milj. euroa, mikä on noin 44 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Poistot ylittävät vuonna 2016 talousarviossa oletetun 105 milj. euroa noin 5 milj. eurolla, koska Kehärataan kuului talousarviossa oletettua enemmän lyhyen poistoajan hankeryhmiä. Lisäksi vuonna 2016 tehdään Kivistön alueen maakaupoista johtuen noin 10 milj. euron arvonalennus Koy Erikasin osakkeiden tasearvoon. Vuoden 2016 toisen osavuosikatsauksen ennusteen mukaan tilikauden alijäämäksi olisi tulossa 7 milj. euroa, kun talousarvio 2016 päätyi 36 milj. euron alijäämään.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan kasvavan 2,6 prosenttia vuoteen 2015 nähden. Yhteisövero laskee noin 13,5 prosenttia koska kuntien yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen 5 prosenttiyksikön korotus poistui vuodelle 2016 ja myös Vantaan oma jako-osuus laski edelleen edellisvuodesta. Kiinteistövero nousee noin 2,2 prosenttia ja verotulot yhteensä 1,3 prosenttia.

Vuonna 2017 kaupungin kunnallisverotuoton arvioidaan vähenevän noin 1,1 prosenttia vuoden 2016 ennusteeseen nähden (jossa palautukset vuodelle 2015) kilpailukykysopimuksen vaikutusten vuoksi. Taloussuunnitelmavuosille arvioidaan keskimäärin 3,1 prosentin kunnallisveron kasvua. Yhteisöverotuotto kasvaa 1,9 prosenttia ennusteeseen 2016 nähden. Kiinteistöverotuotto kasvaa 3,9 prosenttia suhteessa vuoden 2016 ennusteeseen kiinteistöverojen alarajoja koskevien muutosten sekä rakennuskannan kasvun myötä.

Onnistuneella kaupunki- ja asuntorakentamisella on suuri merkitys tulevalle verotulokehitykselle. Kehäradan liikennöinnin alkaminen ja kehä III peruskorjaaminen ovat osaltaan edistäneet rakentamisen kiihtymistä Vantaalla ennätyksellisen korkealle tasolle. Tammi-syyskuussa aloitettiin yli 3 000 asunnon rakentaminen ja lupia uusien asuntojen rakentamiseen myönnettiin samana ajanjaksona kaikkiaan yli 4 700 asunnolle. Alkuvuodesta 2016 asuntoja on valmistunut lähes 2 000.

Talouden tasapainottamisen jatkamisella varmistetaan kaupungin kilpailukykyisyys pidemmällä aikavälillä. Tiukalla maankäytön ja sopimuspolitiikan ohjauksella, investointien priorisoinnilla ja kaupunkitasoisella palveluverkkosuunnittelulla rajoitetaan kaupungin investointien kasvua. Talouden tasapainottamis- ja velkaoh-

jelman mukaisesta investointitasosta joudutaan kuitenkin poikkeamaan tulevalla taloussuunnitelmakaudella tilanteessa, jossa kaupungin poikkeuksellisen voimakas kasvu edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamista samaan aikaan kun myös sisäilmaongelmien takia vanhempia palvelurakennuksia joudutaan korvaamaan uusilla.

Vuonna 2017 kaupunki investoi 86 milj. euroa mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin ja kunnallistekniikan rakentamiseen. Vantaa on rahoittanut valtion puolesta Kehä III toisen vaiheen peruskorjausta 39 milj. eurolla, jonka valtio maksaa kauppahintana kahdessa erässä Vantaalle vuosina 2016 ja 2017. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2017 ovat 113 milj. euroa (ennuste v. 2016 n. 139 milj. euroa) ja investointiosan netto 109 milj. euroa.

Vuonna 2017 vuosikate ei nouse investointien tasolle ja kaupungin lainamäärä kasvaa noin 30 milj. eurolla (TA 2016:ssa nettolainanotto 16 milj. euroa). Kaupungin lainamäärän kasvun pysäyttäminen edellyttää taloussuunnitelmakaudella investointitason hallintaa sekä verorahoituksen toimintamenoja nopeampaa kasvua.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä kasvaa henkilöstösuunnitelmien mukaisesti hallitusti. Tulevien vuosien henkilöstömäärään vaikuttaa keskeisimmin lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen. Lisäksi uusilla lainsäädännön velvoitteilla, normeilla ja tuotantotavalla on vaikutusta henkilöstörakenteeseen tulevina vuosina. Henkilöstösuunnittelussa ei ole vielä huomioitu valmisteilla olevan maakuntalainsäädännön vaikutuksia.

Taulukko 2. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Sivistystoimen toimiala	5 313	5 312	5 246	5 323	5 382	5 428
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 351	2 438	2 457	2 561	2 738	2 778
Suun Terveydenhuollon liikelaitos	278	279	286	286	286	286
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	664	680	675	661	653	653
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	347	334	355	376	372	362
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	436	438	442	447	452	457
Vantaan Työterveys liikelaitos	68	67	68	69	70	71
Kaupunginjohtajan toimiala	153	157	160	159	158	155
Yleishallinto	5	5	5	5	5	5
Koko kaupunki Henkilöstön kokonaismäärä*	9 615	9 710	9 694	9 887	10 116	10 195

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

Henkilöstömenot ovat iso osa kaupungin käyttömenoista. Talousarviovalmistelussa vuosille 2017–2020 on otettu huomioon kilpailukykysopimuksen vaikutuksia henkilöstömenoihin.

Taulukko 3. Asukas- ja henkilötyövuosien kehitys

	2013	2014	2015
Asukkaita	208 098	210 803	214 605
Henkilötyövuosi	8 076	8 154	8 251
Asukkaita/henkilötyövuosi	25,8	25,9	26,0

Vuoteen 2020 mennessä Vantaan kaupungin nykyisestä henkilöstöstä jää ennusteiden mukaan eläkkeelle tai eroaa muusta syystä noin 2 360 henkilöä. Uusien toimintamallien kehittäminen erityisesti palvelutuotannon kriittisissä palveluissa vaatii lisäksi osaavan henkilöstön varmistamista. Myös eläköityminen mahdollistaa henkilöstörakenteen tai osaamisen painotuksen muutoksen rekrytoinneissa. Vantaalla siirrytään eläkkeelle aiempaa myöhemmin. Vuoden 2015 lopussa henkilöstöä eläköityi kriittisissä palveluissa ja keskimäärin 62,9 vuoden iässä.

Taulukko 4. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2017–2020	13 %
2017–2024	26 %
2017–2028	32 %

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

Alla olevista kuvista selviää

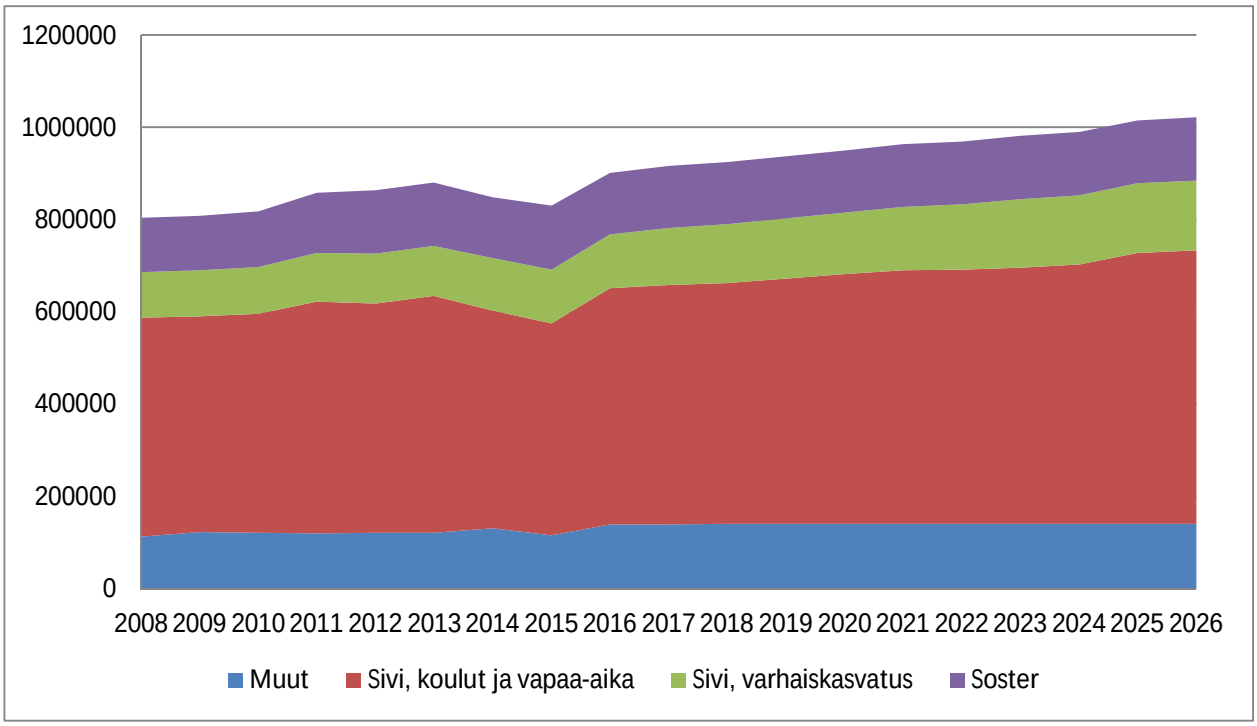
– kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti
– kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestökehitykseen

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen mm. huonokuntoisten rakennusten purkamisesta, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista.

Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat päiväkotien ja koulujen sekä vanhuspalvelujen rakentamiseen. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden mukaisesti tilojen käytön tehokkuutta kasvatetaan hilliten tilakustannusten kasvua. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa.

VTK:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen.

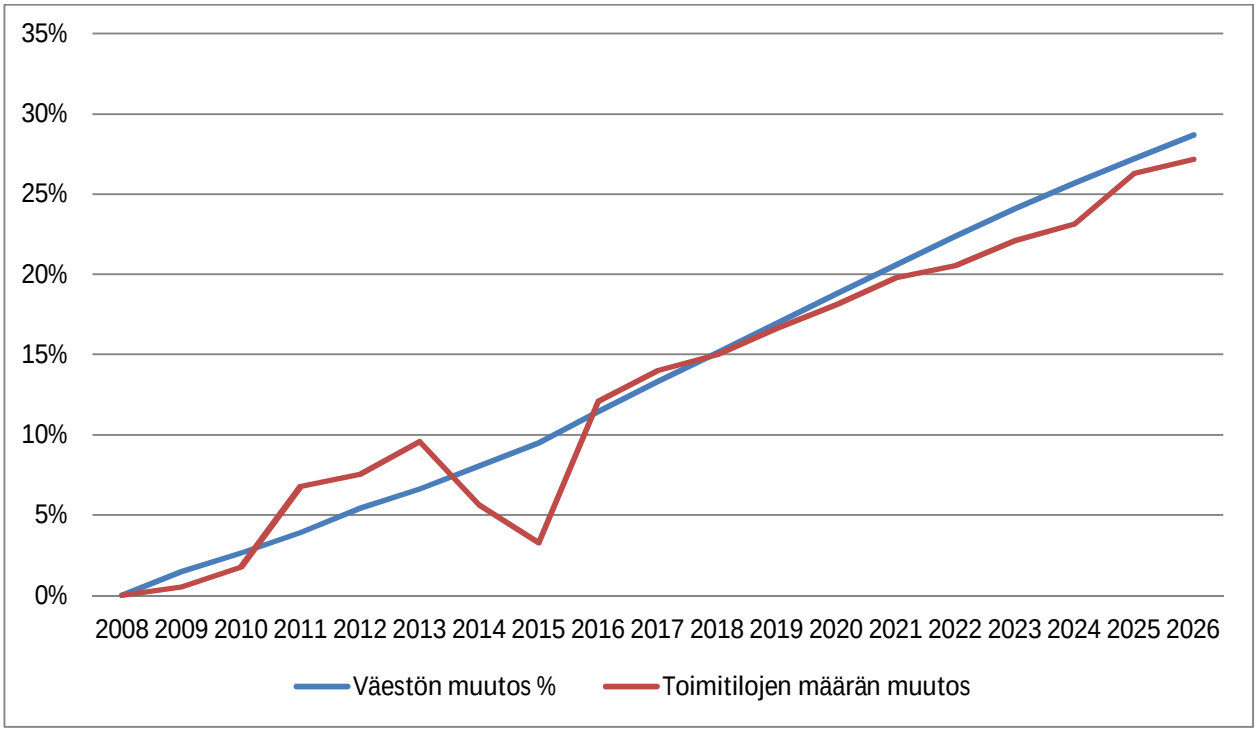
Kuvio 22. Toimitilojen brm² kehitys 2008–2026

Ei sisällä uusia / tulevia vuokrattavia tiloja brm², konserniyhtiöiden rakentamia brm².
Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

Lähde: Tilakeskus

Kuvio 23. Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestökehitykseen 2008–2026

Lähde: Tilakeskus

Tuottavuusmittarit

		TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	2,5 %	0,3 %	2,1 %	-0,6 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos %	-0,1 %	-0,8 %	-0,4 %	-3,8 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,60 %	4,50 %	4,30 %	4,0 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,7	3,8	3,9	3,8
Energiatehokkuus (kWh/rm³)	Energiankulutus / tilavuus	61,5	61,0	61,0	60,5

Vertailukelpoista menokehitystä sekä suhteutettua menokehitystä vertaillaan edellisiin vuosiin. Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Terveysperusteiset poissaolot -mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaoloihin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

Väestön kehitys ikäryhmittäin

1.1	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2026
Vantaa yhteensä	214 605	218 234	221 643	225 171	228 719	232 185	247 802
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät							
10kk-6v	16 571	16 521	16 608	16 819	17 172	17 449	18 904
10kk-2v	5 841	5 789	5 901	6 179	6 342	6 443	6 799
0	2 594	2 761	2 866	2 914	2 961	3 005	3 142
1-2	5 409	5 329	5 423	5 693	5 848	5 942	6 276
3-5	8 004	8 010	8 008	8 036	8 112	8 309	9 137
6	2 726	2 721	2 699	2 604	2 719	2 697	2 967
1-6	16 139	16 061	16 130	16 333	16 679	16 948	18 380
Perusopetuksen ikäryhmät							
7-12	15 346	15 741	16 011	16 303	16 297	16 384	16 840
13-15	7 057	7 217	7 425	7 552	7 824	8 000	8 367
7-15	22 403	22 957	23 436	23 855	24 121	24 385	25 207

1.1	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2026
Nuorisopalvelujen ikäryhmät							
8-12	12 672	13 009	13 286	13 601	13 690	13 664	13 914
13-17	11 725	11 973	12 215	12 441	12 814	13 162	14 130
18-28	30 934	31 424	31 682	31 900	32 100	32 262	32 919
8-28	55 331	56 406	57 182	57 942	58 604	59 088	60 964
16-18	7 088	7 095	7 235	7 313	7 473	7 685	8 618
16-24	23 270	23 383	23 358	23 382	23 490	23 705	25 487
16-28	35 602	36 181	36 471	36 789	37 090	37 423	38 683
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät							
64+	31 761	32 876	34 031	35 103	36 175	37 323	42 324
75+	11 552	12 468	12 858	13 581	14 391	15 466	21 067
85+	2 495	2 730	2 951	3 099	3 295	3 503	4 844
65-74	20 209	20 408	21 173	21 522	21 784	21 858	21 257
75-85	9 057	9 738	9 907	10 482	11 096	11 962	16 223

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2017

Valtuustokauden 2013–2017 strategiaa toteutetaan valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 § mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Kaikista strategisista päämääristä ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin päämääriä toteutetaan toimialojen ja tulosalueiden tavoitteiden ja tuloskorttien kautta. Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoite-esitykset vuodelle 2017 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 12.–13.5.2016 sekä talousarviovalmistelun lähetekeskustelussa 23.5.2016. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Kaupungin talous tasapainossa				
Strateginen päämäärä 1. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan				
1.1 Toimintamenojen kasvu	Toimintamenojen kasvu -%	2,7 %	Talousarvion 2017 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu
1.2 Investointiohjelma toteutetaan kustannustehokkaasti	Bruttoinvestointien max. euromäärä	113,4 milj. euroa	Talousarvion 2017 mukainen	Talouden kehitys, rakentamiskustannusten kehitys
1.3 Joukkoliikenteen kuntaosuus on alle 50 % (tulot/menot) ilman joukkoliikenteen infrakorvauksia	Joukkoliikenteen kuntaosuus -% ilman infrakorvauksia	48,6 %	Enintään 50 %	Merkittävä kustannusten nousu liikennöinnin osalta (esim. polttoaineen hinta)
Strateginen päämäärä 2. Velkaantumiskehitys saadaan hallintaan				
2.1 Lainasalkun optimaalinen hallinnointi	Uusien lainojen keskimääräinen lainamarginaali Korkomenot	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali. v. 2015 Korkomenot 5,9 milj. euroa v. 2015	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali. v. 2017 Korkomenot enintään 6,1 milj. euroa tai sen alle v. 2017	Suomen kuntalainojen putoaminen pois ns. 0-riskiluokasta ja sen vaikutus varainhankinnan mahdollisuuksiin ja kustannuksiin. EKP:n koronnostojen aikaistuminen sekä euroalueen vakauteen kohdistuvat poliittiset ja taloudelliset riskit
Strateginen päämäärä 3. Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan				
3.1 Maanmyyntivoittoja vähintään 32 milj. euroa	Maanmyyntivoitot	37,3 milj. euroa	32 milj. euroa	Tarjonta ja kysyntä

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Strateginen päämäärä 4. Kumppanuuksien hyödyntäminen				
4.1 Sähköisten itsepalveluiden kehittämisen nopeuttaminen yhdessä yhteistyökuntien kanssa	Palveluiden määrä	Valmiina 0 kpl	Valmiina 12 kpl	Toimialojen tuoteomistajien resursointi osaksi kehittämistä
Kaupunkirakenne eheytyy				
Strateginen päämäärä 5. Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatukäytäviin				
5.1 Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 4 % vuodessa	Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen määrä	5,5 tonnia CO2-ekv/asukas	Vantaan kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 4 % vuodessa	Kaukolämmön tuotannon polttoainevalinnat ja liikenteen määrän kehittyminen
5.2 Joukkoliikenteen käyttäjämäärä kasvaa 2 % vuodessa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät eli Vantaan juna-asemien ja bussipysäkkien nousijamäärät lokakuun arkivuorokauden keskiarvona	Lokakuu 2015: 104 722 nousua /arkivuorokausi	Joukkoliikenteen matkustajamäärän kasvattaminen 2 % vuodessa	HSL- alueen kuntien erilaiset intressit ja lukuisat muutokset joukkoliikennevyöhykkeissä
5.3 Kaavoitetaan asuntorakentamisen kerrosalaa 265 000 kem/vuosi	Valmistuneiden kaavojen k-m^2/v määrä	209 209 k-m^2	265 000 k-m^2	Resurssit, tarjonta ja kysyntä sekä talouden kehitys
5.4 Kehitetään toimintamalli maksulliselle pysäköinnille	Kehitetään toimintamalli maksulliselle pysäköinnille Vantaalla ja asetetaan tavoitteet vuodelle 2017	Toimintamallia ei ole	Keskusta-alueiden maksullinen pysäköinti on käytössä vuonna 2017	Keskustojen rakentamishankkeet hidastavat mallin kehittämistä
Strateginen päämäärä 6. Keskustat ovat eläviä, uudistuvia ja turvallisia				
6.1 Priorisoidaan keskustoihin sijoittuvia kaavahankkeita	Keskusta-alueiden kaavat	2015 kaavoitusohjelma	Asumisen kaavahankkeiden kerrosalasta 50 % sijoittuu määritellyille keskusta-alueille	Kumppaniriskit, taloustaantuma

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Strateginen päämäärä 8. Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista				
8.1 Kaupunki luo edellytykset vähintään 2 400 asunnon laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle	Valmistuneiden asuntojen määrä	2 689	2 400	Tarjonta ja kysyntä sekä talouden kehitys
8.2 Pientaloalueiden tiivistäminen Mapon mukaisesti	Uusi rakennuspaikka	72	Asemakaavoituksen ja poikkeamispäätösten avulla luodaan 100 rakennuspaikkaa vuosittain	Kumppaniriskit, taloustaantuma
Kaupungin elinvoima vahvistuu				
Strateginen päämäärä 9. Uudistuva elinkeino- ja työllisyyspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Vantaalla.				
9.1 Kaupungin työllisyystilanne kehittyy suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla	Työttömyysasteen muutos prosenttiyksikköinä Kunnan maksaman työmarkkinatuen euromäärän muutos prosentteina (%)	Työttömyysaste Vantaa 12,6 % Espoo 10,9 % Helsinki 12,7 % Vantaa 18 682 354 € Espoo 17 299 308 € Helsinki 55 975 937 €	Kehitys on suotuisampaa kuin Helsingissä ja Espoossa Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu (%) on hitaampaa kuin Helsingissä ja Espoossa	Yleinen taloustilanne, lainsäädännön muutokset, valtion määrärahojen muutos työllisyyden hoidossa, TE-palvelujen toimintalinjaukset Pitkäaikaistyöttömyys kasvaa, kunnalla ei ole tarpeeksi valtaa ja resursseja vaikuttaa työttömyyteen ja sen pitkittymiseen
9.2 Joustavilla päivähoitopalveluilla tuetaan työllistymistä	Varhaiskasvatuspaikka järjestetään työllistymistilanteessa kahden viikon kuluessa. Ennalta arvaamattomassa työllistymistilanteessa varhaiskasvatuspaikka pyritään järjestämään jo seuraavana päivänä	2 vkoa	2 vkoa, 1 viikossa kerhosta päivähoitoon tai äkillisessä tarpeessa jo seuraavana päivänä	Riskinä on toimitilojen äkilliset korjaustarpeet, jotka vähentävät käytettävissä olevaa tilakapasiteettia

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
9.3 Selkeytetään yritysten sijoittumispalvelua Vantaalle	Tunnistetaan ja tuotteistetaan eri osapuolten yrityksille tarjoamat sijoittumispalvelut	Prosessi laatimatta, tilanne hajanainen ja palvelu vaikeasti löydettävissä	Ydinpalvelut koostettu yhteiseen, selkeään BusinessVantaa -käyttöympäristöön	Tuotteistus ei onnistu, palvelut eivät erotu kilpailijoiden vastaavista ja toivotut vaikutukset jäävät vähäisiksi
Strateginen päämäärä 13. Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat				
13.1 Uusi oppimiskäsitys ja uudet pedagogiset toimintatavat käytäntöön	Toiminnallinen oppiminen ja lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa on kirjattu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintasuunnitelmiin	Osa toimintayksiköistä toteuttaa toiminnallista oppimista ja lasten osallisuus näkyy toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa	Suurin osa toimintayksiköistä toteuttaa toiminnallista oppimista ja lasten osallisuus on lisääntynyt toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa	Kelpoisten lastentarhanopettajien puute toimintayksiköissä
	Tieto- ja viestintätekniikkaa käytetään pedagogisesti lapsiryhmissä	Henkilöstölle on tarjottu koulutusta pedagogiseen tieto- ja viestintätekniikan käyttöön	Jokaisesta toimintayksiköstä on osallistuttu tieto- ja viestintätekniikan pedagogisen käytön koulutuksiin	Esimiehet eivät sitoudu tavoitteen toteuttamiseen ja/tai henkilöstö ei pysty irrottautumaan lasten kasvatustyöstä
	Monialaiset, useimpien oppiaineiden yhteistyössä toteutetut, oppimiskokonaisuudet kouluissa	Satunnaisia eri oppiaineiden rajat rikkovia oppimiskokonaisuuksia	Jokainen vantaalainen oppilas on osallistunut vähintään yhteen monialaiseen oppimiskokonaisuuteen	Kaikki koulut eivät lähde toteuttamaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia, monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan suppeina
	Lukioiden pedagogiset työpajat ja koulutukset (määrä)	Lukioiden yhteisiä pedagogisia työpajoja toteutettu 2 krt/vuosi	Lukioiden yhteisiä pedagogisia työpajoja, koulutuksia ja muita tilaisuuksia yhteensä vähintään 4 krt/vuosi	Uudet pedagogiset toimintatavat eivät jalkaudu oppilaitosten arkeen tilaisuuksien kautta, ajan ja muiden resurssien puute

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Varian opiskelijoiden työpaikalla tapahtuva oppiminen	30 osp (osaamispistettä)/opiskelija	Kasvaa vuodesta 2015 verrattuna 5 %	Työssäoppimispaikkojen saatavuus, sosiaali- ja terveysalalla kustannukset nousevat, koulutuksen laatu eli toteutuuko opetussuunnitelman sisällöt. Kaikkien opiskelijoiden taidot ja motivaatio eivät riitä siihen, että toisen asteen koulutus hankitaan ainoastaan työpaikalla tapahtuvan oppimisen kautta. Monet opiskelijat tarvitsevat työssäoppimisen onnistumiseen enemmän työelämävalmiuksia ja tietoa työelämän säännöistä
13.2 Toteutetaan koulutustakuuta	Perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen jatkokoulutukseen (%-osuus); suoraan tutkintoon johtavaan koulutukseen (%-osuus)	98,5 %; 94,6 %	99 %; 96 %	Kohderyhmään kuuluvia ei tavoiteta, nuori ei halua hakeutua tai osallistua koulutukseen
Palvelut uudistuvat				
Strateginen päämäärä 15. Uudistuvat palvelut vahvistavat asukkaiden hyvinvointia				
15.1 Kehitetään kaupunkitasoinen keskitetty monikanavainen asiakaspalvelumalli (ns. 1. taso)	Keskitettyjen ja kuvattujen asiakaspalveluprosessien määrä	Keskitettyä asiakaspalvelumallia ei ole.	Monikanavaisen asiakaspalvelun ratkaisu on kilpailutettu. Palvelun vaatima asiakaspalvelu on kuvattu ja eri prosessien siirtäminen on mallinnettu. Toiminta alkaa 2018	Toimialojen yhteistä tahtotilaa ei löydy

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
15.2 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona	Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	92,2 %	92,5 %	Mm. muistisairaiden määrän ennakoitua suurempi kasvu
15.3 Lapsiperheiden hyvinvointi paranee ennalta ehkäisevällä työllä ja uudistuvilla sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla	Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaiden määrä vähenee toimialojen yhteisellä työllä	4 146 lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakasta v. 2015	Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaita alle 3 750	Työllisyystilanteen ja perheiden hyvinvoinnin kehittyminen, kaupungin ehkäisevien toimien oikea kohdentuminen
Strateginen päämäärä 17. Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut				
17.1 Keskeisten palvelujen kustannustehokkuus on kilpailukykyinen	Keskeisten palvelujen yksikkökustannukset suurten kaupunkien vertailussa	Vantaa on kustannustehokkuudeltaan kilpailukykyinen useiden palvelujen osalta	Vantaa on kustannustehokkuudeltaan suurten kaupunkien kärkijoukossa	Asiakaskunnan vaativuuden kasvaminen
17.2 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan kotoutumissuunnitelmien toteutumisen arvioinnilla ja hyvällä monikulttuurisuusohjelmalla	Kotoutumissuunnitelmat laaditaan perheille ja työvoiman ulkopuolella oleville viipymättä ja arvioidaan vuosittain Uusittu monikulttuurisuusohjelma valmis	Maahanmuuttajapalveluissa laadittu 168 kotoutumissuunnitelmaa, ei toteutumisarviointia Vantaan monikulttuurisuusohjelma vuosille 2014–2017 (kv 12.5.2014)	V. 2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista v. 2017 aikana: - osallistuu TE-toimiston suomen kielen koulutukseen 70 % - oma vuokrasopimus 50 %:lla - työllistynyt 10 % Uudistettu monikulttuurisuusohjelma viedään päätöksentekoon vuoden 2017 aikana	Hallitsematon maahanmuutto, resurssit

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Maahanmuuttajien ammatillista koulutusta ja kieliopintoja laajennetaan määrärahojen puitteissa	Koulutusta on järjestetty pienimuotoisesti Varian ja Aikuisopiston yhteistyönä	Rakennetaan toimiva yhteistyömalli maahanmuuttajien ammatilliseen koulutukseen ja kieliopintoihin	
Strateginen päämäärä 19. Lisätään sähköistä asiointia ja itsepalveluja				
19.1 Uusien sähköisten työviestinnän välineiden käyttö vakiintuu kaikilla tulosalueilla	Pikaviestintä (käytyjen keskustelujen määrä) Lync-kokousten määrä OneDriven käytön määrä Pilvipalveluiden soveltaminen (sähköpostin liitetiedostojen määrä)	V. 2015 lopun tilanne työviestinnän välineiden käytössä	Pikaviestintä: lisääntyy 20 % Lync-kokoukset: lisääntyvät 20 % OneDrive: käytön määrä lisääntyy 20 % Pilvipalveluiden soveltaminen: sähköpostin liitetiedostojen määrä vähenee 20 %	Muutoksen onnistunut johtaminen toimialojen toimesta
19.2 Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän (Apotti-hanke) onnistunut käyttöönoton valmistelu ja kustannusohjaus	Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto etenee aikataulun mukaisesti ja vahvistetun kustannusarvion mukaisesti.	Hankintasopimus allekirjoitettu 21.4.2016	Valmistelu edennyt vahvistetun suunnitelman aikataulussa, Vantaan maksuosuus kustannusarvion mukainen (kokonaiskustannusarviossa pysyminen)	Henkilöstön riittävyys käyttöönotossa, hankkeen laajuuden hallinta, toimintatapamuutosten konkreettinen toteuttaminen

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2017	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2015 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2017	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta				
Strateginen päämäärä 20. Hyvällä strategisella johtamisella ja esimiestyöllä toteutetaan muutosta				
20.1 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään	Sairauspoissaolo-%, välittämisen keskustelujen kattavuus	4,52 % ja 100 % (keskustelujen kattavuus)	4,00 % ja 100 % (keskustelujen kattavuus)	Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyssä ei onnistuta, ristiriitatilanteissa turvaudutaan työterveyshuoltoon, esimiesten kiire käydä eVälke-keskusteluja
Strateginen päämäärä 21. Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen				
21.1 Osaamisen kehittämisen toimintamalli vakiintuu kaikilla tulosalueilla	oppimistyöpäivät	28 211	30 000	Henkilöstön osaamisen kehittäminen ei ole systemaattista. Aikaa ei varata kouluttautumiseen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 ohjeen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa. Ohjeen mukaiset periaatteet astuivat voimaan 31.3.2015. Kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja tulosaluetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa konserni- ja asukaspalveluiden toimialalle sijoitettu riskienhallinta- ja valmiuspäällikkö yhteistyössä kaupunginjohtajan nimeämän riskienhallinnan ohjausryhmän kanssa. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä.

Toimialan johdolta, tulosalueilta, liikelaitoksilta ja tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla. Riskienhallinta on olennainen osa Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista.

Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen määrittelyn pohjalta muodostuu pohja vuosittaiselle riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Riskienhallintaan liittyvät toimiala-, liikelaitos-, ja yhtiötasoiset raportointiajankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitteluohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat, liikelaitokset sekä konserniin kuuluvat yhtiöt raportoivat riskienhallinnastaan käyttäen laatimaansa riskienhallintasuunnitelmaa.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2017 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määrärahajaon tehtäväalueille, tulosalueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa / johtokunnissa tulosyksiöittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä valtuustokauden strategia, strategian päämäärät sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Lautakunnan tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2017, lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 10, 10 20, 10 40, 10 50 sekä kaupunginjohtajan ja konserni- ja asukaspalvelujen toimialojen määrärahojen käyttösuunnitelmat. Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti.

Liikelaitoksen johtokunnan päättämä liikelaitoksen talousarvio annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi toimielinten käyttösuunnitelmien yhteydessä tammikuussa 2017. Kaupungin talousarviossa määritellään liikelaitoksille sitovat tavoitteet, joita liikelaitosten talousarvioiden tulee noudattaa, ja joiden toteutumisesta tulee raportoida osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Liikelaitosten sitovia eriä koskevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto liikelaitoksen johtokunnan esityksestä.

Kaupungin merkittäville tytäryhteisöille asetetaan vuodesta 2015 lähtien kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Konsernipalvelujen apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla ja oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien, virastojen ja laitosten on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle katsaus talousarvion toteutumisesta taloussuunnittelun ohjeiden mukaisesti. Lisäksi konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue koostaa osavuosikatsaukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten tilanteen mukaan. Vuoden 2017 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa touko- ja lokakuussa sekä vuoden 2018 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuosikatsauksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuosikatsauksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, johtokunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BI-raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain tulosaluetasolla SAP:in BI-raportoinnin tietojen perusteella talouspalvelukeskuksen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain taloussuunnittelun antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunginjohtajan toimiala	tulot ja menot
17	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	tulot ja menot ilman vok
17 70	Työllisyyspalvelut	toimintakate
12	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH	tulot ja menot
12 20	Erikoissairaanhoito	tulot ja menot
13	Sivistystoimen toimiala	tulot ja menot
13 70	Ammatillinen koulutus	toimintakate
13 80	Aikuisopisto	toimintakate

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
13 85	Musiikkiopisto	toimintakate
13 86	Kuvataidekoulu	toimintakate
14 0	Kaupunkisuunnittelulautakunta	tulot ja menot
14 5	Tekninen lautakunta	tulot ja menot ilman vok
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 50	Kuntatekniikan keskus	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate
14 7	Ympäristölautakunta	tulot ja menot
14 75	Rakennusvalvonta	toimintakate
Tuloslaskelmaosa		
	Verotulot	tulot
	Valtionosuudet	tulot
	Korkotuotot liikelaitoksilta	tulot
	Korkotulot	tulot
	Muut rahoitustulot	tulot
	Liikelaitosten peruspääoman tuotto	tulot
	Korkomenot	menot
	Muut rahoitusmenot	menot
Investointiosa		
91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / menot
93 1 - 93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 7	Kehärata	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95 1	Kiinteän omaisuuden osto	toimielin (kh/kala)/ tulot ja menot
95 2	Maa-alueiden kunnostus	toimielin (kala/ktj)/ tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	kohde / tulot ja menot
Rahoitusosa		
	Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
	Nettolainanotto	nettolainanotto
Liikelaitokset		
210	Vantaan Työterveys liikelaitos	korvaus peruspääomasta ja lainan korko
211	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit
213	Suun terveydenhuollon liikelaitos	korvaus peruspääomasta, lainan korko, liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Toimialojen väliset siirrot talousarviossa 2017

Siirrettävä kokonaisuus	Mistä	Euromäärä	Minne
Kalustonkunnostus 3 avointa vakanssia	Sivistystoimen toimiala	102 000	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala/ työllisyyspalvelut
Forsante 3 -tietojärjestelmä	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	141 000	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala / tietohallinto
Sairaalasänkyjen kuljetuskustannukset	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala/hankintakeskus	30 000	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Kaksi vakanssia	Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	61 570	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala / talouspalvelukeskus
Yksi vakanssi	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	37 901	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala / talouspalvelukeskus
Silkinportti yksi vakanssi ja tilat	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	48 451	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala / asukaspalvelut
AV-huolto datatykkien tarvikkeet	Sivistystoimen toimiala	38 000	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala/ tietohallinto

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
10 Yleishallinto	B	28 326	1 930
11 Kaupunginjohtajan toimiala	B	20 153	2 535
17 Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	B	45 671	5 069
17 70 Työllisyyspalvelut	N	35 802	4 617
12 Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH	B	400 464	49 433
12 20 Erikoissairaanhoito	B	226 284	600
13 Sivistystoimen toimiala	B	395 950	32 004
13 70 Ammatillinen koulutus	N	32 233	2 200
13 80 Aikuisopisto	N	4 322	1 609
13 85 Musiikkiopisto	N	3 925	975
13 86 Kuvataidekoulu	N	856	300
14 0 Kaupunkisuunnittelulautakunta	B	9 657	38 814
14 5 Tekninen lautakunta	B	84 526	131 366
14 51 Joukkoliikenne	B	52 700	10 871
14 50 Kuntatekniikan keskus	N	43 874	29 000
14 52 Varikko	N	4 767	5 775
14 7 Ympäristölautakunta	B	3 664	509
14 75 Rakennusvalvonta	N	3 122	4 000
Rahastot	N	2 177	655
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		941 193
Valtionosuudet	B		169 409
Korkotuotot liikelaitokselta	B		170
Korkotulot	B		16 296
Muut rahoitustulot	B		16 106
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B		71
Korkomenot	B	6 100	
Muut rahoitusmenot	B	627	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	25 290	
91 2 Korjausrakentaminen	B	27 985	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	2 550	
92 Aineeton omaisuus	B	9 700	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	35 000	300
94 Irtain omaisuus	B	6 306	
95 Kiinteä omaisuus	B	10 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	1020	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	8 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		4 629
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		90 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	60 100	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset			20 000
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos			7 216
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		1 591 151	1 591 151

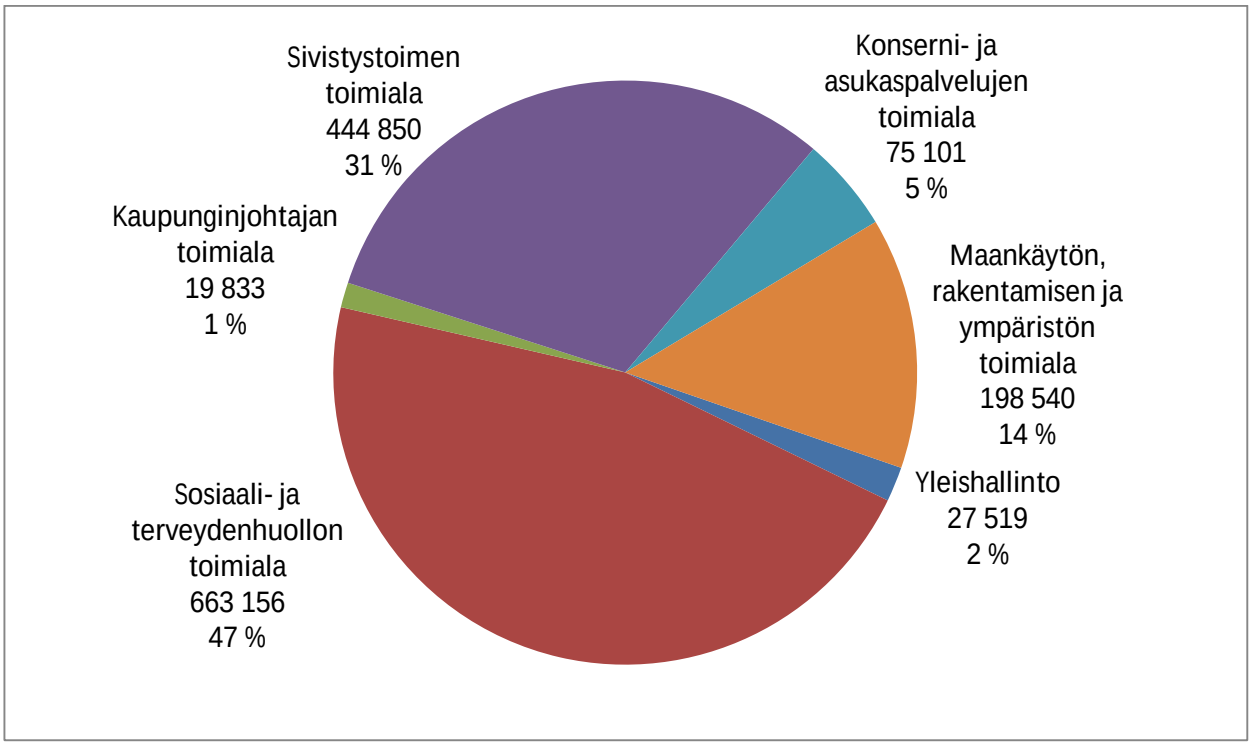
Toimialoittain vertailu 2015–2020 ja kehys

1000 euroa	TP 2015	KS 2016	KEHYS 2017	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Yleishallinto								
Tulot	2 772	1 873	1 910	1 930	1 930	2 284	2 638	2 049
Menot	-26 070	-27 519	-28 387	-28 377	-28 326	-28 424	-29 140	-28 796
Toimintakate	-23 298	-25 646	-26 477	-26 447	-26 396	-26 140	-26 502	-26 747
Kaupunginjohtajan toimiala								
Tulot	2 741	2 322	2 512	2 535	2 535	2 129	2 032	2 072
Menot	-17 895	-19 800	-20 424	-20 382	-20 153	-19 629	-19 637	-19 904
Toimintakate	-15 154	-17 478	-17 912	-17 847	-17 618	-17 500	-17 605	-17 832
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala ilman VOK								
Tulot	8 965	9 252	9 322	9 322	9 686	9 814	10 000	10 189
Menot	-70 076	-75 101	-81 663	-81 663	-81 473	-82 509	-83 659	-85 268
Toimintakate	-61 111	-65 849	-72 341	-72 341	-71 788	-72 695	-73 660	-75 079
Sosiaali- ja terveydenhuolto, ilman ESH								
Tulot	69 251	70 895	71 890	47 600	49 433	47 855	48 826	49 817
Menot	-416 059	-436 425	-436 206	-402 482	-400 464	-405 640	-411 220	-419 231
Toimintakate	-346 808	-365 530	-364 316	-354 882	-351 031	-357 785	-362 394	-369 415
Erikoissairaanhoito								
Tulot	1 204	600	1 228	600	600	612	624	637
Menot	-231 282	-226 731	-238 182	-226 284	-226 284	-229 678	-233 123	-236 620
Toimintakate	-230 079	-226 131	-236 954	-225 684	-225 684	-229 066	-232 499	-235 984
Sivistystoimen toimiala								
Tulot	44 124	42 534	37 888	37 088	37 088	37 830	38 586	39 358
Menot	-434 978	-444 850	-444 205	-444 205	-437 285	-442 715	-448 479	-458 991
Toimintakate	-390 855	-402 316	-406 317	-407 117	-400 197	-404 886	-409 893	-419 632

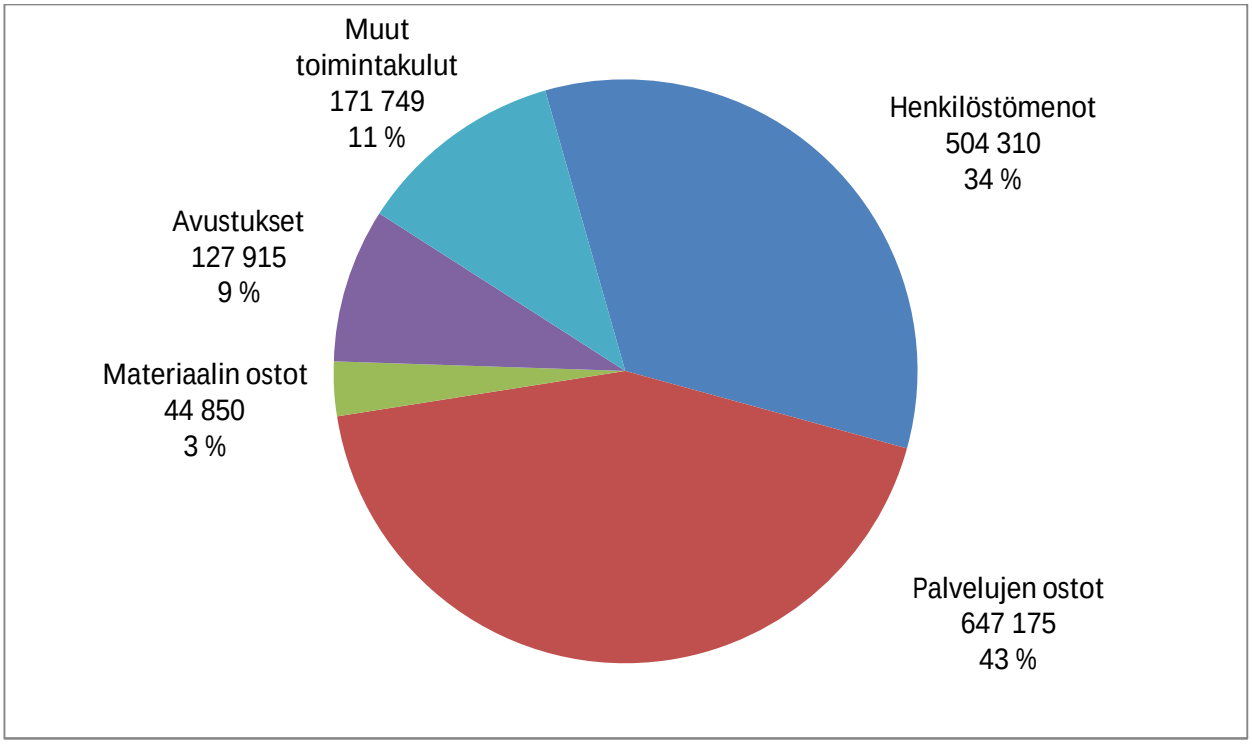
1000 euroa	TP 2015	KS 2016	KEHYS 2017	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala ilman VOK ja Kehä III								
Tulot	232 106	214 053	211 335	220 335	220 335	223 767	227 259	230 812
Menot	-182 702	-198 540	-191 460	-203 160	-202 310	-205 881	-208 106	-210 696
Toimintakate	49 403	15 513	19 875	17 175	18 025	17 886	19 154	20 116
Rahastot yhteensä								
Tulot	1 211	501	502	645	655	659	663	667
Menot	-2 727	-2 356	-2 359	-2 625	-2 177	-2 180	-2 183	-2 186
Toimintakate	-1 516	-1 855	-1 857	-1 979	-1 522	-1 521	-1 520	-1 519
Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	362 373	342 030	336 587	320 056	322 262	324 949	330 629	335 601
Menot	-1 381 790	-1 431 323	-1 442 886	-1 409 178	-1 398 473	-1 416 657	-1 435 548	-1 461 693
Toimintakate	-1 019 416	-1 089 293	-1 106 299	-1 089 122	-1 076 211	-1 091 707	-1 104 919	-1 126 092
Rahoitus								
Tulot	1 120 469	1 166 665	1 146 364	1 139 402	1 143 244	1 180 622	1 212 959	1 246 237
Menot	-6 211	-10 591	-9 600	-6 727	-6 727	-9 327	-12 427	-14 927
Toimintakate	1 114 258	1 156 074	1 136 764	1 132 675	1 136 517	1 171 295	1 200 532	1 231 310
Investointiosa								
Tulot	15 169	3 650	3 650	3 800	3 800	3 500	3 500	3 500
Menot	-150 445	-100 495	-110 295	-113 027	-112 851	-129 639	-119 721	-107 137
Netto	-135 276	-96 845	-106 645	-109 227	-109 051	-126 139	-116 221	-103 637
Kaikki yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	1 498 011	1 512 345	1 486 601	1 463 259	1 469 306	1 509 072	1 547 087	1 585 337
Menot	-1 538 445	-1 542 409	-1 562 781	-1 528 932	-1 518 051	-1 555 622	-1 567 696	-1 583 757
Toimintakate	-40 435	-30 064	-76 180	-65 674	-48 745	-46 551	-20 608	1 581

1000 euroa	TP 2015	KS 2016	KEHYS 2017	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vantaan työterveys liikelaitos								
Tulot	7 181	6 749	6 900	6 925	6 925	7 064	7 205	7 349
Menot	-6 609	-6 536	-6 583	-6 461	-6 371	-6 448	-6 532	-6 683
Toimintakate	572	213	317	464	554	616	672	666
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos								
Tulot	36 829	37 474	37 832	37 701	37 701	38 129	38 562	39 001
Menot	-33 908	-35 761	-36 284	-36 214	-35 425	-35 836	-36 283	-37 221
Toimintakate	2 921	1 713	1 548	1 487	2 275	2 293	2 279	1 780
Suun terveydenhuollon liikelaitos								
Tulot	22 595	22 818	23 275	22 720	22 720	23 174	23 638	24 111
Menot	-22 270	-22 346	-22 332	-22 309	-21 920	-22 049	-22 231	-22 867
Toimintakate	325	472	943	411	800	1 126	1 407	1 244
Liikelaitokset yhteensä								
Tulot	66 605	67 042	68 007	67 346	67 346	68 367	69 405	70 460
Menot	-62 787	-64 643	-65 199	-64 985	-63 716	-64 332	-65 046	-66 770
Toimintakate	3 818	2 398	2 808	2 361	3 630	4 035	4 359	3 690

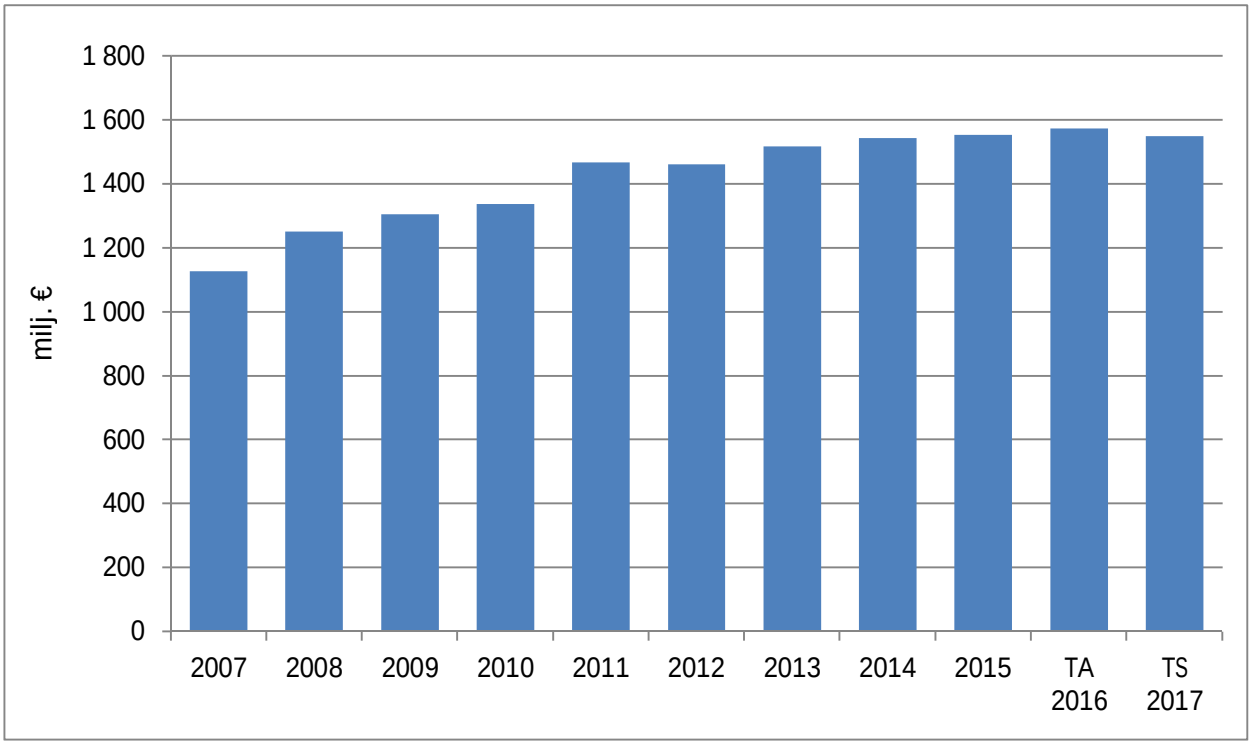
Toimintamenot toimialoittain
(sisäiset erät mukana, ilman valmistus omaan käyttöön)

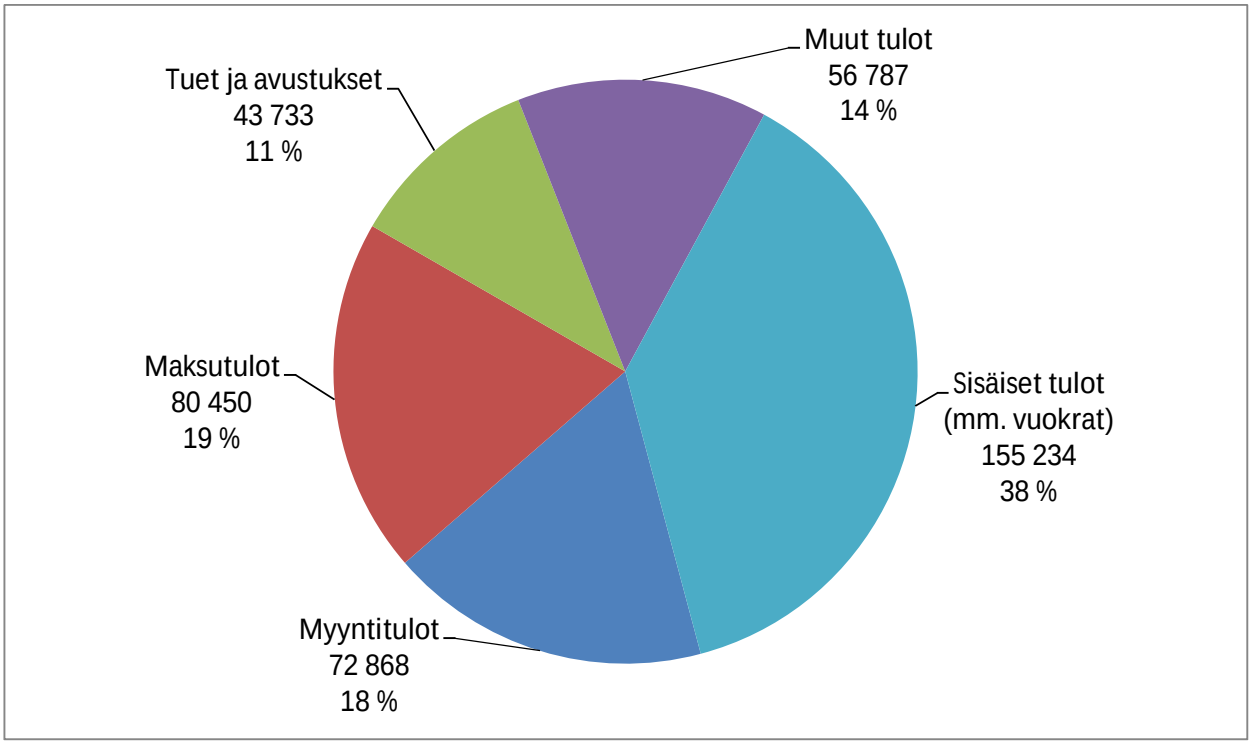
Toimintamenot menolajeittain kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana, ilman valmistus omaan käyttöön)

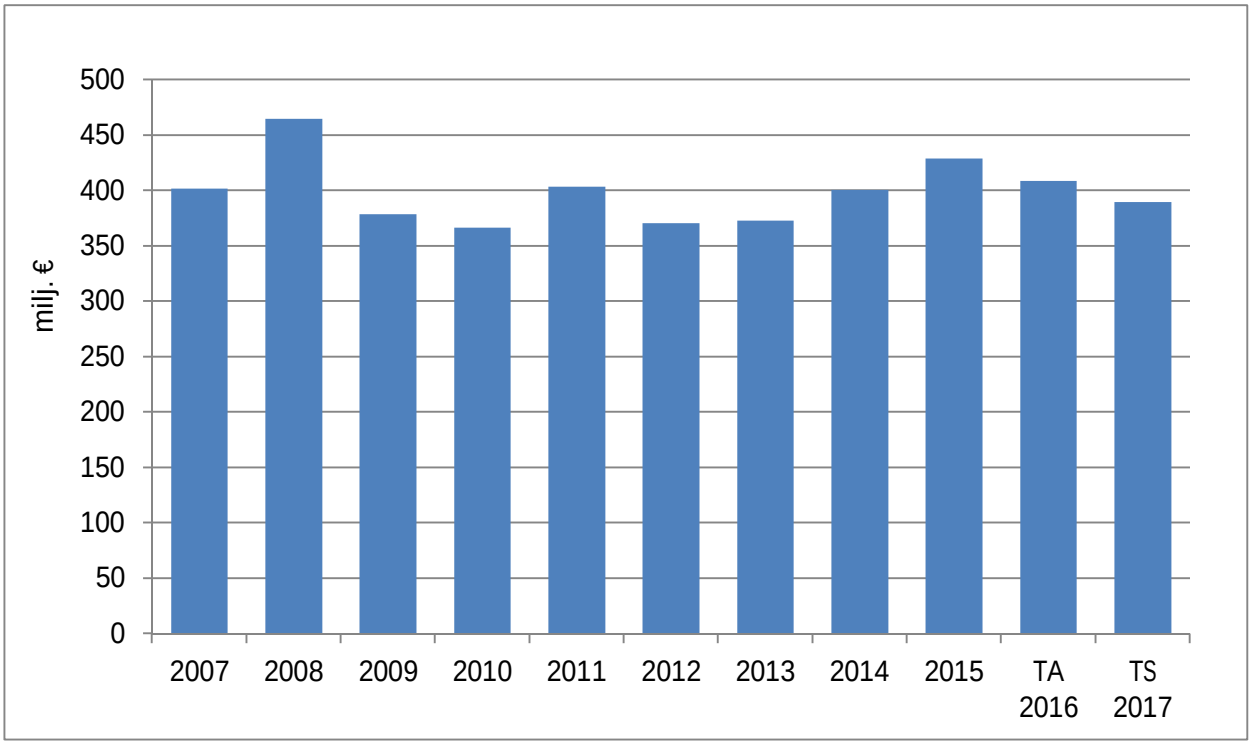
Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

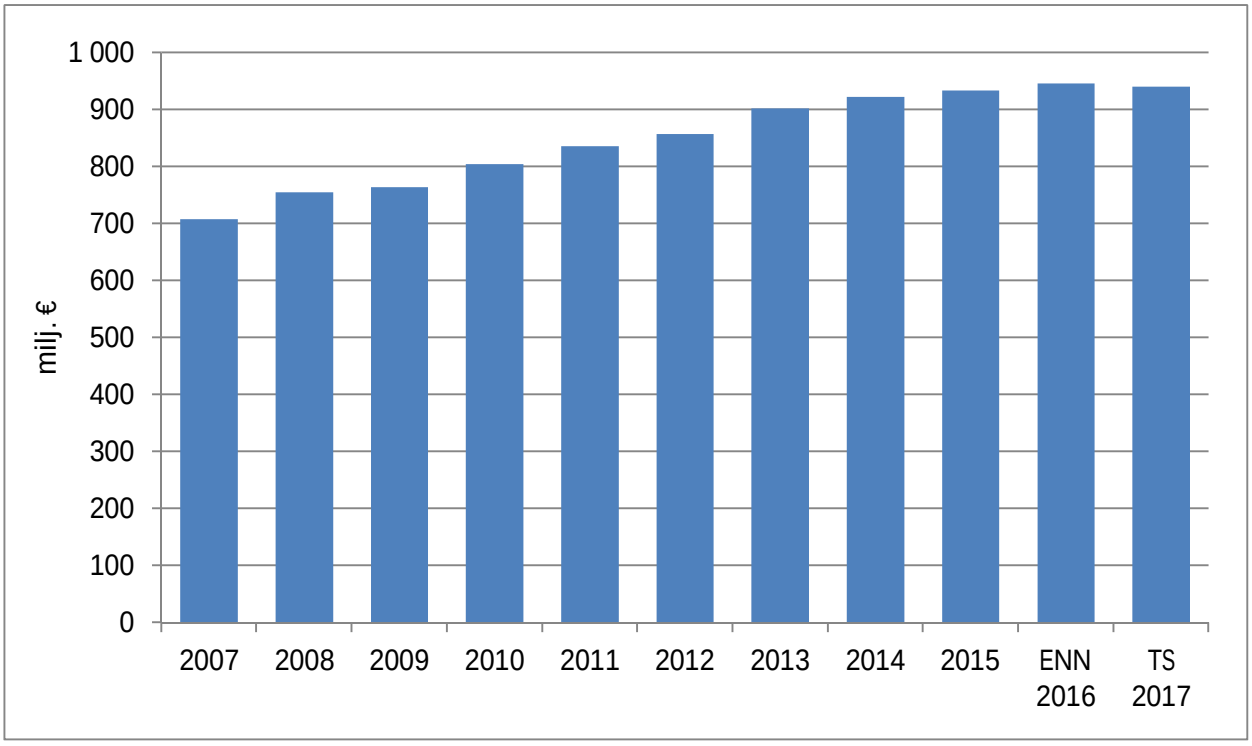
Toimintatulot tulolajeittain kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

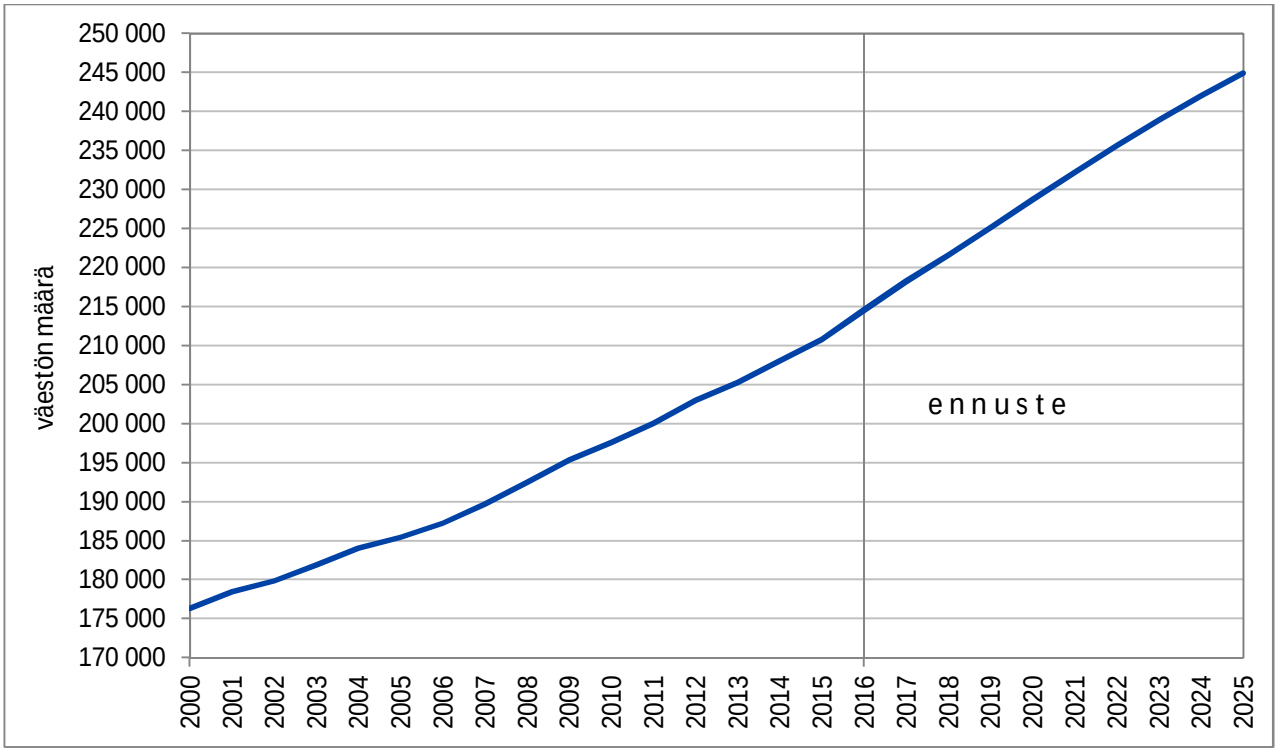
Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

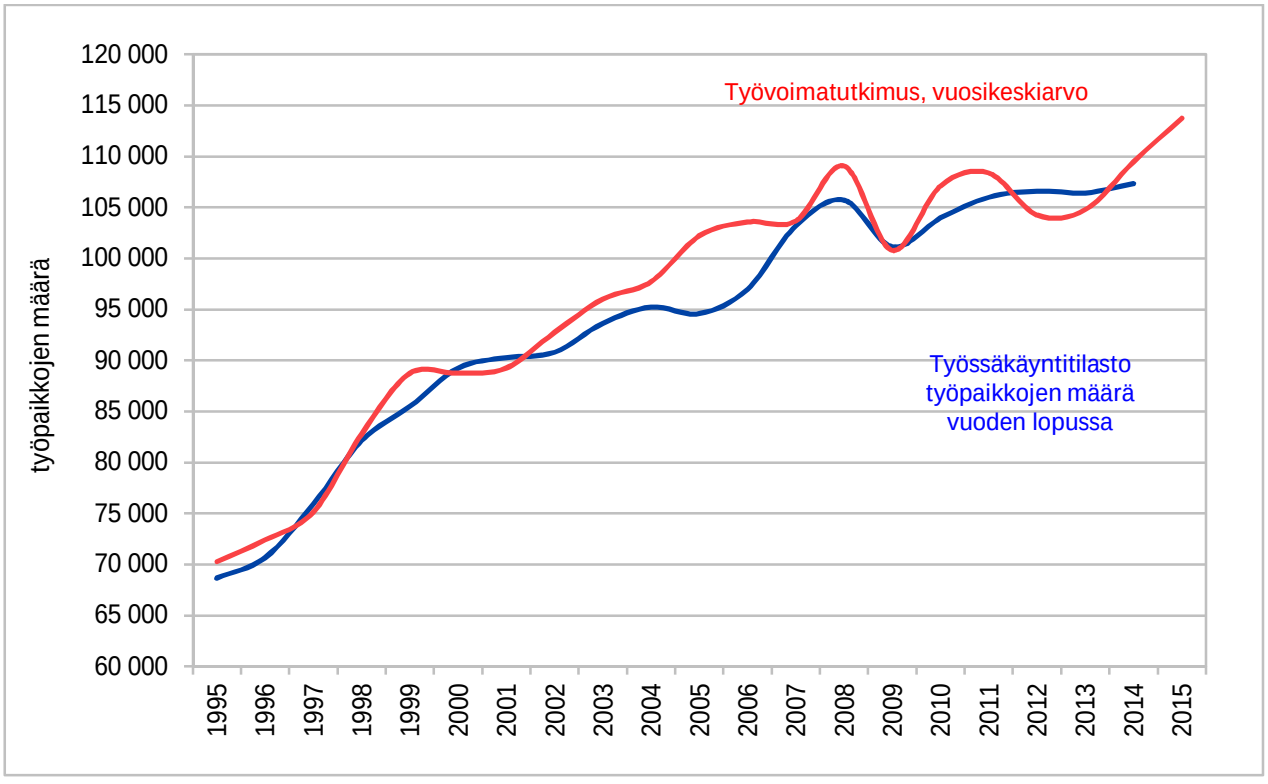

Väestökehitys

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan kaupunki

Työpaikkakehitys

Lähde: Tilastokeskus

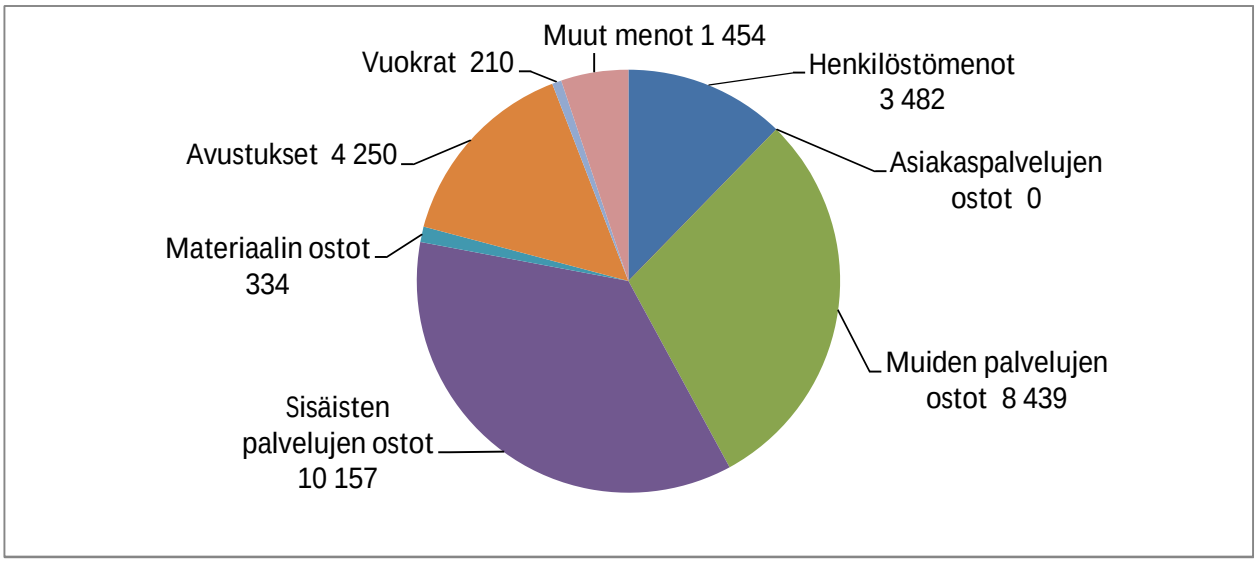
YLEISHALLINTO

10
Yleishallinto

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	2 772	1 873	1 930	1 930	2 284	2 638	2 049
Menot	-26 070	-27 519	-28 377	-28 326	-28 424	-29 140	-28 796
Toimintakate	-23 298	-25 646	-26 447	-26 396	-26 140	-26 502	-26 747

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	0	24	17	17
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	316	0	0	0
Muut tulot	672	0	0	0
Sisäiset tulot	1 784	1 849	1 913	1 913
Tulot yhteensä	2 772	1 873	1 930	1 930
Henkilöstömenot	-2 101	-3 282	-3 533	-3 482
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8 400	-8 341	-8 439	-8 439
Sisäisten palvelujen ostot	-10 095	-10 216	-10 157	-10 157
Materiaalin ostot	-168	-205	-334	-334
Avustukset	-4 101	-3 928	-4 250	-4 250
Vuokrat	-193	-209	-210	-210
Muut menot	-1 011	-1 338	-1 454	-1 454
Menot yhteensä	-26 070	-27 519	-28 377	-28 326
Toimintakate	-23 298	-25 646	-26 447	-26 396
Poistot	-5 013	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-5 013	0	0	0
Tilikauden tulos	-28 311	-25 646	-26 447	-26 396

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 toimialan henkilöstömenoihin on yhteensä 42 090 euroa.

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	5	5	5	5	5	5
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä *	5	5	5	5	5	5

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

10 10
Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Päivi Kimpimäki Puheenjohtaja: Tapani Salmi

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	316	0	0	0	315	630	0
Menot	-338	-1	-416	-412	-396	-792	-1
Toimintakate	-22	-1	-416	-412	-81	-162	-1

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	316	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	316	0	0	0
Henkilöstömenot	-305	-1	-368	-364
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-25	0	-41	-41
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-7	0	-4	-4
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-1	0	-3	-3
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-338	-1	-416	-412
Toimintakate	-22	-1	-416	-412
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-22	-1	-416	-412

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii yleisten vaalien toimittamisesta siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle.

Vuonna 2017 toimitetaan kuntavaalit, joiden järjestämisestä kunta ei saa valtion korvausta. Vuonna 2018 toimitetaan presidentinvaali ja tässä yhteydessä myös maakuntavaalit. Jos presidentinvaalissa tulee kaksi kierrosta, kulut/tulot noin kaksinkertaistuvat. Vuonna 2019 toimitetaan eduskunta- sekä europarlamenttivaalit. Vuonna 2020 ei ole säännönmukaisia vaaleja, budjetissa on varauduttu kuitenkin keskusvaalilautakunnan kokouskuluihin.

Valtio maksaa kunnille kertakorvauksen valtiollisten vaalien toimittamisesta. Korvaus on vähintään 2,10 euroa/ äänioikeutettu kunnan asukas.

10 20
Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen Puheenjohtaja: Antti Lindtman

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-882	-977	-1 013	-1 012	-897	-911	-924
Toimintakate	-882	-977	-1 013	-1 012	-897	-911	-924

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-587	-647	-576	-575
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-157	-173	-157	-157
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-7	-7	-132	-132
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-130	-150	-148	-148
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-882	-977	-1 013	-1 012
Toimintakate	-882	-977	-1 013	-1 012
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-882	-977	-1 013	-1 012

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston kymmeneen kokoukseen, yhteentoista valtuustoinfoon ja kolmeen seminaaripäivään. Talousarviokohdalla on varattu määrärahaa uusien luottamushenkilöiden koulutukseen ja tietotekniikan käytöstä aiheutuviin kustannuksiin.

10 30
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Helena Hyvönen Puheenjohtaja: Juha Malmi

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-460	-519	-539	-531	-523	-533	-544
Toimintakate	-460	-519	-539	-531	-523	-533	-544

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-343	-337	-341	-334
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-96	-155	-171	-171
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-5	-5	-5
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-20	-21	-21	-21
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-460	-519	-539	-531
Toimintakate	-460	-519	-539	-531
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-460	-519	-539	-531

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla, arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvottava sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saatettava ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen tulosalueen ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastusyhteisön kustannukset sekä valtuustokauden lautakunnan koulutuksen järjestämisen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kuntalaisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Kuntalain mukanaan tuomat muutokset.

10 40
Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen Puheenjohtaja: Tapani Mäkinen

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	2 456	1 873	1 930	1 930	1 969	2 008	2 049
Menot	-10 616	-12 045	-12 179	-12 140	-12 173	-12 350	-12 561
Toimintakate	-8 160	-10 172	-10 248	-10 210	-10 204	-10 341	-10 512

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	0	24	17	17
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	672	0	0	0
Sisäiset tulot	1 784	1 849	1 913	1 913
Tulot yhteensä	2 456	1 873	1 930	1 930
Henkilöstömenot	-865	-2 297	-2 249	-2 210
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8 109	-7 999	-8 056	-8 056
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-153	-193	-193	-193
Avustukset	-435	-180	-190	-190
Vuokrat	-41	-38	-37	-37
Muut menot	-1 011	-1 338	-1 454	-1 454
Menot yhteensä	-10 616	-12 045	-12 179	-12 140
Toimintakate	-8 160	-10 172	-10 248	-10 210
Poistot	-5 013	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-5 013	0	0	0
Tilikauden tulos	-13 174	-10 172	-10 248	-10 210

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, yleisjaoston, nuorisovaltuuston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 ja yleisjaoston yhdeksää kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja suunnitellaan olevan seitsemän kertaa vuoden 2017 aikana. Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Nuorisovaltuuston tärkein tehtävä on vantaalaisten lasten ja nuorten edunvalvonta. Nuorisovaltuusto seuraa kaupungissa tapahtuvaa nuoria koskevaa päätöksentekoa ja pyrkii jo valmisteluvaiheessa vaikuttamaan niin, että tehdyt päätökset ovat nuorien kannalta hyviä ja toimivia. Yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten oppilaskuntien kanssa jatketaan mm. osallistumalla Vaikuttaja-päivän toteuttamiseen. Nuorisovaltuusto näkyy entistä paremmin nuorille suunnatuissa sekä alueellisissa tapahtumissa ja mediassa aktivoiden nuoria vaikuttamaan nuoria koskeviin asioihin. Vuoropuhelua ja yhteistyötä erilaisten toimintaryhmien, päättäjien

ja nuorten parissa työskentelevien kanssa lisätään. Vuonna 2017 järjestettäviin nuorisovaltuustovaaleihin panostetaan entistä enemmän, jotta ehdokkaiden määrä ja äänestysaktiivisuus saadaan kohoamaan.

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 100 500 euroa.

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 422 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun sekä lisäksi aluetoimikuntien alueellisiin projekteihin erillisen suunnitelman mukaan.

Talousarvio sisältää myös varauksen Suomi 100 -juhlavuoden valmisteluun Vantaalla. Lisäksi 50 000 euroa varataan kaupunginhallituksen menokohdalle Vantaan tapahtumakaupungin näkyvyyden lisäämiseen.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 765 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen ja se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 400 kesätyöntekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 120 000 euroa mahdollistaa noin 20 henkilön terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen. Lisäksi on varattu oppisopimuskoulutukseen 100 000 euroa liittyen terveysperusteiseen tehtävävaihtoon.

Talousarvioon on varattu 130 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Talousarviokohdassa on varaus loppiaisvastaanoton järjestämiseen.

Vantaan Veden HSY:lle siirtyneen henkilöstön eläke- ja varhemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 276 547 euroa. EVTEK-kuntayhtymän purkamisesta johtuviin eläke- ja varhemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 116 626 euroa.

Kaupungin osuus verotuskustannusten kattamisessa on 5 525 000 euroa.

Vuonna 2017 Historiatoimikunta aloittaa Vantaan kaupungin 50-vuotisen historian tutkimus- ja kirjoitustyön valmistelun. Teos julkaistaan kaupungin juhlavuonna 2024. Teoksen sisällön suunnittelua ja vantaalaisten päättäjien haastatteluja varten varataan tutkijoiden palkkaukseen 36 000 euron määräraha. Lisäksi toimikunta julkaisee vuonna 2016 kerätyn Håkansbölen kartanosta tehtyjen selvitysten ja tutkimusten yhteenvedon sekä kokoaa vuoden 1918 sisällissodan tapahtumapaikoista sähköisen karttasovelluksen, joka on yleisön käytössä heti vuoden 2018 alussa. Karttasovelluksen toteuttamiseen voidaan hakea Suomi 100 -hankeavustusta. Vuoden 2017 kokonaiskulut ovat 96 000 euroa. Vuosien 2018–2020 aikana toimikunta keskittyy Vantaan 50-vuotisjuhlakirjan taustatietojen keräämiseen, tutkimukseen ja kirjoittamiseen. Lisäksi julkaistaan Vantaa vanhoista rakennuksista tehty inventointi painettuna teoksena. Kyseessä on noin 3 000:n ennen vuotta 1930 valmistuneen vantaalaisen rakennuksen inventointiyhteenveto. Kartanotutkimuksia jatketaan tekemällä tutkimuskaivauksia Hämeenkylän kartanon alkuperäisellä sijaintipaikalla ja julkaisemalla Håkansbölen kartanon kokonaishistoriaa laajasti käsittelevä teos

10 50
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-13 773	-13 977	-14 230	-14 230	-14 435	-14 555	-14 766
Toimintakate	-13 773	-13 977	-14 230	-14 230	-14 435	-14 555	-14 766

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-13	-13	-13	-13
Sisäisten palvelujen ostot	-10 095	-10 216	-10 157	-10 157
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	-3 665	-3 748	-4 060	-4 060
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-13 773	-13 977	-14 230	-14 230
Toimintakate	-13 773	-13 977	-14 230	-14 230
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-13 773	-13 977	-14 230	-14 230

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 3 500 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuiseen käyttöavustukseen on varattu uuden sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön.

Katumetro-tutkimusohjelmaan on varattu 88 500 euron määräraha.

Vantaan osuus aluepelastuslaitoksen menoihin on 10 157 028 euroa.

HRI-hankkeelle (avoin data, pks-yhteistyö) on varattu 13 140 euroa.

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

11
Kaupunginjohtajan toimiala

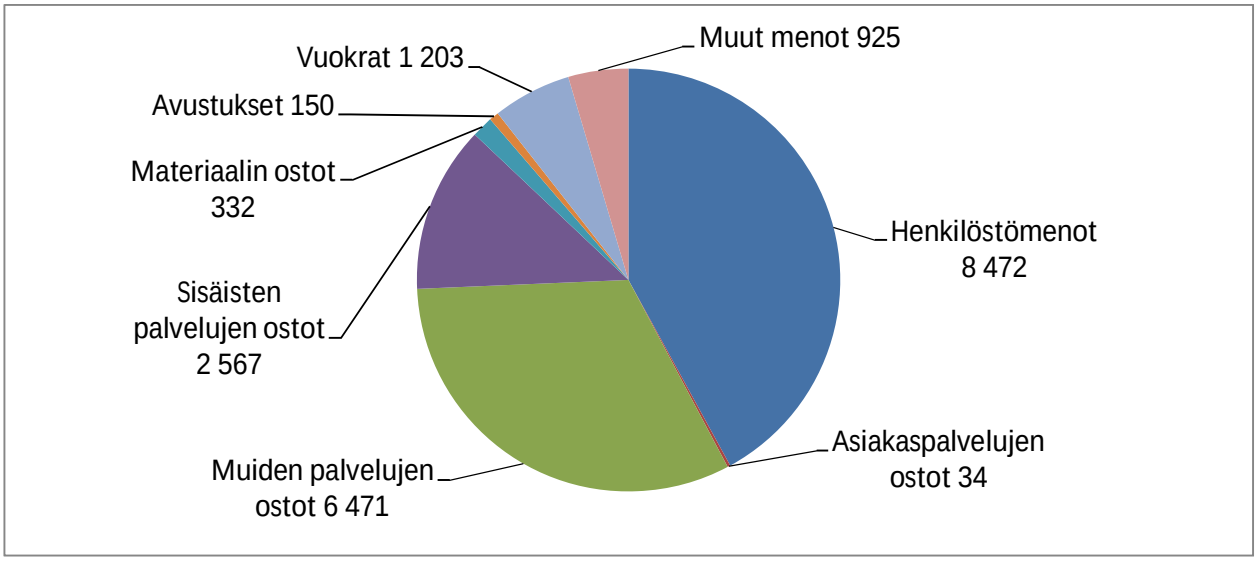
Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	2 741	2 322	2 535	2 535	2 129	2 032	2 072
Menot	-17 895	-19 800	-20 382	-20 153	-19 629	-19 637	-19 904
Toimintakate	-15 154	-17 478	-17 847	-17 618	-17 500	-17 605	-17 832

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	10	3	2	2
Maksutulot	3	0	0	0
Tuet	2 591	2 313	2 527	2 527
Muut tulot	124	6	6	6
Sisäiset tulot	13	0	0	0
Tulot yhteensä	2 741	2 322	2 535	2 535
Henkilöstömenot	-8 466	-8 807	-8 701	-8 472
Asiakaspalvelujen ostot	0	-34	-34	-34
Muiden palvelujen ostot	-4 428	-5 694	-6 471	-6 471
Sisäisten palvelujen ostot	-2 848	-2 567	-2 567	-2 567
Materiaalin ostot	-230	-247	-332	-332
Avustukset	-88	-205	-150	-150
Vuokrat	-1 070	-1 166	-1 203	-1 203
Muut menot	-765	-1 081	-925	-925
Menot yhteensä	-17 895	-19 800	-20 382	-20 153
Toimintakate	-15 154	-17 478	-17 847	-17 618
Poistot	-207	-30	0	0
Yk-lisät	10 890	8 761	0	9 293
Laskennalliset yhteensä	10 683	8 732	0	9 293
Tilikauden tulos	-4 471	-8 746	-17 847	-8 325

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 toimialan henkilöstömenoihin on yhteensä 0,2 milj. euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunginjohtajan toimiala valmistelee ja panee täytäntöön kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvat asiat sekä ohjaa ja avustaa kaupungin muita toimielimiä. Kaupunginjohtajan toimiala vastaa keskitetysti suunnittelusta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta.

Talousarviokohtaan sisältyvät päätöksentekoa palvelevat kaupunginjohtajan toimialan tulosalueet / tulosyksiköt:

- Yleisjohto: kaupunginjohtajan toimiala yhteiset, kehitysprojektit
- Kaupunginkanslia: yhteiset menot (sisältäen pääkaupunkiseudun yhteistyötä ja kunta- ja palvelurakenneuudistusta koskevat asiat ja kaupungin valmius- ja turvallisuusasiat), hallintopalvelut, lakiasiat ja sihteeristö
- Sisäinen tarkastus
- Taloussuunnittelu: taloussuunnittelu, strategia, tietopalvelu
- Henkilöstökeskus: työnantajapalvelut, henkilöstöedut, henkilöstön hyvinvointi, henkilöstön yhteistoimintaryhmä, henkilöstön kehittäminen, henkilöstö- palvelut, luottamusmies- ja työsuojelutoiminta, henkilöstön työterveyshuolto
- Elinkeinopalvelut: yhteiset toiminnot, elinkeinojohtajan hankkeet, yritysneuvonta ja matkailu, kansainväliset asiat sekä viestintä ja markkinointi
- Viestintä: viestintä ja markkinointi

Yleisjohdon talousarviokohta sisältää kaupunginjohtajan käyttövarat, toimialan yhteiset menot, aiesopimuksen toteuttaminen sekä varaukset strategisten projektien omarahoitusosuuksiin. Kaupunginjohtajan käyttövaroissa on varauduttu Arttu 2 – arviointitutkimusohjelman rahoitusosuuteen 12 000 euroa. Strategisten projektien omarahoitusosuuksissa on varattu vuosille 2017–2019 maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisverkoston (MAL) yhteistyön kustannuksiin 15 000 euroa vuodessa sekä lentoliikennestrategian toteuttamiselle 80 000 euroa vuodelle 2017.

Kaupunginkanslian tulosalue vastaa hallintojohtajan johdolla kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen esityslistojen valmistelusta ja pöytäkirjojen laatimisesta, päätösten täytäntöönpanosta sekä kaupungin yhteisistä ja kaupunginjohtajan toimialan lakiasioista. Lisäksi tulosalue huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tarvitsemista hallintopalveluista, yleisten vaalien järjestelyistä, PKS- ja seutuyhteistyön valmistelusta, kaupunkitason turvallisuus- ja valmiusasioista sekä kansainvälisten asioiden hoidosta.

Vuoden 2017 aikana kaupunginkansliassa valmistellaan valtuustokauden vaihdosta ja jatketaan uuden kuntalain implementointia, mm. hallintosäännön valmistelua.

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Taloussuunnittelun tulosalue koostuu kahdesta yksiköstä, jotka ovat taloussuunnittelu- ja strategiayksikkö sekä tietopalveluyksikkö. Taloussuunnittelun tulosalue vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman sekä strategian valmistelusta ja raportoimisesta. Lisäksi taloussuunnittelu vastaa kaupunkitasolla keskitetyistä tilasto- ja tutkimuspalveluista sekä palveluverkkosuunnittelun kehittämisestä ja koordinoimisesta kaupunkitasolla. Tulosalue vastaa myös projektisalkku- ja prosessienkuvausjärjestelmien käytön koordinoimisesta ja kehittämisestä.

Vuoden 2017 keskeisiä tavoitteita tulosalueella ovat mm. keskitetyn tietovaraston ja siihen liittyvän visuaalisen raportoinnin laajentaminen ja jatkokehittäminen, seuraavan valtuustokauden strategian valmistelun suunnittelu sekä tietopalveluyksikön tietotuotannon ja julkaisutapojen uudistaminen tehtyjen selvitysten perusteella. Tärkeässä roolissa ovat edelleen kaupungin talouden tasapainottamiseen perustuva talousarviovalmistelu sekä ajantasainen ja laadukas talousraportointi. Tutkimustoiminnassa keskitytään mm. muut-

toliikkeen vaikutusten tarkasteluun sekä korkeakouluyhteistyön kehittämiseen. Valtuustokauden vaihtuessa keväällä 2017 valmistellaan alkuvuodesta uudistettu, laajempi toimintaympäristöraportti.

Henkilöstökeskus on jaettu kahteen tulosyksikköön: työnantaja- ja henkilöstöpalveluihin. Työnantajapalveluiden visiona on, että ”olemme arvostettu, aktiivinen uudistaja sekä rohkea esimiesten ja johdon sparraajia” Henkilöstöpalveluiden visiona on, että ”olemme luotettava ja asiakkaan tarpeet tunteva kokonaisvaltaisten palvelusuhdepalveluiden tuottaja, jolla on käytössään modernit tuotantovälineet ja tehokkaasti toimivat tuotantoprosessit”. Koko tulosalueen toiminnan tavoitteena on tukea yhtenäisiä esimiestyön käytäntöjä koko kaupungissa. Muuttuvassa toimintaympäristössä henkilöstöammattilaisten rooli esimiesten tukijana ja sparraajana vaativissa muutostilanteissa korostuu. Kaikki henkilöstökeskuksen esimiesvalmennukset ja konsultaatiot tukevat systemaattisesti muutoksen johtamista ja niissä korostuvia esimiestaitoja.

Resursseja on taloussuunnitelmassa suunnattu erityisesti:

– Kaupungin henkilöstön työterveyspalveluihin,
– työsuhdematkalippuetuuteen,
– johtamisen valmiuksien kehittämiseen: ylimmän johdon valmennus, Johtamisen erikoisammattitutkinnon ja Lähiesimiehen ammattitutkinnon suorittamiseen sekä uusien ja nykyisten lähiesimiesten valmennuksiin (Esimiehenä Vantaalla ja Tomuta- toimintakulttuurin muutosta johtamassa -valmennukset),
– esimiestyön ja työyhteisöjen kehittämisen ja muutoksen tukeen (mm. konsultointi ja valmennukset),
– palkitsemisjärjestelmän elementteihin: Tuloksellinen työyhteisö - palkintorahat ja pitkään palvelleiden palkitseminen,
– hyvinvoinnin edistämiseen ja tukemiseen (henkilöstöliikunta, muu hyvinvointi ja Mun Elämä -hanke),
– työpaikkaruokailun subventio-osuuteen sekä
– hr-järjestelmien käyttö- ja kehittämiskustannuksiin (painotus nykyjärjestelmän teknologian uusimisessa, mutta edelleen myös prosesseja sähköistämällä esimerkiksi koulutustenhallintaprosessiin liittyen).

Palvelussuhde- ja palkkapalveluja sekä rekrytoinnin tukipalveluja tuotetaan henkilöstöpalveluista keskitetysti kaikille toimialoille. Keskeinen osa palvelutuotannossa on esimiehille annettava tuki palvelussuhdeasioiden hoidossa. Tavoitteena on, että palveluprosessien tehokkuus paranee, ja että henkilöstöpalveluissa manuaalisesti hoidettavan prosessin osuus vähenee ja yksikön palvelutehtävien vaatimassa osaamisessa korostuu tiedon, asiakkuuksien ja palvelussuhdeprosessien kokonaishallinta.

Elinkeinopalvelujen tulosalue vastaa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeino- ja kansainvälistymispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Tulosalueelle kuuluu myös yhteistyö metropolialueen kilpailukykystrategian toteutuksessa jonka lisäksi tulosalue hakee Vantaalle aktiivisesti uutta yritystoimintaa sekä tarjoaa niille tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita. Elinkeinopalvelut on Vantaan osalta vastuussa myös mm. Suomen suurimpien kaupunkien yhteisen EU-hankkeen, 6Aikastrategian, ohjauksesta ja koordinoinnista. Elinkeinopalvelujen alle on koottu kaikkien 6Aika strategiaa toteuttavien hankkeiden talouden seuranta. Hankkeisiin tarvittava hankerahoitus tulee kultakin osallistuvalta toimi- ja tulosalueelta itseltään.

Vantaan kaupunki hyödyntää kaupungin kansainvälistä osaamispohjaa ja verkostoja sekä kehittämistyössään että niiden rahoituksessa. Vuoden 2017 aikana jatketaan yritysten yhteistyötila Kiitoradan toimintaa sekä yrityskiihdyttämö Turbiinin toimintaa. Lisäksi toimintavuoden aikana toteutetaan vahvasti lentoasemaalueen liiketoimintatoimintaympäristön kehittämiseen tähtäävää AviapolisCity -hankekokonaisuutta sekä PKS-tasoista ja kaupunginhallituksen vahvistamaa Smart&Clean-hankekokonaisuutta.

Taloussuunnitelmavuosina elinkeinopalveluiden tavoitteena on edelleen toimintojen tehostaminen ja säästöjen hakeminen tarkalla taloudenpidolla, hankerahoituksen harkitulla käytöllä sekä ostopalvelujen hallitulla hyödyntämisellä. Tulosalue toteuttaa keskeisesti elinvoimaohjelmaa erikseen vahvistettavan toimenpidesuunnitelman pohjalta vielä vuoden 2017 alkuvuoden ja valmistautuu osaltaan sen uudistamiseen kaupungin strategiatyön yhteydessä. Hankerahoituksessa merkittävimmät muutokset kohdentuvat PKS-yhteistyön

ja verkostokumppanuuksien tasolle, joita hyödynnetään osana elinvoimaohjelman toteuttamista. Elinvoimaohjelmaa 2014–2016 toteutetaan vuoden 2016 osalta.

Elinkeinopalvelujen projektit:

- Kansainväliset verkostot ja jäsenyydet – toimintakulut 20 000 euroa
- PKS-yhteistyö – toimintakulut 717 000 euroa
- Verkostopartnerit – toimintakulut 189 000 euroa
- Elinvoimaohjelma – toimintakulut 421 000 euroa
- EU- ja kansainv. rahoitteiset hankkeet – toimintakulut 869 000 euroa (rahasta palautuu takaisin Vantaalle 67 %)
- 6Aika – toimintakulut 556 000 euroa
- Aviapolis City – toimintakulut 271 000 euroa
- POLKU-hanke (Yrityskiihdyttämö Turbiini) – toimintakulut 42 000 euroa
- Kansallisen ja muun rahoituksen hankkeet
- lyhytaikaiset hankkeet – toimintakulut 60 000 euroa

Viestintä tukee kaupungin perustehtävien ja strategian toteutumista varmistaen, että kuntalaiset saavat tarvitsemansa tiedon oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi. Viestintä vastaa kaupungin yhteisten medioiden kuten vantaa.fi:n, asukas- ja henkilöstölehtien sekä sosiaalisen median toimituksesta ja kehittämisestä. Vantaalaisten tavoittaminen digitaalisten välineiden avulla on viestinnän lähivuosien keskeinen tavoite.

Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteena on vantaalaisten ylpeys kotikaupungistaan sekä uusien asukkaiden ja yritysten houkuttelu. Tapahtumamarkkinointi kytketään entistä tiiviimmin viestintään. Aviapolis on kansainvälisen markkinoinnin kärki.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Kaupunginjohtajan toimialan tulosalueiden yhteisenä tavoitteena vuonna 2017 on edelleen kehittää toimialan ja sen tulosalueiden roolia kaupunginjohtajan johtamisen tukena toteutettujen arviointien ja niistä tehtyjen johtopäätösten perusteella. Vuonna 2017 valmistellaan valtuustokauden 2017–2020 strategia, jonka valmisteluun ja toimeenpanoon kaikki toimialan tulosalueet osallistuvat. Kaupunginjohtajan toimialan tulosalueiden valtuustokauden strategiaan perustuvien tuloskorttien yhteenvedot esitetään vuoden 2017 käyttösuunnitelmien yhteydessä.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Hallintosääntöuudistuksen valmistelu on edennyt suunnitellusti, valtuutettujen määrän on päätetty jäävän ennalleen ja viranhaltijaorganisaation kehittämisen käsittely on aloitettu. Kustannussäästöjä on haettu työskentelytapoja tehostamalla ja ottamalla käyttöön uusia työviestintävälineitä.

Tiedolla johtamisen hanke on edennyt ja sopimus järjestelmätoimittajan kanssa on allekirjoitettu, järjestelmän tuotantokäyttö alkaa 2017 puolella. Strategiavalmistelun valmisteluprosessi on suunniteltu ja varsinainen valmistelutyö käynnistyy alkuvuodesta 2017.

6AIKA-hankeen painopisteitä on täsmennetty ja toimenpiteitä kohdennettu osin uudelleen keskittyen mm. muutosvaiheessa olevien keskustojen liiketoiminta-alueiden uusien aluekonseptien kehittämistyöhön.

Projektimallin ja projektisalkunhallinnan käytön vakiinnuttamista ja laajentamista on edistetty koulutuksilla.

Projektiraportointi on vakiintumassa toimintatapana.

Henkilöstön sairauspoissaolojen ennaltaehkäisemiseen pyritään korvaavan työn mallin (tuunattu työ) käyttöönotolla, lähetä piti ja tapaturmien tutkinnalla sekä aktiivisen välittämisen toimintatavan aktiivisella käy-

töllä koko organisaatiossa. Työterveyshuollon palveluiden sisällöllistä kehittämistä on toteutettu yhdessä palveluntuottajien kanssa.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2017

Kaupunginjohtajan toimiala vastaa elinvoimaohjelman toimeenpanosta ja seurannasta. Valtuustokauden strategian uudistuvan elinkeino- ja työllisyyspolitiikan päämäärään liittyen yritysten sijoittumispalvelua Vantaalle kehitetään vuonna 2017.

Johtamis-, esimies- ja työyhteisövalmennuksilla ja muilla kehittämistoimilla tuetaan johtamista haastavissa tilanteissa toimintaympäristön muuttuessa.

Valtuustokauden strategian päämäärän mukaisesti jatketaan vuonna 2017 toimenpiteitä sairauspoissaolojen edelleen vähentämiseksi kaupunkitasolla. Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyn ja vähentämisen välineitä ja keinoja ovat aktiivisen välittämisen toimintatapa, tuunattu työ, terveys- ja turvallisuusjohtamiseen painottaminen, tapaturmien ennaltaehkäisy, vaikuttavat työterveyshuoltopalvelut ja työntekijöiden vahvempi vastuunotto omasta ja työyhteisön hyvinvoinnista.

Vuoden 2017 talousarvio on valmisteltu edellisvuosien tapaan talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman päälinjauksiin perustuen.

Itsearviointien tulokset

Vuoden 2016 aikana on kuvattu ja arvioitu strategia ja toiminnan suunnittelu, asiakas- ja kuntalaistulokset sekä keskeiset suorituskykytulokset. CAF-kysymysten pohjalta toiminnan kuvaukset ja itsearvioinnit on tehty valtuustokaudella 2013–2017 kolmessa eri vaiheessa.

Laadittujen itsearviointien perusteella on havaittujen parantamisalueiden joukosta toimialalla nostettu tulosalueittain priorisoituja kehittämistoimenpiteitä, jotka viedään käytäntöön ja niiden toteutumista seurataan jatkuvan parantamisen mallin mukaisesti.

Strategia ja toiminnan suunnittelu -arviointialueen priorisoiduiksi kehittämistoimenpiteiksi nostettiin elinkeinopalveluissa keskittyminen strategisesti tärkeiden hankkeiden toteuttamiseen (6Aika, Smart & Clean, AviapolisCity), uuden sukupolven yrityskiihdyttämökonseptin jatkaminen ja levittäminen muihin korkeakouluihin (Turbiini) sekä projektiorganisaation ja -toiminnan kytkeminen tiiviimmin tulosalueen perustehtävää tukemaan.

Henkilöstökeskuksessa kehitetään tavoitteiden priorisointia sekä tiimien toimintasuunnitelmien yhdessä katsomista niin, että toinenkin tiimi varaa resurssin toisen tiimin tavoitteen toteutumiseen.

Kaupunginkanslian arvioinnista nostettiin tarve tuottavuusmittareiden ja toimintolaskennan kehittämiselle.

Sisäisessä tarkastuksessa vuosisuunnitteluprosessia kehitetään siten, että tarkastusten ja muun toiminnan vaikuttavuutta voidaan parantaa.

Taloussuunnittelun priorisoiduiksi kehittämistoimenpiteiksi valittiin tietopalveluyksikön tietotuotannon ja esittämistapojen uudistaminen, strategiavalmistelun kehittäminen seuraavan valtuustokauden strategian valmistelussa sekä tiedolla johtamisen kehittämishankkeen toteuttaminen.

Viestintä osallistuu strategiaprosessin asiakaslähtöisyyden kehittämiseen yhdessä taloussuunnittelun ja toimialojen kanssa ja kehittää omaa asiakastulosten keräysjärjestelmää.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	148	151	155	155	154	149
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	6	5	4	4	6
Henkilöstön kokonaismäärä *	153	157	160	159	158	155

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Kaupunginjohtajan toimialan %-osuus koko kaupungin henkilöstöstä	1,5 %	1,6 %	1,6 %	1,7 %
Henkilöstökeskuksen järjestämät oppimispäivät	2 008	2 891	1 500	2 000
Työterveyshuollon kustannukset, euroa per työntekijä	348	375	415	415
Palkkalaskelmia per käsittelijä, 1 htv				
Muut sopimusalat	6 651	7 118	6 845	6 900
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	4 217	3 903	3 963	3 984
Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES)	4 935	7 471	7 077	6 923
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat	13,6	13,1	13,2	13,3
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	23,2	25,4	24,3	24,8
Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES)	85,2	79,0	85,1	96,3
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	382	423	450	470
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 247	1 377	1 600	1 700
Kaupunginvaltuuston kokoukset	11	11	11	11
alle 3h kokousten %	63,6	63,6	63,6	54,5
Kaupunginhallituksen kokousmäärät	21	21	21	23
Käännöstyöt, sivua	2 540	2 700	2 600	2 790

KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA

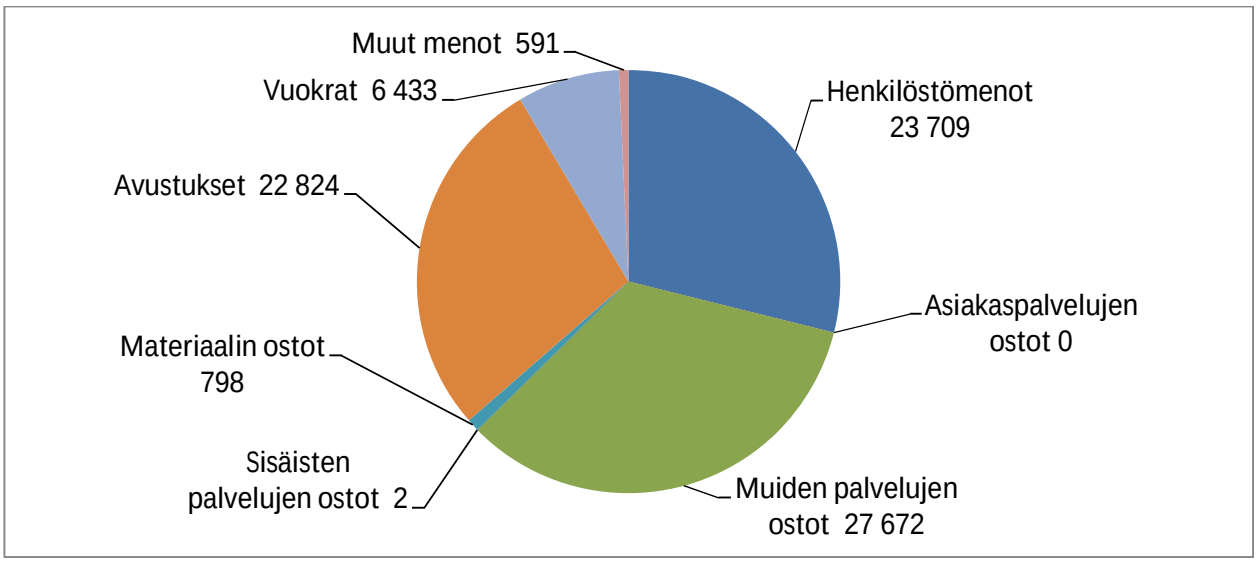
17
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala yhteensä

Vastuuhenkilöt: Martti Lipponen ja Jaakko Niinistö Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	8 965	9 252	9 322	9 686	9 814	10 000	10 189
Valmistus omaan käyttöön	756	569	569	557	562	569	585
Menot	-70 832	-75 670	-82 232	-82 030	-83 071	-84 228	-85 853
Menot ilman VOK	-70 076	-75 101	-81 663	-81 473	-82 509	-83 659	-85 268
Toimintakate	-61 111	-65 849	-72 341	-71 788	-72 695	-73 660	-75 079

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	3 535	3 759	3 432	3 775
Maksutulot	13	95	52	52
Tuet	4 474	4 063	4 568	4 588
Muut tulot	609	728	540	540
Sisäiset tulot	335	607	730	730
Tulot yhteensä	8 965	9 252	9 322	9 686
Valmistus omaan käyttöön	756	569	569	557
Henkilöstömenot	-22 575	-24 138	-24 330	-23 709
Asiakaspalvelujen ostot	-61	-70	0	0
Muiden palvelujen ostot	-20 329	-23 608	-27 561	-27 672
Sisäisten palvelujen ostot	-196	-3	-2	-2
Materiaalin ostot	-737	-764	-740	-798
Avustukset	-20 806	-20 459	-22 824	-22 824
Vuokrat	-6 123	-6 368	-6 423	-6 433
Muut menot	-4	-261	-351	-591
Menot yhteensä	-70 832	-75 670	-82 232	-82 030
Toimintakate	-61 111	-65 849	-72 341	-71 788
Poistot	-6 473	-8 913	-9 656	-9 653
Yk-lisät	26 729	23 930	0	21 188
Laskennalliset yhteensä	20 256	15 017	-9 656	11 535
Tilikauden tulos	-40 855	-50 832	-81 997	-60 253

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 toimialan henkilöstömenoihin on yhteensä 0,7 milj. euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan organisaatio käsittää konsernipalvelujen neljä tulosaluetta (rahoitus, talouspalvelukeskus, hankintakeskus, tietohallinto) ja kaksi liikelaitosta (Vantaan Työterveys liikelaitos, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos) sekä asukaspalvelujen kaksi tulosaluetta (kuntalaispalvelut, työllisyyspalvelut). Konsernipalvelujen apulaiskaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa toimii kehittämisyksikkö, joka vastaa konsernihallinnosta. Tämän lisäksi toimialan taloutta ja hallintoa koordinoivat talous- ja hallintopalvelut -tulosalue sekä asukaspalvelujen yhteiset toiminnot -yksikkö.

Suurimmat muutospaineet kohdistuvat kaupungin palvelujen digitalisoimiseen ja kuntalaisten neuvonta- ja asiointipalvelujen kehittämiseen. Tietotekniikan mahdollisuudet tuottavuuden kasvattajana korostuvat entisestään. Kuntalaiset odottavat palvelujen olevan myös verkossa itsepalveluna vuorokauden ajasta riippumatta.

Haasteellisin tehtävä on työllisyyden hoitoon tarvittavat toimenpiteet. Verotulojen hitaan kasvun lisäksi kaupungin taloutta rasittaa yhä suurempi velvollisuus osallistua työttömyyden aiheuttamiin kustannuksiin työmarkkinatuen kuntaosuuden kautta.

Maailmantalouden ja rahoitusmarkkinoiden riskeistä huolimatta korot pysynevät alhaisella tasolla odotettua pitempään, mikä merkitsee kaupungille ja sen konsernille erittäin alhaisia korkokuluja myös vuonna 2017.

Kuntalain edellyttämä Vantaan Työterveys liikelaitoksen yhtiöityminen nykyisellä asiakaskunnalla sekä soteuudistuksen ja työterveyshuollon korvauspolitiikan potentiaaliset uudistukset lähivuosina, tulevat vaikuttamaan merkittävästi liikelaitoksen tulevaisuuden toimintaedellytyksiin ja toimintamuotoon.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Konserni- ja asukaspalvelujen keskeiset tavoitteet liittyvät strategisten päämäärien talouden tasapainottamisen, elinvoiman vahvistamisen ja palvelujen uudistamisen toteuttamiseen.

Optimaalisella lainasalkun hallinnalla on keskeinen rooli kaupungin talouden tasapainottamisessa. Riskienhallinnan saralla huolehditaan, että Vantaan kaupungin toimialojen, tulosalueiden, liikelaitoksien sekä kaupunkikonsernin merkittävien tytäryhteisöjen riskienhallintasuunnitelmat on laadittu ja ne ovat ajantasaisia.

Työllisyyden hoidossa on tärkeää yritysyhteistyötä lisäämällä luoda uusia työtilaisuuksia ja aktivointimahdollisuuksia nuorille ja pitkäaikaistyöttömille.

Digitaalisessa kehittämisessä tavoitellaan vaihetta, jossa se alkaa olla jokapäiväistä toimintaa ja joka alkaa tuottaa verkkoasiointiratkaisuja kuntalaisille. Konserni- ja asukaspalvelut kehittää monikanavaista asiointipalvelumallia yhdessä toimialojen kanssa. Palvelujen sähköistäminen asettaa uusia vaatimuksia myös asiakaspalvelun toteuttamiselle ja kuntalaisten tukemiselle palvelujen käytössä. Työssä hyödynnetään myös 6AIKA -hankkeen tuloksia.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2017

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
Kaupungin talous tasapainossa	Lainasalkun optimaalinen hallinnointi	Uusien lainojen keskimääräinen lainamarginaali	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2015	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2017
		Korkomenojen määrä	Korkomenot 5,9 milj. euroa v. 2015	Korkomenot enintään 6,1 milj. euroa tai sen alle v. 2017
	Kaupunkikonsernin tukeminen sille asetettujen päämäärien saavuttamisessa riskienhallinnan keinoin	Vantaan kaupungin toimialojen, tulosalueiden, liikelaitoksien sekä kaupunkikonsernin merkittävien tytäryhteisöjen riskienhallintasuunnitelmat on laadittu ja ne ovat ajantasaisia	Riskienhallintasuunnitelmat laadittu toimialatasoisesti	Riskienhallintasuunnitelmat jalkautettu tulosaluetasolle kaupungissa
Kaupungin elinvoima vahvistuu	Lähidemokratian ja asukasosallisuuden vahvistaminen uuden kuntalain edellyttämällä tavalla	Uuden toimintatavan käyttöönoton eteneminen	Uuden toimintatavan valmistelutyö on aloitettu	Osallistuva Vantaa -toimintatapa on käytössä
		Äänestysaktiivisuus nousee edellisistä kuntavaaleista	51 %	vähintään 52 %
	Toteutetaan työvoima- ja yrityspalveluiden alueellinen kokeilu	Alueellisen kokeilun toteuttaminen		Toteutetaan alueellista kokeilua
	Työllisyysaste kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla	Työttömyysasteen muutos prosenttiyksikköinä	Työttömyysaste Vantaa 12,6 % Espoo 10,9 % Helsinki 12,7 %	Kehitys on suotuisampaa kuin Helsingissä ja Espoossa

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
		Työmarkkinatuen kuntaosuus kehittyy (%-muutos) parhaiten suhteessa Helsinkiin ja Espooseen	Työmarkkinatuen kuntaosuus v. 2015 Vantaa 18 682 354 € Espoo 17 299 308 € Helsinki 55 975 937 €	Työmarkkinatuki kehittyy prosentuaalisesti parhaiten suhteessa Helsinkiin ja Espooseen
Palvelut uudistuvat	Kaupunkitasoisen monikanavaisen asiointi- ja asiakaspalvelun kehittäminen	Keskitettyjen ja kuvattujen asiakaspalveluprosessien määrä Asiakaskokemus	Keskitettyä asiakaspalvelumallia ei ole	Asiakaspalvelumalli on valmis vietäväksi päätöksentekoon
	Sähköisten palvelujen kehittäminen organisoitui pysyväluonteiseksi Digitoimistoksi	Prosessit kuvattu ja käytössä, toiminta organisoitu ja johdettu	Osin	Kyllä
	Tilaamisen kehittäminen	Laaditun suunnitelman mukainen toiminta	Hajautettu tilaaminen, ei kontrolloitua hallintaa	Vuoden 2016 laaditun suunnitelman vaiheen I toteuttaminen
	Tuodaan robotiikka taloushallinnon prosesseihin	Taloushallinnon prosessien automaatioaste	Taloushallinnon automatisointipotentiaalia ei ole kartoitettu	Taloushallinnon automatisointipotentiaali on kartoitettu. Robotiikkaa on pilotoitu.
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta	Ennaltaehkäistään sairauspoissaoloja	Sairauspoissaolojen määrä	4,32 %	4 %

Itsearviointien tulokset

Vuoden 2016 aikana toimialalla suoritettiin CAF –itsearvioinnit tulosyksiköittäin valtuuston nimeämillä arviointialueilla; strategia ja toiminnan suunnittelu, asiakas- ja kuntalaistulokset sekä keskeiset suorituskykytulokset. Vuoden 2015 aikana henkilöstökeskuksen tekemän johtajuusarvioinnin ja siihen sisällytettyjen CAF –arviointikysymysten tuloksien analysointia jatkettiin.

Arviointien pohjalta keskeisimmiksi kehittämiskohteiksi nousivat:

1. Strategisen johtamisen kehittäminen. Talous- ja strategiaprosessin vahvistaminen kaupungin tasolta tulosyksikkötasolle vaatii vielä huomiota. Tämä edellyttää enemmän yhteisiä tilaisuuksia kaikilla eri toiminnan tasoilla tiedon välittämisen parantamiseksi ja raportoinnin toteutumiseksi.

2. Käyttäjälähtöinen kehittäminen. Asiakaspalautteiden käsittely ei ole niin systemaattista kuin se voisi olla. Asiakastiedon keräämisen tulisi mahdollistaa myös trenditiedon ja vertailutiedon keräämisen. Systemaattisuutta on lisättävä asiakastiedon keräämisessä, analysoinnissa ja hyödyntämisessä.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	279	305	315	325	329	329
Määräaikaisen henkilöstön lkm	68	29	40	51	43	33
Henkilöstön kokonaismäärä*	347	334	355	376	372	362

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

17
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	4 694	4 726	4 706	5 069	5 108	5 202	5 298
Valmistus omaan käyttöön	756	569	569	557	562	569	585
Menot	-38 286	-42 593	-46 235	-46 228	-46 782	-47 434	-48 345
Menot ilman VOK	-37 530	-42 024	-45 666	-45 671	-46 220	-46 865	-47 760
Toimintakate	-32 836	-37 298	-40 960	-40 602	-41 112	-41 663	-42 461

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	3 337	3 639	3 264	3 608
Maksutulot	6	95	1	1
Tuet	640	228	728	748
Muut tulot	544	678	540	540
Sisäiset tulot	168	85	172	172
Tulot yhteensä	4 694	4 726	4 706	5 069
Valmistus omaan käyttöön	756	569	569	557
Henkilöstömenot	-12 453	-13 465	-13 460	-13 136
Asiakaspalvelujen ostot	-2	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-19 312	-22 371	-26 308	-26 419
Sisäisten palvelujen ostot	-68	-1	-1	-1
Materiaalin ostot	-510	-596	-475	-533
Avustukset	-829	-745	-756	-756
Vuokrat	-5 108	-5 168	-4 982	-4 993
Muut menot	-3	-248	-251	-388
Menot yhteensä	-38 286	-42 593	-46 235	-46 228
Toimintakate	-32 836	-37 298	-40 960	-40 602
Poistot	-6 473	-8 879	-9 554	-9 550
Yk-lisät	27 362	24 429	0	21 188
Laskennalliset yhteensä	20 889	15 550	-9 554	11 637
Tilikauden tulos	-11 947	-21 748	-50 514	-28 965

Toiminnan kuvaus

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalvelut huolehtii toimialan taloudesta, hallinnosta, kehittämisestä ja lainopillisista palveluista. Apulaiskaupunginjohtajan suorassa ohjauksessa toimiva Kehittämisen tulosyksikkö vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian valmistelusta ja toteuttamisen koordinoinnista, konserni- ja omistajaohjauksen kehittämisestä, konserniraportoinnista ja konsernihallinnon controller -toiminnoista, toimialan johdon tukipalveluista, lainopillisista palveluista, kaupunginhallituksen yleisjaoston esityslistojen valmistelusta, pöytäkirjojen laatimisesta sekä päätösten täytäntöönpanosta.

Talous- ja hallintopalvelut auttaa toimialaa ja tulosalueita talouden seurannassa. Tavoitteena on julkaista talouden raportit kuukausittain talouden ja hallinnon portaalissa niin raportteina kuin graafeinakin.

Vuosien 2015–2017 aikana toteutetaan uuden kiinteistöhallintajärjestelmän käyttöönotto yhdessä tilakeskuksen kanssa. Järjestelmällä tullaan hoitamaan kiinteistöjen käyttäjäpalveluiden ohjaus niiden hankinnasta laadunvalvontaan ja aina laskutuksen seurantaan asti. Toimialat ja tulosalueet saavat myös käyttöoikeuksia järjestelmään ja palveluntuottajat velvoitetaan käyttämään samaa kokonaisuutta. Tällä tavalla saadaan aikaiseksi tietopankki jolla toimitilojen hallintaa saadaan järkeistettyä. Konserniohjuksessa toteutetaan aktiivisesti toimenpiteitä entistä tehokkaamman konsernirakenteen toteuttamiseksi.

Kiinteistöhallinnan osana toteutettava käyttäjäpalveluiden hallinnan kokonaisuus digitalisoi kaupungin ateria-, puhtaus- ja aula- sekä turvapalveluiden tilaamisen ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n laskutustoiminnot puhtauden osalta.

Rahoitus

Rahoituksen tulosalue vastaa rahoitusjohtajan johdolla mm. lyhyt- ja pitkäaikaisesta rahoituksesta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta sekä niiden kehittämisestä, sijoitustoiminnasta, kassasuunnittelusta, likviditeetin sekä konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista, kaupunkikonsernin riskienhallinnan koordinoinnista ja kehittämisestä, kattavan ja ajan-tasaisen vakuutusturvan varmistamisesta, vahinkorahaston toiminnasta sekä leasingrahoituksen puitesopimuksista. Lisäksi tulosalue tarjoaa tehtäväalueensa asiantuntija- ja tukipalveluja sekä kaupungin omille yhtiöille että PKS -elimissä ja -yhteisöissä.

Riskienhallinnan osalta keskeinen tavoite on jalkauttaa määritetyt sekä laadittavat käytänteet ja menettelyt niin, että kaupunkikonsernin riskienhallinta on kokonaisvaltaista, yhdenmukaista, järjestelmällistä ja säännöllistä. Rahoituksen tulosalue vastaa määritettyjen riskienhallinnan käytänteiden lisäksi myös varautumisen toimintamallien ajantasaisuudesta sekä tarkoituksenmukaisuudesta.

Toimintaympäristön muutokset:

- talouskasvu on euroalueella ja etenkin Suomessa edelleen vaisua, mikä heijastuu kaupungin verotulojen ja toimintamenojen sekä lainarahoituksen määrään
- Iso-Britannian ero Euroopan Unionista sekä mm. Saksan, Ranskan ja Alankomaiden vaalit ja Italian kansanäänestys lisäävät epävarmuutta markkinoilla, euroskeptikkojen kannatuksen nousu uhkaa Unionin yhtenäisyyttä
- Vakuutusmaksujen jatkuva nousu

Rahoituksen keskeisiä tavoitteita taloussuunnitelmakaudella 2017–2020 ovat lainasalkun optimaalinen hallinnointi, kaupunkikonsernin onnistunut varainhankinta ja riskienhallinnan kehittäminen ja jalkauttaminen kaupunkikonsernissa.

Vuoden 2017 keskeinen kehittämiskohde on kaupunkikonsernin riskienhallinnan menettelyjen vakiinnuttaminen, varautumisen ja valmiussuunnittelun ajantasaisesta ohjeistuksesta huolehtiminen

Talouspalvelukeskus

Talouspalvelukeskus vastaa kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja -reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvystä ja tuloksellisuudesta. Toimintaympäristöanalyysin pohjalta talouspalvelukeskuksen tulee kiinnittää palvelutuotantonsa järjestämisessä erityistä huomiota tietotekniikan hyödyntämiseen, ulkopuolisten palveluntarjoajien lisääntymiseen sekä kaupungin taloudellisen liikkumavaran pienentymiseen.

Sekä konserniyhtiöiden että kaupungin toimialojen taloustoimintojen keskittämistä talouspalvelukeskukseen tullaan jatkamaan yhteisesti käytyihin neuvotteluihin ja sopimuksiin pohjautuen. Taloushallinnon prosessien ja tietojärjestelmien uudistamis- ja keskittämistyön myötä on jo saavutettu merkittävää tuottavuuden parantumista erityisesti laskujen käsittelyprosesseissa palvelukeskuksen sisällä: ostolaskuprosessissa 122 prosentin tuottavuuden parantuminen vuonna 2016 (vrt. 2008) mittarilla kappaletta/ henkilötyövuosi ja vastaavasti mitattuna myyntilaskutusprosessissa peräti 622 prosenttia. Jatkossa tulisi pystyä pureutumaan kokonaisprosessien tehokkuuden parantamiseen sekä sisäisen laskennan kehittämiseen yhteistyössä asiakasorganisaatioiden kanssa. Henkilöstön osallistuminen kehitystyöhön toiminnan itsearviointien myötä on erityisen tärkeää.

Vuonna 2017 konserniyhtiöiden taloushallinnon palvelutuotanto on lähes 90 prosenttisesti keskitetty talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi (10 %:a v. 2012). Kaupungin ulkoisen laskennan tehtävistä myyntilaskutus on jo täysin keskitetty talouspalvelukeskukseen. Tulevina vuosina painopistealueina ovat ostolaskujen tiliöintitehtävien keskittäminen ja automaatioasteen kasvattaminen.

Tietohallinnon palvelukeskus

Tietohallinnon palvelukeskus vastaa tietohallintojohtajan johdolla kaupungin tietohallinnon, tietotekniikan, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä, yhteensovittamisesta ja tieto- ja teletekniikan laite- ja tietojärjestelmähankinnoista sekä niihin liittyvistä palveluhankinnoista. Tietohallinnon palvelukeskus jatkaa tietohallinto-ohjelman toimeenpanoa vuosina 2016–2017. Uuden tietohallinto-ohjelman valmistelu käynnistetään vuonna 2017.

Keskeisenä tavoitteena on edistää sähköistä asiointia avoimeen lähdekoodiin pohjautuvalla ketterällä kehittämismallilla. Lisäksi pilvipalvelupohjaisen ICT-ympäristön käyttöönottoa edistetään ns. Pilviagentti toiminnalla.

Tiedolla johtamista edistetään ottamalla käyttöön tiedolla johtamisen ratkaisu.

Sähköisiä palveluita kehitetään vakiinnuttamalla sähköisten palveluiden -hanke Digitoimistoksi.

Tietohallinto jatkaa palvelujen modernisointia ja tavoittelee sitä, että kaupungin sisäinen tietohallinto kykenisi toimimaan ketterästi ja olisi oikeasti keskeinen substanssitoiminnan mahdollistaja. Vuositason tavoitteet ovat seuraavat:

2017: Pilviagenttitoimintaan panostetaan siten, että koulutuksellisesti tavoitetaan noin 6 000 virkamiestä. Apotti hankkeessa pyritään varmistamaan hankeaikataulussa ja budjetissa pysyminen. Digitaalinen kiinteistöhallinta otetaan kaupunkitasoisesti käyttöön. IT-palveluiden käytettävyys ja palvelutasot vakiinnutetaan ns. Palvelunhallintatoimiston avulla. ICT-toimintaa ohjaava Vihreä mittaristo on otettu käyttöön.

2018: Apotin käyttöönotto ja maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tietojärjestelmäuudistuksen (Sukare) käyttöönotto.

2019: IoT-toiminta osana SmartLab-toimintaa tuottaa pysyviä tuottavuushyötyjä.

Keskeisiä muutoksia tietohallinnon tulosalueella ovat:

- SOTE -työasemien leasingaika jatkossa 31.12.2018 saakka
- Työasemien ja ohjelmien tilausprosessin muuttuu
    - Loppukäyttäjät tilaavat työasemat ja ohjelmat itsepalveluportaalista käsin
- Tietoliikenne- ja puhelinkokonaisuus kilpailutetaan
- Pilvitulostus otetaan käyttöön kaupungin laajuisesti
- Tiedolla johtamisen ratkaisu otetaan käyttöön

- Ohjelmistorobotiikka otetaan käyttöön pilotoimalla kokonaisuutta yhdessä Talouspalvelukeskuksen kanssa
- SAP –kokonaisuus päivitetty

Hankintakeskus

Hankintakeskuksen tulosalue vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitetyistä kaupungin materiaalihankinnoista, kaupungin palveluhankintojen koordinoinnista, kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja niihin liittyvän sopimushallinnan periaatteiden kehittämisestä, eri tuoteryhmien hankintasopimuksista sekä varastoinnista ja painatustöiden kilpailuttamisesta.

Hankintakeskus vastaa myös hankintojen logistisesta kokonaisohjauksesta, keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria-, puhtaus- ja vahtimestaripalvelujen kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille ja siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta.

Yhteiskuntavastuun merkityksen kasvu hankinnoissa sekä hankintalainsäädännön muutokset edellyttävät yhä vahvempaa ja laaja-alaisempaa osaamista ja asettavat omat vaatimuksensa hankintojen tekemiselle.

Hankinnat tehdään mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen. Kestävää kehitystä edistetään ottamalla ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon hankinnoissa.

Vantaa on aktiivisesti mukana valtioneuvoston työllisyys ja kilpailukyky kärkihankkeessa pääkaupunkiseudun Smart & clean –älykkäät ja puhtaat ratkaisut edistämässä innovatiivisia hankintoja.

Kaupunkitasoinen materiaali- ja kustannustehokas kalustamismalli otetaan käyttöön vuoden 2017 aikana. Selvitetään eri vaihtoehtoja tilaamisen tehostamiseksi.

Hankintakeskus seuraa ja raportoi hankintakeskusvetoisiin kilpailutuksiin käytettyjä henkilötyötunteja. Tunnuslukumittari on henkilötyötunnit/kilpailutus.

Asukaspalvelujen yhteiset toiminnot

Asukaspalvelujen yhteisiin toimintoihin kuuluvat monikulttuurisuus, viestintä ja kehittäminen. Niiden tehtävänä on koordinoida kaupungin monikulttuurisuuskysymyksiä, hoitaa konserni- ja asukaspalvelujen viestintää, asukaspalvelujen strategista kehittämistä ja suunnitella kaupunkitasoisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.
Keskeisenä tavoitteena taloussuunnitelmakaudella 2017–2020 on uuden monikulttuurisuusohjelman valmistelu, kaupungin strategisen johtamismallin vahvistaminen asukaspalveluissa ja asiakaspalautetiedon hyödyntäminen viestinnässä.

Kuntalaispalvelut

Kuntalaispalvelujen toimintaympäristö on kaupunkitasoinen. Digitalisaatio ja erityisesti palvelujen sähköistäminen asettaa uusia vaatimuksia asiakaspalvelun toteuttamiselle ja kuntalaisten tukemiselle palvelujen käytössä.

Kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinointia, keskitettyä monikanavaista asiointipalvelua sekä Vantaainfon ja puhelinpalvelujen toimintaa kehitetään edelleen. Tavoitteena on tarjota vantaalaisille entistä parempi asiointikokemus. Kuntalaispalvelut vastaa myös kaupungin asianhallinnan kehittämisestä, kirjaamosta, arkistosta, sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnasta ja talous- ja velkaneuvonnasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus tulee tuomaan isoja muutoksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön organisoimisessa tulevaisuudessa. Lisäksi kansalaisyhteiskunnan muutokset haastavat perinteiset tavat tukea omaehtoista toimintaa ja kuntalaisten osallisuutta.

Kuntalain uudistus edellyttää kunnilta strategisempaa otetta myös osallistumiseen. Valmistautuminen kuntavaalien jälkeiseen tilanteeseen ja siihen liittyvän Osallistuva Vantaa – toimintatavan kehittäminen on käynnissä. Turvapaikanhakijatilanne edellyttää vapaaehtoistoiminnan tiivistä koordinaatiota Vantaa-mallin mukaisesti. Yhteisö- ja vapaaehtoistoiminnan tavoitteena mahdollistaa kaikille aktiivinen kuntalaisuus.

Kuntalaispalvelut vastaa asukastilaohjelman mukaisesti kohtaamispaikkojen ylläpitämisestä ja kehittämisestä ja järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista. Yhteisen pöydän ruoka-avun logistiikka kuljettaa hävikkiä vuositasolla jo 1,2 milj. kiloa. Yhteistyökumppaneina ovat elintarvikealan merkittävimmät toimijat.

Terveyden ja hyvinvoinnin avustukset sekä avustukset merkittävää yhteiskunnallista työtä tekeville toimijoille ovat tärkeä osa kuntalaispalvelujen toimintaa ja ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä. Avustuskriteerejä uudistetaan ja korostetaan mm. kotoutumisen tukemisen merkitystä.

Keskitetyn monikanavaisen asiointipalvelumallin kehittämistyön toteutuminen on yksi keskeisistä tavoitteista taloussuunnitelmakaudella. Uuden asiointipalvelun rakentaminen kytkeytyy osaksi Vantaan kaupungin tietohallintopalvelujen johtamaa sähköisen asioinnin hanketta (Oma Vantaa). Tavoitteena on lisätä sähköistä asiointia ja itsepalvelumahdollisuuksia sekä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia palvelujen kehittämiseen.

Monikanavaisen asiointipalvelumallin toteutuminen edellyttää sähköisen asioinnin asiakaspalvelun vahvistamista. Vantaa-infojen asiakaspalvelua kehitetään ja kuntalaisille suunnattua sähköisten asiointipalvelujen käytön tukea vahvistetaan entisestään.

Yhdentyvän viestinnän kilpailutus vuonna 2017 tuo mukanaan operaattorin ja palvelun yliheiton (operaattorivaihto). Muutos edellyttää toimialoilla uudenlaisen toimintamallin käyttöönottoa ja sen kuvaamista.

Asiakirjahallinnon kehittämistyötä jatketaan. Tavoitteena on luoda kaupunkitasoinen malli, jolla tuetaan asian ja tiedonhallinnan elinkaarta.

Alue- ja yhteisöpalvelujen valmistelema uusi kaupunkitasoinen osallistumisen toimintatapa Osallistuva Vantaa otetaan käyttöön uuden valtuustokauden alkaessa. Lisäksi kehitetään keinoja tukea omaehtoista kansalaistoimintaa. Turvapaikanhakijatilanteen jatkuessa akuuttina jatketaan vapaaehtoistoiminnan koordinaatiota vastaanottokeskuksissa sekä kotoutumisen tukena Vantaa-mallin mukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus tulee tuomaan isoja muutoksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön organisoimisessa tulevaisuudessa. Kuntalaispalveluissa käynnistetään yhteistyö sosiaali- ja terveystoimen ja työllisyyspalvelujen kanssa mm. työllisyyspolkujen luomiseksi asukastiloissa ja Yhteisessä pöydässä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017:

- Kaupunkitasoisen keskitetyn monikanavaisen asiointipalvelumallin kehittämistyö (ns 1-taso).
- Sähköisen asioinnin asiakaspalvelun vahvistaminen.
- Puhelinpalvelujen ja monikanavaisen asiakaspalvelun määrittelytyö ja kilpailutukseen osallistuminen.
- Kaupunkitasoisen asiakirjahallinnon kehittäminen.
- Turvapaikanhakijoiden parissa tehtävän vapaaehtoistoiminnan ja sen koordinaation vahvistaminen.
- Uuden lähidemokratiamallin (Osallistuva Vantaa) käyttöönotto uuden valtuustokauden alkaessa.
- Aktiivinen yhteisötyö ja kansalaistoiminnan tuki.
- Ruoka-avun logistiikan laajentaminen ja työllisyyspolut.
- Asukastilojen kehittäminen kansalaistoiminnan keskuksiksi mm. moniammatillisen yhteistyön kautta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Talouspalvelukeskus				
Käsitellyt ostolaskut, kpl/ htv – palvelukeskus	27 421	27 027	27 900	28 700
Käsitellyt ostolaskut, kpl/ htv – koko kaupunki	ei mitattu	mitattu (3 toimi-alaa)	1,50 %	1,50 %
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/ htv – palvelukeskus	37 666	38 666	39 000	41 500
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/ htv – koko kaupunki	ei mitattu	mitattu (3 toimi-alaa)	1,50 %	1,50 %
Kirjanpitotehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	ei mitattu	mitattu (3 toimi-alaa)	-1,50 %	-1,50 %
Tytäryhtiöiden kirjanpidon keskittämisaste, %	23 %	53 %	84 %	86 %
Tietohallinto				
Työasemamäärä -hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	6 040	6 160	6 795	7 400
Työasemamäärä opetus				
- tabletit, kpl	0	20 000	20 000	20 000
- kannettavat ja työasemat, kpl	6 230	6 410	6 820	10 700
Asiakastyytyväisyys				
- ServiceDesk (1-5 > aiemmin 1-10)	9,2	9,1 Fujit-su , 1.10 alkaen 4,4 CGI	4,4	4,4
Tikettimäärä				
- Keskimäärin kuukaudessa	3 600	3 630	5 260	5 300
IT-investointien onnistunut läpivienti - budjettitoteuma	76 %	96 % *)	Tavoite yli 95 %	Tavoite yli 94 %
Kuntalaispalvelut				
Tulosalueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toiminta-ryhmien lukumäärä	165	170	170	170
Asukastiloihin myönnetyt käyttövuorot (käyttöaste %)		-	85	87
Talous- ja velkaneuvonnan asiakasmäärän kasvu (%)	-	-	25	15
Ruokahävikin talteenotto (kg / vko)	-	-	25 000	27 000

*) Ilman Apottia ja Kanta eArkiston tuloja

17 70
Työllisyyspalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	4 271	4 526	4 617	4 617	4 706	4 797	4 891
Menot	-32 546	-33 078	-35 997	-35 802	-36 289	-36 794	-37 508
Toimintakate	-28 275	-28 552	-31 381	-31 186	-31 583	-31 996	-32 618

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	198	120	168	168
Maksutulot	7	0	51	51
Tuet	3 834	3 835	3 840	3 840
Muut tulot	65	50	0	0
Sisäiset tulot	167	521	558	558
Tulot yhteensä	4 271	4 526	4 617	4 617
Henkilöstömenot	-10 123	-10 674	-10 870	-10 573
Asiakaspalvelujen ostot	-59	-70	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 017	-1 237	-1 253	-1 253
Sisäisten palvelujen ostot	-128	-2	-1	-1
Materiaalin ostot	-227	-167	-265	-265
Avustukset	-19 977	-19 714	-22 068	-22 068
Vuokrat	-1 015	-1 201	-1 441	-1 441
Muut menot	0	-13	-101	-203
Menot yhteensä	-32 546	-33 078	-35 997	-35 802
Toimintakate	-28 275	-28 552	-31 381	-31 186
Poistot	0	-33	-102	-102
Yk-lisät	-633	-499	0	0
Laskennalliset yhteensä	-633	-533	-102	-102
Tilikauden tulos	-28 908	-29 084	-31 483	-31 288

Toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja kehittämisestä, yhteistyöstä työvoimahallinnon ja yritysten kanssa ja kaupungin työpajatoiminnoista nuorten työpajatoimintaa lukuun ottamatta sekä koordinoi työllisyyden edistämiseen liittyvää toimintaa.

Työllisyyspalveluissa toimii seitsemän yksikköä, jotka ovat nuorten palvelut Ohjaamo, työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP, yritysohjaamo, työelämään valmennuspalvelut sekä valmennustalot Koutsi, Reeli ja Valo. Työllisyyspalveluilla on kolme matriisissa toimivaa palvelupäällikköä, joiden toiminta-alueet ovat asiakaspalvelu, palvelutuotteet ja verkostotyön kehittäminen.

Työllisyyspalveluihin on keskitetty Vantaan kaupungin palkkatukityöllistäminen sekä työllisyyspoliittiset avustukset yrityksille, järjestöille ja yhdistyksille. Ulkopuolista rahoitusta saavia projekteja ovat pitkäaikaistyöttömiä työkokeilun kautta työelämään ohjaava Työrasti, alle 30-vuotiaille monialaista palvelua tarjoava Ohjaamo-projekti, sosiaalisia kriteerejä Vantaan kaupungin hankinnoissa pilotoiva Handu-hanke, sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämishanke Sosku sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita työllisyyspalveluiden toiminnassa ja palveluissa kehittävä Viva - virtaviivaisuutta valtavirtaistamiseen -projekti.

Kunnan työllisyyspalvelujen painopiste on erityisesti pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisessä. Työllisyyspalvelujen asiakasmäärät ovat viime vuosina kasvaneet ja kunnan vastuu työllisyysasioiden hoidossa lisääntynyt. Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun TYP:n toiminnan lakisääteistäminen noin kolminkertaistaa TYP:n asiakasmäärän vuoteen 2015 verrattuna. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien määrä pyritään kasvattamaan 10 prosenttia vuodessa.

Työllisyyden edistämisen osalta ajankohtaisia kysymyksiä ovat erityisesti sote-uudistuksen vaikutukset sekä työllisyysasioiden vastuunjako valtion ja kunnan välillä. Hallituksen työllisyyslinjausten konkretisoituessa muutoksiin pyritään reagoimaan nopeasti. Toimintaympäristöön vaikuttavat yleinen taloudellinen tilanne ja voimakkaassa muutoksessa oleva työelämä, jonka vuoksi erityisesti opinnollistaminen on tärkeässä roolissa palveluja kehitettäessä. Asiakasmäärän kasvaessa ja asiakaskunnan moninaistuessa työllisyyspalvelujen on pystyttävä tarjoamaan entistä laaja-alaisempia palveluja. Työllisyyspalvelujen toimintaa kehitetään aktiivisesti uusilla palveluilla ja toimintatavoilla sekä lisäämällä yhteistyötä ja verkostoitumista eri sektorien kanssa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Työllisyyspalvelujen keskeisenä tavoitteena on osallistua työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliseen kokeiluun, jossa työllisyyden hoidon vastuujakoa kunnan ja valtion välillä on uudistettu. Tavoitteena on lisätä kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa työttömyyteen entistä varhaisemmassa vaiheessa, ja siten edistää työllistymistä ja vähentää työttömyyden tuomia kustannuksia.

Asiakaskeskeisen palvelukonseptin avulla tuotetaan palveluja kasvavalle ja moninaistuvalle asiakaskunnalle. Toiminnan kehittämisessä huomioidaan nopeasti muuttuvan työelämän vaatimukset. Opinnollistamista integroidaan palveluihin entistä tehokkaammin.

Yritysyhteistyöhön vakiinnutetaan selkeät toimintamallit, mikä tiivistää ja selkeyttää yhteistyötä ja mahdollistaa asiakkaille uusia jatkopolkuja avoimille työmarkkinoille. Työllistymiseen liittyvät sosiaaliset kriteerit huomioidaan kaupungin hankinnoissa.

Tulosalueella toteutetaan koko henkilöstöä koskeva ammatillisen kehittymisen koulutusohjelma. Lainsäädännöllisiin ja hallinnollisiin muutoksiin reagoidaan nopeasti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Aloitetaan työvoima- ja yrityspalvelujen alueellinen kokeilu, mikäli Vantaa hyväksytään kokeiluun. Asiakaskeskeinen toimintamalli vakiinnutetaan toimintaan ja aktivointipalvelujen määrää ja sisältöä kehitetään asiakastarpeen mukaan. Kehitetään sähköistä palvelualustaa ja toteutetaan työllisyyspalvelujen palveluja Vantaa-infosta –pilotti. Vantaan Valolle hankitaan uudet toimitilat. Avoin oppimiskeskus on toiminnassa. Valmennustalojen opinnollistaminen on käynnissä ja asiakkailla on mahdollisuus saada oppimistodistuksia kaikilta valmennustaloilta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	39	76	82	92	92	92
Määräaikaisen henkilöstön lkm	58	19	29	42	40	30
Henkilöstön kokonaismäärä	97	95	111	134	132	122

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän vuosimuutos (%)	1 110 34 %	1 222 10,1 %	1 344 10 %	1 478 10 %
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste	11,9 % (12/2014)	19,2 % (12/2015)	20,3 % (tilanne 7/2016)	15 %
Saadun projektirahoituksen määrä (€)	1 309 183	987 436	547 629	772 893
Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelu TYP:n päättyneet asiakkuudet	-	440	800	1 000

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA

12
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala yhteensä

Vastuuhenkilö: Jukka T Salminen

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta
Puheenjohtaja Mari Niemi-Saari

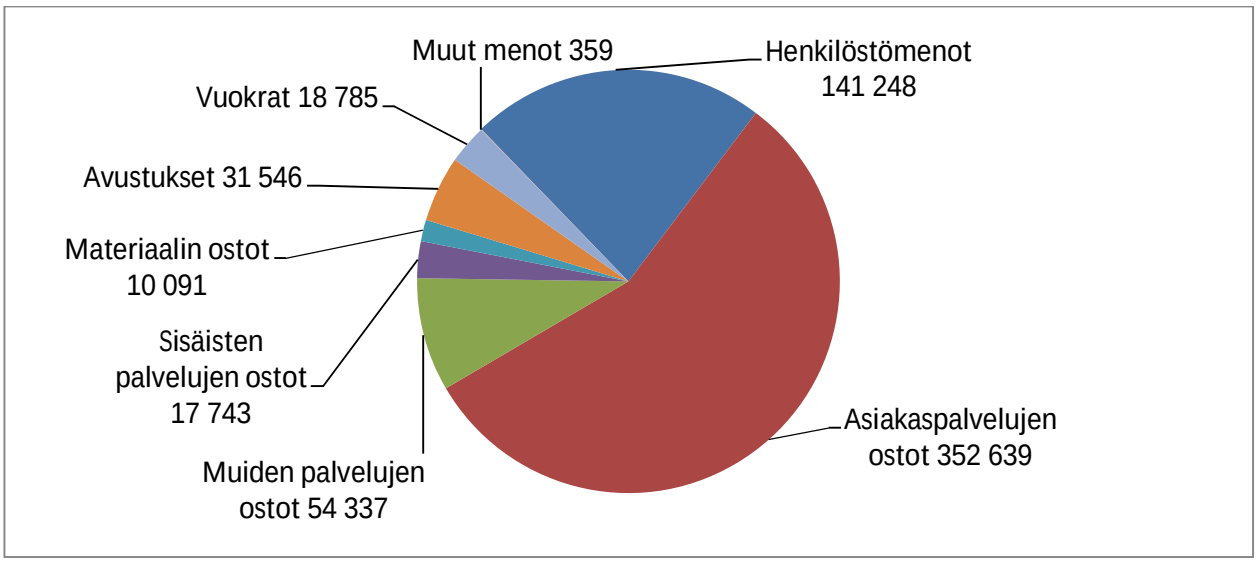
Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	70 455	71 495	48 200	50 033	48 467	49 450	50 453
Menot	-647 342	-663 156	-628 766	-626 748	-635 318	-644 343	-655 852
Toimintakate	-576 887	-591 661	-580 566	-576 715	-586 851	-594 893	-605 398

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoitoa

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	69 251	70 895	47 600	49 433	47 855	48 826	49 817
Menot	-416 059	-436 425	-402 482	-400 464	-405 640	-411 220	-419 231
Toimintakate	-346 808	-365 530	-354 882	-351 031	-357 785	-362 394	-369 415

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
1000 euroa				
Myyntituotot	12 559	8 657	9 930	9 930
Maksutuotot	31 074	32 385	25 249	27 082
Tuet	22 961	27 274	11 003	11 003
Muut tulot	2 602	2 513	1 351	1 351
Sisäiset tulot	55	67	67	67
Tulot yhteensä	69 251	70 895	47 600	49 433
Henkilöstömenot	-127 424	-137 743	-139 607	-136 248
Asiakaspalvelujen ostot	-129 665	-132 274	-134 835	-136 335
Muiden palvelujen ostot	-48 246	-46 906	-49 468	-49 357
Sisäisten palvelujen ostot	-17 461	-17 622	-17 743	-17 743
Materiaalin ostot	-9 118	-9 567	-10 091	-10 091
Avustukset	-63 970	-71 192	-31 546	-31 546
Vuokrat	-19 704	-20 729	-18 795	-18 785
Muut menot	-472	-392	-397	-359
Menot yhteensä	-416 059	-436 425	-402 482	-400 464
Toimintakate	-346 808	-365 530	-354 882	-351 031
Poistot	-751	-1 014	-1 091	-1 077
Yk-lisät	-14 398	0	0	-11 503
Laskennalliset yhteensä	-15 149	-1 014	-1 091	-12 580
Tilikauden tulos	-361 957	-366 543	-355 973	-363 610

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 toimialan henkilöstömenoihin on yhteensä 3,4 milj. euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävänä on sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tulosalueet ovat talous- ja hallintopalvelut, terveyspalvelut, perhepalvelut, vanhus- ja vammaispalvelut sekä Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos. Tulosalue Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on johtokuntansa alainen. Sen toiminnan järjestämisestä määrätään erillisessä johtosäännössä. Muut tulosalueet ovat sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisia. Apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on vastata erikoissairaanhoidon järjestämisestä. Kuntaneuvottelut HUS:n kanssa käydään yhdessä tulosaluejohtajien kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala järjestää palvelut kumppanuuksia hyödyntäen yhteistyössä kuntien, yritysten ja järjestöjen kanssa.

Taloussuunnitelmakaudella toteutetaan kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus: sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille 1.1.2019. Palvelujen järjestäminen ja tuottaminen erotetaan toisistaan. Tämä ns. sote-uudistus tulee merkittävästi muuttamaan sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä että koko kuntakenttää. Toimiala osallistuu aktiivisesti sote-uudistuksen valmisteluun.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta hallitusohjelman tavoitteista keskeisiä ovat sote-uudistuksen ohella mm. henkilöstörakennetta koskevien velvoitteiden joustavoittaminen, ammattiryhmien välisen työnjaon uudistaminen, henkilöstömitoituksen tarkistaminen ja kunnan valvontatehtävien keventäminen. Kuntien velvoitteiden keventäminen on toistaiseksi osoittautunut haasteelliseksi. Laki sosiaalihuollon henkilöstöstä tiukensi sijaisten kelpoisuusvaatimuksia ja on vaikeuttanut sijaisten saamista. Vuonna 2015 voimaan tulleen sosiaalihuoltolain tavoitteena on siirtää sosiaalihuollon painopistettä korjaavista toimista hyvinvoinnin edistämiseen ja varhaiseen tukeen. Vantaalla jatketaan sosiaalipalvelujen uudistamista lain tavoitteiden mukaisesti.

Toimeentulotuen perusosan myöntäminen siirtyy Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa siirtymäkauden jälkeen. Kunnan tehtäväksi jää täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen. Sosiaali- ja terveystoimi on yhdessä kaupungin henkilöstökeskuksen kanssa valmistautunut Kela-siirrosta aiheutuviin henkilöstömuutoksiin. Kaupunki on sitoutunut tarjoamaan kaikille työntekijöille toista työtä irtisanomisten välttämiseksi. Osa henkilöstöstä sijoittuu täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen tehtäviin, osa sijoittuu kaupungin muihin tehtäviin. Mikäli toimeentulotuen myöntämisen käytännöissä tapahtuu muutoksia, toimialan resurssitarvetta arvioidaan uudestaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristön merkittävin haaste on väestön palvelutarpeiden kasvun ja rajallisten resurssien yhteensovittaminen. Väestömuutosten aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun vastataan parantamalla tuottavuutta organisaation eri tasoilla. Väestömuutokset heijastuvat kaikkien tulosalueiden palvelujen kysyntään. Ikääntyneiden määrä kasvaa samalla kun Vantaan väestönkasvu on ollut ennustettuakin suurempaa. Heikko työllisyystilanne näkyy sekä sosiaali- että terveyspalvelujen tarpeessa. Turvapaikanhakijoiden määrä on viime vuoden huippulukemista tasaantunut; mm. kansainvälisen tilanteen kireyden, EU:n sisäisten siirtojen sekä pääkaupunkiseudun vetovoimaisuuden vuoksi tulevien vuosien palvelutarpeita Vantaalla on haasteellista ennakoida. Oleskeluluvan saaneiden osalta välittömiä vaikutuksia on ainakin sosiaali- ja terveydenhuollon toimeentulotuki-, tulkkaus- ja terveyspalveluihin; asuminen ratkaistaan yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä Epic on päätetty ottaa yhteistyökumppaneista ensimmäisenä käyttöön Vantaalla perusterveydenhuollossa ja lastensuojelussa vuonna 2018. Toimialalta on siirtynyt henkilökuntaa määräaikaisilla työsopimuksilla valmistelemaan Apotti-hankkeen täytäntöönpanoa Apotti Oy:öön. Vantaan Apotti-hanketoimistossa on vakanssit neljälle henkilölle. Hankkeen laajentuessa henkilöstön määrä arvioidaan tarvittaessa uudestaan. Lisäksi Apotti-hankkeen toteutuksen edistäminen ja uuden järjestelmän käyttöönoton valmistelu tulee edellyttämään vuonna 2017 merkittävää oman työn ohessa annettavaa työpanosta toimialan eri toiminnoista.

Toimialan henkilöstösuunnitelma perustuu investointeihin ja lakien velvoitteiden toteuttamiseen asukasmäärän kasvaessa.

Toimialan menomääräraha vuodelle 2017 on 626,7 milj. euroa. Oman toiminnan menomääräraha on 400,5 milj. euroa, joista toimeentulotuen avustusten osuus on 21,9 milj. euroa. Toimialan tulomääräraha vuodelle 2017 on 48,2 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon menomääräraha on 226,3 milj. euroa ja tulomääräraha 0,6 milj. euroa.

Toimeentulotuen avustusten siirto Kelaan pienentää toimialan menomäärärahaa maksettujen avustusten osalta 50,0 milj. eurolla.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarvioesitys perustuu valtuustokauden strategian ja sitovien tavoitteiden jalkauttamiseen sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden edistämiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2017 tuloskorttiin tiivistyvän strategian keskeisiä tavoitteita ovat:

- Talouden tasapainottaminen tuottavuutta systemaattisesti parantaen ja palvelujen kustannustehokkuutta jatkaen.
- Lapsiperheiden hyvinvoinnin paraneminen ennalta ehkäisevällä työllä ja uudistuvilla sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla.
- Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen toimintamalleja uudistaen ja asiakasohjausta parantaen.
- Maahanmuuttajien kotoutuminen onnistuu.
- Asiakkaan sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen lisääminen tietohallinnon mahdollisuuksien puitteissa sekä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton onnistunut valmistelu.
- Kumppanuuksien vahvistaminen mm. asiakkaan valinnanvapautta lisääviä palvelusetelivaihtoehtoja laajentamalla.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen ja sairauspoissaolojen ehkäiseminen aktiivisen välittämisen toimintamalleja hyödyntäen.

Toimialan tuloskortilla esitettävien tavoitteiden lisäksi vuonna 2017 toteutetaan useita laajoja muutoksia ja kehittämistoimia, jotka konkretisoituvat tulosalueilla. Mahdollisuuksien mukaan toimiala osallistuu myös hallitusohjelman mukaisiin kansallisiin kärkihankkeisiin.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2017

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Toimialan tuottavuus kasvaa 1,2 %	Tuottavuuden kasvu	Tuottavuussuunnitelma hyväksytty lautakunnassa 3/2014	Tuottavuuden kasvu 1,2 %
Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat lisäävät asiakkaan valinnanvapautta	Kumppanuutta hyvinvointialan yritysten ja järjestöjen kanssa vahvistetaan	Palvelusetelien käyttö lisääntyy ja laajenee uusiin palveluihin	Nykytilanne	Palvelusetelien käyttö lisääntynyt ja laajentunut uusiin palveluihin
Uudistuvat palvelut vahvistavat asukkaiden hyvinvointia	Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona	Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	92,2 %	92,5 %
	Lapsiperheiden hyvinvointi paranee ennalta ehkäisevällä työllä ja uudistuvilla sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla	Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaiden määrä vähenee toimialojen yhteisellä työllä	4 146 lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakasta v. 2015	Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaita alle 3 750
	Terveysasemien vastaanotoille pääsy paranee	- Listapotilaiden odotusaika terveysasemien kiireettömälle vastaanotolle (T3) - Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla	- Listapotilaiden odotusaika terveysasemien kiireettömälle vastaanotolle 24 vrk - Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla 68,3 %:lla asiakkaista 60 min	- Listapotilaiden odotusaika terveysasemien kiireettömälle vastaanotolle korkeintaan 21 vrk - Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla 70 %:lla asiakkaista alle 60 min

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut	Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan	TE-toimiston suomen kielen koulutukseen osallistuvien osuus, oman vuokrasopimuksen tehneiden osuus sekä työllistyneiden osuus v. 2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista	Maahanmuuttajapalveluissa laadittu 168 kotoutumissuunnitelmaa, ei toteutumisarviointia	V. 2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista v. 2017 aikana: - osallistuu TE-toimiston suomen kielen koulutukseen 70 % - oma vuokrasopimus 50 %:lla - työllistynyt 10 %
Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen	Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään	Terveysperusteiset poissaolot, välittämisen keskustelujen kattavuus	5,34 %, ei lähtötasoa saatavilla välittämisen keskustelujen kattavuudelle	Terveysperusteiset poissaolot < 5,34 %, käytyjen välittämisen keskustelujen kattavuus 100 %

Itsearviointien tulokset

Vantaalaisten tyytyväisyys saamiinsa sosiaali- ja terveyspalveluihin on kahden vuoden välein toteutettavan asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella edelleen parantunut ja on nyt lähes kiitettävä kouluarvosanalla 8,85. Virallisten palautteiden määrät ovat pysyneet ennallaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on tehty itsearviointeja vuodesta 2010. Vuonna 2016 itsearvioinnit on tehty sekä tulosalue- että toimialatasolla. Toimialatason itsearvioinnissa nousi kehittämiskohteina esiin asiakasosallistumisen lisääminen palvelujen arviointiin ja kehittämiseen, palvelujen saavutettavuuden parantaminen vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeita sekä eri tahoilta kerätyn tiedon parempi hyödyntäminen suunnittelussa ja toiminnassa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	2 309	2 395	2 414	2 518	2 695	2 735
Määräaikaisen henkilöstön lkm	42	43	43	43	43	43
Henkilöstön kokonaismäärä *	2 351	2 438	2 457	2 561	2 738	2 778

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

12 01
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-92	-130	-131	-131	-133	-135	-137
Toimintakate	-92	-130	-131	-131	-133	-135	-137

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-47	-59	-59	-59
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-43	-71	-69	-69
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	0	-2	-2
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-1	0	-1	-1
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-92	-130	-131	-131
Toimintakate	-92	-130	-131	-131
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	92	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	92	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-130	-131	-131

Toiminnan kuvaus

Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii kaupungin tehtäväksi säädetystä sosiaalihuollosta ja terveydenhuollosta sikäli kuin näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty. Yksilöä ja perhettä koskevat päätökset tekee sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto. Lautakunta toimii tilaajalautakuntana suhteessa suun terveydenhuollon liikelaitokseen.

Lautakunnan tehtävänä on tehtäväalueellaan, ellei lautakunta ole toisin määrännyt tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty:

- ratkaista laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa säädetyt sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamat tehtävät,
- päättää työvoiman ja muiden voimavarojen sijoittamisesta eri tulosalueille,
- päättää palvelutuotannon kilpailuttamisesta ja palveluhankinnoista kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
- päättää vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetusten hankinnasta,

– päättää hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
– vahvistaa maksut ja korvaukset,
– myöntää avustukset, ja
– päättää sopimuksista ja muista oikeustoimista sekä käyttää kaupungin puhevaltaa.

Tehtäväalue sisältää sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston luottamushenkilötoiminnan kustannukset. Kustannukset koostuvat kokouspalkkioista, matkakuluista sekä muista kokouksiin liittyvistä kustannuksista ja luottamushenkilöiden koulutuskustannuksista. Lautakunta kokoontuu kesätaukoa lukuun ottamatta noin kuukausittain.

12 10
Talous- ja hallintopalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	93	95	445	445	454	463	472
Menot	-4 146	-9 566	-9 000	-8 917	-9 026	-9 150	-9 339
Toimintakate	-4 053	-9 471	-8 555	-8 472	-8 572	-8 687	-8 867

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	27	15	350	350
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	41	18	0	0
Muut tulot	24	62	95	95
Sisäiset tulot	1	0	0	0
Tulot yhteensä	93	95	445	445
Henkilöstömenot	-3 126	-4 730	-4 100	-4 017
Asiakaspalvelujen ostot	0	-1 900	-1 250	-1 250
Muiden palvelujen ostot	-505	-2 516	-3 215	-3 215
Sisäisten palvelujen ostot	-14	0	0	0
Materiaalin ostot	-162	-82	-81	-81
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-338	-338	-354	-354
Muut menot	-2	0	0	0
Menot yhteensä	-4 146	-9 566	-9 000	-8 917
Toimintakate	-4 053	-9 471	-8 555	-8 472
Poistot	0	-14	-86	-78
Yk-lisät	4 053	0	0	-11 503
Laskennalliset yhteensä	4 053	-14	-86	-11 580
Tilikauden tulos	0	-9 485	-8 641	-20 052

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talous- ja hallintopalvelujen tulosalue vastaa keskitetysti toimialan talouteen, hallintoon, henkilöstöasioihin ja kehittämisen koordinointiin liittyvistä tehtävistä sekä tarjoaa tukipalveluja toimialan muille tulosalueille. Tulosalue koordinoi yhteistyötä kaupungin keskushallinnon ja palvelukeskusten kanssa. Tulosalue tuottaa palvelunsa pääosin omana toimintana. Tulosalueen menomäärärahassa on varauduttu toimialalla ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden menoihin, koko toimialan varhe-maksuihin sekä muihin toimialan velvoitteisiin. Vantaan Apotti-hanketoimisto kuuluu talous- ja hallintopalveluihin, mutta sen määrärahoista vastaa tietohallinnon palvelukeskus.

Sote-uudistus on erittäin merkittävä toimintaympäristöä muuttava hanke, jonka valmisteluun osallistutaan laajasti. Jatkuva toimintaympäristön muutos on tarve edistää toimintojen ja asiakaspalvelun digitalisointia. Samanaikaisesti kireä talous tuo haasteita talouden hallinnalle ja toimintojen kehittämiselle.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2017 on 8,9 milj. euroa ja tulomääräraha 0,4 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

– Apotti-hanketta toteutetaan ja uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä Epic otetaan käyttöön.
– Sote-uudistukseen valmistaudutaan ja osallistutaan uudistuksen täytäntöönpanoon.
– Toimialan tuottavuuden kehittämistä ja seurantaa tuetaan.
– Palveluprosessien digitalisaatiota edistetään.
– Toimialan johdon ja esimiesten saama johtamisen tuki varmistetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2017

– Apotti-hankkeessa valmistellaan uuden tietojärjestelmän käyttöönottotoimet.
– Edistetään toimialan aktiivista otetta palvelujen ja toiminnan kehittämisessä mm. koordinoimalla kansallisten hyvinvointia ja terveyttä edistävien kärkihankkeiden toteutusta Vantaalla.
– Sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää lisätään resurssien puitteissa.
– Ostopalvelujen vaikuttavuuden kehittämistä jatketaan yhteistyössä palveluntuottajien kanssa.
– Esimiesten työhyvinvointia tuetaan vahvistamalla vuorovaikutteisia johtamisen toimintamalleja.
– Asiakasmaksutiimin toimintaa laajennetaan ja kehitetään.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet 2017

Talouden tasapainottaminen edellyttää, että tulosalueiden käyttösuunnitelmat toteutuvat suunnitellusti. Talous- ja hallintopalvelut seuraa asiantuntijatehtävässään talouden toteutumista ja tukee tulosalueita saavuttamaan asetetut tavoitteet.

Tulosalueen keskeisiä tasapainottamis- ja velkaohjelman toimenpiteitä vuonna 2017 ovat:

– Sähköisten ratkaisujen edistäminen yhteistyössä tietohallinnon kanssa työprosessien tehostamiseksi.
– Palvelusetelijärjestelmän laajentaminen sähköistä palvelusetelien hallintajärjestelmää hyödyntäen.
– Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Epicin käyttöönoton edistäminen (Apotti-hanke).
– Joustavan työvoiman käytön edistäminen mm. työvoiman liikkuvuutta toimialan sisällä tehostaen sekä työaikamuodot arvioiden ja työvuorosuunnittelua tehostaen.
– Terveysperusteisten poissaolojen ennaltaehkäisyn tukeminen terveysjohtamisen toimenpiteillä.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	45	50	52	52	52	52
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	3	3	3	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	50	53	55	55	55	55

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Toimialan henkilöstömäärä [1]	2 622	2 629	2 717	2 757
Toimialan esimiesten määrä	218	215	215	218
Talous- ja hallintopalv. henkilöstömäärä [2]	46	50	53	55
Hallinnollisten tehtävien toteutunut työaika henkilöstövuosina	36,8	40,0	42,4	44
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	1,8 %	1,9 %	2,0 %	2,0 %
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan esimiesten määrä	21,1 %	23,3 %	24,7 %	25,2 %

[1] Henkilöstömäärän laskentatapa on kaupunkitasoisesti uudistettu 2015. Sisältää suun terveydenhuollon liikelaitoksen.
[2] Sisältää tietohallinnon rahoittaman Apotti-hankkeen henkilöstöä

12 20
Erikoissairaanhoito

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	1 204	600	600	600	612	624	637
Menot	-231 282	-226 731	-226 284	-226 284	-229 678	-233 123	-236 620
Toimintakate	-230 079	-226 131	-225 684	-225 684	-229 066	-232 499	-235 984

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	1 204	600	600	600
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	1 204	600	600	600
Henkilöstömenot	-5 330	-5 400	-5 000	-5 000
Asiakaspalvelujen ostot	-221 527	-216 874	-216 304	-216 304
Muiden palvelujen ostot	-4 426	-4 457	-4 980	-4 980
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-231 282	-226 731	-226 284	-226 284
Toimintakate	-230 079	-226 131	-225 684	-225 684
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-230 079	-226 131	-225 684	-225 684

Toiminnan kuvaus

Vantaa hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä (HUS). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoitoon lääkärin lähetteellä, joista yli puolet kirjoitetaan terveysasemilta. Erikoissairaanhoito tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin lähetteen perusteella. Terveydenhuoltolain mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erikoissairaanhoitoon, tarvittavat tutkimukset tulee aloittaa kolmen kuukauden sisällä ja varsinaiseen hoitoon on päästävä kuudessa kuukaudessa. Kiireellinen sairaanhoito annetaan ilman lähetettä. Toimiala toimii tiiviissä yhteistyössä kaupunkia edustavien HUS-luottamushenkilöiden kanssa ja tukee Vantaan HUS-omistajaohjausta.

Vantaan sosiaali- ja terveystoimen toimiala ja HYKS sopivat HUS:n tuottaman erikoissairaanhoidon palveluista suunnittelukokouksissa (sopimusohjaus). HUS tuottaa kunnalle palvelutuotteina NordDRG-tuotteita (hoitokokonaisuuksia), käyntituotteita, hoitopäivätuotteita sekä terveydenhuoltolain mukaisia erikoislääkärin konsultaatioita. Osa konsultaatio- ja koulutustoiminnasta toteutuu Vantaan terveysasemilla.

Vuonna 2017 jatketaan yhteistyön tiivistämistä psykiatriakonsultaatioita lisäämällä, tiiviillä yhteistyöllä Martinlaakson ja Tikkurilan terveysasemien matalan kynnyksen päiväpoliklinikoilla ja hoitoketjuja yhtenäis-

tämällä. Ihosairauksien varhaista analysointia ja hoitoa sekä haavahoitoprosesseja kehitetään yhdessä terveysasemien kanssa. Lisäksi HYKS Psykiatrian ja Vantaan kaupungin yhteistyökoordinaattori on aloittanut toimintansa.

Uniapneapotilaiden hoitotarvikejakelun ja diagnostiikan siirtovalmistelut perusterveydenhuoltoon on käynnistetty. Myös hyvässä hoitotasapainossa olevien aikuisten insuliinipumppupotilaiden hoidon siirtoneuvottelut ja henkilöstön koulutukset on aloitettu.

HYKS Akuutti jatkaa myös vuonna 2017 Vantaan perusterveydenhuollon päivystyksen tuottamista osana Peijaksen yhteispäivystystä.

Talousarvion perustelut

Erikoissairaanhoidon menomääräraha on 226,3 milj. euroa ja tulomääräraha 0,6 milj. euroa. HUS-palvelusopimuksen osalta talousarviossa on varauduttu 215,2 milj. euroon. Erikoissairaanhoidon tehtäväalueella on lisäksi määrärahat HUS-eläkevastuisiin 5,0 milj. euroa, myrkytystietokeskuksen, ensihoidon, lääkärihelikopterin sekä muihin erikoissairaanhoidon menoihin 6,1 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet	82 257	85 710	85 856	82 667
Poliklinikkakäynnit	242 800	252 057	251 268	247 220
Vuodeosastohoitopäivät	28 207	30 584	29 342	29 672
Kaikki jonossa olevat	2 149	2 303	2 137	2 140
Laskutetut siirtoviivepäivät	1	473	0	0
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. [1)]	204,9	221,2	215,0	215,2
Euroa/asukas	972	1 031	995	971
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	1 559	1 549	1 618	1 640

[1)] Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Neuvottelutulos kirjataan palvelusopimukseen.

12 30
Terveydenhuollon palvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	4 532	3 832	3 830	4 100	4 177	4 255	4 334
Menot	-80 994	-83 421	-84 279	-83 293	-84 373	-85 528	-87 294
Toimintakate	-76 462	-79 589	-80 449	-79 193	-80 197	-81 274	-82 959

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	1 933	1 417	1 417	1 417
Maksutulot	2 456	2 411	2 409	2 679
Tuet	125	0	0	0
Muut tulot	14	5	5	5
Sisäiset tulot	3	0	0	0
Tulot yhteensä	4 532	3 832	3 830	4 100
Henkilöstömenot	-30 800	-32 981	-33 681	-32 821
Asiakaspalvelujen ostot	-8 044	-8 455	-9 006	-9 006
Muiden palvelujen ostot	-14 392	-13 547	-13 650	-13 524
Sisäisten palvelujen ostot	-16 232	-16 306	-16 551	-16 551
Materiaalin ostot	-5 609	-5 624	-6 076	-6 076
Avustukset	-758	-900	-240	-240
Vuokrat	-5 034	-5 520	-4 984	-4 984
Muut menot	-124	-90	-91	-91
Menot yhteensä	-80 994	-83 421	-84 279	-83 293
Toimintakate	-76 462	-79 589	-80 449	-79 193
Poistot	-322	-253	-259	-254
Yk-lisät	-3 501	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-3 824	-253	-259	-254
Tilikauden tulos	-80 286	-79 842	-80 708	-79 447

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Terveyspalvelujen tulosalue muodostuu terveysasemapalvelujen kolmesta tulosyksiköstä sekä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja kuntoutuksen tulosyksiköistä. Lisäksi terveyspalveluissa toimii tartuntatauti- ja hygieniayksikkö, tähystystoiminnan yksikkö, tekstinkäsittely-yksikkö sekä diabetes- ja hoitotarvikejakeluyksikkö. Tulosalueen yhteistyö on tiivistä HUS:n kanssa. Terveyskeskuspäivystys toimii Peijaksen sairaalan yhteydessä erikoissairaanhoidon kanssa yhteispäivystysperiaatteella. Päivystyksen järjestäjänä on toiminut vuoden 2016 alusta HUS.

Suun terveydenhuollon ja välinehuollon palvelut tuottaa Suun terveydenhuollon liikelaitos. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii järjestäjänä ja tilaajana, ja menomäärärahat on budjetoitu suoriteperusteisen palvelusopimuksen mukaisesti terveyspalvelujen tulosalueelle.

Väestön kasvu 1,1 prosenttia, ikääntyminen, maahanmuutto, työttömyys ja monikulttuurisuuden lisääntyminen nostavat palvelujen kysyntää vuosittain noin 2 400 lääkärikäynnillä, 3 000 hoitajakäynnillä ja 10 000 hoitopuhelulla. Suurten ikäluokkien jäädessä pois työterveyshuollon piiristä paine palvelujen saatavuuteen lisääntyy. Kasvavaa kysyntää hallitaan tuottavuustoimilla, priorisoinnilla ja toimintamalleja muuttamalla yh-

teistyössä muiden tulosalueiden kanssa. Sähköinen asiointi ja digitalisaatiolla saatava tehokkuus palvelutuotannossa hyödynnetään.

Sote-ratkaisuun ja uuteen Epic-tietojärjestelmään (Apotti-hanke) valmistautuminen ovat keskeiset muutosaktivaattorit.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2017 on 83,3 milj. euroa ja tulomääräraha 4,1 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

- Terveyspalvelujen tulosyksiköt tuottavat väestön tarpeen ja lainsäädännön mukaiset perusterveydenhuollon palvelut kuntalaisille hoitotakuulainsäädännön ja talousarvion puitteissa.
- Palvelutarpeen kasvua hallitaan tuottavuustoimilla ja priorisoinnilla. Erityinen huomio kohdistuu väestön omaehtoisen terveyttä edistävän toiminnan tukemiseen. Vuosi 2017 on terveyspalveluissa terveyden edistämisen ja sairauksien ennaltaehkäisyn teemavuosi.
- Terveyspalvelut valmistautuu Sote-uudistukseen lisäämällä muutosvalmiutta ja valinnanvapautta. Lisäksi palvelun tuotantoprosessia tehostetaan Lean-mallia käyttäen ja ryhmävastaanottoja lisäten.
- Sähköinen asiointi ja uuden Epic-tietojärjestelmän mahdollisuudet digitalisaation kehittämiseksi vapauttavat resurssia kohdistaa henkilökohtaista palvelua sitä eniten tarvitseville.
- Ruotsinkielisen palvelun saatavuutta kehitetään henkilöstön kielikoulutuksella. Lisäksi maahanmuuttajien etätulkkipalveluja kehitetään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2017

Terveysasemapalvelut

- Terveysasemapalvelujen tavoitteena on kiireettömän vastaanottoajan tarjoaminen 21 päivän sisällä potilaille, joilla on omalääkäri.
- Palvelumalleja ja hoitoprosesseja kehitetään palvelusetelin käyttöönotolla. Lisäksi kokeillaan etälääkärivastaanottoa ja otetaan käyttöön vapaan hakeutumisen malli päiväpoliklinikoille kiireellisissä terveysongelmissa.
- Vastaanottotoimintaa kehitetään terveyshyötymallia soveltaen ja otetaan käyttöön potilaan omahoitoa tukevia ratkaisuja mm. kehittämällä omahoitopisteitä (tietokoneet potilaskäyttöön) ja panostamalla terveyden edistämiseen. Terveys- ja hoitosuunnitelmien laadintaa tehostetaan terveysasemilla ja potilaiden osallisuutta lisätään. Hyvinvointikeskuksen hankesuunnittelu käynnistyy.
- Asiakkaiden yhteydenottomahdollisuuksien ja hoitoon pääsyn kehittämistä jatketaan sähköisiä palveluita lisäämällä ja ottamalla käyttöön sähköinen hoidon tarpeen arviointi, mikä mahdollistaa sähköisen ajanvarauksen laajentamisen. Puhelinyhteydenottoa tehostetaan puhelinpalvelujen kilpailuttamisen yhteydessä.
- Avoimen datan tarjoamista kuntalaisille lisätään jakamalla toimintatietoa avoimessa karttapalvelussa ja hyödyntämällä sitä johtamisessa.
- Monikulttuurisuus huomioidaan yhteistyöllä maahanmuuttajapalveluiden kanssa ja toimintamalleja kehittämällä.
- Martinlaakson ja Tikkurilan terveysasemille avattujen matalan kynnyksen päivystyksellisten pisteiden kokemuksia hyödynnetään mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoitoprosessien kehittämisessä.

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto

- Henkilöstön osaamista vahvistetaan ja tulosyksikön toimintatapoja kehitetään edelleen kansanterveydellisten ongelmien ennaltaehkäisemiseksi (mm. raskausdiabetes, painonhallinta, mielenterveysongelmat, päihteet, elämänhallinta) ja yhteisvastaanottotoiminta vakiinnuttamalla.
- Äitiysneuvolan ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja hoitoketjuja kehitetään tavoitteena vähentää lähetteitä erikoissairaanhoitoon.

- Monitoimijaista perhevalmennusta uudistetaan ja neuvolan perheohjauksen varhaisen tuen toimintamalleja kehitetään.
- Sähköistä asiointia laajennetaan neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa mahdollisuuksien mukaan.
- Maahanmuuttajien erityistarpeisiin vastaavia palveluja kehitetään.
- Asiakaskohtaisen työn koordinoinnin kehittämistä jatketaan yhdessä perheiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa Osallisena perheen elämässä -toimintamallin mukaisesti.
- Kivistöön perustetaan Aurinkokiven perhekeskus osana Lape-hanketta.

Kuntoutuspalvelut
- Kehitetään ja vakiinnutetaan lasten moniarviotiimitoiminta.
- Fysioterapian ja terveysasemien yhteistyö laajennetaan kaupunkitasoiseksi fysioterapeutin suoravastaanottotoiminnaksi.
- Itsehoitoa tuetaan tuottamalla itsehoitomateriaalia (lasten esitietolomake, sähköinen materiaali vantaa.fi -sivuilla ja Avaimessa).
- Asiakasprosesseja sujuvoitetaan kehittämällä kuntoutustyöryhmien toimintaa.
- Kotikuntoutuksen kehittämistä jatketaan yhdessä vanhus- ja vammaispalvelujen kanssa.
- Yhteiset apuvälineiden luovutusperusteet HUS-Erva-alueella otetaan käyttöön ja selvitetään apuvälinetoiminnan keskittämistä HUS:n järjestämäksi.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

- Laajennetaan ja otetaan käyttöön sähköisen asioinnin ratkaisuja, kuten suojattu viestinvälitys, sähköinen hoidontarpeen arviointi ja ajanvaraus, sähköiset lomakkeet ja tekstiviestimuistutus varatuista ajoista. Toimenpiteillä tehostetaan vastaanottoprosessia ja suorien asiakaskontaktien sijasta voidaan palveluja kohdentaa niitä eniten tarvitseville. Myös asiakkaiden asiointimahdollisuudet monipuolistuvat.
- Vakiinnutetaan sähköisen terveystarkastuksen ja -valmennuksen käyttö työprosesseihin, jolloin asiakkaan oma vastuu terveydestään ja hoidostaan painottuu.
- Toimintaa kehitetään hyödyntämällä Lean-mallia potilaan hoidon sujuvoittamiseksi, päällekkäisyyksien poistamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi.
- Palvelusetelivalikoimaa laajennetaan kustannustehokkaasti. Palvelusetelin käyttöönotto lisää valinnanvapautta, purkaa jonoja ja auttaa osaltaan vastaamaan väestömäärän kasvuun.
- Henkilöstöä käytetään joustavasti työvoima- ja sijaistarpeen mukaisesti, mikä vähentää ulkopuolisen työvoiman käyttöä ja ylitöitä.
- Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään terveysjohtamisella ja eVälke -mallilla, mikä vaikuttaa sairauspoissaolojen ja varhe-maksujen vähenemiseen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	546	569	581	606	621	636
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	3	3	3	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	549	572	584	609	624	639

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Vastaanottokäynnit terveysaseman lääkärille asukasta kohti	0,91	0,85	0,92	0,92
Vastaanottokäynnit terveysaseman sairaanhoitajalle tai terveydenhoitajalle asukasta kohti	0,68	0,80	0,76	0,76
Vastaanottokäynnit kuntoutusyksikön palveluun asiakasta kohti	3,0	3,0	2,5	3,5
Vastaanottokäynnit neuvolan lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	3,7	3,6	3,8	3,7
Vastaanottokäynnit koulu- tai opiskeluterveydenhuollon lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	2,3	2,3	2,4	2,4
Terveysasemien palveluita käyttäneiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys)	51	47	55	55
Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla alle 60 min %	71,0	68,3	70,0	70,0
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa potilailla, joilla on nimetty omalääkäri/ vrk	23	24	-	21
Päivystyksen perustason kokonaiskustannukset asukasta kohti/ euroa	25,00	24,59	24,98	24,98
Päivystysyksikössä toteutunut potilaan läpimenoaika keskimäärin/ hh:mm	-	-	-	3:00

12 40
Perhepalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	36 334	37 813	21 110	21 408	21 830	22 261	22 700
Menot	-155 072	-163 731	-129 166	-128 080	-129 710	-131 505	-134 077
Toimintakate	-118 738	-125 918	-108 056	-106 672	-107 880	-109 244	-111 377

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	7 865	4 762	5 700	5 700
Maksutulot	3 146	3 373	3 179	3 477
Tuet	22 795	27 256	11 003	11 003
Muut tulot	2 525	2 422	1 227	1 227
Sisäiset tulot	3	0	0	0
Tulot yhteensä	36 334	37 813	21 110	21 408
Henkilöstömenot	-38 179	-40 966	-41 605	-40 568
Asiakaspalvelujen ostot	-46 577	-46 112	-49 639	-49 639
Muiden palvelujen ostot	-6 493	-6 143	-6 756	-6 756
Sisäisten palvelujen ostot	-27	-50	-2	-2
Materiaalin ostot	-1 021	-1 021	-1 033	-1 033
Avustukset	-57 019	-63 235	-23 803	-23 803
Vuokrat	-5 634	-6 061	-6 182	-6 172
Muut menot	-121	-143	-145	-107
Menot yhteensä	-155 072	-163 731	-129 166	-128 080
Toimintakate	-118 738	-125 918	-108 056	-106 672
Poistot	-81	-146	-204	-204
Yk-lisät	-5 727	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-5 808	-146	-204	-204
Tilikauden tulos	-124 546	-126 064	-108 260	-106 876

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Perhepalvelujen tulosalue muodostuu viidestä lakisääteisiä palveluja tuottavasta tulosyksiköstä: psykososiaaliset palvelut, lastensuojelu, aikuissosiaalityö, päihdepalvelut ja maahanmuuttajapalvelut. Palvelujen järjestämisen tavoitteina ovat hyvinvointia edistävät, oikea-aikaiset ja asiakaslähtöiset palvelut, jotka tukevat asiakkaiden omatoimisuutta ja vastuunottamista. Palvelujen tulee lain mukaan perustua laadukkaaseen ja asiakkaan tarpeista lähtevään palvelutarpeen arviointiin tai kotoutumissuunnitelmaan, joiden pohjalta muodostuu asiakassuunnitelma.

Perhepalvelujen toimintaan vaikuttavia keskeisiä toimintaympäristön haasteita ovat väestön hyvinvoinnin muutokset sekä sosiaalihuoltolain mukaisen palvelurakenteen uudistamisen toimeenpano. Väestötason haasteita ovat mm. pitkäaikaistyöttömyyden kasvun jatkuminen, turvapaikanhakijoiden määrän yllättävä lisääntyminen sekä hyvinvoinnin ja köyhyyden polarisoitumisen jatkuminen.

Perhepalvelujen viiden tulosyksikön organisaatio uudistetaan vastaamaan nykyistä paremmin sosiaalihuoltolain tuomiin velvoitteisiin sekä muihin toimintaympäristön muutoksiin. Palvelurakennemuutoksen haasteena on painopisteen muuttaminen korjaavista ja viimesijaisista palveluista varhaisemman tuen palveluihin ilman heikennyksiä nykyisissä asiakkuuksissa. Myös palvelujen tuotantotapoja monipuolistetaan valmis-

telemalla lautakunnan käsittelyyn oman toiminnan ja ostopalvelujen rinnalle uusia vaihtoehtoisia tuotantotapoja kuten mm. henkilökohtainen budjetointi ja vaikuttavuusinvestoinnit.

Toimeentulotuen perusosan myöntäminen siirtyy vuoden 2017 alussa Kelalle ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen jäädessä kunnan vastuulle. Uudistuksen onnistunut toteuttaminen edellyttää kuntaan jäävän toimeentulotukiprosessin ja sosiaalityön rakenteiden uudistamista sekä toimivien yhteistyökäytänteiden luomista Kelan kanssa.

Maahanmuuttajapalvelut aloitti 1.11.2015 toimintansa omana tulosyksikkönä. Näin varauduttiin Suomeen saapuneeseen suureen turvapaikanhakijamäärään (32 500). Tulosyksikön perustamisen tavoitteena oli hallittu varautuminen oleskeluluvan saaneiden pakolaisten muuttoon Vantaalle. Tulosyksikön resurssit arvioidaan kotoutumislain mukaiseen palveluun oikeutettujen määrän perusteella.

Taloussuunnitelmakaudella tullaan kehittämään ja käyttöönottamaan uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä, mikä tulee olemaan myös merkittävä toiminnanmuutoshanke. Perhepalvelujen kehittämistyössä ja toiminnan muutoksessa painopisteinä ovat tiivistyvä yhteistyö sosiaali- ja terveyspalvelujen välillä, laadukkaammat palvelutarpeen arvioinnit ja tehokkaampi tiedolla johtamisen hyödyntäminen.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2017 on 128,1 milj. euroa, josta toimeentulotuen osuus 21,9 milj. euroa. Toimeentulotuen määräraha vuodelle 2017 sisältää varauksen kolmen kuukauden perustoimeentulotukeen johtuen toimeentulotuen maksatuksen siirtymisestä Kelaan sekä ennaltaehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen määrärahan koko vuoden osalta.

Tulomääräraha on 21,4 milj. euroa, josta perustoimeentulotuen valtionosuus on 6,9 milj. euroa kolmelta kuukaudelta.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Perhepalvelujen tulosyksiköt kehittävät laaja-alaisessa ja moniammatillisessa yhteistyössä uuden sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja siten, että:

- palvelut ovat oikea-aikaisia ja asiakkaan palvelutarpeista lähteviä
- sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi on käytössä kaikissa toiminnoissa
- kehitetään toimintamalli, jossa lastensuojelutarpeen arvioinnissa hyödynnetään asiakkaalle muissa palveluissa tehtyä palvelutarpeen arviointia
- sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijyys selkeytetään.

Perhepalvelujen tulosalueen organisaatiomuutoksen tavoitteena on:

- palvelujen painopisteen muuttuminen korjaavista ja kuntouttavista palveluista ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin
- asiakaslähtöiset palveluprosessit
- moniammatillinen yhteis- ja parityö palvelutarpeen arvioinnista palvelujen toteuttamiseen
- linjaorganisaation muuttuminen palveluprosessiorganisaatioksi.

Taloussuunnitelmakaudella perhepalveluissa toteutetaan palvelurakennemuutosta, sosiaalihuoltolain velvoitteiden toteuttamista sekä organisaatiomuutosta tukevia ulkopuolista rahoitusta saavia hankkeita:

- Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategia -hankkeessa laaditaan asunnottomuutta ehkäisevä kuntaohjelma Vantaalle yhteistyössä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kanssa. Osana hanketta kootaan asunnottomuuden kokemusasiantuntijoiden verkosto.
- Avain kansalaisuuteen -hankkeessa kokeillaan palvelujen tuottamista henkilökohtaista budjetointia hyödyntäen.

– Valtakunnallisessa PRO SOS - uudenlaista sosiaalityötä rakentamassa -hankkeessa perhepalvelut osallistuu Game on –osahankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on määritellä sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalinen kuntoutus ja sen suhde muihin työllisyyttä tukeviin palveluihin.
– Osallisuuden aika -hankkeessa hyödynnetään lastensuojelun kokemusasiantuntijoita palvelujen kehittämisessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Psykososiaaliset palvelut
– Päätöksentekoprosessia kehitetään siten, että omatyöntekijä voi järjestää asiakkaalle hänen tarvitsemaansa tukea siirtämättä asiakkuutta toiseen palveluun.
– Asiakkuuden kriteereitä, työnjakoja ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä kehitetään asiakaslähtöisemmiksi.
– Eropalvelujen kokonaisuutta kehitetään ennalta ehkäisevästä näkökulmasta. Määritellään tapaamispaikkatoiminnan sisältö ja sijoittuminen perhepalveluissa osana eropalvelujen kehittämistä.
– Jatketaan Aurinkokiven lasten ja nuorten terveyspalvelupisteen moniammatillisen yhteistyön kehittämistä yhteistyössä terveyspalvelujen ja HUS:n kanssa.

Lastensuojelu
– Otetaan käyttöön kiireellinen perhearvioinnin toimintamalli.
– Tammirinteen vastaanottokoti vastaa jatkossa lasten arvioinnista vastaanottoperheissä ja laitoksessa sekä perheiden kuntoutuksen arvioinnista.
– Kuuselan perhekuntoutuskeskukseen keskitetään laitosmuotoinen perhekuntoutus ja laitoksen lisärakennus tulee pitkäaikaisen perhekuntoutuksen käyttöön.
– Lisätään Icehearts -toimintaa lastensuojelun avohuollon tukitoimena perustamalla kolme uutta joukkuetta sivistystoimen ja lastensuojelun yhteistyönä.

Aikuissosiaalityö
– Otetaan käyttöön yhteistyöprosessi, jossa Kela myöntää perustoimeentulotuen ja kunnassa myönnetään tarvittaessa ennaltaehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki.
– Määritellään sosiaalityön eri ammattiryhmien asiakkuuksia ja työtehtäviä nykyistä yhdenmukaisemmin vastaamaan eri lakien kuvauksia, henkeä ja tavoitteita.
– Otetaan käyttöön Kyky-viisari asunnottomien ja uusien asiakkaiden palvelutarvetta arvioitaessa.
– Perhepalvelujen asumisen palvelut ja kotiin annettava asumisen tuen yhdistämistä valmistellaan.

Päihdepalvelut
– Päihde- ja mielenterveyspalvelujen toiminnallinen integraatiotyö jatkuu yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
– Aloitetaan ja kehitetään omana toimintana toteutettavia kotiin annettavia päihdepalveluja yhteistyössä vanhus- ja vammaispalvelujen ja muiden perhepalvelujen toimijoiden kanssa.
– Jatketaan Koisoniityn asumispalveluyksikön tilojen ja toiminnan suunnittelua yhteistyössä aikuissosiaalityön kanssa.
– Edistetään aktiivisesti monimuotoista työllistämistä päihdepalveluissa (palkkatuki, kuntouttava työntoiminta ja työkokeilu).
– Kehitetään päihdepalvelujen palvelukokonaisuutta huomioiden mm. asiakkaiden päihteidenkäytön moninaistuminen.

Maahanmuuttajapalvelut
– Kehitetään palvelutarpeen arviointia ja suunnitelmallista sosiaalityötä kotoutumisen tukena yhteistyössä perhepalvelujen muiden tulosyksiköiden kanssa.

- Vakiinnutetaan sisäiset asiakasprosessit, jotka perustuvat asiakassegmentointiin.
- Kehitetään ryhmämuotoisia toimintoja yhteistyössä oppilaitosten ja järjestöjen kanssa.
- Etsitään keinoja maahanmuuttajien työllistymisen tukemiseksi.
- Selvitetään työllistymiseen ja asumiseen liittyvien uusien rahoitusinstrumenttien käyttöönottoa.
- Osana kotouttamistyötä käynnistetään ostopalveluna ryhmäperhekoti ja tukiasumisyksikkö alaikäisenä yksin turvapaikkaa hakeneille maahanmuuttajille.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

- Sähköisen asioinnin ja itsepalvelun ratkaisujen laajentaminen ja käyttöönotto asiakasprosessien sujuvoittamiseksi ja ajankäytön tehostamiseksi.
- Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton edistäminen ja lastensuojelussa toteutettavaan pilotointiin valmistautuminen.
- Sosiaalihuoltolain toimeenpanon jatkaminen perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ja korjaavien ja kuntouttavien lastensuojeluasiakkuuksien vähentämiseksi.
- Mielenterveyskuntoutujien asumispolkujen tehostaminen erikoissairaanhoidosta asumispalvelujen kautta itsenäiseen asumiseen mm. siirtoviivepäivien vähentämiseksi.
- Palvelusetelin käyttöönotto lapsiperheiden kotipalvelussa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	753	781	770	753	753	753
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	21	21	21	21	21
Henkilöstön kokonaismäärä	772	802	791	774	774	774

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	98 %	99 %	100 %	100 %
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	99,0 %	100,0 %	100,0 %	100 %
Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden osuus väestön 0 - 17-vuotiaista vähenee	8,3 %	9,1 %	7,8 %	8,0 %
Uusien asiakkaiden yksikön asiakastapaamiset työpäivää kohden lisääntyvät				3,5
Aikuisten sosiaalityön asiakastapaamiset työpäivää kohden lisääntyvät	1,9	2,3	3,5	3,5
Nuorten sosiaalityön asiakastapaamiset työpäivää kohden lisääntyvät	2,0	2,2	3,5	3,5
Lastensuojelun oman toiminnan tehostetun perhetyön tukipäivien määrä vuodessa lisääntyy	..	4 132	4 750	4 750
Lapsiperheiden kotipalvelun työaika asiakkaiden kotona lisääntyy	3,7	5,0	4,6	5,2
Korvaushoitoasiakkaiden hoitotakuu täyttyy	100 %	100 %	100 %	100 %

12 60
Vanhus- ja vammaispalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	28 292	29 155	22 215	23 480	21 394	21 847	22 310
Menot	-175 755	-179 577	-179 906	-180 042	-182 398	-184 902	-188 385
Toimintakate	-147 463	-150 422	-157 691	-156 562	-161 004	-163 055	-166 075

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntitulot	2 733	2 463	2 463	2 463
Maksutulot	25 473	26 601	19 661	20 926
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	38	24	24	24
Sisäiset tulot	47	67	67	67
Tulot yhteensä	28 292	29 155	22 215	23 480
Henkilöstömenot	-55 272	-59 008	-60 161	-58 782
Asiakaspalvelujen ostot	-75 044	-75 807	-74 940	-76 440
Muiden palvelujen ostot	-26 813	-24 630	-25 779	-25 794
Sisäisten palvelujen ostot	-1 188	-1 266	-1 190	-1 190
Materiaalin ostot	-2 325	-2 840	-2 899	-2 899
Avustukset	-6 192	-7 057	-7 503	-7 503
Vuokrat	-8 697	-8 810	-7 274	-7 274
Muut menot	-225	-159	-161	-161
Menot yhteensä	-175 755	-179 577	-179 906	-180 042
Toimintakate	-147 463	-150 422	-157 691	-156 562
Poistot	-348	-601	-542	-542
Yk-lisät	-9 314	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-9 662	-601	-542	-542
Tilikauden tulos	-157 125	-151 023	-158 233	-157 105

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalue vastaa vanhusten ja vammaisten palveluista. Vanhusten avopalvelujen vastuulle kuuluvat kotihoito, palvelutalot, ennaltaehkäisevät toiminnot sekä keskitetty asiakasohjaus (asiakasneuvonta, palveluohjaus, gerontologinen sosiaalityö, omaishoidon tuki, vanhusten ja vammaisten kuljetuspalvelut ja henkilökohtainen apu). Sairaalapalvelut tuottaa geriatrista akuuttihoitoa Peijaksen sairaalassa ja kuntoutus- ja palliatiivista hoitoa Katriinan sairaalassa (Korson vanhustenkeskuksessa Katriinan perusparannuksen aikana). Hoiva-asumisen tulosyksikkö järjestää lyhyt- ja pitkäaikaista hoivaa tehostetussa asumispalvelussa ja laitoshoidossa. Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja taloudelliset tukitoimet sekä kehitysvammalain mukaiset erityispalvelut. Tulosalue vastaa myös ikääntyneen väestön hyvinvointiohjelman ja vammaispoliittisen ohjelman toimeenpanosta. Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminta sekä ohjelmien toimeenpano toteutetaan poikkihallinnollisena kaikki toimialat käsittävänä verkostotyönä.

Vanhus- ja vammaispalvelujen toiminnan kustannustehokkuus on suurten kaupunkien kärjessä. Tulosalue tuottaa omana toimintana sairaalatoiminnan, kotihoidon peruspalvelut, palvelutalotoiminnan, sosiaalityön ja päivätoiminnan sekä osan vanhusten hoiva-asumisesta. Ostopalveluna hankitaan vanhusten ja vammais-

ten asumispalveluja, erilaisia tukipalveluja (turva-, ruoka- jne. palveluja). Palvelujen järjestämisessä hyödynnetään myös palvelusetelimallia.

Väestön nopea ikääntyminen lisää vanhus- ja vammaispalvelujen tarvetta ja kysyntää. Vantaan väestö vanhenee nopeasti ja myönteisestä hyvinvointikehityksestä huolimatta palvelujen tarve ja kysyntä kasvavat. Vantaalla 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa keskimäärin 700—800 henkilöllä vuodessa. Muistisairaudet ovat suurin iäkkäiden ihmisten pitkäaikaisen ja ympärivuorokautisen hoidon tarpeen aiheuttaja. Noin 10 prosenttia yli 75-vuotiaista sairastaa keskivaikeaa tai vaikeaa muistisairautta, mikä tarkoittaa 70 uutta muistisairasta henkilöä ympärivuorokautisen palvelun piiriin vuosittain. Vammaisten palvelutarpeen kasvun taustalla on kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten asiakkaiden määrän kasvu noin 15:lla vuosittain sekä asiakaskunnan ikääntyminen.

Lainsäädännön muutokset, omaishoitajien vapaapäiväoikeiden laajeneminen ja palveluihin pääsyn määräajat yhdistettynä palvelutarpeen kasvuun edellyttävät palvelujen onnistunutta kohdentamista ja toiminnan tuloksellisuuden jatkuvaa parantamista.

Kunnan on toteutettava iäkkään pitkäaikainen hoiva ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla palveluilla. Taloussuunnitelmakaudella tulosalue valmistautuu myös mm. sote-uudistukseen sekä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoon.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2017 on 180,0 milj. euroa ja tulomääräraha 23,5 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

- Tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen; tiimivastuun lisääminen.
- Palvelujen asiakaslähtöisyyden ja laadun varmistaminen; onnistunut asiakasohjaus ja palvelujen kohdistaminen.
- Kotona asumisen edellytysten parantaminen; kotihoidon saatavuus, kotikuntoutus, muut kotiin vietävät palvelut.
- Hyvä esimiestyö ja toimiva työyhteisö tukevat itsensä johtamista; työkunto paranee.
- Henkilöstön ja muiden resurssien joustava käyttö.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2017

Vanhusten avopalvelut

- Ennaltaehkäiseviä palveluja kehitetään palveluohjauksen keinoja ja menetelmiä parantamalla; sähköisen palvelutarpeen arvioinnin käyttöönotto, omaishoitajien valmennuksen ja koulutuksen kehittäminen, asiakassegmentoinnin hyödyntäminen palveluohjauksen kohdentamisessa. Tavoitteena on asiakkaan itsenäisyyden ja toimintakyvyn vahvistuminen.
- Kotihoidon tuottavuutta parannetaan toiminnanohjausjärjestelmän avulla (Hilkka) ja järjestelmästä saatavia raportteja hyödynnetään johtamisessa kaikilla tasoilla.
- Kotikuntoutustoiminta laajenee ja toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä mm. kuntoutusyksikön kanssa.
- Teknologisten ratkaisujen käyttöä lisätään; etäkotihoitomallia suunnitellaan yhdessä Helsingin kanssa, ruoka-automaatti, lääkeautomaatti.
- Kotihoidon yhteiset asiakkuuskriteerit määritetään pääkaupunkiseudun kuntien kesken.
- Liikkumista tukevia palveluja kehitetään sosiaalihuoltolain linjausten mukaisesti, saattajatoiminnan parantaminen, kuljetuspalvelun asiakkaiden segmentointi ja ohjaus eri kuljetusmuotoihin (saattaja, kutsujoukkoliikenne jne.).
- Omaishoidon tuen lainsäädännön muutoksen myötä omaishoitajien vapaapäiväoikeus laajenee ja tähän valmistaudutaan lisäämällä tilapäishoivaa, päivätoimintaa ja ostopalveluja.

Ympärivuorokautinen hoiva-asuminen
- Aktiivista hoiva-asumista kehitetään edelleen keskittyen asukkaan arjen virikkeellisyyteen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen. Kulttuurin muutoksen (KuMuu) avulla toiminta- ja työprosesseja muutetaan asiakaslähtöisemmiksi ja vaikuttavammiksi.
- Tehostetun asumispalvelun hankinnan uudet ostosopimukset astuvat voimaan 1.1.2017, hankinnan laajuus noin 750 hoivapaikkaa. Paikkamäärän kasvu vuodelle 2017 on 20 paikkaa. Uutena tuotteena kuntouttavan tukiasumisen rinnalle tulee tehokuntoutus (noin 10 - 20 paikkaa).
- 1.1.2017 alkaen tehostetun palveluasumisen asukkaat tekevät vuokrasopimuksen suoraan Vantaan kaupungin tilakeskuksen tai asumispalvelun tuottajan kanssa. Asukkaat maksavat vuokran suoraan vuokranantajalle, mikä vähentää sekä asiakasmaksutuloja että osittain palvelutuotannon menoja.
- Jatketaan Liukumäki kotiin -hanketta, jossa kuntoutetaan asukkaita ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin tai palvelutaloon.
- Palvelusetelin käyttöä lisätään, palvelusetelin arvo tullaan määrittelemään uudelleen.
- Malminniityn tukipalvelujen tuottamisen toimintamallia laajennetaan muihin hoivakoteihin; vammaispalvelut tuottaa laitoshuollon, avustavat tehtävät ja pesulapalvelut.
- Simonkylän kiinteistön käyttötarkoitusta ja peruskorjaus- tai uudisrakennustarvetta arvioidaan uudelleen.
- Vantaan paikat Kaunialan sairaalassa lisääntyvät sopimuksen mukaisesti edelleen vuona 2017. Velvoitepaikkojen lisääntyminen arvion mukaan on huomioitu kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä. Kauniala tarjoaa pääasiassa laitoshoitoa, mikä ei vastaa tämän hetkisiä vanhuspalvelulinjauksia.

Sairaalapalvelut
- Akuuttigeriatrisia arviointi- ja kuntoutushoitojaksoja lisätään AKOS-paikkojen (50) tehokkaalla käytöllä. AKOS-hoitojaksojen pituutta pyritään lyhentämään.
- Katriinan sairaalan B-talon peruskorjauksen vuoksi kolme osastoa (44 sairaansijaa) ja päiväsairaala toimii väistötiloissa Korson vanhustenkeskuksessa.
- Kotisairaalatoiminta siirtyy avopalveluista sairaalapalveluiden toiminnaksi ja toimintaa laajennetaan.
- Palliatiivista poliklinikkatoimintaa parannetaan yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa (HUS-Peijas).
- Geropsykiatrian tukiosastotoiminta käynnistyy Korson vanhustenkeskuksen yhteydessä (5 paikkaa) korvaten HUS:sta lakkautetut paikat.
- Geriatrista vastaanottotoimintaa kehitetään, tavoitteena tukea entistä paremmin kotona asuvia muistisairaita.
- Kotikuntoutusta kehitetään yhdessä avopalveluiden kanssa, laajennus myös Katriinan osastoille.
- Lääkkeiden annosjakelupilotti käynnistyy; aloitus Katriinan sairaalassa tavoitteena lääkehoidon kehittäminen ja lääkitysturvallisuuden lisääminen.

Vammaispalvelut
- Vammaisten asumisen palvelurakennetta kevennetään, tukiasumisen osuutta lisätään edelleen ja ohjatun asumisen osuus kasvaa. Tukiasuntojen hankintaa laajennetaan yksityisille markkinoille täydentämään VAV:n tukiasuntotarjontaa.
- Asumisyksikköjen henkilöstörakenne ja mitoitus suunnitellaan asiakaslähtöisesti, ja henkilöstö liikkuu joustavasti eri yksiköiden välillä asiakkaiden palvelutarpeen mukaan.
- Martinlaaksonpolun asumisyksikön käynnistymiseen (12/2017) ja asukasvalintaan valmistaudutaan (15 asuntoa).
- Lisätään tilapäis- tai perhehoidon paikkamäärää vastaamaan omaishoidon tuen vapaiden järjestämisen tarpeisiin lapsille ja nuorille.
- Henkilökohtaisen avun palkanmaksussa siirrytään sähköiseen järjestelmään Kuntahankintojen kilpailutuksen valmistuttua ja asiakkaat ohjataan järjestelmän käyttöön.
- Työllistymisen hankkeessa laajennetaan vammaisten henkilöiden työllistymisen toimintamallia edelleen tukipalvelujen osalta ja päätetään hankkeen jatkototeuttamisesta vuoden 2017 jälkeen.

Vanhus- ja vammaispalvelujen lääkäritoimintaa parannetaan; kotisairaalatoiminnan kehittäminen, hoiva-asumisen ja palvelutalojen lääkäriostotoiminnan siirtäminen terveyspalveluista vanhuspalveluihin.

Omaishoidon tukea koskevan lain ja sosiaalihuoltolain muutosten myötä omaishoitajien ja omaistaan tai läheistään hoitavan (muu kuin omaishoitaja) vapaapäiväoikeus laajeni vuonna 2016. Tähän varaudutaan lisäämällä tilapäishoivaa, päivätoimintaa ja ostopalveluja.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

– Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto vanhusten avopalveluissa mm. toiminnan tehostamiseksi, hukan vähentämiseksi, asiakasajan lisäämiseksi.
– Työvoimaa käytetään joustavasti työvoimatarpeen ja sijaistarpeen mukaisesti sijaistarpeen kasvun pysäyttämiseksi ja ylitöiden vähentämiseksi.
– Kaunialan käytön tehostaminen ja hoivan palvelurakenneuudistuksen jatkaminen – Kaunialan sairaalan toiminnan kehittäminen kuntoutussairaalaksi ja asumispalveluksi.
– AKOS2 (sairaalapalvelut) laajennus erikoissairaanhoidon palvelujen kysynnän kasvun pienentämiseksi.
– Palvelusetelipalvelujen lisääminen (hoivan palveluseteli, kotihoidon palveluseteli) valinnanvapauden lisäämiseksi ja omien palvelujen ruuhkien purkamiseksi uutta sähköistä palvelusetelijärjestelmää hyödyntäen.
– Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy mm. terveysjohtamisen mallia ja eVälkettä hyödyntäen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	965	995	1 011	1 107	1 269	1 294
Määräaikaisen henkilöstön lkm	15	16	16	16	16	16
Henkilöstön kokonaismäärä	980	1 011	1 027	1 123	1 285	1 310

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
75+ kotona asuvien osuus väestöstä	92,3 %	92,2 %	93,0 %	92,5 %
Kotihoidon käynnit (kotihoito ja palvelutalot)	652 760 [1)]	718 384	706 736	730 000
Säännöllisen kotihoidon käynnit 75 -v / 75 -v täyttänyt asiakas, keskimäärin kuukaudessa	25	27	28	28
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	2,7 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä / 75+ väestö 31.12	8,5 %	8,8 %	9,5 %	9,5 %
Kotihoidon kentän käynnit / henkilötyövuosi	2 068	2 192	2 250	2 295
Hoiva-asumisen paikat / 75 vuotta täyttänyt väestö, %	10,6 %	10,3 %	9,6 %	9,5 %
Terveyskeskussairaalan hoitojakso/sairaansija	13,2	12,6	13,9	14,0
Tuetusti asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa	21,0 %	22,0 %	23,0 %	24,0 %
Euroa / kehitysvammaisten asumispalvelujen hoitovuorokausi	130	-	129	128

[1)] Kotisairaala siirtyi vuonna 2013–2014 avopalveluihin, jossa aloitti tehostetun kotihoidon yksikkö.

12 13
Suun terveydenhuollon liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	21 956	21 918	22 480	22 848	23 223	23 603
Liiketoiminnan muut tulot	639	900	240	326	415	507
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 117	-1 164	-1 256	-1 274	-1 294	-1 313
Palvelujen ostot	-3 970	-3 708	-3 388	-3 378	-3 429	-3 480
Henkilöstökulut	-15 638	-15 789	-15 645	-15 741	-15 828	-16 368
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-69	-70	-103	-137	-159	-179
Liiketoiminnan muut kulut	-1 546	-1 685	-1 631	-1 655	-1 680	-1 705
Liikeylijäämä	255	402	697	988	1 248	1 064
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	14	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	-159	-159	-159	-159	-159	-159
Korvaus peruspääomasta	-68	-68	-68	-68	-68	-68
Muut rahoituskulut	-0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	41	175	469	761	1 021	837
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	41	175	469	761	1 021	837

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 liikelaitoksen henkilöstömenoihin on yhteensä 0,4 milj. euroa.

Investoinnit

	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Menot	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200

Toiminnan kuvaus

Suun terveydenhuollon perustehtävä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudutaan tutkittuun tietoon sekä keskitytään asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Suun terveydenhuollon liikelaitos perustettiin 1.6.2010. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos muodostuu kolmesta tulosyksiköstä, jotka tuottavat väestölle lakisääteisiä palveluja. Näitä ovat terveyden edistäminen, kiireellinen ensiapuhoito, kiireetön hammashoito sekä oikomishoito. Suun terveydenhuollon vastaanottotoiminta perustuu väestön ja yksilön hoidon tarpeeseen.

Virka-ajan ulkopuolinen ilta- ja viikonloppupäivystys tuotetaan pääkaupunkiseudun (pks) yhteistyösopimuksella Haartmanin sairaalassa Helsingissä. Erikoishammaslääkäritasoinen hoito toteutetaan omana toimintana 1.1.2017 alkaen.

Liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä toimialan muiden tulosalueiden ja tulosyksiköiden kanssa, toimien neuvoloissa, oppilaitoksissa, kotihoidossa sekä vanhuspalvelulaitoksissa. Muiden toimialojen kanssa tehdään yhteistyötä oppilashuollon, terveyden edistämisen sekä terveellisen kouluruokailun ja kasvuympäristön tarjoamiseksi. Vantaan väestön kasvu aiheuttaa paineita hoidon järjestämisessä. Valtaosa korjaavasta hammashoidosta suuntautuu aikuisväestöön. Lasten ja nuorten hammashoidossa korostuu terveyden edistäminen ja terveyden tuottaminen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Kaupungin talous tasapainossa:
– Talousarvion 2017 keskeisenä tavoitteena on liikelaitoksen taloudellisesti kestävä kehitys.
– Tavoitteena on taloudellisesti kestävä pohja myös investoinneille.
– Tavoitteena on palvelusopimuksen täyttäminen omilla resursseilla ja hoitotakuun toteutuminen.

Palvelut uudistuvat:
– Asiakkaan sähköisen asioinnin ja itsepalvelun mahdollisuuksia lisätään.
– Erikoislääkäritoiminta tuotetaan omana toimintana.

Muutosta toteutetaan johtamisen kautta:
– Itsenäistä työtä tekevien terveydenhuollon ammattilaisten potilastyön osuus kasvaa uusien toimintamallien myötä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Palvelutarpeen kasvu (väestön kasvu 1,2 %, ikääntyminen, maahanmuutto) lisää kysyntää vuosittain noin 2 000 käynnillä. Kasvavaa kysyntää hallitaan tuottavuustoimilla.

Koululaisten asetuksen mukaiset suun terveystarkastukset toteutetaan Vantaa-mallin (monihuonemalli) mukaisesti, sekä ohjaamalla lakisääteisiä seulontatutkimuksia uudelleen ammattiryhmien välillä. Palvelujen saatavuutta parannetaan ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja, joilla vastataan kysynnän vaihteluihin.

Työnjakoa ja työprosesseja tehostetaan. Tavoitteena on, että suun terveydenhuollon toimenpiteiden jakautuminen saadaan suhdelukuun 30/70 lasten ja aikuisten välillä. Tulosalueiden väliset prosessit saatetaan kuntoon ja standardisoidaan.

Suun terveydenhuolto on mukana KanTa-hankkeen käyttöönotossa ja osallistuu Apotti-hankkeen toteutuksen edistämiseen ja suun terveydenhuollon osion käyttöönoton valmisteluun. Tietotekniikan hyödyntämistä tehostetaan niin asiakaspalvelussa kuin vastaanotoilla.

Palveluverkkosuunnitelmaa päivitetään 2016 syksyn aikana ja esitellään johtokunnalle marraskuussa 2016.

Henkilöstösuunnitelma

Suun terveydenhuollon henkilöstön määrään on lisätty 6 henkilötyövuoden verran resurssia PKS-SEHYK toiminnan siirtymisen omaksi toiminnaksi johdosta.

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	277	278	285	285	285	285
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	1	1	1	1
Henkilöstön kokonaismäärä	278	279	286	286	286	286

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	255	402	697	988	1 248	1 064
Poistot ja arvonalennukset	69	70	103	137	159	179
Rahoitustuotot ja -kulut	-214	-227	-227	-227	-227	-227
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	111	245	573	898	1 180	1 016
Investointimenot	-66	-200	-200	-200	-200	-200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-66	-200	-200	-200	-200	-200
Toiminnan ja investointien rahavirta	45	45	373	698	980	816
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	895	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-61	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	822	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-19	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-2	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	155	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	895	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	940	45	373	698	980	816

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
väestömäärä	208 103	210 803	213 600	216 154
asiakasmäärä	69 071	70 114	71 000	72 000
käyntikerrat	195 117	193 485	196 000	199 000
painotettujen toimenpiteiden* määrä	413 031	405 995	411 110	417 277
henkilötyövuodet** yhteensä	229,3	226,3	225,0	229,1
käynnit per asiakas	2,82	2,76	2,76	2,76
käynnit per henkilötyövuodet	850,9	855,0	871,1	868,6
painotetut toimenpiteet per käynti	2,12	2,10	2,10	2,10
painotetut toimenpiteet per henkilötyövuosi	1801	1794	1827	1821
toiminnan kokonaiskustannukset (1 000 eur)	22 403	22 553	22 638	22 640
kokonaiskustannukset per asiakasmäärä	324,35	321,66	318,85	314,44
kokonaiskustannukset per väestömäärä	107,65	106,99	105,98	104,74

* vaikeusastekertoimella määritellyt keskimääräiset suoritteet

** yhden kokopäiväisen työntekijän vuosityöaika

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

13
Sivistystoimen toimiala yhteensä

Vastuuhenkilö: Elina Lehto-Häggroth

Toimielin: Opetuslautakunta
Puheenjohtaja: Janne Leppänen
Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta
Puheenjohtaja: Päivi Laakso

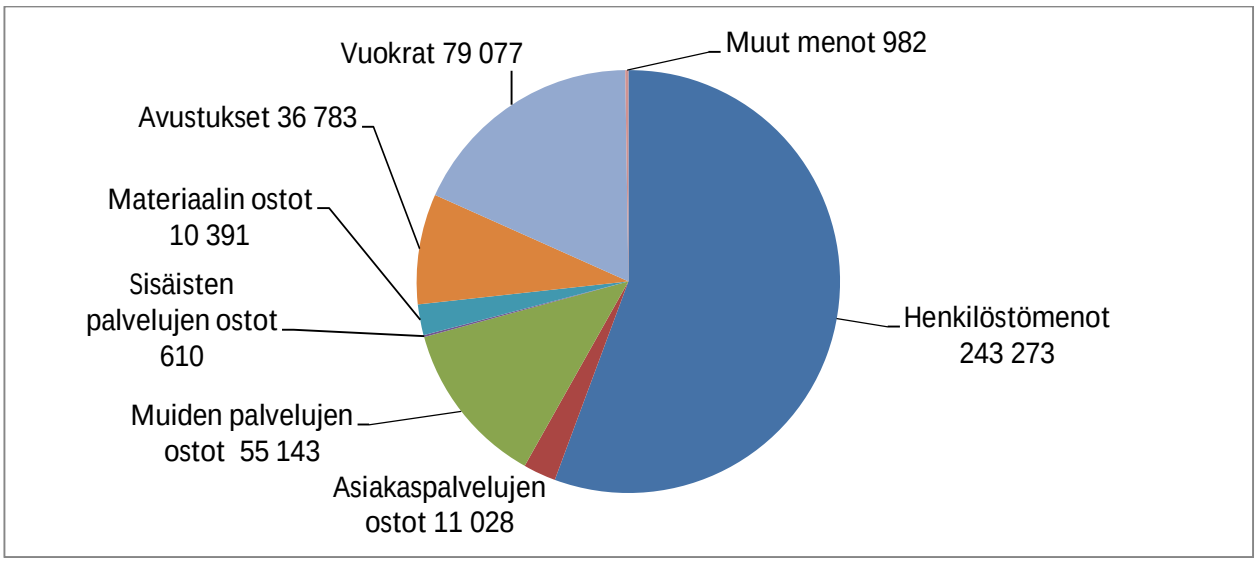
Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	44 124	42 534	37 088	37 088	37 830	38 586	39 358
Menot	-434 978	-444 850	-444 205	-437 285	-442 715	-448 479	-458 991
Toimintakate	-390 855	-402 316	-407 117	-400 197	-404 886	-409 893	-419 632

13
Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	38 264	37 528	32 004	32 004	32 644	33 297	33 963
Menot	-391 997	-399 689	-402 238	-395 950	-400 975	-406 206	-415 674
Toimintakate	-353 733	-362 161	-370 234	-363 946	-368 331	-372 909	-381 711

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	3 162	3 530	3 401	3 401
Maksutuotot	23 111	24 463	23 586	23 586
Tuet	9 255	7 269	2 696	2 696
Muut tulot	1 204	908	1 080	1 080
Sisäiset tulot	1 531	1 359	1 240	1 240
Tulot yhteensä	38 264	37 528	32 004	32 004
Henkilöstömenot	-216 015	-227 144	-226 196	-219 988
Asiakaspalvelujen ostot	-12 939	-13 117	-11 028	-11 028
Muiden palvelujen ostot	-52 118	-45 802	-48 554	-48 554
Sisäisten palvelujen ostot	-161	-369	-10	-10
Materiaalin ostot	-8 630	-8 305	-8 198	-8 160
Avustukset	-30 850	-33 119	-36 690	-36 690
Vuokrat	-71 011	-71 521	-71 168	-71 168
Muut menot	-273	-312	-395	-353
Menot yhteensä	-391 997	-399 689	-402 238	-395 950
Toimintakate	-353 733	-362 161	-370 234	-363 946
Poistot	-4 198	-3 925	-4 366	-4 362
Yk-lisät	-16 009	-577		-15 026
Laskennalliset yhteensä	-20 207	-4 502	-4 366	-19 389
Tilikauden tulos	-373 940	-366 664	-374 600	-383 335

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 toimialan henkilöstömenoihin on yhteensä 6,6 milj. euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimen toimialan tehtävänä on opetuslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Sivistystoimi huolehtii kaupungin asukkaiden varhaiskasvatus- ja lasten päivähoitopalveluiden, opetus- ja kirjastopalveluiden sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestämisestä. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi.

Sivistystoimen organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen, kirjasto- ja tietopalveluiden, kulttuurin-, liikunnan ja nuorisopalveluiden tulosalueesta sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalueesta sekä johdon tukiyksiköstä.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti sivistystoimi edistää asukkaiden oppimista, sivistystä ja vapaa-ajan palveluita osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen sekä harrastusmahdollisuuksien avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Sivistystoimen toimintaympäristöanalyysissa nostettiin esille kiihtyvä kaupungistuminen ja muuttoliike, sekä digitalisaatio. Nämä kaikki koettiin samaan aikaan sekä uhkana, että mahdollisuutena. Kaupungistumisen ja digitalisaation lisäksi toimintaympäristössä vaikuttaa, ja tulee vaikuttamaan, väestön ikääntymisen tuomat haasteet.

Oletus on, että kaupungistumisen kiihtyessä globaalisti, kaupungistuminen myös Suomessa etenee nopeammin. Käytännössä tämä näkyy mm. siten, että maan sisäinen muuttoliikenne on kiihtynyt. Kaupungistumisen ja muuttoliikkeen uhkina koettiin niiden hallinnan epäonnistuminen, mikä saattaisi johtaa asumisen ja palvelujen mahdolliseen eriytymiseen. Lisäksi yhteiskunnallisen ilmapiirin kärjistyminen ja Suomen taloudellisen tilan huononeminen koettiin toimintaympäristön uhkina.

Digitalisaation nähtiin toimivan yhtenä keinona työ- ja oppimisympäristöjen monipuolistumisessa ja uudelleen muotoilussa, sekä sähköisten ja fyysisten palvelujen sulautumisessa yhteen. Samalla digitalisaatio lisää riippuvuutta teknologiasta, ja tekniikan vanhentuminen ja laitteiden vähyys ovat riskitekijöinä erityisesti taloudellisesti haastavina aikoina. Toimintaympäristön mahdollisuuksina nousivat esille tilojen yhteiskäyttö ja monikäyttöiset tilat, sekä palveluiden ajatteleminen uudella tavalla ja toimintatapojen kehittäminen yhdessä. Taloudellisen tilanteen huononeminen voi näkyä käytännössä toimitilojen heikkona kuntona ja kasvavana korjausvelkana. Panostamalla tilojen laatuun niiden määrän sijaan, saadaan rajatut resurssit käytettyä kustannustehokkaammin ja nostettua käytettävissä olevien tilojen käyttöastetta.

Väestöennusteen 2016–2026 mukaan päivähoitoikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan suunnittelukaudella 2 333 lapsella. Kasvu vastaa 11–13 isoa päiväkotia. Kasvualueita ovat Tikkurilan (828), Kivistön

(818), Myyrmäen (474), Koivukylän (144), Hakunilan (50) ja Aviapoliksen (7) suuralueet. Lasten määrän ennustetaan vähenevän Korson (-20) suuralueella.

Perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2026 mennessä 2 508 henkilöllä, joista on alakouluikäisiä 1 362 ja yläkouluikäisiä 1 145. Kasvu vastaa kolmen suurehkon yhtenäiskoulun oppilasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Tikkurila (981), Myyrmäki (866) ja Kivistö (475). Myös Hakunilan (249) ja Koivukylän (194) suuralueilla perusopetusikäisten määrä kasvaa. Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän Korson (50) ja Aviapoliksen (171) suuralueilla.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Sivistystoimen tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Kaupungin talouden tasapainoa halutaan lisätä kehittämällä edelleen tulosalueita ylittävää, yhteistä toimintaa, sekä tilojen kustannustehokkaalla käyttöönotolla. Yhteistiloja Sivistystoimessa on jo käytössä, mutta tavoitteena on lisätä yhteiskäyttöön kolme uutta tilaa vuonna 2017.

Kaupungin elinvoimaa vahvistetaan toteuttamalla koulutustakuuta, ja osallistumalla Suomi 100 -juhlavuoteen siten, että se tavoittaa vantaalaiset. Sivistystoimessa Suomi 100- juhlavuoden suunnittelu on jo aloitettu vuoden 2015 loppupuolella, ja tavoitteeksi on asetettu että tapahtumia tullaan järjestämään kaikille ikäryhmille.

Koulutustakuuta toteutetaan nuoriso- ja aikuiskoulutuksen puolella parantamalla perusopetuksensa päättäneiden sijoittumista perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen, tai suoraan tutkintoon johtaviin opintoihin. Vuoden 2015 lopulla 98,5 prosenttia peruskoulunsa päättäneistä sijoittui perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen, ja 94,6 prosenttia suoraan tutkintoon johtaviin koulutuksiin. Tavoitteena on, että vuonna 2017 vastaavat prosentit olisivat 99 prosenttia jatkokoulutuksen ja 96 prosenttia tutkintoon johtavan koulutuksen osalta. Lisäksi koulutustakuuta halutaan toteuttaa nostamalla yhteishaun aloituspaikkojen määrää suhteessa peruskoulunsa päättävien määrään, ja lisäämällä aikuisopiston perusopetuksessa opiskelevien maahanmuuttajanuorten jatkokoulutukseen päässeiden määrää. Yhteishaun aloituspaikkoja oli vuonna 2015 97 prosenttia peruskoulunsa päättävien määrästä, ja tätä lukua on tarkoitus nostaa vuoden 2017 aikana 100 prosenttiin asti. Aikuisopistossa perusopetuksessa opiskelevista maahanmuuttajanuorista 86 prosenttia pääsi jatkokoulutukseen keväällä 2015, ja tarkoitus olisi nostaa myös tämä luku vastaamaan 100 prosenttia vuoden 2017 aikana.

Palveluja Sivistystoimessa uudistetaan ottamalla uuden opetussuunnitelman mukainen oppimiskäsitys, ja uudenlaiset pedagogiset toimintatavat käytäntöön. Perusopetuksen tulosalueella toteutetaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia, ja nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueella kehitetään lukioiden uuden opetussuunnitelman sisältöjen omaksumista ja pedagogiikan kehittämistä, sekä kehitetään edelleen Variassa työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja erilaisia oppimisympäristömuotoja. Perusopetuksen puolella vuoden 2015 lopulla monialaisia oppimiskokonaisuuksia oli vaihtelevasti, ja tavoitteena on vuodelle 2017 että monialaisia oppimiskokonaisuuksia tulisi olemaan vähintään yksi per oppilas. Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen puolella lukioiden yhteisiä pedagogisia työpajoja on toteutettu 2 krt/vuosi. Vuonna 2017 tavoitteena on saada jokainen lukion opettaja osallistumaan pedagogisiin työpajoihin, koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin yhteensä vähintään 4 krt/vuosi, ja Variassa saada aikaan suunnitelmallisesti yksi uusi oppimisympäristökokeilu kullakin opetusalalla. Varhaiskasvatuksessa otetaan uudenlaiset pedagogiset toimintatavat käytäntöön monipuolistamalla esiopetuksen oppimisympäristöä tieto- ja viestintäteknologian avulla. Vuoden 2015 lopulla tieto- ja viestintäteknologiaa ei ole hyödynnetty oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa kaikissa esiopetusryhmissä. Vuoden 2017 tavoite on, että jokaisessa esiopetusryhmässä hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa oppimiskokonaisuuden toteuttamisessa, yhteistyössä alkuopetuksen kanssa.

Johtamisen kautta toteutettavaa muutosta kehitetään sivistystoimessa edistämällä osallistavaa työhyvinvointia Mun Elämä- hankkeella, ja tuunatun työn käyttöönotolla. Sekä hanke, että tuunattu työ otettiin käyttöön vuoden 2016 alussa. Vuonna 2017 hankkeen edistymistä seurataan hankkeeseen osallistuneiden

määrällä, ja tuunatun työn osalta tuunatun työn työpäivien lukumäärällä. Tavoitteena on, että tuunatun työn työpäivien lukumäärä vuonna 2017 on 1 600 päivää/vuosi.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2017

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
1. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Tulosalueiden ylittävän, yhteisen toiminnan ja tilojen edelleen kehittäminen ja laaja- alainen käyttöönotto kustannustehokkaasti	Yhteiskäytössä olevien tilojen lukumäärä	Tikkurilan alueen tilojen yhteiskäytön lisääminen, yhteiskäytössä olevien tilojen lukumäärän kasvu	3 uutta tilaa
13. Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat	Koulutustakuun toteuttaminen	Koulutustakuun toteutuminen	Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue: 1. Perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen samana vuonna perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen (%-osuus); suoraan tutkintoon johtavaan koulutukseen päässeet 98,5 %; 94,6 %	1. Perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen samana vuonna perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen (%-osuus); suoraan tutkintoon johtavaan koulutukseen päässeet 99 %; 96 %
			2. Yhteishaun aloituspaikkoja suhteessa peruskoulun päättävien määrään 2015: 97 %	2. Yhteishaun aloituspaikkoja suhteessa peruskoulun päättävien määrään 2017: 100 %
			3. Aikuisopiston perusopetuksessa opiskelevien maahanmuuttajanuorten jatkokoulutukseen päässeiden määrä, kevät 2015: 86 %	3. Aikuisopiston perusopetuksessa opiskelevien maahanmuuttajanuorten jatkokoulutukseen päässeiden määrä, 2017 sijoittuminen perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen 100 %

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
10. Kaupungin vetovoimaisuus asuinpaikkana paranee ja asukkaat tuntevat oman kylänsä ja sitä kautta Vantaan kotikaupungikseen	Suomi 100-juhlavuosi tavoittaa vantaalaiset	Suomi 100-juhlavuosi huomioidaan jokaisen tulosalueen toiminnassa	Suunnittelu on aloitettu.	Tapahtumia järjestetään kaikille ikäryhmille.
13. Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat	OPS mukainen oppimiskäsitys ja uudenlaiset pedagogiset toimintatavat käytäntöön	Perusopetuksen tulosalue: 1. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuminen, Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue: 1. Lukioiden uuden opetussuunnitelman sisältöjen omaksuminen ja pedagogiikan kehittäminen, 2. Varian opiskelijoiden työpaikalla tapahtuva oppiminen ja oppimisympäristökokeilut Vaka: 1. Esiopetuksen oppimisympäristön monipuolistaminen tieto- ja viestintäteknologian avulla	PO: 1. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia vaihtelevasti, Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue: 1. Lukioiden yhteisiä pedagogisia työpajoja toteutettu 2 krt / vuosi, 2. 2015: 30 osp /opiskelija ja järjestelmällisiä oppimisympäristökokeiluja ei ole ollut Vaka: 1. Tieto- ja viestintäteknologiaa ei olla hyödynnetty oppimiskokonaisuuksien toteuttamisessa kaikissa esiopetusryhmissä	PO: 1. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia vähintään yksi per oppilas. Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalue: 1. Jokainen lukion opettaja osallistuu pedagogisiin työpajoihin, koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin yhteensä vähintään 4 krt / vuosi, 2. Kasvaa vuoteen 2015 verrattuna 5 % ja 1 oppimisympäristökokeilu / opetusala, Vaka: 1. Jokaisessa esiopetusryhmässä hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa oppimiskokonaisuuden toteuttamisessa (vähintään yksi) yhteistyössä alkuopetuksen kanssa.
20. Hyvällä strategisella johtamisella ja esimiestyöllä toteutetaan muutosta	Osallistava työhyvinvoinnin edistäminen	Mun Elämä- hankkeeseen osallistuneiden määrä	Ei vielä käytössä	Mun Elämä- hankkeen osallistuneiden määrä
		Tuunatun työn käyttäminen Sivissä	Otettu käyttöön vuoden 2016 alussa	Tuunatun työn työpäivien lukumäärä 1 600 päivää / vuosi

Itsearviointien tulokset

Toimialalla toteutettiin CAF-itsearvioinnin kohdat strategiat ja toiminnan suunnittelu, asiakas- ja kansalaistulokset ja keskeiset suorituskykytulokset. Strategiat ja toiminnan suunnittelu- kohdan kehittämiskohteet määriteltiin seuraavasti:

- Strategiaprosessi todettiin lyhyeksi, ja strategian jalkauttamiseen toivottiin enemmän aikaa.
- Mittarointiin oltiin keskimäärin tyytyväisiä, mutta tulosten hyödyntämiseen toivottiin enemmän aikaa.
- Strategian reagointikyvyn tehostamiseen nähtiin tarvetta: toimintaympäristö muuttuu nopeasti, jolloin muutokseen on kyettävä vastaamaan yhä nopeammin.
- Pienten yksiköiden rooli koetaan haastavaksi strategiatyössä, sillä vaikuttavuus voi jäädä puutteelliseksi koko toimialan strategiatyötä ajatellen.
- Asiakkaan tarpeiden kuulemisen ja strategisen ohjausroolin yhteensovittaminen.

Toimialan keskeisistä asiakas- ja kuntalaistulosten kehittymisestä nostettiin esille osallisuuden lisääntyminen strategiatyöskentelyssä. Osallisuutta strategiatyöskentelyssä toivottiin lisättävän entisestään myös tulevaisuudessa. Tämän lisäksi yhteistyön lisääminen eri järjestöjen kanssa on koettu positiivisena kehityksenä. Asiakas- ja kuntalaiskyselyistä saatujen tuloksien hyödyntämistä toivottiin kehitettävän entuudestaan. Keskeisistä suorituskykytulosten kehittymisestä nostettiin esille Kuusikko-kuntien vertailussa kustannustehokkaasti järjestetyt koulutuspalvelut.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	4 589	4 581	4 635	4 713	4 776	4 824
Määräaikaisen henkilöstön lkm	724	731	611	610	606	604
Henkilöstön kokonaismäärä *	5 313	5 312	5 246	5 323	5 382	5 428

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

13 10
Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-95	-118	-118	-118	-120	-122	-124
Toimintakate	-95	-118	-118	-118	-120	-122	-124

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-82	-83	-84	-84
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-10	-33	-33	-33
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Materiaalin ostot	0	-2	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-95	-118	-118	-118
Toimintakate	-95	-118	-118	-118
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	95	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	95	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-118	-118	-118

Toiminnan kuvaus

Opetuslautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio- ammatillisen ja aikuiskoulutuksen sekä kirjastopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

Vapaa-ajanlautakunta huolehtii kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat opetuslautakunnan, vapaa-ajan lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	651	0	0	0	0	0
Menot	-3 706	-5 463	-5 298	-5 187	-5 243	-5 312	-5 438
Toimintakate	-3 706	-4 812	-5 298	-5 187	-5 243	-5 312	-5 438

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	571	0	0
Muut tulot	0	81	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	651	0	0
Henkilöstömenot	-2 639	-4 287	-4 148	-4 075
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-304	-468	-400	-400
Sisäisten palvelujen ostot	-10	-1	-1	-1
Materiaalin ostot	-174	-146	-149	-111
Avustukset	-115	-115	-120	-120
Vuokrat	-419	-442	-441	-441
Muut menot	-45	-4	-39	-39
Menot yhteensä	-3 706	-5 463	-5 298	-5 187
Toimintakate	-3 706	-4 812	-5 298	-5 187
Poistot	-35	0	0	0
Yk-lisät	3 591	0	0	-15 026
Laskennalliset yhteensä	3 556	0	0	-15 026
Tilikauden tulos	-150	-4 812	-5 298	-20 213

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimen yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, viestintäyksikkö sekä talouden ja hallinnon tulosalue, joka jakautuu hallinto-, henkilöstö-, suunnittelu- ja kehittämis- sekä talousyksikköihin. Sivistysviraston yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous-, hallinto- ja henkilöstöpalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi virasto järjestää yhteiset turvallisuuspalvelut, työsuojelun koordinoinnin, koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen liittyvät asiat.

Yhteisiin palveluihin, suunnittelu- ja kehittämisyksikköön, kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikan opetuksessa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Toimialan tilojen yhteiskäyttöä on selvitetty ja uudenlaisten tilojen yhteiskäytön tukeminen on talous- ja hallintopalveluiden päätehtävä. Sähköisen asioinnin edistyminen edellyttää tukea ja panostusta tulosalueelta. Tukipalvelut tukevat tieto- ja viestintätekniikan uudistusten suunnittelua ja läpiviemistä.

Sekä sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä siirrytään yhä enemmän käyttämään nykyaikaisia vuorovaikutteisia viestintäkanavia kuten sosiaalista mediaa, videoita ja kuvamateriaaleja. Samanaikaisesti vähennetään paperisten esitteiden ja oppaiden painatusta.

Terveys- ja turvallisuusjohtamista tehostetaan lisäämällä käyntejä työyksiköissä ja kehittämällä johtamisen tukena hyödynnettävän turvallisuustiedon keräämisen käytäntöjä.

Osaamisen jakaminen ja hyödyntäminen sekä henkilöstön yhteiskäyttö tulosalueiden välillä lisääntyy erilaisissa yhteistyöprojekteissa. Henkilöstön lainaamista laajennetaan ja systematisoidaan. Tällä edistetään myös organisaation hologrammivalmiuden kehittymistä.

Etätyön hyödyntämistä ja seurantaa kehitetään. Tuunatun työn toimintamallin käyttöä lisätään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Tulosalueen määrärahoissa on varaus koko sivistystoimen varhe-maksuihin. Maksuja seurataan tulosalueittain. Varhe -arvio vuodelle 2017 on 1,4 milj. euroa.

Kalustonkunnostukseen liittyvät määrärahat ml. sisäinen vuokra on siirretty työllisyyspalveluihin.

Uusi hallintosääntö otetaan käyttöön 1.6.2017.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Sivistystoimen sähköisen asioinnin lisääntyminen edellyttää talous- ja hallintopalveluiden tukea ja kehitystyötä. Tulosalueen prosesseja kehitetään jatkuvana toimintatapana yhteistyössä henkilöstön kanssa. Sairauspoissaolojen vähentämiseksi on kaikilla esimiehillä eVälke aktiivisessa käytössä. Tulosalueella kannustetaan säästövapaiden pitämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	54	56	58	58	58	58
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1		1	1	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	55	56	59	59	58	58

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	0,9 %	1,0 %	1,1 %	0,9 %
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan esimiesten määrä %	22,5 %	13,8 %	23,4 %	22,7 %
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,9 %	0,6 %	0,9 %	0,9 %

13 30
Suomenkielinen perusopetus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	11 545	9 550	5 830	5 830	5 947	6 066	6 187
Menot	-167 075	-168 706	-168 358	-165 309	-167 586	-169 748	-173 790
Toimintakate	-155 530	-159 156	-162 528	-159 479	-161 640	-163 683	-167 603

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	2 213	2 304	2 304	2 304
Maksutuotot	11	10	10	10
Tuet	7 735	5 830	1 945	1 945
Muut tulot	405	235	400	400
Sisäiset tulot	1 181	1 170	1 170	1 170
Tulot yhteensä	11 545	9 550	5 830	5 830
Henkilöstömenot	-98 538	-101 813	-101 783	-98 836
Asiakaspalvelujen ostot	-9 008	-10 298	-10 362	-10 362
Muiden palvelujen ostot	-18 538	-18 175	-18 751	-18 751
Sisäisten palvelujen ostot	-25	-16	0	0
Materiaalin ostot	-4 823	-4 173	-4 004	-4 004
Avustukset	-1 865	-1 864	-1 864	-1 864
Vuokrat	-34 260	-32 362	-31 544	-31 544
Muut menot	-17	-6	-49	53
Menot yhteensä	-167 075	-168 706	-168 358	-165 309
Toimintakate	-155 530	-159 156	-162 528	-159 479
Poistot	-607	-537	-652	-652
Yk-lisät	-8 670	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-9 278	-537	-652	-652
Tilikauden tulos	-164 807	-159 693	-163 180	-160 131

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Perusopetuksen tulosalue huolehtii suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Peruskoulupalvelut järjestetään lähikouluperiaatteen mukaisesti. Opetuksen, ohjauksen ja tuen järjestämisen lähtökohtana on huolenpito hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä.

Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän arvioidaan kasvavan noin 523 oppilaalla. Syksyllä 2017 42 suomenkielisessä peruskoulussa arvioidaan opiskelevan noin 22 000 oppilasta. Eri kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaita oli lukuvuonna 2015–2016 noin 17 prosenttia ja määrän arvellaan edelleen kasvavan.

Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016. Uuden opetussuunnitelman myötä oppilaan osallisuus nousee keskeiseksi sekä vuorovaikutus ja erilaisissa ryhmissä toimiminen korostuu. Oppiminen tapahtuu lisäksi digitalisaatiota ja ympäröivää yhteiskuntaa aiempaa enemmän hyödyntäen. Lisäksi perusopetuksen kieliohjelmaa kehitetään siten, että englannin A1-kielen opetus aloitetaan jo ensimmäisellä vuosiluokalla aiemman kolmannen vuosiluokan sijaan ja A2-kielen kielivalikoimaan on lisätty espanjan kieli ja aloitusryhmäkoko laskettu 14 oppilaaseen aiemman 18 oppilaan sijaan. Kieliohjelman kehittämisen kustannukset vuonna 2017 on 400 000, josta tulosalueen budjetista rahoitetaan puolet.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Perusopetuksen strategiset tavoitteet 2017 - 2019:

– Oppimiskäsityksen muutos, uuden opetussuunnitelman mukainen oppiminen
– Oppimisympäristön kehittäminen
– Verkkopedagogiikan kehittäminen ja digitalisaation hyödyntäminen
– Osallistuminen ja vaikuttaminen
– Itsestä ja muista sekä ympäristöstä huolehtiminen

Perusopetuksen strategia ja uusi opetussuunnitelma edellyttävät laaja-alaista henkilöstön osaamisen kehittämistä. Lukuvuonna 2018–2019 laaditaan uusi strategia tiiviissä vuorovaikutuksessa oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Opetussuunnitelman käyttöönotto edellyttää osaamisen kehittämistä. Tämän tukemiseksi täydennyskoulutetaan laajasti henkilöstöä.

Oppimisympäristöjä kehitetään tukemaan uuden opetussuunnitelman mukaista opiskelua. Tavoitteena on hyödyntää olemassa olevia tiloja ja tehostaa olemassa olevien kalusteiden uusiokäyttöä. Koulujen käsityötiloja uudistetaan vastaamaan uuden opetussuunnitelman tarpeita.

Koillisella ja läntisellä alueilla pilotoidaan 1.-2. vuosiluokkien oppilaille kerhokaruselli-toimintaa yhdessä kulttuuri- ja liikuntapalvelujen kanssa osin valtion hankerahoituksella.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Vuonna 2013 päätettyä tilatehostamista jatketaan suunnitelman mukaisesti. Uutta oppimista tukeva tilaohjelma otetaan käyttöön uudisrakentamisessa ja peruskorjattavissa koulukiinteistöissä. Lisäksi kehitetään yli tulosaluerajojen ylittävää toimintaa ja tilojen yhteiskäyttöä.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	1 628	1 620	1 641	1 683	1 725	1 758
Määräaikaisen henkilöstön lkm	190	195	164	164	164	164
Henkilöstön kokonaismäärä	1 818	1 815	1 805	1 847	1 889	1 922

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	20 117	20 769	20 868	21 391
käyttömenot euroa/oppilas	8 200	8 044	8 133	8 000
opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	..	..	55,7 %	56,0 %
huoneistoneliöt/oppilas	12,0	11,7	11,6	10,9
keskimääräinen ryhmäkoko, 1-9 luokat *)	..	..	17,3	17,8
jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	98 %	99 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	1 942	2 269	2 200	2 300
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	..	..	36 %	40 %
oppilaita/opinto-ohjaaja	290	290	260	290
oppilaita/koulupsykologi	986	933	932	918

*) Laskentatapa muuttunut 2015, koskee yleisopetusta.

13 40
Lukiokoulutus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	427	408	420	420	428	437	446
Menot	-22 698	-22 903	-22 855	-22 406	-22 685	-22 968	-23 545
Toimintakate	-22 271	-22 495	-22 435	-21 986	-22 257	-22 531	-23 099

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	79	65	127	127
Maksutuotot	17	12	12	12
Tuet	150	241	241	241
Muut tulot	124	40	40	40
Sisäiset tulot	57	50	0	0
Tulot yhteensä	427	408	420	420
Henkilöstömenot	-16 102	-16 604	-16 704	-16 255
Asiakaspalvelujen ostot	-14	-11	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 938	-1 780	-1 819	-1 819
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	0	0
Materiaalin ostot	-299	-232	-205	-205
Avustukset	-10	-5	-5	-5
Vuokrat	-4 329	-4 266	-4 122	-4 122
Muut menot	-4	-4	0	0
Menot yhteensä	-22 698	-22 903	-22 855	-22 406
Toimintakate	-22 271	-22 495	-22 435	-21 986
Poistot	-74	-64	-51	-51
Yk-lisät	-1 184	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-1 258	-64	-51	-51
Tilikauden tulos	-23 530	-22 559	-22 485	-22 037

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen. Tavoitteena on, että opiskelijat suorittavat lukiokoulutuksen kolmessa vuodessa ja jatkavat sen jälkeen opintojaan. Vantaan suomenkieliseen lukiokoulutukseen kuuluu viisi päivälukiota sekä Tikkurilan lukion aikuislinja (Vantaan aikuislukio) ja Sotungin lukion aikuislinja (Sotungin etälukio). Vuonna 2017 lukion aloituspaikkoja on 1 160, mikä on sama määrä kuin edellisinä vuosina.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy koko nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosaluetta (suomenkieliset lukiot, Vantaan ammattiopisto Varia ja Vantaan aikuisopisto) palvelevia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Arvioinnin menetelmiä monipuolistetaan ja jakson päätösviikkojen rakennetta uudistetaan yhteisen suunnittelun pohjalta. Itse- ja vertaisarvioinnin kehittämisessä hyödynnetään NPDL-ohjelman arviointityökalua. Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä kehitetään digistrategian, tablet-tutkimuksen sekä oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden pohjalta. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten käyttöönotto etenee suunnitelman mukaisesti.

Kolme lukiota osallistuu valtakunnallisen kehittämisverkoston toimintaan, jonka kautta saatujen kokemusten pohjalta kehitetään uusia pedagogisia toimintatapoja. Opetussuunnitelman lukiokohtaiset osuudet otetaan käyttöön.

Lukiokoulutuksen työelämälähtöisyyttä kehitetään työelämälähtöisyysohjelman pohjalta sekä mahdollisen kehittämishankkeen myötä.

Lukioiden johtoryhmien toimintaa kehitetään kaksivuotisessa johtamisen kehittämiskoulutuksessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Ylioppilaskirjoitukset sähköistyvät vuodesta 2016 alkaen asteittain vuoteen 2019 mennessä, siten että keväällä 2019 kaikki ylioppilaskokeet toteutetaan sähköisesti.

Valtakunnallisten linjausten myötä lukiokoulutuksessa voi tapahtua joitakin rahoitusjärjestelmään ja erityistehtävien järjestämislupiin liittyviä muutoksia. Nämä muutokset tarkentuvat vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2017 aikana tarkastellaan lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen riittävyyttä ja mahdollisia laajentamistarpeita.

Lukioiden verkkosivut uudistetaan siten, että viimeistään vuoden 2017 aikana otetaan käyttöön uudet, informatiivisemmat verkkosivut.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Lukiokoulutus järjestetään Kuusikko-kuntien vertailussa kustannustehokkaimmin.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	207	206	207	207	207	207
Määräaikaisen henkilöstön lkm	37	37	37	37	37	37
Henkilöstön kokonaismäärä	244	243	244	244	244	244

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 579	3 580	3 550	3 550
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo *)	..	..	..	710
aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	359	349	370	360
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	1,3 %	2,1 %	3,0 %	2,3 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	87 %	87 %	89 %	89 %
kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,31	1,29	1,30	1,30
käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 163	6 015	6 418	6 129
huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,9	8,0	8,0	8,0

*) uusi tunnusluku 1.1.2017 alkaen

13 50
Varhaiskasvatus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	18 519	19 661	18 700	18 700	19 074	19 455	19 845
Menot	-148 150	-148 649	-151 692	-149 547	-151 341	-153 327	-156 885
Toimintakate	-129 631	-128 988	-132 992	-130 847	-132 267	-133 871	-137 040

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	798	1 010	900	900
Maksutuotot	17 452	18 626	17 770	17 770
Tuet	84	0	0	0
Muut tulot	48	25	30	30
Sisäiset tulot	136	0	0	0
Tulot yhteensä	18 519	19 661	18 700	18 700
Henkilöstömenot	-76 075	-81 464	-80 578	-78 433
Asiakaspalvelujen ostot	-2 990	-2 150	0	0
Muiden palvelujen ostot	-24 668	-18 236	-20 310	-20 310
Sisäisten palvelujen ostot	-93	-345	0	0
Materiaalin ostot	-944	-1 140	-1 157	-1 157
Avustukset	-26 509	-27 824	-31 540	-31 540
Vuokrat	-16 678	-17 248	-17 853	-17 853
Muut menot	-193	-242	-254	-254
Menot yhteensä	-148 150	-148 649	-151 692	-149 547
Toimintakate	-129 631	-128 988	-132 992	-130 847
Poistot	-337	-347	-521	-521
Yk-lisät	-7 327	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-7 664	-347	-521	-521
Tilikauden tulos	-137 295	-129 335	-133 514	-131 368

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen tulosalue järjestää ja kehittää suomenkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta ja valmistavaa opetusta 6-vuotiaille sekä avoimia varhaiskasvatuspalveluja, kuten kerho-toimintaa, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään lähipalveluperiaatteella. Ympärivuorokautista varhaiskasvatusta ja asukaspuistotoimintaa järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen tulosalue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuslain uudistumisen myötä 1.8.2016 jokaisella lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuslain tavoitteet täyttävään 20 t viikossa laajuiseen varhaiskasvatukseen. Huoltajan kokoaikaisen työn tai opiskelun perusteella lapsella on edelleen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Lisäksi huoltajilla on lapseen tai perheeseen liittyvien syiden perusteella mahdollisuus hakea lapselle 20 t laajempaa harkinnanvaraista varhaiskasvatusta.

Vantaa ei ota käyttöön säädöstä yli 3-vuotiaiden lasten ja aikuisten suhdeluvun muuttamisesta 1/8, vaan säilyttää sen ennallaan 1/7.

Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja osallistuu yhteistyörakenteiden luomiseen.

Kasvun ja oppimisen tuen järjestämisen kokonaisarviointi toteutetaan vuonna 2017.

Vantaa ja Espoo ovat käynnistäneet uuden varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän hankinnan vuoden 2015 aikana. Se korvaa päätöksenteossa ja asiakkaiden hallinnassa käytössä olevan vanhentuneen sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän (VATJ) sekä mahdollistaa asiakasperheiden sähköisten palvelujen, viestinnän ja tiedottamisen kehittämisen sekä laajentamisen. Henkilökunnan työn kehittäminen ja dokumentointi tulevat sähköiseksi uuden ohjausjärjestelmän myötä.

Lasten läsnäolojen ja hoitajien työajan seurantaan otettiin perhepäivähoidossa käyttöön vuonna 2014 mobiilipalvelu, jota laajennettiin vuoden 2016 päiväkoteihin ja ryhmäperhepäiväkoteihin. Kuluvan vuoden aikana käyttöönotot saatetaan päätökseen. Henkilökunnan työajan suunnittelu- ja seurantatyökalujen käyttöönottoa laajennetaan myös päiväkotihoitoon vuoden 2017 aikana.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Taloussuunnitelmakaudella keskeisenä tavoitteena on lisätä yksityisen palvelutuotannon osuutta edelleen palvelutarjonnan monipuolistamiseksi ja investointi- ja peruskorjauspaineen helpottamiseksi. Tavoitteena on, että yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista kasvaa vuoden 2015 tilinpäätöksen 11,1 prosentista 14,1 prosenttiin vuonna 2017. Koko taloussuunnitelmakaudella vuoteen 2018 mennessä yksityisen päivähoidon osuus kasvaa vähintään 14,6 prosenttiin.

Korso-Koivukylän leikkien liikkumaan hanke laajenee vuoden 2017 aikana yhteistyössä Vantaan varhaiskasvatuksen ja liikuntapalvelujen kanssa Vantaa-tasoiseksi.

Tulosalueen tavoitteena on luoda uusia rakenteita toimintayksiköiden johtamiseen ja palveluohjaukseen vuoteen 2018 mennessä. Uudistustyössä hyödynnetään Myyrmäen johtamispilotin (2016–2017) arviointituloksia. Uusien päiväkodin johtajien tukemiseen ohjataan edelleen hallinnon ja päiväkodin johtajien työpariresurssia.

Uuden varhaiskasvatuslain mukaisesti osapäiväistä varhaiskasvatusta on tarjolla kaikissa toimintayksiköissä ja osaviikkoista varhaiskasvatusta on tarjolla kaikissa tulosyksiköissä.

Taloussuunnitelmakaudella tavoitteena on henkilöstön saatavuuden turvaaminen kriittisissä ammattiryhmissä sekä monikulttuurisen henkilökunnan määrän kasvattaminen. Tavoitteena on monikulttuuristen työntekijöiden määrän kasvu nykyisestä 65 henkilöstä 78 henkilöön (+20 %).

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Vuoden 2016 väestöennusteen mukaan päivähoitoikäisen väestön määrä kasvaa 87 lapsella vuonna 2017. Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan kuitenkin kasvavan 120 lapsella, jolloin lapsia on varhaiskasvatuspalvelujen piirissä keskimäärin 15 783 lasta kuukaudessa. Kasvuun vaikuttaa päivähoitoikäisten lasten määrän kasvu sekä useampien perheiden hakeutuminen varhaiskasvatuspalvelujen piiriin.

Husaaritien päiväkodin kiinteistöstä Kivistössä vapautuu keväällä 2017 tiloja varhaiskasvatukseen neuvolatoiminnan siirtyessä Aurinkokiven palvelukeskukseen.

Hakunilaan valmistuu Vaaralanpuiston päiväkoti, joka korvaa Vaaralan päiväkodin ja Koivurinteen päiväkotitilan sekä Rajakylän koulun tilan. Varhaiskasvatuspaikkoja tulee lisää 16.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa, kun uutta palvelua tuotetaan investorimallilla toteutetuissa päiväkodeissa. Kaupungin vuokraamalle tontille Mesikukantielle Tikkurilaan valmistuu 8.1.2017 Hoivatilat Oy:n rakennuttama päiväkoti. Pilke Pohjantähti on Pilke päiväkodit Oy:n päiväkoti. Päiväkodissa on 108 hoitopaikkaa 0-6 -vuotiaille lapsille kuudessa ryhmässä. Päiväkoti tarjoaa myös iltahoitoa.

Suomi 100-tilaisuuksien suunnittelu ja toteutus tehdään yhdessä lasten ja perheiden kanssa. Lisäksi ohjelmaa ja tilaisuuksia tuotetaan mahdollisuuksien mukaan muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien kehittämishankkeiden omavastuuosuudet vuonna 2017 ovat enintään noin 125 000 euroa.

Seuraaviin kahteen hankkeeseen on saatu ulkopuolista rahoitusta:

– Kohti uutta inklusiivista toimintakulttuuria (OPH), saatu rahoitusta 66 780 euroa.
– Kehittävä palaute (OPH), saatu rahoitusta 32 364 euroa.

Vantaan uusi varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2017. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntäviä toimintamalleja kehitetään ja otetaan käyttöön sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa. Gurupedagogitoiminnan vakiinnuttamisella vahvistetaan henkilöstön tieto- ja viestintäteknologian pedagogisen käytön osaamista.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Yksityisten investoripäiväkotien määrää lisätään kunnallisten päiväkotien sijaan ja 8.1.2017 avataan yksityinen palvelusetelipäiväkoti Pilke Pohjantähti Tikkurilaan.

Hakunila-Tikkurilan ja osan Myyrmäen päiväkotien pyykistä pestään työllisyystalossa, jolloin kunnallisten päiväkotien investointikulut vähenevät.

Kannustetaan henkilökuntaa käyttämään säästövapaita, josta kertyy säästöä vuositasolla noin 600 000 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	1 897	1 896	1 906	1 934	1 950	1 963
Määräaikaisen henkilöstön lkm	146	153	81	81	81	81
Henkilöstön kokonaismäärä	2 043	2 049	1 987	2 015	2 031	2 044

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Lasten määrä eri hoitomuodoissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen päivähoito	10 188	10 262	10 140	10 043
Yksityinen päivähoito	1 059	1 282	1 423	1 654
Kerhotoiminta	665	758	850	850
Kotihoidon tuki	4 137	4 035	4 050	4 086
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista päivähoitoikäisistä	72,2 %	74,2 %	75,3 %	75,2 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Yksityisessä päivähoidossa olevien osuus kaikista päivähoidossa olevista lapsista	7,4 %	11,1 %	12,3 %	14,1 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat kasvun- ja oppimisen tuen lapset (kunnallinen päivähoito)	7,0 %	7,8 %	7,7 %	7,7 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	8 955	9 068	9 029	9 089

13 55
Kirjastopalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	422	554	504	504	514	524	535
Menot	-9 009	-9 344	-9 286	-9 212	-9 257	-9 378	-9 598
Toimintakate	-8 587	-8 791	-8 782	-8 708	-8 743	-8 853	-9 063

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	10	15	11	11
Maksutuotot	60	80	65	65
Tuet	79	137	0	0
Muut tulot	272	267	428	428
Sisäiset tulot	0	54	0	0
Tulot yhteensä	422	554	504	504
Henkilöstömenot	-5 025	-5 225	-5 142	-5 009
Asiakaspalvelujen ostot	-4	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-592	-557	-663	-663
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Materiaalin ostot	-975	-1 194	-1 232	-1 232
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-2 408	-2 342	-2 223	-2 223
Muut menot	-4	-26	-25	-85
Menot yhteensä	-9 009	-9 344	-9 286	-9 212
Toimintakate	-8 587	-8 791	-8 782	-8 708
Poistot	-40	-87	-145	-145
Yk-lisät	-477	-374	0	0
Laskennalliset yhteensä	-517	-461	-145	-145
Tilikauden tulos	-9 104	-9 252	-8 927	-8 853

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Osaavat vantaalaiset ovat elinkeinoelämän, työllisyyden ja hyvinvoinnin perusta. Kirjasto on aktiivisesti mukana varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion uusissa opetussuunnitelmissa kumppanina. Vantaan kymmenen kirjastoa, kaksi kirjastoautoa ja laaja verkkopalvelu tarjoavat monilukutaidon, tietoyhteiskunnan olennaisimman taidon tueksi apua, välineitä ja sisältöjä koululaisten ja opiskelijoiden lisäksi kaikille muillekin väestöryhmille ikään, kielitaitoon tai koulutustasoon katsomatta.

Kirjasto kilpailee niin lasten kuin aikuistenkin ajasta. Tehtävässään kirjasto voi onnistua vain laajan aukiolon, osaavan henkilökunnan, viihtyisien tilojen, ajantasaisten tieto- ja viestintätekniikkaympäristöjen sekä monipuolisen ja houkuttelevan kokoelman avulla. Vasta näiden kaikkien onnistuessa kirjasto voi menestyksekkäästi tarjota mahdollisuuksia oppimiseen, itsensä kehittämiseen, virkistykseen ja yhteisöllisyyteen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Vantaan kaupunginkirjaston tehokkuus pysyy jatkossakin vertailukuntia paremmalla tasolla. Jatkuvasti uudistuvat, viihtyisät ja oikeissa paikoissa sijaitsevat kirjastot ovat alueidensa ja koko kaupungin vetovoimatekijöitä. Kirjasto keskittää voimavarojaan toiminta-ajatuksensa mukaisesti vantaalaisten osaamisen, erityisesti monilukutaidon lisäämiseksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Tehokkuutta lisätään automaation, digitalisaation ja yhteistyöverkostojen tiivistämisellä. Espoon kaupunginkirjaston kanssa siirrytään yhteiseen, kelluvaan kokoelmaan.

Länsimäen kirjaston peruskorjauksen yhteydessä koko pienen kirjaston toimintakonsepti uudistetaan uudenlaisen aineistotarjonnan ja automaation avulla.

Kaikissa toimipisteissä perinteisestä kirjastotyöstä vapautuvia henkilöresursseja kohdistetaan pedagogiseen toimintaan.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Kirjasto jatkaa automaation, itsepalvelun ja e-aineistojen tarjonnan voimakasta kehittämistä. Taustaprosesseja kevennetään kehittämällä työnjakoa Espoon kaupunginkirjaston kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	124	123	124	129	131	131
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	3	3	3	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	128	126	127	132	134	134

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
kävijät	1 866 439	1 775 029	1 800 000	1 800 000
aineistolainojen määrä	2 857 135	3 080 281	2 800 000	2 800 000
aineistolainaus/asukas	15	15	14	14
aineistomääräraha euroa/asukas	4	4	5	5
toimintamenot/ asukas	44	42	44	44

13 60
Muu koulutus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-465	-320	-170	-170	-173	-175	-178
Toimintakate	-465	-320	-170	-170	-173	-175	-178

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	0	0	0	0
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	-465	-320	-170	-170
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-465	-320	-170	-170
Toimintakate	-465	-320	-170	-170
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-465	-320	-170	-170

Toiminnan kuvaus

Tehtäväalue sisältää säätiöiden, osakeyhtiöiden ja kuntayhtymien toimintaan varattavat menot.

Vuodelle 2017 on varaukset Metropolia ammattikorkeakoululle sekä Helsingin seudun kesäyliopistolle.

13 90
Ruotsinkielinen tulosalue

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	829	984	720	720	734	749	764
Menot	-11 535	-12 104	-12 051	-11 864	-12 009	-12 165	-12 452
Toimintakate	-10 705	-11 120	-11 331	-11 144	-11 274	-11 415	-11 688

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	27	106	18	18
Maksutuotot	764	877	672	672
Tuet	24	0	20	20
Muut tulot	13	1	10	10
Sisäiset tulot	2	0	0	0
Tulot yhteensä	829	984	720	720
Henkilöstömenot	-6 724	-7 052	-6 991	-6 805
Asiakaspalvelujen ostot	-923	-658	-666	-666
Muiden palvelujen ostot	-1 616	-1 689	-1 716	-1 716
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Materiaalin ostot	-288	-161	-147	-147
Avustukset	-14	-325	-325	-325
Vuokrat	-1 966	-2 219	-2 205	-2 205
Muut menot	-2	0	0	0
Menot yhteensä	-11 535	-12 104	-12 051	-11 864
Toimintakate	-10 705	-11 120	-11 331	-11 144
Poistot	-135	-148	-122	-122
Yk-lisät	-605	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-740	-148	-122	-122
Tilikauden tulos	-11 446	-11 268	-11 452	-11 266

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalueen tehtävänä on opetuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Ruotsinkielisten palvelujen tulosalue järjestää päivähoitoikäisille (10 kk–6 v) lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta päiväkodeissa yhteistyössä Varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palvelusetelillä. Perusopetuslain mukainen esiopetus järjestetään kouluissa, kuten myös esiopetuksen liittyvä päivähoito. Tulosalue huolehtii myös ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla toteuttaa Svenska produktionsskolan Helsingissä. Ruotsinkielinen ammatillinen koulutus järjestetään Helsingissä ammattioppilaitos Prakticumissa, josta Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia.

Varhaiskasvatus: Varhaiskasvatuslain uudistumisen myötä 1.8.2016 jokaisella lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatuslain tavoitteet täyttävään 20 t viikossa laajuiseen varhaiskasvatukseen. Huoltajan kokoaikaisen työn tai opiskelun perusteella lapsella on edelleen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Lisäksi huoltajilla on lapseen tai perheeseen liittyvien syiden perusteella mahdollisuus hakea lapselle 20 t

laajempaa harkinnanvaraista varhaiskasvatusta. Vantaalla ei muuteta yli 3-vuotiaiden lasten ja aikuisten välistä suhdelukua vaan säilyttää sen 1/7.

Perusopetus: Vuonna 2017 ruotsinkielisten peruskouluikäisten 7–15-vuotiaitten lasten lukumäärän ennustetaan olevan 715 oppilasta, mikä tarkoittaa oppilasmäärän pysyvän samalla tasolla. Esiopetuksessa olevien lasten lukumäärän ennustetaan olevan 88.

Lukio: Lukion aloituspaikkoja lisättiin syksyllä 2009 36:sta 54:ään, jotta koulutustakuu voitaisiin toteuttaa. Syksyllä 2017 lukiossa on arvioitu olevan noin 151 opiskelijaa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Keskeisiä tavoitteita taloussuunnitelmakaudella ovat uusien valtakunnallisten opetussuunnitelmien käyttöönotto kaikilla asteilla ja uuden varhaiskasvatuslain tuomien muutosten menestyksekäs soveltaminen toimintaan. Opetussuunnitelmien uudistamiseen kuuluu sisällöllisesti oppimiskäsityksen muutos ja oppimisympäristön ja verkkopedagogiikan kehittäminen sekä pedagogiikan monipuolistaminen. Siihen liittyy myös digitalisaatio, sähköiset ylioppilaskirjoitukset lukiossa ja osallistuminen valtakunnallisiin ja kansainvälisiin ajankohtaisiin projekteihin koskien edellä mainittua asiakokonaisuutta.

Opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta osa toteutetaan edelleen pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen suunnittelussa huomioidaan valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma (Osaava-Kunnig).

Ruotsinkielinen tulosalue osallistuu myös kaupungin elinvoiman vahvistamiseen mm toteuttamalla koulutus- ja nuorisotakuuta sekä palvelujen uudistamiseen tarjoamalla entistä enemmän oikea-aikaista ja oikein kohdennettua tukea. Tulosalue osallistuu myös palvelujen uudistamiseen oikein kohdennetulla palveluohjauksella, vakiinnuttamalla palvelumuotoilua toimintatapana sekä lisäämällä sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää suunnitelmallisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Varhaiskasvatuksessa opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston päätöksen mukaan tavoitteena oli perustaa kaksi ruotsinkielistä päiväkotiryhmää suomenkielisiin päiväkoteihin Kivistö-Aviapoliksen alueella elokuussa 2016. Syksyllä 2016 perustettiin yksi ruotsinkielinen ryhmä Kartanonkosken päiväkodin yhteyteen. Mikäli tarve vaatii, perustetaan Aurinkokiven päiväkodin yhteyteen ruotsinkielinen päiväkotiryhmä elokuussa 2017. Ostopalveluista luovuttiin elokuussa 2016 ja vuonna 2017 kaikki ruotsinkieliset yksityiset varhaiskasvatuspalvelut tuetaan joko yksityisen hoidon tuella tai palvelusetelillä.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen toimintaa, pedagogiikkaa ja johtamista kehitetään tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa. Keskiössä on uuden varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen ja suunnitelman käyttöönotto 1.8.2017.

Esiopetuksen uuden opetussuunnitelman toteuttaminen eri esikouluissa on toiminnan keskiössä vuonna 2017. Digitalisaation tuomat mahdollisuudet ja haasteet näkyvät myös esiopetuksessa.

Perusopetuksessa jalkautetaan uusi opetussuunnitelma ja toteutetaan edelleen uutta oppilas- ja opiskelijahuoltolakia. Myös pedagogisen tuen muotojen kehittäminen, oppilaiden, koulun henkilökunnan ja kotien osallisuus ja laadukkaan yhteistyön sekä kielistrategian tavoitteiden toteuttaminen ovat tärkeitä päämääriä.

Peruskoulut käyttävät kasvavassa määrin sähköisiä oppimateriaaleja muun muassa matematiikan, luonnontieteiden, kielten, historian ja yhteiskuntaopin oppiaineissa. Västersundoms skola, Helsinge skola, Mårtensdals skola sekä Helsinge gymnasium osallistuvat eri projekteihin, jotka koskevat uuden oppimiskäsityksen mukaisen pedagogiikan ja digitalisoinnin kehittämistä.

Vuoden 2017 loppuun mennessä noin 90 prosenttia opettajista odotetaan suorittavan ATK-ajokortin.

Helsinge skolassa tarjotaan yrittäjyyskasvatusta ylempien luokkien oppilaille Nuori yrittäjä –kurssien muodossa ja sen lisäksi yhdeksännen luokan oppilaat vierailevat kaikki Virtuaalisessa yrityskylässä Vantaalla. Kaikki kuudesluokkalaiset viettävät työpäivän Espoon yrityskylässä. Liikkuva – koulu toiminta on käynnissä kaikissa ruotsinkielisissä peruskouluissa Vantaalla ja sen lisäksi Helsinge skola on mukana Urhea- verkostossa pääkaupunkiseudulla.

Lukiokoulutuksessa Helsinge gymnasiumissa opiskelijat voivat valita joko yleisen tai globaalin opintolinjan. Virtuaalisen opetuksen yhteistyö jatkuu ja laajenee GNet-yhteistyön merkeissä vuonna 2017. Lukiossa jatketaan syksyllä 2016 alkaneita sähköisiä ylioppilaskirjoituksia ja toteutetaan uutta opetussuunnitelmaa.

Helsinge gymnasium kehittää lukuvuoden 2016–2017 aikana sisäisiä sekä koulun ulkopuolella olevia oppimisympäristöjä osallistumalla ja muuttamalla opetustilojaan Digiluokka projektin puitteissa sekä Learning by Sharing hankkeen kautta yhteistyössä Vantaan elinkeinoelämän ja kansainvälisten ystävyyskoulujen kanssa. Helsinge gymnasium osallistuu Vantaan kaupungin Kiina-yhteistyöhön. Kaksoistutkintoon johtava yhteistyö ammattikoulu Prakticumin kanssa jatkuu, samoin kuin yhteistyö, joka mahdollistaa tiettyjen merkonomi-tutkinnon opintojen suorittamisen lukion aikana.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Vantaan kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma asettaa suuria haasteita tulosalueen toiminnalle edelleen vuosina 2017–2020. Ruotsinkielisten koulu- ja varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkoselvitys tehtiin vuonna 2013 ja tulosten mukaisia toimenpiteiden toteuttamista jatketaan taloussuunnitelmakaudella 2017–2020. Tulosalue osallistuu myös palvelujen uudistamiseen oikein kohdennetulla palveluohjauksella, vakiinnuttamalla palvelumuotoilua toimintatapana sekä lisäämällä sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää suunnitelmallisesti. Vuonna 2017 kaikki ruotsinkieliset yksityiset varhaiskasvatuspalvelut tuetaan joko yksityisen hoidon tuella tai palvelusetelillä. Lukiossa etäopetusyhteistyö yhdeksän muun ruotsinkielisen lukion kanssa Etelä-Suomessa laajenee edelleen ja yhdessä tarjottavien kurssien määrä on lisääntynyt viidestätoista kurssista neljäänkymmeneen kurssiin lukuvuonna 2016–2017.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	126	126	130	130	130	130
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	21	18	18	18	18
Henkilöstön kokonaismäärä	146	147	148	148	148	148

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Lapsia kunnallisessa päivähoidossa	293	291	299	285
Lapsia yksityisessä päivähoidossa	81	57	62	0
Lapsia kerhotoiminnassa	8	10	14	16
Lapsia esiopetuksessa	83	85	86	88
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	761	780	769	803 ***)
Käyttömenot euroa/ oppilas *)	8 228	8 147	7 838	
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas *)	..	..	57,9 %	
Huoneistoneliöt/ oppilas	12,6	14,0	12,9	12,4
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat **)	..	..	18,6	18,6

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
jatkokoulutuksessa lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98,0 %	99,0 %	98,0 %	98,0 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	..	..	133	132
Oppilasta/ koulupsykologi	761	780	835	866 ****)
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	138	143	149	151
Kaikki tunnit/ vuosiviikkotunnit/ opiskelija	1,9	1,9	1,9	1,9
Käyttömenot euroa/ opiskelija *)	7 236	6 867	6 843	
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,8	8,9	8,4	8,4

*) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa
**) Laskentatapa muuttunut 2015
***) Sis. esiopetuksen oppilaat, koska esiopetus tapahtuu koulujen tiloissa
****) Sis. lukion opiskelijat, koska ruotsinkielisillä lukiolaisilla ei ole omaa koulupsykologia

13 91
Kulttuuripalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	300	305	310	310	316	323	329
Menot	-5 091	-5 674	-5 730	-5 677	-5 748	-5 827	-5 946
Toimintakate	-4 791	-5 370	-5 420	-5 367	-5 432	-5 504	-5 617

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	30	18	29	29
Maksutuotot	83	189	193	193
Tuet	112	80	80	80
Muut tulot	31	17	8	8
Sisäiset tulot	43	0	0	0
Tulot yhteensä	300	305	310	310
Henkilöstömenot	-2 094	-2 155	-2 126	-2 073
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-677	-994	-995	-995
Sisäisten palvelujen ostot	-9	0	0	0
Materiaalin ostot	-103	-84	-121	-121
Avustukset	-896	-1 087	-1 087	-1 087
Vuokrat	-1 309	-1 354	-1 401	-1 401
Muut menot	-3	0	0	0
Menot yhteensä	-5 091	-5 674	-5 730	-5 677
Toimintakate	-4 791	-5 370	-5 420	-5 367
Poistot	-336	-295	-334	-334
Yk-lisät	-259	-203	0	0
Laskennalliset yhteensä	-595	-498	-334	-334
Tilikauden tulos	-5 387	-5 867	-5 754	-5 701

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kulttuuripalvelut huolehtii kaupungissa harjoitettavan taide-, museo- ja kulttuuritoiminnan sekä taiteen perusopetuksen edistämisestä, tukemisesta ja järjestämisestä yhteistyössä taiteilijoiden, kulttuurilaitosten ja -yhteisöjen kanssa kaupungin eri toimialojen välistä, alueellista ja seudullista yhteistyötä kehittäen. Kulttuuripalvelut järjestää elämänlaatua ja hyvinvointia edistäviä toimintoja sekä elämyksiä ja kokemuksia kaikille kuntalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille. Kulttuuripalveluiden järjestämä toiminta vahvistaa kuntalaisten osallisuutta, luovuutta ja henkistä hyvinvointia sekä säilyttää kulttuuriperintöä ja infrastruktuuria.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä.

Toiminnan tuottavuutta ja volyymia kehitetään yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla, tavoitteena lisätä paikallisesti ja kansallisesti merkittäviä kulttuuritapahtumia ja kulttuurimatkailua. Pääkaupunkiseutuyhteistyöhön panostetaan erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Tavoitteena on tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet lapsille ja nuorille osallistua oman kaupungin taide- ja kulttuurielämään. Monipuolisia, laadukkaita kulttuuripalveluita, taiteen perusopetusta sekä lasten ja nuorten taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kaikilla palvelualueilla. Taiteen perusopetuksella on keskeinen asema palvelutarjonnassa. Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2016. Kulttuurikasvatussuunnitelma on nyt osa opetussuunnitelmaa. Lisäksi tavoitteena on edistää taidekasvatuspainotteisen toiminnan sitomista osaksi iltapäiväkerhotoimintaa ja tehdä yhteistyötä kerhotoiminnan kehittämiseksi perusopetuksen, liikunta- ja nuoriso- palveluiden kanssa.

Uudistunut Kulttuuritalo Martinus tulee esittävän taiteen ja kulttuurielämän päänäyttämöksi.

Taide ja historia näkyvät konkreettisesti kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa, monipuolisena yhteistyönä kaupunkilaisten kanssa. Kaupunginmuseon ja Taidemuseo Artsin tavoitteina ovat vantaalaisen identiteetin vahvistaminen ja museomyyttien kyseenalaistaminen mielikuvia muuttamalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Vantaalla Suomi 100 -hankkeen tapahtumatuotannosta ja koordinoinnista vastaa Kulttuuripalvelut. Tavoitteena on, että Vantaalla on vähintään sata Suomi 100-tapahtumaa ja että juhlavuosi näkyy vantaalaisten arjessa.

Kulttuuritalo Martinuksen toiminnan monipuolistaminen ja organisaation uudistaminen.

Kulttuurisen vanhustyön tavoitteena on tuoda seniori-ikäisten vantaalaisten elämään ja arkeen erilaisia kulttuuri- ja taide-elämyksiä ja -kokemuksia. Niihin kuuluu niin esityksiä, näyttelyjä kuin erilaisia tapahtumiakin.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Kulttuuripalvelut jatkavat toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista johtuviin haasteisiin. Muutos mahdollistaa taloudellisemman ja tuloksellisemman kulttuuritarjonnan.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	107	108	108	108	108	108
Määräaikaisen henkilöstön lkm	33	31	31	31	31	31
Henkilöstön kokonaismäärä	140	139	139	139	139	139

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	130 035	190 712	150 000	141 300
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)*)	9 595	6 077	6 985	2 775
Taiteen perusopetus euroa/oppilas***)	..	..	..	1 760
Taiteen perusopetus euroa/asukas***)	..	..	..	22,38
Avustukset, euroa/asukas***)	..	..	..	5,05
Kävijämäärä kaupunginmuseossa **)	14 845	67 685	..	65 700
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	18 450	15 739	..	17 000
Käyttömenot euroa/asukas	46,33	47,24	49,15	48,64

*) Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu laskettu tuplana mukaan TP 2014, TP 2015 ja KS2016
**) "Kasarikoti-" näyttely Asuntomessualueella 2015 (kävijöitä 56 040)
***) uusi tunnusluku 1.1.2017 alkaen

13 92
Liikuntapalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	5 376	4 865	5 000	5 000	5 100	5 202	5 306
Menot	-16 628	-19 179	-19 222	-19 109	-19 375	-19 651	-20 009
Toimintakate	-11 252	-14 313	-14 222	-14 109	-14 275	-14 449	-14 703

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	4 675	4 588	4 794	4 794
Tuet	316	0	0	0
Muut tulot	289	222	142	142
Sisäiset tulot	95	56	65	65
Tulot yhteensä	5 376	4 865	5 000	5 000
Henkilöstömenot	-4 377	-4 271	-4 411	-4 298
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-3 095	-3 310	-3 299	-3 299
Sisäisten palvelujen ostot	-9	-7	-9	-9
Materiaalin ostot	-777	-924	-930	-930
Avustukset	-593	-1 175	-1 175	-1 175
Vuokrat	-7 773	-9 492	-9 399	-9 399
Muut menot	-4	0	0	0
Menot yhteensä	-16 628	-19 179	-19 222	-19 109
Toimintakate	-11 252	-14 313	-14 222	-14 109
Poistot	-2 380	-2 255	-2 384	-2 384
Yk-lisät	-751	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-3 132	-2 255	-2 384	-2 384
Tilikauden tulos	-14 384	-16 569	-16 606	-16 493

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalvelut edistää ja tukee liikunnan harrastamista sekä luo harrastamisen edellytyksiä Vantaalla. Pääprosesseja on kolme: liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpito, liikuntaan aktivointi sekä seuratoiminnan tukeminen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Vuoden 2015 aikana liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi sekä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä iltakäytön valvonnan koordinointi ja työnjohto. Taloussuunnitelmakauden keskeisin tavoite on liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden tilojen ja toimintojen uudelleenorganisointi ja liittäminen mukaan liikuntapalveluiden perustoimintaan.

Liikuntapalveluiden palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähi- ja alueellisia palveluita tuottamalla. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja lähiliikuntapaikkojen uudisrakentamishankkeisiin sekä nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Koulujen ja päiväkotien pihat liitetään osaksi lähi-

liikuntapaikkaverkostoa. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Liikuntaan aktivoinnin tavoitteena on tarjota edellytyksiä liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Erityisenä haasteena on liikunnallisesti passiivisten tavoittaminen ja palveluohjaus. Yhteistyötä eri tulosalueiden ja toimialojen kanssa pyritään tiivistämään. Ohjatun liikunnan painopisteenä ovat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä erityis- ja terveysliikunta, työikäisten ryhmäliikunnan osalta tiivistetään yhteistyötä seurojen kanssa. Liikkuva koulu -toimenpiteet on vakiinnutettu osaksi kaikkien perusopetuksen koulujen toimintaa. Liikkuva päiväkoti -hanke käynnistyi ja ryhtyy rakentamaan fyysisesti aktiivista arkea varhaiskasvatusikäisille. Lapsille ja nuorille suunnattua säännöllistä harrastustoimintaa järjestetään tällä hetkellä hankkeiden kautta sekä tukemalla yhdistysten harrasteliikuntatoimintoja kohdeavustuksilla. Tulevaisuudessa tarvitaan resursointia koordinoimaan harrasteliikuntatoimintojen, kuten iltapäiväkerhot, kohdeavustuksin tuettavat liikuntaryhmät ja muut seurojen kaikille avoimet toiminnot.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja näiden käyttöön. Liikuntapalveluihin perustettu tilavarausyksikkö hallinnoi liikuntapalveluiden tilojen ohella (ml. Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen tilat) päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen varauksia. Tilojen varausten hallinnointi on keskitetty sivistystoimen Timmi -tilavarausjärjestelmään. Tilavarausprosessia ja liikuntapalveluiden sähköisiä palveluita kehitetään taloussuunnitelmakauden aikana, mm. tilavarausjärjestelmän kehittäminen.

Liikuntapalvelut on vuosittain mukana toteuttamassa ja luomassa olosuhteita erilaisille liikuntatapahtumille. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa ja kaupunkia kohtaan. Kansainvälistä ja valtakunnallista medianäkyvyyttä tuovat mm. vuonna 2017 järjestettävä lentopallon Power Cup sekä vuosittaiset tapahtumat, kuten jalkapallon Vantaa Cup, Vantaa Triathlon, Vantaa Maraton sekä pyöräilyn Vuelta Vantaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Vuoden 2015 aikana liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi sekä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä iltakäytön valvonnan koordinointi ja työnjohto. Liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden toimintojen uudelleenorganisointia, toimintatapojen yhtenäistämistä ja uusien toimintojen liittämistä liikuntapalveluiden perustoimintaan jatketaan vuonna 2017.

Liikuntapalveluiden palveluverkko kehittyy. Uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Koulujen ja päiväkotien liikuntamahdollisuuksien kartoitusta jatketaan ja liitetään kohteet osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa. Koivukylän, Kilterin ja Päiväkummun koulujen lähiliikuntapaikat valmistuvat ja mm. Rajakylän urheilualueen ja Lipunkantajan kentän kehittämishankkeita jatketaan.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla ohjausresurssia. Ohjatun liikuntatoiminnan resursointia parantamalla mahdollistetaan uusien senioriryhmien perustaminen. Työikäisten kurssitoimintaa pilotoidaan toteutettavaksi kaudella 2016–2017 yhteistyössä seurojen kanssa toteuttamiksi portaittain syksystä 2016 alkaen. Esikoululaiset tulevat mukaan uinninopetukseen syksystä 2016 alkaen, minkä johdosta allastilojen käytön tehostamiseksi uinninopetuksen tuntiraamia uudistetaan. Tähän palkataan kaksi uutta liikunnanohjaajaa.

Liikuntapalveluiden sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan, mm. tilavarausjärjestelmän kehittäminen ja selvitetään mahdollisuuksia sähköisen avustusjärjestelmän käyttöönottoa. Lisäksi kartoitetaan sovelluksia liikuntapaikkojen ja ohjattujen harrasteliikuntamahdollisuuksien hakemiseksi.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttamista jatketaan. Liikuntapalveluiden vastuulle ovat siirtyneet kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi sekä tilavarausyksikköön kootut toiminnat, ml. päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä iltakäytön valvonnan koordinointi ja työnjohto. Toimintatapoja on yhdenmukaistettu. Palveluiden ja toimintojen uudelleenorganisointia sekä tilojen ja palveluiden liittämistä mukaan liikuntapalveluiden perustoimintaan jatketaan.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	89	92	102	102	102	102
Määräaikaisen henkilöstön lkm	6	2	4	3	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	95	94	106	105	105	105

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Asiakastyytyväisyys 1-5				
– uimahallit	3,92	3,96	4,00	4,00
– kuntosalit	4,03	4,06	4,10	4,10
Kokonaiskulut, euroa/as.	69,18	77,47	90,75	89,57
Toimintatuotot, euroa/as.	15,17	25,05	23,10	23,30
Avustukset, euroa/as.	4,92	2,76	5,60	5,47
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21 %	19 %	23 %	22 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	4,1	4,5	4,5	4,5
– uimahallien verorahoitusosuus, %	63 %	71 %	70 %	70 %
Toimitilaneliöt, m²	27 513	80 490	80 490	84 690
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	63 %	63 %	65 %

13 93
Nuorisopalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	847	550	520	520	530	541	552
Menot	-7 545	-7 229	-7 458	-7 352	-7 438	-7 535	-7 710
Toimintakate	-6 699	-6 679	-6 938	-6 832	-6 907	-6 994	-7 158

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	4	11	12	12
Maksutuotot	49	80	71	71
Tuet	755	410	410	410
Muut tulot	21	20	22	22
Sisäiset tulot	17	29	5	5
Tulot yhteensä	847	550	520	520
Henkilöstömenot	-4 358	-4 190	-4 227	-4 121
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-679	-560	-568	-568
Sisäisten palvelujen ostot	-9	0	0	0
Materiaalin ostot	-246	-249	-253	-253
Avustukset	-383	-404	-404	-404
Vuokrat	-1 869	-1 795	-1 978	-1 978
Muut menot	-2	-30	-28	-28
Menot yhteensä	-7 545	-7 229	-7 458	-7 352
Toimintakate	-6 699	-6 679	-6 938	-6 832
Poistot	-253	-191	-157	-154
Yk-lisät	-421	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-674	-191	-157	-154
Tilikauden tulos	-7 373	-6 870	-7 095	-6 986

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten kasvu- ja elinoloja, hyvinvointia sekä luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle ja aktiiviselle kansalaisuudelle. Jokaisella palvelualueella tehdään nuorisotyötä verkottuneena eri tahojen kanssa asiakaslähtöisesti. Syrjäytymisen estäminen, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden tukeminen sekä rasismin vastustaminen ovat nuorisotyön tärkeimmät tavoitteet 2017 - 2020. Nuorten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden tukeminen, heidän kasvatuksellinen ohjauksensa sekä nuoriso- ja koulutustakuun toteuttaminen ovat tärkeitä syrjäytymisen estämissä.

Keskeisiä muutoksia toimintaympäristössä ovat: Nuorisotyöttömyyden kasvun jatkuminen, maahanmuuttajaväestön voimakas kasvu, talouden epävarmuuden jatkuminen ja syrjäytymisriskin lisääntyminen. Taantuman oloissa lasten ja nuorten elinolot heikkenevät. Se näkyy nopeasti nuorisotyössä nuorten määrän kasvuna toiminnoissa. Lisääntyvä maahanmuuttajaväestö luo myös haasteita nuorisotyölle mm. osaamisen osalta. THL:n raportin (5/2016, Nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen riskitekijät Suomen kuudessa suurimassa kaupungissa) mukaan Vantaan nuorille näyttää kasautuvan useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä, mm. merkittävä vailla toisen asteen koulutusta olevien suuri määrä verrattuna muihin kuusikkokuntiin. Turvapaikanhakijoita arvioidaan muuttavan muualta maasta pääkaupunkiseudulle, mikä aiheuttaa lisää haasteita koko palvelujärjestelmälle.

Uusi nuorisolaki astuu voimaan 1.1.2017. Digitalisaatio mahdollistaa kokonaan uusien palvelujen kehittämisen, nykyisten palvelujen monipuolistamisen ja tehostamisen sekä nuorten entistä paremman tavoittamisen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Vahvistetaan nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä nuorten omaa roolia kaikessa toiminnassa. Ihmisoikeuskasvatuksen avulla lisätään tietoisuutta ja osaamista ihmisoikeuksista.

Nuorisotyöttömyyden vähentämiseen Nuorten työpajatoiminnassa panostetaan monialaista yhteistyötä lisäämällä, palveluja kehittämällä ja toimintaa tehostamalla.

Nuorisotalojen toimintaa monipuolistetaan mm. kulttuurista nuorisotyötä ja liikuntaa lisäämällä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden, perusopetuksen sekä järjestöjen kanssa. Toiminnan tavoitteena on saada mieluinen harrastus niille lapsille ja nuorille, joilla sitä ei ole.

Monikulttuuristen nuorten tavoittamiseen kehitetään uusia keinoja, jotta palvelujen piiriin saadaan entistä useampia palveluja tarvitseva nuoria. Mm. jalkautuvaa nuorisotyötä ja etsivää nuorisotyötä kehitetään, lisätään yhteistyötä monikulttuuristen kotien ja järjestöjen kanssa sekä parannetaan neuvontaa ja tiedotusta.

Kehitetään monialaista ja moniammatillista verkostotyötä yhdessä nuoriso- ja aikuiskoulutuksen, sosiaali- ja terveystoimen, järjestöjen sekä työ- ja elinkeinotoimiston ja nuorten itsensä kanssa. Keskeistä on nuorilähtöisyys.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Tikkurilan ja Länsimäen nuorisotilojen perusparannukset toteutetaan 2017 ja Hakunilan ja vuonna 2018. Keski-Vantaalle ja Nikinmäkeen on esitetty nuorisotilat uusien koulujen yhteyteen 2020. Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja kuulemista edistävien työmuotojen kehittämisessä. Nuorisotalojen toiminnassa painotetaan kumppanuuksia, pienryhmätoimintaa, nuorten osallisuutta toiminnan suunnittelussa ja sen vetämisessä sekä laajennetaan osallistavaa budjetointia. Nuorisovaltuuston vaalit ovat 2017. Tavoite on nostaa äänestysprosenttia 5 prosenttiyksikköä. Nuorisovaltuusto keskittyy toiminnassaan alueellisen osallisuuden lisäämiseen ja kehittämiseen yhdessä koulujen ja nuorisotalojen kanssa. Verkkonuorisotyötä, nuorisotiedotusta ja neuvontaa kehitetään PKS -yhteistyönä ja valtakunnallisesti Pelastakaa lapset - ry:n vetämän verkoston kanssa. Vernissan toimintaa lisätään ja kehitetään yhdessä nuorten ja eri toimijoiden kanssa.

Yhteistyötä nuorisoalan oppilaitosten, yliopistojen, korkeakoulujen ja alan eri verkostojen kanssa kehitetään ja syvennetään mm. yhteiset tutkimus- ja kehittämishankkeet, opinnäytetyöt.

Nuorten työpajatoiminnassa laajennetaan seinätöntä pajaa kaupungin toimipisteitä hyödyntäen, nuorten tuettua oppisopimuskoulutusta lisätään ja kehitetään. Varian keskeyttämisvaarassa olevia nuoria otetaan motivointijaksolle työpajoille. Varian kanssa kehitetään työpajojen opinnollistamista.

Työpajojen yhteyteen on kytketty ulkopuolisella rahoituksella olevat kolme kehittämishanketta, joita toteutetaan monialaisena ja moniammatillisena laajana yhteistyönä. Erityisesti kehitetään mielenterveyden matalankynnyksen palveluita.

Maahanmuuttajat/Monikulttuuriset nuorien määrää lisätään nuorten työpajatoiminnassa. Kehitetään matalan kynnyksen suomenkielen opetusta sekä yhteiskunta- ja kulttuuritietoisuuden ohjausta. Työpajatoiminnan roolia vahvistetaan yhtenä kotoutumisen väylänä.

Kehittämishankkeet

Kaikki kehittämishankkeet ovat pitkäkestoisia. Ne on integroitu nuorisotyön perustoimintaan sitä täydentävinä ja uusia toimintamalleja, uutta tietoa ja innovaatioita tuottavina. Näin varmistetaan, että uudet toimintamallit voidaan ottaa heti käyttöön.

Hankkeet ovat:
- Palvelu olen minä! - hanke (ESR-hanke 2015–2017).
- Työpajojen kehittämishanke. Hankkeella on AVI:n pitkäaikainen rahoitus.
- Ohjaus- ja tukikeskus Kipinä ja etsivä nuorisotyö. Hankkeella on AVI:n pitkäaikainen rahoitus. Nuorisotyö raiteilla -hanke, jota rahoittaa OKM.
- Nuoret digitaalisten sisältöjen tuottajina – hanke (OKM).
- Kiusaamiseen puuttumisen kokonaisvaltaista mallia kehitetään ja sitä toteutetaan Nuorten palveluverkoston koordinoimana yhteistyössä alan toimijoiden kanssa kaikessa toiminnassa.
- +16-hanke nuorille ja nuorille aikuisille Kanuunaverkoston (kaupunkimaisen nuorisotyön verkosto) kanssa.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

TVO:n toteuttamisessa lähtökohtana on monipuolisesti kestävän kehityksen näkökulman painottaminen. Nuorisotilojen käyttöä tehostetaan ja yhteiskäyttöä lisätään. Tilaverkkoa tehostetaan ja kehitetään yhdessä eri tulosalueiden kanssa.

Panostetaan monituottajamallin kehittämiseen ja sen suurempaan hyödyntämiseen yhteistyössä eri tulosalueiden ja nuorisoalan järjestöjen kanssa. Nuorten osuutta toiminnan suunnittelussa ja ohjaamisessa lisätään. Näkökulma siirretään kaupungin omista nuorisopalveluista enemmän koko nuorisotyön resurssit kokoavaan näkökulmaan, jolloin saadaan suurin ja kustannustehokkain hyöty palveluihin. Tehtäväkuvia kehitetään vastaamaan entistä paremmin laajenevan toimintaympäristön haasteita.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	89	88	90	93	96	98
Määräaikaisen henkilöstön lkm	17	17	18,5	19	16	14
Henkilöstön kokonaismäärä	106	105	108,5	112	112	112

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	382 065	363 864	400 000	400 000
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)***	..	..	..	7 900
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneiden määrä *)	1 759	1 589	2 300	1 900
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	67	63	85	70
Käyttömenot/asukas **)	..	..	..	34,5
Avustukset/ asukas **)	..	..	..	1,9
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	21	23	23	23
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m²	14 736	14 220	14 479	14 560

*) toiminnan asiakasmäärät sisältävät Nuorten työpajatoiminnan, Eteenpäin opintiellä-Peruskoulu päätökseen, Nuorten ohjaus- ja tukikeskus Kipinän, Kesäohjaamon sekä sosiaalisen median asiakasmäärät.

**) laskentatapa muuttunut 2017: aiemmin käyttömenot ja avustukset/alle 29-vuotias, nyt per asukas

***) uusi tunnusluku 1.1.2017 alkaen

13 70
Ammatillinen koulutus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	2 416	2 200	2 200	2 200	2 244	2 289	2 335
Menot	-33 753	-35 856	-32 677	-32 233	-32 537	-32 957	-33 753
Toimintakate	-31 337	-33 656	-30 477	-30 033	-30 293	-30 668	-31 419

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	702	1 050	1 000	1 000
Maksutuotot	37	0	0	0
Tuet	988	500	550	550
Muut tulot	143	0	50	50
Sisäiset tulot	546	650	600	600
Tulot yhteensä	2 416	2 200	2 200	2 200
Henkilöstömenot	-17 752	-19 882	-16 762	-16 318
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-5 366	-5 406	-5 852	-5 852
Sisäisten palvelujen ostot	-801	-950	-600	-600
Materiaalin ostot	-1 754	-2 036	-2 067	-2 067
Avustukset	-39	-91	-91	-91
Vuokrat	-7 970	-7 094	-6 691	-6 691
Muut menot	-71	-397	-614	-614
Menot yhteensä	-33 753	-35 856	-32 677	-32 233
Toimintakate	-31 337	-33 656	-30 477	-30 033
Poistot	-343	-427	-398	-398
Yk-lisät	-1 791	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-2 135	-427	-398	-398
Tilikauden tulos	-33 472	-34 083	-30 875	-30 431

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan ammattiopisto Varia antaa järjestämisluvan mukaista nuorten ja aikuisten ammatillista perus-lisä- ja täydennyskoulutusta sekä perusopetuksen lisäopetusta. Ammatillinen koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Ammattiopisto toteuttaa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää. Vantaan ammattiopisto osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Vastaamme osaltamme siitä, että kaikille Vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Nuorisokoulutuksen linjan tavoitteena on, että järjestämisluvan mukaiset paikat ovat täynnä ja kaikki ammatillisen koulutuksen aloittaneet opiskelijat suorittavat ammatillisen perustutkinnon tavoiteajassa. Tavoitteena on kehittää osaamisperusteista opetusta ja ohjausta ottamalla käyttöön aiempaa monipuolisempia oppimisympäristöjä ja vaihtoehtoisia oppimisen tapoja. Tämä edellyttää tavoitteellista henkilöstön osaamisen sekä työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamista.

Aikuiskoulutuksen linjan tehtävänä on järjestää ammatillista perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta yhteistyössä alueen yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Aikuiskoulutuksessa järjestetään oppisopimuskoulutusta, oppilaitosmuotoista ammatillista aikuiskoulutusta sekä kehitetään uusia koulutustuotteita ja -palveluja.

Työelämäyhteistyön painopisteenä on sekä nuoriso- että aikuiskoulutuksessa kumppanuussopimuksiin perustuvan yhteistyön kehittäminen. Tavoitteena on yhteissuunnittelu niin, että otamme huomioon aiempaa paremmin yritysten paikalliset tarpeet ja toiminnan muutosennusteet koulutustarjonnassa ja opetusjärjestelyissä.

Lisäopetuksen tavoitteena on, että kaikki lisäopetuksen opiskelijat pääsevät jatko-opintoihin.

Oppilaitoksen ohjaus- ja tukipalveluiden tavoitteena on opiskelijoiden opiskelun ja oppimisen edistäminen ja tukeminen sekä esteiden varhainen tunnistaminen ja nopea puuttuminen niihin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Vantaan ammattiopisto Varian järjestämisluvan mukainen opiskelijamäärä on kasvanut opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 380 opiskelijalla vuoteen 2016 mennessä. Järjestämisluvan mukainen kokonaisopiskelijamäärä on vuonna 2016 ja siitä eteenpäin 3 160 opiskelijaa.

Vuodelle 2017 muutetaan ammatillisen koulutuksen rahoituslakia väliaikaisesti siten, että ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteena olevaa opiskelijamäärä on enintään 87,5 prosenttia järjestämisluvan mukaisesta enimmäismäärästä. Koska Variassa järjestämisluvan mukainen opiskelijamäärä ei täyty, leikkaus lasketaan toteutuneesta opiskelijamäärästä. Säästö ei koske oppisopimuskoulutusta eikä aikuisten ammatillista lisäkoulutusta. Toimenpiteet toiminnan sopeuttamiseksi on aloitettu jo vuoden 2016 aikana.

Valtioneuvoston tavoitteena on uudistaa ammatillisen koulutuksen toimintalaki, asetus ja järjestämisluvat 1.1.2018 alkaen. Lisäksi rahoituksen määräytymisen perusteet on tarkoitus uudistaa. Säädösmuutoksiin valmistautuminen ja järjestämisluvan hakeminen edellyttää koulutuksenjärjestäjältä oman toiminnan ja palveluiden muuttamista uusien säädösten ja määräysten mukaiseksi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	50,5 %	59,9 %	61,9 %	46,6 %
järjestämisluvan täyttöaste %	95 %	95 %	97 %	92 %
järjestämisluvan mukaiset opiskelijat *)	..	..	..	2 900
oppisopimuskoulutuksen opiskelijat	861	832	850	816
perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijat	58	43	40	43
käyttömenot euroa/opiskelija (ammatillinen koulutus yhteensä)	7 892	7 915	8 093	7602
huoneistoneliöt/opiskelija (ammatillinen koulutus yhteensä, pl. oppisopimuskoulutus)	16,7	16,3	15,9	15,9

*) uusi tunnusluku 1.1.2017 alkaen

13 80
Aikuisopisto

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	2 119	1 578	1 609	1 609	1 641	1 674	1 707
Menot	-4 328	-4 409	-4 406	-4 322	-4 372	-4 426	-4 541
Toimintakate	-2 209	-2 832	-2 797	-2 713	-2 731	-2 752	-2 833

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	574	86	141	141
Maksutuotot	1 251	1 399	1 386	1 386
Tuet	117	13	25	25
Muut tulot	2	4	4	4
Sisäiset tulot	174	76	54	54
Tulot yhteensä	2 119	1 578	1 609	1 609
Henkilöstömenot	-3 194	-3 199	-3 211	-3 126
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-422	-540	-525	-525
Sisäisten palvelujen ostot	-15	-3	0	0
Materiaalin ostot	-60	-64	-80	-80
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-626	-592	-581	-581
Muut menot	-11	-11	-10	-10
Menot yhteensä	-4 328	-4 409	-4 406	-4 322
Toimintakate	-2 209	-2 832	-2 797	-2 713
Poistot	-7	-22	-20	-20
Yk-lisät	-235	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-243	-22	-20	-20
Tilikauden tulos	-2 452	-2 854	-2 818	-2 733

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan aikuisopiston tehtävänä on tukea paikallisen aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä edistämällä elinikäistä osaamista, itsensä monipuolista kehittämistä, yhteisöllisyyttä, suvaitsevaisuutta ja moniarvoisuutta.

Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto sekä maahanmuuttajien koulutusyksikkö. Aikuisopistossa järjestetään vapaatavoitteista kansalaisopisto-opetusta, perusopetukseen valmistavaa sekä perusopetusta, avoimen yliopiston opetusta sekä maahanmuuttajien kotouttavaa koulutusta.

Aikuisopisto on osa nuoriso- ja aikuisasteen koulutuksen tulosalueen toimintaa.

Suurin muutos toiminnassa on se, että aikuisopisto ei järjestä enää vuonna 2017 työvoimapoliittista maahanmuuttajien suomen kielen koulutusta eikä yleisille markkinoille myytävää liiketoimintakoulutusta. EU:n kilpailuneutraliteettilaki kieltää tämän toiminnan. Opiston toiminnassa näkyy vahvasti hallinnollisten tehtävien tehostaminen mm. sähköisten järjestelmien hyödyntämisen lisäämisellä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Opisto tarjoaa laadukasta ja monipuolista koulutusta keskitetysti, alueellisesti sekä verkossa. Opiston väestöopetuksen peruspalveluja tarjotaan kaikilla palvelualueilla. Opiston toiminnan volyymi pyritään pitämään entisellä tasolla toimintaa tehostamalla.

Aikuisopisto toteuttaa Opetushallituksen sekä opetusministeriön rahoittamia kehittämisprojekteja. Aikuisopistossa järjestetään valtakunnallisten yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita.

Pääkaupunkiseudun kansalaisopistojen yhteisen kurssihallintojärjestelmän (Kursor) käyttöä laajennetaan ja kehitetään, ja tämän myötä hallinnolliset toiminnot tehostuvat. Asiakkaiden ja tuntiopettajien sähköiset työvälineet kehittyvät.

Opisto järjestää nuorille (17–24-vuotiaille) vasta maahan tulleille maahanmuuttajille valmistavaa- sekä perusopetusta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Kansalaisopisto-opetuksen määrää optimoidaan ja tehostetaan edelleen.

Henkilöstön osaamiskartoituksia sekä tulos- ja kehittämiskeskusteluja hyödynnetään toiminnassa laajasti. Erityisesti kieli-, tietotekniikka- sekä monikulttuurisuus-koulutukseen panostetaan. Päätoimisten opettajien työtä suunnataan ainekohtaisten tuloskorttien tavoitteiden mukaan.

Opiston kurssisuunnitteluun kehitetään kurssi- ja ainekohtaista talouden hallintaa tukeva järjestelmä. Ainealueiden taloudenohjantaan kiinnitetään entistä tarkempaa huomiota. Kustannuslaskentaa kehitetään.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	31 273	33 659	33 000	33 100
opetustuntien kokonaismäärä	50 851	48 961	44 000	44 000
kurssien määrä	1 893	1 772	1 600	1 650
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 099	1 015	1 000	1 000
maahanmuuttajien perusopetuksen opiskelijat	44	53	70	75
– joista maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskelijoita	19	20	25	25
oman maksutulon osuus budjetista %	55 %	49 %	36 %	37 %

13 85
Musiikkiopisto

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	977	955	975	975	995	1 014	1 035
Menot	-3 946	-4 019	-4 010	-3 925	-3 965	-4 013	-4 123
Toimintakate	-2 969	-3 065	-3 035	-2 950	-2 971	-2 999	-3 089

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
1000 euroa				
Myyntituotot	7	0	6	6
Maksutuotot	941	932	947	947
Tuet	24	16	16	16
Muut tulot	1	7	6	6
Sisäiset tulot	3	0	0	0
Tulot yhteensä	977	955	975	975
Henkilöstömenot	-3 161	-3 290	-3 289	-3 204
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-188	-167	-167	-167
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Materiaalin ostot	-72	-38	-41	-41
Avustukset	-4	-2	-2	-2
Vuokrat	-515	-518	-506	-506
Muut menot	-5	-5	-5	-5
Menot yhteensä	-3 946	-4 019	-4 010	-3 925
Toimintakate	-2 969	-3 065	-3 035	-2 950
Poistot	-9	-9	-15	-15
Yk-lisät	-206	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-215	-9	-15	-15
Tilikauden tulos	-3 184	-3 074	-3 051	-2 965

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuslain musiikin laajan oppimäärän mukaista koulutusta lapsille ja nuorille keskimäärin 54 800 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1 040 soiton- ja laulunopiskelijaa, reilut 800 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa ja 37 musiikkiluokkien soitinopetuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi opiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1 600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200. Monikulttuurinen lastenorkesteri Tempo toimii Länsimäen ja Kytöpuiston kouluilla ja sen piirissä on noin 70 lasta. Vuosituntimäärä on noin 1 890.

Yhteensä musiikkiopistossa on noin 2 150 oppilasta ja opetusta noin 54 800 tuntia vuodessa.

Opetusmäärä on kasvanut vuoden 2016 tasoon nähden uuden opetuspisteen Aurinkokiven myötä Kivistössä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

- Vuosi 2017 on Suomen juhlavuosi, ja tavoitteena on järjestää 100 konserttia tai tapahtumaa teemalla Suomi 100.
- Opetustuntimäärän säilyttäminen vähintään 1 590 viikkotunnin tasolla ja oppilasmäärän säilyttäminen vähintään 2 150 tasolla.
- Soitinvalmennuksen vakiinnuttaminen.
- Musiikkiopiston kokonaisarvioinnin valmistuminen (Virvatuli).

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Musiikkiopisto pyrki järjestämään oppilaspaikan kaikille hakijoille. Syyslukukaudella 2016 käynnistettiin soitinvalmennusopetus, joka mahdollistaa useamman oppilaan ottamisen opistoon. Uusi opetuspiste Aurinkokivi tuo lisää oppilaita Kivistön alueelle. Tuntimäärää nostettiin syksyllä noin 40 h/vko.

Kärkihanke ”Taiteiden karuselli” on uusi palvelumuoto ala-asteen 1.-3.-luokkalaisille, joka toivottavasti houkuttelee lisää oppilaita musiikin pariin.

Musiikkiopiston tulotavoitteen kasvun takia lukukausimaksuun tulee korotus 1.1.2017. Korotuksen suuruus riippuu kokonaistuntimäärästä.

13 86
Kuvataidekoulu

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	347	274	300	300	306	312	318
Menot	-954	-876	-873	-856	-866	-877	-900
Toimintakate	-606	-602	-573	-556	-560	-565	-581

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	336	274	292	292
Tuet	1	0	0	0
Muut tulot	11	0	8	8
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	347	274	300	300
Henkilöstömenot	-675	-627	-655	-637
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-57	-74	-45	-45
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-67	-40	-43	-43
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-154	-135	-131	-131
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-954	-876	-873	-856
Toimintakate	-606	-602	-573	-556
Poistot	0	-9	-27	-27
Yk-lisät	-39	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-39	-9	-27	-27
Tilikauden tulos	-646	-611	-600	-582

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kuvataidekoulu antaa taiteen perusopetusta laajan opetussuunnitelman mukaisesti yli 900 vantaalaiselle 5–20-vuotiaalle lapselle ja nuorelle. Kuvataidekoulun oppilasmäärä on tasaisesti kasvanut viime vuosina. Syksyllä 2016 uutena opetuspisteenä aloittaa Aurinkokiven koulu, mikä osaltaan asettaa paineita lisätä oppilaiden ja opetustuntien määrää.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Kuvataidekoulun tavoitteena on lisätä ja parantaa kodin ja kuvataidekoulun välistä yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä esim. vanhempainiltoja ja työpajoja järjestämällä. Tavoitteena on parantaa kuvataidekoulun viestintää ja tiedottamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Tulotavoitteen kasvun takia lukukausimaksuun tulee indeksikorotus 1.1.2017. Vantaan kuvataidekoulu yhdessä kuuden muun vantaalaisen Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen kanssa anoi ja sai Opetusministeriön kärkihankkeelta rahaa koulujen kerhotoiminnan järjestämiseen lukuvuodelle 2016–2017.

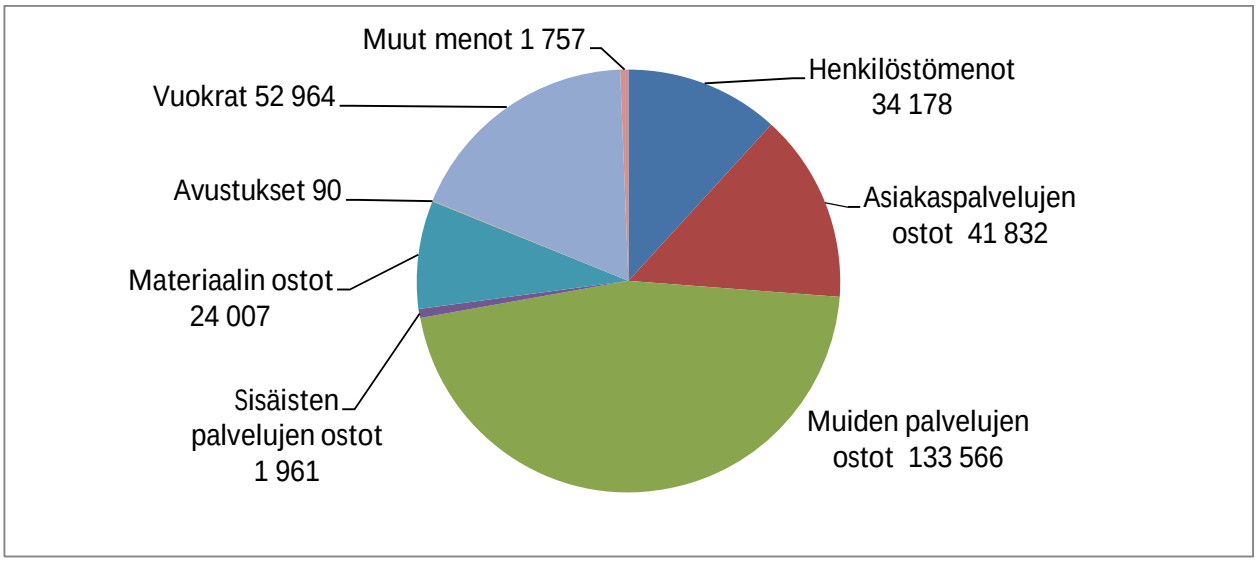
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA

14
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	232 106	214 053	220 335	220 335	223 767	227 259	230 812
Valmistus omaan käyttöön	107 774	78 140	88 125	88 044	111 268	102 324	89 186
Menot	-290 476	-276 680	-291 285	-290 355	-317 149	-310 430	-299 882
Menot ilman VOK	-182 702	-198 540	-203 160	-202 310	-205 881	-208 106	-210 696
Toimintakate	49 403	15 513	17 175	18 025	17 886	19 154	20 116

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	16 682	24 597	21 787	21 787
Maksutuotot	37 052	14 726	22 251	22 251
Tuet	70	0	10	10
Muut tulot	58 377	53 587	55 581	55 581
Sisäiset tulot	119 923	121 143	120 706	120 706
Tulot yhteensä	232 106	214 053	220 335	220 335
Valmistus omaan käyttöön	107 774	78 140	88 125	88 044
Henkilöstömenot	-35 403	-34 856	-35 046	-34 178
Asiakaspalvelujen ostot	-29 698	-43 080	-41 832	-41 832
Muiden palvelujen ostot	-148 756	-123 146	-133 628	-133 566
Sisäisten palvelujen ostot	-2 375	-1 889	-1 961	-1 961
Materiaalin ostot	-25 880	-22 826	-24 007	-24 007
Avustukset	-46	-141	-90	-90
Vuokrat	-46 895	-49 037	-52 964	-52 964
Muut menot	-1 423	-1 705	-1 757	-1 757
Menot yhteensä	-290 476	-276 680	-291 285	-290 355
Toimintakate	49 403	15 513	17 175	18 025
Poistot	-78 778	-87 918	-95 971	-95 939
Yk-lisät	-4 940	0	0	-3 952
Laskennalliset yhteensä	-83 717	-87 918	-95 971	-99 890
Tilikauden tulos	-34 314	-72 405	-78 796	-81 866

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 toimialan henkilöstömenoihin on yhteensä 0,8 milj. euroa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tehtävänä on kaupunkirakenteen, liikenteen, yhdyskuntatekniikan ja eri toimialojen tarvitsemien toimintojen kokonaisvaltainen kehittäminen, hallinta ja hoito sekä kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisen elinkeino-, asunto- ja maapolitiikan kehittäminen ja toteuttaminen.

Toimialan toimintaa ohjaa kolme lautakuntaa: kaupunkisuunnittelulautakunta, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Toimiala koostuu seitsemästä tulosalueesta: yrityspalvelut, kaupunkisuunnittelu, tilakeskus, kuntatekniikankeskus, rakennusvalvonta, ympäristökeskus ja talous- ja hallintopalvelut.

Taloussuunnitelmakaudella keskeisempiä toimintaympäristön muutoksia ovat:

Vantaan voimakas kasvu
- Aviapoliksen ja muiden työpaikka-alueiden vetovoima
- keskusten voimakas rakentaminen
- kasvaneet MAL -asuntotuotantotavoitteet.

Vantaan kaupunkirakenne muuttuu
- kehitys joukkoliikennekaupungiksi
- kaupungin maaomaisuuden aktiivinen käyttö.

Uusi teknologian mahdollistaa uudistuneen työn
- Suunnittelu- ja kartantuotantojärjestelmä sekä rekisterit
- muiden sähköisten työvälineiden hyödyntäminen
- Tikkurilan uuden toimitilarakennus -projektin hankevalmistelu.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Toimialan tuloskortti on laadittu valtuustokauden strategian, kaupungin tuloskorttiluonnoksen ja kehyksen, talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) sekä toimialan toiminnan muiden keskeisten tavoitteiden pohjalta. Tuloskortti käsittää tavoitteet ja niiden mittarit lähtö- ja tavoitetasoineen.

Toimialan tuloskortti tukee Vantaan kaupungin valtuustokauden strategiaa erityisesti painopistealueilla:

1) kaupungin talous tasapainossa ja
2) kaupunkirakenne eheytyy.

Kaupunkitasoiset sitovat tavoitteet on sisällytetty toimialan tuloskorttiin vastuutusten mukaisesti. Yhtenä keskeisenä tavoitteena mainittakoon, että vuonna 2017 uutta suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmä -projektia jatketaan ja arvioitu käyttöönotto on vuonna 2018.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset. Tämä vaikuttaa laajasti toimintaan ja erityisesti suuriin maanmyyntitavoitteisiin ja sitä kautta myös mm. asuntotuotantoon. Energian hinnan nousu edellyttää kaikkien panostusta energiansäästötavoitteiden saavuttamiseksi.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttamisen edistäminen vuonna 2017

Toimialan TVO -ohjelmassa on esitetty vuosia 2015–2018 koskevia toimenpiteitä, joiden avulla käyttötalouden menokehitystä hillitään ja investointitasoa lasketaan. Tällaisia ovat esimerkiksi hankintojen johtamisen kehittäminen ja investointisuunnittelun uusi toimintamalli, sekä kustannustehokas ja laadukas kiinteistönpito uuden kiinteistöhallintajärjestelmän avulla.

Lisäksi ohjelmassa on esitetty pidemmällä aikavälillä vaikuttavia kehittämislinjauksia ja aloitettavia selvityksiä, joiden avulla kaupungin kilpailukykyisyys pyritään varmistamaan myös pidemmällä tähtäimellä tulopohjan vahvistamisen ja toiminnan kustannustehokkuuden varmistamisen kautta. Näistä voidaan mainita esimerkiksi energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvan energian käytön edistäminen, sekä mallinnuksen laajentaminen koko toimiala toimintoihin.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2017

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2015 loppu	Mittarin tavoitetaso 2017
Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Joukkoliikenteen kuntaosuus on enintään 50 %	Joukkoliikenteen kuntaosuus-% ilman infrakorvauksia	48,60 %	Enintään 50 %
Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan	Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vähintään 32 milj. euroa vuoden 2017 aikana	Maanmyyntivoitot	37,3 milj. euroa	32 milj. euroa
Kumppanuuksien hyödyntäminen	Edistetään kasvihuonekaasupäästöjen vähenemistä	Vantaan kasvihuonekaasupäästöt	5,5 tonnia CO2 ekv/asukas/vuosi	vähenevät 4 %
Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatukäytäviin	Kaavoitetaan asuntorakentamisen kerrosalaa 250 000 k-m² /vuosi ja priorisoidaan keskustoihin sijoittuvia kaavahankkeita	Valmistuneiden kaavojen k-m²/v määrä	209 209 k-m²	265 000 k-m²
Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista	Kaupunki luo edellytykset vähintään 2 400 asunnon laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle ja pientaloalueita tiivistetään Maapoliittisten linjausten mukaisesti	Valmistuneiden asuntojen määrä	2 689	2 400

Itsearviointien tulokset

Tulosaluetasoinen itsearviointiprosessi toteutettiin keväällä 2016 huhti - elokuun aikana. Arviointiin sisällytettiin CAF -itsearvioinnin vuoden 2016 arvioitavat osiot; strategiat ja toiminnan suunnittelu, asiakas- ja kuntalaistulokset ja keskeiset suorituskykytulokset.

Tulosalueet ovat tarkastelleet tuloksia yhdessä muiden vuosittaisten kyselyiden, mittausten ja arviointitulosten kanssa, sekä poimineet näistä arvioinneista yhteiset kehittämisnostot.
Keskeiset havainnot vuoden 2016 arviointien kehittämiskohteista ovat:

– asiakastyytyväisyystutkimukset kattaviksi koko toimialalla ja tutkimustulosten hyödyntäminen
– systemaattinen palautteen kerääminen, analysointi, kehittäminen ja seuranta
– palvelumuotoilu, kuntalaispalautteet ja osallisuuden kehittäminen
– sähköisen karttapohjaisen palautejärjestelmän kehittäminen
– toiminnan kehittäminen tietotekniikkaa hyödyntäen yhteistyössä PKS -kuntien kanssa
– yhteistyö valtion, PKS -kuntien ja muiden kumppaneiden kanssa
– parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja levittäminen
– vaikuttavuuden arviointi ja seuranta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	629	643	647	637	630	630
Määräaikaisen henkilöstön lkm	35	37	28	24	23	23
Henkilöstön kokonaismäärä *	664	680	675	661	653	653

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA

14 0
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	43 653	38 632	38 814	38 814	39 590	40 382	41 190
Menot	-7 883	-9 856	-9 912	-9 657	-9 879	-9 997	-10 247
Toimintakate	35 770	28 776	28 902	29 157	29 711	30 385	30 942

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	22	27	36	36
Maksutuotot	561	407	390	390
Tuet	11	0	0	0
Muut tulot	43 060	38 198	38 388	38 388
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	43 653	38 632	38 814	38 814
Henkilöstömenot	-6 183	-7 084	-7 325	-7 131
Asiakaspalvelujen ostot	-189	-220	-240	-240
Muiden palvelujen ostot	-782	-1 456	-1 339	-1 277
Sisäisten palvelujen ostot	-57	-75	-74	-74
Materiaalin ostot	-77	-177	-187	-187
Avustukset	0	-59	0	0
Vuokrat	-510	-581	-610	-610
Muut menot	-86	-205	-138	-138
Menot yhteensä	-7 883	-9 856	-9 912	-9 657
Toimintakate	35 770	28 776	28 902	29 157
Poistot	-110	-97	-82	-82
Yk-lisät	1 225	0	0	-3 952
Laskennalliset yhteensä	1 115	-97	-82	-4 033
Tilikauden tulos	36 885	28 679	28 820	25 124

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat yhteisesti sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä:

- kaupunkisuunnittelulautakunta
- toimialahallinto
- yrityspalvelut
- kaupunkisuunnittelu

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	115	121	128	122	122	122
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	119	122	128	122	122	122

14 10
Kaupunkisuunnittelulautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-46	-116	-80	-80	-81	-82	-84
Toimintakate	-46	-116	-80	-80	-81	-82	-84

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-38	-75	-49	-49
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-6	-37	-26	-26
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-4	-3	-3
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	-2	-2
Menot yhteensä	-46	-116	-80	-80
Toimintakate	-46	-116	-80	-80
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	46	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	46	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-116	-80	-80

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkisuunnittelulautakunta huolehtii toiminnan tuloksellisuudesta asemakaavoituksessa ja yleiskaavoituksessa, maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovutuksesta, alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta, kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta, sekä yhteistyöstä muiden viranomaisen kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkisuunnittelulautakunta kokoontuu vuonna 2017 noin 15 kertaa. Vuoden 2017 talousarvio perustuu vuoden 2016 toiminnalliseen tasoon.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Keskeisinä tavoitteina on toteuttaa maapoliittista ohjelmaa, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa maankäytön toimenpitein sekä vastata maankäytön strategiasta ja kaupunkirakenteen kehittämisestä.

14 20
Toimialahallinto

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	2 186	2 100	2 229	2 229	2 274	2 319	2 365
Menot	-2 614	-3 384	-3 532	-3 407	-3 487	-3 531	-3 615
Toimintakate	-428	-1 284	-1 303	-1 178	-1 213	-1 212	-1 249

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	15	0	0	0
Maksutuotot	114	224	169	169
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	2 057	1 876	2 060	2 060
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	2 186	2 100	2 229	2 229
Henkilöstömenot	-1 843	-2 100	-2 349	-2 286
Asiakaspalvelujen ostot	-189	-220	-240	-240
Muiden palvelujen ostot	-286	-658	-582	-520
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-4	-4	-4
Materiaalin ostot	-32	-65	-72	-72
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-196	-243	-224	-224
Muut menot	-66	-94	-62	-62
Menot yhteensä	-2 614	-3 384	-3 532	-3 407
Toimintakate	-428	-1 284	-1 303	-1 178
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	1 661	0	0	-3 952
Laskennalliset yhteensä	1 661	0	0	-3 952
Tilikauden tulos	1 233	-1 284	-1 303	-5 129

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talous- ja hallintopalvelut -tulosalue hoitaa keskitetysti toimialan talouteen, yleishallintoon ja toimialatasoiseen kehittämiseen, strategiatyöhän, henkilöstöhallintoon, viestintään ja lakiasioihin liittyviä tehtäviä, sekä tarjoaa tukipalveluita toimialan muille tulosalueille. Tulosalue koordinoi toimialan yhteistyötä kaupungin keskushallinnon kanssa. Toimialan asiakaspalvelu keskitettiin talous- ja hallintopalveluiden tulosalueelle 1.6.2016. Talous- ja hallintopalvelut hoitaa myös kunnalliseen pysäköinninvalvontaan kuuluvat viranomaistehtävät.

Pysäköinninvalvonnan lisäksi ajoneuvojen siirtämisestä huolehtiminen on pysäköinninvalvonnan vastuulla. Varsinainen ajoneuvojen siirtäminen ja kaupungin omaisuudeksi siirtyneiden ajoneuvojen jatkokäsittely on ulkoistettu.

Talousarviokohta "toimialahallinto" sisältää maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan johdon sekä talous- ja hallintopalveluiden määrärahat.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

– huolehditaan toiminnan kehittämisestä yleisesti ja erityisesti viestintätekniikan kehittämisestä
– huolehditaan taloussuunnittelusta ja resurssiallokoinnista, sekä talousarvion ja talous- ja velkaohjelman toteuttamisesta
– noudatetaan avointa ja aktiivista viestintäpolitiikkaa
– turvataan viranomaistehtävien (pysäköinninvalvonta) hoito
– tarjotaan asiakaslähtöistä palvelua, sekä laadukkaat ja kilpailukykyiset tukipalvelut

Talous- ja hallintopalveluiden tulosalueen visiona on olla kehittyvä, osaava, joustava ja tehokas palveluiden tuottaja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen vuonna 2017

Vuoden 2017 aikana Vantaalla alkaa maksullinen pysäköinti mm. Tikkurilassa ja liityntäpysäköintialueilla. Maksulliseen pysäköintiin siirtyminen edellyttää pysäköinninvalvonnalta toiminnan kehittämistä ja työpanoksen kohdentamista ohjeistamiseen ja pysäköintimaksujen valvontaan. Pysäköinninvalvontaan tullaan perustamaan näin ollen kolme uutta pysäköinnintarkastajan virkaa. Vuonna 2016 aloittanut toimialan yhteinen asiakaspalvelupiste jatkaa toimintaansa ja kehittää palveluaan vastaamaan paremmin kuntalaisten tarpeita.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Talous- ja hallintopalvelut koordinoi toimialan kuntotuttavaa työtoimintaa. Vuoden 2017 tavoite on työllistettyjen määrän kasvu.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	36	38	47	42	42	42
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	0	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	37	38	47	42	42	42

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Pysäköintivirhemaksut / kpl	38 762	36 228	39 200	49 200
Kasvu edellisestä vuodesta %	1,8	-6,5	0,5	25,5
Hallinnon henkilöstömenot (€) / toimialan kokonaismenot sis. valmistus omaan käyttöön (€)	0,28	0,29	0,34	0,23
Toimialan koulutuspäivät	2 063	1 921	2 000	2 000

14 30
Yrityspalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	41 040	36 335	36 335	36 335	37 062	37 803	38 559
Menot	-1 552	-1 903	-1 925	-1 892	-1 935	-1 959	-2 004
Toimintakate	39 488	34 432	34 410	34 443	35 127	35 844	36 555

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	-2	0	2	2
Maksutuotot	39	13	5	5
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	41 003	36 322	36 328	36 328
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	41 040	36 335	36 335	36 335
Henkilöstömenot	-1 098	-1 123	-1 238	-1 205
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-225	-389	-354	-354
Sisäisten palvelujen ostot	-54	-71	-70	-70
Materiaalin ostot	-14	-27	-20	-20
Avustukset	0	-59	0	0
Vuokrat	-148	-139	-175	-175
Muut menot	-14	-96	-69	-69
Menot yhteensä	-1 552	-1 903	-1 925	-1 892
Toimintakate	39 488	34 432	34 410	34 443
Poistot	-110	-97	-82	-82
Yk-lisät	-152	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-262	-97	-82	-82
Tilikauden tulos	39 225	34 335	34 328	34 361

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yrityspalvelut kehittää ja toteuttaa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista asunto- ja maapolitiikkaa, toteuttaa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista elinkeinopolitiikkaa maankäytön toimenpitein, vastaa kaupungin rakentamattoman kiinteistö omaisuuden, muun kuin kaupungin omassa käytössä olevan rakennetun kiinteistöomaisuuden ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä sekä edistää strategian mukaisten työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumista. Asumisoikeusasioita koskevien viranomaistehtävien hoidosta vastaa ostopalveluna Helsingin kaupunki.

Yrityspalvelut noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja työpaikkarakentamiseen.

Asuntopolitiikallaan tulosalue luo osaltaan edellytyksiä kaupungin sitovien tavoitteiden sekä seudullisten tavoitteiden (MAL) ja asunto-ohjelman mukaisten asuntojen toteutumiselle, asunnottomuuden vähenemiselle sekä asumisolojen kehittymiselle.

Yrityspalvelut hoitaa kaupungin maapoliittisten linjausten mukaista aktiivista maapolitiikkaa sekä hallitsee ja kehittää kaupungin maaomaisuutta. Maata hankitaan aktiivisesti strategisilta paikoilta maapoliittisten linjausten mukaisesti. Tulosalue myy maapoliittisten linjausten ja sen täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti kaupungin omistamia maita yrityksille ja asuntotontteja sekä tuottajamuotoiseen että omatoimiseen asuntorakentamiseen. Lisäksi tulosalue kehittää/jatkojalostaa ja myy kaupunginhallituksen ohjeiden mukaisesti kaupungin palvelukäytöstä poistunutta kiinteistö-omaisuutta, jota ei voida jalostaa rakennuksena.

Yrityspalvelut toimii yhdessä sisäisten ja ulkoisten strategisten kumppaneidensa kanssa korostaen kaupungin kilpailukyvyn/elinvoiman vahvistamista, yhdyskuntarakenteen hallintaa, asuntopoliittisia päämääriä sekä seutuyhteistyötä.

Yrityspalveluiden toimintaympäristöön vaikuttaa suuressa määrin yleinen taloudellinen tilanne ja suhdanteiden ja eräiden toimialojen (mm. kauppa) epävarmuus. Asuntotonttien kauppa on jatkunut erittäin vilkkaana koko Vantaalla, mutta toimitilatonttien kauppa on ollut vähäistä. Yhteydenottoja toimitiloista on ollut, mutta kaupat ovat joko viivästyneet tai niitä ei ole tehty. Vuoden 2016 alusta tilanne on toimitilojenkin osalta kehittynyt suotuisaan suuntaan Ja nyt Kehäradan aukeamisen jälkeen esim. Vehkalan toteutuminen on todennäköistä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

- varmistaa maanmyyntivoittojen (32 milj. euroa) toteutuminen
- toteuttaa kaupunginvaltuuston maapoliittisia linjauksia
- osaltaan varmistaa valtion ja seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimuksen mukaisia asuntotuotantoedellytyksiä
- toteuttaa kaupunginhallituksen hyväksymiä asuntopoliittisia tavoitteita ja asunto-ohjelmaa
- varmistaa yritysten sijoittumisedellytykset maapoliittisin keinoin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Maankäytön-, asumisen- ja liikenteen -sopimus (MAL) on allekirjoitettu 9.6.2016 ja sitä toteutetaan vuosina 2016–2019. Sopimuksessa on sovittu, että Vantaalle toteutetaan 2 400 asuntoa vuosittain, joista 720 on valtion tukemia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja. Yrityspalvelut asuntopolitiikan toteuttajana ja asuntorakentamisen edellytysten varmistajana toteuttaa osaltaan allekirjoitetun sopimuksen tavoitteita.

Taloussuunnittelukaudella tulee asuntopolitiikan hoidossa määrällisten tavoitteiden lisäksi huomioida erityisesti asuinalueiden sosiaalisen eheyden turvaaminen ja asuntotuotannon monipuolisuus. Erityisesti tulee kiinnittää huomioita pienten asuntojen rakentamisen lisäksi siihen, että asuinalueilla on riittävästi myös uusia perheasuntoja lapsiperheiden käyttöön. Lisäksi asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen (omistus, vuokra ja asumisoikeus) kirjo tulee olla sellainen, että alueellista syrjäytymistä kyetään uusilla asuinalueilla ehkäisemään ja pääosin jo rakennetuilla asuinalueilla täydennysrakentamisella vähentämään. Vantaan asuntopoliittiset tavoitteet tullaan ajantasaistamaan vuoden 2017 aikana asunto-ohjelman päivityksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2012 lopussa maapoliittiset linjaukset kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskien. Vuoden 2013 keväällä maapoliittisten linjausten täytäntöönpanon poliittinen ohjausryhmä hyväksyi kaavoituksessa, maanhankinnassa ja luovutuksessa noudatettavat periaatteet. Periaatteiden on tarkoitus lisätä maanluovutuksen läpinäkyvyyttä, toiminnan avoimuutta sekä nostaa kaupungin imagoa mm. kilpailuttamalla entistä suurempi osa kaupungin luovuttamasta tonttimaasta. Lisäksi ohjausryhmä linjasi kaupungin maanhankintaa ja edellytti, että yrityspalvelut ryhtyy aktiiviseen maanhankintaan priorisoiduilla alueilla. Maapoliittisia linjauksia on täydennetty ja tarkennettu 2014 strategisten linjausten sekä kaavahankkeissa havaittujen haasteiden pohjalta erityisesti täydennysrakentamisen edistämiseksi.

Taloussuunnittelukaudella tulee huomioida myös ostomäärärahojen riittävyys ja joustavuus siten, että tulevina vuosinakin kaupunki voi helpommin säädellä kasvua oman maaomaisuutensa avulla. Erityisesti kuntatekniikan ja palveluverkon investointien ennustettavuuden parantamiseksi kaupungin maaomaisuuden

hallittu lisääminen on perusteltua. Kaupunki pyrkii ottamaan osan maankäyttökorvauksista tonttimaana, erityisesti valtion tukeman tuotannon osalta.

Asunto-ohjelman päivittäminen, MAL -sopimuksen toteuttaminen ja seuranta, maapoliittiset linjaukset ja niiden täytäntöönpano, sekä lakimuutokset koskien arvonmääritystä ja asuntotuotantoa lisäävät yrityspalveluiden tehtäviä erityisesti edunvalvonnan, maanhankinnan, arvonmäärityksen, kilpailuttamisen sekä seurannan osalta. Tämä vaatii henkilökunnan panostamista ko. tehtäviin ja myös ulkopuolisen konsulttityövoiman käyttöä mm. käyvän arvon määrittelyssä, sekä Vantaan ulkopuolisten maiden myymisen osalta paikallisten kiinteistövälittäjien palveluiden ostamista.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Asuntokaavoituksen lisääminen +25 prosenttia.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	19	19	19	18	18	18
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	19	19	19	18	18	18

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Merkittäviä maanhankintaneuvotteluja käynnissä	20	20	10	10
Käynnissä olevat luovutuskilpailut	9	4	5	5
Valmistuneet asunnot	2 022	2 689	2 000	2 400
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	292	312	400	720
Maanmyynti- ja vuokratulot	39 086	41 025	36 172	36 200
Kivistön maanmyyntivoitot koko maanmyyntituloista	18 300	7 300	8 000	8 000

14 40
Kaupunkisuunnittelu

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	427	197	250	250	255	260	265
Menot	-3 671	-4 453	-4 375	-4 278	-4 376	-4 425	-4 545
Toimintakate	-3 244	-4 256	-4 125	-4 028	-4 121	-4 165	-4 280

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	9	27	34	34
Maksutuotot	407	170	216	216
Tuet	11	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	427	197	250	250
Henkilöstömenot	-3 203	-3 786	-3 689	-3 591
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-264	-372	-378	-378
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Materiaalin ostot	-29	-81	-92	-92
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-165	-199	-211	-211
Muut menot	-6	-15	-5	-5
Menot yhteensä	-3 671	-4 453	-4 375	-4 278
Toimintakate	-3 244	-4 256	-4 125	-4 028
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	-329	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-329	0	0	0
Tilikauden tulos	-3 573	-4 256	-4 125	-4 028

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkisuunnittelun tulosalueen tavoitteena on aito ja kestävä kaupunkiympäristö sekä kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Kaupunkisuunnittelu toimii kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Kaupunkisuunnittelu vastaa edellytysten luomisesta Vantaan strategian mukaiselle asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristölle, tehokkaalle liikennejärjestelmälle ja palvelurakenteelle sekä kestävälle kehitykselle. Kaupunkisuunnittelu vastaa Vantaan maankäytön strategiasta ja laatii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia yleis- ja asemakaavoja sekä niihin liittyviä suunnitelmia ja selvityksiä. Työ tehdään yhdessä kaupungin viranomaisten, sidosryhmien ja asukkaiden sekä metropolialueen kuntien ja valtion viranomaisten kanssa. Onnistuminen tukee Vantaan vetovoimaisuuden, kilpailukyvyn ja asukkaiden hyvinvoinnin lisäksi tehokasta ja taloudellista hallintoa. Kaupunkisuunnittelu vaikuttaa keskeisesti useiden kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseen ja kaavojen kautta luodaan merkittävää varallisuutta. Nykyinen kaupungistumisen trendi vahvistaa Vantaan strategiaa.

Kaupunkisuunnittelu vastaa Vantaan kaupunkirakenteen tasapainoisesta kehittämisestä. Maankäytön suunnitelmia ja kaavoja tehdään koko kaupungin alueelle ja samalla huolehditaan siitä että kaikki alueet

voivat kehittyä ja uudistua omaleimaisina kokonaisuuksina. Tehokas yhteistyö ja koordinointi kaupungin eri toimialojen kanssa ja erityisesti maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on lähtökohtana kaikelle suunnittelulle. Kumppanuuskaavoituksessa korostuu vuorovaikutus ja osallistuminen, laatuun ja kustannustietoisuuteen on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Kaikissa töissä varmistetaan Vantaan valtuustostrategian ja ohjelmien toteutumisedellytykset. Erityistä huomiota kiinnitetään kestävään kehitykseen ja energiatehokkuuteen. Keskeisiä tavoitteita ovat maapoliittiset linjaukset ja kaupungin tulopohjan vahvistaminen maankäytön myyntituloilla.

Kaupunkisuunnittelu vastaa eräistä viranomaistehtävistä, kuten ajantasa-asemakaavan ja useiden rekisterien ylläpidosta sekä poikkeamispäätösten ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelusta ja tekemisestä. Kaupunkisuunnittelussa valmistellaan lisäksi nimistöasiat.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Pääkaupunkiseutua koskeva maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL -sopimus 2016–2019 valmistui kesäkuussa 2016. Sopimuksen pohjalta tehostetaan asuntokaavatuotantoa niin, että Vantaan asuntoasemakaavojen määrää lisätään 33 prosenttia. Tähän on varauduttu sekä tehostamalla toimintaa että lisäämällä asemakaavoituksen asiantuntijoita.

Vuonna 2017 käynnistyy yleiskaavan laatiminen. Siinä varmistetaan Vantaan yhdyskuntarakenteen kehittämisedellytykset seuraaviksi vuosikymmeniksi. Yleiskaavoitus vahvistaa joukkoliikennekaupungin kehittymistä mm. vahvistamalla keskuksia ja hyödyntämällä Kehärataa. Östersundomin yhteinen yleiskaavatyö jatkuu.

Suunnittelukaudella priorisoidaan keskusten kehittämistä. Uusia, nykyisestä rakenteesta irrallaan olevia alueita ei asemakaavoiteta. Aviapoliksesta kehitetään kansainvälisesti merkittävää lentokenttäkaupunkia, jossa on sekä asumista että työpaikkoja ja palveluita. Tätä varten suunnitteluorganisaatiota vahvistetaan. Kivistön nopea rakentuminen varmistetaan riittävällä asemakaavoituksella. Marja-Vantaa -projektin aikana laadittu suunnitteluvisio päivitetään ja sen yhteydessä Kivistön rakentumisesta tehdään väliarviointi. Tikkurilan ja Myyrmäen täydennysrakentaminen on voimakasta. Niissä kiinnitetään erityistä huomiota kaupunkiympäristöön ja sen laatuun. Myös muut Vantaan keskukset, Leinelä, Korso, Koivukylä, Martinlaakso ja Hakunila, kehittyvät ja rakentuvat. Tärkeimpiä työpaikka-alueita ovat Vehkala, Jokiniemi ja Vantaan Akseli. Uusia tapoja kehittää työpaikka-alueita suunnitellaan Vantaankosken ja Vehkalan kokemusten pohjalta.

Kaavoissa varmistetaan keskustojen turvallisuus, riittävä liityntäpysäköinti ja pyörätiet. Kaavatalous ja ilmastovaikutukset selvitetään kaikissa kaavoissa. Rakennetun kaupunkiympäristön ja kaupunkitilan laatu turvataan asemakaava-alueita yhteen sovittavilla kaavarungoilla ja erillisprojekteilla sekä toteuttamalla arkkitehtuuriohjelmaa.

Vantaan asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista. Se sijoittuu pääosin Kehäradan ja joukkoliikennekäytävien varteen. Kaavoituksella varmistetaan toteuttamiskelpoisten kaavojen varanto (noin milj. kem^2) ja vuosittain laaditaan uutta asumisen asemakaavaa keskimäärin 265 250 kem^2. Pientalorakentamisen osuus varmistetaan ja täydennysrakentamisen prosesseja sujuvoitetaan. Asuntorakentamisen laatua tuetaan arkkitehtuuriohjelman avulla.

Kuntalaisten osallisuutta kaupunkisuunnitteluun vahvistetaan jakamalla monipuolisesti tietoa, käyttämällä ja kokeilemalla erilaisia viestinnän ja vuorovaikutuksen tapoja, sekä kehittämällä uusia sähköisiä työvälineitä. Erityisesti huomiota kiinnitetään eri-ikäisten asukkaiden tavoittamiseen. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään yhdessä kaupungin eri toimijoiden, kuten kuntalaispalvelujen kanssa. Lisäksi tiivistetään yhteistyötä eri alueiden toimijoiden ja asukasyhteisöjen kanssa.

Suunnittelukaudella suunnitelmien, karttojen ja rekistereiden tietojärjestelmät kehittyvät integroidummaksi tiedonhallinnallisesti keskitetymmäksi kokonaisuudeksi. Uudet prosessit ja työkalut otetaan käyttöön ja kehitetään reaaliaikaista tietomallia kaupungista.

Kaupunkisuunnittelu seuraa kansainvälisiä arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun trendejä ja hyödyntää kansainvälisiä kokemuksia kaupungin kehittämisessä ja kaupunkimarkkinoinnissa. Kaupunkisuunnittelu edustaa Vantaata Euroopan lentokenttäkaupunkien yhteistyöverkossa (ARC) ja osallistuu EU-projekteihin. Uusia kansainvälisiä yhteistyömuotoja tutkitaan.

Vuonna 2017 valmistuu kansalliseen Suomi 100 -projektiin liittyvä Vantaan tulevaisuuskuvat -hanke. Sen avulla etsitään kuntalaisten näkemyksiä uuden valtuustostrategian valmisteluun, yleiskaavatyöhön ja keskusten profilointiin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Uusi valtuustokausi alkaa kaupunkistrategian valmistelulla. Samalla etenee aluehallinto- ja SOTE -uudistukset. Kunnan, toimialojen ja samalla kaupunkisuunnittelun merkitys ja rooli kunnan toiminnassa muuttuvat.

Metropolialueen yhteistyön kehittyminen, ilmastotavoitteet ja talouden murros, kansainvälinen toimintaympäristö sekä digitalisoitumisen hyödyntäminen vaikuttavat merkittävästi kaupunkisuunnittelun tehtäviin. Tavoitteet muuttuvat ja suunnitelmat vanhenevat nopeasti, yhteistyö laajenee ja kaavoituksessa ratkaistavien asioiden määrä kasvaa. Osaamisen tarve muuttuu ja viestinnän / vuorovaikutuksen tarve lisääntyy.

Valtion ja kuntien välinen sopimus tarkoittaa merkittävää toiminnan tehostamista ja painopisteiden tarkistamista. Suunnittelukaudella kehitetään tehokkaaseen koordinointiin, yhteistyöhön, sähköisiin järjestelmiin ja sujuvuuteen perustuvia työtapoja. Asukasyhteistyötä, kumppanuuskaavoitusta ja kumppaneiden osaamisen hyödyntämistä vahvistetaan. Osaamisessa pidetään erityisesti huoli arkkitehtuurin laadusta kaupunkiympäristössä lisääntyneiden paineiden keskellä. Omien resurssien riittävyyttä vahvistetaan käyttämällä konsulttipalveluita.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

- Asemakaavoituksen lisääminen +33 prosenttia.
- Mallinnuksen laajentaminen koko toimialan toimintoihin.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	60	64	62	62	62	62
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	63	65	62	62	62	62

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Hyväksytyt asemakaavat kpl	31	46	40	45
Uusi asuntokerrosala k-m²	209 209	336 093	250 000	265 000
Uusi toimitilakerrosala k-m²	97 420	203 996	200 000	200 000
Asemakaavan muutosaloitteet	163	163	135	140
Vuoden kaavoitushakemukset	36	33	40	40
Poikkeamispäätökset	61	84	70	70

TEKNINEN LAUTAKUNTA

14 5
Tekninen lautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Tekninen lautakunta
Puheenjohtaja: Jari Porthén

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	183 207	171 430	177 012	177 012	179 578	182 186	184 838
Valmistus omaan käyttöön	107 774	78 140	88 125	88 044	111 268	102 324	89 186
Menot	-275 968	-260 174	-274 458	-273 912	-300 336	-293 416	-282 443
Menot ilman VOK	-168 194	-182 034	-186 333	-185 868	-189 068	-191 092	-193 258
Toimintakate	15 013	-10 604	-9 321	-8 856	-9 490	-8 906	-8 419

14 5
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	134 234	143 768	142 237	142 237	144 287	146 370	148 486
Valmistus omaan käyttöön	37 719	39 175	55 325	55 283	74 087	65 149	53 495
Menot	-158 504	-174 342	-192 626	-192 509	-213 799	-206 414	-196 100
Menot ilman VOK	-120 785	-135 167	-137 301	-137 226	-139 711	-141 265	-142 605
Toimintakate	13 449	8 601	4 936	5 011	4 576	5 105	5 880

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
1000 euroa				
Myyntituotot	6 656	13 490	10 877	10 877
Maksutuotot	1	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	14 222	13 599	15 958	15 958
Sisäiset tulot	113 354	116 679	115 402	115 402
Tulot yhteensä	134 234	143 768	142 237	142 237
Valmistus omaan käyttöön	37 719	39 175	55 325	55 283
Henkilöstömenot	-6 124	-6 147	-6 098	-5 981
Asiakaspalvelujen ostot	-29 419	-42 770	-41 501	-41 501
Muiden palvelujen ostot	-65 103	-63 590	-79 810	-79 810
Sisäisten palvelujen ostot	-793	-836	-936	-936
Materiaalin ostot	-16 337	-16 733	-16 665	-16 665
Avustukset	-3	-2	-10	-10
Vuokrat	-39 701	-43 171	-46 492	-46 492
Muut menot	-1 024	-1 093	-1 114	-1 114
Menot yhteensä	-158 504	-174 342	-192 626	-192 509
Toimintakate	13 449	8 601	4 936	5 011
Poistot	-33 951	-33 607	-36 834	-36 834
Yk-lisät	-3 340	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-37 291	-33 607	-36 834	-36 834
Tilikauden tulos	-23 842	-25 006	-31 898	-31 823

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan bruttobudjetoituina yksikköinä kuuluvat: tekninen lautakunta, tilakeskus ja joukkoliikenne. Nettobudjetoituina yksikköinä kuuluvat: kuntatekniikan keskus ja varikko.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	436	445	444	441	435	435
Määräaikaisen henkilöstön lkm	22	28	21	18	19	19
Henkilöstön kokonaismäärä	458	473	465	459	454	454

15 01
Tekninen lautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-46	-76	-80	-80	-81	-82	-84
Toimintakate	-46	-76	-80	-80	-81	-82	-84

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-32	-51	-46	-46
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-11	-22	-28	-28
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-3	-3	-3
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-2	0	-2	-2
Muut menot	0	0	-1	-1
Menot yhteensä	-46	-76	-80	-80
Toimintakate	-46	-76	-80	-80
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	46	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	46	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-76	-80	-80

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tekninen lautakunta huolehtii

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisen rakentamis- ja ylläpitopalveluiden ja varikkotoimintojen tuottamisesta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä.

Lisäksi lautakunta huolehtii yleisistä ja yksityisistä teistä annetuista laeissa kunnan tielautakunnalle määrätyistä tehtävistä siten, että tehtävää hoitamaan on valittu yksityistiejaosto.

Tekninen lautakunta kokoontuu vuonna 2017 noin 15 kertaa ja yksityistiejaosto 1-4 kertaa. Vuoden 2017 talousarvio perustuu vuoden 2016 toiminnalliseen tasoon.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Keskeisinä tavoitteina on vastata julkisen kaupunkitilan ja joukkoliikenteen kehittämisestä sekä kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja toimitilaratkaisujen tuottamisesta. Lautakunnan erityisenä tehtävänä on vastata uudisrakennuksia, peruskorjauksia ja julkista käyttöomaisuutta koskevien investointiohjelmien toteuttamisesta.

15 20
Tilakeskuksen tulosalue

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	127 580	130 278	131 366	131 366	133 416	135 499	137 615
Valmistus omaan käyttöön	37 719	39 175	55 325	55 283	74 087	65 149	53 495
Menot	-114 899	-119 905	-139 846	-139 729	-159 836	-152 173	-141 858
Menot ilman VOK	-77 180	-80 730	-84 521	-84 446	-85 748	-87 024	-88 363
Toimintakate	50 401	49 548	46 845	46 920	47 668	48 475	49 252

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	3	0	6	6
Maksutuotot	1	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	14 222	13 599	15 958	15 958
Sisäiset tulot	113 354	116 679	115 402	115 402
Tulot yhteensä	127 580	130 278	131 366	131 366
Valmistus omaan käyttöön	37 719	39 175	55 325	55 283
Henkilöstömenot	-6 092	-6 096	-6 053	-5 935
Asiakaspalvelujen ostot	-3	0	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-50 949	-51 977	-68 581	-68 581
Sisäisten palvelujen ostot	-793	-836	-936	-936
Materiaalin ostot	-16 337	-16 730	-16 662	-16 662
Avustukset	-3	-2	-10	-10
Vuokrat	-39 699	-43 171	-46 490	-46 490
Muut menot	-1 024	-1 093	-1 113	-1 113
Menot yhteensä	-114 899	-119 905	-139 846	-139 729
Toimintakate	50 401	49 548	46 845	46 920
Poistot	-33 951	-33 607	-36 834	-36 834
Yk-lisät	-3 385	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-37 337	-33 607	-36 834	-36 834
Tilikauden tulos	13 064	15 941	10 011	10 086

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tilakeskuksen tulosalue vastaa kaupungin kiinteistöomaisuuden hallinnoinnista ja kehittämisestä sekä toimitilaratkaisujen tuottamisesta. Tilahallinnan tehtäviin kuuluu toimitilojen ja asiakkuuksien hallinta, toimitilojen vuokraus, operatiivinen kiinteistöjohtaminen sekä kiinteistöjen kunnossapidon suunnittelu ja järjestäminen. Hankevalmistelu sisältää pitkän ja lyhyen aikavälin tilojen tuottamisen suunnittelun, kiinteistö- ja hankekehityksen sekä suunnittelupalvelujen hankinnan. Hankevalmistelu tuottaa toimitilahankkeiden tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Rakennuttaminen vastaa investointiohjelmien mukaisten toimitilahankkeiden toteutuksesta ja rakentamisen valvonnasta sekä taloteknisistä asiantuntijapalveluista.

Tilakeskuksen toimintaa koskevat toimintaympäristön muutokset liittyvät ensisijaisesti talouteen, tiloihin, palveluihin ja resursointiin. Yleisen ylläpitokustannustason suhteellisen hidas kasvu sekä rakennuskustannusten pienoinen lasku ovat mahdollistaneet TVO -tason toteutumisen niin käyttötalouden kuin investointienkin puolella. Kaupungin poikkeuksellisen nopea kasvu sekä kasaantuneet investointitarpeet myös korjausrakentamisessa edellyttävät jatkossa TVO:ssa määriteltyä korkeampaa investointitasoa. Uusia palvelurakennuksia tarvitaan uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi pitkittyneiden ja selvittämättömien sisäilmaongelmien takia vanhempia rakennuksia joudutaan korvaamaan uusilla. Tilatarpeet muuttuvat ja tarkentuvat entistä nopeammin, minkä vuoksi on etsittävä uusia kokonaistaloudellisempia ja joustavampia hankemuotoja. Suurempia peruskorjauksia tulee ajankohtaiseksi viimeistään vuosikymmenen vaihtuessa. Uuden investointisuunnittelumallin ja kiinteistönhallinta-järjestelmän avulla pyritään entistä taloudellisempiin kokonaisratkaisuihin. Käytöstä poistetut kiinteistöt edellyttävät kiinteistökehitystoimia ja akuutit tilatarpeet nopeaa reagointikykyä ja rakennuttamisresursseja hankevalmistelussa ja hankinnassa. Ylläpidon kustannusten nousuun tulee varautua ylläpidon toimintoja kehittämällä.

Tilakeskuksen omien tilojen määrä tulee kasvamaan erityisesti uusien koulujen ja päiväkotien rakentamisen myötä. Osa hankkeista toteutuu vuokraamalla, mikä lisää tuntuvasti erityisesti käyttötalousmenoja.

Ennakoimattomaan tarpeeseen vuoden 2016 aikana tulee valmistumaan neljä uutta päiväkotiyksikköä, joiden vuosittaiset vuokrat ja ylläpitokulut nousevat lähes milj. euroon.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Tilakeskuksen strategisia päätavoitteita ovat kiinteistöomaisuuden ja toimitilainvestointien hallinta sekä kestävää kehitystä edistävä toiminta. Strategian kolme perinteistä kulmakiveä ovat kustannustehokkuus, tilatehokkuus ja energiatehokkuus. Kaupungille yhteisiä asioita hoidetaan yhteistyössä kaikkien toimialojen sekä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan muiden tulosalueiden, erityisesti kuntatekniikan keskuksen kanssa synergiaetuja hyödyntäen. Tärkein voimavara on motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Kiinteistöomaisuuden rahallisen arvon säilyttämisen lisäksi erityishuomio kiinnitetään edelleen toimitilojen terveellisyyden ja turvallisuuden edistämiseen. Kiinteistöjen aktiivisemmalla kuntoseurannalla ja kiinteistönhuollolla pyritään vähentämään ennakoimattomia korjaustarpeita ja varmistamaan hyväksyttävät olosuhteet tilojen käyttäjille. Sisäilma-asioiden hallintaan ja ongelmien ratkaisuun on etsittävä edelleen uusia keinoja. Yhteiset toimintamallit ja menettelytapaohjeet on pidettävä ajan tasalla uuden kiinteistönhallintajärjestelmän mahdollisuuksia hyödyntäen. Huolellisella investointisuunnittelulla varmistetaan niukkojen määrärahojen oikea kohdentaminen uudisrakentamiseen ja kiinteistöjen tarkoituksenmukaisiin peruskorjauksiin.

Asiakkaiden toimitilatarpeet ratkaistaan ja hankkeet toteutetaan asiakaslähtöisesti kaupungin johdon hyväksymiin palveluverkkosuunnitelmiin perustuen. Investointiohjelma laaditaan palveluverkkosuunni-telmia täydentäviä esiselvityksiä hyödyntäen ja ohjelmaa toteutetaan kustannustehokkaasti TVO -ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Osallistumalla aktiivisesti arkkitehtuuristrategian toteuttamiseen, tuetaan rakennetun ympäristön säilymistä ja kehittämistä.

Kestävän kehityksen periaatteita noudattaen olemassa oleva kiinteistökanta hyödynnetään ja kaikessa uudisrakentamisessa tähdätään lähes nollaenergiatasoon. Toimialan yhteisten tavoitteiden mukaisesti tilakeskus edistä osaltaan aurinkoenergian käytön lisäämistä ja uusiutuvan energian käyttöönottoa. Kiinteistöjen todellisia energiansäästöjä haetaan jatkamalla käynnistettyjä energiansäästöhankkeita ja osallistumalla aktiivisesti alan kehityshankkeisiin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Tilakeskuksen toiminnan ja palvelujen järjestämisen kannalta merkittävänä uudistuksena uuden kiinteistönhallintajärjestelmän käyttöönotto ja kehitystyö jatkuu vuodelle 2017. Palvelusopimukset ja avoin tieto tulevat käyttäjien sekä sidosryhmien ja myös kuntalaisten ulottuville. Näin uusi järjestelmä tulee tukemaan sisäisen tiedonkulun rinnalla myös ulkoista vuorovaikutusta. Palvelut sähköistyvät, kun mm. vuokra-asuntojen haku ja vuokraus tapahtuvat verkossa vuoden 2016 aikana käyttöönotettavan sovelluksen avulla.

Vuoden 2016 aikana on pohdittu johtoryhmässä ja yhdessä henkilöstön edustajien kanssa tilakeskuksen johtamisen rakenteita sekä keinoja sääntöjen, ohjeiden ja parhaiden käytäntöjen päivittämiseksi nimenomaan uuden kiinteistönhallintajärjestelmän käyttöönottoon liittyen. Keskeiset teemat liittyvät johtamisjärjestelmän täsmentämiseen, yksiöiden välisten rajapintojen selkeyttämiseen, yhteisten asioiden vastuiden ja oikeuksien määritykseen sekä palvelutuotannon johtamiseen.

Tavoitteena on, että organisaatiossa olisi paremmin tunnistettavissa tilakeskuksen kolme roolia; kiinteistöomaisuuden hallinta ja kehittäminen, tilojen ja niihin liittyvien palvelujen järjestäminen sekä palvelutuotannon ohjaus ja hallinta. Käytännössä tämä tarkoittaisi tehtävien jakamista perustehtävän mukaan kahteen pääryhmään; tilojen järjestämiseen ja kiinteistöomaisuuden hallintaan. Molempiin pääryhmiin liittyisi palvelutuotannon hallintatehtävinä joko rakennuttamista tai kunnossapitoa.

Uudet tehtävät ja tarkentuva vastuunjako edellyttää oman henkilöstön osaamisen lisäämistä. Uudistuvan organisaation osaamisen kehittämiseksi koko henkilöstön prosessiosaamista, hankintaosaamista, ympäristöosaamista ja suhdeosaamista on edistettävä täydennyskoulutuksen avulla. Toiminnan ja työympäristön kehittämistoimenpiteiden sekä uusien tehtävien lisäksi tilakeskuksen henkilöstöresursseissa on odotettavissa suuria muutoksia eläköitymisen myötä tulevalla taloussuunnitelmakaudella. Eläkkeelle siirtymisiin liittyen useiden vakanssien tehtäväkuvia on tarkistettava nykytarpeita paremmin vastaaviksi.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	75	81	82	80	78	78
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	2	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	77	83	82	80	78	78

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Toimitilamäärä (m²)	773 006	814 816	826 182	823 571
Käyttökustannukset milj. €	15,3	15,5	15,9	15,3
Uudisrakentaminen (brm²)	5 460	1 842	11 370	8 220
Puretut kiinteistöt (m²)***	2 836	1 472	620	1 200
Kiinteistöjen myynnit, myyntivoitto (1000 €)	1 283	896	1 000	250
Korjausvelka 75 % (1000 €)	-	68 616	70 000	65 000
Energiansäästö (1000 €)	220	450	450	450
Asiakastyytyväisyys tiloihin (KTI, 1-5)	3,34	-	3,45	-

14 51
Joukkoliikenne

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	6 653	13 490	10 871	10 871	10 871	10 871	10 871
Menot	-43 560	-54 361	-52 700	-52 700	-53 882	-54 159	-54 159
Toimintakate	-36 906	-40 871	-41 829	-41 829	-43 011	-43 288	-43 288

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	6 653	13 490	10 871	10 871
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	6 653	13 490	10 871	10 871
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	-29 416	-42 770	-41 500	-41 500
Muiden palvelujen ostot	-14 144	-11 591	-11 200	-11 200
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-43 560	-54 361	-52 700	-52 700
Toimintakate	-36 906	-40 871	-41 829	-41 829
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-36 906	-40 871	-41 829	-41 829

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan talousarvio perustuu HSL:n alustavaan talousarvioon vuosille 2017–2019. Talousarvion laskentaperusteet ja rakenne ovat Sipoon liittymisen yhteydessä tarkistetun perussopimuksen mukaisia.

Kunnat maksavat HSL:lle kuntaosuutta, joka muodostuu lipputuloista ja joukkoliikenteen menoista. Menot muodostuvat operointikuluista (liikennöintikorvaukset), yleiskustannuksista sekä infrakustannuksista, jotka ovat HSL:n jäsenkuntien laskuttamia perussopimuksen mukaisia infran ylläpito- ja pääomakustannuksia.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Vantaan joukkoliikenteen subventioaste saa olla korkeintaan 50 prosenttia ilman infrakustannuksia. Vantaan kaupungin esitys vuoden 2017 kuntaosuudeksi on 52,7 milj. euroa ilman ylijäämähyvitystä. Aiempien vuosien ylijäämäkertymää voidaan käyttää vuoden 2017 aikana noin 6,5 milj. euroa. Kaupunki on oikeutettu laskuttamaan HSL:ltä Vantaan joukkoliikenneinfran käyttökorvauksia 10,9 milj. euroa, joka on esitetty talousarviossa joukkoliikenteen tulona. Näistä korvauksista 9,5 milj. euroa on pääomamenoja ja loput kaupungin ylläpito- ja hallinnointikuluja.

Vantaan joukkoliikenteen nettomenoiksi vuonna 2017 muodostuu noin 36,7 milj. euroa (kuntaosuus 52,7 milj. euroa vähennettynä infrakustannusten pääomaosuudella noin 9,5 milj. euroa, sekä ylijäämän hyvityksellä 6,5 milj. euroa).

Vantaan kuntaosuus laskee talousarvion vuoden 2016 tasosta 5,57 milj. eurolla. Vantaan kaupungin esitys merkitsee liikennöintikustannusten alentamista vuoden 2016 tasosta. Kustannustason yleisen nousun oletetaan olevan vähäistä, minkä lisäksi esitetään mahdollisten liikennöinnin supistuskohteiden kartoittamista.

Vantaan kaupunki on esittänyt, että uusi kaarimalli sekä sen lippujen hinnat otetaan käyttöön vasta vuoden 2018 talousarviokaudella, eikä niihin varauduta Vantaan vuoden 2017 talousarviossa. Nykyisen lippujärjestelmän mukaiset lippujen hinnat nousevat 5,5 prosenttia vuoden 2016 lipunhintojen tasoon nähden. Lipunhintojen nousu johtuu yleisen hintatason nousun lisäksi mm. Länsimetron valmistumisen aiheuttamien infrakustannusten noususta. Vuoden 2016 subventioasteeksi ilman infrakustannuksia muodostuu 43,0 prosenttia. Mikäli infrakustannukset otetaan huomioon HSL:n esityksen mukaisesti, niin subventioasteeksi muodostuu 44,0 prosenttia.

HSL:n vuosien 2017–2019 talousarvio ja laskelmat vuosille 2018–2019 sisältävät useita epävarmuustekijöitä, koska kaarimallin käyttöönottoon liittyvistä lipunhinnoista ja lipputuloista ei ole esitetty luotettavia laskelmia HSL:n talousarviossa, vaan se pohjautuu vuoden 2017 osalta nykyiseen lippujärjestelmään. Vuoden 2018 talousarviolaskelmat ovat siis epävarmoja vyöhykelipun ja länsimetron infrakustannusvaikutusten osalta ja sisältävät huomattavan kustannustason nousun mahdollisuuden, jonka suuruusluokka voi olla jopa 10 milj. euroa valittavasta laskutavasta riippuen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Vantaan kaupungin esitys merkitsee liikennöintikustannusten alentamista vuoden 2016 tasosta. Kustannustason yleisen nousun oletetaan olevan vähäistä ja sen lisäksi esitetään mahdollisten liikennöinnin supistuskohteiden kartoittamista sekä vähän kuormittuneista linjoista että hiljaisen ajan liikenteestä. Aviapolis-alueen liikenteen lisäämistä selvitetään erillisellä suunnitelmalla syksyllä 2016 ja se on tarkoitus käsitellä erikseen. Sen kustannusten kattamiseen on selvitettävä sekä yksityisen rahoituksen saatavuutta että kuntaosuuksien ylijäämän käyttöä. HSL on esittänyt kaarimallin käyttöönottoa 2017 syksyllä mutta Vantaa esittää tästä luopumista ja siihen siirtymistä vasta vuonna 2018. Kaarimalliin siirtyminen muuttaa merkittävästi vyöhykkeelle B sijoittuvien alueiden joukkoliikennepalveluiden hintaa kuntalaisille alentamalla sitä ja vastaavasti nostaa Vantaan sisäisen liikkumisen hintaa B ja C vyöhykkeiden välillä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	-	104 722	106 816	108 952

14 50
Kuntatekniikan keskus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	42 782	22 000	29 000	29 000	29 400	29 808	30 224
Valmistus omaan käyttöön	70 055	38 965	32 800	32 762	37 181	37 175	35 691
Menot	-112 609	-81 105	-77 046	-76 636	-81 693	-82 088	-81 345
Menot ilman VOK	-42 555	-42 140	-44 246	-43 874	-44 512	-44 913	-45 654
Toimintakate	227	-20 140	-15 246	-14 874	-15 112	-15 105	-15 429

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	9 988	11 073	10 866	10 866
Maksutuotot	31 415	10 439	17 484	17 484
Tuet	59	0	0	0
Muut tulot	273	269	381	381
Sisäiset tulot	1 047	220	270	270
Tulot yhteensä	42 782	22 000	29 000	29 000
Valmistus omaan käyttöön	70 055	38 965	32 800	32 762
Henkilöstömenot	-17 461	-15 750	-15 785	-15 375
Asiakaspalvelujen ostot	-90	-90	-91	-91
Muiden palvelujen ostot	-81 093	-56 320	-50 515	-50 515
Sisäisten palvelujen ostot	-903	-338	-316	-316
Materiaalin ostot	-8 105	-4 598	-5 917	-5 917
Avustukset	-43	-80	-80	-80
Vuokrat	-4 743	-3 650	-3 970	-3 970
Muut menot	-171	-279	-372	-372
Menot yhteensä	-112 609	-81 105	-77 046	-76 636
Toimintakate	227	-20 140	-15 246	-14 874
Poistot	-43 500	-52 891	-57 831	-57 835
Yk-lisät	-2 243	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-45 743	-52 891	-57 831	-57 835
Tilikauden tulos	-45 516	-73 031	-73 077	-72 709

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kuntatekniikan keskuksen tulosalue vastaa kaupungin julkisesta kaupunkitilasta eli katujen sekä viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Se suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamisohjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja ylläpitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Tulosalue vastaa myös kaupungin liikennesuunnittelusta, kaupungin toimivaltaan kuuluvista joukkoliikenneasioista sekä laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä. Kuntatekniikan keskukseen kuuluu myös kaupungin keskitetystä ajoneuvohallinnasta vastaava varikko, joka on erillinen nettobudjetoitu tulosyksikkö. Kuntatekniikan keskus tekee seudullisten kuntayhtymien HSY:n ja HSL:n

kanssa yhteistyötä vesihuollon investointien suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä joukkoliikenneasioiden valmistelussa.

Maankäyttösopimuksista saatavat tulot kirjataan käyttötalouteen. Kaikkien kaupungin omistukseen jäävien investointien (valmistus omaan käyttöön eli VOK) sekä katuinvestointien yhteydessä toteutettavien vesihuoltolinjojen tulot ja menot näkyvät myös käyttötaloudessa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Kuntatekniikan keskuksen toiminnassa keskeistä on vuosittaisen investointiohjelman toteuttaminen siten, että se tukee sekä asunto- ja elinkeinopolitiikkaa että kaupunkikeskustojen kehittämistä. Julkista kaupunkitilaa kehitetään toimivaksi, turvalliseksi ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoiseksi, mutta samalla koneellisesti kunnossapidettäväksi. Suunnittelun ja rakentamisen painopistealueita ovat erityisesti Kehäradan asemien keskusta-alueet sekä muut tontinluovutuskohteet. Työpaikka-alueiden tonttien esirakentamista jatketaan Tuupakassa ja Vehkalassa. Infran korjausvelan suuruus määritetään ja sitä pyritään lyhentämään määrätietoisesti ja hallitusti.

Tavoitteena on pitää joukkoliikenteen subventioaste alle 50 prosentissa ja samalla matkalippujen hintojen nousu kohtuullisena. Tavoitteeseen pyritään tarkastelemalla joukkoliikenteen palvelutasoa ja operointikustannuksia kriittisesti sekä aktiivisella edunvalvonnalla HSL:n suuntaan. Joukkoliikenteen käyttäjämääriä nostetaan 2 prosenttia vuodessa kehittämällä Vantaata raideliikenteen asemiin ja joukkoliikennekäytäviin tukeutuvana joukkoliikennekaupunkina.

Sähköistä liikennettä edistetään mm. rakentamalla sähköbussien latauspisteitä bussiterminaaleihin ja edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista.

Uuden suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmä -hankkeen määrittelytyön yhteydessä luotavat uudet toimintamallit sekä tietomallitekniikkaan perustuvan kaupunkimallin käyttöönotto tehostavat tuottavuutta, nopeuttavat läpimenoaikoja ja tuovat mukanaan merkittäviä säästöjä. Uuden suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmän toiminnanohjausjärjestelmän avulla saadaan muodostettua tilannekuva mm. suunnittelun edistymisestä, mikä mahdollistaa hankkeiden entistä paremman ohjelmoinnin ja seurannan. Tietomallitekniikan käyttöönotto tuo säästöjä ja parantaa lopputuotteen laatua. Hanke sisältää yhtenä modulina yleisten alueiden hallintajärjestelmän, mikä mahdollistaa karttapohjaisen infraomaisuuden ja kaivuu- ym. lupien digitaalisen hallinnan. Nykyinen paperi- ja muovipohjainen piirustusarkisto muutetaan sähköiseksi.

Ylläpidettävien katu- ja viheralueiden pinta-alojen kasvuun vastataan laajentamalla yksityisen alueurakoinnin määrää. Kolmas hoitourakka-alue kilpailutetaan 2018 tai 2019. Maastotöiden tukikohtatoiminnat keskitetään Voimalantielle ja Koisotielle, ja erillisistä pienistä tukikohdista luovutaan.

Kaupungin elinkeino-ohjelmaa toteutetaan kehittämällä Tikkurilan jokirannan aluetta sekä Kuusijärven aluetta Sipoonkorven kansallispuiston porttina. Tärkeänä tavoitteena on myös jatkaa yhteistyötä tilakeskuksen kanssa toiminnallisten ja taloudellisten synergiahyötyjen saavuttamiseksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

- Uuden suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmän ja uudet toimintamallit
- investointitason sopeuttaminen 30 milj. euroon
- mittausosaston siirto
- hulevesisopimus
- maksullinen pysäköintijärjestelmä keskusta-alueilla
- kaupunkipyöräpilotti
- sähköisten palvelujen ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen (mm. ylijäämämaiden vastaanottotoiminta, lupapiste.fi, pohjatutkimusrekisteri, aurauskaluston seuranta)

– vuorovaikutuksen lisääminen
– kaupungin metsien kymmenvuotissuunnitelmaan liittyvien maastotöiden käynnistäminen
– liityntäpysäköintialueilla otetaan käyttöön puomijärjestelmä
– Vantaan paikkatiedon julkaisua avoimina paikkatietoaineistoina vapaaseen käyttöön jatketaan hallitusti.

Palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen, mutta oman tuotannon ja ostopalveluiden osuuksien tavoitetilat tarkistetaan. Koko tulosalueen henkilöstöä innostetaan kehittämään omaa osaamistaan sekä edustamansa yksikön toimintaa. Kehittämisen kärkenä on uusi suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmä. Kunnallistekniikan investointihankkeiden ohjelmointi- ja hallintaprosessia sekä talouden reaaliaikaista seurantaa kehitetään edelleen osana suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmä -hanketta, jotta varmistetaan mm. vuotuisen rakentamisohjelman ja työohjelmien toteutuminen sekä tiedottaminen hankkeista kuntalaisille.

Uuden suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmän käyttöönotto edellyttää lähes kaikkien tulosalueen keskeisten prosessien kuvaamista, kehittämistä ja uudelleenarviointia. Se parantaa tulosalueen tuottavuutta tulevaisuudessa merkittävästi. Järjestelmän käyttöönotto edellyttää kriittistä organisaatiorakenteen arviointia. Tähän vaikutetaan myös tehtäväkuvien tarkistamisella. Henkilökunnan koulutus ja laiteyhteensopivuuden varmistaminen toteutetaan vuonna 2017. Järjestelmän määrittelytyö, koulutus ja käyttöönotto kuormittavat voimakkaasti osaa henkilökunnasta, minkä johdosta tulosalueen muita töitä joudutaan mahdollisesti priorisoimaan.

HSY:n ja PKS -kaupunkien kesken neuvotellaan hulevesisopimuksesta, jossa määritetään kunnan ja vesihuoltolaitoksen (HSY) väliset vastuut hulevesijärjestelmän suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Samalla määritetään hulevesimaksut, jotka peritään sekä kaupungilta yleisten alueiden että kiinteistön omistajilta tonttien osalta. Sopimus pyritään hyväksymään vuoden 2017 aikana ja sen on tarkoitus astua voimaan vuoden 2018 alussa. Sopimus vaikuttaa vuoden 2018 käyttötalouden talousarvioon.

Vuonna 2017 otetaan käyttöön maksullinen pysäköintijärjestelmä eräillä keskusta-alueilla. Kokemusten perusteella järjestelmää varaudutaan laajentamaan tulevaisuudessa. Vantaankosken, Vehkalan ja Kivistön asemien liityntäpysäköintialueilla pilotoidaan liityntäpysäköinnin maksujärjestelmää. Vuonna 2017 käynnistetään myös kaupunkipyöräpilotti.

Sähköisten palvelujen kehittämistä jatketaan. Lupapiste.fi -palvelu yhdenmukaistaa lupakäsittelyä kunnissa ja helpottaa asiakkaiden asioimista kunnan virastoissa. Ylijäämämaiden vastaanottotoiminnassa luovutaan paperisten lipukkeiden myynnistä ja siirrytään sähköiseen menettelyyn. Lisäksi pohjatutkimusrekisterin asiakaspalvelua kehitetään internet-pohjaiseksi. Paikkatiedon verkkopalveluiden kehittämistä jatketaan avaamalla kartta- ja rekisteriaineistoja sekä prosessien vaihetietoja Web Services -rajapintoihin. Karttatiedostotilausten käsittelyyn on 2016 toteutettu karttatilausten nettiportaali, joka tullaan lisäämään osaksi kaupungin sähköisen asioinnin verkkokauppaa. Vantaan paikkatiedon julkaisu avoimina paikkatietoaineistoina vapaaseen käyttöön on edennyt ja jatkuu vaiheittain.

Ajoneuvojen seurantajärjestelmää hyödyntämällä on mahdollista parantaa mm. kaupungin ajoneuvojen käyttöastetta, vähentää polttoaineen kulutusta ja tehostaa henkilöstön työajan käyttöä. Se mahdollistaa osaltaan palvelun, jossa kuntalaiset pystyvät seuraamaan lumiaurojen kulkua. Järjestelmän ominaisuuksien hyödyntämistä tehostetaan järjestelmän toimittajan tarjoamalla koulutuksella ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Maatalousmaiseman ja muiden avoimien alueiden hoitoon laaditaan kulttuurimaisemanhoitosuunnitelma, joka selvittää myös eläintenpidon lisäämisen niittyjen hoidossa. Kaupungin metsien kymmenvuotissuunnitelman maastotyöt käynnistetään vuonna 2017. Suunnitelma tehdään vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa ja siinä otetaan huomioon ilmastonmuutokseen sopeutumisen haasteet.

Toimialan sisällä mittausosaston tulosyksikkö kokonaisuudessaan siirtyy kuntatekniikan keskuksesta nykyiselle yrityspalveluiden tulosalueelle viimeistään vuoden 2018 alussa. Jatkossa kuntatekniikan keskus ei enää vastaa tonttien lohkomisesta, eikä kartantuotannosta. Mittausosastolla työskentelee noin 80 työntekijää.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Sähköisen asioinnin lisäämisellä pyritään toiminnan tehostamiseen ja asiakastyytyväisyyden parantamiseen.

Uuden suunnittelu-, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmän käyttöönoton myötä siirrytään tietomalleihin perustuvaan kaupunkimalliin. Kaikki merkittävä suunnittelu tehdään tietomallinnuksella, esimerkiksi 3D:nä. Tällä pyritään tehostamaan toimintaa, sekä parantamaan suunnitelmien laatua ja havainnollistettavuutta.

Investointisuunnittelun uutta mallia kehitetään ja hankintaprosessit kuvataan (IMS), selkeytetään sekä sovitetaan yhteen hankintakeskuksen vastaavien kanssa. Julkisen kaupunkitilan laatutasoa ja suunnitelmaratkaisuja kehitetään rakentamis- ja ylläpitokustannusten optimoimiseksi.

Sairauspoissaoloja pyritään vähentämään aktiivisella seurannalla sekä työhyvinvointia ja erityisesti maastotöiden työturvallisuutta parantamalla. Hyvin käynnistyneitä pitkäaikaistyöttömien työllistämistoimenpiteitä jatketaan.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	361	364	362	361	357	357
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	26	21	18	19	19
Henkilöstön kokonaismäärä	381	390	383	379	376	376

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Liikenneväylien ylläpito (€/m²)	1,6	1,43	1,65	1,5
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m²)	0,28	0,23	0,27	0,26
Rakennetun puiston (A-luokka) ylläpito (€/m²)	0,55	0,57	0,54	0,53
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	40 258	37 556	40 000	30 000
Maanmittauspalveluiden tuottavuus (suoritteita kpl/ henkilötyövuosi)	18,4	19,3	20,5	20,9
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	56	49	50	48

14 52
Varikko

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	6 192	5 662	5 775	5 775	5 891	6 008	6 128
Menot	-4 855	-4 727	-4 786	-4 767	-4 845	-4 914	-4 999
Toimintakate	1 337	935	989	1 008	1 046	1 094	1 130

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	822	1 512	844	844
Sisäiset tulot	5 370	4 150	4 931	4 931
Tulot yhteensä	6 192	5 662	5 775	5 775
Henkilöstömenot	-642	-764	-761	-743
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-786	-745	-733	-733
Sisäisten palvelujen ostot	-622	-640	-630	-630
Materiaalin ostot	-1 110	-1 200	-1 069	-1 069
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-1 558	-1 253	-1 462	-1 462
Muut menot	-138	-125	-130	-130
Menot yhteensä	-4 855	-4 727	-4 786	-4 767
Toimintakate	1 337	935	989	1 008
Poistot	-1 202	-1 309	-1 224	-1 188
Yk-lisät	-95	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-1 296	-1 309	-1 224	-1 188
Tilikauden tulos	41	-374	-235	-180

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varikko on osa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaan kuuluvaa kuntatekniikan keskuksen tulosaluetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna yksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-iän pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalla.

Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Korjaamotoiminnassa sekä kalustohankinnoissa varaudutaan uusien tekniikoiden yleistymiseen ja kasvaviin laatuvaatimuksiin (mm. sähköisten ajoneuvojen lisääntyminen, maanrakennuskoneiden koneohjaus, jalankulku- ja pyöräteiden talvikunnossapito (pyöräbaanat) ja katupölyn torjunta).

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaitekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat suoritetaan tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, näin varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat myös osaltaan toimintojen sekä raportoinnin kehittämisen ja ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen. Paikannusjärjestelmän hyödyntämistä pyritään lisäämään yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Sähköautotyöryhmän tavoitteena on myötävaikuttaa latausverkoston kehittymiseen Vantaan kaupungin alueella niin että puhtaan liikenteen infradirektiivin vaatimus julkisten latauspisteiden määrästä saavutetaan vuoteen 2020 mennessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä toimintamallia. Hankintaprosessia kehitetään tiivistämällä yhteistyötä hankintakeskuksen kanssa sähköisiä hankintajärjestelmiä hyödyntämällä. Ajoneuvojen paikanninjärjestelmän tehokkaalla hyödyntämisellä pyritään parantamaan ajoneuvojen käyttöastetta, tuottavuutta ja yhteiskäyttöä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Polttoaineen kulutus (L/ajoneuvo/v)	1 525	1 581	1 610	1 600

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

14 7
Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Ympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Markku Weckman

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	5 245	3 991	4 509	4 509	4 599	4 691	4 785
Menot	-6 625	-6 649	-6 915	-6 786	-6 934	-7 016	-7 191
Toimintakate	-1 381	-2 658	-2 406	-2 277	-2 335	-2 325	-2 407

14 7
Ympäristölautakunta bruttoyksiköt

Määrärahat	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
1000 euroa							
Tulot	499	491	509	509	519	529	540
Menot	-3 290	-3 714	-3 729	-3 664	-3 742	-3 787	-3 879
Toimintakate	-2 791	-3 223	-3 220	-3 155	-3 223	-3 257	-3 339

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	478	455	463	463
Tuet	0	0	10	10
Muut tulot	0	10	10	10
Sisäiset tulot	21	26	26	26
Tulot yhteensä	499	491	509	509
Henkilöstömenot	-2 437	-2 655	-2 645	-2 580
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-525	-736	-716	-716
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-6	-6
Materiaalin ostot	-30	-46	-46	-46
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-296	-275	-315	-315
Muut menot	-1	-2	-2	-2
Menot yhteensä	-3 290	-3 714	-3 729	-3 664
Toimintakate	-2 791	-3 223	-3 220	-3 155
Poistot	-14	-14	0	0
Yk-lisät	-227	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-241	-14	0	0
Tilikauden tulos	-3 032	-3 237	-3 220	-3 155

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat bruttobudjetoituina yksikköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus. Lisäksi ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu nettobudjetoituna yksikkönä rakennusvalvonta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	78	77	75	74	73	73
Määräaikaisen henkilöstön lkm	9	8	7	6	4	4
Henkilöstön kokonaismäärä	87	85	82	80	77	77

14 74
Ympäristölautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-43	-60	-60	-62	-61	-62	-63
Toimintakate	-43	-60	-60	-62	-61	-62	-63

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-37	-50	-49	-51
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-5	-10	-10	-10
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	-1	-1
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-43	-60	-60	-62
Toimintakate	-43	-60	-60	-62
Poistot	-14	-14	0	0
Yk-lisät	43	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	29	-14	0	0
Tilikauden tulos	-14	-74	-60	-62

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristölautakunnalla on johtosäännöllä määrätty kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaistehtävät. Rakennusvalvonta-jaosto, jonka ympäristölautakunta valitsee jäsenistään, huolehtii sille määrätyistä rakennus- ja toimenpidelupakäsittelystä ja muista kaupungin rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä.

14 76
Ympäristökeskus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	499	491	509	509	519	529	540
Menot	-3 247	-3 654	-3 669	-3 602	-3 681	-3 725	-3 816
Toimintakate	-2 748	-3 163	-3 160	-3 093	-3 162	-3 196	-3 277

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	478	455	463	463
Tuet	0	0	10	10
Muut tulot	0	10	10	10
Sisäiset tulot	21	26	26	26
Tulot yhteensä	499	491	509	509
Henkilöstömenot	-2 399	-2 605	-2 596	-2 529
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-520	-726	-707	-707
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-6	-6
Materiaalin ostot	-30	-45	-46	-46
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-296	-275	-314	-314
Muut menot	-1	-2	-2	-2
Menot yhteensä	-3 247	-3 654	-3 669	-3 602
Toimintakate	-2 748	-3 163	-3 160	-3 093
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	-270	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-270	0	0	0
Tilikauden tulos	-3 018	-3 163	-3 160	-3 093

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristökeskuksen tulosalue huolehtii kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä, sekä ympäristöasioiden koordinoinnista ja ympäristöjohtamisen kehittämisestä Vantaalla. Ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehtia luonnon- ja ympäristönsuojelun toteutumisesta Vantaalla.

Vuoden 2017 talousarvio perustuu edellisten vuosien toimintaan ja on talousarviopuitteen mukainen.

Maakuntauudistusta valmistellaan ja ratkaisusta riippuen se voi tuoda mukanaan merkittäviä muutoksia ympäristökeskuksen toimintaan.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Keskeinen tavoite on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista viranomaistehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Samoin pyritään aktiivisesti osallistumaan

kaupungin ja naapurikuntien yhteistoimintojen suunnitteluun. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman joutuisasti, tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Ympäristökeskus osallistuu aktiivisesti uuden yleiskaavan valmisteluun mm. päivittämällä luontoselvityksiä ja esittämällä täydennyksiä nykyiseen luonnonsuojelualue- ja LUO -alueverkostoon. Vuonna 2017 jatketaan mm. kääpäselvitystä sekä kasvillisuus- ja eläimistöselvityksiä.

Tulevan valtuustokauden kaupunkistrategian valmistelussa ympäristökeskus painottaa kestävän kehityksen teemoja ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistämistä. Meludirektiivin mukainen selvitystyö ja torjuntasuunnitelman valmistelu jatkuu vuonna 2017.

Uusi tupakkalaki tuli voimaan 15.8.2016. Lakimuutos antaa taloyhtiöille mahdollisuuden hakea kunnalta tupakointikieltoa parvekkeille ja muille ulkoalueille, jos tupakansavu voi kulkeutua esimerkiksi parvekkeelta toiselle. Lakimuutos tulee lisäämään ympäristöterveydenhuollon työtehtäviä. Lakimuutos vaikuttaa myös tupakan valvontamaksun perimisperiaatteisiin, joten ympäristöterveydenhuollon maksutaksaa tarkistetaan ja uusi taksa otetaan käyttöön vuonna 2017. Ympäristökeskus toteutti vuonna 2016 laajan asiakastyytyväisyyskyselyn ja sen kehittymistä seurataan vuonna 2017.

Ympäristönsuojelulain muutoksen jälkeen ympäristövalvonta muuttui osittain maksulliseksi taksan uudistamisen jälkeen 1.5.2016. Ympäristönsuojelun valvonnan maksullisuus otetaan tehokkaasti käyttöön vuonna 2017. Lupapiste.fi -palvelu otetaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön ympäristölupien ja -ilmoitusten käsittelyssä. Hakemukset voidaan toimittaa sähköisesti palvelun kautta ja ne käsitellään palvelun kautta. Tällöin asiakirjat ovat nähtävissä sähköisesti ja myös kuuleminen tapahtuu palveluiden kautta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	40	40	40	40	40	40
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	42	41	40	40	40	40

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Ympäristöterveys				
Luvat ja ilmoitukset	389	339	300	350
Tarkastusten määrä	2 082	1 833	2 000	2 000
Eläinlääkärin potilaat	4 801	4 445	5 000	5 000
Ympäristönsuojelu				
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit		102	120	120
Tuotetut asiantuntijapalvelut mm. tarkastukset (kpl)	5 804	4 839	4 500	4 800
Rauhoitetut luonnonsuojelualueet/ha	1 241	1 241	1 350	1 350

14 75
Rakennusvalvonta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot	4 746	3 500	4 000	4 000	4 080	4 162	4 245
Menot	-3 336	-2 936	-3 186	-3 122	-3 192	-3 229	-3 312
Toimintakate	1 410	564	814	878	888	932	933

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017
Myyntituotot	17	7	8	8
Maksutuotot	4 597	3 426	3 915	3 915
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	131	68	77	77
Tulot yhteensä	4 746	3 500	4 000	4 000
Henkilöstömenot	-2 556	-2 456	-2 432	-2 368
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-467	-300	-514	-514
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-221	-72	-123	-123
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-88	-108	-116	-116
Muut menot	-4	-1	-1	-1
Menot yhteensä	-3 336	-2 936	-3 186	-3 122
Toimintakate	1 410	564	814	878
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	-261	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-261	0	0	0
Tilikauden tulos	1 150	564	814	878

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan asuntorakentaminen on määrältään suurempaa kuin koskaan ylittäen selvästi 1960-, 70- ja 80-lukujen tason.

Rakennusvalvonta edistää ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävän ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Toimintaa sopeutetaan, rajusti kasvaneisiin lupamääriin, liittyen kaupungin kasvaviin asuntotuotantotavoitteisiin.

Vuoden 2015 aikana otettiin ensimmäisenä suurena kaupunkina käyttöön sähköinen hakemus ja lupakäsittely, sekä ns. yhden luukun periaate kaikkien lupien osalta. Rakennustyönaikainen valvonta ja

erityissuunnitelmien tarkastuksen sähköinen menettely otetaan käyttöön vuoden 2016 aikana mikäli ohjelmistotoimittajat saavat suunnitelmiensa mukaiset kehitystyöt tehtyä.

Vantaan rakennusvalvonta valmistautuu maakuntahallinnon uudistamiseen ja rakennusvalvonta-uudistukseen vahvistamalla tietoteknistä ja rakennusteknistä osaamistaan koulutuksella, erikoistumisella ja rekrytoinnilla, jotta se voisi myös myydä erityisosaamistaan ylikunnallisesti. Ensimmäiset alustavat kokeiluhankkeet ovat jo käynnissä Sipoon ja Lohjan kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Rakennusvalvonnan kapasiteettia ja osaamista vahvistetaan maltillisesti lupamäärien kasvua vastaavasti, ottaen tuottavuuden kehitys huomioon. Uudistuva lainsäädäntö vaatii jatkuvaa laaja-alaista koulutusta. Koko toiminnan siirtyminen sähköiseksi asettaa työn tekemiselle uusia vaatimuksia ja mahdollisuuksia.

Vuoden 2017 aikana otetaan koeluonteisesti tuotantokäyttöön 3D- ja kaupunkimallinnustyökalut lupakäsittelyssä ja työmaa-aikaisessa valvonnassa. Tavoitteena vuoteen 2020 mennessä on rakennusvalvonnan hallinnollisesta erillisprosessista luopuminen ja rakennusvalvontatehtävän suorittaminen osana asiakkaiden prosesseja.

Vantaan nykyisten pientaloalueiden tiivistämistä edistetään kaikin tavoin. Toimialalle on tarkoitusta varten perustettu määräaikainen pientaloprojekti.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Nostetaan pientalojen uudislupien määrä Vantaalla pientaloprojektin ja koko toimialan toimenpitein 450 kappaleeseen vuodessa (nykyisin 350).

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	38	37	35	34	33	33
Määräaikaisen henkilöstön lkm	7	7	7	6	4	4
Henkilöstön kokonaismäärä	45	44	42	40	37	37

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Aloitetut asunnot	2 245	3 099	2 500	2 400
Kokonaisala, m^2	432 082	414 261	480 000	400 000
Tulot/menot, %	137	142,3	108	125,5
Menot/lupien kokonaisala (€/m^2)	7,3	8,05	6,1	7,97
Valmistuneet rakennukset, kpl	647	563	750	400
Toimitilat m^2	814	1 021	1 021	1 021

LIIKELAITOKSET

Vantaan kaupungin liikelaitoksia ovat Vantaan Työterveys liikelaitos, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos sekä Suun terveydenhuollon liikelaitos. Liikelaitosten talousarviot ovat kaupungin talousarvion erillisiä osia. Suun terveydenhuollon liikelaitos on esitetty sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan alla erillisenä osana, jonka talousarvioluvut eivät sisälly sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan.

Vantaan Työterveys liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	7 129	6 724	6 900	7 038	7 179	7 322
Liiketoiminnan muut tulot	53	25	25	26	26	27
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85	-78	-82	-83	-85	-86
Palvelujen ostot	-2 639	-2 340	-2 422	-2 458	-2 495	-2 533
Henkilöstökulut	-3 397	-3 625	-3 368	-3 400	-3 438	-3 542
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-34	-42	-44	-53	-57	-60
Liiketoiminnan muut kulut	-475	-482	-485	-492	-500	-507
Liikeylijäämä	552	181	524	577	629	621
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	3	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	-11	-11	-10	-10	-10	-10
Korvaus peruspääomasta	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Muut rahoituskulut	-0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	541	168	511	564	616	608
Poistoeron lisäys / vähennys	-9	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	43	42	44	53	57	60
Tuloverot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	575	210	555	617	673	668

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 liikelaitoksen henkilöstömenoihin on yhteensä 0,1 milj. euroa.

Investoinnit

	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Menot	-60	-60	-60	-60	-60	-60	0

Toiminnan kuvaus

Vantaan Työterveys liikelaitos toimii Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista työterveyshuollon palveluista. Vantaan Työterveys liikelaitos on kuntalain (365/1995) 10 a luvun mukaiseksi syksyllä 2008 erillisellä päätöksellä uudelleen perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosääntöjen määräyksin.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tuottama palvelutaso määräytyy lähtökohtaisesti työterveyshuoltolain 3 §:n ja 12 §:n sisällön ja valtioneuvoston antamien tarkempien asetusten mukaisen sisällön sekä asiakaskohtaisten palvelusopimusten perusteella.

Liikelaitosta johtaa johtokunta, jossa on 6 jäsentä.

Pääkaupunkiseudun yritystyöterveyshuoltopalvelujen tuottaminen on keskitetty yhdistämällä Helsingin ja Espoon kaupunkien yritystyöterveysyksiköt 1.4.2009 lähtien Vantaan Työterveys liikelaitokseen. Vantaan Työterveys liikelaitos tuottaa työterveyshuollon palveluita Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan yrityksille ja yrittäjille. Yritysten ja yrittäjien määrä on noin 4 400 ja hoidettavien henkilöiden määrä näissä noin 23 900. Vantaan Työterveys liikelaitos tuottaa työterveyshuollon palvelut myös noin 60 prosentille Vantaan kaupungin henkilöstöstä eli noin 6 500 hengelle. Lisäksi Vantaan Työterveys liikelaitos tuottaa kansanterveyslain 14 a §:n mukaisen merimiesterveydenhuollon Helsingin kaupungin puolesta, joka on tähän velvoitettu kansanterveysasetuksen (802/1992) 5 §:ssä.

Vantaan Työterveys liikelaitoksessa on noin 68 omaa työntekijää: työterveyshuollon ammattilaisia ja asiantuntijoita sekä hallinto- ja vastaanottohenkilöstöä. Heidän lisäkseen liikelaitoksessa työskentelee keskimäärin 10 vuokralääkäriä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Toimintamme tavoitteena on tuottaa laadukasta asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa sekä työterveyshuollollisesti painotettua sairaudenhoitoa – painottaen varhaisen aktiivisen välittämisen mallia työhön ja terveyteen liittyvissä pulmissa. Laadukkaan ja taloudellisesti tuloksekkaan toiminnan lähtökohtana on motivoitunut ja innostunut henkilökunta.

- Taloudellinen kannattavuus, kohtuullinen ylijäämä
- Laadukkaat asiakaslähtöiset palvelut ja tuotteet
- Virtuaaliset ja digitaaliset palveluratkaisut

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Toiminnan kehittämisen painopisteitä vuonna 2017 ovat:

- Virtuaalisten palveluratkaisujen ja IoT:n laajempi hyödyntäminen.
- Työterveyshoitajien nettiajanvarauksen ja eArkiston käyttöönotto.
- Terveystarkastusten laadun kehittäminen mm. käyttöönottamalla sähköinen työhyvinvointikysely.
- Liikelaitoksessa seurataan tulevia päätöksiä terveydenhuollon organisoitumisesta soteratkaisussa ja tehdään päätöksiä tulevaisuuden suhteen näiden päätösten valmistuttua.
- Yleinen heikko taloudellinen tilanne luo epävarmuutta ja vaikuttaa jonkin verran asiakasyritystemme toimintamahdollisuuksia rajoittavasti. Vuoden 2016 luottotappioiden ennustetaan olevan 50–60 prosenttia suuremmat kuin 2015 ja on mahdollista että samansuuntainen kehitys jatkuu myös vuonna 2017. Toisaalta lama on ohjannut asiakasyrityksiä yksityiseltä puolelta kunnallisen edullisemman toimijan piiriin.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	68	67	68	69	70	71
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	68	67	68	69	70	71

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Tilikauden ylijäämä, 1 000 EUR	437	561	200	451
Laskutettavan työajan osuus työajasta, %	55 %	56 %	56 %	56 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Asiakassopimukset yhteensä, kpl	3 465	4 100	3 952	4 200
Asiakassopimusten piirissä oleva henkilöstö, kpl	27 817	30 200	29 968	31 000
Kela 2 - sopimusten piirissä olevan henkilöstön osuus, %	46 %	43 %	46 %	46 %
Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-4	3,7	3,8	3,8	3,9

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	552	181	524	577	629	621
Poistot ja arvonalennukset	34	42	44	53	57	60
Rahoitustuotot ja -kulut	-11	-13	-13	-13	-13	-13
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
Tuloverot	-14	-10	-14	-14	-14	-14
Toiminnan rahavirta	561	200	541	603	659	653
Investointimenot	0	-60	-60	-60	-60	-60
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	0	-60	-60	-60	-60	-60
Toiminnan ja investointien rahavirta	561	140	481	543	599	593
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-208	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	46	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-22	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	9	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-240	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-208	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	353	140	481	543	599	593

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	36 683	37 421	37 594	38 021	38 454	38 891
Liiketoiminnan muut tulot	146	53	106	107	108	110
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 524	-1 762	-1 826	-1 853	-1 881	-1 909
Palvelujen ostot	-3 018	-3 175	-3 392	-3 443	-3 495	-3 547
Henkilöstökulut	-24 766	-25 734	-25 208	-25 427	-25 718	-26 497
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 748	-1 713	-1 486	-1 383	-1 491	-1 898
Liiketoiminnan muut kulut	-4 599	-5 090	-4 999	-5 113	-5 189	-5 267
Liikeylijäämä	1 173	0	790	910	788	-119
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	1	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-1	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 174	0	790	910	788	-119
Poistoeron lisäys/vähennys	-884	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	-124	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-166	0	790	910	788	-119

Kilpailukykysopimuksen vaikutus vuodelle 2017 liikelaitoksen henkilöstömenoihin on yhteensä 0,7 milj. euroa.

Investoinnit

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Ajoneuvot	-2 170	-1 300	-1 300	-1 790	-1 790	-1 890	-1 890
Muu pelastuskalusto	-40	0	0	-200	-200	-100	-100
Asemakalusto	0	-200	-200	-120	-120	-120	-120
Johtokeskukset	0	0	0	-100	-100	-100	-100
Väestönsuojelujärjestelmä	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40
Tietojärjestelmät	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
YHTEENSÄ	-2 300	-1 590	-1 590	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300

Toiminnan kuvaus

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyk-

sin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalvelujen toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Pelastustoimen rakennekysymys (hallitusohjelma, pelastuslaitosten lukumäärä / omistaja)

- SOTE-ratkaisut ja ensihoidon asema sekä maakuntauudistus pelastustoimessa (nykyisin KUP ensihoidossa 134 henkilötyövuotta ja 13 ambulanssia).
- Riskikohteet: Kehärata 2015, jätteenpolttolaitos, lentoaseman laajennus, väestön kasvu ja ikääntyminen.
- Kerava-Tuusula paloasema, muut tulevaisuuden ratkaisut; Klaukkala-Kivistö, Itä-Vantaa, Jokela, Pornainen, Mäntsälän paloasema.
- Henkilöstön ikääntyminen (operatiivinen toiminta) ja päällystön eläköityminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017

Talous tasapainossa
- Tilikauden alijäämä/ylijäämä 0 euroa
- Investointiohjelman mukaiset investoinnit 1 590 000 euroa

Kaupunkirakenne eheytyy
- Toimintaympäristön muutosten huomioiminen
- Ulkoisten turvallisuusuhkien huomioiminen

Elinvoima vahvistuu
- Pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelu
- Palvelutasopäätöstä tukevat paloasemahankkeet

Palvelut uudistuvat
- Valtakunnallisten pelastus-toimen tietojärjestelmien toteutus ja käyttöönotto: Kustannus-vaikutukset eivät ole tiedossa
- Valvontatoiminnan asiakaslähtöisyyden ja vaikuttavuuden kehittäminen: TUTOR ja Omavalvonta

Muutosta toteutetaan johtamisen kautta
- Pelastuslaitoksen organisoinnin ajantasaisuus (toimintasääntö)
- Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen (kunta 10)
- Sairaus- ja tapaturmapoissaolot alle 5 prosenttia

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2015	KS 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen henkilöstön lkm	429	431	431	436	441	441
Määräaikaisen henkilöstön lkm	7	7	11	11	11	16
Henkilöstön kokonaismäärä	436	438	442	447	452	457

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	KS 2016	TA 2017
Valvontakohteet ja omavalvontakohteet	9 300	12 752	9 500	9 500
Valistus ja neuvonta (henk.)	93 220	104 345	87 000	87 000
Pelastustoimen tehtävät	6 406	6 652	6 600	6 600
Ensihoitotehtävät	31 103	30 224	31 000	31 000
Pelastustoimi € /asukas	59,33	59,59	62,16	62,46
Ensihoito € /asukas	20,62	21,52	21,81	21,92

Valvontasuoritteet ja omavalvonnan käyttö määritellään vuosittain pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmassa. Valvontasuoritteiden sekä omavalvonnan kokonaismäärä vaihtelee vuosittain (noin 100 % liikkumavara) asetettavien tavoitteiden ja painopisteiden mukaan.

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1 173	0	790	910	788	-119
Poistot ja arvonalennukset	1 748	1 713	1 486	1 383	1 491	1 898
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-131	-53	-95	-96	-97	-98
Toiminnan rahavirta	2 790	1 660	2 180	2 197	2 182	1 682
Investointimenot	-2 325	-2 300	-1 590	-2 300	-2 300	-2 300
Rahoitusosuudet investointimenoihin	150	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	146	53	95	96	97	98
Investointien rahavirta	-2 029	-2 247	-1 495	-2 204	-2 203	-2 202
Toiminnan ja investointien rahavirta	762	-587	685	-7	-21	-520
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 399	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-2 669	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	144	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	1 125	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 399	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-637	-587	685	-7	-21	-520

RAHASTOT
2017–2020

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Vantaan kaupungin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto ja Vahinkorahasto.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Toiminnan kuvaus

Kehäradan varren Kivistön, Aviapoliksen ja Vehkalan ympäristön rakentaminen on lähivuosikymmenien suurimpia haasteita. Asuntorakentaminen on ollut vilkasta ja se on keskittynyt kehäradan varteen Tikkurilaan, Kivistöön ja Myyrmäkeen. Työpaikkarakentaminen keskittyy Aviapolikseen. Keskusta-alueiden kehittäminen ja uudistaminen on kaupungin strateginen tavoite, joka myös tähtää kilpailukyvyn parantamiseen. Vantaan kilpailukyvyn kannalta keskeinen tekijä on keskustojen ja erityisesti asemakeskusten elinvoimaisuus asumisen sekä liike-elämän kannalta. Nykyiset keskukset ovat pysyneet pääsääntöisesti muuttumattomina rakentamisensa jälkeen. Kaikissa Vantaan keskustoissa on meneillään merkittäviä eri vaiheissa olevia kehittämishankkeita, joissa tarvitaan myös kaupungin panostusta. Tyypillisesti tällaisia hankkeita ovat pysäköinnin järjestäminen sekä julkisten sisä- ja ulkotilojen kohentaminen nykyvaatimusten mukaisiksi.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kehittämisrahastoa koskevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

Kivistön keskustan rakentaminen on käynnissä tehtyjä investointeja tehokkaasti hyödyntäen. Seuraavat suuret investoinnit liittyvät kaupunkikeskuksen rakentamiseen. Kehäradan Kivistön aseman käyttöönotto on luonut edellytykset laajamittaiselle asuntotuotannolle. Asuntorakentaminen käynnistyi loppuvuodesta 2013. Kivistön keskustassa on valmistunut elokuun 2015 mennessä 9 kerrostaloa ja 19 kerrostaloa oli rakenteilla. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Keimolanmäen ensimmäiset asunnot valmistuvat vuonna 2016. Syksyllä 2015 Keimolanmäen eteläosassa oli rakenteilla seitsemän kerrostaloa. Kivistön kaupunkikeskuksen rakentaminen alkaa vuonna 2016 asemakaavan tultua voimaan. Vehkalan työpaikka-alueen asemakaava tuli voimaan 2014. Kaava mahdollistaa pk-yritysten sijoittumisen. Alueen esirakennustyöt ovat käynnissä ja tonttien markkinointi on alkanut.

Aviapoliksesta rakennetaan tulevien vuosikymmenien aikana kansainvälisesti kilpailukykyinen ”lentokenttäkaupunki”. Aviapolis muuttuu työpaikka-alueesta monipuoliseksi ja eläväksi kaupunkikeskukseksi, jossa työ, asuminen, palvelut ja virkistys sekoittuvat. Kaavarungon viitoittama muutos on käynnistynyt liikenneinvestointien vauhdittamana. Viimeisen vuosikymmenen aikana yli puolet työpaikkarakentamisen kerrosalasta on rakennettu Aviapoliksen suuralueelle. Taloussuunnitelmakaudella työpaikkarakentaminen jatkuu keskittyen Viinikkalan ja Lentokentän kaupunginosiin sekä Kehäradan aseman läheisyyteen. Myös ensimmäisiä asuinkortteleita valmistuu Perintötien ja Manttaalitien varsille sekä Kehäradan aseman lähistölle. Aviapoliksen markkinointiin panostetaan kansainvälisesti kiinnostavana yritysten sijoittumiskohteena.

Vanhojen keskustojen ja asemaseutujen kehittämiseen panostetaan. Olemassa olevissa keskustoissa on käynnissä useita hankkeita, jotka lisäävät ja uudistavat keskustojen asuin- ja liikerakennuksia.

Tikkurilan keskustassa rakenteilla oleva toimisto- ja liikekeskus Dixin II-vaihe valmistuu keväällä 2017. Viimeinen Dixin rakentamisvaihe rakennuksen eteläpäähän on aloittamatta. Asuntorakentaminen on ollut erittäin vilkasta. Vuodesta 2012 lähtien Tikkurilaan on valmistunut 1 331 asuntoa ja vuonna 2016 rakenteilla on 739 asuntoa. Kirjastonpuisto, kaupungintalon ja kirjaston väliin, on parhaillaan rakenteilla.

Myyrmäen keskustan kaavoitus Paalutorin viereen on käynnissä vuonna 2015 järjestetyn kilpailun perusteella.

Martinlaakson aseman läheisyydessä sijaitsevien Martinlaakson ostoskeskuksen ja puretun Laajavuoren koulun asuntokaavat ovat tulleet voimaan ja rakentaminen on alkanut.

Koivukylän ostoskeskuksen ja radan väliselle alueelle kaupunki on päättänyt järjestää suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun. Kilpailu järjestetään syksyllä 2016. Tavoitteena on keskustan elinvoimaisuuden vahvista-

minen uusilla kerrostaloilla ja maantason liiketiloilla. Kilpailussa pyydetään myös osoittamaan tilat uudelle kirjastolle.

Korson keskustassa Lumon pohjoispuolella sijaitseva Korson Tornin kaavamuutos on tullut voimaan. Suunnitelmien mukaan tämän 16 -kerroksisen kerrostalon rakentaminen alkaa vuodenvaihteessa 2016–2017. Korsotalon ja Korson keskustan kaavatyö on käynnissä.

Hakunilan ydinalueita kehitetään vuoden 2016 aikana valmistuvan kaavarunkotyön pohjalta. Hakunilan kaupallinen keskus säilyy nykyisen ostoskeskuksen kohdalla. Kaupunki käy neuvotteluja ostoskeskuksen omistajien ja muiden osallisten kanssa ostoskeskuksen kehittämisestä elinvoimaisena palvelujen ja asumisen paikkana. Kaskelanrinteen asuinalueen rakentaminen alkaa ja ensimmäiset talot valmistuvat 2017. Nykyinen linja-autovarikko siirtyy Ojankoon vuoteen 2019 mennessä. Vapatuvan alueen maankäyttö tutkitaan kaavarunkotyössä.

Investoinnit

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-1 700	-5 000	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000	-3 000
Julkinen käyttöomaisuus	-1 700	-5 000	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000	-3 000

Rahaston investoinnit ja osakkeet

Määrärahasta maksetaan rahaston sääntöjen mukaisesti Marja-Vantaan suunnittelualueen ja Vantaan keskusten asemakaavoituksen, kunnallistekniikan ja keskeisten palvelutilojen suunnittelu- ja toteutuskuluja. Määrärahasta on maksettu mm. Kivistön keskuksen kunnallistekniikkaa sekä Myyrmäen ja Tikkurilan suunnittelukuluja.

Rahaston pääomittamien

Kaupunginvaltuuston 22.9.2014 hyväksymän maapoliittisten linjausten mukaan keskustojen elinvoimaisuus on kaupungin kilpailukyvyn ja asukkaiden viihtyisyyden kannalta keskeinen tekijä. Keskustojen kehittäminen tarkoittaa uusien asuntojen, liiketilojen, työpaikkojen, pysäköintilaitosten ja julkisen kaupunkitilan kuten puistojen, katujen ja torien rakentamista. Tämä tapahtuu pääosin yksityisellä pääomalla.

Kehittämisessä tarvitaan myös kaupungin panosta; tyypillisiä kohteita ovat julkisen kaupunkitilan rakentaminen, yleisen pysäköinnin järjestäminen ja kiinteistöjen ostot. Rahasto tekee mahdolliseksi nämä toimenpiteet. Rahastoa on tarkoitus ylläpitää maanmyyntituloilla. Maapoliittisten linjausten mukaan Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahastolla rahoitetaan em. alueiden kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista sekä maanhankintaa. Rahastoon voidaan siirtää budjetoidun maanmyyntivoiton ylittäviä myyntivoittoja. Tavoitteena on, että rahastoa voitaisiin pääomittaa vuosittain 5 milj. eurolla.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	3	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	756	56	200	204	208	212
Valmistus omaan käyttöön	1 312	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-2 215	-82	-200	-203	-206	-209
Henkilöstökulut	-281	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-453	-653	-730	-997	-1 230	-1 530
Liiketoiminnan muut kulut	-47	-11	0	0	0	0
Liikeylijäämä	-964	-690	-730	-996	-1 228	-1 527
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-964	-690	-730	-996	-1 228	-1 527

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-964	-690	-730	-996	-1 228	-1 527
Poistot ja arvonalentumiset	453	653	730	997	1 230	1 530
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-510	-37	0	1	2	3
Investointimenot	-4 313	-1 700	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-4 313	-1 700	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 823	-1 737	-5 000	-2 999	-3 998	-4 997
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	2 000	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 824	1 737	5 000	2 999	3 998	4 997
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	-47	1 737	5 000	2 999	3 998	4 997
Saamisten muutos muilta	2 976	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-106	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	4 824	1 737	5 000	2 999	3 998	4 997
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Toiminnan kuvaus

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista. Rahastosta voidaan myöntää lainoja ja avustuksia asumisen edistämiseen. Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupungin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista ja hankkimista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille tytäryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen.

Rahaston säännön mukaan lainojen lisäksi lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkisuunnittelulautakunta.

Rahaston nykyiset säännöt on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2014. Valmisteluvastuu rahaston pääomien käytöstä on pääosin rahoituksen tulosalueella.

Rahastosta on myönnetty lainoja kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistamille yhtiöille (VAV Palvelukodit Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Pysäköinti Oy). Nykyisten sääntöjen mukaan asunto-osakeyhtiöille voidaan myöntää lainoja peruskorjaamiseen vain erityisen painavista syistä. Avustuksia voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tai muuhun asumisen edistämiseen.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2016 on 35.095.072,08 euroa, josta alkuvuodesta ei ole myönnetty uusia lainoja tai avustuksia.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	0	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	-500	-500	-500	-500	-500
Liikeylijäämä	0	-499	-499	-499	-499	-499
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	1 682	1 660	1 591	1 559	1 548	878
Muut rahoitustuotot	41	54	50	50	50	50
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 723	1 215	1 142	1 110	1 099	429

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	0	-499	-499	-499	-499	-499
Rahoitustuotot ja -kulut	1 723	1 714	1 641	1 609	1 598	928
Toiminnan rahavirta	1 723	1 215	1 142	1 110	1 099	429
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 723	1 215	1 142	1 110	1 099	429
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-712	-7 219	-3 371	-2 878	10 135	5 922
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-2 904	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	2 192	781	4 629	5 122	18 135	13 922
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-438	6 004	2 229	1 768	-11 234	-6 351
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	-41	6 004	2 229	1 768	-11 234	-6 351
Saamisten muutos muilta	-293	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-104	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 149	-1 215	-1 142	-1 110	-1 099	-429
Rahavarojen muutos	574	-0	-0	-0	-0	-0

Sosiaalinen luototus

Vantaan sosiaalisen luototuksen rahastosta myönnetään sosiaalista luottoa osana kunnan sosiaalihuoltoa. Sosiaalisen luoton tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämien periaatteiden ja ohjeiden mukaan.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	2	1	1	1	1	1
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-5	-2	-3	-3	-3	-3
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0	0
Liikeylijäämä	-3	-2	-2	-2	-2	-2
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	17	10	5	10	15	15
Muut rahoitustuotot	6	2	5	5	5	5
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-62	-30	-25	-25	-25	-25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41	-20	-17	-12	-7	-7

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-3	-2	-2	-2	-2	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	-39	-18	-15	-10	-5	-5
Toiminnan rahavirta	-41	-20	-17	-12	-7	-7
Toiminnan ja investointien rahavirta	-41	-20	-17	-12	-7	-7
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	88	20	17	12	7	7
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-97	20	17	12	7	7
Saamisten muutos muilta	185	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	88	20	17	12	7	7
Rahavarojen muutos	46	0	0	0	0	0

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupungin erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla, joiden määrän vahvistaa kaupungin konsernijaosto.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuutustoiminnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta

Rahaston pääoma vuoden 2016 alussa on 7 379 255,91 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 1,544 milj. euroa, joka vähennetään vuoden 2016 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	30	30	30	30	30	30
Liiketoiminnan muut tulot	419	414	423	423	423	423
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9	-21	-21	-21	-21	-21
Palvelujen ostot	-1 443	-1 742	-1 454	-1 454	-1 454	-1 454
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0	0
Liikeylijäämä	-1 003	-1 318	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 003	-1 318	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-1 003	-1 318	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-1 003	-1 318	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 003	-1 318	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 003	1 318	1 021	1 021	1 021	1 021
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	983	1 318	1 021	1 021	1 021	1 021
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	20	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	1 003	1 318	1 021	1 021	1 021	1 021
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	33	31	31	31	31	31
Liiketoiminnan muut tulot	1 177	471	624	628	632	636
Valmistus omaan käyttöön	1 312	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46	-21	-21	-21	-21	-21
Palvelujen ostot	-3 664	-1 825	-1 657	-1 660	-1 663	-1 666
Henkilöstökulut	-281	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-453	-653	-730	-997	-1 230	-1 530
Liiketoiminnan muut kulut	-47	-511	-500	-500	-500	-500
Liikeylijäämä	-1 969	-2 509	-2 252	-2 518	-2 750	-3 049
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	1 698	1 670	1 596	1 569	1 563	893
Muut rahoitustuotot	47	56	55	55	55	55
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-62	-30	-25	-25	-25	-25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-285	-812	-627	-919	-1 158	-2 127

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-1 969	-2 509	-2 252	-2 518	-2 750	-3 049
Poistot ja arvonalentumiset	453	653	730	997	1 230	1 530
Rahoitustuotot ja -kulut	1 684	1 696	1 626	1 599	1 593	923
Toiminnan rahavirta	168	-159	104	78	73	-596
Investointimenot	-4 313	-1 700	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-4 313	-1 700	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 145	-1 859	-4 896	-2 922	-3 927	-5 596
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-712	-7 219	-3 371	-2 878	10 135	5 922
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-2 904	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	2 192	781	4 629	5 122	18 135	13 922
Oman pääoman muutokset	2 000	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 477	9 079	8 267	5 800	-6 208	-326
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	798	9 079	8 267	5 800	-6 208	-326
Saamisten muutos muilta	2 868	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnal-ta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-189	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	4 765	1 860	4 896	2 922	3 927	5 596
Rahavarojen muutos	620	0	-0	-0	-0	-0

TULOSLASKELMAOSA
2017–2020

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aihetuvat menot. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2017 ovat 390 milj. euroa ja toimintamenot 1 462 milj. euroa (ilman valmistusta omaan käyttöön). Vuoden 2016 talousarvioon nähden toimintatulot vähenevät 4,8 prosenttia ja toimintamenot (ilman valmistusta omaan käyttöön) 2,2 prosenttia. Vuoden 2016 toisen osavuosikatsauksen tulosennusteeseen nähden tulot vähenevät 11 prosenttia ja menot 1,5 prosenttia.

Toimeentulotuen perusosan myöntäminen siirtyy Vantaan kaupungilta Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alussa siirtymäkauden jälkeen. Tämä laskee kaupungin saamaa toimeentulotuen perusosan valtionosuutta vuoteen 2016 verrattuna noin 19 milj. euroa ja pienentää sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menomäärärahaa maksettujen avustusten osalta noin 38 milj. euroa. Lisäksi kilpailukykysopimus vaikuttaa vuoden 2017 henkilöstömenoihin noin 13 milj. euroa alentavasti.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2017 talousarviossa koko kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintakate on -1 072,6 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin ja liikelaitosten toimintatuotot kattavat vain 27 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista (ilman valmistusta omaan käyttöön) 76 prosenttia. Toimintakate kasvaa 1,3 prosenttia vuoden 2016 talousarvioon ja vähenee 2,4 prosenttia vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2017 talousarviossa 63,7 milj. euroa (TA 2016: 68,9 milj. euroa), joten se vähenee vuoden 2016 talousarvioon nähden 8 prosenttia ja vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden 44 prosenttia.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöönotettujen uusien poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2016 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2016 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2017–2020 esitettyihin investointeihin. Käyttöomaisuuden poistotaso nousi vuonna 2016 talousarviossa noin 5 milj. euroa ennakoitua enemmän, sillä kehärataan sisältyi arvioitua enemmän lyhyen poistoajan omaisuuslajeja, kuten tietokoneohjelmia ja käyttöoikeuksia. Lisäksi vuonna 2016 tehdään Kivistön alueen maakaupoista johtuen noin 10 milj. euron arvonalennus Koy Erikasin osakkeiden tasearvoon. Kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten poistot ovat vuoden 2017 talousarviossa 113,9 milj. euroa (ennuste 2016; 119,7 milj. euroa), joista Kehäradan poistojen osuus noin 22 milj. euroa.

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2017 talousarvion tilikauden tulos on -50,2 milj. euroa.

Vuoden 2017 talousarvion tilikauden alijäämä on -49,5 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät varausten muutosta 0,04 milj. euroa sekä rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 0,6 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Liikelaitosten vaikutukset kaupungin talousarvioon

Vantaan kaupungin liikelaitokset vuonna 2017 ovat Vantaan Työterveyshuolto liikelaitos, Suun terveydenhuollon liikelaitos sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos. Liikelaitoksen talousarviosta päättää kuntalain mukaisesti liikelaitoksen johtokunta kaupunginvaltuuston päättämien sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden puitteissa. Liikelaitosten talousarviot ovat kaupungin talousarvion erillisiä, itsenäisiä osia. Liikelaitoksista esitetään tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointiosat. Liikelaitokset sisällytetään talousarviossa koko kaupungin yhdisteltyyn tulos- ja rahoituslaskelmaan.

Vantaan kaupungin tuloslaskelmaosan muihin rahoitustuloihin sisältyy Vantaan Työterveys -liikelaitoksen sekä Suun terveydenhuollon liikelaitoksen maksamat korvaukset peruspääomasta. Korkotuloihin sisältyy Suun terveydenhuollon liikelaitoksen maksama korko kaupungin myöntämistä lainoista.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen Vantaan kuntaosuus 10,2 milj. euroa on budjetoitu yleishallinnon talousarviokohdalle 10 50 ”Yhteistoimintaosuudet ja avustukset”. Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kaupungilta laskuttamat sairaankuljetuksen kustannukset on budjetoitu sosiaali- ja terveystoimeen.

Suun terveydenhuollon asiakasmaksutuotot kohdistuvat liikelaitokselle. Liikelaitos laskuttaa tuottamistaan palveluista sosiaali- ja terveystoimea osapuolten välisen palvelusopimuksen mukaisesti.

Talousarviovuoden 2017 osalta esitetään tuloslaskelmataulukko, jossa on rinnakkain kaupungin ja liikelaitosten talousarvioluvut sekä niiden yhdistellyt talousarvioluvut. Talousarviovuonna 2017 liikelaitosten yhteen lasketut toimintatulot ovat 67 milj. euroa ja toimintamenot 64 milj. euroa.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelma raportilla, jolla esitetään kaupungin ja liikelaitosten talousarviot erikseen ja yhdessä on viimeisenä sarake, jossa esitetään kaupungin ja liikelaitosten talousarvio yhteensä ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. kaupungin ja liikelaitosten välinen kauppa ja rahoituserät, sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2017 yhtensä 234,3 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 1 395,5 milj. euroa.

Tuloslaskelmaosan lopussa on lisätietolaskelma, jossa esitetään talousarviovuoden 2017 osalta rinnakkain kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten talousarvioluvut ilman valmistusta omaan käyttöön, sisältäen sisäiset erät. Talousarviokirjan muut tuloslaskelma ja käyttötalousraportit on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti siten, että toimintamenoihin on sisällytetty myös aktivoitavien pysyvien vastaavien omaan käyttöön valmistettavien hyödykkeiden valmistusmenot. Niiden vaikutus tilikauden tulokseen (ja toimintakatteeseen) eliminoidaan toimintatuottojen jälkeen olevalla valmistus omaan käyttöön -rivillä. Lisätietolaskelmaraportilla esitetään ainoastaan käyttötalouden tulot ja menot, joita käytetään mm. talousarvion esittelymateriaaleissa sekä talousraportoinnissa.

Verotulot vuosina 2015–2016

Vuonna 2015 kaupunki sai verotuloja yhteensä 934 milj. euroa, 1,1 prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveroja kaupunki sai 786,2 milj. euroa, 0,3 prosentin kasvu edellisvuoteen. Yhteisöveroja kertyi 75,7 milj. euroa, kasvua 7,5 prosenttia edelliseen vuoteen. Kiinteistöveroja kaupunki sai 72,2 milj. euroa, mikäli oli 4,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014.

Vuonna 2016 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 946,1 milj. euroa, 1,3 prosentin kasvu vuoteen 2015 verrattuna. Lokakuun 2016 maksuunpanotilaston mukaan ennakonpidätyksen alaiset tulot kasvoivat Vantaalla vuonna 2015 1,5 prosenttia vuoteen 2014 nähden, koko maan kasvun ollessa 1,6 prosenttia. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan saatavan vuonna 2016 807,0 milj. euroa, 4,5 milj. euroa alle talousarvion ja 2,6 prosentin kasvu vuoteen 2015 verrattuna.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 65,5 milj. euroa, 4,4 milj. euroa yli talousarvion ja 13,5 prosentin lasku edellisvuodesta. Kuntien yhteisöveron jako-osuuden määräaikainen 5 prosenttiyksikön korotus poistui vuodelle 2016, ja myös Vantaan oma jako-osuus laski edelleen edellisvuodesta. Yhteisöverotulot ovat kuitenkin ylittämässä budjetoidun johtuen toukokuun yhteisöverotilityksessä tulleista keskimääräistä suuremmista ennakontäydennysmaksuista vuodelle 2015. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2016 ennusteen mukaan 73,7 milj. euroa, kasvua 2,2 prosenttia edellisvuodesta.

Kunnallisverot talousarviossa 2017

Taloussuunnitelmassa 2017–2020 Vantaan tuloveroprosentti on 19,00 koko taloussuunnitelmakauden. Koko maassa kunnallisveron painotettu keskiarvo on 19,87 vuonna 2016. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 797,9 milj. euroa vuonna 2017, 1,1 prosentin lasku vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kunnallisverotulot alenevat vuonna 2017 myös koko maassa johtuen muun muassa kilpailukykysopimuksen vaikutuksista palkkasummaan ja työntekijöiden sosiaalivakuutusmaksuihin sekä sopimuksen tueksi toteutettavista veronkevennyksistä.

Ansiotuloveroperusteita kevennetään vuonna 2017 kuluttajahintaindeksin muutosta vastaavasti ja asuntolainan korkojen vähennyskelpoisen osuuden pienentämistä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti. Lisäksi vuonna 2017 otetaan käyttöön niin sanottu yrittäjävähennys ja myös kotitalousvähennystä korotetaan. Osana kilpailukykysopimuskokonaisuutta verotusta kevennetään yhteensä 423 milj. eurolla vuonna 2017. Verotus kevenee tasaisesti kaikissa tuloryhmissä. Kevennys vähentää kunnallisveron tuottoa 211 milj. eurolla. Eläketulon verotusta kevennetään yhteensä 136 milj. eurolla, josta kunnallisveron osuus on 62 milj. euroa. Yhteensä veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa nettomääräisesti 390 milj. eurolla, ja valtionosuuksiin tehdään vastaavansuuruinen lisäys kompensaationa.

Kilpailukykysopimuksella on myös epäsuoria, työntekijöiden sosiaalivakuutusmaksujen muutoksista ja palkkasumman pienenemisestä aiheutuvia vaikutuksia kunnallisveron tuottoon. Näitä verotuottojen menetyksiä ei kuitenkaan kompensoida kunnille.

Taloussuunnitelmavuosille arvioidaan valtakunnallisiin arvioihin perustuen keskimäärin noin kolmen prosentin kunnallisveron kasvua. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 41,4 milj. euroa vuonna 2015. Vuonna 2016 tuloveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 42,5 milj. euroa ja vuonna 2017 noin 42,0 milj. euroa.

Yhteisöverot talousarviossa 2017

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuoteen 2015 saakka ollut 5 prosenttiyksiköllä korotetulla tasolla määräaikaisen, euroalueen rahoituskriisin jälkeisen korotuksen johdosta. Määräaikainen korotus poistui vuodelle 2016, jolloin kuntien yhteisöveron jako-osuus on ollut 0,3092. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on 0,04303 vuonna 2016, vuonna 2015 Vantaan jako-osuus oli hieman korkeampi 0,04631. Yhteisöveron vuoden 2017 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2014 ja 2015 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2015 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2016 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 66,7 milj. euroa vuonna 2017, mikä tarkoittaisi 1,9 prosentin kasvua vuoden 2016 ennusteeseen nähden. Tästä huolimatta vuoden 2017 yhteisöverotuloarvio on lähes 10 milj. euroa alempi kuin kaupungin vuonna 2015 saamat yhteisöverotulot.

Kiinteistöverot talousarviossa 2017

Vuonna 2017 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 76,6 milj. euroa, 3,9 prosentin kasvu vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kiinteistöverotulojen kasvu perustuu maan hallituksen esittämiin kiinteistöverojen alarajoja koskeviin muutoksiin, lisäksi kaupungin saamat kiinteistöverotulot kasvavat myös rakennuskannan kasvun myötä.

Hallituksen esitykseen kiinteistöverolain muuttamisesta sisältyy yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron alarajojen nostaminen. Näistä alarajojen korotuksista Vantaalle vaikuttaa vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron alarajan nosto 0,37:stä 0,41:een. Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron yläraja säilyy ennallaan 0,90 prosentissa. Alarajan korotus kasvattaa kaupungin kiinteistöverotuloja vuonna 2017 noin 1,8 milj. eurolla.

Yleisen kiinteistöveron alaraja nousee 0,93 prosenttiin nykyisestä 0,80 prosentista ja yleisen kiinteistöveron yläraja 1,80 prosenttiin nykyisestä 1,55 prosentista. Vantaan taloussuunnitelmaesitys 2017 - 2020 perustuu yleisen kiinteistöveron pitämiseen nykyisellä tasolla eli 1,00 prosentissa.

Lakiesityksessä ehdotetaan lisäksi, että kunnanvaltuuston olisi määrättävä erikseen veroprosentti myös asuinrakennuksille, jotka eivät ole vakituisessa asuinkäytössä. Lakiesityksen mukaan kunnanvaltuusto määräisi erikseen muiden asuinrakennusten veroprosentin, joka on vähintään 0,93 ja enintään 1,80. Vantaalla ei ole aiemmin määritelty erikseen muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttia, joka on näin ollen muodostunut aiemmin yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan. Taloussuunnitelma 2017 – 2020 perustuu muiden kuin asuinrakennusten osalta entiseen 1,00 prosentin kiinteistöveroon.

Hallituksen esitys kiinteistöverolain muuttamisesta muuttaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentin vaihteluväliä nykyisestä 1,00 – 4,00 prosentista 2,00 – 6,00 prosenttiin. Lisäksi hallituksen esityksen mukaan neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,00 prosenttiin, johon tasoon myös taloussuunnitelma 2017–2020 perustuu. Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron korotus kasvattaa kiinteistöverotuloja noin 0,3 milj. euroa.

Valtionosuudet

Valtionosuuksiin on tehty hallitusohjelmassa sekä valtion vuotuisissa talousarvioprosesseissa leikkauksia, jotka alentavat valtionosuuksien vuositasoa noin 2,0 miljardia euroa vuonna 2016. Vuosille 2012–2017 kohdistuneiden leikkausten johdosta kunnilta jää saamatta peruspalvelujen valtionosuuksia noin 7,4 miljardia euroa.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan yhteensä 10,3 mrd. euroa vuonna 2017. Valtioavut alenevat vuodelle 2016 budjetoidusta 7 prosenttia. Laskennallisiin valtionosuuksiin osoitetaan yhteensä 9,4 mrd. euroa, mikä on 5 prosenttia vuodelle 2016 budjetoitua vähemmän. Valtionapujen alenemiseen vaikuttavat useat tekijät, joista merkittävimmät ovat perustoimeentulotuen laskennan ja maksatuksen siirto kunnilta Kelalle sekä kilpailukykysopimuksen perusteella tehtävät valtionosuuden vähennykset.

Peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan 8,5 mrd. euroa, valtionosuusprosentiksi muodostuu 25,23. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus tehdään vuosittain, ja vuoden 2014 tietojen perusteella tehtävä tarkistus lisää peruspalvelujen valtionosuutta 34,5 milj. eurolla. Vuonna 2017 peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan indeksisidonnaisten menojen lisäsäästö, 75 milj. euroa. Valtionosuutta alentaa myös edellisellä vaalikaudella päätetty, vuodelle 2017 kohdennettu uusi valtionosuusleikkaus, 50 milj. euroa. Valtionosuusjärjestelmän kautta tehtävät veroperustemuutosten kompensaatiot puolestaan kasvavat 390 milj. eurolla. Valtionosuuksien indeksitarkistus on -0,7 prosenttia vuonna 2017, mikä vähentää peruspalvelujen valtionosuutta noin 50 milj. eurolla.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 150,5 milj. euroa vuonna 2015, mikä oli 7,3 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vuoden 2015 peruspalvelujen valtionosuudet laskettiin 1.1.2015 voimaantuleen, uudistetun valtionosuusjärjestelmän perustein. Vantaan osalta uusi järjestelmä on tullut porrastetusti voimaan vuosina 2015 ja 2016 siten, että järjestelmämuutoksen vaikutus yhteensä on 100 euroa/ asukas. Vuonna 2016 kaupunki saa käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä arviolta 187,5 milj. euroa. Vuoden 2016 valtionosuuksiin tehtiin lisäksi kustannustenjaon tarkastus valtion ja kuntien kesken sekä kompensoidaan veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin.

Vuoden 2017 valtionosuudet lasketaan 31.12.2015 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2016 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2016 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2016 lopussa.

Uuden valtionosuusjärjestelmän mukainen verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -45,4 milj. euroa vuonna 2017. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakollinen arvio) vuodelle 2017 on Vantaan osalta noin 154,2 milj. euroa. Vantaan sivistystoimen toiminnan tietoihin perustuva opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2017 ennakollinen valtionosuusarvio on noin 15,2 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 169,4 milj. euroa vuonna 2017.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2017 – 2020

Tuloveroprosentti	19,00		
Kiinteistöveroprosentit		v. 2017 alaraja	v. 2017 yläraja
– yleinen	1,00	0,93	1,80
– vakituinen asuinrakennus *	0,41	0,41	0,90
– muu kuin vakituinen asuinrakennus **	1	0,93	1,80
– voimalaitos	2,85	0,80	2,85
– rakentamaton rakennuspaikka ***	4	2,00 (4,00)	6,00

*Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron alaraja nousee 0,41 prosenttiin vuodelle 2017 aiemmasta vuoden 2016 0,37 prosentista.

**Kiinteistöverolain muutoksen myötä kunnanvaltuuston on määrättävä jatkossa erikseen veroprosentti myös asuinrakennuksille, jotka eivät ole vakituisessa asuinkäytössä. Vantaalla muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia ei ole aiemmin määritelty erikseen vaan se on määräytynyt yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan.

*** Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,00:aan yleisen kiinteistöveroprosentin säilyessä 1,00:ssa.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2015–2020

Milj. euroa	TP 2015	TA 2016	ENN 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Verotulot yhteensä	934,0	950,7	946,1	941,2	974,2	1 002,1	1 031,5
muutos- %	1,1 %	1,8 %	1,3 %	-0,5 %	3,5 %	2,9 %	2,9 %
Kunnallisvero	786,2	811,5	807,0	797,9	826,4	849,3	874,0
muutos- %	0,3 %	3,2 %	2,6 %	-1,1 %	3,6 %	2,8 %	2,9 %
Yhteisövero-osuus	75,7	61,1	65,5	66,7	69,7	73,1	76,4
muutos - %	7,5 %	-19,2 %	-13,5 %	1,9 %	4,5 %	4,9 %	4,5 %
Kiinteistövero	72,2	78,0	73,7	76,6	78,1	79,6	81,1
muutos- %	4,7 %	8,1 %	2,2 %	3,9 %	2,0 %	1,9 %	1,9 %
Valtionosuudet yhteensä	150,5	183,8	187,5	169,4	172,8	176,3	179,8
muutos- %	7,3 %	22,1 %	24,6 %	-9,6 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Verorahoitus yhteensä	1 084,5	1 134,5	1 133,6	1 110,6	1 147,0	1 178,3	1 211,3
muutos- %	2,0 %	4,6 %	4,5 %	-2,0 %	3,3 %	2,7 %	2,8 %

Tuloslaskelma

1000 Euroa	Kaupunki + rahastot TA 2017	Liikelaitokset TA 2017	Yhteensä TA 2017	Yhteensä ilman sis. erät TA 2017
Myyntitulot	45 765	59 244	105 008	70 660
Maksutulot	76 058	6 538	82 596	82 099
Tuet ja avustukset	21 480	1 432	22 912	22 672
Muut tulot	178 960	131	179 091	58 897
Tulot yhteensä	322 262	67 346	389 608	234 328
Valmistus omaan käyttöön	88 601	0	88 601	88 601
Henkilöstömenot	-454 361	-44 221	-498 583	-498 583
Asiakaspalvelujen ostot	-424 288	-410	-424 697	-405 942
Muiden palvelujen ostot	-301 568	-8 792	-310 360	-294 001
Materiaalin ostot	-45 974	-3 164	-49 138	-49 131
Avustukset	-96 144	0	-96 144	-95 904
Vuokrat	-158 672	-6 772	-165 445	-45 536
Muut kulut	-6 067	-356	-6 423	-6 423
Menot yhteensä	-1 487 074	-63 716	-1 550 790	-1 395 519
Toimintakate	-1 076 211	3 630	-1 072 581	-1 072 590
Verotulot	941 193	0	941 193	941 193
Valtionosuudet	169 409	0	169 409	169 409
Rahoitustulot ja -menot	25 915	-240	25 675	25 675
Korkotulot muilta	16 296	0	16 296	16 296
Korkotulot liikelaitoksilta / liikelaitoksille	170	0	170	0
Muut rahoitustulot muilta	16 106	0	16 106	16 106
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	0	71	0
Korkomenot	-6 100	-170	-6 270	-6 100
Muut rahoitusmenot	-627	-71	-698	-627
Vuosikate	60 306	3 389	63 696	63 687
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-112 221	-1 633	-113 854	-113 854
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-51 915	1 756	-50 158	-50 167
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	44	44	44
Rahastojen lisäys/vähennys	627	0	627	627
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-51 288	1 800	-49 488	-49 497

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Myyntitulot	38 438	42 306	40 316	40 660	41 072	41 493	41 923
Maksutulot	93 820	74 274	73 763	75 597	74 542	76 047	77 582
Tuet ja avustukset	40 810	41 466	21 460	21 480	21 767	22 371	22 176
Muut tulot	64 495	57 795	58 766	58 766	59 886	61 084	62 305
Sisäiset tulot	124 810	126 190	125 751	125 760	127 682	129 634	131 616
Tulot yhteensä	362 373	342 030	320 056	322 262	324 949	330 629	335 601
Valmistus omaan käyttöön	109 842	78 709	88 694	88 601	111 830	102 893	89 770
Henkilöstömenot	-442 376	-468 369	-466 330	-454 259	-459 126	-464 470	-477 088
Asiakaspalvelujen ostot	-393 890	-405 449	-404 033	-405 533	-411 875	-417 613	-423 215
Muiden palvelujen ostot	-296 392	-265 965	-287 793	-287 283	-312 739	-306 632	-296 388
Sisäisten palvelujen ostot	-33 963	-33 619	-33 040	-33 040	-33 535	-34 039	-34 549
Materiaalin ostot	-46 755	-44 112	-45 954	-45 974	-46 742	-47 381	-47 943
Avustukset	-119 905	-129 637	-96 144	-96 144	-97 570	-98 929	-100 399
Vuokrat	-154 283	-157 381	-158 672	-158 672	-160 959	-163 358	-165 783
Muut menot	-4 067	-5 500	-5 907	-6 169	-5 941	-6 019	-6 098
Menot yhteensä	-1 491 631	-1 510 032	-1 497 872	-1 487 074	-1 528 487	-1 538 441	-1 551 463
Toimintakate	-1 019 416	-1 089 293	-1 089 122	-1 076 211	-1 091 707	-1 104 919	-1 126 092
Verotulot	934 027	950 663	937 902	941 193	974 210	1 002 097	1 031 520
Valtionosuudet	150 502	183 850	169 409	169 409	172 797	176 253	179 778
Rahoitustulot ja -menot	29 729	21 561	25 364	25 915	24 289	22 182	20 012
Korkotulot muilta	14 647	14 360	16 296	16 296	16 269	16 263	15 593
Korkotulot liikelaitoksilta	170	170	170	170	170	170	170
Muut rahoitustulot muilta	21 052	17 551	15 555	16 106	17 106	18 106	19 106
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	71	71	71	71	71	71
Korkomenot	-5 861	-9 900	-6 100	-6 100	-8 700	-11 800	-14 300
Muut rahoitusmenot	-350	-691	-627	-627	-627	-627	-627
Vuosikate	94 842	66 781	43 553	60 306	79 588	95 613	105 218
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-96 233	-102 920	-112 275	-112 221	-115 974	-116 441	-109 500
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	1 000	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-392	-36 139	-68 721	-51 915	-36 386	-20 828	-4 282
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	286	122	1 084	627	919	1 158	2 127
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-106	-36 016	-67 637	-51 288	-35 467	-19 670	-2 155
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot (ilman vok), %	26	24	23	23	23	23	23
Vuosikate / Poistot, %	99	65	39	54	69	82	96
Vuosikate, euro/asukas	442	306	197	272	353	418	453
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	1 641	-	-	-	-	-	-
Asukasmäärä vuoden lopussa	214 605	218 234	221 643	221 643	225 171	228 719	232 185

Tuloslaskelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2015	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Myyntitulot	67 700	71 691	70 317	70 660	71 431	72 215	73 012
Maksutulot	100 055	80 450	80 265	82 099	81 167	82 797	84 459
Tuet ja avustukset	41 954	43 733	22 652	22 672	22 971	23 587	23 404
Muut tulot	64 682	57 964	58 897	58 897	60 100	61 384	62 694
Sisäiset tulot	154 588	155 234	155 271	155 279	157 647	160 051	162 491
Tulot yhteensä	428 978	409 072	387 402	389 608	393 316	400 033	406 061
Valmistus omaan käyttöön	109 842	78 709	88 694	88 601	111 830	102 893	89 770
Henkilöstömenot	-486 177	-507 832	-511 782	-498 481	-503 693	-509 454	-523 495
Asiakaspalvelujen ostot	-395 082	-406 569	-404 442	-405 942	-412 290	-418 035	-423 644
Muiden palvelujen ostot	-302 923	-279 963	-294 510	-294 001	-319 490	-313 479	-303 332
Sisäisten palvelujen ostot	-35 867	-34 889	-35 115	-35 115	-35 648	-36 189	-36 738
Materiaalin ostot	-49 481	-47 002	-49 118	-49 138	-49 953	-50 641	-51 251
Avustukset	-119 911	-129 441	-96 144	-96 144	-97 570	-98 929	-100 399
Vuokrat	-160 727	-162 703	-165 445	-165 445	-167 833	-170 335	-172 864
Muut menot	-4 251	-6 309	-6 301	-6 525	-6 341	-6 425	-6 511
Menot yhteensä	-1 554 418	-1 574 708	-1 562 857	-1 550 790	-1 592 819	-1 603 487	-1 618 234
Toimintakate	-1 015 599	-1 086 927	-1 086 761	-1 072 581	-1 087 672	-1 100 560	-1 122 402
Verotulot	934 027	950 663	937 902	941 193	974 210	1 002 097	1 031 520
Valtionosuudet	150 502	183 850	169 409	169 409	172 797	176 253	179 778
Rahoitustulot ja -menot	29 504	21 320	25 124	25 675	24 048	21 942	19 772
Korkotulot muilta	14 647	14 360	16 296	16 296	16 269	16 263	15 593
Korkotulot liikelaitoksilta/ liikelaitoksille	170	170	170	170	170	170	170
Muut rahoitustulot muilta	21 070	17 551	15 555	16 106	17 106	18 106	19 106
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	71	71	71	71	71	71
Korkomenot	-6 031	-10 070	-6 270	-6 270	-8 870	-11 970	-14 470
Muut rahoitusmenot	-422	-762	-698	-698	-698	-698	-698
Vuosikate	98 435	68 906	45 674	63 696	83 383	99 731	108 667
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-98 084	-104 744	-113 908	-113 854	-117 547	-118 148	-111 637
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	1 000	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	1 351	-35 838	-68 234	-50 158	-34 165	-18 417	-2 970
Poistoeron lisäys/vähennys	-893	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	-81	42	44	44	53	57	60
Rahastojen lisäys/vähennys	286	122	1 084	627	919	1 158	2 127
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	662	-35 674	-67 106	-49 488	-33 193	-17 202	-784

Lisätietolaskelma

Tuloslaskelma sisäiset erät mukana, ilman valmistusta omaan käyttöön
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Myyntitulot	102 132	105 858	105 008
Maksutulot	100 982	80 728	82 596
Tuet ja avustukset	42 592	43 733	22 912
Muut tulot	183 272	178 753	179 091
Tulot yhteensä	428 978	409 072	389 608
Henkilöstömenot	-480 777	-504 310	-495 061
Asiakaspalvelujen ostot	-413 803	-425 084	-424 697
Muiden palvelujen ostot	-221 311	-223 800	-228 630
Materiaalin ostot	-44 934	-44 850	-46 283
Avustukset	-119 911	-129 441	-96 144
Vuokrat	-160 727	-162 703	-165 445
Muut kulut	-3 114	-5 813	-5 929
Menot yhteensä	-1 444 577	-1 495 999	-1 462 189
Toimintakate	-1 015 599	-1 086 927	-1 072 581
Verotulot	934 027	950 663	941 193
Valtionosuudet	150 502	183 850	169 409
Korkotuotot	14 816	14 530	16 465
Muut rahoitustuotot	21 141	17 622	16 177
Korkokulut	-6 031	-10 070	-6 270
Muut rahoituskulut	-422	-762	-698
Vuosikate	98 435	68 906	63 696
Poistot ja arvonalentumiset	-98 084	-104 744	-113 854
Satunnaiset tuotot ja kulut	1 000	0	0
Tilikauden tulos	351	-35 839	-50 158

Laskelmassa esitetään kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten talousarvioluvut sisältäen sisäiset erät. Toimintamenoista on eliminoitu omaan käyttöön valmistettavan investointien menojen osuus yhteensä 88,6 milj. euroa.

INVESTOINTIOSA
2017–2021

Investointiosa

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat teknistä lautakuntaa ja kaupunkisuunnittelulautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakennukset, peruskorjaukset ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määrärahataulukoihin.

Teknisellä lautakunnalla ja kaupunkisuunnittelulautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Teknisellä lautakunnalla ja kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2017 täytäntöönpano.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue, aineettoman omaisuuden määrärahoista tietohallinnon palvelukeskus.

Liikelaitosten investoinnit on esitetty liikelaitosten kohdalla erikseen. Liikelaitosten investointien sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on investointimenot yhteensä.

Määrärahat

1000 euroa	
Uudisrakentaminen	25 290
Korjausrakentaminen	27 985
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	2 550
Aineeton omaisuus	9 700
Kunnallistekniset työt	30 000
Irtain omaisuus	6 306
Kiinteän omaisuuden ja luonnonsuojelualueiden osto	7 200
Maa-alueiden kunnostus	2 800
Osakkeet ja osuudet	1 020
Investointimenot yhteensä	112 851

Taloussuunnitelma

Kaupunki

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
TULOT	3 650	3 800	3 800	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	150	300	300	0	0	0	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-98 795	-113 027	-112 851	-129 639	-119 721	-107 137	-111 914
Netto	-95 145	-109 227	-109 051	-126 139	-116 221	-103 637	-108 414

Rahastot

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-1 700	-5 000	-5 000	-3 000	-4 000	-5 000	-3 000

Tarkempi selvitys rahastojen investoinneista löytyy rahastojen omista talousarvioesityksistä.

Liikelaitokset

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-2 560	-1 850	-1 850	-2 560	-2 560	-2 560	-2 500

Tarkempi selvitys liikelaitosten investoinneista löytyy liikelaitosten omista talousarvioesityksistä.

91 1
Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-14 590	-25 290	-25 290	-46 210	-38 960	-29 510	-34 270
ALV	-3 502	-6 070	-6 070	-11 090	-9 350	-7 082	-8 225

Tilakeskus on valmistellut yhdessä toimialojen ja taloussuunnitteluyksikön kanssa Vantaan kaupungin uudisrakentamista koskevan talonrakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Konserniyhtiöiden hankkeet ovat mukana ohjelmassa ja vastuut näissä hankkeissa on sovittu yhteisten menettelytapaohjeen mukaisesti.

Uudisrakentamiseen on vuodelle 2017 budjetoitu yhteensä 25,3 milj. euroa. Vuodenvaihteessa rakenteilla oleva hanke Vaaralanpuiston päiväkoti valmistuu 2017.

Kokonaan 2017 toteutettavia uudishankkeita ovat:

– Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus,
– Kartanonkosken kentän huoltorakennus,
– Myyrmäen urheilupuiston huoltorakennuksen laajennus,
– Katrinebergin maatilan katos- ja konehallirakennukset,
– Voimalatien tukikohdan kalustosuoja- ja puuntyöstötilat,
– Myyrinkodin yhteyteen toteutettava pelastuslaitoksen ensiavun autotalli sekä
– Tikkurilan asemalle tuleva polkupyörien liikuntapysäköintitila.

Lisäksi toteutetaan väliaikaisia vuokra paviljonkitiloja pihoineen Tikkurila-Koivukylä alueen ja Hämeenkylän koulun väistötiloiksi. Aloitettavia kohteita ovat Uomarinteen koulun laajennus, Hämeenkylän korvaava koulurakennus sekä Martinlaakson ja Kaivokselan II päiväkodit. Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuajan kustannusten sekä kaikkien uudishankkeiden projektinjohtokustannusten osuus määrärahoista on noin 1,3 milj. euroa.

Vuosina 2018–2020 määrärahoin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 114,7 milj. euroa eli keskimäärin 38,2 milj. euroa/vuosi. Suunnittelukaudella valmistuvat:

– Uomarinteen ja Jokiniemen koulun laajennukset,
– Rajatorpan ja Hämeenkylän korvaavat koulut,
– Aurinkokiven koulun II vaihe,
– Itä-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkotirakennukset sekä
– Martinlaakson, Kaivokselan II, Jokiniemen, Tikkurilan, Veturipolun ja Hakunilan päiväkodit.

Lisäksi valmistuvat urheilukenttien huoltorakennuksia Martinlaaksoon, Vapaalaan, Tikkurilaan ja Korsoon sekä Varia Tennistien toimipaikkaan väliaikaista opetustilaa. Rakenteilla olevia suunnittelukaudella aloitettavia rakennushankkeita ovat Vantaan päihdevieroitusyksikön toimitilat, Myyrmäen ja Keimolanmäen päiväkodit sekä Mårdendals Kampus.

Vuosille 2021–2026 on ajoitettu sosiaali- ja terveystoimen, sivistystoimen ja vapaa-aikapalveluiden uudisrakennushankkeita 242 milj. euron arvosta, joka on keskimäärin 40,3 milj. euroa vuodessa. Jaksolle on esitetty määrärahalla toteutettavaksi mm. Sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeet Ilola/Asolan äitiys- ja lasten neuvola ja Vantaan päihdevieroitusyksikkö (4 milj. euroa), useita kouluja (75 milj. euroa), lukio (30 milj. eu-

roa), ammatillinen oppilaitos (67 milj. euroa) ja päiväkoteja (39 milj. euroa) sekä muita rakennuksia ja projektinjohtokuluja (27 milj. euroa).

Opetuslautakunnan esityksestä sivistystoimi ja tilakeskus ovat arvioineet nykyisen Korson koulun tilannetta ja korvaavien kouluhankkeiden ajoitusta. Alustavan arvion mukaan hankkeiden toteutusta voidaan aikaistaa korkeintaan vuodella. Tarkempi selvitystyö Leppäkorven koulun ja Nikinmäen koulun laajennusten aikaistamisesta ja investointiohjelman kokonaisuuteen sovittaminen tehdään ko. hankkeiden hankesuunnittelun ja taloussuunnitelman 2018–2021 valmistelun yhteydessä.

Konserniyhtiö VAV Asunnot Oy:n rahoituksella vuonna 2017 on Koivuhakaan valmistumassa Koisoniitty-hankkeen puitteissa erityisryhmien asumis- ja palvelutiloja. Vuonna 2017 VAV Asunnot Oy aloittaa Myyrmäessä vanhusten palveluasuntohankkeen -Myyrmäen vanhustenkeskus rakennustyöt sekä Martinlaaksossa (Martinlaaksonkuja 2b) 15 vammaisten palveluasuntoa sisältävän hankkeen ja Tikkurilassa toisen 15 vammaispalveluasuntoa sisältävän hankkeen rakentamisen (Orvokkitie 4). VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista vuonna 2017 rakennusvaiheessa ovat Varia Rälssitien laajennus- ja perusparannustyöt.

Konserniyhtiö VAV asunnot Oy:n vuosina 2018–2020 rahoittamina hankkeina valmistuvat edellä mainitut Myyrmäen vanhustenkeskus, vammaispalveluasunnot Martinlaaksoon ja Tikkurilaan sekä nykyistä Veturikuja 8:aa korvaavat uudet erityisasuintilat Tikkurilaan. VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina jaksolla valmistuvat Ylästön II koulurakennus sekä Varia Rälssitien laajennus- ja perusparannus. VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista jakson lopulla rakennusvaiheessa on Tikkurilan hyvinvointikeskus. Lisäksi jakson aikana Nurmijärven kunnan kanssa yhteisenä hankkeena toteutetaan Luhtaanmäen paloasema.

Taloussuunnitelman loppuvuosille 2021–2026 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat em. Tikkurilan hyvinvointikeskus sekä Leinelän asukastupa, Tikkurilan vanhustenkeskus, Hakunilan vanhustenkeskus sekä hoiva-asuntoja eripuolilta kaupunkia.

2017 kaupunkikonsernin ulkopuolisilta tahoilta ollaan hankkimassa väliaikaisia paviljonkitiloja koulu- ja päiväkotien käyttöön, aikuisten työpajakeskukselle korvaavia tiloja Korsosta, pelastuslaitokselle lisätilaa Korsosta sekä vanhusten hoiva-asuntoja eripuolilta kaupunkia.

Vuosina 2018–2020 kaupunkikonsernin ulkopuolelta ollaan hankkimassa mm seuraavia tiloja: Kivistöön rakennettavasta kauppakeskuksesta tiloja terveysasemalle sekä kirjasto- ja nuorisotiloja, hoiva-asuntoja eripuolelta kaupunkia, Tikkurilaan toimialojen hallinnoille ja kaupungin arkistolle korvaavat toimitilat, aikuisten työpajakeskukselle toimitilaa Länsi-Vantaalta sekä tiloja ensihoidon päivystysasemalle Tikkurilasta.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisilta tahoilta ollaan hankkimassa vuosina 2021–2026 hoiva-asuntoja eripuolilta kaupunkia.

91 2
Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-22 835	-27 985	-27 985	-25 760	-24 200	-22 120	-22 140
ALV	-5 480	-6 716	-6 716	-6 182	-5 808	-5 309	-5 314

Vantaan kaupungin suoraan omistamien kohteiden korjausrakentamisen investointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle on valmisteltu tilakeskuksessa toimialojen vuosittain tarkentamien investointiesitysten ja tilakeskuksen tiedossa olevien kiinteistöjen korjaustarpeiden perusteella. Korjausrakentaminen sisältää perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt.

Määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on vuodelle 2017 budjetoitu yhteensä 28 milj. euroa. Vuodenvaihteessa 2016–2017 rakenteilla on Katriinan sairaalan B-osan perusparannus ja Rajatorpan vanhan suojellun koulun pohjakerroksen peruskorjaustyöt. Edellä mainittuihin hankkeisiin on budjetoitu vuodelle 2017 yhteensä 8,4 milj. euroa.

Suurempia 2017 aloitettavia hankkeita ovat Neilikkatien Pajatalon muutos- ja korjaustyöt nuorisotiloiksi, Vantaankosken paloaseman peruskorjaus sekä Håkansbölen kartanoalueella Pehtoorin talon peruskorjaus- ja muutostyöt (yht. 3,4 milj. euroa).

Lisäksi pyritään tekemään päiväkotien korjauksia väistötilahoitopaikkojen järjestyessä mm. seuraavissa päiväkodeissa:

- Lintukallion päiväkoti,
- Timotej:n päiväkoti,
- Yrttitien päiväkoti,
- Kiirunatien päiväkoti,
- Saturnuksen päiväkoti ja
- Trolleby daghem.

Näihin päiväkotien kohdennettuihin osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 3,5 milj. euroa. Sisäilmaongelmien poistamiseen vuodelle 2017 varataan 2,3 milj. euroa. Muihin pienempiin korjaushankkeisiin (esim. vesikatto- ja julkisivukorjauksiin), suunnitteluun ja projektinjohtoon on budjetoitu vuodelle 2017 yhteensä noin 10,4 milj. euroa. Suunnitteluvaiheessa olevia suurempia korjaustöitä ovat Havukosken koulun peruskorjaus ja Tikkurilan uimahallin perusparannus.

Vuosina 2018–2020 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 72 milj. euroa eli keskimäärin 24 milj. euroa vuodessa. Suurimpia korjauskohteita ovat:

- Vuonna 2018 valmistuva Katriinan sairaalan B-osan peruskorjaustyöt ja potilasarkiston muutostyöt,
- koulujen korjaus- ja muutostyöt (Askiston koulu, Hakunilanrinteen koulun saliosan toinen vaihe, Havukosken koulu, Kilterin koulu, Kivimäen koulu, Kuusikon koulu, Kytöpuiston koulu, Rajatorpan vanhan koulun 2-3 kerrokset, Seutulan koulu, Simonkallion koulu),
- Hakunilan kalliosuojan rauhanajankäytön vaatimat korjaukset,
- Håkansbölen kartanorakennukset,
- Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki,
- Tikkurilan kirjaston uusi hissi sekä
- Tikkurilan uimahalli.

Näiden kohteiden kokonaisrahoitustarve on noin 29 milj. euroa. Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin on budjetoitu 9,5 milj. euroa eli noin 3,2 milj. euroa/vuosi. Sisäilmaongelmien poistamiseen 2017–2019 on budjetoitu 6,9 milj. euroa eli 2,3 milj. euroa/vuosi. Muihin pienempiin korjauksiin, suunnitteluun ja projektinjohtoon on kaudelle varattu yhteensä noin 26,3 milj. euroa.

Investoinnit suunnitelmakaudelle 2021–2026

Vuosille 2021–2026 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 141 milj. euroa eli keskimäärin noin 23,5 milj. euroa/vuosi. Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat koulujen ja ammatillisten koulujen korjaukset (Kivimäki, Kaivoksela, Kannisto, Varisto, Veromäki, Jokiniemi, Viertola, Varia Tennistie, Ilola, Varia Talvikkitie, Kulomäki), joihin on budjetoitu noin 47 milj. euroa. Koulujen lisäksi muita suuria korjauskohteita ovat Hakunilan ja Rajatorpan kalliosuojat, Länsimäen terveysasema, Myyrmäen Solkikujan toimintakeskus ja Tikkurilan kirjasto, joihin on budjetoitu noin 17 milj. euroa. Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu 18 milj. euroa eli noin 3 milj. euroa/vuosi. Sisäilmaongelmien poistamiseen 2021–2026 on budjetoitu 13,8 milj. euroa eli 2,3 milj. euroa/vuosi. Muihin pienempiin kohteisiin, suunnitteluun ja projektinjohtoon on kaudelle varattu yhteensä noin 45 milj. euroa.

91 3
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-1 750	-2 550	-2 550	-2 890	-1 820	-1 820	-1 820
ALV	-420	-612	-612	-694	-437	-437	-437

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva investointiohjelma on valmisteltu tilakeskuksessa toimialojen vuosittain tarkentamien investointiesitysten ja tilakeskuksen tiedossa olevien toimitilojen korjaustarpeiden perusteella. Tilakeskus on osallisena konserniyhtiöiden kaupungin toimitiloja koskevissa korjaus- ja muutoshankkeissa menettelytapaohjeen mukaisesti. Vuonna 2017 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 2,55 milj. euroa. Osa vuokratilojen korjauksista tehdään omistajan lukuun vuokravaikutteisella rahoituksella. Suurimpia omistajan rahoittamia hankkeita ovat VTK Kiinteistöt Oy:n omistamissa Varia Rälssitien kiinteistössä tehtävät peruskorjaus- ja muutostyöt, Henkilöstöpalveluiden toimitilan korjaustyöt Peltolantiellä, Länsi-Vantaan liikuntalaitoksen jäähallien jäähdytyskoneen uusiminen. Suurimmat määrärahalla tehtävät korjaus- tai muutostyöt ovat Länsimäen kirjasto- ja nuorisotiloissa sekä Tikkurilan sosiaali- ja terveysaseman tiloissa sekä Hakunilan nuorisotiloissa aloitettavat korjaustyöt. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa.

Vuosina 2018–2020 toteutettaville muutos- ja korjaustöille on budjetoitu yhteensä 6,5 milj. euroa eli keskimäärin 2,2 milj. euroa/vuosi. Määrärahalla toteutettavia suurimpia hankkeita ajanjaksolla ovat Koivukylän hammashoitotilojen sekä vuonna 2018 valmistuvien Hakunilan nuorisotilojen ja Tikkurilan sosiaali- ja terveysaseman sekä muutaman päiväkodin muutos- ja korjaustyöt. Sisäilmakorjauksiin on jaksolle budjetoitu 0,6 milj. euroa. Konserniyhtiö VTK Kiinteistöt Oy:n rahoituksella tehdään tarkastelujaksolla Ylästön nykyisen koulun muutostöitä, Kansainvälisen koulun pintaremontit sekä Lumon kirjasto- ja nuorisotiloissa korjaus- ja muutostöitä. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy:n omistamissa osaketiloissa Patotiellä on Musiikkiopiston toimitilojen osalta tarve tehdä ikkuna- ja piha-aluekorjauksia vuonna 2018.

Investoinnit suunnitelmakaudelle 2021–2026

Vuosille 2021–2026 vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin on budjetoitu yhteensä 11,1 milj. euroa eli keskimäärin 1,9 milj. euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa/vuosi. VTK Kiinteistöt Oy:n omistamissa Kartanonkosken, Ylästön ja Varia Tennistien koulukiinteistöissä on suunniteltu tehtävän muutos- ja korjaustöitä yhtiön rahoituksella.

92
Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-6 200	-9 700	-9 700	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
ALV	-1 488	-2 328	-2 328	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680

Tietohallinnon investointimäärärahaesitys vuodelle 2017 on 9,7 milj. euroa. Toimialojen tekemisistä hanke-esityksistä tietohallinnon palvelukeskus on koonnut hankesalkun. Tietohallinnon palvelukeskus on priorisoinut yhteistyössä toimialojen kanssa hanke-esitykset ja hankkeet.

Keskeisimpiä hankkeita ovat:

- Sähköisen asioinnin kehittäminen
- Tiedolla johtamisen kehittäminen
- Apotti
- Yhdentyvä viestintä
- Suunnittelu- ja kartantuotantosovelluksen toteutus
- Kiinteistönhallinnan toteutus
- Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän toteutus
- Perusinfrastuktuurin kehittäminen: kertakirjautuminen
- Lakisääteiset muutokset

93
Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
TULOT	150	300	300	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	150	300	300	0	0	0	0
Omaisuuden myynti	0	0	0	0	0	0	0
MENOT	-36 165	-30 000	-30 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-36 165	-30 000	-30 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
93 1 Liikennealueet	-25 565	-22 900	-22 900	-26 120	-26 200	-26 900	-26 900
93 2 Urheilualueet	-2 620	-2 250	-2 250	-2 620	-2 500	-2 500	-2 500
93 3 Virkistysalueet	-480	-350	-350	-380	-500	-500	-500
93 4 Ympäristörakentaminen	-5 000	-4 300	-4 300	-5 000	-5 500	-5 000	-5 000
93 5 Yhteishankkeet	-2 500	-200	-200	-880	-300	-100	-100
93 7 Kehärata	0	0	0	0	0	0	0

Kuntatekniikan keskus vastaa mm. julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, liikennesuunnittelusta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaa osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu- ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa. Harmaan talouden torjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat allekirjoittivat kesällä 2016 maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2016–2019. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 2 400 uudelle asunnolle vuosittain, mikä välttämättä vaatii kunnallistekniikkainvestointeja.

Keskeisimmät rakentamishankkeet 2017

Myyrmäessä rakennetaan vanhan Martinkeskuksen ympäristön kunnallistekniikkaa uuden asemakaavan mukaisia asuinrakennuksia varten. Hankkeeseen sisältyy mm. Martinlaaksonpolku ja Martinlaaksonkuja.

Kivistössä jatketaan Keimolanmäen kunnallistekniikan rakentamista mm. Lincolninaukiolla. Kivistön vanhan koulun asemakaava-alueen ja uuden kaupunkikeskuksen kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyvät.

Aviapoliksen alueella uuden Aviapoliksen juna-aseman ympäristön rakentaminen jatkuu Aviakujan, Avia-aukion ja Aviabulevardin rakentamisella.

Tikkurilassa jatkuu Tikkurilan aseman eteläisen alikulun kunnostaminen. Samassa yhteydessä perusparannetaan Asematien itäosa, sekä Ratatien Asematien ja Unikkotien välinen osuus. Myös

kirjastopuiston rakentaminen jatkuu. Hakkilassa rakennetaan Keskon laajennuksen vaatimaa kunnallistekniikkaa mm. Kanervantien uusi linjaus. Tikkurilan jokirantaa kehitetään vetovoimakohteena.

Koivukylässä aloitetaan Joukontien saneeraus. Katualueella sijaitsevat vesihuoltolinjat uusitaan ja kadulle rakennetaan jalankulku- ja pyörätie. Honkatien ja Katajatien saneeraustyöt jatkuvat.

Korsossa aloitetaan Ullantien saneeraus. Katusuunnitelman mukaan Ullantielle rakennetaan hidasteita sekä jalankulku- ja pyörätie. Korson keskustassa toteutetaan rakenteilla olevan tornitalon vaatimat muutokset katuverkkoon.

Hakunilassa Kyytien pohjoispuolisen uuden asuinalueen kunnallistekniikan rakentaminen jatkuu Kaskelantien ja Kaskelanrinteen rakentamisella. Länsimäentien ja Maratontien kiertoliittymän rakentaminen aloitetaan.

Avustushankkeet

Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus (ARA) on myöntänyt infra-avustusta Vantaalle Kivistön keskustan, Keimolanmäen ja Kaskelantien uusien asuinalueiden katujen ja puistojen rakentamiseen.

Liikenne- ja viheralueiden perusparantaminen

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman, mittavien uudisrakennushankkeiden sekä kaupungin muiden sitoumusten ja sopimusvelvoitteiden vuoksi katuverkon korjausvelka taloussuunnitelmakaudella tulee kasvamaan. Vantaalla on useita vanhoja pientaloalueita, joiden katuverkostossa ilmenee vakavia puutteita. Vanhoilla alueilla voidaan investoida ainoastaan kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuudessa. Katujen kunnostamistarvetta pyritään viivästyttämään uudelleenpäällystyksillä. Sillä ei ratkaista hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita, kuten kasvaneiden liikennemäärien aiheuttamaa tarvetta kevyen liikenteen väylälle. Kaupungin infrastruktuurin rapautuminen aiheuttaa taloudellisia menetyksiä sekä kuntalaisille että kaupungille mm. infraomaisuuden arvon heikkenemisenä sekä ajoneuvojen vahingonkorvausvaatimusten lisääntymisenä.

Vuonna 2017 vanhojen asuinalueiden katujen perusparantamiseen ja liikenneturvallisuustoimenpiteisiin on varattu noin 3 milj. euroa. Perusparannuskohteita ovat mm. Joukontie Rekolassa ja Ullantie Matarissa, Honkatie Koivukylässä ja Sinirikontie Tikkurilassa. Siltojen peruskorjauksia varten on esitetty keskimäärin vuosittainen noin 1 milj. euron varaus. Vuoden 2017 budjetista varaus jouduttiin kuitenkin jättämään pois ja lykkäämään suunniteltuja kohteita vuodella eteenpäin.

Katujen uudis- ja perusparannushankkeisiin sisältyy myös valaistuksen rakentaminen. EU:n energiatehokkuusdirektiivi kieltää elohopeavalaisimien valmistuksen ja maahantuonnin vuoden 2015 jälkeen. Vanhan katuverkon valaistuksen parantamiseen sekä elohopeavalaisimien uusimiseen on varattu vuonna 2017 yhteensä noin 1,6 milj. euroa. Taloussuunnitelmakauden budjetissa ei ole täysimääräisesti pystytty varautumaan elohopealamppujen vaihtoon.

Puistojen perusparantamiskohteiden osuus on noin 20 prosenttia viheralueiden rakentamisesta. Kohteiden valinnassa painotetaan erityisesti turvallisuutta. Vanhojen viheralueiden perusparantaminen ja kehittäminen tulee kuitenkin hidastumaan talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman myötä.

Urheilualueiden ja virkistysalueiden rakentaminen

Urheilupaikkarakentamisessa merkittävimmät hankkeet ovat Hakunilan urheilupuisto, Kartanonkosken liikuntapuisto, Korson urheilukenttä ja Rajakylän liikuntapuisto sekä Kivistön Lipunkantajankenttä. Ulkoilureitistön kehittäminen jatkuu Vantaan- ja Keravanjoen varsilla. Suunnitelmakaudella kehitetään edelleen Petikon ulkoilualuetta sekä luonnonsuojelualueiden reitistöjä. Kuusijärven aluetta sekä Tikkurilan jokirantaa kehitetään tärkeinä vetovoimakohteina.

Keskeneräisten, työn alla olevien kohteiden viimeistely

Vuoden 2016 puolelta jatkuville ja muille keskeneräisille hankkeille on osoitettu noin 1,6 milj. euron varaus töiden loppuun saattamiseksi. Viimeistelytöiden ajankohtaa harkitaan hankekohtaisesti ja pyritään sovittamaan mm. alueiden talonrakennushankkeiden aikatauluihin sopivaksi. Rahavaraus kohdistetaan työohjelmissa omille hankkeilleen.

Vesi- ja viemäriverkostohankkeet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa

Kuntatekniikan keskus suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) -kuntayhtymän kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät HSY:n omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2017 kuntatekniikan keskuksen rakennuttamien hankkeiden vesihuollon osuus on noin 7,6 milj. euroa, joka laskutetaan HSY:ltä.

Mikäli vanhoja vesihuoltolinjoja joudutaan saneeraamaan katu auki kaivamalla, selvitetään mahdollinen kadun kunnostustarve etukäteen. Yhteisten saneerauskohteiden toteuttamisajankohta on usein riippuvainen siitä, pystyykö kaupunki osoittamaan investointimäärärahoja kadun perusparantamiselle.

94
Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-6 350	-6 482	-6 306	-6 299	-6 291	-6 187	-6 184
Kaupunginjohtajan toimiala	0	0	0	0	0	0	0
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	-450	-660	-615	-726	-410	-600	-650
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-1 120	-1 453	-1 250	-1 378	-1 403	-1 120	-1 300
Sivistystoimen toimiala	-2 691	-3 169	-3 129	-2 850	-3 278	-3 267	-3 034
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-2 089	-1 200	-1 312	-1 345	-1 200	-1 200	-1 200
ALV	-1 524	-1 556	-1 513	-1 512	-1 510	-1 485	-1 484
Kaupunginjohtajan toimiala	0	0	0	0	0	0	0
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	-108	-158	-148	-174	-98	-144	-156
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-269	-349	-300	-331	-337	-269	-312
Sivistystoimen toimiala	-646	-761	-751	-684	-787	-784	-728
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-501	-288	-315	-323	-288	-288	-288

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan irtaimistohankintoja varten vuodelle 2017 on varattu yhteensä 660 000 euroa. Tästä 350 000 euroa on varattu tietohallinnolle langattomien tukiasemien hankintaan ja sähköisten yo-kirjoitusten tarvikkeisiin. 120 000 euroa on varattu työllisyyspalvelujen toimitilojen kalustamiseen. Kuntalaispalveluille on varattu irtainhankintoihin 190 000 euroa. Tästä 60 000 euroa on Vantaa-infon palvelutorin perustamista varten. Katrinebergin kalustamiseen on varattu 40 000 euroa. Lisäksi, kuntalaispalvelujen irtainhankintoihin sisältyy monikanavaisen asiakaspalveluympäristön perustamiseen 30 000 euroa, kansalaistoimintakeskus (Leinikkitie 22) kalustaminen 10 000 euroa, sekä hallinnon kalusteiden varaus 10 000 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Irtaimen omaisuuden määrärahoja käytetään toimitilojen laitteistukseen ja kalustamiseen uudisrakentamisen, perusparannuksen tai uuden toiminnan aloittamisen yhteydessä.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Rajatorpan vanhan koulun osaperusparannukseen liittyvien vanhojen kalusteiden uusiminen ja Hämeenkylän koulun väistötilan kalustaminen sekä kouluverkkomuutosten aiheuttamat ensikertaiset kalustohankinnat.

Vaaralanpuiston uuden päiväkodin ja Tikkurilan alueen väistötilan kalustaminen. Hiekkaharjun päiväkodin kalustaminen, jonka peruskorjauksen valmistuminen siirtyy vuodelle 2017. Lisäksi on varauduttu yhdeksän päiväkodin perusparannusten vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen.

Länsimäen kirjaston ja nuorisotilan sekä Tikkurilan pajatalon perusparannukseen liittyvät kalusteiden ja laitteiden uusiminen.

Lisäksi määrärahaa on varattu kone- ja laitehankintoihin.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Toimialan irtaimen omaisuuden määrärahalla hankitaan Varikolle raskasta ajoneuvokalustoa, konekalustoa ja lisälaitteita esim. ruohonleikkureita viheralueyksikköön. Lisäksi mittausosastolle hankitaan mittauslaitteita, ja geotekniikalle mittauslaitteiden lisäksi ohjausjärjestelmä.

95
Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
TULOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-10 000	-10 000	-10 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-7 200	-7 200	-7 200	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-2 800	-2 800	-2 800	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 100	-2 100	-2 100	-700	-700	-700	-700
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-700	-700	-700	-300	-300	-300	-300

Perustelut

Maanmyyntiä hoidetaan niin tehokkaasti kuin se yleisen taloudellisen tilanteen huomioon ottaen on mahdollista. Kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymien maapoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat yhdyskuntarakenteen eheyttämistä sekä kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista. Maanhankinnassa käytetään kaikkia lain sallimia keinoja: vapaaehtoisia kauppoja, etuosto-oikeutta ja lunastusta. Kun maata vastaanotetaan kunnallistekniikan korvauksena, on talousarviossa oltava myös maanarvoa vastaavat ostomäärärahat. Vastaava tulo tulee näkymään kuntatekniikan keskuksen sopimustuloissa.

Kiinteän omaisuuden osto

Määrärahasta maksetaan ohjelmoidun ja muun raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostoja sekä yleisten alueiden lunastuksia. Määrärahaa tulee myös varata mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi.

Maapoliittisten linjausten mukaisesti ja kaupunginhallituksen 17.6.2013 päätöksen perusteella kaupunki on käynnistänyt useita isoja maanhankintaneuvotteluja. Yrityspalvelut neuvottelevat ja hankkivat aktiivisesti maata kaupunginhallituksen päätöksessä mainituin perustein valittavista kohteista. Maanhankintaneuvottelut kohdistuvat yleiskaavan mukaisiin asunto- ja viheralueisiin.

Maapoliittisen ohjelman MAPO:n linjausten mukaisesti kaupunki on valmistellut kaavahankkeisiin liittyviä sopimuksia, joissa on sovittu ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettavan maata.

Maa-alueiden kunnostus

Määrärahaa käytetään pilaantuneen tonttimaan ja muiden maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta, kaupungin rakennusten purkamisesta, johtosiirroista yms. aiheutuviin menoihin.

Lähivuosina määrärahoja tarvitaan mm. uusien asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla Vehkalassa ja Tuupakassa. Vuoden 2017 määrärahan tarvetta lisäävät mahdolliset koulujen, tai muiden julkisten rakennusten purkukustannukset. Kohteet ohjelmoidaan yhdessä Tilakeskuksen kanssa. Rakennettujen, tarpeettomiksi jääneiden kaupungin kiinteistöjen osalta määrärahaa voidaan käyttää sellaisiin purkukohteisiin, joissa tonttimaa tullaan jatkossa myymään ulkopuoliselle ostajalle. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntitulot tulevat kattamaan kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset. Yhteensä kiinteän omaisuuden maa-alueiden kunnostamisen määrärahan tarve vuodelle 2017 on 2,8 milj. euroa. Ennalta arvaamattomiin ja välttämättömiin suuriin kunnostamiskustannuksiin haetaan kaupunginvaltuustolta lisärahoitus.

97
Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2016	LTK 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
MENOT	-905	-1 020	-1 020	-1 480	-1 450	-500	-500
Apotti Oy	-405	-520	-520	-980	-950	0	0
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500

Talousarvioin osakkeiden ja osuuksien hankeryhmään on budjetoitu vuodelle 2017 0,5 milj. euroa elinkeinoelämän edistämishankkeisiin ja 0,52 milj. euroa Apotti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

RAHOITUSOSA
2017–2020

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitosten varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, liikelaitosten tuloslaskelmasta liikeylijäämästä / -alijäämästä, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy vuosille 2015–2016 Kehä III:n toisen vaiheen perusparannuksen valtion osuuden rakentamiskustannukset sekä valtion lainan takaisinmaksu kaupungille 2016–2017.

Liikelaitosten vaikutus kaupungin rahoituslaskelmaan

Liikelaitosten rahoituslaskelmat esitetään sekä yhdistettynä kaupungin rahoituslaskelmaan että liikelaitokset yhteensä -mallisesti. Lisäksi kunkin liikelaitoksen rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. liikelaitoksen kohdalla talousarviokirjassa.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	Kaupunki + rahastot TA 2017	Liikelaitokset TA 2017	Yhteensä TA 2017
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	60 306	3 389	63 696
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-32 991	-95	-33 086
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-117 851	-1 850	-119 701
Rahoitusosuudet investointimenoihin	300	0	300
Käyttöomaisuuden myyntitulot	36 491	95	36 586
Toiminnan ja investointien rahavirta	-53 745	1 539	-52 205
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	-3 371	0	-3 371
Antolainasaamisten lisäys	-8 000	0	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	4 629	0	4 629
Lainakannan muutokset	29 900	0	29 900
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	90 000	0	90 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-60 100	0	-60 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	20 000	0	20 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7 216	1 539	-5 676
Nettolainanotto	29 900	0	29 900

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	94 842	66 748	60 306	79 588	95 613	105 218
Satunnaiset erät	1 000	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-37 202	-33 139	-32 991	-33 651	-34 324	-35 011
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-150 445	-100 495	-117 851	-132 639	-123 721	-112 137
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 617	150	300	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	48 228	36 639	36 491	37 151	37 824	38 511
Toiminnan ja investointien rahavirta	-37 961	-30 097	-53 745	-49 551	-24 608	-3 419
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-621	-7 219	-3 371	-2 878	10 135	5 922
Antolainasaamisten lisäys	-2 977	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	2 356	781	4 629	5 122	18 135	13 922
Lainakannan muutokset	22 089	16 200	29 900	50 300	12 450	-3 647
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	152 000	114 000	90 000	180 000	190 000	145 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-136 864	-97 800	-60 100	-129 700	-177 550	-148 647
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 953	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	10 045	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-20 706	23 800	20 000	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-27 154	2 684	-7 216	-2 129	-2 023	-1 144
Nettolainanotto	15 136	16 200	29 900	50 300	12 450	-3 647

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-37 961	-68 058	-121 802	-171 353	-195 961	-199 380
Lainanhoitokate	0,7	0,7	1,0	0,6	0,6	0,7
Kassan riittävyys, pv	33	34	34	31	30	30

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	98 435	68 906	63 696	83 383	99 731	108 667
Satunnaiset erät	1 000	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-37 334	-33 192	-33 086	-33 747	-34 421	-35 108
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-152 836	-103 055	-119 701	-135 199	-126 281	-114 697
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 767	150	300	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	48 375	36 692	36 586	37 247	37 921	38 608
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36 593	-30 499	-52 205	-48 316	-23 050	-2 530
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-621	-7 219	-3 371	-2 878	10 135	5 922
Antolainasaamisten lisäys	-2 977	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	2 356	781	4 629	5 122	18 135	13 922
Lainakannan muutokset	22 089	16 200	29 900	50 300	12 450	-3 647
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	152 000	114 000	90 000	180 000	190 000	145 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-136 864	-97 800	-60 100	-129 700	-177 550	-148 647
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 953	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	10 045	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-19 459	23 800	20 000	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-24 539	2 282	-5 676	-894	-465	-255
Nettolainanotto	15 136	16 200	29 900	50 300	12 450	-3 647

Täydentäviä tietoja

Vantaan kaupunki ja liikelaitokset

1000 euroa	TP 2015	EN 2016*	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Asukasluku 31.12	214 605	218 234	221 643	225 171	228 719	232 185
- syntyneiden enemmyys	1 208	1 329	1 410	1 428	1 448	1 466
- nettomuutto	2 720	2 300	2 000	2 100	2 100	2 000
Tuloveroprosentti	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
- vakituinen asuinrakennus	0,37	0,37	0,41	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	-	-	1,00	1,00	1,00	1,00
- voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Toimintamenot (ilman VOK) M€	1 445	1 476	1 462	1 481	1 501	1 528
Toimintakate M€	-1 016	-1 047	-1 073	-1 088	-1 101	-1 122
Verotulot M€	934	946	941	974	1 002	1 032
Valtionosuudet M€	151	187	169	173	176	180
Vuosikate (ml. LL ja Rah.)M €	98	113	64	83	100	109
Poistot M€	98	120	114	118	118	112
Vuosikate %:ia poistoista	100 %	94 %	56 %	71 %	84 %	97 %
Bruttoinvestoinnit (ml. LL ja Rah.) M€	153	143	120	135	126	115
Investoinnit omahankintameno (ml. LL ja Rah.)	147	143	119	135	126	115
- investointien tulorahoitus %	67 %	79 %	53 %	62 %	79 %	95 %
Investoinnit omahankintameno (kaupunki) M€	141	139	113	130	120	107
Lainojen muutos M€	15	16	30	50	12	-4
Lainamäärä per 31.12. M€	1 078	1 094	1 124	1 174	1 187	1 183
Lainakanta €/asukas	5 023	5 013	5 071	5 214	5 190	5 095
Toimintamenot €/asukas	6 731	6 763	6 597	6 577	6 561	6 583
Verotulot €/asukas	4 352	4 334	4 246	4 327	4 381	4 443
Valtionosuudet €/asukas	701	859	764	767	771	774
Vuosikate €/asukas	459	517	287	370	436	468
Kokonaismenot M€	1 582	1 620	1 589	1 626	1 640	1 658

*) Ennustetieto

Kokonaismenot koostuvat toimintamenoista (ilman valmistus omaan käyttöön), bruttoinvestoinneista sekä rahoitusmenoista.

Tunnuslukujen laskennassa käytetyt kaavat

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot (ilman VOK), %

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate / Poistot, %

= Vuosikate / Poistot * 100

Vuosikate, euro/asukas

= Vuosikate / Asukasmäärä

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

RAHOITUSOSA

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

KUNTAKONSERNI
2017–2020

Kuntakonserni

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konsernistrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 § 7 hyväksymä konsernistrategia sisältää toimivallan ja toimintaperiaatteet, jolla johdetaan, ohjataan ja valvotaan konsernia kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Konsernirakenne 15.9.2016

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Elviira	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Josefiina	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Maarukka	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Marjaana	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Pihka	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Punasafiiri	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sanna-Liisa	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sinisafiiri	Vantaa	100 %	100,0 %
As Oy Vantaan Ullastiina	Vantaa	100 %	100,0 %
Continental Estate Ltd Oy	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Katriinanrinne	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäportti	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 10	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 92	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Piispankylän Mestarintie	Helsinki	100 %	100,0 %
Kiint Oy Plane	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Tikkurilan Linja-autoasema	Vantaa	100 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Kiint Oy Vantaan Ahven	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Erikas	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Finn-Ekonomia	Vantaa	100 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100 %	100,0 %
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100 %	100,0 %
Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy	Vantaa	100 %	100,0 %
Vantaan Markkinointi Oy	Vantaa	100 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy -konserni	Vantaa	100 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoivakiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	73,6 %
Kiint Oy Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	71,3 %
Kiint Oy Vantaan Paloasema	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vantaan Moottorirata Oy	Vantaa	95,4 %	100,0 %
A-Tulkkaus Oy	Vantaa	99,6 %	99,6 %
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	65,5 %	91,0 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	84,6 %
Kiint Oy Vantaan Kauppalantalo	Vantaa	70,8 %	70,8 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,6 %	17,6 %
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin Kuntayhtymä	Helsinki	11,9 %	11,9 %
Västra-Nylands folkhögskola - kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayhtymä	Kirjala	2,5 %	2,5 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	45,0 %	45,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	11,0 %	29,2 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	27,2 %	27,2 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)			
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	49,6 %
Suomen Energia-Urakonti Oy	Helsinki	0,0 %	25,9 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	22,5 %
VTK Kiinteistöt Oy (alakonserni)			
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa		43,4 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti tytäryhtiöiden yritysjärjestelyjä jatketaan konsernirakenteen selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi. Tavoitteena on samantyyppisten toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2017–2020

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden investoinnit esitetään osana kaupungin investointitaulukkoa.

Tytäryhtiöiden investointeja ja rahoitusta käsitellään lisäksi mm. konsernihallinnon pitämissä tytäryhtiöiden navigointitilaisuuksissa.

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 eur	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset	158 971	152 836	103 055	119 701	135 199	126 281

Merkittävien tytäryhteisöjen investoinnit yhteisöittäin, omistusosuuksien mukaiset osuudet 1000 eur	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	kaupungin omistusosuus
Vantaan Energia konserni	44 460	23 400	30 000	22 200	32 400	28 800	60 %
VAV-Asunnot Oy , VAV konserni	43 412	26 457	38 400	46 200	32 200	n/a	100 %
VTK konserni	13 900	10 076	13 455	25 700	15 000	700	100 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	109	86	161	450	400	300	100 %
MERKITTÄVIEN TYTÄRYHTIÖIDEN INVESTOINNIT YHTEENSÄ	101 881	60 019	82 016	94 550	80 000	29 800	

Muiden tytäryhteisöjen investoinnit yhteensä 1000 eur	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
		1 547	9 546	840	609	635

Kuntayhtymien investoinnit omistusosuuksien mukaisena osuutena, 1000 eur	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	kaupungin omistusosuus
HUS, Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri	17 589	17 613	16 706	20 234	19 284	15 903	11,9 %
HSL, Helsingin seudun liikenne	2 394	2 939	8 244	304	1 534	979	17,6 %
HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut	22 774	27 487	33 295	32 695	38 941	43 291	19,5 %
Uudenmaan liitto	0	0	0	0	0	0	15,4 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	4	4	2	4	4	0	17,5 %
ETEVA	67	59	66	50	50	0	12,2 %
Västra Nylands Folkhögskola	0	0	0	0	0	0	3,1 %
Kårkulla	2	0	0	0	0	0	2,5 %
KUNTAYHTYMÄT YHTEENSÄ, VANTAAN OSUUS	42 830	48 103	58 313	53 286	59 813	60 173	

*kuntayhtymien luvut ovat vuosilta 2017-2019 alustavan TTS:n mukaisia lukuja

Kaupungin ja tytäryhteisöjen lainakannankehitys taloussuunnitelmakaudella 2017–2019

Kaupungin lainakanta 1000 eur	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Lainamäärä per 31.12.	1 063 000	1 078 000	1 094 000	1 124 000	1 174 000	1 187 000

Merkittävimpien ja keskeisten tytäryhteisöjen lainakannat yhteisöittäin omistusosuuksien mukaisina osuuksina, 1000	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Vantaan kaupungin omistusosuus
Vantaan Energia konserni	92 304	84 559	93 094	81 529	71 464	66 439	60 %
VAV-Asunnot Oy, VAV konserni	534 947	510 164	503 227	501 931	499 866	498 369	100 %
VTK -konserni	116 500	112 199	117 813	130 336	125 574	118 919	100 %
Merkittävimpien tytäryhtiöiden lainat yhteensä	743 751	706 922	714 134	713 795	696 903	683 727	

Muut tytäryhteisöt yhteensä	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Vantaan kaupungin omistusosuus
Kaupungin osuus lainoista	1 151	1 306	8 568	8 249	7 726	7 358	52,5% - 100%

Osuus kuntayhtymien lainoista omistusosuuksien maukaisessa suhteessa, 1000 eur	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	Vantaan kaupungin osuus
HUS, Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri	24 353	29 085	33 816	37 715	44 271	46 663	11,9 %
HSL, Helsingin seudun liikenne	0	0	6 825	3 900	5 655	6 045	17,6 %
HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut	24 957	27 785	40 166	56 098	69 510	85 798	19,5 %
Uudenmaan liitto	0	0	0	0	0	0	15,4 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	0	0	0	0	0	0	17,5 %
ETEVA	0	0	0	0	0	0	12,2 %
Västra Nylands Folkhögskola	0	0	0	0	0	0	3,1 %
Kårkulla	0	0	0	0	0	0	2,5 %
OSUUS KUNTAYHTYMIEN LAINAKANNOISTA YHTEENSÄ	49 310	56 870	80 808	97 713	119 437	138 506	

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Voimassa olevan Vantaan kaupungin konsernistrategian mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Muista ehdoista päättää kaupunginhallitus pannessaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöstä. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupunki voi tapauskohtaisesti myöntää takauksia muille kuin määräysvallassaan oleville sellaisille yhteisöille, joiden toiminta liittyy läheisesti kunnan omaan toimintaan noudattaen konsernistrategiassa määriteltyjä periaatteita.

Kaupungilla oli jäljellä takausvastuita vuoden 2015 lopussa yhteensä noin 424 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 780 milj. eurosta. Vastuut tytäryhteisöjen puolesta olivat vuoden 2015 lopussa noin 736 milj. euroa, ja velkoja, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 407 milj. euroa. Kaupungin takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2015 lopussa yhteensä 44 milj. euroa

ja velkoja, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 16,9 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi 14.12.2015 Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan enintään 28 milj. euron määräinen Vantaan kaupungin omavelkaisen takauksen.

31.7.2016 tilanteessa tytäryhteisöille on myönnetty takauksia yhteensä noin 599 milj. euroa, joista käytössä oli noin 267 milj. euroa. Lisäksi Vantaan Energialle on annettu jätevoimalaa varten leasingvastuu yhteensä noin 132 milj. euroa.

Konserniyhteisöille myönnetyt ja suunnitellut takaukset

Tytäryhteisöille takauksia on myönnetty yhteensä 599 milj. euroa, joista käytössä on noin 267 milj. euroa. Lisäksi Vantaan Energialle on annettu jätevoimalaa varten leasingvastuu yhteensä noin 132 milj. euroa.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteet 2017–2020

Konsernistrategian mukaan tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma. Talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen, ao. toimialan ja yhtiön yhteistyönä. Yleisjaoston tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Vuonna 2017 valittavan valtuuston toimikauden alkuun asti sovellettavan kuntalain (365/1995) 13 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pää- omistajan tahdon esiintuomista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan. Yhtiöiden esittämät tavoitteet viedään Vantaan kaupungin taloussuunnitelmaan 2017–2020 soveltuvin osin.

Vantaan energia-konserni

Vantaan Energia Oy on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia. Vantaan Energia -konsernin muodostavat emoyhtiö Vantaan Energia Oy ja sen tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy sekä osakkuusyhtiöt. Vantaan Energia Oy tuottaa energiapalveluita asiakkailleen. Yhtiön päätuotteita ovat sähkö, kaukolämpö ja maakaasu. Vantaan Energia myy sähköä yritysasiakkaille ja kotitalouksille koko Suomeen. Kaukolämpöliiketoiminnassa yhtiön markkina-alueena on pääosin Vantaa. Maakaasua yhtiö tarjoaa teollisuuden tarpeisiin.

Tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy vastaa sähköverkkotoiminnasta Vantaalla. Sähköverkkopalvelun lisäksi yhtiö myy verkkotoimintaan ja asiakkaiden energiankäyttöön läheisesti liittyviä palveluja, kuten liittymisjohtojen rakentamispalvelua. Lisätietoa Vantaan Energia Oy:stä http://www.vantaanenergia.fi

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Konsernin liikevoitto	milj. euroa	29	36	*31	*37	*37	*41
Konsernin SIPO %	%	6	7	6*	7*	7*	7*
Toimitushäiriöt sähkö h/as/a	h/as/a	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Uusiutuva energia koko energiatuotannosta % (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia)	%	28	32	27*	28*	28*	28*
Muu päästökauppavapaa energia koko energiatuotannosta % (ydinvoima, jäte-energia)	%	23	20	16*	17*	19*	20*

*Jätteellä tuotettu energia on jaettu 50 % uusiutuviin ja 50 % muuhun päästökauppavapaaseen perustuen tilastokeskuksen polttoaineluokitukseen 2015.

VAV Asunnot Oy, VAV -konserni

VAV Asunnot Oy on Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö, joka rakennuttaa, omistaa ja hallinnoi vuokra-asuntoja. Yhtiö tuottaa laadukkaita ja kohtuuhintaisia koteja vantaalaisille. Kiinteistökannan suunnitelmallisilla korjauksilla varmistetaan niiden arvon säilyminen sekä asumisviihtyvyys yhteistyössä asukkaiden kanssa. VAV Asunnot – konserniin kuuluvat emo-yhtiö VAV Asunnot Oy ja tytäryhtiö VAV Hoivakodit Oy sekä sen tytäryhtiö VAV Palvelukodit Oy sekä osakkuusyhtiöt. VAV -konsernin asunnoista 5,5 prosenttia on vuokrattuna Vantaan kaupungille palveluasumiskäyttöön. Lisätietoa VAV Asunnot Oy:stä www.vav.fi

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
VAV Asunnot Oy:n tilikauden tulos	euroa	169	0	0	0	0	0
VAV Asunnot Oy:n kiinteistöjen korjaukset	milj. euroa	15,4	19,4	20,1	20,9	21,7	22,6
Uusien asuntojen tuotantotavoite, kpl	kpl	273	105	395	507	320	320

VTK Kiinteistöt Oy -konserni

Yhtiön toimialana on harjoittaa teollisuus-, logistiikkaliike-, toimisto- ja julkisten tilojen käyttöön soveltuvien kiinteistöjen ja huoneistojen sekä urheilu- ja liikuntakasvatustoimintaa varten rakennettujen urheilutilojen vuokrausta ja tässä tarkoituksessa omistaa ja hallita kiinteistöjä ja rakennuksia sekä huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja arvopapereita, toimia rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa, majoitus-, tapahtuma- ja ravintolatoimintaa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa, jonka tytäryhtiöiden toiminta voi käsittää myös päätoimialasta poikkeavia toimialoja. VTK Kiinteistöt Oy:n tiloista noin 80 prosenttia on vuokrattuna kaupungille. Lisätietoa VTK Kiinteistöt Oy:stä http://www.vtkoy.fi/. VTK konsernin muodostavat emoyhtiö VTK Kiinteistöt Oy sekä sen tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tulostavoite positiivinen tulos	positiivinen tulos	-259	96	100	70	70	70

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
VTK Kiinteistöt Oy:n ulkoisten kohteiden vuokrausaste.	Vuokratut kohteet / ulosvuokrattavat tilat vuoden lopussa %	85	92	93	93	95	95
Energiatehokkuus liikunta- ja teollisuuskiinteistöt	energiankulutuksen energiatehokkuus ET-luku (skaala G-A)	F	F	F	F	E	F
Energiatehokkuus koulut, päiväkodit ja toimistot	G-A	D	D	D	D	D	D

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy on Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön toimialana on kiinteistön- ja maisemanhoito, rakennus- ja korjauspalvelut, siivouspalvelut sekä ateriapalvelut ja muut ravitsemispalvelut, aula-, turvallisuus- ja vartiointipalvelut sekä posti- ja kuriiritoiminta. Yhtiö aloitti varsinaisen toimintansa vuoden 2012 alusta. Yhtiön palvelukseen siirtyi tilakeskuksesta noin 1 000 henkilöä ns. vanhoina työntekijöinä. Vuoden 2015 lopussa yhtiön palveluksessa oli 922 henkilöä.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tehtävänä on tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimialoja ja niiden asiakkaita tuottamalla asiakkaiden tarpeita vastaavia ateria-, puhtaus- ja kiinteistöpalveluja sekä näitä tukevia palveluja. Yhtiön markkinointinimi on Vantti. Lisätietoa Vantaan Tilapalvelut Oy:stä http://www.vantti.fi/"

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Toiminnan tehostuminen	%	4,5 %	4,5 %	3 %	1 %	1 %	1 %
Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1-5	2,83	3,10	3,6	3,65	3,7	3,75
Henkilöstötyytyväisyys	Asteikko 1-5	3,33	3,55	3,6	3,65	3,7	3,75
Toiminnan laatu	Asteikko 1-5	4,71	4,70	4,5	4,5	4,5	4,5
Sairauspoissaolot %	%	8,02 %	7,90 %	7,00 %	6,90 %	6,80 %	6,70 %

A -Tulkkaus OY

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tulkkaustuntien määrän kasvu edelliseen vuoteen verrattuna	%	-	vähintään 5 % kasvu	vähintään 5 % kasvu	vähintään 5 % kasvu	vähintään 5 % kasvu	vähintään 5 % kasvu
Tulos	euroa	210 565	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen
asiakastyytyväisyys asteikko 1-4	asteikolla 1-4	ei mitattu	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2
asiakaskontaktien vastausprosentti	vastattujen kontaktien vastausprosentti	79	81	85	85	85	85

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin 95,5 prosenttisesti omistama yhtiö. MERCURIA Kauppiaitten Kauppaoppilaitos on Vantaan Martinlaaksossa sijaitseva yksityinen kauppaoppilaitos. Yhtiö tarjoaa liiketalouden perustutkintoon (merkonomi) johtavaa koulutusta sekä ammatillisena peruskoulutuksena että näyttötutkintoina. MERCURIA Aikuiskoulutuksen koulutusvalikoimaan kuuluvat lisäksi liiketalouden alan ammatti- ja erikoisammattitutkinnot, kuten lähiesimiehen ammattitutkinto, kaupan esimiehen erikoisammattitutkinto ja johtamisen erikoisammattitutkinto. Opiskelijoita on keskimäärin 800 (aikuiset ja nuoret). Lisätietoa Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksesta http://www.mercuria.fi

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
nettotulos	euroa	405 217	758 000	130 000	100 000	80 000	80 000
täyttöaste %	%	106	101	100	100	100	100
opiskelijoiden työllistyminen %	%	82	82	83	83	83	83
opintojen keskeyttäminen kpl	kpl	29	30	30	30	30	30

Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy

Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy on Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö, jonka toimialana on ylläpitää, omistaa ja hallita vesilaitosta veden hankkimiseksi ja tarjota vesihuoltopalveluja Vantaan kaupungin alueella sekä rakennuttaa, isännöidä, vuokrata ja vuokralle antaa kiinteistöjä ja huoneistoja, rakennelmia ja laitteita. Yhtiön operatiivista toimintaa on veden toimittaminen ja jäteveden vastaanottaminen.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
liikevoitto	euroa	56 001	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto

Kiinteistö Oy Kehäsuora

Kiinteistöosakeyhtiö on Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama kiinteistöosakeyhtiö, joka omistaa Vantaan Tuupakassa, korttelin 41 106 tontin nro 1 rakennuksineen. Rakennus ja pihapiiri on vuokrattu Transdev Vantaa Oy:lle toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella. Osa rakennusta on vuokrattu Vantaan kaupungille. Varikon linja-autopaikkojen määrä on 150.

Kiinteistö Oy Itäkehä fuusioitiin Kiinteistö Oy Kehäsuoraan 1.1.2015 alkaen. Linja-autopaikkojen kokonaismäärä on 200. Varikon huonetiloja on vuokrattu Nobina Finland Oy Ab:lle määräaikaisella vuokrasopimuksella 31.8.2019 saakka. Hakunilan varikon toiminta tulee loppumaan vuonna 2019.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tulos ennen poistoja positiivinen	euroa	tulos ennen poistoja positiivinen	tulos ennen poistoja positiivinen	tulos ennen poistoja positiivinen	tulos ennen poistoja positiivinen	tulos ennen poistoja positiivinen	tulos ennen poistoja positiivinen

Kiinteistö Oy Tiedepuisto

Kiinteistö Oy Tiedepuisto on Vantaan kaupungin 100 prosenttisesti omistama kiinteistöosakeyhtiö, jonka toimialana on omistaa ja hallita Vantaan kaupungilta vuokratulla Tikkurilassa sijaitsevalla tontilla olevaa vuonna 1988 valmistunutta tiedekeskusrakennusta. Kiinteistö on vuokrattu Tiedekeskussäätiölle, joka ylläpitää kiinteistöllä Tiedekeskus Heurekaa. Kiinteistöosakeyhtiön ja Tiedekeskussäätiön välillä on 31.12.2031 asti voimassa oleva vuokrasopimus, joka perustuu ns. pääomavuokrasopimusmalliin. Kiinteistöosakeyhtiö vastaa vuokranantajana kiinteistön peruskorjauksista.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tilikauden tulos	euroa			0	0	0	0
Peruskorjausinvestoinnit vuosittain tulorahoituksella	euroa	500	900	500	600	500	600

Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinti

Kiinteistö Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti on Vantaan kaupungin 65,5 prosenttisesti omistama yhtiö. Toinen osakas on Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema. Yhtiön toimialana on omistaa, hallita ja ylläpitää pysäköintilaitoksia ja -alueita Vantaalla. Yhtiö omistaa pysäköintilaitoksen Tikkurilassa, joka on osa Tikkurilan korttelin 61204 pysäköintilaitoskokonaisuutta. Pysäköintilaitoskokonaisuus on Tikkurilan keskusta-alueen ensimmäinen asiakasmaksuja perivä pysäköintilaitos.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tilikauden tulos	euroa	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen

Ratakujan Pysäköinti Oy

Ratakujan Pysäköinti Oy omistaa ja hallitsee 105/246 suuruista määräosaa pysäköintihallista ja Vantaan kaupungin 61. kaupunginosan korttelissa 61207 sijaitsevasta tontista nro 10. Yhtiö harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa em. pysäköintihallissa. Yhtiön omistusoikeus siirtyi kaupungille maaliskuussa 2014. Pysäköintilaitos jakautuu toiminnallisesti rakennuksen pysäköintiosaan ja sen yläpuolella sijaitsevaan kattopihaan, jonka hallintaoikeus on Asunto Oy Vantaan Piccadillyllä. Kattopiha vastaa 13 autopaikan omistusosuutta pysäköintilaitoksesta. Pysäköintilaitoksen pysäköintiosa muodostaa 233 autopaikkaa sekä 6 pienajoneuvopaikkaa käsittävän toiminnallisen kokonaisuuden, johon kuuluvat autopaikkojen lisäksi ajo- ja jalankulkuväylät, porrashuoneet, autotalliin johtava ajoluiska nosto- ja käyntiovineen sekä kaikki tätä pysäköintiosaa palvelevat järjestelmät, laitteet ja varusteet.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Pitkän tähtäimen tavoitteena positiivinen liiketulos ilman poistoja	euroa	Tilikauden tulos -134 508,22	Liiketulos ./. Poistot = positiivinen tulos	Liiketulos./.50 % poistoista = positiivinen tulos	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen

Tikkuparkki Oy

Tikkuparkki Oy hallitsee maanvuokrasopimuksen perusteella 282/357 määräosaa maanalaisesta tilasta Vantaan kaupungissa sijaitsevien rekisteriyksiköiden 92-421-6-427, 92-421-6-426-M501, 92-61-206-5, 92-61-9902-5, 92-61-9902-1, 92-61-205-2, 92-421-6-272-M501, 92-421-6-16, 92-61-230-3, 92-61-230-1 ja 92-61-9903-4 alueella sekä omistaa ja hallitsee 282/357 määräosaa edellä mainittuun tilaan rakennetusta maanalaisesta pysäköintilaitoksesta ja maanpäällisistä liittymistä, sekä harjoittaa ko. pysäköintilaitoksessa pysäköintiliiketoimintaa. Yhtiön parkkitoiminta alkoi alkuvuodesta 2013.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Pitkän tähtäimen tavoitteena positiivinen liiketulos ilman poistoja	euroa	Liikevoitto ./. Poistot = + 31 328,83	Liikevoitto ./. Poistot = positiivinen tulos	Liiketulos ./. Poistot = positiivinen tulos	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen

Vantaan Moottorirata Oy

Vantaan Moottorirata Oy on Vantaan kaupungin 95,4 prosenttisesti omistama yhtiö, jonka toimialana on moottoriurheilun edistäminen ja maa-alueiden omistus tai hallinta moottoriurheiluun liittyvään toimintaa varten. Edelleen toimialana on alan kilpailujen, kurssien, virkistys- ja harrastustapahtumien järjestäminen ja muu siihen liittyvä toiminta. Yhtiö on vuokrannut Vantaan kaupungilta kaksi maa-aluetta; moottorirata-alueen sekä pysäköintialueen. Vantaan Moottorirata tunnetaan nimellä Vantaan Vauhtikeskus. Yhtiö omistaa yhteensä viisi rakennusta eri puolella Vantaan Vauhtikeskuksen aluetta. Yhtiö on solminut käyttösopimukset rata-alueista PPSRCA ry:n, Uudenmaan Autourheilijat ry:n, ja Vantaan Moottorikerho ry:n sekä Keimolan FK:n kanssa.

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tilikauden tulos	euroa	240 110	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen
Tapahtumat ja kilpailut	kpl	160	180	180	180	200	200

Ruukkukujan Autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo, Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema, Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalo, Korson Pienteollisuustalo Oy, Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus, Pallastunturin Liikekiinteistö Oy, Kiinteistö Oy Katriinanrinne, Kiinteistö Oy Vantaan Sepänpuisto

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, kpl, skaala yms.)	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2015	Ennuste 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019	Mittarin tavoitetaso 2020
Tilikauden tulos	euroa	-	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen
Lämmön, sähkön ja vedenkulutus	euroa	-	Kunkin yhtiön vuoden 2015 lähtötasoon nähden 2 % säästö	2 % säästö	2 % säästö	2 % säästö	2 % säästö

Asunto Oy Vantaan Maarukka ja Asunto Oy Vantaan Pihka ovat lepääviä yhtiöitä, ei aseteta tavoitteita. Vantaan Helikopteritukikohta Oy annettu lahjoituksena kaupungille, yhtiö ei tavoittele voittoa, tavoitteita ei aseteta.

LIITTEET

Uudisrakentaminen 2017–2026

	suuralue	Brm²	Kust arv milj. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. OMAT INVESTOINNIT 2017-2026 yhteensä				16 020	25 290	46 210	38 960	29 510	34 270	45 620	45 920	43 220	43 100	29 820
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä														
KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä														
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA				650	2 300	100	50	2 150	2 800	1 350	50	0	0	0
Aikaisemmin valmistuneet yhteensä				500	0									
Äitiys- ja lasten neuv. Kts. Aurinkokiven koulu 1. vaihe	Kivistö	740	2	500									0	
Keskeneräiset 31.12.2016 yhteensä				150	2 300	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuuselan perhekuntoutuskeskus, lisärakennus	Tikkurila	965	3	150	2 300	100								
Suunnitelma 2017-2026 yhteensä				0	0	0	50	2 150	2 800	1 350	50	0	0	0
Vantaan päihdevieroitusyksikkö		1 500	4				50	2 100	2 000	50				
Ilola/Asolan äitiys- ja lastenneuvola	Koivukylä	800	2					50	800	1 300	50			
SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä														
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				14 600	20 870	45 140	37 940	26 390	30 500	43 300	44 800	40 250	36 130	17 850
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA, koulut ja päiväkodit				14 480	18 650	44 850	37 590	25 070	30 500	43 300	44 800	40 250	36 080	17 350
Aikaisemmin valmistuneet yhteensä				14 180	3 200	50	140	70	0	50	0	0	230	200
Aurinkokiven koulu I vaihe	Kivistö	5 900	15	3 400	100									
Aurinkokivi I -vaihe Päiväkoti (neuvola ks soster)	Kivistö	1 610	4	1 200	50									
Simonkallion päiväkoti	Tikkurila	1 612	5	2 900	50									
Itä-Hakkilan uusi päiväkoti	Hakunila	1 625	5	2 300	50									
Kivistön paviljonki päiväkoti (vuokratilat) purkaminen				35						50				
Pähkinärinteen koulun väistötilojen (vuokratilat) purkaminen				95			140							
Paviljonki päiväkodit, väliaikaiset Pakkala Illenpuisto pk				250	100			70						
Paviljonki päiväkodit, väliaikaiset Tikkurila Peltolan koulu				600									160	
Paviljonki päiväkodit, väliaikaiset Länsimäki Rajakylän pk				250									70	
Keskeneräiset 31.12.2016 yhteensä														
Vaaralanpuiston päiväkoti	Hakunila	1 460	6	2 650	2 850	50								

	suuralue	Brm²	Kust arv milj. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Suunnitelma 2017-2026 yhteensä				300	15 450	44 800	37 450	25 000	30 500	43 250	44 800	40 250	35 850	17 150
Uomarinteen koulun laajennus, sis. ph-tiloja	Myyrmäki	2 136	6	100	2 850	3 500	50							
Uomarinteen koulun pihan lähiliik. paikka tai liikkuvan koulun piha	Myyrmäki					300								
Mårtendals kampus	Myyrmäki	1 250	4				250	1 700	1 900	50				
Mårtendals kampuksen pihan lähiliikuntapaikka	Myyrmäki								300					
Martinlaakson päiväkoti	Myyrmäki	1 920	6	100	2 600	3 550	50							
Martinlaakson päiväkodin pysäköinti	Myyrmäki				350									
Myyrmäen päiväkoti	Myyrmäki	1 650	5				50	2 200	3 000	50				
Myyrmäen päiväkoti II	Myyrmäki	1 650						50	2 200	3 000	50			
Rajatorpan uusi koulurakennus, sis 2 esiopetusryhmää	Myyrmäki	3 680	11		250	5 100	5 300	50						
Hämeenkylän koulu, korvaava uudisrakennus	Myyrmäki	7 200	22		6 000	13 500	2 000	100						
perustukset	Myyrmäki				800			200						
Kaivokselan II päiväkoti	Myyrmäki	1 650	5		1 000	4 000	300							
Kivistön kirjasto (ks nuoriso, kulttuuri)	Kivistö	1 000											100	1 000
Kivistön keskustan päiväkoti II	Kivistö	1 450	5					50	1 900	2 600	50			
Aurinkokiven koulu II vaihe.	Kivistö	5 240	14		400	8 300	5 550	50						
Kanniston koulu II vaihe	Kivistö	5 290	16								500	8 200	7 000	200
Kivistön keskustan päiväkoti III	Kivistö	1 450	5							50	1 900	2 600	50	
Toisen asteen oppilaitos (ei lukiota)	Kivistö	13 400												
Marja-Vantaan kirjasto, vrt kulttuurikesk Vapas 2020-21	Kivistö	2 000												
Kivistön lukio	Kivistö	10 000	30							50	700	4 500	16 700	7 700
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	24 000	67					300	2 000	10 500	32 500	21 400	500	
Keimolanmäen koulu	Kivistö	4 200	13								100	1 400	7 000	4 100
Keimolanmäen päiväkoti	Kivistö	1 650	5				50	2 200	3 000	50				
Aviapoliksen koulu ja päiväkoti sekä nuorisotilaa	Aviapolis	5 700	17					200	1 500	10 000	5 300	100		
Aviapoliksen yhtenäiskoulu I vaihe	Aviapolis	5 000	15										100	1 200
Jokiniemen koulun laajennus	Tikkurila	5 400	16		100	1 800	8 400	5 800	100					
Jokiniemen koulun pihan lähiliikuntapaikka	Tikkurila							300						
Jokiniemen päiväkoti	Tikkurila	1 900	6			100	2 500	3 450	50					
Tikkurilan päiväkoti	Tikkurila	1 650	5		50	2 200	3 000	50						
Tikkurilan päiväkoti II	Tikkurila	1 650	5					50	2 200	3 000	50			
Veturipolku 8 korvaava päiväkoti (8 ryhmäinen)	Tikkurila	1 900	6			250	3 100	2 700	50					
Varia Tennistien tilap piharak 2.vaihe , perustukset (vuokra paviljonki)	Tikkurila							150						300
Varia Tennistie, piharakennus	Tikkurila	1 660	4									50	1 800	2 300
Tikkurilan koulun laajennus valm 2023 (Viertola tai Peltola)	Tikkurila	2 700	8						300	4 200	3 500	100		
Väistötilapäiväkoti Tikkurila - Koivukylä, perustukset (vuokra paviljonki)					1 000									300

	suuralue	Brm²	Kust arv milj. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Leppäkorven koulun laajennus, uimahalli ja päiväkoti	Korso	4 650	15				50	500	9 200	5 500	50			
Nikinmäen koulun laajennus sis nuorisotiloja	Korso	2 250	7	100				150	2 700	3 900	50			
Nikinmäen koulun pihan lähiliikuntapaikka	Korso									300				
Korso/Matari päiväkoti	Korso	1 450	5								50	1 900	2 600	50
Itä-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkoti		3 000	9			300	4 200	4 700	100					
Hakunilan päiväkoti	Hakunila	1 450	5		50	1 900	2 600	50						
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA, Vapaa-aikapalvelut				120	2 220	290	350	1 320	0	0	0	0	50	500
Aikaisemmin valmistuneet				60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Petikon tukikohdan huoltokatos	Myyrmäki	120	0	60										
Suunnitelma 2017-2026 yhteensä				60	2 220	290	350	1 320	0	0	0	0	50	500
Martinlaakson urheilukentän huoltotila	Myyrmäki	80	0		20	220								
Myyrmäen urheilupuiston huoltokatos	Myyrmäki	550	1	10	550									
Vapaalanaukeen liikuntapuiston huoltorakennus	Myyrmäki	180	0				30	420						
Nuorisotilaa Kivistön kirjaston yhteyteen (ks koulut)	Kivistö	700											50	500
Kartanonkosken kentän huoltorakennus, Tilkuntie (lämm 440 + kylmä 220)	Aviapolis	660	2	50	1 650	50								
Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennus (vrt vanhan pp 2019)	Tikkurila	330	1				100	900						
Korson urheilukentän huoltotila	Korso	80	0			20	220							
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA				0	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2017-2026 yhteensä				0	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katrinebergin maatila, katos 72 m² + konehalli 420 m²	Kivistö	500			300									
Voimalatien tukikohta, kalustos -säil. katos-puuntyöstötila	Myyrmäki	385	1		500									
Kartanonk urheilukenttä huoltorak työkonetalli, Tilkuntie				0	100									
TILAKESKUS				770	1 120	970	970	970	970	970	1 070	2 970	6 970	11 970
Suunnitelma 2017-2026 yhteensä														
Dixin polkupyörien liityntäpysäköinti	Tikkurila				150									
Keskuskeittiö											100	2 000	6 000	11 000
HSY (sähk informaatio, sosiaalitilat)				100	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Projektinjohtokustannukset				600	650	650	650	650	650	650	650	650	650	650
Palveluverkkoihin liittyvät selvitykset				50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
HSY:lle vuokrattavat linja-autoliikenteen wc-tilat				20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS				0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrinkodin yhteyteen autotalli ensihoidon päivystykselle	Myyrmäki				100	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	suuralue	Brm²	Kust arv milj. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET valm. vuoden mukaan		Huom!												
VAV ASUNNOT OY alustavasti														
Kehitysvammaisten asumisyksikkö, Martinlaaksonkuja 2b (15 paikk)	Myyrmäki	3 300			x									
Myyrmäen vanhustenkeskus (Ruukkupiha 2)	Myyrmäki	15 210	40			x								
15 asuntoa kehitysvammaisille	Kivistö						x							
Kehitysvammaisten asumista (40 as. asuntokannasta)	alue?					x	x			x		x		
Kehitysvamm. Asumisyksi. (10 as.) (halutaan tonttivar./soster)	Kivistö							x						
Kivistön vanhustenkeskus	Kivistö													
Tikkurilan vanhustenkeskus	Tikkurila								x					
Kehitysvammaisten asumisyks 20 asuntoa , Orvokkirinne 4	Tikkurila					x								
Koisoniittyhanke erityisasumiskodit, 5 asuntoa (tuvat)	Tikkurila	165	0		x									
Koisoniittyhanke tehost. palveluas. 40 kpl ja kumppanuustila	Tikkurila	3 005	7		x									
Veturipolku 8 korvaavat tilat (37 asuntoa erityisryhmille)	Tikkurila					x								
Hakunilan vanhustenkeskus	Hakunila											x		
Vanhusten keskukset Vantaan rahoitusosuus						x			x			x		
VTK KIINTEISTÖT OY alustavasti														
Varia Rälssitie , ulkovaipan peruskorjaus ja IV-korjauksia	Aviapolis		2		x									
Varia Rälssitie muutos - ja laajennustyöt	Aviapolis				x									
Kansainvälinen koulu, pintaremontti VTK	Aviapolis	11 179	1					x						
Kartanonkosken koulu, pintaremontti	Aviapolis	8 798	1							x				
UR Ylästön koulu II (VTK)	Aviapolis	1 490	5				x							
Ylästön nykyisen koulun muutostyöt (VTK)	Aviapolis		0				x							
Ylästön koulun pihan lähiliikuntapaikka (VTK)	Aviapolis						x							
Ylästön koulu, pintaremontti	Aviapolis	5 363	1								x			
L-V liikuntalaitos jäähallien, jäähdytyskoneen uusiminen	Myyrmäki		0		x									
L-V liikuntalaitos jalkapallohallin, vesikaton kunnostus	Myyrmäki		1						x					
Lumon lukio nuorisotila ja kirjastomuutostyöt	Korso		1			x								
Peltolantie 5, henkilöstöpalveluntilat pp 1 310 m²	Tikkurila	1 310	2		x									
Tikkurilan Hyvinvointikeskus	Tikkurila	22 770	73						x					
MUUT KONSERNIYHTIÖT alustavasti														
Kivistön hyvinvointikeskus (valmistuminen 2025 jällkeen)	Kivistö	7 600	23											
Luhtaanmäen paloasema (ent kivistö) (yht. Nurmijärven	Kivistö	2 000	6				x							
Musiikkiopisto Patotie 2 ja 2B, ikkunoiden korjaukset ja pihan pp						x								
Päivystys Saku -tilat (1 sairasauto)	Tikkurila	200				x								
Koutsi- aikuisten työpajakeskus Tuupakassa	Aviapolis	1 000		x										
Asukastupa Leinelä II päiväkodin yhteyteen (Konsas hanke)	Koivukylä	240	0								x			

	suuralue	Brm²	Kust arv milj. €	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
C VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA														
Lännen Valo (uusi toimintakesk vapautuviin tiloihin)	Länsi-Vantaa	2 500				x								
Hämeenkylän koulun väistötilat, vuokrapaviljongit	Myyrmäki	6 400			x									
Kivistön kirjastopiste +kulttuuri + nuoriso	Kivistö	506					x							
Terveysasemalle tiloja tulevasta kauppakeskuksesta	Kivistö	1 000				x								
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2017					x									
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2019							x							
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2020								x						
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2022										x				
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2023											x			
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat		15 000						x						
Kaupungin arkisto, Tikkurilan tsto talon yhteyteen	Tikkurila	1 000						x						
Varia Tennistien tilapäinen (paviljonki) lisärakennus 2. vaihe	Tikkurila							x						
Työterveysliikelaitos Tikkurila 648 m² + lisätila n. 50m²	Tikkurila	700		x										
Väistötilapäiväkoti Tikkurila - Koivukylä, vuokrapaviljonki					x									
Koivukylän kirjasto	Koivukylä						x							
Mittatien valmiusasema, vuokrataan lisätilaa	korso	250			x									
Vantaan Valo (Minkkitien tiloja korvaavat tilat)	Koivukylä	1 970			x									
Länsimäki asukastila , 80 - 200 hym²	Hakunila	220		x										
D LUNASTUKSET														
Myyrmäen terveysasema (2016) 21,600 M€?	Myyrmäki				x									
Ulrikan päiväkoti lunastus (2019) 3 M€?	Koivukylä						x							

Korjausrakentaminen 2017–2026

1 000 euroa	Kustann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
KORJAUSRAKENTAMINEN 2017–2026 YHTEENSÄ		15 735	27 985	25 760	24 200	22 120	22 140	13 950	22 610	27 010	26 110	29 460
KAUPUNGIN JOHTAJAN TOIMIALA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2017-2026		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä												
KONSERNI JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA		150	110	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Suunnitelma 2017-2026												
Katrinebergin päärakennuksen ja pihan kunnostaminen			60									
Järjestötilat: Pienet muutostyöt ja korjaukset varaus		50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMILALA		4 485	9 150	2 200	2 000	1 700	1 130	1 320	2 900	1 200	1 400	4 700
Suunnitelma 2017-2026												
Katriinan sairaala, vanhan B-osan per.korj. (10/2016 - 3/2018)	10 800	1 700	8 200	900								
Katriinan sairaala , lääkekeskus potilasarkistoksi (1-6/2018)	500			500								
Myyrmäen toimintakeskus, Solkikuja pp	2 100						30	220	1 800	50		
Korson vanh. Keskus (Metsonkoti 1993) (KL 89)	2 150	2100	50									
Simonkodin peruskorjaus (1998)	50	50	0	0	0							
Simonkoti (uusi puoli), osa kylpyhuoneista saunoiksi	100	100										
Länsimäen terveysasema (1993)										50	300	3600
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä		535	900	800	2 000	1 700	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS		0	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA		5 790	11 940	18 660	17 450	15 670	16 260	7 880	14 960	21 060	19 960	20 010
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA / Koulut		2 575	4 910	11 030	7 470	8 460	11 200	3 620	10 900	17 000	15 900	15 950
Aikaisemmin valmistuneet ja keskeneräiset yhteensä		0	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2017-2026		2 575	4 510	11 030	7 470	8 460	11 200	3 620	10 900	17 000	15 900	15 950
Koulujen tilankäytön tiivistäminen kustannusvaraus 2019 - 2026	9 900			1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Myyrmäen, Kivistön ja Aviapolis suuralueet												
Askiston koulun pp	600			20	580							
Kivimäen koulu pp	8 100			50	250	1200	6500	100				
Kaivokselan koulu pp	700					20	680					
Seutulan koulu pp	500				20	480						

1 000 euroa	Kustann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rajatorpan koulu, vanha rak. (1945) , 2 ja 3 krs:n perusparannus	1 450			30	500	900	20					
Kanniston koulun pintaremontti	900							50	850			
Kilterin koulu pp	2 000				50	1900	50					
Uomarinteen koulun keittiölaajennus ja kotikeittiö vanhaan osaan				300								
Variston koulun pp	1 000								50	950		
Veromäen koulu, pintaremontti	700							50	650			
Tikkurilan suuralue												
Jokiniemen koulu (ent. lukio) (pp 1987)	900					30	850	20				
Kuusikon koulu (laaj.1986, pp 1988)	800		20	780								
Simonkallion koulu					20	880						
Viertolan koulu (1991)	7 650									250	3 700	3 700
Tikkurilan kirjasto (1984)	9 150						50	200	4 500	4 350	50	
Varia Tennistie tilamuutoksia avotoimistotiloiksi kirjastosta/opetustilasta	450		450									
Varia Tennistie	10 950								50	300	1 500	9 100
Koivukylän suuralue												
Havukosken koulu (1987)	6 000		500	5 500								
Ilolan koulu (1988, 1993)	5 550							50	150	2 000	3 300	50
Kytöpuiston koulu (1980)	1 600			50	1 550							
Varia Talvikkitie (1991)	9 900							50	500	5 000	4 300	50
Korson suuralue												
Hakunilan suuralue												
Hakunilanrinteen koulun liikuntasali	2 600	0		1300	1300							
Pienet muutokset ja korj. yhteensä muut+pihat		2 575	3 540	1 900	2 100	1 950	1 950	1 950	1 950	1 950	1 950	1 950
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA / päiväkodit yhteensä yhteensä		2 700	3 450	3 400	3 060	3 060	3 060	3 060	3 060	3 060	3 060	3 060
Suunnitelma 2017-2026 päiväkotien osittaiset peruskorjaustyöt		2 100	2 870	3 140	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
Päiväkotien pienet korjaus- ja pihatyöt		600	580	260	460	460	460	460	460	460	460	460
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA / Vapaa-aika palvelut		515	3 580	4 230	6 920	4 150	2 000	1 200	1 000	1 000	1 000	1 000
Suunnitelma 2017- 2026		0	2 850	4 230	6 520	4 150	1 500	500	0	0	0	0
Hakunilan kalliosuojan rauhanajan käyttö	2 000				100	900	1 000					
Håkansbölen kartano ja muut rakennukset	2 800		1 000			1 800						
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki	5 000			300	3 250	1 450						
Myyrmäkitalon infopiste				200								
Myyrmäen kirjaston muutoksia, korjauksia ja lukituksen uusiminen			400									

1 000 euroa	Kustann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pajatalo, Neilikkatie (ositt. pp 1993)	1 100		1 100									
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö	1 000						500	500				
Tikkurilan kirjasto, uuden hissin ja kulkuyhteyden rakentaminen				1 200								
Tikkurilan kirjasto lukituksen uusiminen		x	50									
Tikkurilan uimahallin pp	5 300		300	2 400	2 600							
Tikkurilan urheilupuiston vanhan huoltorakennuksen peruskorjaus (vrt uudishanke 2020)				30	470							
Vernissatehdas korjaus- ja muutostöitä	200			100	100							
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä		250	730	0	400	0	500	700	1 000	1 000	1 000	1 000
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA		130	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Aikaisemmin valmistuneet ja keskeneräiset yhteensä		30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
*Katrineberg/ maatilan rakennukset		30										
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä, varaus		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS		100	1 350	150	100	100	100	100	100	100	100	100
Suunnitelma 2017-2026												
Vantaankosken paloasema (-/1995)	1 450	100	1 300	50								
Myyrinkodin ensihoidon päivystystilat -muutostyö (vrt UR-lista autotalli)			50									
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä, varaus				100	100	100	100	100	100	100	100	100
VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY		300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Suunnitelma keittiölaitteet 2017-2026		300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
TILAKESKUS yhteensä		4 780	5 035	4 300	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
Suunnitelma 2017-2026		1 290	1 825	1 090	990	990	990	990	990	990	990	990
Asuinrakennukset yhteensä alv sis		20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaivokselan koulun asuntola, jätekatoksen suunnittelu ja rakentaminen		20										
Spanskis, korjaustarpeita												
Kaikki pienet kohteet yhteensä		1 270	1 825	1 090	990	990	990	990	990	990	990	990
Sisäilmaongelmien poistaminen		2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
Projektinjohtokustannukset		1 190	910	910	910	910	910	910	910	910	910	910

Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2017–2026

1000 euroa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS JA KORJAUSTYÖT YHTEENSÄ	1 750	2 550	2 890	1 820	1 820	1 820	1 820	1 870	1 870	1 870	1 870
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KONSERNI JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA	160	50	50	100	100	100	100	100	100	100	100
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA (sis. Suun terv.huollon liikelaitos)	160	650	1 520	400	400	400	400	400	400	400	400
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA	660	1 430	900	800	800	800	800	800	800	800	800
Sivistystoimi / päiväkodit yhteensä	300	350	450	500	500	500	500	500	500	500	500
Sivitystoimi/ kirjastot, koulut	160	710	0	100	100	100	100	100	100	100	100
Sivistystoimi / Vapaa-aikapalvelut	200	370	450	200	200	200	200	200	200	200	200
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TILAKESKUS YHTEENSÄ	690	390	390	490	490	490	490	540	540	540	540
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

Liikuntapaikkarakentaminen 2017–2021

1 000 e

UUDISRAKENTAMINEN	Kustann. yht.	2017	2018	2019	2020	2021
Martinlaakson urheilukentän huoltotila	240	20	220			
Myyrmäen urheilupuiston huoltokatos	550	550				
Vapaalanaukeen liikuntapuiston huoltorakennus	450			30	420	
Kartanonkosken kentän huoltorakennus (lämm. 440 + kylmä220)	1 700	1 650	50			
Tikkurilan maauimala (selvitys syksyllä 2016)	0	0	0	0	0	
Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennus (vrt. vanhan pp 2019)	1 000			100	900	
Korson urheilukentän huoltotila	240		20	220		
Uomarinteen koulun pihan lähiliik. paikka tai liikkuvan koulun piha	300		300			
Mårtendals kampuksen pihan lähiliikuntapaikka	300					300
Jokiniemen koulun pihan lähiliikuntapaikka	300				300	
Konserniyhtiöiden kohteet valm. vuoden mukaan / VTK Kiinteistöt Oy alustavasti						
Ylästön koulun pihan lähiliikuntapaikka (VTK)				x		
L-V liikuntalaitos jäähallien, jäähdytyskoneenuusiminen		x				
L-V liikuntalaitos jalkapallohallin vesikatonkunnostus						x
Kustannukset yhteensä (1 000 euroa)	5 080	2 220	590	350	1 620	300

KORJAUSRAKENTAMINEN	Kustann. yht.	2017	2018	2019	2020	2021
Hakunilan kalliosuojan rauhanajan käyttö	2 000			100	900	1 000
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö	500					500
Tikkurilan uimahallin pp	5 300	300	2 400	2 600		
Tikkurilan urheilupuiston vanhan huoltorakennksen pK (vrt. uudishanke 2020)	500		30	470		
Martinlaakson uimahalli, ikkunoiden kunnostus/uusiminen ja sokkeleiden korjaus	50		50			
Martinlaakson uimahalli (1998, 2014), korjauksen jatkovaiheet	600		600			
Kustannukset yhteensä (1 000 euroa)	8 950	300	3 080	3 170	900	1 500

1 000 e

URHEILUALUEET	Kustann. yht.	2017	2018	2019	2020	2021
Hiihtoladut ja ulkoilureitit	600	150	150	150	150	
Pienkenttien perusparannus	1 200	300	300	300	300	
Lähiliikuntapaikat	1 000	250	250	250	250	
Skeittipuistot	1 150	250	300	300	300	
Myyrmäen urheilupuisto	700			300	400	
Vapaalanaukeen urheilualue	600		300	300		
Kartanonkosken liikuntapuisto	200	200				
Rekolan urheilukenttä	700		400	300		
Hakunilan urheilupuisto	1 110	250	320	270	270	
Rajakylän urheilupuisto	1 000	350	350	300		
Kivistön urheilupuisto	1 100		50	100	950	
Lipunkantajan kenttä	700	500	200			
Tikkurilan urheilupuisto	50			50		
Kustannukset yhteensä (1 000 euroa)	10 110	2 250	2 620	2 620	2 620	

VIRKISTYSALUEET	Kustann. yht.	2017	2018	2019	2020	2021
Ulkoilusaaret	120	30	30	30	30	
Kuusijärven ulkoilualue	100				100	
Luonnonsuojelualueet	600	150	150	150	150	
Petikon ulkoilualue	620	120	200	200	100	
Kustannukset yhteensä (1 000 euroa)	1 440	300	380	380	380	

Urheilu- ja virkistysalueiden osalta hankkeet ja investoinnit täsmentyvät kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa.

Pvm 31.8.2016

INVESTOINTIEN 2017 -2026 KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET

	suuralue	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma-kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito-kust/v	Huolto-kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria-kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arvioidut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
UUDISRAKENNUKSET 2017-2026																
A. OMAT INVESTOINNIT yhteensä																
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA																
Suunnitelma 2017-2026 yht.																
Aineettoman omaisuuden investoinnit												1 000 000		1 000 000		5 Me/v --> 20% on 1 Me/v.
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI (Soster) yhteensä																
Suunnitelma 2017-2026 yht.																
Kuuselan perhekuntoutuskeskus, lisärakennus n. 40 asiakaspaikkaa	Tikkurila	965	940	2,6	2017	130 000	35 782	9 496		31 500		150 000		356 778		
Ilolan/Asolan aitiys ja lasten neuvola	Koivukylä	800	727,27	2,2	2022	110 000	29 664	7 872		24 000		530 000		701 536		
Vantaan Päihdevierotusyksikkö, asiakaspaikkoja xx?		1500	1363,6	4,2	2021	210 000	55 620	14 760						280 380		Totetutetaanko vai jatkuuko toimintavuokratiloissa
SUUN TERVEYDENHUOLTO																
SIVISTYSTOIMI, koulut ja päiväkodit																
Keskeneräiset 31.12.2016 yht.																
Vaaralanpuiston päiväkoti	Hakunila	1460	1290	5,5	2017	275 000	54 137	14 366		90 000				433 503	96 000	Korvaa nykyiset tilat
Suunnitelma 2017-2026 yht.																
Uomarinteen koulun laajennus, sis. ph-tiloja	Myyrmäki	2136	1700	6,7	2018	335 000	79 203	21 018		40 000	39 000	118 000		632 221	283 500	v. 2019 alkaen
Mårtendals kampus	Myyrmäki	1250		3,9	2021	195 000	46 350	12 300		25 000		100 000		378 650	204 000	Korvaa nykyisen pk:n,lisää 2 opettajaa
Mårdendals poistuvat tilat?																
Martinlaakson päiväkoti		1920		6,6	2018	327 500	71 194	18 893		89 000		645 000		1 151 586	128 000	v.2016 kustann./6 kk 0,27M€
Martintupa,Martinkeskus luovutaan												-86 264		-86 264		pienen osakkuuden myyntitulo
Myyrmäen päiväkoti		1650		5,3	2021	265 000	61 182	16 236		60 000		853 000		1 255 418		
Myyrmäen II päiväkoti		1650		5,3	2022	265 000	61 182	16 236		60 000		853 000		1 255 418		
Kivistön kirjasto (ks nuoriso,kulttuuri)		1000			2027											
Aurinkokiven koulu II vaihe	Kivistö / M-V	5150		15,5	2019	775 000	190 962	50 676		110 000	201 160	1 524 750		2 852 548		
Vantaankosken koulun purkaminen																
Kivistön keskustan päiväkoti II	Kivistö / M-V	1450		4,6	2022	230 000	53 766	14 268		80 000		762 000		1 140 034	102 000	alk. v. 2019 kustann./6kk 0,38 M€
Kivistön keskustan Päiväkoti III	Kivistö / M-V	1450		4,6	2024	230 000	53 766	14 268		80 000		762 000		1 140 034	102 000	alk. v. 2019 kustann./6kk 0,38 M€
Keimolanmäen koulu		4200		12,6	2026	630 000	155 736	41 328		110 000	150 400	1 140 000		2 227 464		
Keimolanmäen päiväkoti		1650		5,3	2021	265 000	61 182	16 236		86 000		853 000		1 281 418		
Hämeenkylän koulu, korvaava uudisrakennus		7200		21,6	2018	1 080 000	266 976			140 000				1 486 976		
Hämeenkylän väistötilakoulu 230 oppilaalle				0,8	2017	40 000	0							40 000		Puretaan 2019-2020
Hämeenkylän koulu, paviljongin vuokra					2017	360 000	63 000	15 000				107 640		545 640		
Kaivokselan II päiväkoti		1650		5,3	2018	265 000	61 182	16 236		86 000		853 000		1 281 418		
Kanniston koulu II vaihe. Kts. vapaa-aika- ja as.palv.	Kivistö / M-V	5290	4800	15,9	2025	795 000	196 153	52 054		130 000	188 000	1 425 000		2 786 207	966 000	2022,5 kk 500 000e
Kivistön lukio		10000		30,0	2026	1 500 000	370 800				188 000	1 500 000		3 558 800		
Vehkalan ammatillinen oppilaitos		24000		67,2	2024	3 360 000	889 920							4 249 920		
Luovutaan Ojahaantien Varia tiloista																
Luovutaan Rälssitien Varia tiloista		11500				-1 000 000	-426 420							-1 426 420		
Rajatorpan uusi koulurakennus		3680		10,7	2019	535 000	136 454	36 211		60 000	7 520	57 000		832 186		
Puretaan Rajatorpan pääkoulun 2334 brm2 ja paviljonkikoulu 220 brm2						0	0									
Aviapoliksen ~~Veromiehen~~ päiväkoti ja koulu sisältäen nuorisotilaa	Aviapolis	5700		17,1	2023	855 000	211 356	56 088	9 500	160 000	195 700	1 332 000		2 819 644	900 000	alk. v. 2023 kustann./6 kk 0,38 M€
Aviapoliksen yhtenäiskoulu vaihe I		5000		15,0	2028	750 000	185 400	49 200		100 000	188 000	1 425 000		2 697 600		
Jokiniemen koulun laajennus	Tikkurila	5400		16,2	2020	810 000	200 232	53 136		110 000	94 000	712 500		1 979 868	553 000	
Jokiniemen päiväkoti	Tikkurila	1900		6,1	2020	305 000	70 452	18 696		100 000		762 000		1 256 148	128 000	alk. v. 2021 kustann./6 kk 0,38M€
Tikkurilan päiväkoti		1650		5,3	2019	215 000	61 182	16 236		85 000		762 000		1 139 418	96 000	alk.v. 2020 kustann./6 kk 0,38M€
Tikkurilan päiväkoti II	Tikkurila	1650		5,3	2022	215 000	61 182	16 236		85 000		762 000		1 139 418		
Veturipolun päiväkotia korvaava päiväkoti		1900		6,1	2020	215 000	70 452	18 696		100 000		515 000		919 148		
Varia Tennistie, piharakennus	Tikkurila	1660		4,2	2026	210 000	61 553	16 334						287 887	204 000	
Varia Tennistie tilapäiset rake 2. vaihe vuokrapaviljonki		594		0,2	2020	11 000	22 026	5 845		11 000		100 000		149 870	450 000	
Tikkurilan koulun laajennus (Viertolan tai Peltolan koulu)		2700		8,1	2023	405 000	100 116	26 568						531 684		
Väistötila päiväkoti Tikkurila - Koivukylä (vuokrapaviljonki)		1450		1,0	2017	50 000	53 766	14 268				712 500		830 534		
Väistötila päiväkoti Tikkurila - Koivukylä vuokra					2017	348 000	60 900	15 000						423 900		
Leppäkorven koulun laajennus 2200 brm2, uimahalli 1000 brm2, päiväkoti 1450 brm2		4650		15,3	2022	765 000	172 422			90 000				1 027 422		
Nikinmäen koulun laajennus, sisätäen nuorisotiloja	Korso	2250		6,8	2022	340 000	83 430	22 140		45 000	54 144	400 000		944 714	175 000	
Korson koulu ent. lukio puretaan																
Korson koulu ent. yläaste puretaan																
Korso / Matari- ~~Vallinojan II~~ päiväkoti	Korso	1450	1100	4,6	2025	230 000	53 766	14 268		80 000		762 000		1 140 034	102 000	alk. v. 2024 kustann./6kk 0,38 M€
Itä-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkoti		3000		9,3	2020	465 000	111 240	29 520		10 000	39 000	118 000		772 760		
Hakunilan päiväkoti	Hakunila	1450		4,6	2019	230 000	53 766	14 268						298 034		
SIVISTYSTOIMI, Vapaa-aikapalvelut																
Suunnitelma 2017-2026 yht.																
Myyrmäen urheilupuiston huoltokatos	Myyrmäki	550	500	0,6	2017	30 000	20 394	5 412						55 806	20 000	
Vapaalanaukeen liikuntapuiston huoltorakennus	Myyrmäki	180	450	0,5	2020	22 500	6 674	1 771		13 000				43 946	50 000	
Martinlaakson urheilukentän huoltotila	Aviapolis	80		0,2	2018	10 000	2 966	787						13 754	81 600	Toteutus Veromiehen koulun yhteyteen todennäköisesti v 2023
Kartanonkosken kentän huoltorakennus	Aviapolis	660	250	1,8	2017	90 000	24 473	6 494		40 000				160 967	80 000	
Tikkurilan urheilukentän huoltorakennus		330		1,0	2020	50 000	12 236	3 247		21 000				86 484	68 000	
Korson urheilukentän huoltorakennus		80		0,2	2019	10 000	2 966	787		8 000				21 754		
Maankäyttö- ja ympäristö																
Suunnitelma 2017-2026 yht.																
Voimalatien tukikohta, kalustos -säil. katos-puuntyöstötila	Aviapolis	385		0,5	2017	25 025	14 276	3 788						43 089		
Katrinebergin maatila, katos + konehalli	Kivistö	492		0,3	2017	15 000	18 243	4 841						38 085		
Kartanonkosken urheiluk. Huoltorak, työkonehalli		50		0,1	2017	5 000	1 854	492						7 346		
Tilakeskus																
Suunnitelma 2017-2026 yht.																
Keskuskeittiö		2000		19,1	2026	955 000	0	0						955 000		
Dixin polkupyörien liityntäpysäköinti		150		0,2	2017	7 500	0	0						7 500		
Keski- Uudenmaan pelastuslaitos																
	Kivistö/ M-V															

	suuralue	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma-kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito-kust/v	Huolto-kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria-kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arvioidut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET valm. vuoden mukaan																
VAV ASUNNOT OY alustavasti																
Kehitysvammaisten asumisyksikkö, Martinlaaksonkuja 2b (15 asukasta)	Myyrmäki	3300		2,0	2017	102 400	668 160	120 960				690 000		1 581 520		hankesumma arvio
Myyrmäen asumiskeskus (TS-HS:vanhustenkeskus)	Myyrmäki	15210		40,0	2017	2 000 000	668 160	120 960				8 300 000		11 089 120		
Vammaisten asumispalveluyksiköt / Orvokkirinne (20 as+palv.)	Myyrmäki	600		1,9	2018	96 000	22 248	5 904				200 000		324 152		
Kehitysvamm. asumista 10 asuntoa Kivistöstä	alue	400		1,3	2019	64 000	14 832	3 936				70 000		152 768		Alueet ja laajuus (2018-2020)
Kivistön vanhustenkeskus					2026 jälk	0	0	0								
Kehitysvammaisten asumisyksikkö (40 as. asuntokannasta)	Kivistö	1200		5,8	2018-2024	292 000	44 496	11 808				100 000		448 304		
Tikkurilan vanhustenkeskus, korvaa veturipolkua, tontti puuttuu, laajuus? Xx asukasta	Tikkurila			0,0	2021	0	0	0								
Veturipolku 8 korvaavat tilat, 37 asuntoa erityisryhmille		3500			2018	700 000	129 780	34 440				500 000		1 364 220		
Koisoniittyhanke erityisasumiskodit, 5 asuntoa		165		0,4	2017	0	6 118	1 624						7 742		
Koisoniittyhanke tehost. Palveluas ja kumppanuustila, 40 asukasta		3005		7,1	2017	700 000	111 425	29 569				700 000		1 540 995		
Hakunilan vanhustenkeskus, laajuus?	Hakunila	2650		7,4	2024	600 000	98 262	26 076						724 338		
VTK KIINTEISTÖT OY alustavasti																
Leppäkorven päiväkodin korjaukset	Korso			0,7	2 017	35 000	0	0						35 000		
Varia Rälssitie, ulkovaipan peruskorjaus				2,0	2 017	100 000								100 000		
Varia Rälssitie laajennus- ja muutostyö				?	2 017											
Metropolia ammattikorkeakoulu, Leiritie 1 uudisrakennus			13900	34,7	2 018	0	0	0								
Metropolia ammattikorkeakoulu, Leiritie 1 perusparannus ja muutostyöt			4300	4,8	2 018	0										
Tikkurilan hyvinvointikeskus		22770		72,9	2 021	4 500 000	844 312	224 057						5 568 368		
Peltolantie 5, henkilöstöpalvelut , tilojen pp			1310	1,5	2 017	75 000	0	0		17 000		20 500		112 500	75 000	
Ylästön koulu II		1490		4,6	2 019	227 500	64 728	11 718	17 500	33 000	79 712	450 000		884 158	294 000	
Ylästön koulun pihan lähiliikuntapaikka				0,3	2 019	15 000								15 000		
Ylästön koulu pintaremontti				0,7	2 023	35 000								35 000		
Kansainvälinen koulu pintaremontti				1,1	2 020	55 000								55 000		
Kartanonkosken kooulu pintaremontti				1,4	2 022	70 000								70 000		
Länsi-Vantaan liikuntalaitos, jäähdytyskoneen uusiminen				0,3	2 017	12 500								12 500		
Länsi-Vantaan liikuntalaitos, jalkapallohallin vesikaton kunnostaminen				0,5	2 021	25 000								25 000		
Lumon lukio nuorisotilan ja kirjaston muutostyöt				0,6	2 018	27 500								27 500		
							0	0								
MUUT KONSERNIYHTIÖT alustavasti																
Kivistön hyvinvointikeskus		7600		22,8	2027	1 140 000	281 808	74 784						1 496 592		Soster tarpeet 7200 brm2 6.6.2014+hammashoitola 400 m2
Luhtaanmäen paloasema (ent. Kivistön paloasema, yht. Nurmijärven kanssa)		2000		6,0	2019	300 000	74 160	19 680						393 840		
Päivystys Saku -tilat, Tikkurila	Tikkurila	200		0,5	2018	60 000	7 416	1 968						69 384		Kaarelan Vpk -talo
Leinelän asukas- ja nuorisotilat (sopimus) ajoitus ja sijainti?	Koivukylä	240		0,9	2023	42 500	8 899	2 362						53 761		
Musiikkiopisto Patotie 2 ja 2B, ikkunoiden korjaukset ja pihan peruskorjaus					2018											
C VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA																
Kivistön kirjastopiste + kulttt + nuoriso	Kivistö / M-V	506			2018	164 000	18 762	4 979				100 000		287 742	300 000	2 työntek.
Terveysasematiloja Kivistön kauppakeskuksesta		1000			2018	362 000	37 080	9 840				600 000		1 008 920		
Lännen Valo (uusi toimintakesk vapautuviin tiloihin)	Länsi-Vantaa	2500			2018	360 000	92 700	24 600						477 300		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2017		3750			2017	0	139 050	36 900						175 950		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2019		3750			2019	0	139 050	36 900						175 950		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2020		3750			2020	0	139 050	36 900						175 950		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2022		3750			2022	0	139 050	36 900						175 950		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2023		3750			2023	0	139 050	36 900						175 950		
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat		15000			2020	3 200 000	556 200	147 600						3 903 800		
Luovutaan mm Kielotie 13 ja 28 toimitiloista					2020											
Kaupungin arkisto, Tikkurilan toimistotalon yhteyteen		1000			2020	36 000	37 080	9 840						82 920		
Varia Tennistien tilapäinen (paviljonki) lisärakennus 2.vaihe		594			2021	150 000	22 026	5 845		9 000		100 000		286 870	450 000	
Vantaan Valo (Minkkitie muihin vapautuviin tiloihin)	Koivukylä	1970			2017	360 000	73 048	19 385						452 432		
	Peruskorjaushankkeessa ylläpitokustannuksiin ei huomioda investointien aiheuttamaa muutosta															

	suuralue	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma-kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito-kust/v	Huolto-kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria-kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arvioidut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
PERUSKORJAUKSET 2017-2026																
KAJO																
KONSAS																
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI yhteensä																
Suunnitelma 2017-2026																
Katriinan sairaala, vanhan B-osan per.korj. 65 asiakaspaikkaa		5300		11,6	2018	580 000								580 000		
Katriina B: L-Vant arkistoa ent lääkekeskustilasta.		200		0,5	2018	25 000								25 000		
Myyrmäen toimintakeskus, Solkikuja (1989) pp		1305		2,1	2023	105 000								105 000		
SUUN TERVEYDENHUOLTO																
SIVISTYSTOIMI/ Koulut yhteensä																
Suunnitelma 2017-2026																
Koulujen tilankäytön tehostaminen, kustannusvaraus 2019-2026 1,1 Me /v		100000		9,9	2019-2026	495 000								495 000		
Myyrmäen suuralue																
Askiston koulun pp		2138		0,6	2019	30 000								30 000		
Kaivokselan koulu pp		4840		0,7	2021	35 000								35 000		
Kilterin koulun pp		7069		2,2	2020	110 000								110 000		
Kivimäen koulu pp		7652		8,1	2021	405 000								405 000		
Rajatorpan koulu, vanha rak. /1945) pohja krs pp				0,93	2017	46 500								46 500	14 000	
Rajatorpan koulu, vanha rak 1945 , 2-3 krs pp		558		1,5	2020	75 000								75 000		
Seutulan koulu pp		1920		0,55	2020	27 500								27 500		
Variston koulu pp		1100		1	2024	50 000								50 000		
Kanniston koulun pintaremontti		8063		0,9	2023	45 000								45 000		
Veromäen koulu, pintaremontti		7042		0,7	2023	35 000								35 000		
Uomarinteen koulu, Keittiölaajennus ja kotikeittiö vanhaan osaan				0,3	2018	15 000								15 000		
Tikkurilan suuralue																
Jokiniemen koulu (ent. lukio) (pp 1987)		4545		0,9	2021	45 000								45 000	525 000	
Kuusikon koulu (laaj.1986, pp 1988)		3844		0,8	2018	40 000								40 000	430 000	
Simonkallion koulu		5321		0,9	2020	45 000								45 000		
Viertolan koulu (1991)		4850		7,8	2026	390 000								390 000	540 000	
Tikkurilan kirjasto (1984)		7050		9,2	2024	460 000								460 000	623 000	
Varia Tennistie pp		11000		11	2027	550 000								550 000		
Varia Tennistie, tilamuutoksia kirjasto/opetustiloista avotoimistotilaa		300		0,45	2017	22 500								22 500		
Koivukylän suuralue																
Entisen Hevoshaan koulun muutos- ja korjaustyöt																Ei tiedossa mitä koulukäytöstä vapautuneelle kiinteistölle tehdään
Havukosken koulu (1987)		6560		6	2018	300 000								300 000		
Ilolan koulu (1988, 1993)		3480		5,6	2025	280 000								280 000		
Kytöpuiston koulu (1980)		5260		1,6	2019	80 000								80 000		
Varia Talvikkitie (1991)		6200		9,9	2025	495 000								495 000		
Korson suuralue																
Kulomäen koulu (1981 /1983)		1400		2,2	2024	128 700								128 700	157 000	
Hakunilan suuralue																
Hakunilanrinteen koulun liikuntasali pp, vaihe 2				2,6	2019	140 400								140 400	120 000	
SIVISTYSTOIMI/päiväkodit yhteensä yht.																
Suunnitelma 2017-2026																
Myyrmäen suuralue																
Hämevaaran päiväkoti (1985)		821		0,5	2018	25 000								25 000	52 000	
Lintukallion päiväkoti (1989)		823		0,3	2017	15 000								15 000	56 000	
Louhelan päiväkoti ja lisärakennus		1000		0,5	2018	25 000								25 000		
Timotejn päiväkoti				0,35	2017	17 500								17 500	39 000	
Tikkurilan suuralue																
Yrttitien päiväkoti + lisärakennus		1033		0,37	2016	18 500								18 500	48 000	
Kurjenpolven päiväkoti		833		0,35	2018	17 500								17 500		
Koivukylän suuralue																
Koskimyllyn päiväkoti (1986)	Koivukylä	842		0,7	2018	35 000								35 000	52 000	
Trollebo daghem, Virpikuja		769		0,59	2017	29 500								29 500	52 000	
Korson alue																
Kiirunatien päiväkoti (1986)		1135		0,35	2017	17 500								17 500	56 000	
Matarin päiväkoti		823		0,59	2018	29 500								29 500	56 000	
Saturnuksen päiväkoti		834		0,5	2017	25 000								25 000		
Hakunilan suuralue																
Rajakylän päiväkodin lisärakennus				0,1	2017	5 000								5 000		
Vartiokylän päiväkoti (1988)		969		0,4	2018	20 000								20 000		

	suuralue	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma- kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito- kust/v	Huolto- kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria- kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arvioidut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
SIVISTYSTOIMI / Vapaa-aikapalvelut																
Suunnitelma 2017-2026																
Håkansbölen kartano, Pehtoorin talo				1	2017	50 000	0							50 000		
Håkansbölen kartano, muut rakennukset		1500		1,8	2020	90 000										
Martinlaakson uimahallin pts-korjauksia		2450		0,6	2017	30 000								30 000		
Martinlaakson uimahallin pts-korjauksia		2450		0,7	2022	35 000								35 000		
Myyrmäkitalon infopiste				0,2	2018	10 000										
Myyrmäen kirjasto, muutostöitä, lukitus ja korjaustöitä				0,4	2017	20 000								20 000		
Hakunilan kalliosuojan rauhanajan käyttö		9480		2	2021	100 000								100 000		
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki		2850		5	2020	250 000								250 000	350 000	
* Pajatalo, Neilikkatie ositt. pp 1993		1050		1,1	2017	55 000								55 000	80 000	Irtaimisto 80000
Tikkurilan uimahallin pp				5,3	2019	265 000								265 000		
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö		4400		1,05	2022	52 500								52 500		
Tikkurilan kirjasto, uuden hissin ja kulkuyhteyden rakentaminen				1,2	2018	60 000								60 000		
Tikkurilan kirjasto, lukituksen uusiminen				0,05	2017	2 500								2 500		
Tikkurilan urheilupuiston vanhan huoltorakennuksen korjaustyöt (vrt Ur				0,3	2019	15 000								15 000		
Palajärven leirikeskus, päärak keittiö- ja ruokailutilojen korj				0,08	2017	4 000								4 000		
Vernissakeskus, korjaus- ja muutostöitä				0,2	2019	10 000								10 000		
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ																
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS																
Suunnitelma 2017-2026																
Vantaankosken paloasema (-/1995)		2872		1,45	2017	72 500								72 500		
TILAKESKUS yhteensä																
Suunnitelma 2017-2026																
Övre Nybacka, päärak (pp 1990)		200		0,2	2018	10 000								10 000		
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KOR **huom**																
Suunnitelma 2017- 2026 yhteensä																
Konsas																
Soster																
Tikkurilan Sosiaali- ja terveysaseman korjaustyöt				1,5	2018	75 000								75 000		
Suunterveydenhuolto																
Koivukylän sos. ja terv. asema, HH-tilat Karsikkokuja 15 2 krs (VTK omisteinen)		200		0,5	2018	25 000						50 000		75 000		4 hammashoitohuonetta, 200 m2 lisää
Koivukylän sos. ja terv. asema, HH-tila jäähdytyksen kunnostaminen (VTK omisteinen)				0,15	2017											
Sivistystoimi / päiväkodit yhteensä																
Leppäkorven päiväkoti (VTK) VTK-rahoitteinen		841		0,26	2017	13 000								13 000	80 000	
Koskikujan päiväkoti		678		0,2	2018	10 000								10 000		
Ojahaan päiväkoti		392		0,15	2018	7 500								7 500		
Pähkinärinteen päiväkoti		581		0,15	2018	7 500								7 500		
Sivitystoimi/ kirjastot, koulut																
Länsimäen kirjaston ja nuorisoasukastilojen (os), ositt. pp 1992		853		0,76	2017	38 000								38 000	28 000	
Sivistystoimi / vapaa-aikapalvelut																
Lumo, nuorisotila lumoon (VTK-rahoitteinen)				0,4	2018											
Hakunilan nuorisotila (os)		952		0,6	2018	30 000								30 000	42 000	
Rajakylän tennishalli, sulkapallokenttien korjaustyöt				0,1	2020											

Painetun talousarviokirjan 2017 sivujen 29 - 30 korjattu taulukko.

Väestön kehitys ikäryhmittäin

1.1	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2026
Vantaa yhteensä	214 605	218 234	221 643	225 171	228 719	232 185	247 802
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät							
10kk-6v	16 571	16 521	16 608	16 819	17 172	17 449	18 904
10kk-2v	5 841	5 789	5 901	6 179	6 342	6 443	6 799
0	2 594	2 761	2 866	2 914	2 961	3 005	3 142
1-2	5 409	5 329	5 423	5 693	5 848	5 942	6 276
3-5	8 004	8 010	8 008	8 036	8 112	8 309	9 137
6	2 726	2 721	2 699	2 604	2 719	2 697	2 967
1-6	16 139	16 061	16 130	16 333	16 679	16 948	18 380
Perusopetuksen ikäryhmät							
7-12	15 346	15 741	16 011	16 303	16 297	16 384	16 840
13-15	7 057	7 217	7 425	7 552	7 824	8 000	8 367
7-15	22 403	22 957	23 436	23 855	24 121	24 385	25 207
Nuorisopalvelujen ikäryhmät							
8-12	12 672	13 009	13 286	13 601	13 690	13 664	13 914
13-17	11 725	11 973	12 215	12 441	12 814	13 162	14 130
18-28	30 934	31 424	31 682	31 900	32 100	32 262	32 919
8-28	55 331	56 406	57 182	57 942	58 604	59 088	60 964
16-18	7 088	7 095	7 235	7 313	7 473	7 685	8 618
16-24	23 270	23 383	23 358	23 382	23 490	23 705	25 487
16-28	35 602	36 181	36 471	36 789	37 090	37 423	38 683
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät							
64+	31 761	32 876	34 031	35 103	36 175	37 323	42 324
75+	11 552	12 468	12 858	13 581	14 391	15 466	21 067
85+	2 495	2 730	2 951	3 099	3 295	3 503	4 844
65-74	20 209	20 408	21 173	21 522	21 784	21 858	21 257
75-85	9 057	9 738	9 907	10 482	11 096	11 962	16 223

TALOUSSUUNNITELMA 2017-2020

TS-neuvottelu 31.10.2016, neuvottelutulos

ASIA NRO	SIVU	ESITTÄJÄ	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
1.	77 ja 82	Kaupungin-johtaja	17 Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala yhteensä ja 17 Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt	-37	Järjestelmävirheestä aiheutuva henkilöstömenojen korjaus, menojen 37 000 € vähennys.
2.	88	Kaupungin-johtaja	17 70 Työllisyyspalvelut		Järjestelmävirheestä aiheutuva korjaus tiliryhmien välillä, muut menot --> henkilöstömenot. Ei vaikutusta kokonaismenoihin.
3.	93 ja 108	Kaupungin-johtaja	12 Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ja 12 40 Perhepalvelut	-42	Järjestelmävirheestä aiheutuva henkilöstömenojen korjaus, menojen 42 000 € vähennys.
4.	121, 130, 133, 136, 143, 147, 152, 155, 157 ja 161	Kaupungin-johtaja	13 Sivistystoimen toimiala yhteensä ja 13 Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt	281	Järjestelmävirheestä aiheutuva korjaus. Toimiala yhteensä menojen lisäys 281 000 €.
5.	214	Kaupungin-johtaja	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-719	Kuntien ja sairaanhoitoalueiden maksuosuuksien pienentäminen kilpailukykysopimusta vastaavaksi.
6.	214	Kaupungin-johtaja	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	33	Järjestelmävirheestä aiheutuva henkilöstömenojen korjaus. Muut kulut oikaistu takaisin alkuperäisen esityksen mukaiseksi, siirto toiselle toimialalle.
	214	Kaupungin-johtaja	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos		Korjataan ivestointitaulukon ltk/ johtokunnan esitys alkuperäisen mukaisesti.
7.	249	Kaupungin-johtaja	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt		Tekninen korjaus: Investointeihin kuulumaton teksti poistetaan: " Henkilöstöpalveluiden toimitilan korjaustyöt Peltolantiellä"
	262 ja 263	Kaupungin-johtaja	Rahoituslaskelma		Lisäksi määrärahamuutosten vaikutus nettolainanottoon
8.	31		1.2.		LISÄYS: Investointiohjelma toteutetaan kustannustehokkaasti ja innovatiivisesti
16.	71				Tekstilisäys virkatyönä elinvoimaohjelman vaikuttavuuden mittaamisen kehittämisestä ja elinvoimaohjelman raportoinnista.
18.	35		13.2. Toteutetaan koulutustakuuta		LISÄYS: uusi sitovan tavoitteen mittari: Varian keskeyttämisprosentti. Mittarin lähtötaso: 14,5 %. Uusi mittarin tavoitetaso: 13 %
20.	36		15.3.		Lisätään mittareihin myös prosenttiluvut.

ASIA NRO	SIVU	ESITTÄJÄ	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
22.	37		19		LISÄYS: uusi sitova tavoite: Kaupungin uudisrakentamis- ja peruskorjauskohteisiin, joissa toteutetaan kunnan palveluita, toteutetaan langaton nettiyhteys. Esitys sitovan tavoitteen mittariksi: Jokaisessa peruskorjaus ja uudisrakennuskohteessa on langaton yhteys.
25.	63		10 40 Kaupunginhallitus	33,5	LISÄYS: valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen. Tuki 2 000 euroa valtuutettua kohti vuodessa. 1 000 euroa vuoden alussa ja 1 000 euroa vuoden lopussa.
30.	72		11 Kaupunginjohtajan toimiala		Tekstilisäys elinkeinopalvelvelujen projektien jälkeen: "Projektien edistymistä raportoidaan kaupungin hallitukselle vuosittain." Projektien kestot lisätään talousarviokirjaan.
32.	72		11 Kaupunginjohtajan toimiala		Laaditaan kaupunginjohtajan johdolla valtuuston syksyn 2017 seminaariin talousohjelma, jossa huomioidaan myös mahdollisen sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset Vantaan kaupungille. Työn seurantaa varten perustetaan luottamushenkilöistä koostuva ohjausryhmä kaupunginhallituksen alaisuuteen.
34.	79		muutos taulukkoon		Äänestysaktiivisuuden nousuun liittyvä tavoite. Muutetaan mittarin tavoite: Äänestysprosentti on merkittävästi lähempänä valtakunnallista keskiarvoa kuin vuonna 2012.
36.	80		Palvelut uudistuvat		Monikanavainen palvelumalli. Mittarin tavoitetasoon 2017 muotoon: Asiakaspalvelumalli on pilotoitu ja valmis vietäväksi päätöksentekoon.
39.	85		17 Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala		Hankintakeskus MUUTOS: 4. kappaleen viimeinen virke: Kestävää kehitystä edistetään painottamalla sosiaalisia ja ympäristöllisiä näkökohtia hankinnoissa ja seuraamalla niiden toteutumista ja vaikutuksia.
41.	85		17 Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala		Luvun "Kuntalaispalvelut" 1. kappaleen loppuun lisäys: Palvelujen sähköistämisessä painotetaan käyttäjän näkökulmaa.
43.	89		Työllisyyspalvelut		Tekstilisäys s.89 toisen kappaleen jälkeen uusi kappale: Alueellisella yhteistyöllä ehkäistään syrjäytymistä. Työllisyys- ja kuntalaispalveluiden kanssa käynnistetään valmistelutyö uudenlaisen palvelukonseptin luomiseksi vuonna 2017. Konsepti koostuu vaikeasti työllistyvien (erityisesti maahanmuuttajataustaiset ja pitkäaikaistyöttömät) Ohjaamo-tyyppisistä palveluista.
44.	93		12 / Tulot (maksutuotot)	-1833	TULOJEN VÄHENNYS: ei asiakasmaksujen korotusta sosiaali- ja terveystoimessa
45.	95		12 sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala yhteensä		Tekstilisäys: Väliotsikon Tuloskortin keskeiset tavoitteet 6:s ranskalainen viiva. Lisäys loppuun: Palvelusetelin arvoa määritettäessä pyritään mahdollisimman suuriin kustannushyötyihin.
46.	95		12 sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala yhteensä		Tekstilisäys: Ennen viimeistä kappaletta uusi kappale: Uusien käyttöönotettavien palvelusetelien käyttöönotosta ja saaduista kokemuksista sekä käyttömääristä ja euromääräisistä vaikutuksista raportoidaan sosiaali- ja terveyslautakunnalle.
48.	95		Tuloskortin keskeiset tavoitteet		Korvataan virke "Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen toimintamalleja uudistaen ja asiakasohjausta parantaen" virkkeellä "Ikääntyneiden kotona asumisen tukeminen toimintamalleja uudistamalla ja asiakasohjausta parantamalla."
51.	105		Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2017		s. 105 (terveyspalvelut kohta) lauseen muutos : Sosiaali- ja terveydenhuollon integroituja palveluita koskevan hyvinvointikeskushankkeen valmistelu jatkuu ja tuodaan sosiaali- ja terveyslautakunnan käsittelyyn vuonna 2017.

ASIA NRO	SIVU	ESITTÄJÄ	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
54.	110		12 40		Uusi ranskalainen viiva s. 110 kohtaan lastensuojelu: Järjestetään lastensuojelun koordinoimana yhteisöllisiä tilaisuuksia lapsiperheiden vanhemmille yhdessä muiden toimijoiden kanssa vanhemmuudesta ja kasvatuksesta osana ennaltaehkäisevää lastensuojelua.
58.	112		12 60	1 000	Keskeiset tavoitteet, 3. ransk.viiva: Kotona asumisen edellytysten parantamista lisätään; kotihoidon saatavuus , kotikuntoutus, omaishoidon tuki, muut kotiin vietävät palvelut.
60.	113		12 60		Tekstilisäys: Kohta Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2017-2020. Toisen ranskalaisen viivan jälkeen lisäys: Ostopalveluiden hankinnassa kiinnitetään erityistä huomiota hyvään laatuun ja sopimusten hallintaan.
62.	114		12 60		Tekstilisäys: Kohta Ympärivuorokautinen hoiva-asuminen: Selvitetään ruotsinkielisen ympärivuorokautisen hoidon järjestäminen Länsi-Vantaalla.
66.	117		12 13 Suun terveydenhuollon liikelaitos		Tekstilisäys: Sopivaan kohtaan sivulla lisäys: Asiakasmaksut säilytetään vuoden 2016 tasolla.
67.	125		10.		Poistetaan strategisista tavoitteista.
68.	125				Uusi tavoite: Kaupunki käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Mittari: Selvityksen laatiminen, Mittarin lähtötaso: selvitystä ei ole ja tavoitetaso: selvitys laadittu.
71.	130		13 30 Suomenkielinen perusopetus		Lisäys kpl. 2: Edunvalvonnassa korostetaan valtion velvollisuutta osoittaa riittävä rahoitus maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetukseen.
72.	131		13 30		Lisätään maininta ryhmäkokojen pienentämiseen saatujen valtionosuuksien vähenemisestä ja se, että ryhmäkokoja ei kuitenkaan suurenneta.
76.	137		13 50		Sopivaan kohtaan sivulla. Lisäys: Arvioitaessa lapsen oikeutta 20 viikkotuntia laajempaan varhaiskasvatukseen, arvioinnissa lähdetään siitä, että kynnys kokoaikaisen varhaiskasvatuksen järjestämiseen on matala ja hoitoaikojen muutoksissa käytetään aina perhekohtaista harkintaa, kuten hallituksen esitykseen 80/2015 on kirjattu. Erityistä huomiota kiinnitetään maahanmuuttajataustaisten lasten kielellisen kehityksen tukemiseen riittävän laajan varhaiskasvatuksen kautta. Vuoden 2017 aikana laaditaan rajatusta varhaiskasvatus- ja päivähoito-oikeudesta Vantaalla saatujen kokemusten perusteella selvitys muutoksen lapsi- ja sukupuolivaikutuksista. Selvityksen tulokset raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuoden 2017 aikana. Samassa yhteydessä raportoidaan myös uudistuksen Vantaalla toteutuneet kustannusvaikutukset, osa-aikaisen varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten määrät sekä kooste laajempaa varhaiskasvatusoikeutta koskevista hakemuksista, ratkaisuista ja päätöksiä koskevista valituksista.
80.	141		13 55		Tekstilisäys, uusi kpl: Kirjasto- ja nuorisotilat Pähkinärinteessä turvataan. Selvitetään mahdollisuudet korjata nykyiset Pähkinärinteen kirjasto- ja nuorisotilat. Samanaikaisesti etsitään korvaavia pysyviä tiloja joko yksin tai yhteistyössä yritysten tai yhteisöjen kanssa. Ratkaisuesitys tuodaan kaupunginhallitukselle huhtikuun 2017 loppuun mennessä.
83.	148				Lisätään teksti: Kehitetään yhteistyössä yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa Martinus-salin, Vernissan ja liikuntatilojen markkinointia, jotta ne saadaan tehokkaampaan käyttöön.
84.	148				Tekstimuutos: "sopeuttamista" sana muutetaan "kehittämistä" -sanaksi

ASIA NRO	SIVU	ESITTÄJÄ	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
90.	155		13 70 Ammatillinen koulutus	300	Lisäys ammatillisen koulutuksen menoihin ja samalla lisäys toimintakatteeseen.
91.	156		13 70		Kaikki järjestämisluvan mukaiset opiskelijapaikat täytetään Variassa ja tutkintojen painopistettä siirretään aloille, joissa valmistuvat opiskelijat parhaiten työllistyvät.
92.	157		13 80	100	MÄÄRÄRAHALISÄYS: aikuisopisto: maahanmuuttajien suomen kielen ja kulttuurin opetus
99.	174 ja 194				s. 174 Poistetaan teksti, joka alkaa "Vuonna 2017 aikana Vantaalla alkaa maksullinen pysäköinti... " s. 194 5.kpl muotoilu: Vuonna 2017 otetaan käyttöön maksullinen pysäköintijärjestelmä eräillä keskusta-alueilla, kuitenkin niin, että ensimmäinen asiointitunti on maksuton. Kokemusten perusteella järjestelmää varaudutaan laajentamaan tulevaisuudessa. Vantaankosken, Vehkalan ja Kivistön asemien liityntäpysäköintialueilla pilotoidaan liityntäpysäköinnin maksujärjestelmää, kuitenkin niin, että HSL:n matkakortilla matkustaville liityntäpysäköinti on maksuton.
102.	179		14 40		Tekstilisäys sivun 2. kappaleeseen ...kestävään kehitykseen ja energiatehokkuuteen. Yksi keino näiden edistämiseksi on puurakentamisen lisääminen.
105.	179		14 40		Lisätään lause: Samalla kun kehitetään uusia alueita, huolehditaan myös vanhojen asuinalueiden vireydestä, viihtyisyydestä, teiden ja jalkakäytävien kunnosta, turvallisuudesta ja lähipalveluista.
106.	179		14 40		Toiseksi viimeisen kappaleen loppuun ennen viimeistä lausetta lisäys: Tarjous- ja suunnittelukilpailuja järjestetään myös sellaisissa kokonaisuuksissa, joihin pk-yrityksillä on mahdollisuus osallistua.
107.	186				Lisätään lause: Sisäilmaongelmiin puututaan tehokkaasti. Valvotaan rakentamista paremmin, varmistetaan toimiva ilmanvaihto ja tehostetaan siivousta. Reagoidaan oppilaiden ja opettajien oireiluun ripeästi. Tehostetaan rakennusten kunnossapitoa ja kunnossapidon valvontaa ottamalla huoltokirja käyttöön kaikissa kaupungin tiloissa.
109.	188				Lisäys: Julkisessa rakentamisessa painotetaan rakennusten näyttävyyden sijaan käytettävyyttä, terveellisyyttä ja muunneltavuutta. Rakentamisessa suositaan mahdollisuuksien mukaan puuta. Jotta rakentajat voivat tarjota kustannustehokkaita ratkaisuja, hankkeiden kilpailutuksessa annetaan enemmän liikkumavaraa hyödyntää kunkin tarjoajan omia vahvuuksia.
111.	188		Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelma-kaudella 2017-2020		LISÄYS sivun viimeiseksi lauseeksi: Tilakeskus seuraa aiempaa tarkemmin kaupungin käytössä olevien kiinteistöjen lämmön- ja sähkönkulutusta ja tavoittelee 2 % vuotuista säästöä ominaiskulutuksessa, kuitenkin huolehtien hyvästä sisäilman laadusta.
115.	191				Julkisen liikenteen järjestelyissä otetaan kasvavan seniioriväestön tarpeet huomioon.
116.	194		neljäs kappale		Poistetaan lause: Samalla määritetään hulevesimaksut.... Muokataan: Sopimus saattaa vaikuttaa vuoden 2018 käyttötalouden talousarvioon.
117.	194		viimeinen kappale		kulttuurimaisemanhoitosuunnitelma YHDESSÄ ALUEEN VILJELIJÖIDEN KANSSA, ...
123.	245, 247, 287 ja 291		kolmanneksi viimeinen kappale		Hakunilan suur-alueen ruotsinkielinen päiväkotirakennus. Poistetaan Itä-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkoti ja korvataan otsikolla Västersundoms skola och daghem. Tarkistettava ko. tekstit sekä määrärahakohdennus selvitettävä!
126.	247		91 2		Tekstilisäys kolmanneksi viimeisen kappaleen loppuun: "Koulurakennusten terveellisyyttä arvioitaessa voidaan tarvittaessa hyödyntää myös oirekyselyitä."
127.	247 - 249		91 2 Korjausrakentaminen 91 3 muutostyöt		Lisäys s. 247, 5.kpl: Sisäilmaongelmien poistamiseen vuodelle 2017 varataan 2,3 milj. euroa ja varaudutaan akuuttien tilanteiden hoitamiseen.

ASIA NRO	SIVU	ESITTÄJÄ	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
128.	269		Kuntakonserni		Selvitetään kevään 2017 valtuustoseminaariin mennessä Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n kilpailukyky palvelumarkkinoilla.
131.	287				Aikaistetaan Leppäkorven koulun laajennusta, uimahallia ja päiväkotia vuodella. 2018 50 II 2019 500 II 2020 9200 II 2021 5500 II 2022 50
132.	287				Aikaistetaan Nikinmäen koulun laajennusta (sis nuorisotiloja) vuodella 2019 150 II 2020 2700 II 2021 3900 II 2022 50

24 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2017

VD/9307/02.03.00.00/2016

KN/PM/MR/HY-L

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelylain 91a §:n nojalla kuntien tulee ilmoittaa tulovero- ja kiinteistöveroprosenttinsa verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Päätetyistä veroprosenteista ilmoitetaan myös Kuntaliitolle.
Vuodelle 2016 vahvistetut tulovero- ja kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:
- Vantaan tuloveroprosentti 19,00
- Vantaan kiinteistöveroprosentit:
- vakituinen asuinrakennus 0,37
- yleinen kiinteistövero 1,00
- voimalaitokset 2,85
- rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Hallituksen esityksen 174/2016 perusteella kiinteistöverolaki on muuttumassa verovuodelle 2017. Kiinteistöverolakia muutettaisiin siten, että yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaa korotetaan 0,86 prosentista 0,93 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten veroprosentin alarajaa 0,41 prosenttiin. Lisäksi kunnan tulee vahvistaa myös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti, jonka vaihteluväli säädettäisiin 0,93–1,80 prosenttiin. Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentin vaihteluväli nousisi 1,00–4,00 prosentista 2,00–6,00 prosenttiin, ja eräiden pääkaupunkiseudun kuntien rakentamattomalle rakennuspaikalle määräämän veroprosentin olisi oltava vähintään 3,00 prosenttiyksikköä niiden soveltamaa yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi. Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki kiinteistöverolain muuttamisesta on tulossa sovellettavaksi ensimmäisen kerran vuodelta 2017 toimitettavassa kiinteistöverotuksessa.

Kiinteistöverolain muutoksen myötä veroprosenttien ylä- ja alarajat 1.1.2017 lukien ovat seuraavat:
- vakituinen asuinrakennus 0,41–0,90
- yleinen kiinteistövero 0,93–1,80
- voimalaitokset 0,93–3,10
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00–6,00 (pääkaupunkiseudun 14 kunnan osalta alaraja on 3 %-yksikköä yli yleisen kiinteistöveron prosentin)
- muu asuinrakennus 0,93–1,80

Kiinteistöverolain muuttuminen vaikuttaa Vantaan vuoden 2017 kiinteistöveroprosentteihin siten, että vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti tulee nostaa nykyisestä 0,37 prosentista uuden alarajan mukaisesti 0,41 prosenttiin.

Kiinteistöverolain muutoksen myötä Vantaan kaupungin on määrättävä jatkossa erikseen veroprosentti myös asuinrakennuksille, jotka eivät ole vakituisessa asuinkäytössä. Vantaalla muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia ei ole aiemmin määritelty erikseen vaan se on määräytynyt yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan. Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero esitetään asettavaksi vastaamaan Vantaan yleistä kiinteistöveroprosenttia (1,00). Verotustietojen mukaan muiden kuin vakituisten asuinrakennusten osuus Vantaan kiinteistöverotuksessa on vähäinen.

Lakiesityksen mukaan neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,00:aan yleisen kiinteistöveroprosentin säilyessä 1,00:ssa. Vantaan rakentamattomien rakennuspaikkojen kiinteistöveroprosentiksi vuodelle 2017 esitetään alarajan mukaista 4,00 prosenttia.

Voimalaitosrakennusten ja rakennelmien kiinteistöveroprosentilla ei nykytilanteessa ole vaikutuksia Vantaan kaupungille, koska Vantaalla sijaitsevat voimalarakennukset tuottavat pääasiassa kaukolämpöä, jolloin ko. voimalaitosten kiinteistövero peritään yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisesti. Kaupunginjohtajan esitys taloussuunnitelmaksi vuosille 2017–2020 perustuu tässä päätösesityksessä esitetyille veroprosenteille.

Kiinteistöverolain muutoksista aiheutuvat kiinteistöveron korotukset kasvattavat Vantaan verotuloja vuonna 2017 vuoteen 2016 verrattuna arviolta noin 2,1 milj. euroa.

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 24

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2017 seuraavasti:

- Vantaan tuloveroprosentti 19,00
- Vantaan kiinteistöveroprosentit:
- vakituinen asuinrakennus 0,41
- yleinen kiinteistövero 1,00
- voimalaitos 2,85
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00
- muu asuinrakennus 1,00.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 8392 8542, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupunginhallituksen osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Poikkeus: Kun kyse on vaikutukseltaan vähäisen muun asemakaavan kuin ranta-asemakaavan muutosta koskevasta asiasta, päätökseen ei ole valitusoikeutta kunnan jäsenellä.

Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen**, jolla on päätetty käyttää etuosto-oikeutta, voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä ostaja ja etuostolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myyjä.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

  Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

  Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.
Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 000 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7.1
Tässä kokouksessa tehdyistä **päätöksistä, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta. (Etuostolaki 22 § 2 mom.)

7.2
Tässä kokouksessa tehtyyn, **verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta** valittamalla (Verotusmenettelylaki 88 § 6 mom.).

7.3
Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen**, ei saa hakea muutosta.

7.4
Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.